OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET
8340 Črnomelj, Trg svobode 3
tel. (07) 306-11-00, faks (07) 306-11-30
e-pošta: obcina.crnomelj@siol.net

Številka: 900-31/2011
Datum: 27.9.2011

ČLANOM OBČINSKEGA SVETA
OBČINE ČRNOMELJ

Zadeva: **SKLIC 8. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE ČRNOMELJ**

Na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 94/2007-UPB2, 27/08-odl. US, 76/2008, 79/2009 in 51/2010) ter 21. in 23. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Črnomelj (Ur.l. RS, št. 99/99, 13/01, 57/03, 103/03, 66/06)

S K L I C U J E M

8. redno sejo Občinskega sveta občine Črnomelj
v TOREK, 4. oktobra 2011, ob 16. uri
v sejni sobi Občine Črnomelj, Trg svobode 3

DNEVNI RED:

1. Otvoritev seje in ugotovitev prisotnosti.
2. Razprava in sklepanje o zapisniku 7. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj, z dne 23.6.2011.
3. Razprava in sklepanje o zapisniku 3. korespondenčne seje Občinskega sveta občine Črnomelj.
4. Poročilo županje o izvrševanju proračuna Občine Črnomelj za prvo polletje leta 2011.
5. Problematika TV Vaš kanal.
6. Kronologija pridobivanja tehnične dokumentacije in aktivnosti na področju odlagališča inertnih odpadkov Vranoviči.
7. Predlog za izdajo Odloka o občinskem prostorskem načrtu za občino Črnomelj.
8. Ocena izvajanja Občinskega programa varnosti občine Črnomelj.
9. Kabelsko razdelilni sistem (KRS) v Črnomlju.
10. Informacija o stanju gospodarstva v občini Črnomelj v letu 2010.
11. Informacija o razdelitvi sredstev za sofinanciranje športa v občini Črnomelj v letu 2011, na podlagi razpisa.
12. Poročilo o stanju spomenikov in spominskih obeležij ter ureditev pravnega statusa spomenikov in spominskih obeležij iz obdobja NOB v občini Črnomelj.
13. Predlog Statuta Občine Črnomelj.
14. Kadrovske zadeve.
15. Premoženjsko pravne zadeve.
16. Odgovori na vprašanja in pobude članov sveta.
17. Vprašanja in pobude članov sveta.

Gradiva k točki 4: »Poročilo županje o izvrševanju proračuna občine Črnomelj za prvo polletje leta 2011« vam ponovno ne pošiljamo, ker smo vam ga že posredovali z dopisom št. 410-417/2010-24, dne 28.7.2011.

OBČINA ČRNOMELJ ČRNOMELJ Trg svobode 3 OBČINSKI SVET

Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

Vabljeni:

- Jože Strmec, predsednik Nadzornega odbora občine Črnomelj (k točki 4)
- Irena Vide, direktorica TV Novo mesto, d.o.o. (k točki 5)
- Slavko Malešič, v.d. direktor JP Komunala, d.o.o., Črnomelj (k točki 6)
- Predstavniki podjetij Acer, d.o.o. in Topos, d.o.o. (k točki 7)
- Vladislav Dražumerič, vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva (k točki 8)
- Občinska uprava
- Novinarji
- Politične stranke

ZAPISNIK K točki 2

7. redne seje Občinskega sveta Občine Črnomelj, ki je bila 23.6.2011,
v sejni sobi občine Črnomelj, s pričetkom ob 16. uri

Sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj je vodila županja Mojca Čemas Stjepanovič.

Na seji je bilo prisotnih 22 članov sveta, kar je pomenilo, da je svet sklepčen in je pričel z delom.

Odsotna sta bila Aleš Kuretič in Štefan Misja (oba opravičeno).

Seji so prisostovali tudi ravnateljica OŠ Loka Črnomelj Damjana Vraničar, ravnatelj OŠ Mirana Jarca Črnomelj Boris Mužar, direktorica Belokranjskega muzeja Metlika Andreja Brancelj Bednaršek, direktorica Dolenjskih lekarn Novo mesto Zofija Vitkovič, novinarji, predstavniki političnih strank in občinska uprava. Svojo prisotnost je opravičil ravnatelj OŠ Stari trg ob Kolpi Alojz Hudelja, ki je bil vabljen k točki 5.

Uvodoma je županja pozdravila vse prisotne in članu občinskega sveta Antonu Filaku čestitala za doseženo odlično 10. mesto na svetovnem prvenstvu v oranju na Švedskem.
Predlog dnevnega reda seje je dala v razpravo.

V razpravi je sodeloval Jože Veselič, ki je predlagal razširitev dnevnega reda seje s točko »Obrazložitev delovanja družbe KKS, d.o.o., Damelj 4, 8344 Vinica«.

Županja je predlagala razširitev dnevnega reda s točko »Nelegalno romsko naselje Beličnik – reševanje problematike«.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Točko »Obrazložitev delovanja družbe KKS, d.o.o., Damelj 4, 8344 Vinica« se obravnava na naslednji seji OS, do katere se pripravi kompletno gradivo (preveri se koncesija, število uporabnikov, pravno nasledstvo, idr.).

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Točko »Nelegalno romsko naselje Beličnik – reševanje problematike« se na dnevni red seje uvrsti kot 18.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji DNEVNI RED:
1. Otvoritev seje in ugotovitev prisotnosti.
2. Razprava in sklepanje o zapisniku 6. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj, z dne 14.4.2011.
3. Poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) o izvajanju zdravstvenih storitev in sklenjenih pogodbah v letu 2010 na območju izpostave Črnomelj.
4. Izdaja soglasja k ceni socialno varstvene storitve pomoč družini na domu v občini Črnomelj od 1.7.2011.
5. Poročila o poslovanju 9 javnih zavodov v letu 2010, katerih (so)ustanoviteljica je občine Črnomelj.
6. Premoženjska bilanca občine Črnomelj na dan 31.12.2010.
7. Predlog za izdajo Rebalansa proračuna občine Črnomelj za leto 2011.
8. Poročila o delu društev oz. organizacij za leto 2010, katerih dejavnost se sofinancira preko posebne postavke v proračunu občine Črnomelj.
9. Poročilo o izvajanju Garancijske sheme za Dolenjsko in posojil za nova delovna mesta v letu 2010 v občini Črnomelj.

10. Informacija glede nadaljnjih aktivnosti občine Črnomelj v zvezi s Tehnološko razvojnim industrijskim središčem (TRIS) v Kanižarici.
11. Izdaja soglasja k delovni uspešnosti direktorice in ravnateljev javnih zavodov za leto 2010, katerih ustanoviteljica je občina Črnomelj.
12. Izdaja soglasja k odprodaji obstoječih in nakupu novih prostorov za Dolenjske lekarne Novo mesto, p.o. – Lekarna Črnomelj.
13. Predlog za spremembo tržnega reda trga v Črnomlju.
14. Predlog za izdajo Statuta Občine Črnomelj.
15. Delna povrnitev stroškov volilne kampanje za lokalne volitve 2010 in poročila organizatorjev.
16. Kadrovske zadeve.
17. Premoženjsko pravne zadeve.
18. Nelegalno romsko naselje Beličnik – reševanje problematike.
19. Odgovori na vprašanja in pobude članov sveta.
20. Vprašanja in pobude članov sveta.

K točki 1:
OTVORITEV SEJE IN UGOTOVITEV PRISOTNOSTI

Prisotnost članov sveta je bila ugotovljena ob začetku seje.

K točki 2:
RAZPRAVA IN SKLEPANJE O ZAPISNIKU 6. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE ČRNOMELJ, Z DNE 14.4.2011

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Zapisnik 6. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj, z dne 14.4.2011, se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 3:
POROČILO ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE (ZZZS) O IZVAJANJU ZDRAVSTVENIH STORITEV IN SKLENJENIH POGODBAH V LETU 2010 NA OBMOČJU IZPOSTAVE ČRNOMELJ

Točki je prisostvoval Jože Pezdirc, vodja izpostave Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v Črnomlju.

Branislav Adlešič je kot predsednik Odbora za družbene dejavnosti obrazložil mnenje odbora.

Jože Pezdirc je izpostavil predvsem težavo, ki se že več let pojavlja v ZZZS OE Novo mesto in sicer gre za pomanjkanje splošnih zdravnikov. Ko gre koncesionar v pokoj ostane program nezaseden. Zavod daje program tistemu, ki ga lahko izvaja, bodisi zdravstvenemu domu, če ga seveda lahko sprejme, ali pa ga dodeli nekomu drugemu. Verjame, da se bo Zdravstveni dom Črnomelj trudil prevzeti program, če bo to le mogoče, če pa ne, bodo težave pri izvajanju storitev, kar se na zavodu zavedajo, vendar ta problem zelo težko rešujejo.

V razpravi je sodelovala Stanislava Majerle, ki je pojasnila, da so imele tudi nekatere druge občine iste probleme, ki pa so jih s koncesionarji rešile. Zavod si mora prizadevati, da nastalo situacijo glede pomanjkanja zdravnikov reši, saj uporabniki zdravstvenih storitev ne morejo ostati brez storitev, za katere plačujejo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

1. Poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) o izvajanju zdravstvenih storitev in sklenjenih pogodbah v letu 2010 na območju izpostave Črnomelj se sprejme v predloženi vsebini.
2. Od ZZZS se zahteva, da zagotovi normalno izvajanje zdravstvenih storitev.

K točki 4:
IZDAJA SOGLASJA K CENI SOCIALNO VARSTVENE STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU V OBČINI ČRNOMELJ OD 1.7.2011

Točki je prisostvovala Vladimira Potočar, direktorica Centra za socialno delo Črnomelj.

Branislav Adlešič je kot predsednik Odbora za družbene dejavnosti obrazložil mnenje odbora.

V razpravi so sodelovali:

Stanislava Majerle je imela pomisleke glede tretjega predloga sklepa Odbora za družbene dejavnosti. Glede na določbe Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev, ni mogoče uporabnike ločiti na socialno šibke. Vsled navedenemu je predlagala, da CSD za te uporabnike poišče drugo rešitev, po kateri bi za socialno varstveno storitev pomoč družini na domu plačevali nižjo ceno.

Janez Stepan je menil, da je cena socialno varstvene storitve pomoč družini na domu zelo visoka. Ceno omenjene storitve bi lahko znižali z znižanjem stroškov, ki zajemajo stroške strokovne priprave, vodenja in koordiniranja.

Peter Dichlberger je menil, da je storitev pomoč družini na domu zelo pomembna za starejše ljudi, saj jim s takšno obliko pomoči ni potrebno iti v domove starejših občanov.

Janez Weiss je želel pojasnilo ali so bile delavke zaposlene preko javnih del, ali je možna prijava na razpis za leto 2012 in s tem pridobitev sredstev za omenjeno storitev? Predlagal je tudi, da službe Centra za socialno delo Črnomelj pristojno ministrstvo opozorijo na dejanski ekonomski položaj občine oz. Bele krajine.

Vladimira Potočar, direktorica Centra za socialno delo Črnomelj je podala pojasnila.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

1. Sklep o soglasju k ceni socialno varstvene storitve pomoč družini na domu v občini Črnomelj od 1.7.2011 se sprejme v predlagani vsebini.
2. Center za socialno delo Črnomelj takoj po sprejetju nove cene pomoči družini na domu obvesti vse uporabnike zadevne storitve o višini nove cene in o možnostih oprostitve plačila.

K točki 5:
POROČILA O POSLOVANJU 9 JAVNIH ZAVODOV V LETU 2010, KATERIH (SO)USTANOVITELJICA JE OBČINE ČRNOMELJ

Točki so prisostvovali: Damjana Vraničar, ravnateljica OŠ Loka Črnomelj; Boris Mužar, ravnatelj OŠ Mirana Jarca Črnomelj; Andreja Brancelj Bednaršek, direktorica Belokranjskega muzeja Metlika in Zofija Vitkovič, direktorica Dolenjskih lekarn Novo mesto. Svojo prisotnost je opravičil Alojz Hudelja, ravnatelj OŠ Stari trg ob Kolpi.

Branislav Adlešič je kot predsednik Odbora za družbene dejavnosti obrazložil mnenje odbora ter predlagal, da javni zavodi za obravnavo na sejah občinskega sveta pripravijo krajšo verzijo poročila, po enotni metodologiji, ki jo pripravi občinske uprava. Ob poročilu javni zavodi prikažejo tudi realizacijo plana.

V razpravi so sodelovali:

Samer Khalil je predlagal, da se javni zavodi v svojih poročilih tudi pohvalijo z dosežki, uspehi, s rezultati, ipd. Predlagal je, da Dolenjske lekarne Novo mesto za naslednje poslovno obdobje pripravijo poročilo o letnem poslovanju po posameznih poslovnih enotah. Tako bo razvidno poslovanje Lekarne Črnomelj pred in po preselitvi v nove poslovne prostore. Spraševal je po osnovnih sredstvih omenjenega zavoda – nepremičninah. Predlagal je spremembo imena pravne osebe »Dolenjske lekarne Novo mesto« v ime »Lekarne Dolenjske in Bele krajine«.

Janez Weiss je spraševal, kdaj bo sprejet ustanovitveni akt Dolenjskih lekarn Novo mesto.

Peter Dichlberger je spraševal, kdaj bo Lekarna Črnomelj preseljena v nove poslovne prostore.

Zofija Vitkovič, direktorica Dolenjskih lekarn Novo mesto, p.o., je podala pojasnila.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
1. Poročila o poslovanju javnih zavodov v letu 2010, katerih (so)ustanoviteljica je Občina Črnomelj (Glasbena šola Črnomelj, OŠ Loka Črnomelj, OŠ Stari trg ob Kolpi, OŠ Mirana Jarca Črnomelj, OŠ Milke Šobar Nataše Črnomelj, Belokranjski muzej Metlika, Zdravstveni dom Črnomelj, Dolenjske lekarne Novo mesto, p.o., Vrtec Otona Župančiča Črnomelj) se sprejmejo v predloženi vsebini.
2. Javni zavodi, katerih (so)ustanoviteljica je Občina Črnomelj naj pripravijo krajšo verzijo poročila, po enotni metodologiji, ki jo pripravi občinska uprava. Ob poročilu se prikaže tudi realizacija plana.
3. V Odloku o ustanovitvi Dolenjskih lekarn Novo mesto se spremeni ime »Dolenjske lekarne Novo mesto« v ime »Lekarne Dolenjske in Bele krajine«.

K točki 6:
PREMOŽENJSKA BILANCA OBČINE ČRNOMELJ NA DAN 31.12.2010

Jože Strmec, predsednik Nadzornega odbora Občine Črnomelj je obrazložitev mnenje odbora.

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Premoženjska bilanca občine Črnomelj na dan 31.12.2010 se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 7:
PREDLOG ZA IZDAJO REBALANSA PRORAČUNA OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2011

Razprave ni bilo.

Z 21 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Rebalansa proračuna občine Črnomelj za leto 2011 se s prilogami sprejme v predloženi vsebini.

Županja je predlagala, da se Predlog za izdajo Rebalansa proračuna občine Črnomelj za leto 20101 spremeni v Predlog Rebalansa proračuna občine Črnomelj za leto 2011 .

Ker razprave ni bilo, je predlagala glasovanje.

Z 21 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Rebalansa proračuna občine Črnomelj za leto 2011 se spremeni v Predlog Rebalansa proračuna občine Črnomelj za leto 2011 .

Z 21 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
1. Odlok o rebalansu proračuna občine Črnomelj za leto 2011 se s prilogami sprejme v predloženi vsebini.
2. Sprejme se Letni program prodaje občinskega finančnega premoženja za leto 2011.
3. Sprejme se Letni načrt ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem občine Črnomelj za leto 2011.

K točki 8:
POROČILA O DELU DRUŠTEV OZ. ORGANIZACIJ ZA LETO 2010, KATERIH DEJAVNOST SE SOFINANCIRA PREKO POSEBNE POSTAVKE V PRORAČUNU OBČINE ČRNOMELJ

Branislav Adlešič je kot predsednik Odbora za družbene dejavnosti obrazložil mnenje odbora ter predlagal, da se v proračunu občine za naslednje leto predvidi posebna postavka tudi za Potapljaški klub Bela krajina, saj klub ne more kandidirati za finančna sredstva po razpisu za šport, ker nima tekmovalcev, ne mladine.

Županja je pojasnila, da je v občini Črnomelj kar nekaj društev, ki ne morejo kandidirati na javni razpis za sofinanciranje programov športa, zato se bo v okviru razpoložljivih sredstev poskušalo v proračunu občine za leto 2012-2013 predvideti sredstva za njihovo delovanje.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Poročila o delu društev oziroma organizacij za leto 2010, katerih dejavnost se sofinancira preko posebne postavke v proračunu občine Črnomelj (Društvo prijateljev mladine Črnomelj, Godba na pihala Črnomelj, Klub belokranjskih študentov, KUD Bela krajina, Lokalna akcijska skupina, Mladinski kulturni klub, Mladinski svet Bele krajine, Župnijska Karitas TAV pri Sveti družini, Mladinski center BIT), se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 9:
POROČILO O IZVAJANJU GARANCIJSKE SHEME ZA DOLENJSKO IN POSOJIL ZA NOVA DELOVNA MESTA V LETU 2010 V OBČINI ČRNOMELJ

Janez Gladek je kot predsednik Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo obrazložil mnenje odbora.

Samer Khalil je predlagal, da se zainteresiranim podjetnikom v okviru gradiva za garancijsko shemo predstavi tudi regijska štipendijska shema.

Peter Dichlberger je glede na nizko realizacijo porabe sredstev v občini Črnomelj predlagal, da se podjetnike vzpodbudi k prijavam na razpise in se jim pomaga pri pripravi dokumentacije.

Janez Weiss je predlagal, da se kljub intenzivnemu informiranju, informiranje o razpisih Razvojnega centra Novo mesto še dodatno izvede.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

1. Poročilo o izvajanju Garancijske sheme za Dolenjsko in posojil za nova delovna mesta v letu 2010 v občini Črnomelj se kot informacijo sprejme v predloženi vsebini.
2. Razvojno informacijski center Bela krajina se zadolži, da v sodelovanju z Razvojnim centrom Novo mesto, d.o.o., čim prej pripravi oziroma organizira delavnico za zainteresirane podjetnike na temo pridobivanja sredstev iz naslova Garancijske sheme za Dolenjsko za leto 2011. Obvestilo o delavnici se objavi v lokalnih medijih.
3. V okviru gradiva za garancijsko shemo se predstavi tudi regijska štipendijska shema.
4. Pri pripravi projektov za pridobivanje sredstev se vključi Razvojno informacijski center Bela krajina.

K točki 10:
INFORMACIJA GLEDE NADALJNJIH AKTIVNOSTI OBČINE ČRNOMELJ V ZVEZI S TEHNOLOŠKO RAZVOJNIM INDUSTRIJSKIM SREDIŠČEM (TRIS) V KANIŽARICI

Uvodno obrazložitev je podala županja.

V razpravi so sodelovali:

Anton Filak je podprl aktivnosti občine v zvezi s Tehnološko razvojnim industrijskim središčem v Kanižarici in ustanovitev javno-zasebnega partnerstva na omenjenem območju. Izpostavil je problem, ki se pojavlja v našem okolju, to je pomanjkanje inovacij.

Peter Dichlberger je podprl aktivnosti o ustanovitvi javno-zasebnega partnerstva, ob tem pa opozoril na transparentnost in preglednost izvajanja postopkov. Poudaril je tudi pomembnost, da se industrijska cona TRIS Kanižarica razvija in širi naprej, da deluje pod domačim okriljem in njeno poslovanje ne zaide v tuje roke.

Stanislav Starešinič je predlagal, da občina apelira na državo oz. ministrstvo za gospodarstvo, da zagotovi sredstva za urejanje infrastrukture v omenjeni coni (ceste, odvodnjavanje, ipd.), saj je stanje, predvsem cest, na nekaterih delih cone zelo slabo.

Janez Weiss je pohvalil vodstvo družbe Rudnik Kanižarica v zapiranju, d.o.o., ki je uspelo na nekdanjem rudniškem območju vzpostaviti in urediti industrijsko cono. Pomembno se mu zdi tudi, da Občina Črnomelj ostane partner v javno-zasebnem partnerstvu in zagotavlja javni interes.

Janez Stepan je poudaril, da je potrebno obstoječe stanje v industrijski coni vzdrževati. Čimprej potrebujemo obliko lastništva in službe, ki bodo cono vzdrževale (pluženje, košnja, ipd.).

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

1. Sprejme se informacija glede nadaljnjih aktivnosti občine Črnomelj v zvezi s Tehnološko razvojnim industrijskim središčem v Kanižarici (TRIS Kanižarica).
2. Občina Črnomelj se pri izvajanju potrebnih aktivnosti za ureditev statusa ter nadaljnje skrbi in upravljanja poslovne cone TRIS Kanižarica poslužuje oziroma se zgleduje po primerih iz dobre prakse in si pri iskanju zunanjih izvajalcev prizadeva pridobiti dobro ekipo oziroma sposobne ljudi.

K točki 11:
IZDAJA SOGLASJA K DELOVNI USPEŠNOSTI DIREKTORICE IN RAVNATELJEV JAVNIH ZAVODOV ZA LETO 2010, KATERIH USTANOVITELJICA JE OBČINA ČRNOMELJ

Branislav Adlešič je kot predsednik Odbora za družbene dejavnosti obrazložil mnenje odbora.

Razprave ni bilo.

Z 21 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
1. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnatelju OŠ Mirana Jarca Črnomelj, v višini 54%.
2. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnatelju OŠ Milke Šobar Nataše Črnomelj, v višini 53%.
3. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnateljici OŠ Loka Črnomelj, v višini 43%.
4. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnateljici OŠ Vinica, v višini 55%.
5. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnatelju OŠ Stari trg ob Kolpi, v višini 54%.
6. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnatelju Glasbene šole Črnomelj, v višini 64%.
7. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 ravnateljici Vrtca Otona Župančiča Črnomelj, v višini 81%.
8. Izda se soglasje k odstotku doseganja vrednosti meril za ugotavljanje delovne uspešnosti za leto 2010 direktorici Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj, v višini 90%.

K točki 12:
IZDAJA SOGLASJA K ODPRODAJI OBSTOJEČIH IN NAKUPU NOVIH PROSTOROV ZA DOLENJSKE LEKARNE NOVO MESTO, P.O. – LEKARNA ČRNOMELJ

V razpravi sta sodelovala:

Samer Khalil je predlagal dopolnitev predlaganega sklepa in sicer, da so Dolenjske lekarne Novo mesto do odprodaje nepremičnin dolžne skrbeti za nepremičnine kot dober gospodar.

Janez Weiss je glede na nepreverjeno informacijo pojasnil, da naj bi bila stavba lekarne Dolenjskih lekarn Novo mesto v Črnomlju že prodana.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
1. Občinski svet občine Črnomelj soglaša z odprodajo prostorov v Črnomlju, Kolodvorska cesta 23a, k.o. Črnomelj, vl. št. 1449, parc. št. 46/3 ter parc. št. 46/4 in z nakupom novih prostorov v poslovno-stanovanjskem objektu v Črnomlju, Delavska pot 5.
2. Občina Črnomelj kot soustanoviteljica Dolenjskih lekarn Novo mesto, p.o., ne prevzema nobenih finančnih obveznosti iz tega naslova.
3. Dolenjske lekarne Novo mesto so do odprodaje nepremičnin dolžne skrbeti za nepremičnine kot dober gospodar.

K točki 13:
PREDLOG ZA SPREMEMBO TRŽNEGA REDA TRGA V ČRNOMLJU

V razpravi so sodelovali:

Anton Filak je poudaril pomembnost promoviranja poslovanja tržnice in proizvajalcev, kmetov, ki svoje izdelke, pridelke ponujajo na tržnici. Prav tako je pomembno, da se oskrbujemo in prehranjujemo z doma pridelano hrano. Pričakuje pomoč občine pri promociji delovanja tržnice. Izpostavil je tudi potrebo po ureditvi javnih sanitarij v bližini tržnice.

Janez Weiss je izrazil zadovoljstvo nad predlaganim predlogom spremembe tržnega reda, saj bo le-ta na eni strani koristil lokalnim pridelovalcem hrane, na drugi strani pa bo dejavnost trga oživela mestno jedro. Nikjer v gradivu ni zasledil podatka o višini pristojbine, zato apelira, da je ta čimbolj racionalna.

Boris Grabrijan je želel pojasnilo glede prodaje živil na tržnici. Kot prvi korak pri prodaji živil bi potrebno na lokacijo, kjer se ta živila prodajajo, »pripeljati« električno energijo za priklop električnih priključkov.

Janez Gladek je kot predsednik Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo obrazložil mnenje odbora.

Janez Weiss je predlagal, da v kolikor se dolgoročno izkaže, da se na tržnici ne bi prodajala le roba domačega izvora, in se bi pojavil veletrgovec, ki bi robo nabavljal drugje in jo prodajal pod ceno glede na ceno domačih izdelkov, se uvede certificiranje, kar bi bila naloga Razvojno informacijskega centra Bela krajina.

Janez Stepan je glede na možno lokacijo tržnice predlagal, da se le-ta uredi v Ulici Mirana Jarca, kjer se ob rekonstrukciji ulice uredi električne priključke za potrebe delovanja tržnice.

Tanja Peteh, OU je pojasnila, da se bi pred Trgovskim centrom Begrad prodajali izdelki, ki niso živilskega izvora.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
1. Spremembe tržnega reda trga v Črnomlju se sprejmejo v predloženi vsebini.
2. Pri ponudnikih, ki prodajajo na tržnici v Črnomlju se preveri interes glede prodaje blaga na lokaciji pred Trgovskim centrom Begrad (Zadružna cesta).
3. Občina Črnomelj se s predstavnikom lokalnega časopisa Belokranjec dogovori o mesečnem prispevku v časopisu na temo črnomaljske tržnice.
4. Pri dokončni ureditvi lokacije se proučijo predlogi za možnost realizacije tržnice tudi za živilske proizvode.

K točki 14:
PREDLOG ZA IZDAJO STATUTA OBČINE ČRNOMELJ

Uvodno obrazložitev je podala Slavica Novak Janžekovič.

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Statuta občine Črnomelj se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 15:
DELNA POVRNITEV STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE ZA LOKALNE VOLITVE 2010 IN POROČILA ORGANIZATORJEV

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
1. Občinski svet občine Črnomelj se je seznanil s predloženimi poročili organizatorjev volilne kampanje za člane občinskega sveta in župana občine Črnomelj na lokalnih volitvah 2010.

2. Organizatorji volilne kampanje za člane občinskega sveta v Občini Črnomelj na lokalnih volitvah 2010 so upravičeni do delnega povračila stroškov volilne kampanje v naslednji višini:

Ime politične stranke/ organizatorja volilne kampanje	Delno povračilo stroškov v višini (EUR)
Socialni demokrati	434,61
Demokratična stranka upokojencev Slovenije	358,05
Slovenska demokratska stranka	333,30
Slovenska ljudska stranka	215,16
Nova Slovenija – krščanska ljudska stranka	162,03
Liberalna demokracija Slovenije	135,96
Zares – nova politika	125,40
Stranka mladih – zeleni Evrope	85,47
Slovenska nacionalna stranka	76,23

3. Organizatorji volilne kampanje za župana Občine Črnomelj na lokalnih volitvah 2010 so upravičeni do delnega povračila stroškov volilne kampanje v naslednji višini:

Ime politične stranke/ organizatorja volilne kampanje	Delno povračilo stroškov v višini (EUR)
Demokratična stranka upokojencev Slovenije	385,08
Andrej FABJAN	361,20
Slovenska demokratska stranka	102,24
Socialni demokrati	92,16
Vinko PAPEŽ	51,96

K točki 16:
KADROVSKE ZADEVE

1. IMENOVANJE OBČINSKE VOLILNE KOMISIJE

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
V občinsko volilno komisijo se imenujejo:
- za predsednico: Darinka Plevnik, Trubarjeva 2, Črnomelj
- za namestnico predsednice: Jožica Miketič Vipavec, Gubčeva ulica 7, 8340 Črnomelj
- za člana: Mag. Martin Puhek, Ul. 21. oktobra 17c, 8340 Črnomelj
- za namestnika člana: Vladimir Starešinič, Bevkova ulica 3, Črnomelj
- za člana: Jožef Strmec, Čardak 5, Črnomelj
- za namestnika člana: Erika Cerar, Obrh pri Dragatušu 5, Dragatuš
- za člana: Denis Jakša, Kajuhova ulica 4, Črnomelj
- za namestnika člana: Janez Škof, Ulica bratov Klemenc 11, 8340 Črnomelj.

II. Naloge in področja, ki sodijo v pristojnost občinske volilne komisije so opredeljena v 41. členu Zakona o lokalnih volitvah.
III. Volilna komisija nastopi mandat 11.7.2011 in se imenuje za mandatno dobo štirih let.

2. IMENOVANJE PREDSEDNIKA IN ČLANOV ŽIRIJE ZA PODELJEVANJE PLAKET OBČINE ČRNOMELJ

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

I. Žirija za podeljevanje plaket občine Črnomelj se imenuje v naslednji sestavi:
- Sašo Šimec, Pri stadionu 4, 8340 Črnomelj – za predsednika
- Peter Štefanič, Ul. 21. avgusta 18, 8340 Črnomelj – za člana
- Stanislav Pavlakovič, Šolska ulica 5, 8340 Črnomelj- za člana
- Andrej Držaj, Dragatuš 33, 8343 Dragatuš – za člana
- Peter Verbanec, Ul. Pod smreko 2, 8340 Črnomelj – za člana.

II. Žirija nastopi mandat 27.9.2011 in se imenuje za mandatno dobo štirih let.

3. IMENOVANJE PREDSEDNIKA IN ČLANOV ŽIRIJE ZA PODELJEVANJE ŽUPANČIČEVIH PRIZNANJ

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

I. Žirija za podeljevanje Župančičevih priznanj se imenuje v naslednji sestavi:
- Mira Madronič, Stari trg 39, 8342 Stari trg – za predsednico
- Marija Dichlberger, Ul. Pod gozdom 18, 8340 Črnomelj – za članico
- Katarina Kapš, Prelesje 12, 8342 Stari trg – za članico
- Nataša Verbanec, Ul. Pod smreko 2, 8340 Črnomelj, za članico
- Alojz Perušič, Ul. Danila Bučarja 18, 8340 Črnomelj – za člana.

II. Žirija nastopi mandat 27.9.2011 in se imenuje za mandatno dobo štirih let.

4. IMENOVANJE PREDSEDNIKA IN ČLANOV ŽIRIJE ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ ŠPORTNIK, ŠPORTNICA IN ŠPORTNI KOLEKTIV LETA

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

I. Žirija za podeljevanje priznanj športnik, športnica in športni kolektiv leta občine Črnomelj se imenuje v naslednji sestavi:
- Janez Perušič, Butoraj 24, 8340 Črnomelj – za predsednika
- Zdravko Bahor, Dragovanja vas 15, 8343 Dragatuš – za člana
- Franc Mravinec, Kanižarica 40, 8340 Črnomelj – za člana
- Drago Črnič, Semiška cesta 4a, 8340 Črnomelj – za člana
- Elvis Šumar, Kanižarica 10a, 8340 Črnomelj – za člana.

II. Žirija nastopi mandat 27.9.2011 in se imenuje za mandatno dobo štirih let.

5. IMENOVANJE PREDSEDNIKA IN ČLANOV ŽIRIJE ZA PODELJEVANJE POHVAL IN GRAJ PRI UREJANJU IN VAROVANJU OKOLJA

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

I. Žirija za podeljevanje pohval in graj pri urejanju in varovanju okolja se imenuje v naslednji sestavi:
- Aleksandra Ružič, Metliška cesta 3, 8340 Črnomelj – za predsednico
- Dušan Jesih, Belčji Vrh 19, 8343 Dragatuš – za člana
- Mihael Mravinec, Vinica 42, 8344 Vinica – za člana
- Andrej Schweiger, Zadružna cesta 10a, 8340 Črnomelj – za člana
- Anton Brula, Talčji Vrh 21,8340 Črnomelj – za člana.

II. Žirija nastopi mandat 27.9.2011 in se imenuje za mandatno dobo štirih let.

6. IMENOVANJE PREDSEDNIKA IN ČLANOV ŽIRIJE ZA PODELJEVANJE NAZIVA ČASTNI OBČAN OBČINE ČRNOMELJ

I. Žirija za podeljevanje naziva častni občan občine Črnomelj se imenuje v naslednji sestavi:
- Stanko Veselič, Cankarjeva ulica 2, 8340 Črnomelj – za predsednika
- Boris Grabrijan, Velika Sela 6, 8341 Adlešiči – za člana
- Vinko Babič, Sadež 17, 8340 Črnomelj – za člana
- Matija Rom, Doblička Gora 6a, 8340 Črnomelj – za člana
- Dušan Mlakar, Kanižarica 14a, 8340 Črnomelj – za člana.

II. Mandatna doba komisije je štiri leta.

7. MNENJE K IMENOVANJU DIREKTORJA JAVNEGA ZAVODA DOM STAREJŠIH OBČANOV ČRNOMELJ

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Občinski svet Občine Črnomelj podaja pozitivno mnenje k imenovanje mag. Milana Krajnca, roj. 22.5.1948, stan. Ul. Pod gozdom 21, Črnomelj, po izobrazbi univ. dipl. psiholog, na mesto direktorja javnega zavoda Dom starejših občanov Črnomelj.

K točki 17:
PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE

Člani sveta so z 22 glasovi za in 0 proti sprejeli sklep, da se vse točke, razen točke I., obravnavajo v paketu.

I. ODPRODAJA ZEMLJIŠČA PARC. ŠT. 966/4 K.O. ČRNOMELJ

V razpravi so sodelovali: Janez Weiss, Janez Gladek, Stanislava Majerle, Boris Grabrijan in Peter Dichlberger. Z odprodajo zemljišča se, glede na negativno soglasje ZD Črnomelj k odprodaji zemljišča, niso strinjali oz. so imeli pomisleke glede odprodaje. Z odprodajo zemljišča bi ZD Črnomelj izgubil velik del parkirnih mest. Prav tako je v neposredni bližini vrtec. Predlagali so, da zainteresirano podjetje odkupi zemljišče na območju bivše mlekarnice v Črnomlju oziroma na območju bivšega Belsada.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:

1. Občinski svet občine Črnomelj ne soglaša z odprodajo zemljišča parc. št. 966/4 k.o. Črnomelj.
2. Investitorju predlaga, da odkupi zemljišče na območju bivše mlekarnice v Črnomlju oziroma na območju bivšega Belsada in zgradi objekt – trgovino za neživilsko dejavnost.

V nadaljevanju so člani sveta o predlogih sklepov glasovali v paketu.

Z 22 glasovi za in 0 proti so bili sprejeti naslednji SKLEPI:

II. IZVEDBA GEODETSKE ODMRE IN UKINITEV STATUSA JAVNEGA DOBRA

Na delu nepremičnine parc. št. 1905 k.o. Marindol v izmeri cca 300 m2, se izvede geodetska odmera nepremičnine; in sicer v delu, ki funkcionalno zaokrožuje nepremičnine parc. št. 207, parc.št. 214/1, parc. št. 212, parc. št. 211, parc. št. 210, parc. št. 13.S in parc. št. 14.S, vse k.o. Marindol. Po opravljeni parcelaciji se na novo nastali parc. št. ukine status javnega dobra. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra na novo nastali parc. št. bo naknadno predlagan v sprejem Občinskemu svetu.

III. IZVEDBA GEODETSKE ODMERE IN UKINITEV STATUSA JAVNEGA DOBRA

Na delu nepremičnine parc. št. 4886 k.o. Mavrlen v izmeri cca 300 m2, se izvede geodetska odmera nepremičnine; in sicer v delu, ki funkcionalno zaokrožuje nepremičnine parc. št. 383.S, parc. št. 4446/5, parc. št. 384.S in parc. št. 375/2.S, vse k.o. Mavrlen. Po opravljeni parcelaciji se na novo nastali parc. št. ukine status javnega dobra. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra na novo nastali parc. št. bo naknadno predlagan v sprejem Občinskemu svetu.

IV. UKINITEV STATUSA JAVNEGA DOBRA IN ODPRODAJA NEPREMIČNINE

1. Na nepremičnini parc. št. 1448/8 k.o. Bojanci se ukine status javnega dobra in postane last Občine Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj, matična št: 5880254. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra stopi v veljavo z dnem objave v Uradnem listu RS.
2. Po ukinitvi statusa javnega dobra na nepremičnini parc. št. 1448/8 k.o. Bojanci se slednja odproda v skladu s postopkovnimi določbami Zakona o kmetijskih zemljiščih.

V. NEODPLAČEN PRENOS NEPREMIČNINE V LAST OBČINE ČRNOMELJ

Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj pridobi, za potrebe izgradnje dostopne poti do vodohrana Zapudje, neodplačno v last nepremičnino parc. št. 3242/6, pot v izmeri 326 m2 k.o. Dragatuš.

K točki 18:
NELEGALNO ROMSKO NASELJE BELIČNIK – REŠEVANJE PROBLEMATIKE

V razpravi so sodelovali:

Jože Veselič predlaganega sklepa pri glasovanju ne bo podprl. Želel je pojasnilo ali se bo omenjena družina izselila iz občine Črnomelj. Rome spoštuje, vendar se mu zdi višina proračunskih sredstev, ki jih naj bi družina prejela za preselitev, previsoka.

Janez Weiss je izrazil dvom glede načina reševanja in upa, da takšen način ne bo postal praksa. Predlagal je dopolnitev sklepa z navedbo, da se družina ne vrne na isto lokacijo oz. na katero koli nelegalno naselje v občini Črnomelj.

Srečko Brezar je podprl sprejetje predlaganega sklepa. Družini je potrebno pomagati in najti novo lokacijo, na katero se bodo lahko preselili. Gre za družino, ki ni problematična. Poudaril je tudi, da Romi niso vsi enaki.

Stanislava Majerle je predlagala, da se določi rok, do katerega se mora družina preseliti iz Beličnika.

Peter Dichlberger je imel pomisleke okrog zadeve. Spomnil je na zadevo izpred nekaj let nazaj, ko je občina v Kanižarici kupila hišo za romsko družino, vendar s tem problema ni rešila. Niso samo Romi reveži, tudi nekateri drugi ljudje so, zato jih je potrebno obravnavati enakopravno. Ne ve se, če se bo družina čez leto ali dve preselila nazaj na lokacijo ali pa na katero drugo, in problemi bodo zopet tu. Garancije zaradi slabih preteklih izkušenj ni.

Anton Filak je predlagal, da se v sklepu jasno definira, da se mora družina preseliti na legalno lokacijo.

Janez Stepan je spraševal ali se ve kam se bo družina preselila in ali jih tisto okolje sprejema. Ne bi rad, da se komu naredi še večja krivica.

Igor Suhorepec je v kratkem predstavil kronologijo omenjene zadeve. Romi so objekte gradili s sredstvi socialnih transferjev, preko naročilnic so kupovali gradbeni material. Vsled navedenemu bi bilo prav, da pristojno ministrstvo dodeli sredstva za preselitev družine.

Sejo je v nadaljevanju vodil podžupan Branislav Adlešič.

Na sejo je prišel Hudorovac Primož iz Kanižarice.

Janez Weiss je spraševal, zakaj svoje vloge v obravnavanem primeru niso odigrale inšpekcije in druge službe.

Stanislav Starešinič se je strinjal z razpravo Janeza Stepana. Kam se bo družina preselila in ali bo primer s tem dokončno rešen bi morali člani OS vedeti.

Besedo je želel Primož Hudorovac iz Kanižarice. Z 12 glasovi za in 1 proti so mu člani sveta dovolili besedo na temo Beličnik. Ker se njegova razprava ni nanašala na obravnavano problematiko naselja Beličnik, je predsedujoči prekinil sejo.

Po premoru, ki je trajal od 18.40 do 18.50 ure in ob ugotovitvi, da je na seji prisotnih 22 članov sveta, se je nadaljevalo zasedanje sveta.

Z 18 glasovi za in 1 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Družini, na naslovu Mihelja vas 29, Občina Črnomelj dodeli 4.000,00 EUR za stroške preselitve in ureditve bivanjskih razmer ob pogoju, da se družina prostovoljno odseli iz nelegalnega naselja Beličnik, si uredi bivanje drugje in odstrani objekt, s čimer se delno sanira degradirano območje.
Sredstva se izplačajo iz proračuna občine za leto 2011, iz področja 15, GPR 1502, PP 15029003 – izboljšanje stanja okolja, KTO 402999 – varstvo okolja, ko se družina odseli in ima prijavljeno bivališče na drugem legalnem naslovu.

K točki 19:
ODGOVORI NA VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA

Razprave ni bilo.

K točki 20:
VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA

Stanislava Majerle:
1. Kdaj bodo nakazana sredstva za KS Stari trg ob Kolpi (še iz lanskega leta je dolg 600 EUR, prav tako še niso poravnani računi za pluženje)?
2. Kako je s plačevanjem oz. neplačevanjem storitev DSO Novo mesto, saj so bili zadnji računi plačani februarja oz. marca 2011?

Boris Grabrijan:
1. Lansko leto je občinski svet sprejel odlok, ki med drugim opredeljuje tudi odgovornost lastnikov zemljišč, kjer so divja odlagališča. Opozoril je na zemljišča, katerih lastnik je Občina Črnomelj, divja odlagališča pa na teh zemljiščih že leta niso bila odstranjena. Vsled navedenemu je menil, da bi morala biti Občina Črnomelj zgled ostalim pri urejanju divjih odlagališč in izvajanju določb odloka.

Janez Weiss:
1. Kako je z ureditvijo toalet pri gradu Črnomelj, saj vemo, da je na tem mestu avtobusno postajališče, toalete bi uporabljali uporabniki gradu in tudi druge stranke. Večina starejših ljudi je zato prisiljenih opravljati svoje potrebe ali pred prostori Mladinskega kulturnega kluba ali pa tudi v nekdanjih wc-jih gradu, kar je nesprejemljivo. Ker se pritlični prostori gradu postopoma urejajo tudi za druge namene, bi bilo zelo smiselno, da se pred gradom uredijo javne toalete. Vsled navedenemu je zato predlagal, da se urgentno uredijo toalete v starem mestnem jedru Črnomlja.
2. Kako je s kanalizacijo na Ulici Na bregu in Viniški cesti? Gre za enega izmed redkih delov Črnomlja, ki še vedno ni priključen na čistilno napravo, zato ga zanima kdaj se predvideva rešitev omenjenega vprašanja?
3. Tlakovani trg pri cerkvici sv. Duha na več mestih prerašča zelenje (plevel), zato pričakuje, da bo javno podjetje Komunala trajno uredilo zadevo.

Martin Žepič:
1. Namera belokranjskih občin je izgradnja zavetišča za male živali, zato ga zanimajo finančne zmožnosti naše občine in ostale aktivnosti.
2. Občinska uprava naj pripravi časovnico izgradnje vodovodov v občini Črnomelj.

Janez Perušič:
1. V imenu Vaške skupnosti Paunoviči je podal pisno prošnjo vaščanov vasi Paunoviči glede izgradnje javne razsvetljave.
2. Že do naslednje seje se naj nekaj ukrene glede nepovabljenih občanov na sejo OS.

Igor Suhorepec:
1. Kakšne so aktivnosti glede avtobusnega postajališča Ručetna vas?

Janez Gladek:
1. Po Črnomlju se je te dni zopet širil neznosen smrad, kar je povzročilo veliko slabe volje med prebivalci. Nedopustno je, da se raztros gnojevke izvaja v vročem, poletnem obdobju. Ogroženo je zdravje otrok, starejših ljudi. Ve, da je pred časom obstajal občinski odlok, zato

naj občinska uprava preveri ali je še v veljavi ter prouči kaj se v zadevni problematiki lahko še naredi oz. ukrene.

Anton Filak:
1. Glede predhodnikove razprave je dodal, da gre za zastrupljanje, ne za gnojenje.

Primož Kozan:
1. Na 3. redni seji OS je bil podan odgovor OU glede sanacije udarne jame na cestišču Tribuče – Bojanci in sicer, da se naj bi sanacija izvedla takoj po dogovoru z lastnikom sosednjega zemljišča, ko bodo vremenske razmere ustreznejše. Lastnik omenjenega zemljišča je bil na OU, kjer mu je bilo rečeno, da ta sanacija naj ne bi bila izvedena v letošnjem letu. Sanacija udarne jame je nujna, saj se ob vsakem deževju nabere voda, ki tam stoji še nekaj dni po deževju.

Jože Veselič:
1. Predlagal je, da se za delavce Secop-a, ki bodo ostali brez zaposlitve, nameni vsaj 4.000 EUR iz občinskega proračuna.

Janez Stepan:
1. Pridružil se je razpravi predhodnikov glede problematike raztrosa gnojevke. Raztros gnojevke pomeni zastrupljanje okolja in ljudi, v takšnih pogojih (smrad) se tudi delati ne da. Vsak, ki proizvaja odpadke, mora zanje tudi poskrbeti. Zagotovo obstajajo zakoni, predpisi, ki urejajo to področje, zato je potrebno zadevi priti do konca.

Stanislav Starešinič:
1. Predlagal je, da se do naslednje seje pridobi mnenje strokovnjakov o vplivih na okolje glede raztrosa nepredelane oz. predelane gnojevke iz prašičje farme.

Seja Občinskega sveta občine Črnomelj je bila zaključena ob 19.15 uri.

Zapisali:
Monika Mušič
Antonija Hiti

Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.

ZAPISNIK K točki 3

3. korespondenčne seje občinskega sveta Občine Črnomelj,

ki je bila na podlagi določb 25. a člena Poslovnika občinskega sveta občine Črnomelj (Ur.l. RS, št. 99/99, 13/0, 57/03 in 66/06) izvedena po pošti, v pisni obliki, v dneh od 19.7. do 27.7.2011

Korespondenčna seja je bila izvedena v zadevah:

1. Kadrovske zadeve – imenovanje v.d. direktorja Javnega podjetja Komunala, d.o.o., Črnomelj – predlog.
2. Predlog sklepa o uporabi manjše notranje igralne površine na otroka v vrtcih na območju občine Črnomelj.

Izvedba seje je bila nujna zaradi izteka mandata direktorja JP Komunala, d.o.o., Črnomelj in zaradi pridobitve soglasja ministra, pristojnega za področje predšolske vzgoje.

Članom občinskega sveta je bilo 19.7.2011 v pisni obliki dostavljeno gradivo in predlog sklepov skupaj z glasovnico, ki jo je bilo potrebno vrniti do 27.7.2011, do 16. ure.

Predlog sklepov se je glasil:

K zadevi 1:
Slavku Malešiču, roj. 10.9.1953, stan. Cankarjeva ulica 12, Črnomelj, z dnem 31.7.2011 poteče mandata direktorja Javnega podjetja Komunala d.o.o. Črnomelj.
Z dnem 1.8.2011 se Slavko Malešič roj. 10.9.1953, stan. Cankarjeva ulica 12, Črnomelj imenuje za v.d. direktorja Javnega podjetja Komunala d.o.o. Črnomelj. Funkcijo vršilca dolžnosti direktorja Javnega podjetja Komunala d.o.o. Črnomelj imenovani opravlja do imenovanja direktorja, vendar največ šest mesecev.

K zadevi 2:
Sklep o uporabi manjše notranje igralne površine na otroka v vrtcih na območju Občine Črnomelj se sprejme v predlagani vsebini in obliki.

Na glasovnici je bilo članom sveta za vsak sklep zastavljeno vprašanje: "Ali glasujete za predlagani sklep?"

Na postavljeno vprašanje so člani občinskega sveta lahko odgovorili z "Da" ali z "Ne", tako da so obkrožili ustrezno besedo.

Pri izvedbi korespondenčne seje in glasovanju so sodelovali naslednji člani občinskega sveta, ki so na postavljeni vprašanji odgovorili tako, kot je razvidno iz seznama:

Priimek in ime	Odgovor na vprašanje 1. sklepa	Odgovor na vprašanje 2. sklepa
1. Kump Janja	Da	Da
2. Žepič Martin	Da	Da
3. Suhorepec Igor	Da	Da
4. Mikšič Ana	Da	Da
5. Starešinič Stanislav	Da	Da

6. Kuretič Aleš	Da	Da
7. Kozan Primož	Da	Da
8. Perušič Janez	Da	Da
9. Veselič Jože	Da	Da
10. Grabrijan Boris	Da	Da
11. Misja Štefan	Da	Da
12. Adlešič Branislav	Da	Da
13. Dichlberger Peter	Da	Da
14. Stepan Janez	Da	Da
15. Perko Leopold	Da	Da
16. Gladek Janez	Da	Da
17. Khalil Samer	Da	Da
18. Matkovič Andrej	Da	Da
19. Držaj Andrej	Da	Da

Pravočasno je prispela še ena glasovnica, iz katere pa ni bilo razvidno kdo od članov OS jo je poslal.

Po roku, določenem za vrnitev glasovnic, je prispela še ena glasovnica in sicer:

20. Filak Anton	Da	Da

Pri izvedbi korespondenčne seje je tako, upoštevaje pravočasno prispele glasovnice, sodelovalo 19 članov občinskega sveta. Upoštevane so glasovnice, ki so prispele na občino do 27.7.2011, do 16. ure.

Z 19 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Slavku Malešiču, roj. 10.9.1953, stan. Cankarjeva ulica 12, Črnomelj, z dnem 31.7.2011 poteče mandata direktorja Javnega podjetja Komunala d.o.o. Črnomelj.
Z dnem 1.8.2011 se Slavko Malešič roj. 10.9.1953, stan. Cankarjeva ulica 12, Črnomelj imenuje za v.d. direktorja Javnega podjetja Komunala d.o.o. Črnomelj. Funkcijo vršilca dolžnosti direktorja Javnega podjetja Komunala d.o.o. Črnomelj imenovani opravlja do imenovanja direktorja, vendar največ šest mesecev.

Z 19 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Sklep o uporabi manjše notranje igralne površine na otroka v vrtcih na območju Občine Črnomelj se sprejme v predlagani vsebini in obliki.

Zapisala:
Antonija Hiti, l.r.

Občinski svet občine Črnomelj
Županja Mojca Čemas Stjepanovič, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
Trg svobode 3
ČRNOMELJ

K točki 4

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v mesecu oktobru 2011

Zadeva: POROČILO ŽUPANJE O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA OBČINE ČRNOMELJ ZA PRVO POLLETJE LETA 2011

Obrazložitev:
Na osnovi 63.člena Zakona o javnih financah (Ur.l.RS, št.79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 127/06, 14/07, 109/08 in 49/09) je županja v mesecu juliju 2011 Občinskemu svetu dolžna poročati o izvrševanju proračuna v prvem polletju tekočega leta.
Vsem članom občinskega sveta je bilo Poročilo županje o izvrševanju proračuna za prvo polletje leta 2011 poslano z dopisom št.410-417/2010-24, dne 28.7.2011. V dopisu je bilo zapisano, da bo gradivo obravnavano na prvi naslednji redni seji Občinskega sveta.

Gradivo je na svoji 6.redni seji dne 12.9.2011 obravnaval tudi Nadzorni odbor Občine Črnomelj.

Predlagamo, da Občinski svet Občine Črnomelj gradivo obravnava in sprejme sledeči sklep:

- **Poročilo županje o izvrševanju proračuna Občine Črnomelj za prvo polletje leta 2011 se sprejme v predlagani obliki in vsebini.**

Pripravila
Marina Klevišar

Predlagateljica
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.

Priloga:
Poročilo Nadzornega odbora

OBČINA ČRNOMELJ
Nadzorni odbor

Številka: 011-1/2011
Datum: 12.9.2011

POROČILO
O NADZORU IZVAJANJA PRORAČUNA OBČINE ČRNOMELJ ZA 1.POLLETJE 2011

UVOD:
Pristojnost Nadzornega odbora za nadzor nad izvrševanjem Proračuna Občine Črnomelj temelji na Zakonu o lokalni samoupravi, Statutu Občine Črnomelj in Programu dela Nadzornega odbora za leto 2011. Osnova za opravljen nadzor je Poročilo županje o izvrševanju Proračuna Občine Črnomelj za prvo polletje 2011 – tekstualni del in bilančni kazalci prihodkov in odhodkov z vsemi ustreznimi prilogami.

UGOTOVITEV:
Nadzorni odbor je ugotovil, da je bil proračun za leto 2011 sestavljen na osnovi izhodišč, usmeritev in izračunov posredovanih s strani Ministrstva za finance, torej verodostojno sestavljen, kljub pomislekom ob sprejemanju ali ni morebiti nekoliko preobsežen (16.725.962,00 EUR) glede na krizno situacijo, ki ni obšla tudi občino in Slovenijo. Polletni podatki izvrševanja proračuna izkazujejo 37,36 % realizacijo prihodkov oziroma izpad v višini 12,46 % in temu ustrezno tudi v odhodkih. Izpad v prihodkih v prvem polletju v znesku 2.114.178 EUR je posledica predvsem dela nerealiziranih davčnih prihodkov (od premoženja, daril, prispevkov za stavbna zemljišča), posebej nedavčnih (takse, najemnine, odprodaja premoženja, denarne kazni, komunalni prispevki idr.), ter največ transparentnih – investicijskih prihodkov (sredstva države in EU), katerih pritok je vezan predvsem na nove projekte za investicije (ob udeležbi občine cca 15 %), ki so bili sicer pravočasno prijavljeni na razpise, pa še ne odobreni.

Nadzorni odbor je preveril tudi uresničevanje ciljev, ki so bili upoštevani pri sestavi proračuna in ugotovil, da realizacija proračuna poteka v okviru proračunskih postavk, ki so usklajene z razvojnimi programi, skrbno in nadzorovano. Prekoračitev proračunskih postavk in prerazporejanja sredstev ni bilo. Prioritetno so se poravnavale finančne in do konca leta 2010 za plačilo zapadle (3.204.694 EUR) obveznosti v višini 2.245.657 EUR. Predvidoma bo celoten dolg v višini 4.626.841 EUR poravnan do konca leta. Zaključujejo se tudi v preteklem letu začete investicije (ker zanje tudi država poravnava svoje obveznosti) – dosedaj 2.529.360,31 EUR. Predvidenega zadolževanja občine (600.000 EUR) za leto 2011 še ni bilo.

Nadalje Nadzorni odbor ugotavlja, da zaradi izpada transfernih investicijskih sredstev (cca 800.000 EUR) ni bilo javnih naročil za nove investicije in zato tudi ni finančno nepokritih novih investicij, kot je bil to slučaj v preteklih letih. Tekoči transferji (sofinanciranje javnih zavodov oz. dela njihovih programov) pa so realizirani v višini 40,27 %, v kar so vštete tudi obveznosti za preteklo leto.

Dodatnega zaposlovanja v občinski upravi ni bilo, tudi ne plačevanja nadurnega dela, pogodbeno delo le v manjšem znesku (meteorološka služba, vzdrževanje hiše Otona Župančiča), kar kaže na željo po racionalnem poslovanju in zniževanju stroškov.

Reprezentanca županje je realizirana v višini 9.476 EUR ali 33,84 %, največ za poravnavo dolga iz preteklega leta (6.133 EUR), ravno tako pokroviteljska sredstva (13 %). Sredstva rezervacije so se uporabila za pravi namen.

Programi krajevnih skupnosti se realizirajo v okviru razpoložljivih sredstev. Ugotavlja pa se, da so v mnogih primerih plani nerealni, preobsežni, zato bodo morale krajevne skupnosti njihovo realnost ponovno preveriti.

ZAKLJUČEK:
Nadzorni odbor se je pri svojem delu osredotočil predvsem na tisti del proračuna, kjer se največkrat pojavljajo napake pri financiranju z javnimi sredstvi (prekoračitev pooblastil, odstopanja med planom in realizacijo, prerazporejanje sredstev, dinamika poravnave obveznosti, izvedba postopkov javnih naročil, delitev transfernih sredstev, učinkovitost uprave pri pripravi dokumentacije za natečajne postopke, pogodbena dela ipd.), vendar ni ugotovil napak, zato zoper Poročilo županje o izvrševanju proračuna za prvo polletje 2011 nima posebnih negativnih pomislekov. Priporoča nadaljnjo skrb za pridobitev manjkajočih sredstev, pri realizaciji za uravnoteženje prihodkov in izdatkov, za gospodarno in učinkovito poslovanje z najmanjšimi stroški, za spremljanje učinkov dela zaposlenih tudi pri pripravi novih projektov ter za vodenje postopkov, skladno z veljavno zakonodajo. Če bo realizacija prihodkov nižja od pričakovanih, pa je potrebno pripraviti tudi rebalans proračuna.

Predsednik Nadzornega odbora
Jože Strmec

OBČINA ČRNOMELJ
ČRNOMELJ
Trg svobode 3
NADZORNI ODBOR

Vročeno:
1. Občinski svet Občine Črnomelj
2. Županja ga.Mojca Čemas Stjepanovič

OBČINA ČRNOMELJ

K točki 5

Gradivo za sejo Občinskega sveta v mesecu oktobru 2011

Zadeva: **PROBLEMATIKA TV Vaš Kanal**

19. julija 2011 smo župani in županje Dolenjske, Bele krajine in Posavja z vodstvom TV Vašega kanala na skupnem sestanku obravnavali perečo problematiko, v kateri se je zaradi nedorečene medijske zakonodaje in plačljivega digitalnega prizemnega oddajanja, znašel regionalni televizijski program TV Vaš kanal. S ciljem čim hitrejšega reševanja nastale problematike je bila imenovana operativna skupina.
19. septembra 2011 je bilo 2 .srečanje županov in županj JV Slovenije s temo: delo in zaključki operativne skupine, imenovane na prejšnjem srečanju.
Prisotni smo bili seznanjeni, da je ponoven vklop vašega kanala lahko le začasen, v kolikor se ne reši financiranje oziroma redno plačevanje mesečnih obrokov RTV Slovenija za razširjanje programa v digitalni radiofuzni tehniki in posodobitev dotrajane tehnične opreme, ki komajda omogoča dnevno produkcijo programa TV Vaš kanal. Ocenjena vrednost projekta posodobitve tehnične opreme znaša prek 500.000,00 EUR za kar so potrebna dodatna finančna sredstva.
Na sestanku 19. septembra smo župani izrazili pripravljenost pri iskanju finančnih sredstev vendar je potrebno zadevo obravnavati na občinskih svetih občin, kateri bodo odločili o dodatnih proračunskih sredstvih po posamezni občini. Zaradi izredno težke finančne situacije občinskih proračunov je večina županov in županj zagovarjala šest mesečno financiranje TV Vaš kanal v skupni vrednosti projekta 400.000, 00 EUR.
In kako je financiranje programa TV Vaš kanal v občini Črnomelj?
Občina Črnomelj je v letošnjem letu - do vključno 26.9.2011 nakazala TV Novo mesto 18.133,00 EUR, od tega je poravnala obveznosti iz leta 2010 v višini 13.216,62 EUR. Pogodba za leto 2011 je v višini 11.783,38 EUR.
Po predlogu dodatnega sofinanciranja po občinah je dodatna obveznost Občine Črnomelj 24.948,00 EUR. Proračun občine Črnomelj zaradi izrednih finančnih težav v tej višini sredstev v letu 2011 ne more zagotoviti, zato predlagamo občinskemu svetu, da sprejme

SKLEP:
Občina Črnomelj zagotovi dodatna finančna sredstva za program TV Vaš kanal v višini 24.948,00 EUR in sicer v šestih obrokih/obrok je **4.158,00 EUR**.
Prvi obrok zapade v plačilo naslednji mesec po sprejetju rebalansa proračuna za leto 2011.

Mojca Čemas Stjepanovič
Županja

Priloga:
-Gradivo TV Vaš Kanal, z dne 23.9.2011
-Predlog dodatnega sofinanciranja po občinah

Mnenje Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 4. redni seji, dne 26. 9. 2011, obravnaval **»Problematiko TV VAŠ KANAL«** in ugotovil, da je gradivo prejeto s strani družbe TV NOVO MESTO d.o.o. zelo pomanjkljivo, saj iz njega ni razvidno ne finančno stanje družbe, kakor tudi ne način financiranja nadaljnjega razvoja družbe.

Odbor Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da gradivo obravnava in ga sprejme v predlagani vsebini, pod naslednjim pogojem:

- da se družbo TV NOVO MESTO d.o.o. zadolži, da še pred sprejemom sklepa: »Občina Črnomelj zagotovi dodatna finančna sredstva za program TV Vaš kanal v višini 24.948,00 EUR in sicer v šestih obrokih/obrok je **4.158,00 EUR**. Prvi obrok zapade v plačilo naslednji mesec po sprejetju rebalansa proračuna za leto 2011«, ki ga sprejme Občinski svet, pripravi finančno konstrukcijo družbe iz katere bo razvidno naslednje: finančno stanje družbe, viri financiranja družbe, zaposleni v družbi in nadaljnji razvoj le te v smislu izboljšanja finančnega stanja v družbi.
- da se finančna konstrukcija in prejšnje alinee pred sprejemom sklepa predloži na vpogled Občinskemu svetu občine Črnomelj.

Predsednik Odbora za gospodarstvo in
komunalno infrastrukturo
Mag. Janez Gladek, l.r.

TELEVIZIJA VAŠ KANAL – OBSTOJ DELOVANJA V JAVNEM IN KULTURNEM INTERESU

UVODNA BESEDA

Poslovanje družbe Televizija Novo mesto z regionalnim televizijskim programom je zaznaven odraz, skozi dvajsetletnico delovanja medija, ki v sicer izrazito neugodnem obdobju za njeno **delovanje, skozi svoje poslanstvo ohranja status posebnega pomena in program v javnem in kulturnem interesu.** Z informativnimi programskimi sklopi JV Slovenije, kamor so uvrščeni tudi pomembni lokalni dogodki in odmevi iz občine Črnomelj, **znatno prispevamo k prepoznavnosti** občine **in razvoju regije kot tudi celotne medijske krajine.**

ZAPRT OGLAŠEVALSKI TRG in VSESPLOŠNA GOSPODARSKA KRIZA

Še tako preudarno prilagajanje slovenskemu oglaševalskemu in splošnemu medijskem trgu ni ugnalo neprijetnih številk ob koncu leta, ki zrcalijo **pretresljiv odsev izredno visoko skoncentrirane medijsko-oglaševalske moči** in visoke tržne deleže ter popoln monopol enega samega akterja, ki je porušil praktično vse kodekse na televizijskem oglaševalskem prizorišču.

Razmere v poslovanju medija Televizije Vaš kanal, ki skozi svoje poslanstvo deluje v javno dobro in v skladu s statusom posebnega pomena, so namreč izjemno zaskrbljujoče in na meji obvladljivega. Oglaševanje, ki je predstavljalo največji in temeljni vir prihodkov za poslovanje medija in izvedbo lastnih programskih vsebin, se je kljub izredno povečanim in prilagojenim tržnim aktivnostim več kot prepolovilo.

Skozi prizmo Vašega kanala gre tudi za znatno in ustavno zagotavljanje pravice državljank in državljanov, občank in občanov do informiranosti. Lokalnim skupnostim, iz katerih poročamo, torej tudi občini Črnomelj, predlagamo, da tvorno z ostalimi občinami s pripadajočo participacijo pristopite k ohranitvi edinega televizijskega programa v JV Sloveniji s tovrstnimi lokalnimi in regionalnimi programskimi vsebinami.

Zato je še **toliko bolj pomembno, da so prav vsem občanom dostopne lokalne in regionalne programske vsebine,** ki niso naprodaj v kiosku in za katere gledalcu in občanu ni treba plačati niti evra naročnine. Verodostojna in resnična informacija je skozi izrazno moč žive slike izjemno pomembna in je izven obrobja prestolnice na nacionalnih medijih precej manj

prisotna. V nasprotnem primeru bo sicer pričakovana in dragocena »živa« domača novica obsojena na izginotje.

V tem primeru se bo medij moral prilagoditi trgu na drug način, izvesti plan B, to je zgolj komercialni ali tematski program in ne več služenju javnemu in kulturnemu interesu. Posledično to pomeni drugačne, večinoma tuje, precej cenejše in tržno zanimivejše programske vsebine, zmanjšanje stroškov produkcije ter odpuščanje polovice zaposlenih in strokovnih televizijskih sodelavcev, hkrati pa tudi **izgubo dragocene frekvence,** ki je bila pridobljena (in jo kljub izredno visokim stroškom za distribucijo programa Vaš kanal še vedno ohranja).

Medij Vaš kanal bi tako kot večina manjših lokalnih televizij deloval (kot je bilo to v času počitnic) le internetno, v IP in kabelskih sistemih. To pa zagotovo ni v interesu ne lokalnih skupnosti ne medija, ki tem skupnostim omogoča, da so njihova prizadevanja vidna in slišna praktično v vsakem domu. In to za slehernega gledalca zastonj.

KRČENJE SREDSTEV MK iz SKLADA ZA PLURALIZACIJO MEDIJEV

S krčenjem proračunov so se zmanjšala tudi sredstva iz javnega razpisa sklada za medije pri MK, saj do danes kljub prejetemu obvestilu MK (ki beleži kar 44 % sredstev manj kot v minulem letu), glede na krčenje proračunov in situacijo v državi, ni znano, kdaj (in če) bodo sredstva dejansko nakazana. Ta sredstva, ki bi jih država morala zagotavljati, saj se je k temu zavezala s podelitvijo statusa, bi pomenila v danem trenutku predvsem zmožnost »preživetja« teh programskih vsebin, hkrati pa tudi ohranitev delovnih mest novinarjev v naših medijski hiši in ostalih kreativnih ustvarjalcev programa.

IZJEMNO NEGOTOVA SITUACIJA

Dodatno je poslovanje, upravljanje in razvoj naše medijske hiše bolj kot kdajkoli **zapletala izjemno negotova situacija,** ki se je odražala tudi v precejšnji nezanesljivosti že dogovorjenih poslov in sklenjenih pogodb, finančnem kaosu in plačljivem digitalnem oddajanjem.

PRIZEMNO DIGITALNO ODDAJANJE

Med vidnejše dosežke štejemo zgodovinsko pomembno pridobitev za slehernega prebivalca občine Črnomelj, ki je upal, da bo končno tudi on imel možnost spremljati »njegove novice.« To je na razpisu pridobljen in to poletje najbolj vsestransko odmeven projekt imenovan »**digitalno prizemno oddajanje,**« s katerim smo pokrili sive lise praktično po vsej občini, saj mnogi gledalci v času analognega oddajanja niso imeli možnosti spremljati programa Vašega kanala, čeprav so si za to vrsto let prizadevali. Tako je Vaš kanal postal še pomembnejši »promotor« vseh občanov Črnomlja, tudi tistih na obrobju, kot ogledalo njihovih prizadevanj in uspehov, pa tudi zagat in razpletov. Postavljenih v presojo »doma« in v večjemu delu Slovenije.

Izjemno zajetnemu procesu investiranja v digitalno produkcijo in najem infrastrukture za oddajanje v digitalnem radiodifuznem spektru na Multipleksu A, to je na nekomercialnem Muksu, ki je v lasti in upravljanju OZ-RTV Slovenija, Vaš kanal ob hkratnem večinskem zagotavljanju javnega interesa iz »lastnega žepa« praktično ni mogel in ne zmore več slediti. Znašli smo se v izrazito nepredvidljivi situaciji, saj je ugasnitev analognih oddajnikov pomenila tudi ugasnitev pravice iz naslova neodplačnega oddajanja. Toda spričo iz meseca v mesec višjim stroškom oddajanja v DVB-T (prizemnega, prek anten) smo se zaradi nezmožnosti plačevanja in v okviru sanacijskih ukrepov družbe v juliju letos odločili za začasni izklop. Ta pa je na celotnem območju JV regije, zajetno tudi v občini Črnomelj, izzval pravo revolucijo, saj so nas gledalci dobesedno zasuli z vprašanji: Zakaj nas ne morejo videti?, Koliko in na kakšen način bi lahko plačevali naš program?, Zakaj ne uredimo sistemskega vira financiranja z občino?, Zakaj plačujejo RTV?, ne vedoč, da Vaš kanal od RTV naročnine ne prejme niti centa?, Kdaj bo Vaš kanal ponovno viden in vklopljen?, in podobno. Pisma in dnevni telefonski klici z izražanjem podpore in velike želje po vrnitvi Vašega kanala nazaj v domove naših gledalcev so bila ne samo povod k ponovni (ZAČASNI) vključitvi v septembru, temveč tudi daleč največja in najbolj pravična raziskava gledanosti in pomembnosti programa Vaš kanal v tukajšnjem okolju.

TV VAŠ KANAL – VSAK DAN V VSEH DOMOVIH

Zaradi tisočerih zgodb, dejstev, zapisov zgodovine in ne nazadnje tudi zaradi izjemnega odziva tistih gledalcev, ki so na zaslonu videli začasni mrk televizijskega programa Vaš kanal,

spoštljivo zremo na udejanjanje našega poslanstva. Ustvarjalci televizije Vaš kanal smo ponosni na številne zgodbe, posredovane skozi različne prispevke, oddaje in druge programske vsebine našega regionalnega programa, ki so se odvijale v minulih dvajsetih letih; v dvajsetih neizbrisanih in prav zato nikoli pozabljenih časovnih epizodah zgodovine neke dežele in njenih ljudi, ki se ohranja prav skozi izrazno moč žive slike nekdaj lokalne, danes regionalne televizije Vaš kanal. Skozi vesti in novice, novinarske prispevke, reportaže, oddaje, vsestransko medijsko podporo in izjemno družbeno odgovornost še vedno dan za dnem, vse dni v letu, in to zastonj, brez naročnine Vaš kanal prihaja v domove vaših občanov. **Gre za veliko in pomembno zgodbo, ki se je mnogi niti zavedali niso, dokler je niso** (v času poletja) **izgubili**. Danes, ko so njena nova poglavja spet v vseh domovih, pa skupaj z njimi bijemo bitko, da bi bilo to za vedno. Gre za zgodbo, ki v vseh poglavjih v ospredje postavlja svoje gledalce in ljudi tukajšnjih lokalnih skupnosti, zaradi katerih ima tak program sploh smisel, pomen in namen. Vaš kanal je bil, je in naj bi tak tudi ostal; »živa« zgodba dnevno odmevnih, pristnih in ne prikrojenih ter z določenim namenom oblikovanih in več ali manj zmanipuliranih impulzov, ki smo jim morda priča na nekem drugem kanalu. Vaš kanal odlikujejo profesionalne zgodbe in vse njene novinarsko zasnovane rubrike, ki nosijo informacijo, s katero **oblikujemo in kreiramo javno mnenje, mnenje občanov in občank, o delu in delovanju vseh tistih, ki si prizadevajo in delujejo v njihovo dobrobit.** Vaš kanal je **odraz verodostojnega novinarstva in kot tak** ugledna medijska hiša.

Kljub izredno težkim časom še vedno vztrajamo. A še tako nepogrešljiv vir verodostojnih domačih informacij v medijskem vrču Vašega kanala bo, če država in lokalne skupnosti ne bodo prepoznale njenega pomena tudi skozi oblikovanje proračunov in zagotavljale pripadajočega dela za njihovo izvedbo in posredovanje javnosti, ugasnil. Morda v taki obliki in s sporočilno vrednostjo v javnem in kulturnem interesu zelo kmalu in za vedno.

GLAS LJUDSTVA

Spoštovani nosilci lokalne oblasti, ker so vam in nam zagotovo mar vaši občani in naši zvesti gledalci, je napočil čas, tista zadnja minuta pred polnočjo, ko **»Vaš« kanal** ponovno resno opozarja nase. Pravzaprav so nanj opozorili drugi, tisti, ki jim je namenjen, tisti, ki so ga vzeli in prepoznali za svojega tudi skozi njegovo aktualno obravnavo dogodkov in pesto bero

programskih sklopov. Zdi se, kot da državi in nekaterim »lokalnim oblastem« za njegovo usodo v pomenu javnega interesa ni veliko mar. Toda glas ljudstva je bil tokrat premočan, da bi ga smeli preslišati tisti, ki jim je to ljudstvo zaupalo mandat.

REGIONALNI TELEVIZIJSKI PROGRAM VAŠ KANAL kot STATUS POSEBNEGA POMENA

Za visoko ceno - več kot dve tretjini lastnega investiranja v program javnega interesa, izjemnimi finančnimi omejitvami na vseh področjih dela ter vestnim in strokovno usposobljenim kadrom, **smo uspeli ohraniti status posebnega pomena**. Vse z namenom ohranitve izredno težko pridobljene frekvence in v ponovnem pričakovanju državnih koncesij za sistemsko sofinanciranje programa v javnem in kulturnem interesu.

UKREPI IN SPOZNANJA

Dejstvo je, da Vaš kanal kot osrednji televizijski medij v celotni JV regiji in kot izdajatelj programa posebnega pomena deli usodo ostalega gospodarstva, hkrati pa ne more izkoristiti drugih ukrepov države, sprejetih za ublažitev razmer. Tudi **najem kreditov je vedno bolj otežen**, zato **bodo izredna sredstva, pridobljena s strani lokalnih skupnosti, iz katerih poročamo, ob siceršnjih drastičnih varčevalnih ukrepih naše televizije, omogočala vsaj nadaljnjo ohranitev najpomembnejših programskih vsebin na lokalnem in regionalnem nivoju.**

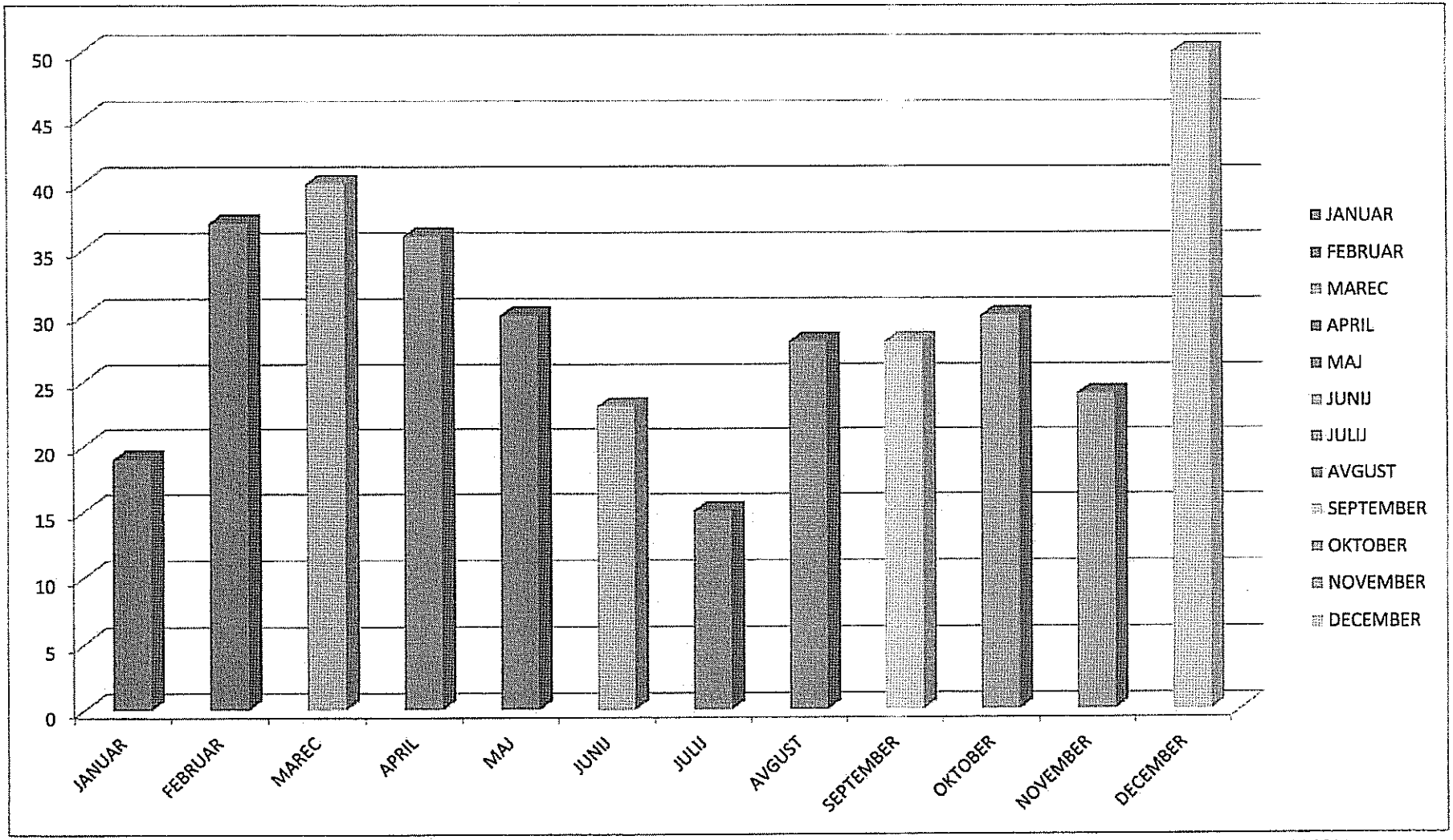
Ohranjanje programa v javnem interesu, ohranjanje statusa za vsako ceno in sredi poletja še padec novega predloga Zakona o medijih, ki je naši televiziji končno prižigal svetlo luč, so našo medijsko hišo izčrpali do konca. Poslanstvo medija v javnem in kulturnem interesu ter ekipa Vašega kanala sta morda na največji preizkušnji doslej.

S spoštljivimi pozdravi in v pričakovanju vaše pridružene podpore, nujne za ohranitev »vaše informacije« v programu Vašega kanala ter njegovo delovanje v javnem in kulturnem interesu.

Irena Vide,

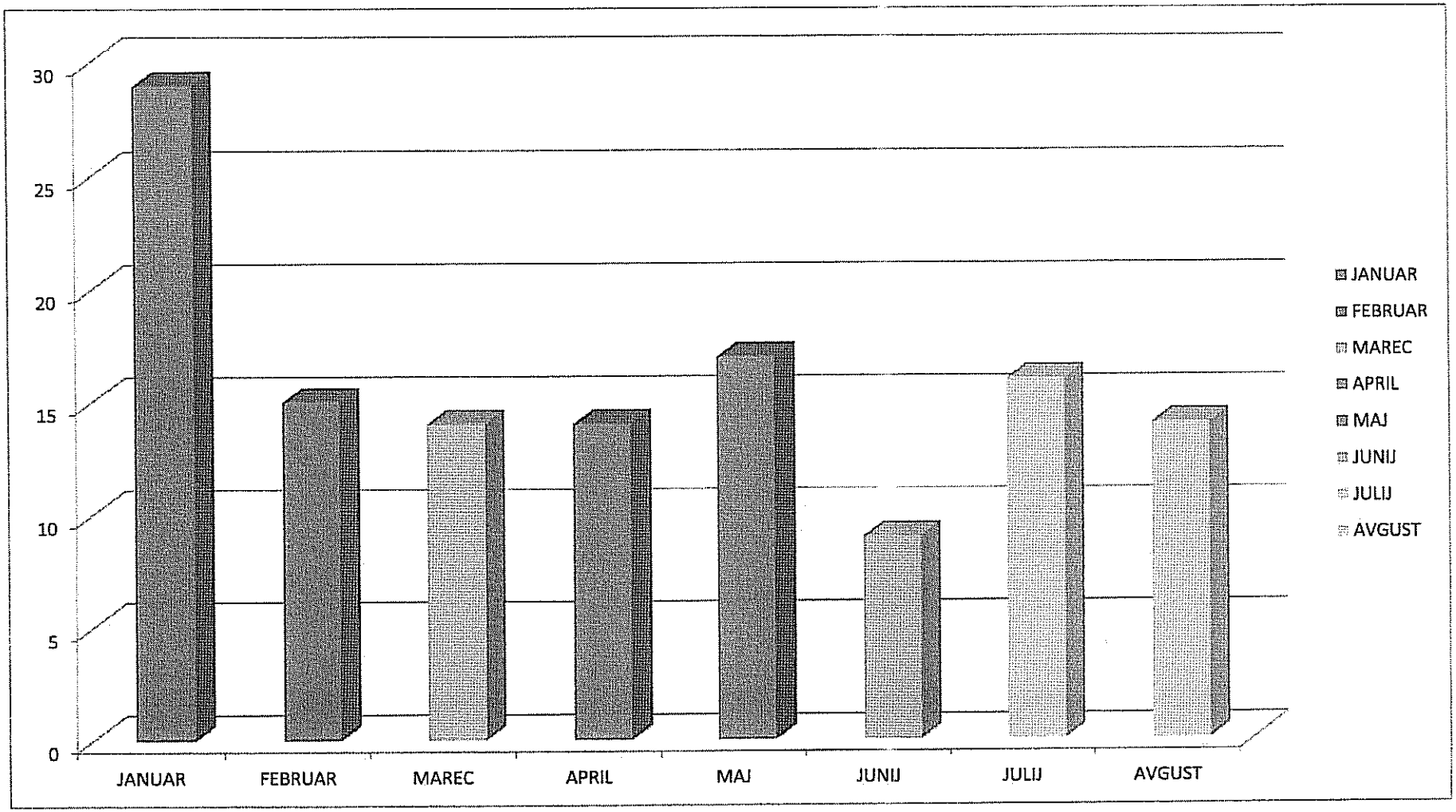
direktorica in odgovorna urednica

REGIONALNI TELEVIZIJSKI PROGRAM VAŠ KANAL
INFORMATIVNI PROGRAMSKI SKLOPI V LETU 2010
PRISPEVKI S PODROČJA OBČINE ČRNOMELJ

SKUPAJ 360 PRISPEVKOV

REGIONALNI TELEVIZIJSKI PROGRAM VAŠ KANAL
INFORMATIVNI PROGRAMSKI SKLOPI V LETU 2011
PRISPEVKI S PODROČJA OBČINE ČRNOMELJ

SKUPAJ 128 PRISPEVKOV

IZRAČUN IZREDNEGA SOFINANCIRANEGA DELA

Predlog skupnega izrednega sofinanciranja vseh občin je 400.000 EUR *
Znesek za posamezno občino je izračunan glede na število prebivalcev v občini.

OBČINA	Gospodinjstva	Prebivalci	Znesek na število prebivalcev
ČRNOMELJ	5.597	14.717	24.948
OBČINE JV SLOVENIJE	75.941	199.670	400.000

* sklep skupnega sestanka županov Dolenjske, Bele krajine in Posavja, dne 19. septembra 2011.

Predlog dodatnega sofinanciranja po občinah in predvideni denarni tok oktober 2011 - marec 2012

Dodatno sofinanciranje **400.000 €**

OBČINA	Gospodinjstva	Prebivalci	Dodatno sofinanciranje
NOVO MESTO	14.044	36.296	**123.055**
BREŽICE	9.979	24.301	**41.194**
TREBNJE	5.530	14.620	**24.783**
KRŠKO	10.174	25.867	**43.849**
ČRNOMELJ	5.597	14.717	**24.948**
SEVNICA	6.842	17.595	**29.826**
METLIKA	3.100	8.416	**14.266**
STRAŽA	1.379	3.847	**6.521**
ŠENTRUPERT	868	2.823	**4.785**
ŠENTJERNEJ	2.349	6.779	**11.491**
ŽUŽEMBERK	1.626	4.536	**7.689**
IVANČNA GORICA	5.481	15.440	**26.173**
DOL.TOPLICE	1.255	3.423	**5.803**
ŠKOCJAN	1.150	3.212	**5.445**
KOSTANJEVICA	873	2.404	**4.075**
MIRNA PEČ	968	2.807	**4.758**
ŠMAR.TOPLICE	1.138	3.168	**5.370**
MOKRONOG	1.080	2.932	**4.970**
SEMIČ	1.439	3.862	**6.547**
MIRNA	1.069	2.625	**4.450**
	75.941	**199.670**	400.000

okt.11	nov.11	dec.11	jan.12	feb.12	mar.12	Skupaj
20.509	20.509	20.509	20.509	20.509	20.509	**123.055**
6.866	6.866	6.866	6.866	6.866	6.866	**41.194**
4.131	4.131	4.131	4.131	4.131	4.131	**24.783**
7.308	7.308	7.308	7.308	7.308	7.308	**43.849**
4.158	4.158	4.158	4.158	4.158	4.158	**24.948**
4.971	4.971	4.971	4.971	4.971	4.971	**29.826**
2.378	2.378	2.378	2.378	2.378	2.378	**14.266**
1.087	1.087	1.087	1.087	1.087	1.087	**6.521**
798	798	798	798	798	798	**4.785**
1.915	1.915	1.915	1.915	1.915	1.915	**11.491**
1.282	1.282	1.282	1.282	1.282	1.282	**7.689**
4.362	4.362	4.362	4.362	4.362	4.362	**26.173**
967	967	967	967	967	967	**5.803**
907	907	907	907	907	907	**5.445**
679	679	679	679	679	679	**4.075**
793	793	793	793	793	793	**4.758**
895	895	895	895	895	895	**5.370**
828	828	828	828	828	828	**4.970**
1.091	1.091	1.091	1.091	1.091	1.091	**6.547**
742	742	742	742	742	742	**4.450**
66.667	**66.667**	**66.667**	**66.667**	**66.667**	**66.667**	400.000

OBČINA ČRNOMELJ
Trg svobode 3
Črnomelj

K točki 6

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v mesecu oktobru 2011

Zadeva: Kronologija pridobivanja tehnične dokumentacije in aktivnosti na področju Odlagališča inertnih odpadkov Vranoviči

	Aktivnost	Datum	Naslovnik	Nov rok	Vsebina
Pridobivanje tehnične dokumentacije					
1	Pismo o nameri (Livar-Občina – Komunala)	10.3.2003			
2	Pogodba Livar-Občina-Komunala	3.6.2003			
3	OLN za PCRO in OIO Vranoviči	Marec 2007			19.5.2006 , MOP –Odločba , da v postopku priprave in sprejema OLN celovite presoje vplivov na okolje ni treba izvesti. ARSO v predpisanem roku ni podal smernic.
4	Pooblastilo Občine Komunali	15.4.2008			
5	Vloga za LI	17.3.2008	Občina		
6	Pridobitev LI	7.4.2008			
7	Sklenjena pogodba Občina - Komunala št. 11-POG-49/08	15.4.2008			
8	Sklenjena pogodba Komunala –IRGO št. 11-POD 63/08	28.4.2008			POV, IZ,dokumentacija za OVS
9	Idejna zasnova OIO Vranoviči	Junij 2008			Št. ic 307/08 ,IRGO consulting d.o.o., Slovenčeva 93, 1000 Ljubljana
10	POV za OIO Vranoviči + revizija	September 2008			Št. ic 398/08 ,IRGO consulting d.o.o., Slovenčeva 93, 1000 Ljubljana
11	Vloga za OVS	25.9.2008	ARSO		
12	Sklep ,da se vloga za OVS zavrže	12.5.2009			Sklep: presoja vplivov na okolje po Uredbi –Ul.Rs 78/06 in 72/07(priloga I in II) ni obvezna za OIO zato ni potrebna izdaja OVS
13	Sklenjena pogodba Komunala –IRGO št. 11-POG 85/09	24.6.2009			PGD,PZI,PZR,VARSTVO PRI DELU, POŽARNO VARSTVO, Projekt obratovanja in vzdrževanja.

OIO Vranoviči – aktivnosti,ki jih je vodila J. P. Komunala Črnomelj po pooblastilu občine Črnomelj št. 351-31/2008 z dne, 15.4.2008

	Aktivnost	Datum	Naslovnik	Nov rok	Vsebina
Vloga za GD 7.12.2009					
1	Zahteva za dopolnitev vloge za GD	30.12.2009			
2	Dopolnitev vloge za GD	14.1.2010	UE Črnomelj		
3	Poziv za dopolnitev vloge za izdajo GD	24.2.2010			**Zahtevajo OVD**
4	Vloga za podaljšanje roka za GD	16.3.2010	UE Črnomelj		
5	Sklep o podaljšanju roka	31.3.2010		2.6.2010	
6	Vloga za podaljšanje roka za GD	20.8.2010	UE Črnomelj		
7	Sklep o podaljšanju roka	**27.8.2010**		28.2.2010	
8	Vloga za podaljšanje roka za GD	16.2.2011	UE Črnomelj		
9	Sklep UE	2.3.2011		30.8.2011	
10	Vloga za podaljšanje roka za GD	28.9.2011	UE Črnomelj		
11	Sklep UE	7.9.2011		**180 dni-Februar 2012**	

	Aktivnost	Datum	Naslovnik	Nov rok	Vsebina
Vloga za OVD 9.4.2010					
1	Poziv ARSO za dopolnitev vloge za OVD	12.7.2010			
2	Vloga za podaljšanje roka za dopolnitev vloge za OVD	6.8.2010	ARSO		
3	Sklep za podaljšanje roka dopolnitve-OVD	11.8.2010		13.9.2010	
4	Dopolnitev vloge za OVD	10.9.2010	ARSO		Plačilo upravne takse -Načrt gospodarjenja z odpadki družbe Livar za obdobje 2009-2012 -Načrt ravnanja s odpadki -Dopolnitev hidrogeološkega poročila
5	Poziv ARSO za dopolnitev vloge za OVD	25.11.2010			
6	Dopolnitev vloge za OVD	10.12.2010	ARSO		-dodatno obrazložimo glede vrste zemljišča -dodatna obrazložitev glede ocene odpadka-molibden -predlog načrta zaprtja odlagališča -program ukrepov v primeru preseganja parametrov podzemne vode -mnenje upravljavca CČN Črnomelj
7	Apel za rešitev vloge	4.4.2011	ARSO		
8	e-mail ARSO	17.6.2011	ARSO		Sporočajo, da je postopek izdaje v teku ,vendar kaže na negativno rešitev!
9	e-mail Komunale	28.6.2011	ARSO		Prosimo za odlog izdaje odločbe in jih obveščamo, da smo naročili izdelavo neodvisnega mnenja glede umestitve OIO Vranoviči v prostor.
10	Izdaja ODLOČBE	12.7.2011	Komunala Črnomelj	Rok za pritožbo **28.7.2011**	Vloga za izdajo OVD se zavrne.
11	Pridobitev mnenja GeoZS	18.7.2011	Komunala Črnomelj		
12	Pritožba na MOP	28.7.2011	MOP		
13	ODLOČBA o zavrnitvi pritožbe MOP-A(22.8.2011)	2.9.2011	Komunala Črnomelj	Rok za upravni spor **2.10.2011**	Pritožba za izdajo OVD se zavrne.
14	Upravni spor		Upravno sodišče , Ljubljana	Rok za upravni spor **2.10.2011**	Sproži se upravni spor-tožbo je vložiti do 30.9.2011 po odvetniški družbi Kozinc & partnerji.

Služba kakovosti, razvoja in inženiringa:
Danilo Vranešič, kom. inž.

v. d. direktorja:
Slavko Malešič

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 4. redni seji, dne 26. 9. 2011, obravnaval **»Informacijo o problematiki deponije inertnih odpadkov Vranoviči«** in Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga naslednje:

- da informacijo obravnava, in jo sprejme v predlagani vsebini;
- da Občina Črnomelj intenzivno nadaljuje z aktivnostmi za ureditev deponije Vranoviči in ureditev vse potrebne dokumentacije povezane z delovanjem deponije;
- da Občina Črnomelj vodi tudi ostale aktivnosti pri pristojnih državnih službah, da bi omogočili lokacijo deponije inertnih odpadkov na obstoječi deponiji in s tem omogočili družbi Livar poslovanje kot do sedaj.

Predsednik Odbora za gospodarstvo in
komunalno infrastrukturo
Mag. Janez Gladek, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
tel. (07) 306-11-00
fax. (07) 306-11-30

k točki ...7.....

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2011

PREDLOG ZA IZDAJO ODLOKA O OBČINSKEM PROSTORSKEM NAČRTU ZA OBČINO ČRNOMELJ

1 OBRAZLOŽITEV

Občina Črnomelj je s sklepom ministra za okolje in prostor, št. 35019-102/2007-121, z dne 15.9.2011, ki ugotavlja usklajenost predloga Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj s pridobljenimi mnenji državnih nosilcev urejanja prostora, pripeljala postopek priprave Občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju: OPN) do zadnje faze, in sicer sprejema Odloka na Občinskem svetu.
Občinski prostorski načrt je prostorski akt, s katerim se ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor. Občinski prostorski načrt vsebuje strateški in izvedbeni del.
Usklajen predlog OPN občine Črnomelj je izdelan na podlagi Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07 in 18/09), Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območjih za razvoj in širitev naselij (Uradni list RS, št. 99/07) ter ob upoštevanju:

- Strategije prostorskega razvoja Slovenije ter Prostorskega reda Slovenije,
- izdelanih strokovnih podlag
- pridobljenih smernic nosilcev urejanja prostora za SPRO (2005),
- pridobljenih smernic nosilcev urejanja prostora za OPN (2008),
- podatkov nosilcev urejanja prostora za prikaz stanja prostora (oktober 2008),
- presoje podanih razvojnih pobud fizičnih in pravnih oseb ter Občine Črnomelj,
- presoje podanih pobud za vris stavbnih zemljišč v vinogradniških območjih na podlagi poziva občine v februarju 2009,
- pripomb, podane v času obeh javnih razgrnitev OPN,
- okoljskega poročila,
- usklajevanj z nosilci urejanja prostora v fazi pridobivanja mnenj k predlogu OPN,
- mnenja nosilcev urejanja prostora na predlog OPN (2010 - 2011).

Priprava OPN za Občino Črnomelj se je začela v okviru priprave Strategije prostorskega razvoja za vse tri belokranjske občine (Črnomelj, Metlika in Semič) **v letu 2005**. V letih 2005 - 2007 je bila izdelana večina strokovnih podlag za ta dokument. Pri izdelavi strokovnih gradiv so bile upoštevane veljavna prostorska zakonodaja, državni planski akti (Strategija prostorskega razvoja Slovenije in Prostorski red Slovenije), navodila MOP - Direktorata za prostor ter nekatere že predhodno izdelane strokovne podlage. Po sprejetju nove prostorske zakonodaje, ki je v veljavi od aprila 2007 (Zakon o prostorskem načrtovanju, Ur.l. RS, št. 33/07-ZPNačrt in 18/09 ZPNačrt-A) oziroma novembra 2007 (ko je bil uveljavljen podzakonski akt za pripravo OPN - Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij, Ur.l. RS, št. 99/07) je Občina Črnomelj pristopila k izdelavi OPN kot planskega akta, opredeljenega z novo prostorsko zakonodajo.
Na podlagi odločbe Ministrstva za okolje in prostor, št. 35409-124/2008, z dne 25.09.2008, je bilo za potrebe celovite presoje vplivov na okolje potrebno izdelati okoljsko poročilo. Okoljsko poročilo se izdela v primerih

- kjer se s planom (OPN) določajo ali načrtujejo posegi v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje skladno z določbami 51. člena ZVO - Zakona o varstvu okolja (posegi so določeni z Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti CPVO - celovito presojo vplivov na okolje (Uradni list RS 78/06, 72/07in 32/09);
- kjer načrtovane ureditve ter posamezne individualne pobude in s tem povezane spremembe osnovne namenske rabe prostora znotraj varovanih območij, lahko pričakovano vplivajo na vrste in habitatne tipe, zaradi katerih so bila območja opredeljena, še posebej velja to za vrste, ki so vezane na vodotoke Kolpa, Lahinja in Dobličica. Ugotovitev je podana skladno z določili 5. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) in upoštevajoč Prilogo 2 Pravilnika. Pravilnik je izdal minister za okolje, prostor in energijo na podlagi Zakona o ohranjanju narave.

2 POSTOPEK OPN

ZPNačrt nalaga naslednji postopek priprave OPN, ki ga je Občina Črnomelj upoštevala:

1. župan je sprejel ***sklep o pripravi OPN*** – marec 2008
2. izbrana izdelovalca (Acer Novo mesto d.o.o. in Topos d.o.o.) sta pripravila ***strokovne podlage*** (za poselitev, za naselja, prometno in komunalno energetsko študijo, strokovne podlage za gospodarski

razvoj, študijo ranljivosti prostora, za mesto Črnomelj pa študijo zelenega sistema in urbanistični načrt), demografsko študijo je pripravil Urbanistični inštitut RS

3. izdelovalca OPN sta pripravila ***osnutek OPN*** – marec 2008
4. na podlagi izdelanega osnutka OPN je občina zaprosila nosilce urejanja prostora za ***smernice*** - marec 2008
5. na podlagi pridobljenih smernic, strokovnih podlag in vseh drugih podatkov Občine Črnomelj sta izdelovalca pripravila ***dopolnjen osnutek OPN*** – avgust 2008
6. zaradi odločbe ministra za okolje in prostor o izdelavi CPVO je občina izbrala izdelovalca (Ipsum d.o.o.), ki je za dopolnjen osnutek pripravil ***okoljsko poročilo***. Pred javno razgrnitvijo naj bi MOP v 30 dneh izdal potrdilo, da je okoljsko poročilo primerno za javno razgrnitev. Ker ni bilo odziva MOP več kot 30 dni, se je občina odločila, da bo upoštevala določilo 3. točke 42. člena ZVO, ki določa, da se okoljsko poročilo smatra za ustrezno, če v 30 dneh ni odgovora.
7. ***sodelovanje javnosti*** oz. seznanitev z dopolnjenim osnutkom OPN je bilo omogočeno z ***javno razgrnitvijo***, ki je trajala 30 dni. V času javne razgrnitve ima javnost možnost podaje pripomb na dopolnjen osnutek OPN kot tudi na okoljsko poročilo. Prva javna razgrnitev OPN Črnomelj, ki je bila naznanjena v Uradnem listu RS, v Belokranjcu ter na spletni strani crnomelj.si, je trajala od 24. 8. do 25. 9.2009, organiziranih je bilo 7 javnih obravnav po krajevnih skupnostih. Hkrati je bilo razgrnjeno tudi okoljsko poročilo. Na javnih obravnavah je občina skupaj z izdelovalci predstavila OPN in posege na posameznih območjih. Med podanimi pripombami je bilo več takšnih, zaradi katerih se je Občina Črnomelj odločila, da so ključnega pomena za njen prostorski razvoj, zato se je odločila, da jih upošteva in zato dokument ponovno javno razgrne. Druga javna razgrnitev OPN Črnomelj je trajala od 22. 12. 2009 do 21. 1. 2010. Javna obravnava je bila 14.1.2010.
8. po končani javni razgrnitvi je izdelovalec zavzel strokovna ***stališča do pripomb***
9. Občinski svet občine Črnomelj je ***potrdil stališča*** (marec 2010), občina pa je prek spletne strani s tem ***seznanila javnost***.
10. na podlagi potrditve stališč do pripomb je izdelovalec pripravil ***predlog OPN*** (julij 2010), ki ga je občina posredovala na MOP, da je gradivo namestil na strežnik, Občina pa je pozvala nosilce urejanja prostora, da v zakonskem roku 30 dni ***pripravijo mnenja na OPN***.
11. poleg mnenj nosilcev urejanja prostora je bilo potrebno pridobiti tudi ***potrdilo, da so vplivi izvedbe OPN na okolje sprejemljivi***.

3 POBUDE ZA OPREDELITEV STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Na podlagi dveh pozivov Občine Črnomelj v letih 2006 in 2007 za opredelitev stavbnih zemljišč in spremembe namenske rabe so bile podane pobude s strani posameznih krajevnih skupnosti, gospodarskih subjektov in posameznikov. Posamezniki, krajevne skupnosti in predstavniki gospodarstva ter različne pravne osebe so podali skupaj okoli 450 pobud za spremembo namembnosti zemljišč, praviloma za opredelitev novih zemljišč za gradnjo. Na podlagi poziva Občine Črnomelj za vris stavbnih zemljišč v vinogradniških območjih (februar 2009) je bilo podanih še 110 naknadnih pobud za vris obstoječih in 76 za novo predvidene zidanice v območja stavbnih zemljišč.

4 OBRAVNAVA POBUD IN MERILA

Glede na to, da so vsaj v nekaterih naseljih še prostorske rezerve (še ne pozidana stavbna zemljišča), je presojanje pobud ena pomembnejših nalog v sklopu priprave novih planskih aktov. Presoja pobud vključuje:

- skladnost s prostorsko zakonodajo,
- upoštevanje prostorskih (urbanističnih) in normativnih omejitev (odloki, režimi varovanja, varovani koridorji ipd.)
- presojo posameznih pobud (lokacij) na terenskih ogledih, skladno z merili o presojanju pobud.

Pri odločanju o sprejemljivosti posameznih pobud se upoštevajo tudi vse izdelane strokovne podlage. Upoštevajoč izhodišča Prostorskega reda Slovenije in strokovne norme na področju urejanja prostora so pri presojanju pobud posebej poudarjene težnje po zmanjševanju problemov razpršene pozidave, racionalnejši rabi prostora in izrabi obstoječih zemljišč za gradnjo. Namesto spremembe zemljišč za gradnjo na posamičnih parcelah se skladno s tem spodbuja organizirana gradnja na večjih kompleksih, kar se povezuje tudi z reševanjem problema komunalnega opremljanja, vendar hkrati zahteva veliko več medsektorskega usklajevanja (predvsem s kmetijskim sektorjem). Izdelovalca sta se na podlagi naslednjih meril opredeljevala do posameznih pobud:

šifra	**Merilo skladnosti z vizijo in cilji prostorskega razvoja občine Črnomelj**
1	Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če je skladen z vizijo prostorskega razvoja občine in - če ne ovira temeljnih ciljev prostorskega razvoja občine.
šifra	**Urbanistična merila**
A1	***bližina obstoječe poselitve in obstoječega ureditvenega območja naselja*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če se neposredno navezuje na obstoječo poselitev, če gre za zaokrožitve obstoječe pozidave, vendar se pri tem ne posega na vitalne zelene površine v naselju, - ne dovoli se nova razpršena gradnja, razen na poselitvenih območjih, kjer je razpršena gradnja izrecno dovoljena pod posebnimi pogoji; npr: vinogradniška območja, preselitev kmetij ali drugih, za bivanje motečih dejavnosti.
A2	***odnos do obstoječe morfologije poselitve*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če nadaljuje obstoječ kakovostni ali tradicionalni morfološki vzorec poselitve,

	- oz. če bo pripomogel k sanaciji neustreznih prostorskih struktur, opomba: pri tem se upoštevajo sodobne tehnološke in konstrukcijske možnosti gradnje, upoštevati je treba tudi formiranje **gradbenih linij**
A3	***vidna izpostavljenost*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če vidnost morebitne pozidave ne bo moteča v kakovostnih in značilnih pogledih v prostoru, - če ni moteč do dediščinskih in drugih kakovostnih objektov in območij, opomba: izjeme so objekti javne infrastrukture, pri čemer je potrebno tovrstne objekte obravnavati v variantah tehnoloških rešitev in lokacije.
A4	***dostopnost*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv, če ga je možno ustrezno navezovati na obstoječe javne poti
A5	***komunalna opremljenost*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če je racionalen z vidika komunalne opreme - če je glede na oddaljenost od obstoječe poselitve mogoča izraba obstoječe komunalne opreme brez večjih dodatnih posegov v prostor in stroškov (pri tem se upoštevajo možnosti sodobnih samozadostnih infrastrukturnih ureditev, kot so: individualne biološke čistilne naprave, uporaba alternativnih energetskih virov ipd.) - če vrednost ali pomen novih ureditev opravičuje zahtevnejše infrastrukturne ureditve
A6	***primernost zemljišča glede na relief*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če naklon pobočja ni prestrm in omogoča funkcionalno ureditev zemljišča brez zahtev po opornih zidovih, ki bi presegali dovoljene višine, - če teren nižjega naklona ni plazljiv oz. erozijsko ogrožen, - če ne gre za vrtače, suhe rokave vodotokov ipd., ki bi jih bilo treba varovati ipd.
A7	***osončenost zemljišča – posebej za stanovanjsko gradnjo*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če je možno zagotoviti orientacijo pozidave v smeri najboljše in celoletne osončenosti – predvsem J, JV, JZ, pa tudi SV in SZ, - če ne poslabšuje bivalnih pogojev obstoječi pozidavi.
A8	***ustrezna namenska raba – v odnosu do obstoječe ali z obstoječimi plani predvidene namenske rabe prostora*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če je namenska raba nove poselitve skladna, komplementarna z obstoječo in je ne ogroža: o Pri načrtovanju **gospodarskih dejavnosti** se upošteva načelo, da imajo prednost pri njihovem umeščanju v prostor območja ob obstoječih gospodarskih conah in območja opuščenih gospodarskih rab (gre za upoštevanje načela racionalne rabe prostora in izrabe obstoječe komunalne in energetske infrastrukture). To pomeni, da se pri načrtovanju prostorskega razvoja gospodarskih dejavnosti spodbujajo širitve obstoječih gospodarskih con in nadomestne ureditve, s katerimi se sanirajo degradirana območja. o Pri načrtovanju **oskrbno-storitvenih dejavnosti** se upošteva načelo, da imajo prednost pri njihovem umeščanju v prostor območja ob obstoječih stanovanjskih območjih in območja ob pomembnejših prometnih vozliščih (gre za upoštevanje načela racionalne rabe prostora) o Pri načrtovanju **stanovanjskih območij** imajo prednost reliefno in glede sončne izpostavljenosti ugodne lege za poselitev, bližina obstoječih stanovanj ter obstoječa nepozidana stavbna zemljišča. Izjeme: zagotoviti je potrebno združevanje neskladnih namenskih rab v prostoru, če so v javno korist oz. če se bo skladnost dosegla z načrtovanim (postopnim) prestrukturiranjem.
A9	***zagotovitev javnega interesa*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če se ob njegovem načrtovanju zagotovi ureditve v javno korist – nove javne povezave oz. javnosti dostopne površine (trg, pločnik, kolesarska pot, zelene površine, parkovna ureditev, počivališče, čistilne naprave, črpališča, trafo postaje, bazne postaje mobilne telefonije itd.), Opomba: ob tem je treba smiselno upoštevati preostala merila.
A10	***izraba degradiranega območja*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če pomeni izrabo nekakovostnega območja, ki je že degradirano z dejavnostjo v prostoru in se bo s tem zagotovila sanacija prostora, Opomba: ob tem je treba smiselno upoštevati preostala merila.
A11	***preselitev kmetije*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če gre za preselitev kmetije iz strnjenega dela vasi, kjer ji ni omogočena ustrezna širitev in razvoj ali pa je moteča za obstoječe bivalno okolje, - če se s tem ohranjajo sklenjene obdelane večje kmetijske površine kmetije, Opomba: ob tem je treba smiselno upoštevati preostala merila.
A12	***preselitev motečih dejavnosti iz naselja*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv: - če gre za preselitev dejavnosti, ki je moteča v naselju, npr. žaga ipd. ali nima možnosti za širitev in razvoj, Opomba: ob tem je treba smiselno upoštevati preostala merila, morebitna preselitev oz. ohranjanje na isti lokaciji mora biti utemeljena tudi z ekonomskega vidika.
A13	***posegi večje velikosti in pomena*** – za posege velikosti 1 ha in več je treba način izrabe in pozidave oziroma ureditve prostora prikazati s podrobnejšimi strokovnimi podlagami, ki naj vsebujejo: - shemo namenske rabe prostora, - navezave na infrastrukturo, - gradbene linije ali okvirno shemo nove pozidave, - tekstualni opis (umeščenost nove ureditve v obstoječ prostor glede urbanističnih kriterijev). Opomba: za te posege večje velikosti se odvisno od problematike morajo pripraviti lokacijski načrti oz. OPPN.
A14	***proste ali večje načrtovane površine za gradnjo v bližini posega:*** Nova ureditev/poseg je sprejemljiv, če: - v bližini ni (večjih) stavbnih zemljišč za enako namembnost; - v bližini ni načrtovanih novih (večjih) stavbnih zemljišč za enako namembnost; - je poseg v kontekstu obstoječe oz. predvidene kompleksne gradnje (gradnje večjega javnega pomena) v bližini.
šifra	**Omejitve v prostoru**

B1	najboljša kmetijska zemljišča
B2	območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov
B3	območja vodnih virov
B4	območja varstva narave in kulturne dediščine
B5	območja in prvine prepoznavnosti prostora
B6	koridorji večje obstoječe ali načrtovane infrastrukture
B7	priobalna zemljišča (5 m pri vodah 2. reda in 15 m pri Kolpi)
B8	pridobivalna in raziskovalna območja mineralnih surovin
B9	območja potencialnih naravnih in drugih nesreč
B10	območja za obrambo
B11	zelo ranljiva območja za poselitev, za gospodarske cone, za koridorje
B12	javno dobro
B13	in druge utemeljene omejitve, ki izhajajo iz smernic sektorjev

5 IZHODIŠČA ZA NAČRTOVANJE PROSTORSKEGA RAZVOJA

Občina Črnomelj je največja belokranjska občina. Obsega 339 km² in šteje 14580 prebivalcev (popis 2002; na dan 31.12.2008 pa 14726). V občini je 13 krajevnih skupnosti, v katerih je 122 naselij, od tega leži večina (62) znotraj Črnomaljskega ravnika, del jih je znotraj ožjega območja reke Kolpe (25), del na obrobju Kočevskega roga in Poljanske gore (10). Manjši del naselij leži med Poljansko goro in reko Kolpo (10), del pa v Poljanski dolini (15). Največji kraj v občini je mesto Črnomelj s 5854 prebivalci (2002), kjer so sedež občine in sedež upravne enote za občini Črnomelj in Semič, vrtec, osnovna in srednja šola, pošta, banka, zdravstveni dom, lekarna, knjižnica, cerkve, pokopališče, idr. Drugi največji kraj v občini je po številu prebivalcev neprimerno manjša Kanižarica (569 prebivalcev v letu 2002), ki ji sledijo Griblje, Lokve in Tribuče (od 295 do 456 prebivalcev, popis leta 2002).
Poslovne in gospodarske cone so predvsem v mestu Črnomelj: lesno predelovalna cona, območje mešanih poslovnih in proizvodnih dejavnosti ter poslovne cone Danfoss in Livar, Majer in Kanižarica (na območju opuščenega rudnika v Kanižarici južno od mesta Črnomelj),
Ostale poslovne cone so v Starem trgu, Vinici, Ručetni vasi in pri Otovcu. V nekaterih drugih naseljih so manjša podjetja (npr. Lokve).
Povprečna gostota poselitve je 43 prebivalcev na km2. Večja gostota je le v okolici Črnomlja (100-1000 prebivalcev na km²), večji del območja je v območju 10-100 prebivalcev na km², hriboviti deli Kočevskega roga, Poljanske gore in Velikega Bukovja pa so pod tem nivojem. Tri vasi so danes povsem prazne; Miklarji, Dečina in Kot pri Starem trgu. Prevladujoči vzroki depopulacije so opuščanje agrarne dejavnosti, slabe prometne povezave, premalo raznolikih delovnih mest za mlajše izobraženo prebivalstvo.

Gibanje števila prebivalstva
V zadnjem desetletju, v polovici naselij prebivalstvo pada, v polovici pa raste oz. ostaja enako. Raste predvsem v mestu Črnomelj in večjih naseljih v njegovi bližini (Dragatuš, Lokve, Tribuče, Blatnik), v vinorodnih naseljih zahodno od Črnomlja (Mavrlen, Stražnji Vrh, Grič pri Dobličah) ter v nekaterih obkolpskih vaseh (Pobrežje, Stari trg, Prelesje).
Leta 2002 je na ozemlju občine živelo skupno 14.580 prebivalcev. Gospodinjstev je bilo v tem letu 2.368, kar pomeni, da je povprečno gospodinjstvo štelo 6 članov.
V občini Črnomelj so Romi naseljeni v štirih strnjenih naseljih: Lokve, Kanižarica, Drenovec in Čudno selo. Zadnji dve naselji sta manjši, tamkajšnji Romi so razmeroma dobro asimilirani in so večinoma lastniki zemljišč, na katerih živijo, ter imajo legalno zgrajene objekte.

Razvoj poselitve, organizacija omrežja naselij, naselja po pomenu
Občina v svojih prostorskih aktih spodbuja enakomernejši razvoj in porazdelitev dejavnosti v prostoru občine ter zagotavljanje družbeno in gospodarsko smotrne prostorske organizacije proizvodnje, storitev, oskrbe, bivanja in drugih dejavnosti. Naselja so razdeljena na naslednje tipe:

- Občinsko središče in središče regionalnega pomena Črnomelj, ki se razvija kot intenzivno urbano, zaposlitveno središče, omogoči se intenziven razvoj družbenih dejavnosti ter gospodarskih dejavnosti predvsem v Kanižarici z zagotavljanjem zadostnih površin. Hkrati se določijo površine za stanovanjsko pozidavo. Izboljšajo se prometna infrastruktura z izgradnjo obvoznice (v povezavi s 3. razvojno osjo) ter komunalna in energetska infrastruktura. Črnomelj se razvija tudi kot osrednje kulturno in turistično središče občine ter središče regionalnega pomena, ki predstavlja geografsko središče Bele krajine in se povezuje z Metliko, Semičem, Novim mestom, Kočevjem in Ljubljano, ter prek Vinice s Hrvaško. V Črnomlju se ohranjajo in nadgrajujejo funkcije občinskega in zaposlitvenega središča ter zagotavljajo ustrezne razmere za prostorski razvoj vseh vitalnih programov, posebej vseh oblik stanovanj, družbenih programov in gospodarskih dejavnosti.
- Pomembnejša lokalna središča se razvijajo kot gospodarska, zaposlitvena, kulturno-turistična, upravna, izobraževalna in oskrbna središča. Z njihovim razvojem in krepitvijo se ustvarja policentrično omrežje naselij, zagotavlja se uravnotežena razporeditev omenjenih dejavnosti v občini in tako omogoči vsem prebivalcem relativna bližina oskrbe, storitev in delovnih mest.
- Lokalna središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, ki so večinoma tudi sedeži krajevnih skupnosti, oskrbni centri in nekateri tudi zaposlitvena središča, v katerih je vsaj eden od pomembnih javnih programov, kot so osnovna šola, vrtec, cerkev s pokopališčem ali, oskrbne oz. obrtne dejavnosti.
- Manjši oskrbni centri / zaposlitvena središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, ki so manjši oskrbni centri ali zaposlitvena središča, v katerih je vsaj eden od pomembnejših programov, kot so cerkev, pokopališče, oskrbne oz. obrtne dejavnosti, turistični program.

- Druga naselja v občini so podeželska naselja, pretežno ruralnega značaja in zadovoljujejo osnovne potrebe lokalnega prebivalstva. Ta naselja se razvijajo v okviru prostorskih možnosti in skladno s prostorom usklajenimi razvojnimi pobudami, predvsem v smeri prepletanja ter povezovanja kmetijstva in trajnostnega turističnega razvoja.
- Območje občine se glede na tipologijo objektov deli na naselja oz. območja naselij s tradicionalno tipologijo, z mešano tipologijo, s suburbano in urbano gradnjo (Črnomelj).

Območja, kjer so te tipologije prepoznane, se razvijajo v skladu s principi oblikovanja objektov v posameznem območju.

6 NAČRTOVANJE PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE ČRNOMELJ

Strategija načrtovanja prostorskega razvoja občine izhaja iz predstave o uravnoteženem doseganju družbene blaginje in svobode posameznika pri uresničevanju prostorskih potreb tako, da ne bodo ogrožene bodoče generacije.

Prostorski razvoj občine s preudarnim izkoriščanjem prostorskih potencialov, razvijanjem regionalnih posebnosti, ohranitvijo krajinske pestrosti in naravnih kakovosti ter upoštevanjem prehodnosti prostora prispeva h krepitvi nacionalnega prostora.

Strategija upošteva usmeritve iz državnih prostorskih aktov:

- Za zagotavljanje enakovredne vključenosti RS v evropski prostor se spodbuja oblikovanje čezmejnih regij zlasti na teže dostopnih območjih s številnimi problemi gospodarskega in demografskega nazadovanja; krepijo se obmejna naselja in s tem povečuje vpliv slovenskih obmejnih regij.
- V policentričnem urbanem sistemu Slovenije, ki ga tvori dvostopenjsko strukturirano omrežje središč nacionalnega in regionalnega pomena, se Črnomelj razvija kot središče regionalnega pomena. Črnomelj se s primerno delitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami navezuje na omrežje drugih središč nacionalnega in regionalnega pomena. V omrežju urbanih naselij Črnomelj krepi povezanost z Metliko in Novim mestom, pa tudi s Kočevjem ter s Karlovcem v Republiki Hrvaški.
- Gravitacijsko območje mesta Črnomlja je območje Bele krajine, ki si ga deli z mestom Metlika in v katerem se uravnoteženo in povezano razvija omrežje urbanih naselij. V omrežju urbanih naselij se optimalno razmeščajo oskrbne, storitvene, proizvodne in druge dejavnosti.
- Na lokalni ravni se v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami razvijajo tudi druga središča.
- V pomembnejših lokalnih središčih se spodbuja razvoj storitvenih in oskrbnih dejavnosti, primarne zdravstvene in socialne oskrbe, športne in kulturne dejavnosti ter razvoj delovnih mest za okoliško prebivalstvo.
- Lokalna središča zagotavljajo prebivalcem naselja in njegovega zaledja možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, zdravstvo, informiranje in druženje. Na območjih z izrazito razpršeno poselitvijo se spodbuja razvoj lokalnega središča, ki zagotavlja ustrezno oskrbo in raven javnih funkcij. V naseljih, ki so zaposlitvena središča območij s posebnimi razvojnimi problemi, ter v obmejnih območjih, kjer se lahko razvije gospodarsko sodelovanje s sosednjimi državami, se lahko oblikuje manjše gospodarske cone.
- Spodbuja se razvoj gospodarskih dejavnosti (npr. turističnih in drugih), ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter s tem prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti naravne in kulturne krajine. V lokalnih središčih na podeželju se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.
- Območje občine Črnomelj spada v Belokranjsko arhitekturno regijo. Z gradnjo in drugimi posegi v prostor se ustvarjata prepoznaven red v prostoru in racionalna organizacija dejavnosti. Prenova in ohranjanje oblikovne prepoznavnosti sta prednostni v naseljih s tradicionalno tipologijo gradnje. Nova poselitev se usmerja predvsem v območja lokalnih središč naselij. Bistven poudarek je na prenovi obstoječih naselij (notranji razvoj naselij).

Izhodišča za načrtovanje nadaljnjega prostorskega razvoja občine so:

- skladnost s prostorskimi cilji in zasnovami državnih prostorskih aktov in z mednarodnimi izhodišči na področju trajnostnega razvoja, katerega temelj je medsebojno povezovanje in usklajevanje gospodarskega, prostorskega, družbenega razvoja ter varstva okolja in ohranjanja naravnih in kulturnih vrednot,
- ohranjanje temeljnih značilnostih naravnih in ustvarjenih razmer na območju občine,
- ugotovitve o stanju in težnjah ter razvojnih pobudah in razvojnih možnostih na območju občine.

7 VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

Vizija prostorskega razvoja občine je ustvariti takšne razmere v prostoru, ki bodo omogočile krepitev vloge središča regionalnega pomena regionalnega središča in položaja občine v nacionalnem okviru. Z uveljavljanjem načel trajnostnega razvoja se zagotavlja usklajen in uravnotežen prostorski razvoj, ki omogoča uresničevanje razvojnih pobud in ob tem ohranja naravne, kulturne in druge kakovosti bivalnega okolja ter zagotovi povečanje prepoznavnosti območja občine v slovenskem in širšem prostoru.

8 CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

1. Uravnotežen prostorski razvoj naselij glede na njihovo vlogo v omrežju naselij se zagotavlja z ustreznimi prostorskimi možnostmi za razvoj stanovanj ter gospodarskih in družbenih dejavnosti v naseljih glede na njihov pomen v omrežju naselij, z zagotavljanjem prostorskih možnosti za širitev naselij in z ustreznim opremljanjem z gospodarsko javno infrastrukturo.

2. Izboljšanje dostopnosti in prometne opremljenosti naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja z izgradnjo novih in prenovami obstoječih prometnic - cest, železniške proge, poti, kolesarskih poti, z zagotavljanjem ustreznih prometnih ureditev v naseljih za povečanje prometne varnosti in za potrebe javnega potniškega prometa.
3. Ustrezna energetska ter komunalna opremljenost naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja s postopnim opremljanjem, s prioritetami in faznostjo glede na njihovo vlogo in pomen v omrežju naselij - zankanje elektroenergetskega omrežja, izboljšava telekomunikacij, izgradnja plinovoda in sistemov daljinskega ogrevanja z alternativnimi viri ter kanalizacijskih omrežij s čistilnimi napravami.
4. Temeljna prometna os v občini bo načrtovana daljinska cesta - 3. razvojna os, za katero je predvidena rezervacija koridorja. 3. razvojna os bo zagotavljala medsebojno povezanost središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena na širšem območju Slovenije. Omogočila bo neposredno navezavo Črnomlja in drugih pomembnih lokalnih središč in razbremenila obstoječe prometnice. Načrtovana bo tako, da bo podpirala razvoj policentričnega omrežja naselij, skladen razvoj v regiji, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost prek avtocest z evropskimi prometnimi sistemi.
5. Na območju Črnomlja se dopolnjuje obroč povezovalnih cest (zahodna, že delno zgrajena, za preostali del je že pripravljena projektna dokumentacija ter predvideni severna in južna povezovalna cesta), ki se navezuje na potek načrtovane trase ceste 3. razvojne osi. Trase povezovalnih cest razbremenijo središče mesta in omogočijo enostaven dostop do gospodarskih con (TRIS Kanižarica, Danfoss) in izboljšanje regionalnih povezav na Kočevje in Metliko.
6. Ohranjanje kulturnih kakovosti in prepoznavnosti prostora, krajine in grajenih struktur se zagotavlja z ustrezno integracijo kulturne dediščine in drugih kulturnih sestavin okolja v razvojne programe z medsektorskim sodelovanjem in interdisciplinarnim pristopom, z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja, s sanacijo območij razpršene poselitve ter drugih razvrednotenih območij, s pazljivim umeščanjem novih ureditev in objektov v krajino ter z ohranjanjem kmetijske rabe prostora in prvin krajinske prepoznavnosti.
7. Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja, s sanacijo razvrednotenih območij ter s pazljivim umeščanjem ureditev in objektov v naravno okolje.
8. Razvoj kmetijstva se zagotavlja z ohranjanjem kmetijskih zemljišč z visokim pridelovalnim potencialom kot virom za izvajanje gospodarske dejavnosti, ter s spodbujanjem kmetijske rabe zemljišč, s katero se ohranja kakovostne kulturne krajine.
9. Razvoj turističnih in prostočasnih dejavnosti kot enega najpomembnejših razvojnih programov se zagotavlja s prostorskimi možnostmi za novogradnje in za širitev obstoječih turističnih ureditev ter z navezovanjem turističnih programov na kmetijsko dejavnost in na ohranjanje narave ter varstvo kulturne dediščine.
10. Razvoj obmejnega prostora kot območja prepoznavnosti in naravnih kakovosti ter razvojnih potencialov, predvsem v smeri razvoja turizma in prostočasnih dejavnosti se zagotavlja s pretehtanim umeščanjem dejavnosti v prostor ob upoštevanju omejitev z vidika varstva okolja, narave in bivalnih kakovosti ter ob usklajevanju z Republiko Hrvaško.

9 KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINSKEGA SREDIŠČA MESTA ČRNOMELJ

Mesto Črnomelj se razvija kot središče regionalnega in medobčinskega pomena in kot intenzivno urbano, zaposlitveno središče. Omogoči se intenziven razvoj družbenih dejavnosti ter gospodarskih dejavnosti predvsem v Kanižarici z zagotavljanjem zadostnih površin. Hkrati se določijo površine za stanovanjsko pozidavo. Izboljšajo se prometna infrastruktura z izgradnjo obvoznice (v povezavi s 3. razvojno osjo) ter komunalna in energetska infrastruktura. Črnomelj se razvija tudi kot osrednje kulturno in turistično središče občine ter središče regionalnega pomena, ki predstavlja geografsko središče Bele krajine in se povezuje z Metliko, Semičem, Novim mestom, Kočevjem in Ljubljano, ter prek Vinice s Hrvaško. V Črnomlju se ohranjajo in nadgrajujejo funkcije občinskega in zaposlitvenega središča ter zagotavljajo ustrezne razmere za prostorski razvoj vseh vitalnih programov, posebej vseh oblik stanovanj, družbenih programov in gospodarskih dejavnosti.
Razvojno območje mesta je opredeljeno z mejo urbanističnega načrta in vključuje naselja, ki v prostorsko razvojnem smislu pripadajo k Črnomlju: Svibnik, Vojna vas ter del Kanižarice in Blatnika.
Širitve gospodarskih con se načrtujejo na območju komunalno - industrijske cone ob Belokranjski cesti, kjer so predvidene mešane dejavnosti, na območju zahodno od Danfossa ob zahodni obvoznici, kjer se predvidi površina za proizvodnjo in ob lokalni cesti proti Vražjemu kamnu (Esol).
Nove površine za družbene dejavnosti v kombinaciji s športnimi površinami se načrtujejo pri osnovni šoli Loka (širitev športnih objektov in površin) in na Majerju.
Poleg urejanja novih razvojnih območij so pomembni prostorsko ureditveni ukrepi na obstoječi mestni pozidani strukturi in odprtem prostoru; načrtovana je postopna prenova osrednjega mestnega prostora (zgodovinsko mestno jedro), hkrati se osrednji mestni osi (Ulica 21. oktobra ter Belokranjska in Kolodvorska cesta) urejata kot prepoznavni ulici z drevoredi, trgi oz. razširitvami javnega prostora in z obstoječimi novimi javnimi programi.
Za prestrukturiranje sta prednostno namenjeni območji ob železnici na severu za stanovanjske namene in na območju Majer za oskrbne, poslovno-storitvene in družbene dejavnosti ter stanovanjske gradnje. Vzdolž celotnega poteka železnice čez severni rob mesta se uredijo objekti z mešano dejavnostjo, mestna severna povezovalna cesta in nova stanovanjska pozidava (severno od proge).
Javne zelene površine v mestu se povezujejo v sistem z ekološko, socialno in morfološko funkcijo. Na vodotoka Dobličica in Lahinja se navezujejo posamezni zeleni prostori, ki so lahko odprti javni prostori z različnimi programi in ureditvami ali pa samo zeleni pasovi – cezure med sklopi pozidave. Zeleni prostori se povezujejo med sabo s pešpotmi in kolesarskimi potmi, ki omogočajo tudi prehode prek obeh vodotokov.
Dolgoročno se na Ločkem okljuku predvideva ureditev arheološkega parka, s funkcijo mestnega parka, ki se preko sistema pešpoti poveže z bližnjim mestnim jedrom, stanovanjskimi soseskami in zaledjem zelenega sistema. Predvideni sta širitvi pokopališča v Vojni vasi ter parka Griček v severnem delu mesta, ki se povežeta v sistem pešpoti.

Vse ureditve se navezujejo na zaledje zelenega sistema, kjer se nahajajo tako območja za rekreacijo kot tudi pridelovalne in gozdne površine. Posebna pozornost se namenja ohranjanju območij z večjo stopnjo naravne ohranjenosti oziroma ekološkega pomena brez opredeljene druge namembnosti.
Prometna infrastruktura: Predvideva se dokončanje izgradnje obvoznic naselja Črnomelj. Cestno omrežje se dopolni z dograditvijo nekaterih novih cestnih povezav oziroma rekonstrukcijo obstoječih cestnih povezav. Obstoječa daljinska železniška povezava nacionalnega pomena: Ljubljana – Novo mesto – Metlika se posodobi. Na območju UN Črnomelj se uredijo tudi kolesarske povezave državnega in lokalnega pomena ter uredijo površine za pešce.
Območje UN Črnomelj je opremljeno z energetskim, vodovodnim, kanalizacijskim in telekomunikacijskim omrežjem ter omrežjem kabelske televizije. Pokritost z omrežjem mobilne brezžične telefonije je ustrezna. Zaradi predvidenih širitev pozidave bo potrebno dograditi omrežje GJI, ter zagotoviti minimalno komunalno oskrbo. Zaradi predvidenih širitev bo potrebno povečati kapaciteto obstoječe čistilne naprave Črnomelj. Z izgradnjo 110 kV daljnovoda Kočevje – Črnomelj se zagotovi zanesljivejša oskrba za električno energijo. Predvideni prenosni plinovod, ki se na območju UN Črnomelj zaključi s predvideno MRP Črnomelj, bo zagotavljal dolgoročno oskrbo gospodinjstev in industrije z zemeljskim plinom.

10 PREDLOG OPN

Predlog OPN Črnomelj je bil izdelan v juniju 2010 na podlagi sprejetih stališč do pripomb in vseh že prej opisanih izhodišč ter usklajevanj z nosilci urejanja prostora. Predlog OPN je Občina v avgustu in septembru 2010 posredovala v potrditev 52 nosilcem urejanja prostora. Usklajevanja z nosilci urejanja prostora in pridobivanje mnenje so potekala od septembra 2010 do avgusta 2011.

11 USKLAJEVANJE PREDLOGA OPN Z NOSILCI UREJANJA PROSTORA

V postopku potrjevanja predloga OPN Črnomelj (od julija 2010) je občina Črnomelj predlog usklajevala z nekaterimi nosilci urejanja prostora, ki so imeli dodatne zahteve. Po prejemu negativnih mnenj je Občina Črnomelj izvedla usklajevanje predloga OPN Črnomelj z naslednjimi nosilci urejanja prostora:

- Zavod za gozdove Slovenije, OE Novo mesto,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije,
- Ministrstvo za promet, Direktorat za civilno letalstvo,
- Ministrstvo za promet, Direktorat za promet,
- Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino in ZVKDS OE Novo mesto,
- Ministrstvo za zdravje, Direktorat za zdravstveno varstvo,
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor,
- Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO, Urad za upravljanje z vodami in Oddelek območja Spodnje Save Novo mesto,
- Zavod RS za varstvo narave OE Novo mesto,
- Občina Črnomelj – področje lokalnih cest.

12 SEZNAM NUP IN PREJETA MNENJA Z OBRAZLOŽITVIJO USKLAJEVANJ S TISTIMI NUP, PRI KATERIH SO POTEKALA USKLAJEVANJA

Občina je k podaji mnenja na OPN pozvala 52 nosilcev urejanja prostora (v nadaljevanju: NUP). Ker se večina NUP v zakonskem roku 30 dni odzvala, jih je Občina ponovno pozivala in osebno kontaktirala. Najdlje so se usklajevanja izvajala z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za področje kmetijskih zemljišč, in sicer zelo intenzivno skoraj 6 mesecev (januar do julij 2011). Številna usklajevanja so potekala tudi z Zavodom RS za varstvo narave.

1. **Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, Maistrova 10, 1000 Ljubljana (št. dopisa 3501-19/2008/21, z dne 24.11.2010, prejeto dne 29.11.2010)**
   Popravki tekstualnega in grafičnega dela OPN so narejeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 3501-19/2008/17, z dne 15.10.2010, prejeto dne 19.10.2010 in usklajevanja po elektronski pošti.
   Tekstualni del odloka:
   - V 5. členu (pomen izrazov) je izbrisana opredelitev pomena besede »praviloma«.
   - V 14. členu (usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini) je v 7. odstavku pojem »enota« zamenjan z »objekt«: Območja in objekti kulturne dediščine.
   - V 39. členu (usmeritve za razvoj v krajini) je besedilo »območij kompleksnega varstva kulturne dediščine« nadomeščeno z besedilom »nacionalne in lokalne prepoznavnosti«.
   - V 47. členu (usmeritve za varstvo kulturne dediščine) je popravljen 2. odstavek, tako da je dodano besedilo »varstvena območja dediščine in preostala registrirana dediščina«.
   - V 62. členu (splošni PIP o vrstah dovoljenih objektov glede na namen) je usklajena določba o gradnji objektov GJI.
   - V 64. členu (vrste dovoljenih gradenj) je v 2. odstavku dodana določba: »Novogradnja objekta na mestu prej odstranjenega objekta ali dela objekta kulturne dediščine mora glede velikosti in drugih urbanističnih elementov upoštevati usmeritve kot jih določi pristojna javna služba ali so določeni v kulturnovarstvenem soglasju.«

- V 70. členu (nezahtevni in enostavni objekti) je v 1. odstavku dodana določba: »Na območjih varovanih s predpisi s področja varstva kulturne dediščine so NEO dovoljeni, če je gradnja skladna s PIP za varstvo kulturne dediščine.«
- V 78. členu (gradnja in urejanje plinovodnega omrežja) je dodano določilo, da se upoštevajo varstveni režimi v prostoru.
- V 83. členu (splošni PIP za varstvo kulturne dediščine, narave, okolja, gozdov in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami) je dodano določilo, da so dovoljene gradnje in prostorske ureditve, ki so skladne s PIP za varstvo kulturne dediščine.
- Usklajen je celoten 84. člen (varstvo kulturne dediščine).
- V 85. členu (kulturni spomenik) je v 1. odstavku dodano določilo za kulturne spomenike.
- Dodan je nov (86.) člen - varstvena območja dediščine.
- Usklajena sta celotna 86. člen (registrirana kulturna dediščina) in 87. členu (registrirana arheološka najdišča).
- Dodan je nov (89.) člen - arheološke ostaline.

Kartografski del odloka: Popravljena je obvezna priloga prostorskega akta – prikaz stanja prostora, skladno s prejetimi ažuriranimi digitalnimi podatki iz registra kulturne dediščine.

2. **Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana** (št. dopisa 354-163/2010-8, z dne 9.12.2010 – prejet 19.1.2011 po elektronski pošti z naslova Breda.Kralj@gov.si)
Popravki tekstualnega in dela OPN so narejeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 354-163/2010-4, z dne 14.10.2010 (prejeto dne 25.10.2010 po elektronski pošti z naslova Breda.Kralj@gov.si) in usklajevanj.
Tekstualni del odloka:
   - Usklajen je 82. člen (prostorski razvoj na varovanih območjih predvidene GJI), tako da so izbrisana določila o varovalnih koridorjih.
   - Usklajen je 90. člen (varstvo zraka) glede dejavnosti, ki onesnažujejo zrak.
   - V 91. člen (varstvo voda) je dodano določilo »Z namenom zagotavljanja varstva voda pred onesnaženjem se zagotovi ustrezno odvajanje in čiščenje odpadne vode, skladno z določili 76. člena tega odloka (gradnja in urejanje kanalizacijskega omrežja)«.
   - V 92. člen (varstvo tal) je dodano določilo glede poseganju v tla na območju vodotokov in uporabe in skladiščenja nevarnih snovi.
   - V 94. členu (varstvo pred hrupom) so natančneje določena območja varstva pred hrupom, ki so vezana na namensko rabo prostora.
   - V 95. členu (varstvo pred elektromagnetnim sevanjem) so dodana podrobnejša določila glede objektov, ki zahtevajo povečano varstvo pred elektromagnetnim sevanjem.

   Kartografski del odloka: ni sprememb

3. **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska 22, 1000 Ljubljana** (št. dopisa: 350-5-/2008/82, z dne 15.7.2011, prejeto dne 21.7.2011)
Popravki tekstualnega in grafičnega dela OPN so narejeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 350-5/2008/28, z dne 7.12.2010, prejeto dne 10.12.2010 in nadaljnjih usklajevanj.
Tekstualni del odloka:
   - V splošnih določbah - 57. členu (vsebina) je dodan odstavek: »Splošni PIP se dopolnjujejo in nadgrajujejo, podrobneje določajo s podrobnejšimi PIP za posamezne PNR ter s posebnimi PIP za posamezne EUP, pri čemer posebni PIP za posamezne EUP podrobneje določajo, dopolnjujejo, lahko pa tudi izključujejo splošne ali podrobnejše PIP.«
   - V 69. členu (gradbene parcele) je dodan odstavek: »Za gradnjo stavbe se določi gradbena parcela, ki se ji določi velikost, lega in oblika. Za gradnjo stavbe na predhodno določeni gradbeni parceli se preveri ustreznost njene velikosti, lege in oblike.«
   - V 70. členu (nezahtevni in enostavni objekti), 2. odstavek, točka e. je spremenjena velikost pasu kmetijskih zemljišč iz 20 m na 40 m. Med pomožne kmetijsko gozdarske objekte so dodani krmišča in rastlinjaki.
   - 73. člen (ureditve vstopno izstopnih mest za plovbo) je usklajen s službami za varstvo narave, voda in kmetijskih zemljišč.
   - V 106. členu (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča, Podrobnejši PIP za najboljša kmetijska zemljišča (K1) je usklajeno besedilo glede gradbeno inženirskih objektov in omrežij gospodarske javne infrastrukture. Podrobnejši PIP za druga kmetijska zemljišča (K2) so usklajeni s podrobnejšimi PIP za K1.
   - V 111. členu (posebni PIP za EUP na območju Črnomlja) so (skladno z umikom posegov na K1) izbrisane naslednje EUP: ČR/1-OPPN-a: Svibnik, ČR/2-OPPN-b: Park Čardak, ČR/2-OPPN-c: Čardak zahod I, ČR/2-OPPN-f: ZN Danfoss, ČR/2-OPPN-g: ZN Štorov hrib, ČR/7-b: Zeleno območje, ČR/8-OPPN-a: Pod Gričkom – nova pozidava, ČR/12-OPPN-a: OPPN Grajska cesta, ČR/12-OPPN-b: OPPN Kočevski okljuk, ČR/13-OPPN-a: OPPN Kočevje – ob obvoznici, Pri EUP ČR/3-OPPN-a: Pod gozdom je izbrisan tekst »območje se razširi na severno stran.« Skladno z navedenimi spremembami, ki so posledica umika posegov na K1, so spremenjene šifre in imena EUP.
   - V 112. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij) so (skladno z umikom posegov na K1) izbrisane naslednje EUP: ADL/1-OPPN-b: OPPN apartmajsko naselje Adlešiči, BSV/3: Vstopno izstopno mesto za plovbo, ČUS/3: avtobusno postajališče, DAN/2a: Območje za oddih, rekreacijo in šport, DAN/2b: Območje za oddih, rekreacijo in šport, PAU/5-OPPN: OPPN apartmajsko naselje Paunoviči, SOD/5: Vstopno izstopno mesto za plovbo, STK/1-OPPN-a: OPPN Deskova vas, VUK/4: vstopno

izstopno mesto za plovbo. Skladno z navedenimi spremembami, ki so posledica umika posegov na K1, so spremenjene šifre in imena EUP.

- V 113. členu (posebni PIP za EUP na območju vinogradniških območij) je v 5. odstavku dodan tekst »v sklopu funkcionalnega zemljiškega posestva ne bo manjša od 15 arov na območju drugih kmetijskih zemljišč in 30 arov na območju najboljših kmetijskih zemljišč.« in je izbrisano »ne bo manjša od 1500 m2.«
- V 115. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalega prostora) je dodan EUP: OPR/26: ni posebnih PIP.
- V 116. členu (predvideni OPPN, a) Na območju UN Črnomelj) so izbrisane podenote:
  - ČR/1-OPPN-a: OPPN Svibnik
  - ČR/2-OPPN-b: OPPN Park Čardak
  - ČR/2-OPPN-c: OPPN Čardak zahod I
  - ČR/3-OPPN-a: OPPN Pod gozdom
  - ČR/8-OPPN-a: OPPN Pod gričkom – nova pozidava
  - ČR/12-OPPN-a: OPPN Grajska cesta
  - ČR/12-OPPN-b: OPPN Kočevski okljuk
  - ČR/13-OPPN-a: OPPN Kočevje – ob obvoznici
- V 116. členu (predvideni OPPN, b) Na območju preostalih naselij) so izbrisane enote:
  - ADL/1-OPPN-b: OPPN apartmajsko naselje Adlešiči
  - JEL/2-OPPN: OPPN Jezero
  - PAU/5-OPPN: OPPN apartmajsko naselje Paunoviči
- V 111. členu (posebni PIP za EUP na območju Črnomlja) je zaradi zahteve MKGP stavek »Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča)« vstavljen v EUP: ČR/12f: Zelenje in kmetijske površine ob Dobličici.
- V 112. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij) je zaradi zahteve MKGP stavek »Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča)« vstavljen v naslednje EUP: BRD/3: pristava, BSV/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, ČRD/3: kal, DAM/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, DRA/2: travnato parkirišče, DRA/3: Radenski kal, DRG/1: vas in območje za oddih, rekreacijo in šport ob Kolpi, DRV/5: rekreacijski prostor, FUČ/3: Območje za oddih rekreacijo in šport, GOL/3: Rekreacijski prostor, kal, GRA/3: Območje za oddih, rekreacijo in šport (območje ob mlinu), GRI/3: Območje za oddih, rekreacijo in šport, GRD/5: Rekreacijski prostor, GRD/6: Grički kal, HRV/8: Kal Krivača, JAN/5: taborni prostor, JEL/2: Jezero, KOK/3: območje za oddih, rekreacijo in šport, KOD/2: območje za oddih, rekreacijo in šport, KVA/3: igrišče, MIK/1: Miklarji, PAU/3: igrišče, POB/1-OPPNa: OPPN Pobrežje (območje za oddih, rekreacijo in šport), PRL/3: igrišče Krtinjek, PRL/7: Območje za oddih, rekreacijo in šport, SES/1a: vas, SES/3: območje za oddih, rekreacijo in šport, SIV/2: območje za rekreacijo, SIV/6: Sinji vrh-sever, SRA/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, ŠIP/3: taborni prostor ob Lahinji, TRI/13: igrišče, UČA/1: vas in območje za oddih, šport in rekreacijo, ZAP/2: Jedro naselja, ZAP/5: igrišče, ŽUN/5: Območje za oddih, rekreacijo in šport, ŽUN/6: območje za rekreacijo ob RC.

Kartografski del odloka: Je popravljen skladno s popravki v tekstualnem delu.

4. **Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Oddelek območja spodnje Save, Novi trg 9, 8000 Novo mesto** (št. dopisa: 35001-232/2011, z dne 8.7.2011, prejeto dne 13.7.2011)
Popravki tekstualnega in grafičnega dela OPN so narejeni na podlagi izdanega negativnega mnenja MOP, ARSO, Urad za upravljanje z vodami, Ljubljana, št. dopisa 35001-599/2010, z dne 4.11.2010, prejeto dne 15.11.2010) in usklajevanj.

Tekstualni del odloka:

- v 30. členu (notranji razvoj in prenova naselij) je v tekstu dodano »priobalno zemljišče«.
- v 42. členu (turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti) je v 10. odstavku dodano določilo: »Ohranjajo se obstoječi prostori za šotorišča, če niso na poplavnem območju..«
- v 44. členu (upravljanje z vodami) je k 8. odstavku dodan tekst: »Prostorske ureditve na področju vodne infrastrukture, s katerimi se zagotavlja varstvo pred škodljivim delovanjem voda, kadar te vplivajo na območje dveh ali več občin, so prostorske ureditve državnega pomena.«
- v 49. členu (splošne določbe) so dodane določbe glede omejitev gradnje na poplavnih območjih.
- 73. člen (ureditve vstopno izstopnih mest za plovbo) je usklajen s službami za varstvo narave, voda in kmetijskih zemljišč.
- v 91. členu (varstvo voda) je izbrisan 2. Odstavek ter dodana 10. in 11. Odstavek. V slednjem je opredeljena prepoved gradnje na poplavnih območjih in tudi na drugih površinah v 15 m priobalnem zemljišču (oz. 40 m zunaj naselij) ob Kolpi in v 5 m priobalnem zemljišču ob manjših vodotokih.
- v 103. členu (podrobnejši PIP za zelene površine) – je za površine ZS, ZSk in ZP dodana omejitev glede ureditev na poplavnih in priobalnih zemljiščih.
- Usklajen je 108. člen (podrobnejši PIP za vodna zemljišča)
- V 111. členu (posebni PIP za EUP na območju Črnomlja) in v 112. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij) so glede na usklajevanje s službo za varstvo voda popravljena in spremenjena besedila naslednjih EUP: ČR/1-d: Strugar, ČR/2-r: Belt - Livar, ČR/9-a: Vojna vas, ČR/11-c: Obvodno zelenje, BSV/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, DAM/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, FUČ/3: Območje za oddih rekreacijo in šport, GOA/4: Območje za oddih, rekreacijo in šport, GRA/3: Območje za oddih, rekreacijo in šport (območje ob mlinu), GRA/4: Območje za oddih, rekreacijo in šport, KOK/2: območje za turizem ob Kolpi (območje za oddih, rekreacijo in šport) in KOK/3: območje za oddih, rekreacijo in šport, KOD/1: vas in KOD/2: območje za oddih, rekreacijo in šport, MNE/3: izvir

Nerajčice, POB/1-OPPN: OPPN Pobrežje (območje za oddih, rekreacijo in šport), PRE/2: Madronič, območje za oddih, rekreacijo in šport, PRL/7: Območje za oddih, rekreacijo in šport, SES/1a: vas in SES/3: območje za oddih, rekreacijo in šport, SOD/1: vas in SOD/3: mejni prehod, SRA/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, UČA/1: vas in območje za oddih, šport in rekreacijo in UČA/3: Prokšelj, VNC/3: Benetičev mlin, VUK/3: mlin, ZIL/7: Območje za oddih, rekreacijo in šport, VNC/2-OPPN: Območje za oddih, rekreacijo in šport in ŽUN/5: Območje za oddih, rekreacijo in šport.

- v 115. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalega prostora) je pri EUP OPR-13 dodan tekst glede omejitev zaradi poplavnega območja, pri OPR/18 pa glede omejitev zaradi priobalnega zemljišča.

Kartografski del odloka: je popravljen skladno s popravki v tekstualnem delu.

5. **Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, Dunajska 21, 1000 Ljubljana** (št. dopisa 35016-102/2007-117, z dne 31.8.2011 – prejet 1.9.2011 po elektronski pošti z naslova Mojca.Strbad @gov.si ob 15.25 uri)
Popravki tekstualnega in kartografskega dela OPN so bili pripravljeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 35016-102/2007/76, z dne 10.9.2010 in naknadnih usklajevanj od junija do avgusta 2011.
Tekstualni del odloka:
   - Popravljena je preambula odloka: namesto »sklepa Vlade« je zapisano »sklepa ministra, pristojnega za prostor, o ugotovitvi usklajenosti Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj«.
   - dodane so navedbe povezav strateškega tekstualnega dela in kartografskega dela.
   - v 5. členu (pomen izrazov) je izbrisana alinea »legalizacija«, prav tako je pojem »legalizacija« izbrisan iz vseh drugih členov, kjer se je pojavil, v členih 67. (ureditve zunanjih površin), 105. (podrobnejši PIP za razpršeno poselitev), 112. (posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij), 113. (posebni PIP za EUP na območju vinogradniških območij), 120. (legalizacije objektov). Namesto slednjega je 120. člen poimenovan (nedovoljene gradnje) z novim besedilom člena.
   - Skladnost s SPRS je zagotovljena s popravki členov 7. (izhodišča prostorskega razvoja občine), 10. (zasnova prostorskega razvoja občine), 11. (prednostna območja za razvoj poselitve in dejavnosti), 12. (omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij), 13. (temeljne smeri prometnega povezovanja v občini in regiji ter razvoj GJI), 18. (lokalno cestno omrežje), 30. (notranji razvoj in prenova naselij), 31 (širitve, zaokrožitve, zgostitve pozidave) 32. (razvoj dejavnosti po naseljih) in 42. členu (turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti)
   - Določbe glede razpršene gradnje in razpršene poselitve so popravljene v členih 33. (razpršena gradnja) in 34. (razpršena poselitev) ter 58. (enote urejanja prostora).
   - Poimenovanje razpršene poselitve (As, Ak in Ap) je popravljeno v členu 59. (območja namenske rabe prostora) in drugih členih, skladno s tem pa tudi v kartografskem delu.
   - Izbrisane so vse navedbe v zvezi z nadaljnjim odločanjem, npr. navedbe kot je »variantne rešitve potrdi in izbere za ta namen imenovana strokovna komisija« iz členov 100. (podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti), 105. členu (podrobnejši PIP za razpršeno poselitev) in 111. (posebni PIP za EUP na območju Črnomlja).
   - Izbrisan je 121. člen (nejasnost določb).

   Tekstualni in kartografski del odloka:
   - v odloku in izvedbenem (grafičnem) delu je redakcijsko popravljeno poimenovanje EUP po naslednjem principu:
   - EUP za naselja imajo poddelilko s poševnico, npr: ČR/1
   - EUP za prostor izven naselij imajo poddelilko s pomišljajem, npr. OPR-1
   - V poimenovanju EUP je izbrisan pomišljaj za poševnico, kot npr. v dveh primerih:
   - ČR/1-a = ČR/1a, ČR/1-OPPN-a = ČR/1-OPPNa
   - Poimenovanje EUP za prostor izven naselij je usklajeno, kot npr. v primerih:
     - EUP za vinogradniška območja VIN-01 do VIN-38 so preimenovana v VIN-1, VIN-2...
     - EUP za izjemne krajine: IKR-1 do IKR-5 = poimenovanje je ohranjeno.
     - EUP za odprti prostor: OPR-1 do OPR-25 = poimenovanje je ohranjeno.

   Kartografski del odloka:
   - Skladnost s SPRS je zagotovljena s popravki strateškega dela glede prikaza razpršene poselitve in gradnje in glede hierarhije naselij po pomenu.
   - Na območju veljavnega državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod je opredeljena nova EUP - EUP je enaka območju veljavnega DPN, namenska raba pa je ohranjena.

6. **31. Ministrstvo za promet, Direktorat za civilno letalstvo, Langusova 4, 1535 Ljubljana** (št. dopisa: 350-87/2010/3-0043269, z dne 11.11.2010, prejeto dne 17.11.2010)
Na poziv NUP so bila pred izdajo mnenja opravljena usklajevanja na sestanku.
Tekstualni del odloka:
Izbrisan je 22. člen »(heliport): Na območju gospodarske cone v Otovcu se uredi heliport.«
Kartografski del odloka:
Skladno s popravki v tekstualnem delu je popravljen strateški del – karti Zasnova GJI in Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo.

7. **Ministrstvo za promet, Direktorat za promet, Langusova 4, 1535 Ljubljana** (št. dopisa: 371-4/2010/69-0082296, z dne 22.12.2010, prejeto dne 27.12.2010)
Tekstualni del odloka: ni sprememb
Kartografski del odloka: V strateškem delu so na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 371-4/2010/45-0082296, z dne 24.9.2010, prejeto dne 28.9.2010 ter usklajevanj prek elektronske pošte na kartah Zasnova

GJI in Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo dodana/prikazana postajališča javnega potniškega prometa (avtobusna postajališča, železniška postaja).

8. **Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj - za področje lokalnih cest (št. dopisa: 371-59/2010, z dne 3.3.2011, prejeto 10.3.2011)**
   Tekstualni del odloka:
   Popravki tekstualnega dela OPN so narejeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 371-59/2010, z dne 9.9.2010, prejeto dne 20.9.2010 in usklajevanj.
   Kartografski del odloka: ni sprememb

9. **Zavod za gozdove Slovenije, OE NM, Gubčeva 15, 8000** NM (št. dopisa: 3407-2/2010, z dne 15.9.2010, prejeto dne 16.9.2010)
   Popravki tekstualnega in grafičnega dela OPN so narejeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 3407-2/2010, z dne 6.9.2010, prejeto dne 7.9.2010.
   Tekstualni del odloka:
   V 70. členu (nezahtevni in enostavni objekti) je v 2. odstavku, točka f dodan tekst : Ograjevanje gozdnih zemljišč ni dovoljeno, razen v primeru obore za rejo divjadi ter fizičnega varovanja in ograjevanja posameznih delov gozdov. Ograjevanje gozdov in kmetijskih zemljišč je dovoljeno v skladu s predpisi, ki urejajo področje gozdov in kmetijskih zemljišč. Skladno s tem in zahtevami ZGS sta popravljeni prilogi 1a. Nezahtevni objekti in 1b. Enostavni objekti.
   Kartografski del odloka: na okljuku Dobličice pri Belsadu je usklajena namenska raba Gg.

10. **Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Novo mesto, Adamičeva 2, 8000 Novo mesto** (št. dopisa: 6-III-369/44-O-10/AŠP z dne 22.7.2011, prejeto dne 27.7.2011)
    Popravki tekstualnega in grafičnega dela OPN so narejeni na podlagi predhodno izdanega mnenja št. 6-III-369/15-O-10/AŠP z dne 10.9.2010, dopisa št. 6-III-369/31-O-10/AŠP z dne 7.4.2011, dopisa št. 6-III-369/40-O-11/AŠP z dne 11.7.2011, dopisa št. 6-III-369/42-O-11/AŠP z dne 21.7.2011, uradnega tolmačenja Uredbe o Krajinskem parku Kolpa s strani MOP in usklajevanj preko elektronske pošte.
    Tekstualni del odloka:
    - 73. člen (ureditve vstopno izstopnih mest za plovbo) je usklajen s službami za varstvo narave, voda in kmetijskih zemljišč.
    - v 42. členu (turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti) ter posledično v 112. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij) so izbrisane obvodne prostočasne dejavnosti na lokacijah Daljne Njive, Vukovci, in Paunoviči.
    - v 48. členu (usmeritve za ohranjanje naravnih kakovosti) je na koncu prvega odstavka dodano besedilo »ter dovoljenje za poseg v naravo«.
    - v 108. členu (podrobnejši PIP za vodna zemljišča) je na koncu 5. alinei 3. točke dodano besedilo »ter zagotavljajo ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov«.
    - V 111. členu (posebni PIP za EUP na območju Črnomlja) in v 112. členu (posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij) so glede na usklajevanje z ZRSVN popravljena in spremenjena besedila naslednjih EUP: ČR/11- c: Obvodno zelenje , BSV/1a do BSV/1b: vas, območje za oddih, rekreacijo in šport, BSV/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, DAM/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport, DRG/1: vas in območje za oddih, rekreacijo in šport ob Kolpi, FUČ/3: vas in območje za oddih, rekreacijo in šport ob Kolpi, GOA/4: Območje za oddih, rekreacijo in šport, GRA/3: Območje za oddih, rekreacijo in šport (območje ob mlinu) in GRA/4: Območje za oddih, rekreacijo in šport, GRI/3, HRV/2: zaselek ob Kalu in HRV/8: Kal Krivača, JEL/2-OPPN: Jezero, KOK/2: območje za turizem ob Kolpi (območje za oddih, rekreacijo in šport) in KOK/3: območje za oddih, rekreacijo in šport, KOD/1: vas in KOD/2: območje za oddih, rekreacijo in šport, POB/1-OPPN: OPPN Pobrežje (območje za oddih, rekreacijo in šport), PRE/2: Madronič, območje za oddih, rekreacijo in šport in PRL/7: Območje za oddih, rekreacijo in šport, SES/1a: vas in SES/3: območje za oddih, rekreacijo in šport, SOD/4: Taborni prostor Sodevski kal, SRA/2: Območje za oddih, rekreacijo in šport , ŠIP/3: taborni prostor ob Lahinji, UČA/1: vas in območje za oddih, šport in rekreacijo in UČA/3: Prokšelj, VNC/2-OPPN: OPPN Kamp Vinica (območje za oddih, rekreacijo in šport) in VNC/3: Benetičev mlin, VUK/3: mlin, ZIL/7: Območje za oddih, rekreacijo in šport in ŽUN/5: Območje za oddih, rekreacijo in šport.

    Kartografski del odloka: Je popravljen skladno s popravki v tekstualnem delu.

13 BILANCE POVRŠIN - obstoječe in nove površine stavbnih zemljišč

Površine v veljavnem prostorskem planu

V bilanci površin je po veljavnih prostorskih sestavinah družbenega plana Občine Črnomelj (namenska raba je bila prilagojena novemu digitalnemu katastrskemu načrtu) določeno **1.208,70 ha** stavbnih zemljišč.

Površine v predlogu OPN

*Preglednica 1: Struktura površin stavbnih zemljišč po predlogu OPN glede na vrsto podrobnejše namenske rabe - **površine podrobnejše namenske rabe (PNR)***

	oznaka površine	površina v ha (predlog OPN, julij 2010)	površina v ha (usklajen predlog OPN, avg. 2011)
območja stanovanj	S	899,65	849,34
območja centralnih	C	94,50	91,22

dejavnosti			
območja proizvodnih dejavnosti	I	135,43	132,70
posebna območja (površine za turizem, druga območja in športni centri)	B	43,98	42,52
območja zelenih površin	Z	235,43	192,88
območja prometnih površin	P	211,94	210,95
območja energetske infrastrukture	E	27,36	18,95
območje okoljske infrastrukture	O	15,33	15,28
površine za razpršeno poselitev	A	32,10	26,73
skupaj		**1.695,73**	**1.580,57**

*Preglednica 2: Struktura površin zemljišč po predlogu OPN v primarni rabi - **površine osnovne namenske rabe***

	oznaka površine	**površina v ha (predlog OPN, julij 2010)**	**površina v ha (usklajen predlog OPN, avg. 2011)**
najboljša kmetijska zemljišča	K1	2.487,00	2.530,60
druga kmetijska zemljišča	K2	8.768,59	8.841,51
gozdna zemljišča	G	20.702,43	20.701,11
površinske vode	V	288,65	288,68
območja mineralnih surovin	LN	37,38	37,38

Predlog OPN (julij 2010):
Nekaj širitev stavbnih zemljišč je izvedenih na najboljša kmetijska zemljišča. Na podlagi 1. odstavka 2. člena Pravilnika o kriterijih za načrtovanje prostorskih ureditev in posegov v prostor na najboljših kmetijskih zemljiščih zunaj območij naselij (Uradni list RS, št. 110/2008) se lahko posega tudi na najboljša kmetijska zemljišča, kadar je mogoče usposobiti nadomestna zemljišča za kmetijsko rabo. Usposobitev nadomestnih kmetijskih zemljišč za kmetijsko rabo pomeni, da se zemljišča, ki so po dejanski rabi prostora v nekmetijski rabi, usposobi za kmetijsko rabo.
V kartografskem delu izvedbenega dela OPN so bila upoštevana stališča do pripomb in predlogov na dopolnjeni osnutek OPN Občine Črnomelj – javno razgrnjen v času od 24. 8. do 25. 9.2009 ter ponovno javno razgrnjen od 22.12.2009 do 21.1.2010 – in dodatne zahtev NUP izvedle tudi spremembe zaradi zagotovitve nadomestnih zemljišč za kmetijsko rabo. Zaradi zagotavljanja prehranske varnosti se dolgoročno ohranja obseg zemljišč, primernih za kmetijsko pridelavo. Kmetijska zemljišča, ki se bodo zaradi spremenjene namenske rabe in izvajanja prostorskih ureditev trajno izvzela iz kmetijske rabe, se nadomestijo z usposobitvijo nadomestnih zemljišč za kmetijsko rabo.
Nadomestna kmetijska zemljišča se v OPN zagotovijo na površinah, ki so bila v preteklosti že kategorizirana kot kmetijska zemljišča, njihova kmetijska raba pa je bila opuščena, tako da so v dejanski rabi evidentirana kot gozd. V predlogu OPN je tako predlaganih 105,92 ha nadomestnih zemljišč za kmetijsko rabo, ki so po dejanski rabi gozd (raba 2000; podatki MKGP), po planski rabi veljavnega planskega akta in sedanjega predloga OPN (junij 2010) pa so prikazana kot kmetijska zemljišča. Dejansko nadomeščanje kmetijskih zemljišč na gozdu je s predlogom OPN določeno na 105,92 ha gozda; te površine so v kartografskem delu predloga OPN (junij 2010) opredeljene kot druge kmetijske površine (K2). Površine, ki so predlagane za nadomeščanje, so bile predhodno usklajene s pristojno javno gozdarsko službo.

Usklajen predlog OPN (avgust 2011):
Po sprejemu Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ-C), Uradni list RS št. 43/2011, ki je začel veljati 18.06.2011 zagotavljanje nadomestnih kmetijskih zemljišč ni več potrebno. Je pa bilo zaradi usklajevanj z nekaterimi NUP, predvsem z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (glej poglavje 12, tretja točka) pri pripravi usklajenega predloga iz OPN izvzetih precej posegov na kmetijska zemljišča.

Površine v predlogu OPN

Preglednica 3: Površine zemljišč po usklajenem predlogu OPN glede na veljavni plan

	oznaka površine	**površina v ha - veljavni plan**	**površina v ha - usklajen predlog OPN, avgust 2011)**	**razlika**
najboljša in druga kmetijska zemljišča	K1 in K2	14.758,51	11.372,11	- 3.386,40
gozdna zemljišča	G	17.730,95	20.701,11	+2.970,16
površinske vode	V	281,54	288,68	+ 7,14
druga zemljišča	LN	4,67	37,38	+ 32,71
stavbna zemljišča		**1208,70**	**1580,57**	**+ 371,87**

V bilanci površin je po usklajenem predlogu OPN **1.580,57 ha** stavbnih zemljišč, torej je bilo z OPN pridobljenih **371,87 ha**, od tega **108,14 ha** s spremembo namenske rabe, **263,73 ha** pa zaradi tehničnih popravkov, to je zaradi uskladitve dejanskega stanja s planskim (pri tem največ površin prinesejo železnica in ceste, in sicer 164,24 ha, kar je 62,3%).

14 PREGLED NEKATERIH VEČJIH SPREMEMB NAMENSKE RABE PROSTORA

stavbno zemljišče	ha
Golf igrišče	46,5
Terme	8,5
Širitev stanovanjskih površin v mestu Črnomelj	10,1
Širitev deponije odpadkov Vranoviči	7,8
Širitev za poslovne površine v Črnomlju	1,8
Širitev proizvodnih površin v Črnomlju	1,2
Širitev pokopališča v Vonji vasi	1,2
Širitev za rekreacijske površine v Črnomlju	1,2
Širitev stanovanjskih površin v Velikem Nerajcu	1,4

Vse ostale površine (29,07 ha) so manjši posegi, ki so zaokrožitve naselij ali pa individualne pobude lastnikov zemljišč za širitve stanovanjskih površin ali kmetij. V tej preglednici niso prikazani tehnični popravki.

15 PREDLOG OBČINSKEMU SVETU

Občinskemu svetu predlagamo, da sprejme naslednji sklep:

- **Sprejme se predlog za izdajo Odloka o občinskem prostorskem načrtu občine Črnomelj.**

V kolikor ni bistvenih pripomb predlagamo, da se na isti seji sprejme tudi predlog odloka.

Povzela in pripravila:
Marija Prašin Kolbezen l.r.

Predlagateljica:
Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič l.r.

Številka: 350-16/2007
Datum: 26. september 2011

Priloga:

- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu za občino Črnomelj

PREDLOG ZA IZDAJO

Na podlagi 52. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 108/09), sklepa ministra, pristojnega za prostor, o ugotovitvi usklajenosti Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj z dne 15.9.2011 št. 35016-102/2007/121 ter 16. člena Statuta občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 35/03-UPB, 106/05, 65/07, 75/08 in 30/10) je Občinski svet občine Črnomelj na svoji _____. redni seji dne _____ sprejel

ODLOK
o Občinskem prostorskem načrtu
občine Črnomelj

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen
(predmet občinskega prostorskega načrta)

(1) S tem odlokom se sprejme občinski prostorski načrt občine Črnomelj (v nadaljevanju: OPN), ki vsebuje strateški in izvedbeni del.

(2) Strateški del OPN ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določa:
- izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine,
- usmeritve za razvoj prostorskih ureditev,
- območja naselij, vključno z območji razpršene poselitve, ki so z njimi prostorsko povezani,
- območja razpršene poselitve.

(3) V izvedbenem delu OPN določa:
- območja namenske rabe prostora,
- prostorske izvedbene pogoje,
- območja, za katere se pripravi občinski podrobni prostorski načrt.

(4) Skladno z odločbo Ministrstva za okolje in prostor št. 3509-124/2008, z dne 25.09.2008 je bilo potrebno v postopku priprave OPN izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje.

(5) OPN je izdelalo podjetje Acer Novo mesto d.o.o. pod številko OPN-L2/2008.

2. člen
(vsebina in oblika)

(1) OPN vsebuje tekstualni in kartografski del.

(2) Tekstualni del OPN - odlok je sestavljen iz naslednjih poglavij:
1. Uvodne določbe
2. Strateški del
3. Izvedbeni del
4. Prehodne, posebne in končne določbe

Priloga 1a: Preglednica z dopustnimi nezahtevnimi objekti po posameznih vrstah PNR
Priloga 1b: Preglednica z dopustnimi enostavnimi objekti po posameznih vrstah PNR

(3) Kartografski del OPN vsebuje:

Strateški del:
1. Zasnova prostorskega razvoja občine Črnomelj cca M 1:75.000
2. Zasnova gospodarske javne infrastrukture M 1:50.000
3. Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo M 1:50.000
4. Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč M 1:50.000
5. Prikaz okvirnih območij naselij, razpršene gradnje, razpršene poselitve in izjemnih krajin ter ostalega prostora M 1:50.000
6. Usmeritve za razvoj v krajini M 1:50.000
7. Koncept prostorskega razvoja Črnomlja M 1:12.000

Izvedbeni del:
1. Pregledna karta občine z razdelitvijo na liste M 1:50.000
2. Pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture M 1:50.000
3. Prikaz območij enot urejanja prostora, podrobne namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev M 1:5.000
4. Prikaz območij enot urejanja prostora in prikaz gospodarske javne infrastrukture M 1:5.000
5. Prikaz prostorskih izvedbenih pogojev za prečne profile javnih cest:
   P1: Pregledna situacija javnih cest, za katere je določen prečni profil na območju UN Črnomelj M 1:12 000
   P2: Prečni profili javnih cest na območju UN Črnomelj

3. člen
(oblika in obvezne priloge OPN)

(1) OPN je izdelan v digitalni in analogni obliki.

(2) Obvezne priloge vsebujejo:
- izvleček iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije,
- prikaz stanja prostora,
- strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve v OPN,
- smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora,
- obrazložitev in utemeljitev OPN,
- povzetek za javnost,
- okoljsko poročilo.

4. člen
(pomen kratic)

Kratice, uporabljene v tem odloku, imajo naslednji pomen:
- DIP: dopustna izraba prostora
- DOF: digitalni orto foto posnetek
- EO: enostavni objekt
- EUP: enota urejanja prostora
- FI: faktor izrabe gradbene parcele
- FZ: faktor zazidanosti gradbene parcele
- GJI: gospodarska javna infrastruktura
- KP: krajinski park
- MKGP: ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- NEO: nezahtevni in enostavni objekti
- NO: nezahtevni objekt
- NRP: namenska raba prostora
- OPPN: občinski podrobni prostorski načrt
- PGD: projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
- PIP: prostorski izvedbeni pogoji.
- PNR: podrobnejša namenska raba prostora
- oznake posameznih vrst namenskih rab (npr. SSs, CD) so obrazložene v Preglednici 1 v členu 59.

5. člen
(pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem odloku, imajo naslednji pomen:
- **Avtohton:** prvoten, domač, nastal na kraju, kjer se pojavlja; izviren, samonikel (npr. avtohtone drevesne vrste, avtohtona tipologija objektov)
- **Bruto etažna površina** stavbe je vsota vseh etažnih površin (vključno z zidovi), ki so nad nivojem terena s svetlo višino 1,60 m in več.
- **Bruto tlorisna površina stavbe** je skupna površina vseh etaž objekta, ki so nad nivojem terena in pod njim.
- **Faktor izrabe gradbene parcele** (v nadaljevanju: **FI**) je razmerje med bruto tlorisno površino objekta (vključno z zidovi) nad terenom in pod njim in celotno površino gradbene parcele. Pri izračunu bruto tlorisnih površin objekta se ne upoštevajo: neizkoriščeno podstrešje, površina balkonov, lož in odprtih teras ter površina garaž in funkcionalnih prostorov objekta (shrambe, inštalacijski prostori), ki so zgrajeni pod nivojem terena. Pri izkoriščenem podstrešju - mansardi se upošteva tisti del bruto etažnih površin, kjer je svetla višina prostora večja od 1,60 m.
- **Faktor zazidanosti gradbene parcele** (v nadaljevanju: **FZ**) je razmerje med tlorisno projekcijo zunanjih dimenzij največjih etaž nad terenom in površino gradbene parcele. Pri tlorisni projekciji se ne upoštevajo balkoni, napušči, nadstreški nad vhodom ipd., upošteva pa se tlorisna projekcija drugih NEO.
- **Gospodarska javna infrastruktura** so objekti ali omrežja, ki so namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb skladno z zakonom ter tista gospodarska infrastruktura, ki je kot taka določena z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti, kakor tudi drugi objekti in omrežja v splošni rabi. Gospodarska javna infrastruktura je državnega in lokalnega pomena. Gospodarska javna infrastruktura so objekti in omrežja prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture.
- **Gradbena linija** je črta, na katero so z enim robom fasade postavljeni objekti, ki se gradijo na zemljišču ob tej črti.
- **Gradbena meja** je črta, ki je novozgrajeni oziroma načrtovani objekti ne smejo presegati, lahko pa se je dotikajo ali pa so od nje odmaknjeni v notranjost zemljišča.
- **Gradbena parcela** je zemljišče, sestavljeno iz ene ali več zemljiških parcel ali njihovih delov, na katerem stoji oziroma

na katerem je predviden objekt in na katerem so urejene površine, ki služijo takšnemu objektu oziroma je predvidena ureditev površin, ki bodo služile takšnemu objektu.
- **Gradnja** je izvedba gradbenih in drugih del in obsega gradnjo novega objekta, rekonstrukcijo objekta in odstranitev objekta.
- **Grajeno javno dobro** so zemljišča in objekti, ki so glede na dejavnost namenjeni splošni oz. skupni rabi in so v javni lasti.
- **Legalno zgrajen objekt:** objekt, zgrajen na podlagi ustreznih dovoljenj s področja predpisov o graditvi objektov.
- **Klet** (v nadaljevanju tudi K) je del stavbe, katere prostori se nahajajo od pritličja navzdol in je vkopan ali delno vkopan.
- **Delno vkopana klet** je klet, ki je vkopana v zemljo z najmanj dveh strani do višine najmanj 1,40 m.
- **Kulturna dediščina** so nepremičnine in območja, ki se varujejo na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine.
- **Mansarda** (v nadaljevanju: **M**) je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem ter neposredno pod poševno streho, so namenjeni uporabi in ima kolenčni zid.
- **Mestotvorno oblikovanje, mestotvorne fasade:** oblikovanje objektov in drugih ureditev tako, da se tvorno in usklajeno nadaljuje ali vzpostavlja mestno oblikovanje določenega območja, npr. obuličnega prostora oz. oblikovanje, ki poudarja, nadaljuje oz. na novo vzpostavlja mestnost območja.
- **Mestotvorne dejavnosti, funkcije:** poslovne in storitvene dejavnosti, trgovina in vse družbene dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, kultura, športne dejavnosti ipd.)
- **Nadomestna gradnja** je novogradnja na mestu obstoječe, legalno zgrajene in odstranjene gradnje.
- **Nestanovanjska stavba** je stavba, pri kateri več kot polovica uporabne površine uporablja za opravljanje dejavnosti.
- **Nestanovanjska kmetijska stavba**: stavbe za rejo živali: hlevi, svinjaki, staje, senik, skedenj, kozolec ter klet, vinska klet, kašča, hram, koruznjak, sušilnica sadja, stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije: kolnice, lope ipd.
- **Novogradnja** na mestu obstoječega odstranjenega objekta je gradnja, ki glede velikosti in namembnosti upošteva določila tega odloka.
- **Otroško igrišče** je prostor za potrebe otroške igre, opremljen z urbano opremo in zasajen z drevesno in grmovno vegetacijo; lahko je namenjeno eni ali različnim starostnim skupinam, lahko je samostojna ureditev ali ureditev načrtovana v sklopu parka ali drugega območja.
- **Pergola** in **brajda** sta pritlična objekta namenjen senčenju in opori plezalk, sadnega drevja in vinske trte, sestavljena iz vertikalnih stebrov in prečnih horizontalnih tramov.
- **Pomožni objekti** so objekti, ki dopolnjujejo funkcijo osnovnega objekta.
- **Podstrešje** (v nadaljevanju tudi: p) je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem ter neposredno pod poševno streho in je brez kolenčnega zidu.
- **Priobalno zemljišče** je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče v širini 15 m (oz. 40 m zunaj naselij) za Kolpo, za preostale vodotoke v občini pa 5 m.
- **Pritličje** (v nadaljevanju: P) je del stavbe, katerega prostori se nahajajo neposredno nad zemeljsko površino ali največ 1,4 m nad njo.
- **Razmerje stranic** je razmerje med širino in dolžino osnovnega objekta v vseh etažah objekta, ki ga pokriva streha, enotna v višini kapi in slemena. K dolžini ali širini stranice se ne upošteva prizidke, ki imajo nad terenom manjše število etaž kot osnovni objekt. V razmerje stranic se lahko zajame prizidke, ki so večji kot ¾ stranice osnovnega objekta in jih pokriva streha, enotna v višini kapi in slemena.
- **Sleme je vrhnji** rob ostrešja ali stični rob strešin in je hkrati najvišja točka objekta, razen dimnika, ki ga lahko presega za 1,5 m.
- **Sprehajalna pot** je gospodarska javna infrastruktura, ki je namenjena splošni oz. skupni rabi in se ureja na obstoječih javnih in uhojenih poteh.
- **Stanovanjska stavba** je stavba, od katere se vsaj polovica uporabne površine uporablja za bivanje.
- **Stanovanjska stavba za posebne namene** je stavba, namenjena začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, starejših, študentov ali otrok, kot so dijaški domovi, delavski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišče za brezdomce, vzgojni domovi, domovi za skupnosti ter druge stavbe, namenjene za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje.
- **Strokovna prostorska preveritev** je urbanistična oz. krajinska oz. arhitekturna oz. gradbeno-tehnična strokovna podlaga, ki jo v okviru priprave OPPN, kadar je ta predpisan, ali pred pridobitvijo dovoljenj s področja graditve objektov izdela pooblaščen inženir ustrezne stroke z namenom, da se strokovno preveri in utemelji umestitev posegov v prostor ali sanacija degradiranih prostorov, da se pripravijo variantne rešitve oz. strokovne podlage za zasnovo posegov v prostor in zanje določijo podrobni pogoji in podobno.
- **Večstanovanjska stavba** je stanovanjski objekt s tremi ali več stanovanji (stanovanjski blok in podobni stanovanjski objekti).
- **Vinotoč, vinska klet** je gospodarski objekt za spravilo in predelavo grozdja, kletarjenje, v katerem je del površin namenjen za dejavnost točenja vina in lahko tudi za občasno bivanje v skladu s pogoji tega odloka.
- **Zelene površine** so zelenice, drevoredi, otroška igrišča, športna igrišča v stanovanjskih soseskah in druge zelene površine in ureditve za potrebe prebivalcev.
- **Zidanica** je gospodarski objekt za kletarjenje, spravilo in predelavo grozdja, sadja in pridelavo ter shranjevanje vina, ter za shranjevanje drugih kmetijskih pridelkov, strojev in orodja idr. in lahko tudi za občasno bivanje v skladu s pogoji tega odloka.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem odloku, katerih pomen ni izrecno določen v tem členu, imajo enak pomen, kot ga na dan uveljavitve tega odloka določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja in graditve objektov.

2 IZHODIŠČA, VIZIJA IN CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

7. člen
(izhodišča prostorskega razvoja občine)

(1) Strategija načrtovanja prostorskega razvoja občine izhaja iz predstave o uravnoteženem doseganju družbene blaginje in svobode posameznika pri uresničevanju prostorskih potreb tako, da ne bodo ogrožene bodoče generacije.

(2) Prostorski razvoj občine s preudarnim izkoriščanjem prostorskih potencialov, razvijanjem regionalnih posebnosti, ohranitvijo krajinske pestrosti in naravnih kakovosti ob upoštevanju naravnih omejitev ter upoštevanjem prehodnosti prostora prispeva h krepitvi nacionalnega prostora.

(3) Strategija upošteva usmeritve iz državnih prostorskih aktov, predvsem:
- Za zagotavljanje enakovredne vključenosti RS v evropski prostor se spodbuja oblikovanje čezmejnih regij zlasti na teže dostopnih območjih s številnimi problemi gospodarskega in demografskega nazadovanja; krepijo se obmejna naselja in s tem povečuje vpliv slovenskih obmejnih regij.

II. STRATEŠKI DEL

1 SPLOŠNE DOLOČBE

6. člen
(vsebina splošnih določb)

Strateški del OPN določa izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in PIP ter zasnovo GJI lokalnega pomena, območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki so z njimi prostorsko povezana, ter območja razpršene poselitve.

- V policentričnem urbanem sistemu Slovenije, ki ga tvori dvostopenjsko strukturirano omrežje središč nacionalnega in regionalnega pomena, se Črnomelj razvija kot središče regionalnega pomena. Črnomelj se s primerno delitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami navezuje na omrežje drugih središč nacionalnega in regionalnega pomena. V omrežju urbanih naselij Črnomelj krepi povezanost z Metliko in Novim mestom, pa tudi s Kočevjem ter s Karlovcem v Republiki Hrvaški.
- Gravitacijsko območje mesta Črnomlja je območje Bele krajine, ki si ga deli z mestom Metlika in v katerem se uravnoteženo in povezano razvija omrežje urbanih naselij. V omrežju urbanih naselij se optimalno razmeščajo oskrbne, storitvene, proizvodne in druge dejavnosti.
- Na lokalni ravni se v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami razvijajo tudi druga središča.
- V pomembnejših lokalnih središčih se spodbuja razvoj storitvenih in oskrbnih dejavnosti, primarne zdravstvene in socialne oskrbe, športne in kulturne dejavnosti ter razvoj delovnih mest za okoliško prebivalstvo.
- Lokalna središča zagotavljajo prebivalcem naselja in njegovega zaledja možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, zdravstvo, informiranje in druženje. Na območjih z izrazito razpršeno poselitvijo se spodbuja razvoj lokalnega središča, ki zagotavlja ustrezno oskrbo in raven javnih funkcij. V naseljih, ki so zaposlitvena središča območij s posebnimi razvojnimi problemi, ter v obmejnih območjih, kjer se lahko razvije gospodarsko sodelovanje s sosednjimi državami, se lahko oblikuje manjše gospodarske cone.
- Spodbuja se razvoj gospodarskih dejavnosti (npr. turističnih in drugih), ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter s tem prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti naravne in kulturne krajine. V lokalnih središčih na podeželju se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.
- Območje občine Črnomelj spada v Belokranjsko arhitekturno regijo. Z gradnjo in drugimi posegi v prostor se ustvarjata prepoznaven red v prostoru in racionalna organizacija dejavnosti. Prenova in ohranjanje oblikovne prepoznavnosti sta prednostni v naseljih s tradicionalno tipologijo gradnje. Nova poselitev se usmerja predvsem v območja lokalnih središč naselij. Bistven poudarek je na prenovi obstoječih naselij (notranji razvoj naselij).

(4) Izhodišča za načrtovanje nadaljnjega prostorskega razvoja občine so:

- skladnost s prostorskimi cilji in zasnovami državnih prostorskih aktov in z mednarodnimi izhodišči na področju trajnostnega razvoja, katerega temelj je medsebojno povezovanje in usklajevanje gospodarskega, prostorskega, družbenega razvoja ter varstva okolja in ohranjanja naravnih in kulturnih vrednot,
- ohranjanje temeljnih značilnostih naravnih in ustvarjenih razmer,
- ugotovitve o stanju in težnjah ter razvojnih pobudah in razvojnih možnostih.

8. člen
(vizija prostorskega razvoja občine)

Vizija prostorskega razvoja občine je ustvariti takšne razmere v prostoru, ki bodo omogočile krepitev vloge središča regionalnega pomena regionalnega središča in položaja občine v nacionalnem okviru. Z uveljavljanjem načel trajnostnega razvoja se zagotavlja usklajen in uravnotežen prostorski razvoj, ki omogoča uresničevanje razvojnih pobud in ob tem ohranja naravne, kulturne in druge kakovosti bivalnega okolja ter zagotovi povečanje prepoznavnosti območja občine v slovenskem in širšem prostoru.

9. člen
(cilji prostorskega razvoja občine)

(1) Uravnotežen prostorski razvoj naselij glede na njihovo vlogo v omrežju naselij se zagotavlja z ustreznimi prostorskimi možnostmi za razvoj stanovanj ter gospodarskih in družbenih dejavnosti v naseljih glede na njihov pomen v omrežju naselij, z zagotavljanjem prostorskih možnosti za širitev naselij in z ustreznim opremljanjem z GJI.

(2) Izboljšanje dostopnosti in prometne opremljenosti naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja z izgradnjo novih in prenovami obstoječih prometnic - cest, železniške proge, poti, kolesarskih poti, z zagotavljanjem ustreznih prometnih ureditev v naseljih za povečanje prometne varnosti in za potrebe javnega potniškega prometa.

(3) Ustrezna energetska ter komunalna opremljenost naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja s postopnim opremljanjem, s prioritetami in faznostjo glede na njihovo vlogo in pomen v omrežju naselij - zankanje elektroenergetskega omrežja, izboljšava telekomunikacij, izgradnja plinovoda in sistemov daljinskega ogrevanja z lesno biomaso ter kanalizacijskih omrežij s čistilnimi napravami.

(4) Ohranjanje kulturnih kakovosti in prepoznavnosti prostora, krajine in grajenih struktur se zagotavlja z integracijo kulturne dediščine in drugih kulturnih sestavin okolja v razvojne programe z medsektorskim sodelovanjem in interdisciplinarnim pristopom, z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja, s sanacijo območij razpršene poselitve ter drugih razvrednotenih območij, s pazljivim umeščanjem novih ureditev in objektov v krajino ter z ohranjanjem kmetijske rabe prostora in prvin krajinske prepoznavnosti.

(5) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja, s sanacijo razvrednotenih območij ter s pazljivim umeščanjem ureditev in objektov v naravno okolje.

(6) Razvoj kmetijstva se zagotavlja z ohranjanjem kmetijskih zemljišč z visokim pridelovalnim potencialom kot virom za izvajanje gospodarske dejavnosti, ter s spodbujanjem kmetijske rabe zemljišč, s katero se ohranja kakovostne kulturne krajine.

(7) Razvoj turističnih in prostočasnih dejavnosti kot enega najpomembnejših razvojnih programov se zagotavlja s prostorskimi možnostmi za novogradnje in za širitev obstoječih turističnih ureditev ter z navezovanjem turističnih programov na kmetijsko dejavnost in na ohranjanje narave ter varstvo kulturne dediščine;

(8) Razvoj obmejnega prostora kot območja prepoznavnosti in naravnih kakovosti ter razvojnih potencialov, predvsem v smeri razvoja turizma in prostočasnih dejavnosti se zagotavlja s pretehtanim umeščanjem dejavnosti v prostor ob upoštevanju omejitev z vidika varstva okolja, narave in bivalnih kakovosti in ob usklajevanju z Republiko Hrvaško.

(9) Razvoj občine mora upoštevati omejitve v prostoru z namenom varovanja ljudi in njihovega premoženja pred naravnimi in drugimi nesrečami ter preprečitve ali čim večjega zmanjšanja posledic naravnih in drugih nesreč.

(10) S prostorskim razvojem in ureditvami se bo omogočalo ohranjanje kulturne dediščine ter njeno vključevanje v družbeni in gospodarski razvoj občine.

3 ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

10. člen
(zasnova prostorskega razvoja občine)

(1) Prostorski razvoj temelji na usklajenem in trajnostnem razvoju in varstvu v prostoru. Podarjeno se razvijajo razvojna območja občine, obenem pa se ohranjajo in varujejo obstoječe kakovosti, prenavlja in revitalizira opuščena in razvrednotena območja ter krepijo nezadostno razvite funkcije in kakovosti v prostoru.

(2) Pri razvoju poselitve in umeščanju posameznih dejavnosti se upošteva sprejemljivost z vidika varstva in ohranjanja varovanih vrednot kulturne dediščine.

(3) Na območju Kočevskega roga in Poljanske doline se nadaljuje zadržan razvoj v tesni navezavi na naravne vire, predvsem na gozdarstvo. Zagotovi se povečanje komunalne opremljenosti in izboljšanje dostopnosti iz Kočevsko-ribniškega območja ter izvajajo ukrepi za ohranjanje poseljenosti, kulturne krajine in sanacija razvrednotenih delov vinogradniških območij z namenom ohranjanja vinogradniške kulturne krajine, zagotavljanja bivalnih kakovosti in razvojnih možnosti, predvsem za razvoj turizma na podeželju in kmetijstva.

(4) Vzdolž reke Kolpe se zagotavlja predvsem intenziven razvoj infrastrukture ter prostorski razvoj s poudarkom na ohranjanju naselij in povečanju njihove dostopnosti ter možnostjo za prenovo in širitev. Izboljša se prometna dostopnosti. Zagotovijo se večje razvojne možnosti za turizem in prostočasne dejavnostih v navezavi na reko Kolpo in kakovostno kulturno krajino ter na naselja in druge prvine z dediščinskimi vrednostmi. Spodbujajo se ukrepi za ohranjanje poseljenosti in kulturne

krajine, tako da se omogočijo višja bivalna kakovost in boljše razvojne možnosti, predvsem za razvoj turizma, povezanega z zdraviliškim turizmom oz. turizmom dobrega počutja - wellnes (na območju Dragatuša) in turizmom na podeželju. Zagotovijo se ukrepi za sanacijo razvrednotenih območij in za ohranjanje poseljenosti in kakovostne kulturne krajine.

(5) Na osrednjem in severnem delu občine, ki zajema osrednji del belokranjskega ravnika s Črnomljem, KP Lahinja in plodnima ravnicama ob Lahinji in Dobličici, se zagotavljajo razvojne možnosti za prenovo ter širitev naselij za gradnjo stanovanj in gospodarskih con ter objektov za družbene dejavnosti, pri čemer ima prednost kompleksna gradnja. Zagotovi se razvoj Črnomlja kot občinskega središča in središča regionalnega pomena, s stavbnimi površinami ter prometnimi, komunalnimi in energetskimi zmogljivostmi za razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti ter stanovanj. Z izgradnjo novih in s posodobitvami obstoječih prometnic se zagotovijo boljše navezave na Novo mesto, Ljubljano, Kočevje, Metliko in Hrvaško. Zagotovijo se nove površine za različne oblike urejanja odprtih površin kot integralnega dela urbane strukture in kakovostnega bivalnega okolja. Na podeželju se preprečujejo nadaljnje razpršene gradnje, novogradnje se usmerjajo v območja naselij in na njihova obrobja, zagotavlja se višja stopnja komunalne opremljenosti v naseljih in zaselkih. Spodbuja se razvoj kmetijstva, tam kjer ni možno intenzivno kmetovanje predvsem v povezovanju z razvojem turizma in prostočasnih dejavnosti ter usmerja v integrirane in ekološke oblike kmetijske pridelave, oživitev prepoznavnih domačih obrti. Na gozdnih območjih se uveljavlja gozdarstvo, ki zagotavlja ohranjanje naravnih kakovosti in strukturo kulturne krajine ter druge prvine prepoznavnosti tega območja.

11. člen
(prednostna območja za razvoj poselitve in dejavnosti)

(1) Spodbuja se policentrični razvoj poselitve, pri čemer ima Črnomelj kot občinsko središče in središče regionalnega pomena poudarjeno vlogo. Hkrati se kot pomembnejša lokalna središča, ki so tudi zaposlitvena središča, razvijajo Vinica, Stari trg ob Kolpi, Adlešiči, Dragatuš in Kanižarica.

(2) Razvoj gospodarskih dejavnosti se zagotavlja na območjih, kjer glede na prostorske potenciale in omejitve obstajajo prostorske možnosti zanje, vključno s prometno in drugo GJI ter možnostjo za komunalno opremljanje. Pri umeščanju in razvoju gospodarskih dejavnosti se upošteva tudi njihova združljivost z drugimi dejavnostmi in rabami prostora. Lokacije gospodarskih con občinskega in širšega pomena ter lokacije gospodarskih con lokalnega pomena so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III.

(3) Zagotavljajo se prostorske možnosti za gradnjo zadostnega števila stanovanjskih objektov. Pri določanju prostorov zanje se zagotavlja racionalno rabo prostora z bolj strnjeno gradnjo in višjimi gostotami pozidave v urbanih središčih, varčevanje z energijo in materialnimi sredstvi. Stanovanjsko gradnjo se usmerja na območja, kjer je mogoče ob razmeroma nizkih stroških zagotavljati komunalno opremljanje in dostopnost.

(4) Razvoj oskrbnih, storitvenih ter družbenih dejavnosti se usmerja na funkcionalno zaokrožena območja, z izborom ustreznih prostorov za posamezno dejavnost se zagotavlja ustrezna dostopnost. Ohranja in prenavlja se obstoječe ter spodbuja nove ureditve za te dejavnosti, s ciljem dosegati visoko kakovost oskrbe prebivalcev v občini. Omrežje teh dejavnosti se dopolnjuje glede na demografska gibanja in dostopnost.

(5) Ohranjajo se potenciali za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti ter se dopolnjuje turistično rekreacijska infrastruktura v smislu kakovosti in raznovrstnosti ponudbe. Spodbuja se dopolnilne dejavnosti in dodatne dejavnosti na podeželju v okviru prizadevanj za ohranjanje narave in varstva kulturne dediščine. Lokacije z večjim turističnim pomenom in lokacije s turističnim pomenom so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III.

12. člen
(omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij)

(1) Razvija se policentrično omrežje naselij v okviru občine kot omrežje ustrezno opremljenih središč, generatorjev razvoja svojega zaledja.

(2) Razvoj omrežja naselij se usmerja s ciljem zagotavljanja enakomernejšega razvoja in porazdelitve dejavnosti v občini ter družbeno in gospodarsko smotrne prostorske organizacije dejavnosti. Pri tem se ohranjajo naravne kakovosti in varuje kulturna dediščina ter upoštevajo druge omejitve v prostoru, prav tako pa se upoštevajo tudi kakovostne in s prostorom in okoljem usklajene razvojne pobude.

(3) Glede na vlogo in funkcijo v omrežju naselij, ki temelji na številu in strukturi prebivalcev, razmestitvi družbenih in storitveni dejavnosti ter drugih funkcij javnega značaja, se naselja razvrščajo v kategorije lokalnih središč:

- občinsko središče in središče regionalnega pomena: Črnomelj,
- pomembnejša lokalna središča širšega pomena: Vinica (z Drenovcem), Stari trg ob Kolpi (z Deskovo vasjo), Adlešiči, Dragatuš in Kanižarica,
- lokalna središča: Butoraj, Dobliče, Griblje, Lokve, Sinji Vrh in Tribuče,
- manjši oskrbni centri in zaposlitvena središča: Zilje, Preloka, Lokve, Ručetna vas, Petrova vas, Radenci, ob načrtovanem razvoju gospodarske cone na nekdanjem vojaškem območju tudi Otovec.

(4) Občinsko središče in središče regionalnega pomena Črnomelj se razvija kot intenzivno urbano, zaposlitveno središče, omogoči se intenziven razvoj družbenih dejavnosti ter gospodarskih dejavnosti predvsem v Kanižarici z zagotavljanjem zadostnih površin. Hkrati se določijo površine za stanovanjsko pozidavo. Izboljšajo se prometna infrastruktura z izgradnjo obvoznice (v povezavi s 3. razvojno osjo) ter komunalna in energetska infrastruktura. Črnomelj se razvija tudi kot osrednje kulturno in turistično središče občine ter središče regionalnega pomena, ki predstavlja geografsko središče Bele krajine in se povezuje z Metliko, Semičem, Novim mestom, Kočevjem in Ljubljano, ter prek Vinice s Hrvaško. V Črnomlju se ohranjajo in nadgrajujejo funkcije občinskega in zaposlitvenega središča ter zagotavljajo ustrezne razmere za prostorski razvoj vseh vitalnih programov, posebej vseh oblik stanovanj, družbenih programov in gospodarskih dejavnosti.

(5) Pomembnejša lokalna središča se razvijajo kot gospodarska, zaposlitvena, kulturno-turistična, upravna, izobraževalna in oskrbna središča. Z njihovim razvojem in krepitvijo se ustvarja policentrično omrežje naselij, zagotavlja se uravnotežena razporeditev omenjenih dejavnosti v občini in tako omogoči vsem prebivalcem relativna bližina oskrbe, storitev in delovnih mest.

(6) Lokalna središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, ki so večinoma tudi sedeži krajevnih skupnosti, oskrbni centri in nekateri tudi zaposlitvena središča, v katerih je vsaj eden od pomembnih javnih programov, kot so osnovna šola, vrtec, cerkev s pokopališčem ali, oskrbne oz. obrtne dejavnosti.

(7) Manjši oskrbni centri / zaposlitvena središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, ki so manjši oskrbni centri ali zaposlitvena središča, v katerih je vsaj eden od pomembnejših programov, kot so cerkev, pokopališče, oskrbne oz. obrtne dejavnosti, turistični program.

(8) Druga naselja v občini so podeželska naselja, pretežno ruralnega značaja in zadovoljujejo osnovne potrebe lokalnega prebivalstva. Ta naselja se razvijajo v okviru prostorskih možnosti in skladno s prostorom usklajenimi razvojnimi pobudami, predvsem v smeri prepletanja ter povezovanja kmetijstva in trajnostnega turističnega razvoja.

(9) Območje občine se glede na tipologijo objektov deli na naselja oz. območja naselij s tradicionalno tipologijo, z mešano tipologijo, s suburbano in urbano gradnjo (slednja velja za mesto Črnomelj). Območja, kjer so te tipologije prepoznane, se razvijajo v skladu s principi oblikovanja objektov v posameznem območju.

(10) Omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij je prikazano v strateškem delu kartografskega dela OPN na listih št. I. in III.

13. člen
(temeljne smeri prometnega povezovanja v občini in regiji ter razvoj GJI)

(1) Preko občine Črnomelj poteka načrtovana 3. razvojna os kot glavni prometni koridor v, ki bo zagotavljal medsebojno povezanost središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena v širšem območju Slovenije. Omogoči se navezava občinskega in pomembnejših lokalnih središč v obravnavanem območju na ustrezne razvojne povezave in razbremeni obstoječe prometnice, ki ne omogočajo ustreznih pogojev za sodoben in varen promet. Nova prometna povezava se načrtuje tako, da podpira razvoj policentričnega omrežja

naselij, skladen razvoj v regiji, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost prek avtocest z evropskimi prometnimi sistemi. Nova prometna povezava čezmejnega pomena Črnomelj poveže z mejnima prehodoma Vinica in Metlika, z Novim mestom in slovenskim avtocestnim križem ter s Štajersko in Koroško.

(2) Trase prometnic v okviru hitre ceste 3. razvojne osi se podrobneje opredelijo na podlagi prostorskih, okoljskih, funkcionalnih in ekonomskih preveritev ter ob upoštevanju sprejemljivosti v lokalnem okolju.

(3) Poleg boljše cestne povezave se zagotovi razvoj posameznih območij, predvsem pa dobro navezanost gospodarskih con (TRIS Kanižarica ipd.) na 3. razvojno os. Mesto Črnomelj se na severnem delu priključi na hitro cesto z možnostjo navezave na zahodno obvoznico, pri tem pa se čim manj prizadenejo obstoječa območja naselij. Priključek na hitro cesto se predvidi tudi v bližini načrtovanih term in zagotovi ukrepe za preprečitev ali omilitev negativnih vplivov na okolje in na bivalne pogoje. Na hitro cesto se naveže tudi Vinica z mejnim prehodom in ureditvami za turizem.

(4) Druge najpomembnejše prometne smeri v občini so povezave Črnomlja prek Soteske in Žužemberka z Ivančno Gorico, Livold - Brezovica – Kanižarica in Metlika - Črnomelj - Vinica ter povezave Črnomelj - Dragatuš, Stara Lipa - Drežnik - Razvaje, Kvasica - Tanča Gora, Učakovci - Razvaje in Črnomelj - Stranska vas pri Semiču ter prometna povezava, ki poteka vzdolž doline Kolpe.

(5) Na območju občine se mejni prehod za mednarodni promet Vinica ter mejna prehoda za obmejni promet Sodevci in Žuniči urejajo kot vstopne točke v državo.

(6) Razvija se prometna in telekomunikacijska infrastruktura, omogoča se hitrejša fizična dostopnost do dobrin skupnega pomena ter spodbuja razvoj novih tehnologij za omogočanje dostopnosti do informacij in storitev na daljavo. Na področju telekomunikacijske infrastrukture se omogoči priključitev vseh objektov na sodobna širokopasovna kabelska komunikacijska omrežja. Z razvojem brezžičnih povezav se zagotovi ustrezno umeščanje oddajnikov v prostor, pri čemer se zagotavlja njihova minimalna vidna izpostavljenost in združevanje.

(7) Zagotavlja se komunalna opremljenost območij, tako da so omogočeni ustrezen bivalni standard, varstvo okolja ter gospodarski in družbeni razvoj. Ta dejavnost se razvija v organizacijskem in upravljavskem smislu, zagotavlja se ustrezna kakovost in zmogljivost sistema ter širitev omrežij, objektov in naprav komunalne ter energetske javne infrastrukture na vsa območja poselitve v skladu s potrebami in zakonskimi zahtevami. Vsi novi vodi se vodijo podzemno, obstoječi nadzemni pa se nadomeščajo s podzemnimi, kjer je to skladno z drugimi režimi.

(8) Zagotavlja se dolgoročna in kakovostna oskrba z energijo, predvsem z električno energijo in z zemeljskim plinom, zagotavlja se učinkovita in racionalna raba energije na celotnem območju občine. Obnovljivi viri, predvsem lesna biomasa in sončna energija, se uporabljajo na območjih z izkazanimi interesi ter ugodnimi ekonomskimi kazalci. Spodbuja se uporaba alternativnih obnovljivih energetskih virov, tako da je prostorsko integrirana in da z njo niso povzročeni negativni vplivi na okolje.

(9) Zagotavlja se stalna in kakovostna oskrba s pitno vodo, tako da se ščitijo vsi vodni viri in izvajajo se gradnje novih ter prenove obstoječih delov vodovodnega sistema. Pri tem se občina vključuje v medobčinski projekt Belokranjski vodovod in zagotovi oskrbo z vodo v vseh (gosteje) poseljenih območjih v občini.

(10) Dogradijo se sistemi odvajanja in čiščenja odpadne vode z dograjevanjem kanalizacijskega omrežja in zagotavljanjem izgradnje centralnih kanalizacijskih sistemov s čistilnimi napravami; najprej v večjih ter po potrebi v ostalih naseljih. Na preostalih območjih se zagotovi nadzorovano individualno odvajanje in čiščenje odpadne vode.

(11) Ravnanje z odpadki se ureja v okviru obstoječega centra in deponije ob ohranjanju sistema ekoloških otokov v celotni občini. Podcenter za ravnanje z odpadki se dogradi z možnostjo enostavne obdelave odpadkov, kompostiranja bioloških odpadkov in obdelave gradbenih odpadkov. Za potrebe odlaganja inertnih odpadkov se razširi obstoječa deponija na Vranovičih. Pri sistemu ravnanja z odpadki se izvaja reševanje problematike odpadkov na izvoru z načelom zmanjševanja količine odpadkov in ponovno uporabo uporabljivega dela odpadkov.

(12) Temeljne smeri prometnega povezovanja naselij v občini in regiji so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listih št. II. in III.

14. člen
(usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini)

(1) Površine za razvoj kmetijstva in gozdarstva se ohranjajo, na območjih zaraščanja kmetijskih površin se spodbuja ponovna kmetijska raba tal. Intenzivnost kmetijske obdelave je različna in prilagojena pridelovalnemu potencialu posameznih območij in omejitvenim dejavnikom, ki izhajajo iz ciljev ohranjanja narave, kulturne dediščine, vodnih virov, prepoznavnosti prostora in zdravega bivalnega okolja.

(2) Intenzivnejša kmetijska raba se izvaja predvsem na ravninskih predelih občine, izven območij Natura 2000. Na drugih območjih je v ospredju ohranjanje kulturne krajine oziroma prepoznavnosti, ohranjanje poseljenosti, razvoj turizma in rekreacije in drugih prostočasnih dejavnosti. Zaraščanje kmetijskih zemljišč se ustavlja s spodbujanjem kmetovanja zlasti na območjih vrednejše tradicionalne kulturne krajine, po potrebi pa tudi z uvajanjem agrarnih operacij za izboljšanje možnosti za obdelavo tal.

(3) Gozdovi se ohranjajo kot naravni vir in naravno bogastvo, zagotavlja se sonaravno gospodarjenje z gozdovi,, s čimer se ob nadaljnjem gospodarskem izkoriščanju gozda uresničujejo tudi cilji ohranjanja narave in rekreacije v naravnem okolju. Na območju Črnomlja se primestni gozdovi urejajo kot integralni deli zelenega sistema mesta.

(4) Izkoriščanje mineralnih surovin se usmerja na obstoječe kope, predvsem Suhor pri Vinici in Hrast pri Vinici, kjer se izvaja sanacijo sočasno s pridobivanjem in zagotovi končno sanacijo pridobivalnih območij na podlagi sanacijskih načrtov in programov ter s spremljanjem izvajanja sanacijskih ukrepov, bodisi z spodbujanjem naravne sukcesije, bodisi z novo, ustreznejšo namembnostjo.

(5) V obvodnem prostoru Kolpe in njenih pritokov se upoštevajo načela varstva voda, vodnega režima in ohranjajo retenzijske površine.

(6) Ohranjanje narave se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem so območja in enote ohranjanja narave upoštevana kot razvojni potencial in kot prvina varstva. Ohranjanje narave se zagotavlja predvsem na zavarovanih območjih, predlaganih širše zavarovanih območjih, na območjih naravnih vrednot in oblikovanih naravnih vrednotah, na območjih pričakovanih naravnih vrednot, na območjih prednostnih habitatnih tipov, na ekološko pomembnih območjih in na posebnih varstvenih območjih, vključenih v omrežje Natura 2000. Varujejo se območja biotske raznovrstnosti v krajini in ohranja se narava tudi na preostalih območjih občine, kar se zagotavlja z umeščanjem ureditev in objektov v prostor na podlagi strokovnih prostorskih preveritev in ugotovljene ranljivosti narave ter z izborom tehnologij, ki povzročajo kar najmanj zmanjševanja naravnih kakovosti. Upoštevajo se načela in cilji, ki jih določajo pristojne službe za varstvo narave.

(7) Varstvo kulturne dediščine se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem se kulturna dediščina uveljavlja kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja, ki vključuje štiri vidike vzdržnosti: ekonomska, socialna, okoljska in kulturna. Območja in objekti kulturne dediščine so upoštevani kot vir blaginje in priložnosti za razvoj in kot prvina varstva. Razvoj se usmerja tako, da niso povzročena razvrednotenja dediščine in da je zagotovljena prednostna sanacija že razvrednotenih območij in objektov. Upoštevajo se načela in cilji, ki jih določajo pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.

(8) Varstvo okolja se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem bosta upoštevani ranljivost okolja za umeščanje in razvoj posameznih dejavnosti in rab prostora ter združljivost različnih rab in dejavnosti v prostoru. V skladu z načeli trajnostnega razvoja se zagotavljajo zdravo bivalno okolje, varstvo narave in varstvo naravnih virov. Prostorski razvoj se usmerja tako, da je stanje bivalnega okolja neproblematično, da so sanirana razvrednotenja prostora, da se zagotavlja policentrični sistem poselitve in pripadajoče infrastrukture v okviru okoljskih zmogljivosti in ohranjanja kakovosti okolja in niso bistveno spremenjena obstoječa razmerja med gozdnimi, kmetijskimi in pozidanimi zemljišči.

(9) Na območjih, ogroženih zaradi poplav in erozije, se omejuje razvoj dejavnosti, ki bi lahko poslabšale razmere ali bi bile ogrožene zaradi nevarnosti naravnih nesreč, predvsem pa na poplavnih in erozijskih območjih z običajnimi protierozijskimi

ukrepi. Pri načrtovanju novogradenj se upoštevajo tudi omejitve zaradi potresne varnosti.

(10) Usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VI.

4 ZASNOVA GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE LOKALNEGA POMENA

15. člen
(splošne določbe)

(1) GJI se razvija tako, da se zagotavlja trajna, kakovostna in zadostna komunalna oskrba ter dostopnost, možnosti za uravnotežen družbeni in prostorski razvoj ter možnosti za postopno izenačevanje nivoja uslug in komunalnega standarda med mestnimi in podeželskimi območji.

(2) Katastri in druge evidence gospodarske javne infrastrukture se dopolnjujejo ob vsakokratnih novogradnjah in rekonstrukcijah objektov, naprav in omrežij.

(3) GJI se v prostor umešča tako, da ne prizadene varovanih vrednot kulturne dediščine.

4.1 Prometna infrastruktura

16. člen
(prometna infrastruktura)

(1) Za zmanjševanje razlik v razvoju občine, vzpostavitev ustreznejšega urbanega omrežja, omogočanje gospodarskega razvoja, dvig bivalne ravni ter izboljšanje stanja okolja se zagotovi nova in prenovi obstoječa prometna omrežja in sisteme (cestne in železniške povezave, prometne terminale, kolesarsko omrežje in peš poti, javni potniški promet), pri čemer je pomembno kvalitativno izboljševanje oskrbe Črnomlja, lokalnih središč in vseh drugih naselij v občini.

(2) Dotrajano in zastarelo omrežje cestnih povezav v občini se rekonstruira na celotnem območju, prednostno pa se obnovijo oz. na posameznih odsekih zgradijo nove cestne povezave Črnomlja z Metliko, Novim mestom in Kočevjem ter povezave vseh drugih naselij v občini s Črnomljem in cestne povezave z mednarodnim mejnim prehodom Vinica, mejnima prehodoma za obmejni promet Žuniči in Sodevci, cestno omrežje na območju ob reki Kolpi in na vinogradniških območjih.

(3) Novogradnje prometnic se zagotovijo kot dostopi do območij predvidenih novih kompleksnih gradenj in ureditev.

(4) Pri načrtovanju novogradenj in rekonstrukcij prometnega omrežja se upoštevajo podatki o obstoječem in predvidenem povprečnem letnem dnevnem prometu (PLDP), na predelih občine, kjer na podlagi PLDP novogradnje in prenove ne bi bile upravičene, pa tudi podatki o potrebah in možnostih za razvoj gospodarstva in turizma ter za dvig bivalnega standarda. Z boljšimi cestnimi povezavami, z izboljšanjem kakovosti, skrajšanjem časa potovanja ter povečanjem prometne varnosti se omogočijo višje oblike gospodarske interakcije med regijskimi in lokalnimi središči.

17. člen
(omrežje državnih cest)

(1) Omrežje državnih cest se prenovi, na območjih naselij se v njihovem okviru gradijo obvozne ceste ter ustrezne ureditve za pešce in kolesarje. Uredijo se križišča z navezavami lokalnih cest.

(2) Dokonča se izgradnja obvozne ceste, ki poveže severni in severovzhodni del mesta Črnomelj z jugovzhodnim delom. Trasa obvozne ceste razbremeni središče Črnomlja in poveže regionalni cesti ter zagotavlja ustrezno dostopnost do gospodarskih con in navezavo na 3. razvojno os.

(3) Regionalni cesti v smereh proti Kočevju in Metliki, ki sta opredeljeni kot cesti nacionalnega pomena, se prenovita. Zagotovi se rekonstrukcija vseh regionalnih cest ob Kolpi, s čimer se izboljša dostop do gospodarskih con Stari trg in Adlešiči, prioritetno nedokončan odsek Sinji Vrh – Stari trg, ter obnova R3-658 Dobliče - Stari trg ob Kolpi.

18. člen
(lokalno cestno omrežje)

(1) Vzdržujejo, prenavljajo in modernizirajo se vse lokalne ceste in javne poti ter ostalo cestno omrežje, izvajajo se ukrepi za umirjanje prometa. Ustrezno se obnovi lokalno cestno omrežje za dostop do lokacij z večjim turističnim pomenom oz. s turističnim pomenom in za dostop do manjših naselij oz. lokacij.

(2) Za zagotovitev kar najboljših povezav občinskega središča, pomembnejših lokalnih središč, lokalnih središč, manjših oskrbnih centrov – zaposlitvenih središč ter drugih naselij v občini s cesto v okviru 3. razvojne osi bodo potrebne novogradnje in prenove cestnega omrežja na območju tega koridorja.

19. člen
(železniško omrežje)

(1) Zaradi zagotovitve gospodarnejšega in skladnejšega razvoja železniškega omrežja, izboljšanja življenjskih pogojev, varstva okolja in večje izbire prometnih sredstev se obnovi obstoječo železniško povezavo nacionalnega pomena: Ljubljana – Novo mesto – Metlika – državna meja ter železniški postaji v Črnomlju in v Otovcu, kjer je industrijski tir.

(2) Uredijo se nova izvennivojska križanja železniške proge s cestnim omrežjem.

(3) Uredi se nova železniška povezava Črnomelj – Vrbovsko (Republika Hrvaška) kot železnica s turistično – gospodarskim pomenom in za potrebe morebitnega potniškega prometa. V koridorju te železnice se uredi tudi kolesarska pot.

20. člen
(omrežje kolesarskih poti in pešpoti ter drugih rekreacijskih poti)

(1) Na območju občine se zgradi omrežje kolesarskih stez in poti, ki se v naseljih navezujejo na obstoječe ali novo predvideno omrežje, pri novogradnjah cestnega omrežja in potekov skozi naselja se urejajo kot kolesarske steze.

(2) Na območju občine se urejajo tudi glavne in regionalne kolesarske steze (poti).

(3) Kolesarske steze in poti se povežejo v omrežje, ki povezuje večja središča in turistične ureditve po celotnem območju občine, predvsem pa po območju KP Lahinja in KP Kolpa in po vinogradniških območjih. Vzpostavi se kolesarska pot v koridorju trase nove železniške povezave Črnomelj – Vrbovsko. Obstoječe in nove kolesarske steze, pešpoti in konjeniške poti se povezujejo in predstavijo kot povezan sistem v rekreativne in turistične namene.

21. člen
(mirujoči promet)

V Črnomlju in lokalnih središčih se zgradi ustrezno število parkirnih mest v okviru javnih površin in v soseskah, kar se zagotavljala z nivojskimi ureditvami, v Črnomlju tudi s parkirnimi hišami. Gradnja novih javnih objektov se pogojuje z ustreznim številom PM za zaposlene, obiskovalce ter stanovalce. Dograditev se parkirne kapacitete ob obstoječih javnih objektih in ob spremembah namembnosti obstoječih objektov skladno s potrebami teh objektov, poleg tega pa se zagotavljajo PM tudi za reševanje primanjkljaja parkirnih površin v okolici novih objektov in v mestnem jedru Črnomlja. V ta namen se v čim večji meri uredijo kletne etaže objektov in odprte javne površine. Urejene parkovne površine in zelenice se ne namenjajo za parkiranje. Parkirišča za avtobuse se uredijo ob vstopih v KP Kolpa in KP Lahinja in v bližini območij za rekreacijo, oddih in športne aktivnosti, vendar izven naravnih vrednot in posebnih varstvenih območij.

22. člen
(javni potniški promet)

(1) Železniška postaja v Črnomlju se preuredi v smislu posodobitve in povečanja prometne varnosti ter zagotavljanja ustreznih funkcionalnih površin, vključno s parkirišči za osebna vozila. Prav tako se v Črnomlju uredi avtobusna postaja, za katero se določi lokacija, na kateri bosta zagotovljeni funkcionalnost in prometna varnost.

(2) V vseh naseljih, ki jih povezujejo avtobusne linije, se uredijo nova oziroma posodobijo obstoječa postajališča za avtobuse.

4.2 Okoljska, energetska in komunikacijska infrastruktura

23. člen
(splošne določbe)

(1) Na območju celotne občine se vzpostavi nova in rekonstruirana ter dopolnjena obstoječa infrastrukturna omrežja za zagotavljanje enakovredne komunalne in energetske opremljenosti in učinkovitega varstva okolja, dviga življenjske ravni in zagotovitev izvedbe predvidenih razvojnih programov v občini.

(2) Poveča se zanesljivost oskrbe in ureditev okoljske problematike odvajanja in čiščenja odpadne vode.

(3) Prednostno se zagotavlja kvalitativno izboljševanje oskrbe Črnomlja in lokalnih središč ter zagotavlja se minimalen infrastrukturni (komunalni) standard manj razvitih, od razvoja odmaknjenih območij.

(4) Graditev lahko poteka samo na komunalno opremljenih zemljiščih, zato načrtovanje, gradnja novih ter dopolnjevanje in prenova omrežij GJI teče sočasno z načrtovanjem in izvajanjem graditve oziroma s prostorskim razvojem. Zato se razvija komunalno in energetsko infrastrukture v dveh, med seboj usklajenih smereh: s sanacijo stanja in z infrastrukturnim opremljanjem novih razvojnih območij v naseljih (s predhodno zagotovljenima časovno dinamiko in pričakovanimi viri za pokritje stroškov). Za celotno območje občine se izdela program opremljanja stavbnih zemljišč.

(5) S prostorskim načrtovanjem se zagotovi smotrno rabo energije, s smotrno razporeditvijo poselitve se zmanjšujejo stroški za izgradnjo in obratovanje omrežij GJI.

(6) Projekti, v okviru katerih se z opremljanjem novih območij zagotavlja tudi sanacija obstoječih območij naselij, se izvajajo prioriteto.

(7) Infrastrukturni vodi se na območjih ohranjanja narave izvajajo podzemno in le izjemoma nad zemljo, če bi podzemna izvedba lahko ogrozila dele območij ohranjena narave. To velja tudi za območja kulturne dediščine z izjemo arheološke dediščine.

(8) Obstoječa območja GJI, ki negativno vplivajo na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost, se ustrezno sanira.

24. člen
(vodni viri in oskrba s pitno vodo)

(1) Vse vodne vire se zaščiti pred morebitnim onesnaženjem. Posebno pozornost se nameni glavnemu vodovarstvenemu območju na zahodnemu delu občine (Dobliče), kjer se lahko intenzivira dejavnosti samo ob striktnem upoštevanju parametrov zaščite podtalnice, poleg tega se ustrezno varuje tudi vodovarstvena območja pri Adlešičih, Vinici in Damlju. Zagotovi se dokončno sanacijo vodnih virov in okolja z izgradnjo čistilnih naprav prvenstveno na vodovarstvenih območjih. Potencialne nove vodne vire se razišče in ustrezno zaščiti.

(2) Varovanje vodnih virov in ukrepe za varstvo vodnih virov, predvsem pa programe varstva okolja in rabe prostora na območjih vodnih virov se usklajuje s sosednjimi občinami in zaradi obmejne lege tudi z Republiko Hrvaško.

(3) Vodooskrba se za vse prebivalce v občini zagotavlja preko magistralnega sistema vodooskrbe, ki povezuje občinska središča, glavni vodni vir Dobličica in nov vodni vir Blatnik v občini Semič. S projektom Trajnostna oskrba s pitno vodo in varovanje vodnih virov Bele krajine se vsi sistemi povežejo v celovit vodovodni sistem, razen lokalnega vodovoda Sinji Vrh, ki se napaja iz vrtin pri Damlju ter sistema Stari trg, ki se napaja iz vrtin pri Dolu v občini Kočevje. V sistem se vključijo nove količine pitne vode iz novih vrtin Blatnik in Brezovica ter s povečanjem črpanja iz Dobličice. Vodna vira pod Adlešiči in Vinico se vzdržujeta le kot rezervna vodna vira.

(4) Naselja, ki jih ni možno priključiti na sistem oskrbe z vodo iz javnega omrežja, se oskrbujejo prek lastnih zajetij, vendar se bodoči prostorski razvoj na teh območjih omejuje in uskladi z drugimi dejavnostmi in rabami v prostoru. Ne glede na način oskrbe z vodo se evidentira vse objekte, ki niso priključeni na javni vodovodni sistem, in opredeli način oskrbe z vodo.

(5) Na celotnem območju se obnovi in modernizira obstoječe vodovodno omrežje. Posamezni lokalni sistemi se vključijo v centralni vodovodni sistem ali pa se zanje zagotovi kvalificiranega upravljavca. Ob upoštevanju značilne razpršene gradnje je možno v oddaljenih naseljih in območjih razpršene gradnje zagotoviti vodooskrbo tudi iz individualnih sistemov, vendar se tudi take sisteme vključi v sistem javne oskrbe v smislu zagotavljanja in dobavljanja pitne vode ter zagotavljanja minimalnih tehnično higienskih pogojev.

(6) Pri novogradnjah, predvsem manjših stanovanjskih objektov in zidanic, se spodbuja uporabo kapnice za sanitarno vodo.

25. člen
(odvajanje in čiščenje odpadne vode)

(1) Kanalizacijski sistemi se prioritetno zgradijo na gosteje poseljenih ranljivih območjih.

(2) Vsa naselja, ki se nahajajo v operativnem programu za odvajanje in čiščenje odpadne vode, se opremijo s kanalizacijskim omrežjem. Prioritetno se s kanalizacijskim omrežjem rešujejo območja, ki so opredeljena v Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter območja, ki poleg prebivalcev oskrbujejo tudi družbene in gospodarske dejavnosti. Skladno s programom opremljanja se dogradijo in sanirajo vsa obstoječa kanalizacijska omrežja v občini.

(3) Na območjih, kjer kanalizacijsko omrežje ne obstaja, se predvidi odvajanje in čiščenje odpadne vode v individualnih sistemih za čiščenje odpadne vode. Vsi individualni sistemi so evidentirani in vključeni v sistem nadzora, zagotovljeno je okoljsko sprejemljivo čiščenje ter odvoz ostankov blata.

26. člen
(ravnanje z odpadki)

(1) Ravnanje z odpadki se ureja v sklopu CEROD v Leskovcu pri Novem mestu ter v podcentru za ravnanje z odpadki Vranoviči in deponijo inertnih odpadkov s predelavo gradbenih odpadkov. V vseh naseljih so postavljeni ekološki otoki za zbiranje osnovnih ločenih frakcij odpadkov.

(2) Spodbuja se preprečevanje in zmanjševanje nastanka odpadkov na izvoru ter vzpostavlja se vse potrebne ravni ravnanja z odpadki (zbiranje, predelava in odstranjevanje), tako da pride na končno točko, t.j. odstranjevanje odpadkov, le minimalna količina že sortiranih in neproblematičnih odpadkov.

(3) Evidentirajo in sanirajo se divja odlagališča odpadkov, pripravijo se sanacijski načrti ter izvedejo se ustrezni ureditveni in omilitveni ukrepi.

27. člen
(oskrba z energijo)

(1) Zasnova oskrbe občine z energijo temelji na izhodiščih prihodnjega razvoja občine in energetskih konceptih, ki tak razvoj omogočajo. Temeljni dokument oskrbe z energijo je energetska zasnova občine, s katero se zagotovi stalna, zadostna in ekonomsko sprejemljiva oskrba z energijo.

(2) Pri načrtovanju energetskih sistemov imajo prednost sistemi, ki omogočajo hkratno proizvodnjo več vrst energije, zlasti toplotne in električne energije ter izrabo obnovljivih virov energije.

(3) Za vinogradniška in druga območja z razpršeno gradnjo se v skladu z energetsko zasnovo občine opredelijo alternativne možnosti za komunalno opremljanje (lesna biomasa, sončna energija) in izrabo naravnih virov (uporaba kapnice, prečiščene sive vode iz gospodinjstva in podobno) za kar najmanjše investicije in posege v krajino.

(4) Na območju občine Črnomelj ni predvidenih skladišč za rezerve nafte in njenih derivatov. Skladišče za potrebe občine je pri Ortneku v občini Ribnica.

(5) Električna energija: Za zagotavljanje dvostranskega napajanja Bele krajine se zgradi daljnovod DV 110 kV Kočevje - Črnomelj, s katerim se zagotovita večja zanesljivost oskrbe ter možnost rezervnega napajanja.

(6) Obstoječa RTP Črnomelj se preuredi. Izvede se samostojni kablovod 20 kV Črnomelj – Adlešiči ter ostale potrebne povezave za ustrezno napajanje naselij s srednje napetostnim omrežjem.

(7) Zemeljski plin: Z izgradnjo prenosnega plinovoda Novo mesto – Bela krajina se v občini omogoči oskrbo industrije in široko potrošnjo z zemeljskim plinom. Plinovodno omrežje tako omogoči napajanje gosto poseljenega dela občine (Črnomelj z bližnjo okolico) in predstavlja dolgoročni vir za ogrevanje, pripravo tople vode in kuhanje v stanovanjskih naseljih,

poslovnih četrtih in gospodarskih conah ter predvsem na mestih večjega zgoščevanja odjema.

(8) Izraba sončne energije za proizvodnjo elektrike je dovoljena na objektih in objektom pripadajočih gradbenih parcelah pod pogojem, da postavitev objektov in naprav ni v neskladju z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(9) Gradnja malih vodnih elektrarn je dovoljena v okviru prenove obstoječih vodosilnih objektov in mlinov. Gradnje vodnih elektrarn se utemelji na podlagi ocen vplivov na okolje in s strani strokovne organizacije določiti ekološko sprejemljiv pretok ter potrebne ureditve in omilitvene ukrepe.

(10) Izrabo lesne biomase se spodbuja tako za sisteme daljinskega ogrevanja za posamezne dele naselij ali manjša naselja kot tudi za manjše, individualne sisteme ogrevanja.

(11) Večji potencial izkazujejo geotermični energetski viri na območju Dragatuša, kjer se načrtuje uporaba vira predvsem v turistične namene.

(12) Pri načrtovanju poteka novih vodov se posebno pozornost posveti predvsem rešitvam pri prečkanju posameznih reliefnih hrbtov – npr. Doblička gora in pa na prečkanju v območjih, ki so zavarovana zaradi visoke stopnje naravne ohranjenosti (ekološko pomembna območja, območja Natura 2000), predvsem pa območje Kočevskega roga in Dobličice.

(13) Zlasti na območjih velikih naravnih kakovosti in prepoznavnosti prostora se pri načrtovanju in izvajanju načrtovanih ureditev posebno pozornost posveti umeščanju objektov in naprav (npr. stojna mesta daljnovodov, lokacije merilno regulacijskih postaj), zaradi katerih so lahko povzročeni moteči posegi v relief in krajinsko zgradbo ter naravne kakovosti (Kočevski rog in vinogradniška območja, širše območje Dobličice) ter na bivalno okolje (vinogradniška območja).

28. člen
(komunikacijsko omrežje)

(1) Na območju občine se zagotovi povečana mobilnost in povezanost s sistemom komunikacij. Zagotovi se več internetnih priključkov za gospodinjstva ter vzpostavi notranje lokalne optične kabelske povezave, ki bodo tvorile hrbtenico za vzpostavitev novih tehnologij ter vplivale tudi na način in prostorsko prerazporeditev dela.

(2) Vzpostavi se učinkovit sistem elektronskega upravljanja in se ga prek državnih povezav poveže v splet mednarodnih digitalnih komunikacij. Za zagotavljanje sistema komunikacij se z zmogljivimi prenosnimi povezavami (optičnimi kabli) povežejo vsa naselja ter zagotovi nadaljnjo povezanost tako v vertikalnem smislu (država – regija – občine) kot tudi horizontalnem (sektorji, investitorji).

(3) Za zagotavljanje storitev brezžičnih komunikacijskih povezav na celotnem območju občine se gradi in dopolnjuje omrežje baznih postaj. Ker se pričakuje povečanje števila baznih postaj, se umestitev v prostor ter pokrivanje območja s signalom skrbno načrtuje, predvsem na območjih izjemne ranljivosti naravnega okolja in izraženih krajinskih vrednot.

(4) Pokritost s signalom brezžičnih komunikacijskih povezav zagotavljajo bazne postaje na območju Črnomlja, Stražnjega Vrha pri Črnomlju, Kanižarice, Dragatuša, Vinice, Preloke ter Velike Plešivice nad Adlešiči.

(5) V strnjenih naseljih se spodbuja izgradnja lokalnih kabelskih sistemov ter sistemov brezžičnih komunikacijskih povezav. Predvidi se izgradnjo komunikacijskega omrežja s pripadajočimi kabli najsodobnejših tehnologij in ustrezno kabelsko kanalizacijo na področju kompleksnih novogradenj, širitev in zapolnitev, pa tudi posodabljanje komunikacijskih omrežij v sklopu prenov naselij. Zagotovi se izgradnja komunikacijskega omrežja tudi do vseh obstoječih objektov oziroma zgradb v smislu posodobitve omrežja z novimi kapacitetami in novimi tehnologijami.

(6) Na območju občine so vključene telefonske centrale s pripadajočim medkrajevnim in krajevnim telekomunikacijskim omrežjem v zemeljski in nadzemni obliki. Telefonske centrale se nahajajo v naseljih Dragatušu, Adlešičih, Vinici in Starem trgu.

(7) Oddajniki RTV so v Črnomlju, Vinici, Starem trgu in na Sinjem Vrhu, ki poleg oddajnikov na Trdinovem vrhu in Veliki Plešivici ustrezno pokrivajo območje občine.

(8) Telekomunikacijsko omrežje se prenavlja in dograjuje v skladu s potrebami in razvojem poselitve.

5 USMERITVE ZA RAZVOJ POSELITVE TER CELOVITO PRENOVO

5.1 Notranji razvoj, prenova in širitev naselij

29. člen
(notranji razvoj in prenova naselij)

(1) Poselitev se prvenstveno usmerja v okvire naselij in zagotavlja njihov kakovostni notranji razvoj. Glede na razvojne potrebe, ob upoštevanju omejitev, so možne tudi širitve, zaokrožitve in zgostitve obstoječe poselitve. Za notranji razvoj se izkoristijo degradirana in nezadostno izkoriščena stavbna zemljišča, ki so po urbanističnih in drugih kriterijih primerna za pozidavo. Obstoječi opuščeni ali neprimerni objekti v naseljih se prenovijo ali nadomestijo z ustreznejšimi glede namembnosti in oblikovne značilnosti.

(2) Z večjo koncentracijo stanovanj in delovnih mest v naseljih, ki so v celoti ali deloma že komunalno opremljena, se zagotavlja učinkovitejše komunalno in stanovanjsko gospodarstvo in omejevanje razpršene gradnje. Zato se zagotavlja pravočasno pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč.

(3) V občinskem središču, v pomembnejših lokalnih središčih ter v lokalnih središčih ali na ustreznih lokacijah v njihovi bližini se zagotavljajo površine za šport in rekreacijo, v povezavi z možnostmi za rekreacijo v naravi ter površine za prenočišča na turistično zanimivih lokacijah. Graditev objektov in ureditev za turizem se lahko izvaja le na posebej opredeljenih lokacijah, ki niso v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(4) Pri načrtovanju in urejanju podeželskih naselij se zagotovita izboljšanje razmer za delo in bivanje ter opravljanje kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti ter možnost razvoja podjetništva na podeželju razvoj dopolnilnih in dodatnih dejavnosti, vključno s turistično ponudbo.

(5) Zagotavlja se uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami ter povezavami z odprto krajino ter primerne gostote pozidave na območjih, namenjenih zgoščevanju. Vodni in obvodni prostor (priobalno zemljišče), gozdove, naravne vrednote in posamezne sestavine biotske raznovrstnosti se vključuje v zeleni sistem naselij kot integralni del podobe naselja. V bližini naselij se v okviru načrtovanja zelenih sistemov naselij izkoristi rekreacijski potencial gozdov in kmetijskih površin ter obvodnih prostorov.

(6) Zagotavlja se ureditev javnih prostorov, ki jih sestavljajo tako naravne sestavine in grajeno javno dobro, zato se jih v čim večji meri vključuje v urbane in ruralne strukture. Zagotovi se dostopnost zelenih in drugih javnih odprtih površin za vse prebivalce in raznolikost teh površin glede vloge in uporabnosti in glede na njihov pomen za prepoznavno podobo naselja.

(7) Prenova se osredotoča v izboljšanje kakovosti bivanja, predvsem s kvalitetnejšim urejanjem javnih površin ter odprtega prostora v naseljih. Pri načrtovanju prenove se upošteva ohranjena identiteta naselja ali dela naselja in okoliške krajine.

(8) Posebna pozornost se nameni prenovi zgodovinskega mestnega jedra Črnomlja ter trških in vaških jeder s še ohranjeno tradicionalno strukturo in arhitekturnimi elementi.

(9) Naselja na obrobju KP Lahinja in KP Kolpa se urejajo kot vstopne točke v območji parkov. Razvoj in prenova naselij na območju parkov se ureja v skladu z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave, zagotovijo pa se funkcionalne povezave z drugimi naselji in območji glede na organizacijo vseh dejavnosti v parku.

(10) Izmed Kočevarskih naselij se spodbuja revitalizacija in naselitev v Miklarjih, v Bistrici pa se uredijo površine za prireditve. Kočevarska stavbna dediščina, ki je ostala v razvalinah, se ohranja v razvalinah in se ustrezno prezentira. Iz teh območij je prepovedano odvažati kamnit gradbeni material in posamezne oblikovane kamnite arhitekturne člene.

30. člen
(širitve, zaokrožitve, zgostitve pozidave)

(1) Nova območja za pozidavo se načrtujejo, kjer je zagotovljena dostopnost, organizirana ureditev GJI, ustrezno varovanje naravnih in kulturnih kakovosti prostora ter varstvo okolja. Nova razpršena gradnja, širitve razpršene gradnje in nekontrolirano razraščanje naselij na robovih ni dovoljeno.

(2) Širitve naselij za organizirano stanovanjsko gradnjo ter za storitvene in druge gospodarske dejavnosti se prvenstveno usmerjajo na območje mesta Črnomelj. Širitve za stanovanjsko gradnjo in gospodarske dejavnosti se glede na pomen v omrežju

naselij in razvojne težnje naselja usmerjajo tudi na območje pomembnejših lokalnih središč in lokalnih središč.

(3) Kjer zaradi prostorskih omejitev in pomanjkanja komunalne opremljenosti ter morebitne nezdružljivosti rab razvoja perspektivnih kmetij v naselju ni mogoče zagotoviti, se na podlagi strokovnih prostorskih preveritev ter preveritev s kmetijskega, okoljskega in kulturnovarstvenega vidika določijo zemljišča za selitev kmetij iz strnjenih naselij na lokacije, ki bodo omogočale bolj funkcionalno obratovanje in razvoj kmetije.

(4) Pri načrtovanju širitve območij naselij in gradnji objektov izven območij naselij se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti, zlasti na posebnih in potencialnih posebnih varstvenih območjih, na območjih ohranjanja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst. Širitve se ne načrtujejo v varovanih območjih narave.

(5) Preprečuje se stihijska gradnja stanovanjskih hiš, zidanic in počitniških hiš izven stavbnih zemljišč. Na vinogradniških območjih se omogoča gradnja zidanic kot gospodarskih objektov, kot delno bivalnih objektov ali za turistične namene v smislu ponudbe in trženja pridelkov ter zagotavljanja nočitvenih turističnih kapacitet.

31. člen
(razvoj dejavnosti po naseljih)

(1) V naselja se umeščajo različne dejavnosti, s čimer se dosega mešanje funkcij bivanja in dela ter zmanjšanje števila in razdalje nujnih voženj. Dovoljene dejavnosti se razporejajo tako, da so medsebojno združljive.

(2) Zagotovijo se ustrezne razvojne površine za gospodarske in storitvene dejavnosti, izboljšata se njihova prometna dostopnost in infrastrukturna oprema in se hkrati uvedejo ukrepi za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Dolgoročno se proizvodna območja načrtujejo predvsem na ožjem in širšem obrobju mesta Črnomelj (predvsem Kanižarica) oz. v njegovem širšem vplivnem območju, v navezavi na dobro prometno dostopnost (ceste, železnica).

(3) V območja za proizvodnjo se lahko umeščajo različne, vendar s proizvodnjo in med seboj združljive dejavnosti. Okoljsko in bivanjsko manj obremenjujoče trgovske, storitvene in obrtne dejavnosti ter manjša proizvodnja se lahko umeščajo v območja centralnih dejavnosti. Na območja površin za industrijo se ne smejo umeščati stanovanja in spremljajoče dejavnosti, primarna kmetijska proizvodnja in dejavnosti, ki ogrožajo varnost ljudi in premoženja.

(4) Oskrbne, storitvene in družbene dejavnosti se usmerjajo v Črnomelj, pomembnejša lokalna središča, lokalna središča in manjše oskrbne centre / zaposlitvena središča, kjer se jim zagotovi možnost dolgoročnega razvoja in dobra dostopnost, v čim večji meri z javnim potniškim prometom, kolesarskimi in peš potmi.

(5) Stanovanja in z njimi združljive dejavnosti se umeščajo na območja, ki so pretežno namenjena za stanovanja in spremljajoče in dopolnilne dejavnosti ter na območja centralnih dejavnosti. Deli naselja, ki so ustrezno komunalno opremljeni, se lahko prestrukturirajo v območja centralnih dejavnosti. Na območju Črnomlja se zagotavljajo stanovanjske površine za različne oblike bivanja (večstanovanjski bloki, vrstne hiše in prostostoječe hiše ipd.), na preostalih delih občine pa predvsem avtohtone oblike stanovanja v stanovanjskih objektih na domačijah in v prostostoječih hišah. Med posebne oblike stanovanjske gradnje spadajo tudi dijaški domovi in domovi za starejše občane, kar se zagotavlja v Črnomlju, domovi za starejše pa lahko tudi v drugih večjih naseljih, ki imajo urejeno osnovno preskrbo prebivalcev in dober dostop do zdravstvene oskrbe.

(6) V podeželskih naseljih se dovolijo predvsem dejavnosti, povezane s kmetijstvom in dopolnilnimi dejavnostmi ter z bivanjem, po strokovni prostorski preveritvi pa tudi dejavnosti, ki niso moteče za kmetijstvo in bivanje, ki so skladne s shemo prostorskega razvoja naselja, usklajene s prostorsko sliko naselja ter za katere je možno urediti dostop in racionalno infrastrukturno opremo. Spodbuja se razvoj centralnih dejavnosti (gasilski domovi, trgovine, kulturni in vaški domovi ipd.) predvsem v jedrih naselij ter družbenih dejavnosti (vrtci, domovi šolskih in obšolskih dejavnosti, tabori za mlade, izobraževalni tabori ipd.), turističnih dejavnosti v navezavi na celovito ponudbo vasi in okolice (npr. apartmaji in druge oblike nočitvenih kapacitet kot objekti ali deli objektov za razvoj turizma na podeželju) ter mirna obrt in storitve, ki ne onesnažujejo okolja ter imajo vlogo dopolnilnih dejavnosti v bivalnem okolju.

(7) Na vinogradniških območjih z značilno pozidavo ter razglednimi legami se spodbujata urejanje vinskih cest in turistične dejavnosti.

5.2 Razpršena gradnja in razpršena poselitev

32. člen
(razpršena gradnja)

(1) Razpršeno gradnjo se preprečuje z omejevanjem poselitve zunaj naselij in z opredelitvijo novih, prostorsko utemeljenih in okoljsko sprejemljivih območij za pozidavo v okviru naselij in površin za njihovo širitev, predvsem pa z območji za kompleksno gradnjo.

33. člen
(območja razpršene poselitve)

Na območju občine se je kot avtohtoni poselitveni vzorec oblikovala:

(1) razpršena poselitev – vinogradniška območja z zidanicami, hrami, vinotoči, vinskimi kletmi, posamičnimi stanovanjskimi stavbami in kmetijami,

(2) razpršena poselitev izven naselij – obstoječe posamične stanovanjske hiše, gospodarski in pomožni objekti,

(3) posamična razpršena poselitev z značilnimi prostorskimi ureditvami, kot so:

- zaselki in dislocirane domačije in kmetije,
- objekti s posebnimi kulturnimi in simbolnimi pomeni (cerkve, gradovi, kapelice, znamenja ipd.),
- turistične, rekreacijske in športne ureditve in objekti.
- gostinski objekti izven strnjenih naselij,
- žage, mlini, ribogojnice v obvodnem prostoru,
- lovske koče, gozdarske koče, planinski domovi,
- kmetijske stavbe ter njihove skupine (seniki, kozolci, čebelnjaki, lovske preže ipd.),

34. člen
(razvoj razpršene poselitve)

(1) Na območjih, kjer je razpršena poselitev opredeljena kot avtohtoni poselitveni vzorec, se obstoječe gradnje ohranjajo, oblikovno in funkcionalno nadgrajujejo ter komunalno opremijo. Možna je gradnja novih objektov z enako ali združljivo namembnostjo glede na tipološke, morfološke in programske značilnosti območja razpršene poselitve.

(2) Pri načrtovanju objektov se upošteva vzorec obstoječe razporeditve objektov, velikost objektov ter s tem ohranjati in razvijati kulturno krajino.

(3) Pri gradnji objektov, ki služijo za potrebe kmetijske in gozdarske dejavnosti, upravljanja voda, športa in rekreacije zunaj naselij, izkoriščanja mineralnih surovin, pridobivanja energije in izkoriščanja drugih naravnih virov, varnosti državljanov in njihovega premoženja, obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter javne infrastrukture, se ohranja skladnost med funkcijami območja, obstoječo grajeno strukturo oblikovno dopolnjevati na način, da se ohranjajo kakovostne prostorske strukture, zagotavljati smotrno rabo prostora in umeščati objekte v bližino naselij oziroma na vidno manj izpostavljene površine.

(4) Gradnja objektov zunaj naselij ne sme ogroziti kakovosti naravnih virov ali oteževati dejavnosti, ki so vezane na njihovo rabo (kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, izkoriščanje mineralnih surovin), ne sme ogroziti naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine, imeti škodljivih vplivov na okolje ali povzročiti vidnega razvrednotenja prostora.

(5) Dopolnilna stanovanjska gradnja je na območjih razpršene poselitve dopustna na območjih zaokrožitve obstoječe stanovanjske pozidave.

(6) Izven naselij, dislocirano ali na robovih, se predvidi umestitev prostorskih ureditev, ki jih zaradi njihove funkcije ali drugih posebnosti ni mogoče urejati v naseljih in ob pogoju, da gre za kompleksno urejanje prostora.

(7) Izven naselij se zagotavljajo stavbna zemljišča za gradnjo nadomestnih kmetij ali kmetijskih stavb, če gre za preselitev vitalnih kmetij v tehnološkem razvoju, ki so v obstoječih strnjenih naseljih omejene v razvoju ali moteče za razvoj urbanih dejavnosti. Nova lokacija ter obseg kmetijskih zemljišč in dimenzije predvidenih objektov morajo ustrezati obsegu pridelave na kmetiji ob upoštevanju dolgoročne pridelovalne sposobnosti in možnega nadaljnjega razvoja

kmetije. Dopustna je tudi prenova oziroma posodobitev funkcionalnih objektov za kmetovanje in dopolnilne dejavnosti, tako da bo na kmetijah in funkcionalnih ter obdelovalnih površinah omogočeno sodobno kmetovanje, da bo neoviran dostop do gospodarskih dvorišč, možnost transporta in opremljanje z vso potrebno infrastrukturo.

(8) Izven naselij se izjemoma omogoči umestitev dejavnosti, ki niso združljive z dejavnostmi v naseljih ali pa morajo biti locirane v odprtem prostoru zaradi narave dejavnosti (rekreacijska območja, športna igrišča, adrenalinski parki, prostori za kopanje ter čebelnjaki, kozolci, staje za drobnico in konje, lovski in planinski domovi, lovske opazovalnice, logarnice, objekti in naprave gospodarske javne infrastrukture, žage, živinorejske farme ter posebne oblike družbenih ali oskrbnih dejavnosti, kot so cerkev, sanatorij, spomenik, razstave na prostem - forma viva, skansen ipd.).

(9) Vse umestitve objektov in ureditev izven naselij, predvsem pa njihove programe, velikost območja ter funkcionalne navezave na obstoječa naselja, infrastrukturo in druge ureditve, se preverijo in utemeljijo z vidika urbanističnih, krajinskih, okoljskih, kulturnovarstvenih in drugih zahtev. Umeščanje v prostor se optimizira z izvedbo omilitvenih ukrepov v smislu njihove namembnosti, umestitve objektov v prostor ter njihovega arhitekturno-urbanističnega in krajinskega oblikovanja.

35. člen
(vinogradniška območja)

(1) Vinogradniška območja so območja razpršene poselitve, ki se je oblikovala kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini z nizko gostoto, zidanicami, hrami in gospodarskimi objekti za spravilo sadja, orodja in mehanizacije ter s posamičnimi stanovanjskimi objekti, samotnimi kmetijami, domačijami in zaselki.

(2) Vinogradniška območja se urejajo tako, da se omejuje pregosta pozidava, da se komunalno opremijo, uredijo dostopi, določa ustrezno namembnost, tipologijo in oblikovanje objektov, določa ustrezne zasaditve in druge zunanje ureditve.

(3) Na vinogradniških območjih je na stavbnih zemljiščih dopustna gradnja zidanic in hramov kot kmetijskih stavb, ki primarno služijo kmetijski dejavnosti in sekundarno občasnemu bivanju, ter vinotočev in vinskih kleti, oboje ob upoštevanju najmanjše potrebne površine obdelanega kmetijskega zemljišča. Dopustna je tudi prenova obstoječih stanovanjskih objektov. V objektih iz tega člena odloka je dopustna tudi turistično-gostinska dejavnost v obsegu, značilnem za vinogradniška območja, ki ne omejuje pretežne kmetijske rabe objekta.

(4) Zgoščevanje pozidave na vinogradniških območjih se dopusti kot zaokrožanje obstoječih skupin stanovanjskih objektov in/ali zidanic ter domačij na dobro dostopnih lokacijah z obstoječo komunalno opremljenostjo ali možnostmi za navezavo na GJI, če se to v prostorskih in okoljskih preveritvah izkaže kot sprejemljivo.

(5) Zidanice, hrami, vinotoči in vinske kleti se načrtujejo v vinogradniških območjih, če so namenjeni obdelavi vinogradov in sadovnjakov. Za vsako kategorijo objekta je v izvedbenem delu OPN določena minimalna površina vinograda ali sadovnjaka, ki je potrebna za dopustitev gradnje teh objektov.

5.3 Urbanistično oblikovanje naselij

36. člen
(oblikovna podoba naselij)

(1) Zagotavlja se skladna oblikovna podoba in prepoznavnost naselij. Pri novogradnjah in prenovah se zagotavlja varovanje kakovostne podobe, merila in krajinski okvir vsakega naselja. Prenavlja in sanira se razvrednotena območja in ohranja obstoječa ter ustvarja nova arhitekturna in krajinska prepoznavnost v sožitju z obstoječimi kakovostmi prostora z načeli kakovostnega bivalnega okolja: ustrezna gostota zazidave, urejanje odprtih, predvsem javnih površin, kakovostno oblikovanje ter racionalna raba prostora in ureditve za racionalno rabo energije.

(2) Razvoj naselij se prilagaja reliefnim razmeram, vodotokom in obvodnim prostorom, smerem komunikacij in morfologiji obstoječe zazidave. Na ravninskih predelih se naselja zaokrožujejo tako, da se ohrani vizualna podoba s tipologijo strnjenih vasi.

6 KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA ČRNOMLJA

37. člen
(splošne določbe za koncept razvoja mesta Črnomelj)

(1) Območje UN Črnomelj vključuje naselja, ki v prostorsko razvojnem smislu pripadajo k Črnomlju: Svibnik, Vojna vas ter del Kanižarice in Blatnika.

(2) Širitve gospodarskih con se načrtujejo na območju komunalno - industrijske cone ob Belokranjski cesti, kjer so predvidene mešane dejavnosti, na območju zahodno od Danfossa ob zahodni obvoznici, kjer se predvidi površina za proizvodnjo in ob lokalni cesti proti Vražjemu kamnu (Esol).

(3) Nove površine za družbene dejavnosti v kombinaciji s športnimi površinami se načrtujejo pri osnovni šoli Loka (širitev športnih objektov in površin) in na Majerju.

(4) Poleg urejanja novih razvojnih območij so pomembni prostorsko ureditveni ukrepi na obstoječi mestni pozidani strukturi in odprtem prostoru; načrtovana je postopna prenova osrednjega mestnega prostora (zgodovinsko mestno jedro), hkrati se osrednji mestni osi (Ulica 21. oktobra ter Belokranjska in Kolodvorska cesta) urejata kot prepoznavni ulici z drevoredi, trgi oz. razširitvami javnega prostora in z obstoječimi novimi javnimi programi.

(5) Za prestrukturiranje sta prednostno namenjeni območji ob železnici na severu za stanovanjske namene in na območju Majer za oskrbne, poslovno-storitvene in družbene dejavnosti ter stanovanjske gradnje.. Vzdolž celotnega poteka železnice čez severni rob mesta se uredijo objekti z mešano dejavnostjo, mestna severna povezovalna cesta in nova stanovanjska pozidava (severno od proge).

(6) Javne zelene površine v mestu se povezujejo v sistem z ekološko, socialno in morfološko funkcijo. Na vodotoka Dobličica in Lahinja se navezujejo posamezni zeleni prostori, ki so lahko odprti javni prostori z različnimi programi in ureditvami ali pa samo zeleni pasovi – cezure med sklopi pozidave. Zeleni prostori se povezujejo med sabo s pešpotmi in kolesarskimi potmi, ki omogočajo tudi prehode prek obeh vodotokov. Od stadiona na Loki se po območju kolovoznih poti med kmetijskimi zemljišči uredi trim steza.

(7) Na Ločkem okljuku se uredi arheološki park, s funkcijo mestnega parka, ki se preko sistema pešpoti poveže z bližnjim mestnim jedrom, stanovanjskimi soseskami in zaledjem zelenega sistema. Predvideni sta širitvi pokopališča v Vojni vasi ter parka Griček v severnem delu mesta, ki se povežeta v sistem pešpoti.

(8) Vse ureditve se navezujejo na zaledje zelenega sistema, kjer se nahajajo tako območja za rekreacijo kot tudi pridelovalne in gozdne površine. Posebna pozornost se namenja ohranjanju območij z večjo stopnjo naravne ohranjenosti oziroma ekološkega pomena brez opredeljene druge namembnosti.

(9) Prometna infrastruktura: Predvideva se dokončanje izgradnje obvoznic naselja Črnomelj. Cestno omrežje se dopolni z dograditvijo nekaterih novih cestnih povezav oziroma rekonstrukcijo obstoječih cestnih povezav. Obstoječa daljinska železniška povezava nacionalnega pomena: Ljubljana – Novo mesto – Metlika se posodobi. Na območju UN Črnomelj se uredijo tudi kolesarske povezave državnega in lokalnega pomena ter uredijo površine za pešce.

(10) Območje UN Črnomelj je opremljeno z energetskim, vodovodnim, kanalizacijskim in telekomunikacijskim omrežjem ter omrežjem kabelske televizije. Pokritost z omrežjem mobilne brezžične telefonije je ustrezna. Zaradi predvidenih širitev pozidave bo potrebno dograditi omrežje GJI, ter zagotoviti minimalno komunalno oskrbo. Zaradi predvidenih širitev bo potrebno povečati kapaciteto obstoječe čistilne naprave Črnomelj. Z izgradnjo 110 kV daljnovoda Kočevje – Črnomelj se zagotovi zanesljivejša oskrba za električno energijo. Predvideni prenosni plinovod, ki se na območju UN Črnomelj zaključi s predvideno MRP Črnomelj, bo zagotavljal dolgoročno oskrbo gospodinjstev in industrije z zemeljskim plinom.

(11)

7 USMERITVE ZA RAZVOJ V KRAJINI

38. člen
(usmeritve za razvoj v krajini)

(1) Prostorski razvoj dejavnosti se usmerja tako, da se:

- ohranjajo naravne in kulturne krajine kot pomembne nosilke prepoznavnosti občine, ki hkrati nudijo prednosti za

ekološko naravnane dejavnosti, predvsem kmetijstvo, razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti,
- izkoriščajo in vzdržujejo potenciali za sedanje in prihodnje dejavnosti v krajini,
- ohranjajo naravne prvine krajinske zgradbe in spontanosti naravnih procesov,
- ohranjajo prepoznavnost kulturnih kakovosti na vseh ravneh,
- zagotavlja varno, privlačno in prijetno bivalno okolje.

(2) Zagotavlja se ohranjanje kakovosti izjemnih krajin in območij nacionalne in lokalne prepoznavnosti ter posameznih prvin prepoznavnosti - pobočij Kočevskega roga, doline Kolpe s strugo reke in pritokov, skalnimi stenami in obvodnimi ravnicami ter strnjenimi vasmi. Pri prostorskem razvoju se varujejo naravne prvine plitvega krasa (plitva tla, vrtače in ponekod skale na površju), ustvarjene reliefne oblike (obdelovalne terase, delane vrtače) ter zgradbo in simbolne pomene kulturnih krajin (skladnost poselitve z naravno zgradbo prostora) in značilno zgradbo ohranjenih tradicionalnih delov vinogradniških krajin (Rodine, Doblička gora in Tanča gora).

(3) Ohranjajo se naravne kakovosti prostora kot pomembna primerjalno prednost posameznih delov občine in zagotavlja ugodno stanje okolja in ugodne razmere za ekološko naravnane dejavnosti, predvsem kmetijstvo, turizem, rekreacijo in druge prostočasne dejavnosti ter gozdarstvo. Na območjih naravnih kakovosti krajine v regiji (Kočevski rog, območje reke Kolpe) se zagotavlja ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot, z ustreznim vključevanjem v gospodarjenje s prostorom.

(4) Ohranjanje prepoznavnosti in naravnih kakovosti se zagotavlja z usmerjanjem prostorskega razvoja ob upoštevanju prostorskih možnosti in omejitev. Na območjih, pomembnih za prepoznavnost in na območjih naravnih kakovosti se omejuje gradnjo velikih infrastrukturnih objektov in širitev poselitve, na območjih zaraščanja kulturne krajine pa spodbuja predvsem kmetijsko rabo prostora.

(5) Z načrtovanjem se zagotavlja ohranjanje in vzpostavljanje krajinskih struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti (nepretrganost in povezanost), ugodno stanje habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, ter habitatov ogroženih vrst.

7.1 Razvojna območja za dejavnosti, vezane na naravne vire

39. člen
(kmetijstvo)

(1) Ohranjajo se kmetijska zemljišča z visokim pridelovalnim potencialom kot vir za izvajanje gospodarske dejavnosti in spodbuja se kmetijska raba zemljišč, s katero se ohranja kakovostne kulturne krajine.

(2) Kmetijska zemljišča v občini se razvrščajo v skupine glede na ustreznost teh zemljišč za kmetijsko pridelavo. Zasnova kmetijskih površin opredeljuje najboljša in druga kmetijska zemljišča, ki se dodatno členijo na območja z omejitvami zaradi ohranjanja narave, kulturne dediščine ali škodljivega delovanja voda ter vodovarstvenih območij virov pitne vode.

(3) Pri nadaljnjem razvoju kmetijstva v občini se zagotavlja prilagajanje naravnim razmeram in hkrati razvijanje novih, tržno zanimivih oblik pridelovanja hrane, s poudarkom na sonaravni pridelavi (ekološki in integrirani pridelavi) in ponovno uvajanje starih alternativnih poljščin. Kmetijske in dopolnilne ter druge s kmetijstvom povezane dejavnosti ne smejo povzročati večjih negativnih vplivov na okolje.

(4) Kmetijska pridelava se spodbuja na območjih, kjer je okolje neonesnaženo, na legah z ugodnimi reliefnimi in talnimi razmerami in z ugodno osončenostjo ter dobro dostopnostjo, pa tudi na legah z ugodnimi razmerami za čebelarstvo in druge oblike kmetijske pridelave.

(5) Intenzivna kmetijska pridelava (predvsem poljedelstvo in zelenjadarstvo) se omeji predvsem na območja ravnin, na Dragatuško polje, območje Gribelj, Cerkvišč in Lokev pri Črnomlju, pridelava grozdja in vinogradništvo pa na vinogradniška območja.

(6) Intenzivna kmetijska pridelava se odvija z vključevanjem alternativnih oblik kmetovanja, s katerimi se izrabljajo naravne danosti in primerjalne prednosti posameznih delov občine.

(7) Ob ohranjanju površin za nadaljnji razvoj živinoreje se v občini spodbuja tudi razvoj drugih panog, predvsem poljedelstva na najboljših kmetijskih zemljiščih in sadjarstva ter vinogradništva na za to primernih območjih, ki zaradi svojih leg pomenijo dolgoročni potencial tudi za intenzivnejše oblike pridelave grozdja in sadja.

(8) Obstoječe ribogojnice se ohranjajo, ureditev novih pa je možna na podlagi vsakokratnega presojanja sprejemljivosti z vidika ohranjanja ugodnih razmer v vodotokih in z vidika drugih vplivov na okolje.

(9) Na preostalih predelih občine se uveljavljajo različne ekstenzivne oblike kmetovanja, predvsem živinoreja s pašništvom, lahko pa tudi intenzivnejše oblike, ki bi se glede na povpraševanje na trgu lahko razvile kot alternativne oblike kmetijske pridelave. Spodbuja se sadjarstvo s prenovo travniških sadovnjakov, tudi z namenom ohranjanja genskega sklada starih sort; turizem na kmetiji in druge dopolnilne delavnosti na kmetiji ter različne dejavnosti v povezavi kmetijstva s turizmom, gozdarstvom in varstvom in ohranjanjem dediščine.

(10) Na območjih opuščenih naselij se vzdržujejo obstoječi travniški sadovnjaki in drugo sadno drevje ter travinje. Na preostalih območjih, zlasti na tistih, na katerih je velik delež naravnih vrednot in kulturne dediščine, se spodbuja povečanje deleža ekološkega ter integriranega kmetovanja.

(11) V kmetijskem prostoru naselij Dragatuš, Cerkvišče, Gribje in Lokve pri Črnomlju, na katerih je zaključena denacionalizacija kmetijskih površin, ter na drugem kmetijskem prostoru, kjer se izkaže interes, je dopustno izvajanje vseh agrarnih operacij ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev.

(12) Agrarne operacije na drugih območjih: zaradi neugodne parcelne strukture zlasti na območjih za poljedelstvo, deloma pa tudi na vinogradniških območjih se bodo hkrati z melioracijami kmetijskih zemljišč izvajale komasacije in druge agrarne operacije, pri čemer se ohranja temeljne značilnosti krajinske strukture, mreže poti, prostorskih smeri, naravnih koridorjev in logike krajinskih vzorcev.

(13) Agrarne operacije se lahko izvajajo na celotnem kmetijskem prostoru občine ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev.

(14) Za potrebe namakanja kmetijskih površin, kjer so ugodni pogoji za pridelavo vrtnin oz. zelenjadarstvo, se uredijo vodni zadrževalniki na območjih, za katera se po izračunu vodne bilance ugotovijo možnosti za rabo vode v kmetijske namene. Zadrževalnike in novo oblikovane obvodne prostore se uredi sonaravno in v skladu z naravovarstvenimi zahtevami ter s ciljem, da se omogoči večnamenskost novega vodnega in obvodnega prostora, npr. rabo v rekreativne namene, ribolov in podobno.

(15) Na drugih kmetijskih površinah na vododeficitarnih območjih se za potrebe kmetijstva urejajo manjši, lokalni zbiralniki za padavinsko vodo.

(16) Za potrebe združevanja vinogradniških, pa tudi drugih površin, predvsem pašnikov, se izvedejo arondacije in medsebojna menjava kmetijskih zemljišč, pri čemer se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcel.

(17) Izvajanje kmetijskih dejavnosti v neposredni bližini Dobličice, Lahinje, Kolpe se načrtuje tako, da se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(18) V conah kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov se z redno ekstenzivno rabo ohranja sedanji obseg travniških površin. Ustrezna raba se zagotovi skozi kmetijsko okoljske ukrepe. Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo s čim manjšim vnosom mineralnih gnojil in sredstev za varstvo rastlin.

(19) Na območjih z ohranjeno kmetijsko kulturno krajino, opuščanjem kmetijstva in depopulacijo (obrobje Kočevskega roga, obkolpski prostor) se spodbuja uvajanje alternativnih oblik kmetovanja po načelu večnamenskosti kmetijstva in uvajanja dopolnilnih dejavnosti zlasti v povezavi s turizmom in različnimi lokalnimi gospodarskimi panogami (območje KP Kolpa in KP Lahinja, vinogradniška območja). Spodbujanje kmetijske dejavnosti je usmerjeno na druga kmetijska zemljišča, predvsem pa na predele (izjemne in dediščinske krajine) in prvine (npr. obdelovalne terase, delane vrtače, steljniki, parcelna struktura, kozolci, vinogradi idr.), ki so pomembni za ohranjanje prepoznavnosti Bele krajine.

(20) Na območjih izjemnih krajin in na njihovem obrobju je postavitev objektov in naprav za potrebe vrtnarstva oz. zelenjadarstva (plastenjaki, steklenjaki) dovoljena samo na obrobju naselij, in sicer na legah, ki niso vidno izpostavljene, tako da objekti niso moteči v pogledih krajine ter na objekte in območja kulturne dediščine. Uvajanje novih, neavtohtonih kultur, ki bi zahtevale specifične ureditve in s tem spremembo krajinskega vzorca, na teh območjih ni dovoljeno.

(21) Na vinogradniških območjih se vinogradi oziroma sadovnjaki ohranjajo, dovoljene so spremembe vrste rabe iz vinograda v sadovnjak ali obratno. Dovoljena je izkrčitev gozda zaradi ureditve vinograda ali sadovnjaka. Gozd se varuje tam, kjer ima izrazito varovalno funkcijo (strmine, grape). Dovoljena je tudi postavitev objektov in pripadajočih zunanjih ureditev, skladno z drugimi pogoji, ki veljajo za vinogradniška območja in za posamezne PNR.

(22) Neavtohtone kulture, ki bi zahtevale specifične ureditve (ukrepe) in s tem spremembo krajinskih vzorcev, se ne uvajajo.

(23) Na območjih pomembnejših krajin, postavitev objektov in naprav za potrebe vrtnarstva oz. zelenjadarstva (plastenjaki, steklenjaki) ni dovoljena oziroma je omejena na obrobja obstoječih naselij na legah, ki niso vidno izpostavljene tako, da objekti niso moteči v pogledih na krajino ter na objekte in območja kulturne dediščine.

(24) Pri dimenzioniranju kmetijskih gospodarskih objektov (novogradnje, prenove) se na celotnem območju občine upoštevajo dimenzije in razmerja med dolžino, širino in višino obstoječih objektov. Izjemoma se dovoli postavitev večjih gospodarskih objektov, vendar ob upoštevanju kakovostne tipologije gradnje v naselju in po predhodni strokovni prostorski preveritvi glede na vidno izpostavljenost in umeščenost v prostor, glede na bližino dediščinskih objektov in območij in ob preveritvi vplivov na naravno in bivalno okolje. Ob upoštevanju zgornjih pogojev se dovoli tudi postavitev večjih sklopov velikih gospodarskih objektov, npr. farm, ki pa se preverijo tudi z vidika vplivov na okolje.

40. člen
(gozdarstvo)

(1) Zagotavlja se osnovni cilj gospodarjenja z gozdovi - proizvodnja kvalitetnega lesa ob zagotavljanju in ohranjanju vseh preostalih funkcij gozda s sonaravnimi načini gospodarjenja z gozdovi.

(2) Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi na območjih varovalnih gozdov ter v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom) se izvaja v skladu z določili predpisov o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

(3) Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdovih s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, se izvajalo v skladu z določili predpisov KP Kolpa in KP Lahinja.

(4) Na območjih, na katerih prevladuje gozd (obrobje Kočevskega roga) se ohranjajo veliki kompleksi gozda, kakršnikoli posegi v ta prostor so nezaželeni. Na preostalih območjih z gozdom (Veliko Bukovje) se ohranjajo sklenjeni kompleksi gozda, zlasti v predelih zaraščajočih površin pa bodo dane razvojne možnosti za kmetijstvo in poselitev. V kmetijski krajini, kjer se gozd prepleta s kmetijskimi površinami in poselitvijo, se varujejo gozdni otoki in gozdni koridorji.

(5) Načrtovanje prostorskih ureditev na območjih gozdov (npr. gozdne prometnice) zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti zlasti na ekološko pomembnih območjih, zavarovanih območjih in posebnih varstvenih območjih.

(6) Ohranja se sklenjenost gozdnih površin in stabilnost gozdnih ekosistemov s poudarkom na ohranjanju habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo (ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja). Ohranjajo se gozdne površine na legah, ki so zaradi strmine podvržene eroziji.

(7) Na območjih, kjer v površinskem pokrovu prevladujejo gozdovi, so smotrne krčitve gozdov z namenom zaokrožanja kmetijskih posesti.

(8) Obstoječi gozdarski objekti (koče, logarnice ipd.) se ohranjajo in obnavljajo v obstoječih okvirih.

(9) Gozdne prometnice: za omogočanje gospodarske rabe gozdov s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo se zagotavljali dostopi do gozdnih zemljišč.

(10) Zgradijo se cestne povezave oziroma odprejo predeli: Miklarji – Mrzle drage, cesta na Ovčjak, Lokve – Vražji kamen, Tančegorski ovinek – Razvaje, Štirnice – Vrh gora, Črneč laz – Preleške drage, Gorica – Lazi, Sinji Vrh – Sebetih, Rokan – Lipje, Svibovec – Marinjak – Viniški Lager, Vidnjeviči – Goljak, Adlešiči – Zilje in Preloka – Bojanci. Dinamika in prioritete izgradnje teh cestnih povezav se oblikujejo glede na potrebe oziroma na interes lastnikov in finančne zmožnosti.

(11) Gozdovi se z gozdnimi vlakami odpirajo v skladu z detajlnimi sečno spravilnimi načrti. Načrtovanje temelji na optimalnem trasiranju glede na lastnosti terena. Na erodibilnih terenih in večjih nagibih se uredi odvodnjavanje.

(12) V primeru gradnje novih javnih cest ali rekonstrukcije že obstoječih, pomembnih za gozdno proizvodnjo, se na podlagi prostorske preveritve opredelijo območja za gozdno proizvodnjo ob cesti, z elementi, ustreznimi za prevoz gozdarskih kamionov. Uredijo se priključki vlak, skladiščnih in rampnih prostorov, obračališč in nakladališč. Uredi se režim prometa po gozdnih cestah z zapiranjem posameznih odsekov.

(13) Gradnja in vzdrževanje prometnic sta v skladu z načeli varovanja narave in kvalitete prostora, pri določanju trase se upošteva ekološke in socialne funkcije gozdov. Vzdrževanje gozdnih cest v okviru razpoložljivih sredstev poteka selektivno glede na prometno obremenitev.

(14) Lov in varstvo divjadi: Gozdnogospodarski posegi v gozd in gozdni prostor so naravnani tako, da se ohranja ugodno stanje vseh avtohtonih vrst v gozdnem ekosistemu. Zato se dela v gozdu opravljajo v času in na način, ki je za živalske vrste čim manj moteč.

(15) Pri lovnem gospodarjenju se vzpostavlja ustrezna številčnost divjadi, zagotavlja se redna košnja košenic in gozdnih jas, s čimer se vzdržuje prehrambna baza za divjad.

41. člen
(turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti)

(1) Razvijajo se turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti kot ena temeljnih strateških usmeritev za gospodarski razvoj in dvig bivalnih kakovosti ter za zagotovitev turistične prepoznavnosti občine.

(2) Razvoj turizma se usmerja predvsem na lokacije z večjim turističnim pomenom: staro mestno jedro Črnomlja, Vinica, Stari trg ob Kolpi ter Veliki Nerajec in Pusti Gradec, Belčji vrh (vstopne točke v KP Lahinja) ter Adlešiči, Žuniči (informacijski center KP Kolpa), Dragatuš, Griblje, Lokve, Belčji Vrh, Bistrica, Damelj, Dolenji Radenci, Srednji Radenci, Gorenji Radenci, Kot ob Kolpi, Mala Lahinja, Pobrežje, Prelesje, Rodine, Rožanec, Srednji Radenci, Tušev Dol, Veliki Nerajec (informacijski center KP Lahinja) in druga naselja, ki se izkažejo kot potenciali za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti. Na teh lokacijah se ureja potrebna in vzdržuje obstoječa turistična infrastruktura, razvijajo se novi programi in nove oblike turizma skladno z naravnimi oziroma kulturnimi danostmi.

(3) Glede na to se oblikujejo:

- območja prednostnega razvoja turističnih, rekreacijskih in prostočasnih dejavnosti (staro mestno jedro Črnomlja z okolico, Jelševnik in Vražji Kamen, KP Kolpa in KP Lahinja z naselji v in ob zavarovanih območjih in vinogradniškimi območji na njunih robovih, območje term, wellnes centra in golf igrišča pri Dragatušu in Vražjem kamnu ter obronki Kočevskega roga z gozdnimi in vinogradniškimi površinami),
- območja spodbujanja usmerjenega razvoja turističnih, rekreacijskih in prostočasnih dejavnosti (območja kulturne dediščine ter tradicionalne kulturne krajine Gorenji Radenci in Srednji Radenci in Sodevci, Damelj, Marindolski steljniki, preostali prostor občine),

(4) Razvoj turizma se usmerja tudi na lokacije s turističnim pomenom. Na teh lokacijah se ureja potrebna in vzdržuje obstoječa turistična infrastruktura, razvijajo se novi programi in nove oblike turizma skladno z naravnimi oziroma kulturnimi danostmi.

(5) Spodbuja se tudi razvoj turističnih, rekreacijskih in prostočasnih dejavnosti, ki temeljijo na naravnih danostih, med katerimi so najpomembnejši Kolpa s pritoki in naravno ohranjena, predvsem gozdna območja ter geotermični viri. Na teh območjih se medsebojno povezujejo posamični obstoječi ali novi programi ob izogibanju pretiranim koncentracijam programov in infrastrukture v prostoru.

(6) Pri načrtovanju se zagotavlja varstvo naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti zavarovanih območij. Na območjih ohranjanja narave se načrtujejo območja za turizem le na delih, kjer je že urejena komunalna in druga infrastruktura oz. tam, kjer to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(7) Poleg cestnih prometnic se zagotavljajo urejanje kolesarskih, konjeniške in pešpoti ter drugih tematskih poti skupaj s potrebno opremo le teh. V dogovoru z R Hrvaško se zagotovijo prehodi prek Kolpe in navezave na turistične točke v R Hrvaški.

(8) Območje intenzivnejšega razvoja: Turistična ponudba in ureditve za prostočasne dejavnosti se razvijajo lokalno koncentrirano, v okoljsko manj obremenjujočih oblikah, ob upoštevanju omejitev na področju varstva kulturne dediščine,

narave in vodnih virov. Prednostno se razvijajo: obvodne športne, rekreacijske in druge prostočasne dejavnosti, izletniški, doživljajski in naravoslovni turizem, turizem, povezan z geotermičnimi viri in kulturno-zgodovinski turizem.

(9) V prostoru ob reki Kolpi se razvija predvsem izletniški turizem in turistična ponudba, povezana z obvodnimi prostočasnimi dejavnostmi in vodnimi športi, rekreacijo ipd., predvsem na lokacijah: Prelesje, Kot ob Kolpi, Sodevci, Gorenji Radenci, Srednji Radenci in Dolenji Radenci, Breg pri Sinjem Vrhu, Kot pri Damlju, Damelj, Učakovci, Vinica, Zilje, Preloka, Žuniči, Marindol, Gorenjci, Adlešiči, Pobrežje, Dolenjci, Fučkovci, Dragoši in Griblje.

(10) Po pridobitvi soglasij s področja ohranjanja narave in okolja se navedene lokacije opredeli ali za prostore za kopanje z vso ustrezno komunalno in drugo opremo ali za ureditve, ki omogočajo kopanje v naravnem okolju ali drugo.

(11) Ohranjajo se obstoječi prostori za šotorišča, če niso na poplavnem območju. Dejavnost se opravlja v poletni sezoni brez stalnih ureditev oz. grajenih objektov, razen tam, kjer so stalne ureditve dovoljene.

(12) Dostopi v reko Kolpo (za kopalce, čolnarje) se urejajo le na za to določenih lokacijah ob ohranjanju morfoloških značilnosti vodotoka, v zavarovanem odseku pa ob upoštevanju varstvenih režimov predpisa o KP Kolpa.

(13) Rekreacijsko-športne aktivnosti na oz. ob reki Kolpi, Lahinji in Dobličici (množično čolnarjenje in organizirani EKO spusti in druge množične športne in rekreativne dejavnosti) je dovoljeno izvajati tako, da ni ogroženo drstenje zavarovanih in ogroženih ribjih vrst ter po predhodni pridobitvi soglasij s področja ohranjanja narave in okolja.

(14) V Črnomlju se predvidi ureditev prostorov za kopanje v naravnem okolju na Dobličici in Lahinji in ureditev športnih igrišč ter sprehajalnih poti.

(15) Tematske poti ob Kolpi (Sejemska pot, Mlinarska pot, Najjužnejša slovenska peš pot Radenci - Damelj) in druge nove tematske poti ostanejo namenjene pohodništvu izjemoma kolesarjenju in konjeništvu, če je to ni v nasprotju z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Označitev varovanih območij, ki jih vključujejo tematske poti se izvaja v skladu s predpisi, ki določajo označevanje v zavarovanih območij.

(16) Kulturno-zgodovinski, doživljajski, naravoslovni turizem se usmerja v Črnomelj in druga naselja s pomembnimi objekti kulturne dediščine ter na druge turistične točke in območja, povezana s prezentacijo kulturne dediščine, kot so gradovi in spominska obeležja, in z ogledom naravnih vrednot in kakovosti v KP Lahinja in Kolpa ter naravnih posebnosti (vrtače, jame, brezna). Obstoječe in nove tematske turistične poti, kolesarske poti, izletniške in pohodniške poti ter vinske ceste se vzdržujejo in nadgrajujejo z združljivimi programi, urejajo pa se tudi nove kolesarske, konjeniške, učne, romarske in druge tematske poti.

(17) Turizem, povezan z geotermičnimi viri, se razvija na potencialnih novih območjih z možnostjo izrabe geotermične energije in morebitnih zdravilnih učinkovin, predvsem na prostoru med Dragatušem in Brdarci. Izrabo geotermičnih virov se povezuje z drugimi turističnimi potenciali in z možnostmi za razvoj prostočasnih dejavnosti v bližini posameznih virov.

(18) Naselja na obrobju KP se v funkcionalnem in oblikovnem smislu urejajo kot vstopne točke v območje parkov, v ta namen se v teh naseljih omogoči razvoj dejavnosti v okviru turistične ponudbe. Na območjih obeh parkov se v okviru naselij uredijo informacijska središča, prednostno v prenovljenih obstoječih objektih.

(19) V Črnomlju in večjih lokalnih središčih se zagotavljajo nove nočitvene kapacitete v obliki hotelske, motelske ali apartmajske gradnje, ki pa je kakovostno oblikovana in umeščena v prostor, tako da se ohranjajo prepoznavne značilnosti posameznih naselij ali pa oblikujejo nove, kakovostne prvine prepoznavnosti občine.

(20) V manjših naseljih se nastanitvene zmogljivosti zagotavljajo znotraj obstoječih naselij, predvsem v zasebnem sektorju (turistične kmetije, penzioni, oddajanje sob in apartmajev).

(21) Prostori za kampiranje se urejajo predvsem ob Kolpi: Vinica, Prelesje in na drugih lokacijah po predhodnih preveritvah z vidika varstva narave in kulturne dediščine. V bližini Črnomlja oz. priključkov na cesto v okviru 3. razvojne osi se po predhodnih strokovnih prostorskih preveritvah zagotovijo lokacije za avtokampe z vso ustrezno infrastrukturno opremo (npr. v okviru območja TRIS Kanižarica).

(22) Območje spodbujanja razvoja turistične in rekreativne dejavnosti: Turistična ponudba in ureditve za prostočasne dejavnosti se razvijajo v manjšem obsegu, lokalno koncentrirano, nemnožično in v okoljsko manj obremenjujočih oblikah. Prednostno se razvijajo turizem na kmetiji, izletniški in doživljajski turizem.

(23) Zaradi kakovosti in privlačnosti tradicionalne kulturne krajine, ki jo je ustvarilo kmetijstvo kot prostorsko prevladujoča raba prostora v regiji, se spodbuja razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti v povezavi s kmetijstvom, tudi vinogradniški turizem.

(24) Na izpostavljenih in pomembnih kraških območjih se pri načrtovanju turizma ob naravnih posebnostih upošteva občutljivost teh območij, zato se dejavnosti uskladi z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(25) Spodbuja se specializirana in raznolika lokalna ponudba, vendar v merilu in obsegu, ki ne razvrednoti kakovosti prostora.

(26) V pomembnejših lokalnih središčih, lokalnih središčih in podeželskih naseljih ter zaselkih s ponudbo turizma na kmetiji se zagotavljajo možnosti za širitev kmetij in urejanje novih objektov za ureditev nočitvenih kapacitet in za potrebe drugih dopolnilnih dejavnosti, povezanih s turizmom.

(27) Nove prenočitvene kapacitete se prednostno ureja v že obstoječih stanovanjskih in gospodarskih objektih s kvalitetno prenovo ali novogradnjo na mestu obstoječih objektov.

(28) Pri zagotavljanju drugih turističnih kapacitet se prednostno preurejajo in posodabljajo obstoječi objekti, pri čemer se ohranja temeljne značilnosti kakovostne lokalne arhitekture.

(29) Počitniška gradnja se izvaja kot prenova notranjih rezerv naselij in ne kot nove širitve na nepozidanih površinah na območjih ohranjanja narave ter v skladu z in varstvenimi usmeritvami zavarovanih območij (predpisi o KP Kolpa in KP Lahinja).

(30) Zagotavlja se prednostno infrastrukturno urejanje naselij, v katerih bodo izražene utemeljene pobude za razvoj turistične ponudbe.

(31) Na območju Kočevskega roga se uveljavlja lovni turizem.

(32) Na območju KP Kolpa in KP Lahinja se upoštevajo usmeritve za ohranjanje narave:

- V območjih z naravnimi kakovostmi se načrtuje prilagojene, ne množične in neagresivne oblike turizma in rekreacije v naravnem okolju, pri čemer se turistično in rekreacijsko infrastrukturo zagotavlja na območjih naselij in na območju predvidenih za rekreacijo v skladu z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.
- Z načrtovanjem in vzpodbujanjem trajnostnih oblik turizma in rekreacije v neposredni bližini reke Kolpe se razbremenjuje pritisk na ožji priobalni pas in se ga varuje ter ureja v skladu z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave. Ob vodotoku se turistične in prostočasne dejavnosti kvalitativno programsko prestrukturira, prostorsko uravnoteži in definira z Upravljavskim načrtom za KP Kolpa.
- Zaradi preprečevanja poškodb habitatnega tipa HT 3260 in vplivov na ekološke zahteve kvalifikacijskih vrst ter na njihovo ugodno ohranitveno stanje, se ob načrtovanih rekreativnih dejavnosti, v sklopu upravljavskega načrta KP Kolpa in KP Lahinja pripravijo izhodišča za usklajevanje rekreacije in varstva narave, kot to določa Operativni program upravljanja z območji Natura 2000 (v nadaljevanju OPAN).
- V okoljskem poročilu se temeljito prouči možnosti predlaganih rekreacijskih površin in njihove vplive na habitatne tipe ter na ugodno ohranitveno stanje prisotnih ogroženih vrst. Predlagane lokacije se opredeli tudi glede na določila OPAN in glede na veljave predpise s področja ohranjanja narave.
- Rekreacijskih površin (ZS površine), kjer je pogoj tudi parkirišče, ureditev sanitarij (začasnih ali stalnih) ter drugih infrastrukturnih objektov, ki hkrati terjajo neoviran dostop, pa predlagane lokacije te možnosti nimajo, ni možno načrtovati, če tako predpisuje tudi predpisi o KP Kolpa in drugi predpisi oz. če se za te ureditve ne pridobi soglasij s področja ohranjanja narave in okolja.
- Na rekreacijskih površinah ob Kolpi in Lahinji, ki potrebujejo tudi parkirne površine, se le-ta umestijo izven naravnega spomenika, izven I. varstvenega območja (VO) KP Kolpa in skladno z varstvenim režimom (VR) predpisa o KP Kolpa, izvede se jih v travni izvedbi in naj bodo le začasne narave. V primeru KP Lahinja se za ta namen predvidi parkirišče

znotraj naselij vasi Pusti Gradec, Veliki Nerajec in Belčji Vrh.
- Začasne turistične objekte namenjene sezonski turistični ponudbi ali prireditvam se izjemoma načrtuje in ureja v robnem območju površin za turizem (BT površine), na infrastrukturno opremljenih stavbnih zemljiščih, na lokacijah, ki imajo neoviran, že urejen javni dostop za motorna vozila in drugo potrebno infrastrukturo.

(33) Lokacije z večjim turističnim pomenom in lokacije s turističnim pomenom so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III., lokacije turističnih in prostočasnih dejavnosti pa so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VI.

42. člen
(izkoriščanje mineralnih surovin)

(1) Izkoriščanje mineralnih surovin se izvaja organizirano s ciljem, da se zagotovi uravnotežena oskrba z mineralnimi surovinami v občini ter ob tem upoštevajo okoljski in naravovarstveni cilji ter cilji varstva prepoznavnosti prostora.

(2) Območji izkoriščanja dolomita in apnenca sta Suhor pri Vinici in Hrast pri Vinici (I in II).

(3) Ohranjajo se perspektivna in potencialno zanimiva nahajališča tehničnega kamna na lokacijah Izgornik, Poljanska gora – Gaj (oboje apnenec) in Gorica 1 (dolomit).

(4) Nelegalne kope v občini se evidentira in sanira. Sanacije opuščenih kopov na območjih v bližini poselitve ali večjih prometnic se načrtuje z uvedbo ustreznih nadomestnih rab, ki ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje. Na naravno ohranjenih območjih se sanacije zagotavljajo predvsem s prepuščanjem naravni sukcesiji.

(5) V času izkoriščanja mineralnih surovin, vključno s transportom, se izvajajo ukrepi za zmanjševanje vplivov na okolje, predvsem na okoliško poselitev ter objekte in območja kulturne dediščine in naravnih vrednot.

43. člen
(upravljanje z vodami)

(1) Pri načrtovanju prostorskih ureditev in dejavnosti na območju vodnih zemljišč se upošteva:
- da se prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umešča izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku tako, da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost;
- da se z ureditvami ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim, oziroma se zagotovijo izravnalni ukrepi;
- da se ohranjajo retenzijske sposobnosti območij in zagotavlja njihova ponovna vzpostavitev, če je to mogoče. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda;
- da se premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču načrtujejo tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim.

(2) Zagotavlja se neškodljiv dostop do vodnega dobra in dopušča splošno rabo vodnega dobra, razen v primerih, ko je to onemogočeno zaradi objektov, ki jih določajo zakonski predpisi o vodah.

(3) Na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem dobru.

(4) Upravljanje voda: v prostorskem razvoju se upošteva naravne procese, ki lahko ogrožajo poselitev in druge rabe prostora ter človekove dejavnosti, kot omejitev pri načrtovanju tako, da se na poplavnih in erozijskih območjih ne načrtuje prostorskih ureditev in dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo.

(5) Redno vzdrževanje vodotokov je še naprej usmerjeno k vzdrževanju vodnega režima ob uporabi sonaravnih ureditev obrežij in vodnih objektov, kot so jezovi, pragovi in drugi objekti, ki se redno obnavljajo.

(6) V obvodnih krajinah in mokrotnem svetu se varujejo naravna morfologija strug in obrežna vegetacija ter površinski vodni pojavi v celoti. Na vodotokih, v katerih so bili uničeni habitati, se vzpostavijo nadomestni habitati. Pri urejanju vodotokov se oblikujejo naravno oblikovane struge in obrežja.

(7) Na Kolpi se opravljajo le vzdrževalna dela, ki so nujna za zagotavljanje stabilnosti vodnega režima. Glede na to se vzpostavi tudi ustrezne režime rabe in vzdrževanja obvodnega prostora Kolpe ter pritokov, prav tako se vzdržuje vse vodne objekte na teh vodotokih.

(8) Sanacija jezov se prioritetno izvaja na vodotokih, na katerih je zaradi razdrtih jezov kritičen nizek vodostaj in je zato tudi ogroženo življenje v vodi. Pri neobhodnih oz. začasnih zajezitvah vodotokov in odvzemu voda iz njih, ostanek pretoka oz. akumulacija vode zagotavlja primerne pogoje za ohranitev in razvoj vodnih in obvodnih biotopov; izvedba zajezitve zagotavlja in ohranja obseg, celovitost in povezanost habitatov vrst vezanih na vodotok oz. ekološko povezanost biotopa pred zajezitvijo in po njej.

(9) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda: Prostorske ureditve na področju vodne infrastrukture, s katerimi se zagotavlja varstvo pred škodljivim delovanjem voda, so, kadar vplivajo na območje dveh ali več občin, prostorske ureditve državnega pomena. Zagotavlja se varnost naselij in najboljših kmetijskih površin pred visokimi vodami ter pri tem uveljavlja načelo sonaravnosti in upošteva naravna dinamika vodotokov.

(10) Ohranjajo se retenzijske površine, prodišča in mokrišča, vode se zadržujejo v povirnem delu.

(11) Raba vode in ureditve v obvodnem prostoru: Reka Kolpa se skladno s prostorskimi možnostmi nameni turističnim, rekreacijskim in prostočasnim dejavnostim, pri čemer se urejanje dostopov in druge ureditve izvaja ob ohranjanju morfoloških značilnosti Kolpe in obvodnega prostora ter značilnosti posameznih ekosistemov, kulturnih in doživljajskih značilnosti obvodne krajine.

(12) Na vodnem in priobalnem zemljišču se razen v izjemnih primerih ne posega v prostor v pasovih, kot jih določajo predpisi o vodah.

(13) Reka Kolpa je območje kopalnih voda. Prostori za kopanje se skladno z veljavnimi predpisi urejajo predvsem na delih Kolpe, kjer so že vzpostavljena šotorišča in kampi, če ti niso na poplavnem območju ter kjer so že vzpostavljene ureditve za rekreacijo in športne dejavnosti ob vodi ali na njej

(14) Rekreacijska območja se lahko urejajo le tam, kjer je mogoče organizirati oblike dostopa, ki ne pomenijo spreminjanja morfoloških značilnosti voda in kjer rekreacijska raba voda ni v nasprotju z ranljivostjo vodnih ekosistemov.

(15) Obstoječa mala hidroelektrarna na Lahinji (Pusti Gradec) se ohranja. Izkoriščanje vode kot naravnega vira, kot so odvzemi vode za namakanje ali za morebitne nove male vodne elektrarne, mora biti predhodno utemeljeno kot sprejemljivo z vidika vplivov na okolje in z vidika vplivov na območje ohranjanje narave (naravna vrednota in posebno varstveno območje, umestitve v krajino) in skladno s predpisi, ki urejajo vrsto posegov in način izkoriščanja naravnih virov.

(16) V ureditve v obvodnem prostoru se vključuje tudi ustrezno obnovo in prenovo starih mlinov in žag skupaj z jezovnimi zgradbami. Poleg prvotni namembnosti se lahko namenijo tudi pridobivanju električne energije ob upoštevanju naravovarstvenih in kulturno varstvenih smernic in pogojev.

(17) Pri zajezitvah vodotokov in odvzemu voda se zagotavlja pogoje za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter ekološko povezanost biotopa pred in za zajezitvijo.

(18) Oskrba z vodo: Zagotavlja se ustrezno oskrbo s pitno vodo in varujejo vsi obstoječi in potencialno pomembni vodni viri ter spodbuja varčna in smotrna raba pitne vode.

(19) Oskrba s pitno vodo in z vodo za gospodarsko rabo in prostočasne dejavnosti se še naprej zagotavlja iz povodja reke Kolpe. V ta namen se ohranjajo njeno kemijsko in ekološko stanje ter obnovljivost naravnega vira, pa tudi ekološki, krajinski in doživljajski pomen voda v krajini, vključno z ustvarjenimi prvinami vodnega sveta.

(20) Skrb za ohranjanje količin in kakovosti zajetih in nezajetih vodnih virov tudi v prihodnosti vključuje nadzor nad uresničevanjem režimov vodovarstvenih območij, zlasti pa urejanjem sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. S tem se hkrati ohranjajo možnosti za izkoriščanje še neodkritih in nezajetih vodnih virov in toplih izvirov, ki v prihodnosti lahko povečajo razvojne potenciale za poselitev ter za turizem in rekreacijo.

(21) Na območjih ohranjanja narave, vezanih na vode, se zagotavlja:
- Načrtovanje prostorskih ureditev in dejavnosti na območju voda in obvodnih zemljiščih mora zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- Vodna infrastruktura se načrtuje tako, da se omogoča delovanje naravnih procesov na vodah in ob njih.

- Urejanje vodotokov se vsestransko pretehta in upošteva naravno dinamiko porečja. Izvaja se s sonaravnimi ukrepi, ki zagotavljajo ohranjanje ali vzpostavitev naravne rečne dinamike.
- Na reguliranih vodotokih se omogoči izboljšanje njihovega hidromorfološkega stanja.
- Mehansko čiščenje vodotokov se načrtuje tako, da se v obdobju treh let očisti največ 30% površine vodotoka znotraj con kvalifikacijskih vrst.
- V načrtovanje posegov v vodotoke se vključujejo ekološke zahteve kvalifikacijskih vrst, zlasti da se ohranja sedanji obseg naravne ohranjenosti vodotokov, predvsem obstoječe dele razgibanih naravnih brežin, zalive, mrtve rokave, tolmune in plitvine. Ohranja se vodna dinamika (pretočnost, hitrost vodnega toka, naravna struktura dna in brežin vodotoka ter obseg poplavnih območij).
- V conah kvalifikacijskih vrst se ohranja mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in kaluže).
- Načrtuje se ohranitev in sanacija kalov (mlake, lokve), ki se namenjajo tradicionalni rabi (napajanje živine) ali drugim dejavnostim, s tem da se pri njihovi obnovi upoštevajo načela varstva narave.

7.2 Usmeritve za prostorski razvoj na posebnih območjih

44. člen
(splošne usmeritve za prostorski razvoj na posebnih območjih)

(1) Na območjih prepoznavnosti in naravnih kakovosti se ohranja krajinske prvine in naravne procese ter rabo prostora, s katero se ohranijo najpomembnejše prvine prepoznavnosti in naravne kakovosti. Poleg zgodovinsko pogojenega razvoja je pomembno varovati tudi naravne sestavine prostora ter tradicionalno ekstenzivno kmetijsko rabo. Za območja prepoznavnosti, ki se stikajo z območjih sosednjih občin, se predvidi izdelava krajinskih zasnov oziroma posebnih strokovnih podlag za urejanje krajine v sodelovanju ob upoštevanju razvojnih potreb sosednjih občin. Poleg naravovarstvenih izhodišč se v tem prostoru varujeta tudi vsebinska povezanost območja in njegov kulturno-zgodovinski pomen, ki ga obeležujejo ostanki zgodovinske poselitve in urejanja krajine ter objekti in obeležja zgodovinskih dogodkov, ki jih družba prepoznava kot posebne vrednote.

(2) Za območja prepoznavnosti oziroma za njihove dele, za katere bo potrebna sanacija ali pa bodo zanje podane razvojne pobude za poseganje izven območij naselij, se pripravijo OPPN ali regulacijski načrti, ki temeljijo na strokovnih prostorskih preveritvah in utemeljitvah.

45. člen
(usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti)

(1) Ohranjanje prepoznavnosti krajin se zagotavlja na celotnem območju, predvsem pa na območjih prepoznavnosti - dolini zgornje Kolpe pod Starim trgom, pri Marindolu, na območju Dobličice pri Jerneji vasi ter območje KP Lahinja.

(2) Ohranja se tudi naravne in ustvarjene prvine prepoznavnosti, ki se pojavljajo po celotnem območju občine: oblika naselij in posamičnih kakovostnih arhitekturnih objektov ter njihova umeščenost v prostor, sklenjena gozdna območja, vrtače, delane vrtače in plitva erodirana tla do kamninske podlage, breze, steljniki, obdelovalne terase, drobna parcelna struktura njivskih krajin na uravnanem in blago valovitem reliefu, vinogradi z drobno strukturo parcel in vrstami po padnici ter z zidanicami ter Kolpa, Lahinja in Dobličica z objekti in obvodnim prostorom. Varujejo se ekološki procesi sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini in povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

(3) Vinogradniška območja so območja razpršene poselitve, ki se je oblikovala kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini z nizko gostoto, zidanicami in gospodarskimi objekti za spravilo sadja in orodja ter s samotnimi kmetijami, domačijami, zaselki. Urejajo se kot območja, pomembna za prepoznavnost prostora.

(4) Usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti krajin se vključi v prostorske, razvojne in sektorske programe za zagotavljanje ustreznega razvoja kulturne krajine, pa tudi druge kulturne dediščine.

46. člen
(usmeritve za varstvo kulturne dediščine)

(1) Z načrtovanjem prostorskega razvoja se zagotavlja celostno varstvo kulturne dediščine, ustrezno uporabo dediščine v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja ter ob tem obravnava dediščino kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja in kot razvojni dejavnik ter prostorski potencial.

(2) Dediščina se varuje glede na tip (arheološka, stavbna profana, stavbna sakralna, memorialna, naselbinska, dediščinska kulturna krajina, ostalo) in glede na status (kulturni spomeniki državnega ali lokalnega pomena, varstvena območja dediščine in preostala registrirana dediščina).

(3) Varstvo dediščine na večjih območjih dediščine (naselbinska dediščina, kulturna krajina) se zagotavlja v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura in drugi.

(4) Posebno pozornost se posveti ohranitvi izredno ogrožene etnološke dediščine (stare kmečke hiše, domačije ter posamične kašče, sušilnice, zidanice itd.) in se jo v večji meri poveže s turističnimi razvojnimi možnostmi, kar velja tudi za grajske stavbe (Črnomelj, Vinica, Pobrežje, Turn pri Dragatušu ter lokacije Brdarci in Pusti Gradec).

(5) Kočevarske vasi se ohranjajo in prezentirajo kot ruševine in se vključujejo v tematske kulturne ali rekreacijske poti, v katere se po možnosti vključujejo tudi objekti in območja memorialne dediščine.

(6) Poleg objektov dediščine se, kjer je to določeno, varujejo tudi njihova vplivna območja, določena iz zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika, s čimer se smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino. Vplivna območja se povzamejo tudi v prostorskih aktih s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti in možnosti delovanja dediščine. Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe in ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in celovitosti. V vplivnem območju varujemo tudi drugo kulturno dediščino, kadar je vedutno izpostavljena in pomembna za krajinsko sliko širšega območja.

(7) Kulturna dediščina se varuje, ohranja in prezentira na kraju samem. Območja naselbinske dediščine, stavbne sakralne dediščine (cerkve, kapele, znamenja), vključno z njihovim ambientalnim okoljem, profane stavbne dediščine (predvsem meščanske stavbe in etnološka dediščina - stare kmečke hiše, domačije, posamične kašče in zidanice, stavbe v jedru Črnomlja, gradovi), memorialne dediščine (predvsem vezane na dogodke med 2. svetovno vojno) in arheološke dediščine se praviloma varujejo »in situ«. V izjemnih primerih, če ni nobene druge možnosti več, se lahko varstvo stavbne dediščine zagotavlja tudi v t.i. muzeju na prostem.

(8) Na območju kulturne dediščine ali v njihovi bližnji okolici se ne umeščajo in izvajajo dejavnosti s področja obrambe, prav tako se na ta območja ne umeščajo velike industrijske cone ali druge dejavnosti, ki bi predstavljale potencialne cilje napada v primeru oboroženega spopada.

47. člen
(usmeritve za ohranjanje naravnih kakovosti)

(1) Območja ohranjanja narave, ki so razglašena z odloki ali določeni s posebnimi predpisi, se varujejo v skladu z določili teh predpisov, ki jih ta odlok prevzema. Za posege na območja ohranjanja narave je treba pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje pristojne službe za ohranjanje narave ter dovoljenje za poseg v naravo.

(2) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja na celotnem območju občine Črnomelj, predvsem pa na območjih ohranjanja narave:

- zavarovana območja Krajinski park Kolpa in Krajinski park Lahinja,
- za zavarovanje predvidena območja regijski park Kočevsko-Kolpa in naravni spomenik Jelševnik;
- naravne vrednote različnih zvrsti (površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota). Naravne vrednote se varuje v skladu z varstvenimi usmeritvami za posamezne zvrsti naravnih vrednot,

- pričakovane naravne vrednote, predvsem nizki kras in nahajališče premoga v Kanižariški premogovni kadunji. Na območjih pričakovanih naravnih vrednot se najdbe mineralov in fosilov prijavi pristojnemu ministrstvu.
- ekološko pomembna območja (Kočevsko, Stobe, Kolpa, Veliko Bukovje, Lahinja, Dobličica, Petrišina jama, Bezgovka in Gornji kal). Ohranja se razsežnost habitatnih tipov in habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ohranja njihova kvaliteta ter povezanost ter omogoča ponovna povezanost, če je bila le-ti prekinjena.
- posebna varstvena območja (območja Natura 2000) (Bezgovka, Veliko Bukovje, Kočevsko, Kočevsko - Kolpa, Gornji Kal, Petrišina jama, Dobličica, Stobe-Breg, Kolpa in Lahinja). Ohranja se naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo. Ohranja ali izboljšuje se kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali, ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena,
- habitatni tipi, pri katerih se ohranja naravna razširjenost, specifična struktura in ustrezna raba ter ugodno stanje za habitate značilnih rastlinskih in živalskih vrst. Na območjih habitatnih tipov se posegi in dejavnosti načrtujejo na način in v obsegu, da se v kar največji možni meri ohranja ali veča naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva; da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih; da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

(3) Naravne vrednote številnih zvrsti (površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota): naravne vrednote se varujejo v skladu z varstvenimi usmeritvami za posamezne zvrsti naravnih vrednot. Posege in dejavnosti se na naravni vrednoti izvaja le, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Z naravnimi vrednotami se ravna tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti se posegi in dejavnost: na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote; na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču; na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje; na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje; na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(4) Ohranjajo se tudi prvine biotske raznovrstnosti krajine kot so travniški sadovnjaki, mejice, žive meje, posamezna drevesa, skupine dreves, gozdni otoki in steljniki.

7.3 Območja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja zaščite in reševanja

48. člen
(splošne določbe)

(1) Na erozijskih in plazovitih območjih, ki se kot takšna izkažejo ob podrobnejši preveritvi pred sprejetjem OPPN oz. izdajo gradbenega dovoljenja, se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture oziroma dejavnosti ali prostorskih ureditev, ki lahko s svojim delovanjem povzročijo naravne nesreče. Na poplavnih območjih, ki so že obstoječa stavbna zemljišča, se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture. Dovoljena so vzdrževalna dela, rekonstrukcije, gradnje in novogradnje na mestih obstoječih objektov z vodnim soglasjem oz. ustreznim dovoljenjem pristojnega organa.

(2) V vododeficitarnih območjih se prioritetno zagotavlja urejeno oskrbo z vodo prebivalcem teh območij. Dejavnosti, ki bi pomenile izjemno povečanje potreb po vodi, se v teh območjih ne načrtuje.

(3) Pri posegih v prostor se upošteva požarno ogroženost naravnega okolja.

(4) V območjih naselitev in industrije se velika pozornost posveti opredelitvi in izvedbi požarnega varovanja.

(5) Glede na stopnjo potresne ogroženosti so objekti ustrezno protipotresno projektirani in grajeni.

(6) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

(7) Območja, ogrožena zaradi škodljivega delovanja voda, se ne smejo spreminjati, razen v skladu s predpisi o vodah. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retencijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda.

(8) V občini so erozijska območja z nizko stopnjo ogroženosti. Na teh območjih se zagotavlja, da se prostorske ureditve in posamični posegi v prostor načrtujejo in izvajajo ob upoštevanju običajnih protierozijskih ukrepov, kar vključuje predvsem izbor lokacij za gradnjo izven teh območij. Če se tem območjem ni mogoče izogniti, se zagotovi izvedbo ustreznih strokovnih presoj in tehničnih rešitev, ki zagotavljajo stabilnost objektov.

(9) Na erozijskih, plazovitih in plazljivih območjih se omogoči varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine.

(10) Upoštevajo se omejitve zaradi potresne varnosti za območje s potresno nevarnostjo VII. in VIII. stopnje po MSC lestvici.

(11) Na območjih, ki so ogrožena zaradi dejavnosti, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in skladiščenjem nevarnih snovi:
- območja industrijskih dejavnosti, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in skladiščenjem nevarnih snovi (skladišče Istrabenz plini v Črnomlju kot vir manjšega tveganja za okolje) in
- območja znotraj in v bližini koridorjev prevoza nevarnih snovi na cestnem omrežju se razvoj naselij načrtuje in ureja na način, da prebivalci in njihovo premoženje niso ogroženi. Pri načrtovanju prostorskega razvoja naselij se izogiba območjem, ki so ogrožena zaradi nesreč z nevarnimi snovmi ali drugih nesreč (promet, vojna).

(12) Ožje vplivno območje virov ogroženosti zaradi nevarnih snovi se nameni t.i. blažilnim območjem, katerih funkcija je zagotovitev čim manjše škode. Raba na blažilnih območjih obsega dejavnosti, ki so manj ranljive za izide izrednih dogodkov (eksplozije, požari, izpusti strupenih snovi v zrak in vode).

(13) Na potencialno ogroženih območjih se uveljavlja prostorske, urbanistične, gradbene, arhitekturne in druge tehnične ukrepe (npr. orientacija zgradb, strukturne ojačitve, izolacija, tehnična sredstva za zaklanjanje, alarmiranje ipd.), tako da se preprečijo oziroma zmanjšajo morebitne posledice ter omogoči zaščita, reševanje (evakuacija) in pomoč, za obstoječa območja s strnjeno poselitvijo na ogroženih območjih pa se zagotovi izvedba ustreznih varnostnih ukrepov v ekonomsko sprejemljivih mejah.

(14) Kjer vzpostavitev ustreznega varstva ni možna ali ni ekonomsko upravičena, se opredeli ta območja kot območja povečane ogroženosti ali obstoječo neustrezno rabo opusti oziroma spremeni.

(15) Pri izvajanju intervencijskih ukrepov ob naravnih nesrečah se izvedejo najnujnejši ukrepi. Pri tem se v največji možni meri omogočijo nadaljnji naravni procesi, razen če bi to

ogrožalo obstoječa naselja oziroma varovane vrednote kulturne dediščine.

(16) Za primer naravnih in drugih nesreč se zagotavljajo površine za pokop večjega števila ljudi na površinah obstoječih pokopališč. Ruševine se odložijo na za to urejenih površinah oziroma se po potrebi določijo dodatne površine. Ob množičnem poginu živali se kadavri pokopavajo na območju, ki jo določi državni organ za določitev lokacij ob izbruhu epidemije. Območja za evakuacijo prebivalstva in za začasno nastanitev prebivalcev se uredi kot šotorišča na primernih utrjenih površinah v bližini prizadetega naselja, vendar ne na poplavnih območjih. Regijski logistični center je na Otovcu.

49. člen
(območja za potrebe obrambe)

Razvoj obrambnih dejavnosti v občini ni predviden.

50. člen
(območja za varstvo vodnih virov)

(1) Vodovarstvena območja zajetij pitne vode se nahajajo na obrobju Kočevskega roga na območju Doblič, Sinjega Vrha, Vinice in Adlešičev. Osnovno varstvo vodnih virov se zagotovi na območjih varstvenih pasov z varstvenimi režimi. Na teh območjih se upoštevajo usmeritve:

- odpadne vode se čistijo v okviru sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda;
- odpadne vode iz objektov, ki jih ni mogoče zajeti v sisteme za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, se čistijo z individualnimi čistilnimi sistemi (pretočne greznice, rastlinske čistilne naprave, individualne biološke čistilne naprave ipd.), spodbuja se zamenjava klasičnih nepretočnih greznic s prej omenjenimi sistemi;
- gnojnične jame in gnojišča za živinske fekalne vode so brez iztoka in vodotesne, uredijo se ustrezne nepropustne gnojne jame ali lagune ter gnojevke in gnojnice se odvaža na za to primerne površine;
- vse lokalne vodne vire (izviri, opuščeni ali aktivni vodnjaki v naseljih, kali, ribniki, mlake) se ohrani oziroma očisti in ustrezno vzdržuje.

(2) Vse vodne vire se zaščiti pred morebitnim onesnaženjem ne samo na formalni način, ampak tudi aktivno prek nadzora dejavnosti v prostoru in posege na vodovarstvenih območjih presoja skozi analize tveganj ter v skladu z določili pristojnih služb. Posebno pozornost se nameni vodovarstvenemu območju na zahodnemu delu občine Črnomelj (Dobliče), kjer se lahko intenzivira dejavnosti samo ob striktnem upoštevanju parametrov zaščite podtalnice.

(3) Zagotovi se dokončno sanacijo vodnih virov in okolja z izgradnjo čistilnih naprav prvenstveno na vodovarstvenih območjih. Potencialne nove vodne vire se razišče in ustrezno zaščiti.

51. člen
(območja sanacij razvrednotenj v krajini)

(1) Sanacije nelegalnih površinskih kopov na območjih v bližini poselitve ali večjih prometnic se načrtujejo z uvajanjem ustreznih nadomestnih rab, ki pa ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje. Na bolj naravno ohranjenih predelih se sanacije zagotavljajo predvsem s prepuščanjem naravni sukcesiji. Sanacija nelegalnih kopov se izvaja v skladu z določbami zakona, ki ureja graditev objektov.

(2) Razvrednotena območja se ureja z načrtovanjem in izvajanjem sanacij, za katere se pripravi ustrezne programe in prostorsko dokumentacijo.

7.4 Območja infrastrukturnih prostorskih ureditev

52. člen
(usmeritve za umeščanje prometne infrastrukture)

(1) Trase prometnic se načrtuje čimbolj racionalno, v skupnih infrastrukturnih koridorjih tako, da se čim manj prizadene enotnost večjih homogenih površin, rabo in površinski pokrov ter prepreči motnje v vidnem dojemanju prostora. Čim bolj se izogiba območjem in objektom kulturne dediščine in drugim območjem in prvin, pomembnih za prepoznavnost ter območij naravnih vrednot in najpomembnejših delov ekološko pomembnih območij oz. posebnih varstvenih območij, še posebej na obrobju Kočevskega roga in na območju KP Lahinja in KP Kolpa. Ureditve ob prometnicah, kot so oblikovanje brežin, objektov, protihrupnih ograj, zasaditve, ureditve vodotokov, so izvedene ob upoštevanju krajinskih vzorcev območij, preko katerih potekajo trase.

(2) Na obrobju Kočevskega roga se površine za ustavljanje in parkiranje vozil urejajo v okviru naselij, zunaj območja naravnih vrednot.

(3) Nove kolesarske poti se v naravnem okolju urejajo tako, da ne ogrožajo naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, prvin prepoznavnosti prostora in v skladu s potrebnimi smernicami in pogoji.

53. člen
(usmeritve za umeščanje okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture)

(1) Linijske infrastrukturne objekte se načrtuje racionalno, v skupnih koridorjih, ki v čim manjši meri prizadenejo enotnost večjih homogenih površin, rabo in površinski pokrov ter ne povzročajo večjih motenj v vidnem dojemanju prostora. Čimbolj se izogiba območjem kulturne dediščine in drugim območjem in prvinam, pomembnih za prepoznavnost, ter naravnim vrednotam in najpomembnejšim delom ekološko pomembnih območij oz. posebnih varstvenih območij, še posebej na obrobju Kočevskega roga in na območju KP Lahinja in KP Kolpa.

(2) Novi energetski in komunikacijski infrastrukturni vodi se izvedejo podzemno, prav tako se podzemno izvedejo obstoječi vodi v naseljih in njihovih delih, ki se preurejajo. Nadzemni vodi se ohranjajo ali na novo gradijo v primerih, ko za izvedbo podzemnih vodov ni prostorskih možnosti, če gre za poseg na arheološko najdišče ali območje ohranjanja narave in če se s predhodnimi raziskavami izkaže, da poseg v tla ni dovoljen.

(3) Oskrbo z energijo pri gozdarskih kočah in logarnicah se ob zatečenih zmogljivostih zagotovi z rabo naravi bolj prijaznih virov.

(4) Objekti izpustov iz kanalizacijskih sistemov in cestnih prepustov, ki so speljani v vodotoke na območju mesta Črnomelj, niso vidni, pač pa so zgrajeni z iztokom pod gladino vode.

(5) Objekti in naprave namenjeni izrabi obnovljivih virov energije, naj bodo umeščeni v prostor v skladu z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

8 USMERITVE ZA DOLOČITEV NAMENSKE RABE ZEMLJIŠČ

54. člen
(usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč)

(1) V izvedbenem delu tega OPN se določijo območja naslednjih namenskih rab zemljišč: stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča, vodna zemljišča, druga zemljišča, ki se delijo še na PNR.

(2) Stavbna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in strokovnih podlag, v katerih so utemeljene potrebe po zagotavljanju teh zemljišč in predvideni obseg ter lokacija teh zemljišč.

(3) Najboljša in druga kmetijska zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu, upoštevajoč tudi podatke o gozdu (MKGP) in o stavbnih zemljiščih za širitev naselij.

(4) Gozdna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in podatka MKGP (maska gozda).

(5) Vodna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu ter veljavnih katastrskih podatkov in DOF.

(6) Območja poplav se določijo na podlagi hidrološko-hidravličnega izračuna, ki se za lokacije v bližini vodotokov in za posege, ki bi lahko pomembno vplivali na vodni režim, pripravi kot strokovna podlaga v postopku priprave OPPN oziroma v fazi priprave PGD.

(7) Druga zemljišča (predvsem za infrastrukturo) se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in ob upoštevanju dejanskega stanja ter projektnih preveritev.

9 USMERITVE ZA DOLOČITEV PROSTORSKIH IZVEDBENIH POGOJEV

55. člen
(usmeritve za določitev PIP)

(1) V izvedbenem delu tega OPN so določeni PIP za naselja, za območje razpršene poselitve in razpršene gradnje in za odprt prostor po različnih EUP.

(2) PIP določajo vrste dovoljenih posegov v prostor glede namena in vrste gradenj ter DIP, lego objektov na zemljišču in velikost ter oblikovanje objektov, merila za parcelacijo, merila za priključevanje objektov na GJI in grajeno javno dobro ter skupna merila in pogoje za celostno ohranjanje kulturne dediščine in ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Določena so tudi merila in pogoji za gradnjo objektov zunaj območij stavbnih zemljišč ter za pripravo OPPN.

III. IZVEDBENI DEL

1 SPLOŠNE DOLOČBE

56. člen
(vsebina)

(1) Izvedbeni del OPN določa prostorske izvedbene pogoje (PIP) za posamezna območja podrobnejše namenske rabe (PNR) in za posamezne enote urejanja prostora (EUP) ter DIP za posamezna območja namenske rabe in PNR in za posamezne EUP.

(2) Splošni PIP se dopolnjujejo in nadgrajujejo, podrobneje določajo s podrobnejšimi PIP za posamezne PNR ter s posebnimi PIP za posamezne EUP, pri čemer posebni PIP za posamezne EUP podrobneje določajo, dopolnjujejo, lahko pa tudi izključujejo splošne ali podrobnejše PIP.

2 ENOTE UREJANJA PROSTORA

57. člen
(enote urejanja prostora)

(1) Območje občine se deli na EUP. Te določajo pogoje za urejanje:
- posameznih naselij oz. njihovih delov,
- območij razpršene poselitve vinogradniška območja, razpršena poselitev izven naselij in posamična razpršena poselitev
- območij odprtega prostora.

(2) Za posamezno EUP veljajo:
- splošni PIP za urejanje prostora,
- podrobnejši PIP, ki so opredeljeni za posamezne vrste namenskih rab in PNR,
- posebni PIP, ki se nanašajo na posamezno EUP.

3 OBMOČJA NAMENSKE RABE PROSTORA

58. člen
(območja namenske rabe prostora)

(1) Območje občine se glede na osnovno namensko rabo prostora deli na: območja stavbnih zemljišč, območja kmetijskih zemljišč, območja gozdnih zemljišč, območja vodnih zemljišč, območja drugih zemljišč.

(2) Območja osnovne namenske rabe se delijo na območja PNR. Nekatere vrste PNR so še podrobneje razdeljene.

(3) Podrobnejši PIP za območja in površine PNR, določene v preglednici 1, glede namembnosti, tipologije, faktorja izrabe, dopustnih dejavnosti, dopustnih objektov, dopustnih gradenj, meril in pogojev za oblikovanje ter drugih meril in pogojev (v nadaljevanju podrobnejših PIP za posamezne PNR), so opredeljeni v členih 101 do 111 tega odloka.

(4) Javne površine so površine, ki so pod enakimi pogoji dostopne vsem. Praviloma se urejajo na območjih z namensko rabo: prometne površine (PC, PŽ, PO), trgi, parki (ZP), športni parki in igrišča (ZS), mestni gozdovi-gozdovi s posebnim namenom (GP), celinske vode (VC), zelene obvodne površine (ZDo), druge zelene površine (ZD), pokopališča (ZK).

(5) Na območjih veljavnih OPPN so v kartografskega dela tega OPN okvirno (informativno) prikazane prevladujoče PNR.

Preglednica 1: Prikaz območij in površin namenske rabe prostora.

OBMOČJA OSNOVNE NRP	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE (PNR)	Podrobnejše površine PNR
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ	**S – OBMOČJA STANOVANJ**	
	SS – stanovanjske površine	SSo – urbana stanovanjska pozidava raznolike tipologije
		SSs – urbana prostostoječa stanovanjska pozidava
		SSn – urbana strnjena stanovanjska pozidava
		SSv – urbana večstanovanjska pozidava
	SB – stanovanjske površine za posebne namene	SBv – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene
	SK – površine podeželskega naselja	SKs – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami
		SKk – območja kmetij
	SP – površine počitniških hiš	
	C – OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti – jedra naselij	
	CD – druga območja centralnih dejavnosti	CDi – območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa, CDz – območja zdravstva
		CDk – območja kulturnih dejavnosti, javne uprave in gasilskih domov
		CDv – območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami
		CDo – območja trgovskih, oskrbnih, poslovno – storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjša obrt
	I – OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IP – površine za industrijo	
	IG – gospodarske cone	
	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	
	B – POSEBNA OBMOČJA	
	BT – površine za turizem	
	Z – OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	ZSk – površine za oddih in rekreacijo ob Kolpi
	ZP – parki	
	ZD – druge urejene zelene površine	
	ZK – pokopališča	
	P - OBMOČJA PROMETNIH POVRŠIN	

	PC – površine cest	
	PŽ – površine železnic	
	PO – druge prometne površine	
	E – OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
	O – OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
	A – POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	
	Av – površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije	
	Az - zidanice in turistični objekti v vinogradniških območjih	
	As – površine razpršene poselitve – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami	
	Ak – površine razpršene poselitve – kmetije	
	Ap – površine razpršene poselitve – površine počitniških hiš	
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	**K – OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ**	
	K1 – NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	K2 – DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ	**G – GOZDNA ZEMLJIŠČA**	
	Gg – gozd gospodarskega pomena	
	Gp – gozd s posebnim namenom	Gpn – gozd s posebnim namenom
		Gpr – gozd s posebnim namenom - rezervat
	Gv – varovalni gozd	
IV. OBMOČJA VODA	**V – POVRŠINSKE VODE**	
	VC – celinske vode	
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ	**L – OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN**	
	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	

4 DOPUSTNA IZRABA PROSTORA

59. člen
(dopustna izraba prostora)

(1) DIP je za načrtovane prostorske ureditve, za katere je to potrebno, določena v podrobnejših PIP za PNR oz. v posebnih PIP za EUP kot odstotni delež odprtih zelenih ali drugih površin, ki služijo skupni rabi prebivalcev območja in zagotavljajo kvaliteto bivanja ter ne služijo kot prometne površine ali površine, ki služijo uporabi in delovanju objektov (npr. dostopi, dovozi, parkirišča in prostori za ekološke otoke) glede na celotno površino EUP oz. PNR.

(2) DIP je za načrtovane prostorske ureditve, za katere je to potrebno, določena v podrobnejših PIP za PNR, in sicer kot FI in FZ.

(3) V EUP, kjer DIP ni določena, se glede DIP upoštevajo normativi in standardi za posamezno dejavnost.

(4) Odstopanja od FI in FZ, določenih s tem odlokom, je dovoljeno, če gre za rekonstrukcijo obstoječih stavb.

5 SPLOŠNI PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI

60. člen
(dovoljene dejavnosti)

(1) PIP glede dovoljenih dejavnosti so podrobno prikazani v preglednicah, ki so v členih od 101 do 111 tega odloka, in so opredeljene na podlagi predpisov, nekatera poimenovanja pa so poenostavljena ali združujejo več kategorij iz predpisov.

(2) Na območju mesta Črnomelj, razen na območju ČR/6-OPPNa (mestno jedro Črnomlja), niso dovoljene dejavnosti, ki so na »Seznamu obveznih dejavnosti v mestnem jedru Črnomlja« iz 113. člena tega odloka.

Preglednica 2: Pojasnilo povezav med poimenovanjem dopustnih dejavnosti v tem odloku in poimenovanjem v predpisu o klasifikaciji dejavnosti

Poimenovanje dopustnih dejavnosti v tem odloku	Dejavnosti, navedene v predpisu o klasifikaciji dejavnosti
kmetijstvo	A kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo
izkoriščanje mineralnih surovin	B rudarstvo
predelovalne, proizvodne, industrijske dejavnosti	C predelovalne dejavnosti
oskrba z energijo	D oskrba z električno energijo, plinom in paro
- oskrba z vodo - odvajanje in čiščenje odpadne vode - ravnanje z odpadki	E oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja
gradbeništvo	F gradbeništvo
trgovina ter storitvene dejavnosti	G trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil
promet in skladiščenje	H promet in skladiščenje
gostinstvo in turizem	I gostinstvo
poslovne dejavnosti	J informacijske in komunikacijske dejavnosti K finančne in zavarovalniške dejavnosti L poslovanje z nepremičninami M strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti N druge raznovrstne poslovne dejavnosti
dejavnosti javne uprave	O dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti
izobraževanje	P izobraževanje
zdravstvo in socialno varstvo	Q zdravstvo in socialno varstvo
kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti	R kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti

druge dejavnosti	S druge dejavnosti T dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo U dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

(3) Na območjih stanovanj se v objektih, v katerih se na dan uveljavitve tega prostorskega načrta izvaja dovoljena nestanovanjska raba, dovoli novogradnja v obsegu prilagoditve objekta nujnim tehničnim zahtevam za ohranitev izvajanja dejavnosti, ki ne moti bivalnega okolja.

61. člen
(splošni PIP o vrstah dovoljenih objektov glede na namen)

(1) V EUP so na površinah PNR dopustne gradnje vseh vrst objektov, tudi nezahtevnih in enostavnih, ki so navedeni v podrobnejših PIP za PNR ali posebnih PIP za EUP.

(2) Dopustna je gradnja objektov GJI, namenjena komunalnemu opremljanju stavbnih zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstvu okolja, voda in narave, varstvu kulturne dediščine in obrambi.

62. člen
(namembnost objektov in vrste posegov v prostor)

PIP glede na namen in možnosti spremembe namembnosti objektov so podrobno opredeljeni v preglednicah v členih od 101 do 111 tega odloka.

63. člen
(vrste dovoljenih gradenj)

(1) Na vseh območjih je dovoljena gradnja in rekonstrukcija objektov GJI, skladno z določili tega odloka.

(2) Gradnje, dozidave, nadzidave, rekonstrukcije ter odstranitve objektov, kot tudi spremembe namembnosti objektov so dovoljene na območjih, kjer je to skladno s splošnimi PIP ter PIP za posamezno PNR ali EUP. Odstranitve objektov ali delov objekta kulturne dediščine so dovoljene le, če je v ta namen predhodno pridobljeno soglasje pristojnega organa. Novogradnja objekta na mestu prej odstranjenega objekta ali dela objekta kulturne dediščine mora glede velikosti in drugih urbanističnih elementov upoštevati usmeritve kot jih določi pristojna javna služba ali so določeni v kulturnovarstvenem soglasju.

(3) Prenove objektov imajo v primeru kakovostne arhitekture in dediščinskih objektov ter območij prednost pred novogradnjami, pri čemer se pri namembnosti in oblikovanju upošteva prostorski kontekst.

(4) Za dozidave in vse vrste razširitev objektov veljajo osnovna določila za gradnjo novih objektov.

(5) Investicijska in redna vzdrževalna dela so dovoljena na vseh legalno zgrajenih objektih. Pri vzdrževanju se ohranja oziroma zagotovi prvotne kakovostne fasadne elemente.

(6) Dovoljene so rekonstrukcije legalno zgrajenih objektov izven stavbnih zemljišč, širitve objektov niso dovoljene.

64. člen
(lega objektov in odmiki)

(1) Odmiki od mej sosednjih zemljišč:
- 5,0 m - za nove stavbe na območjih IG in IP, ki mejijo na območja stanovanj, centralnih dejavnosti in posebnih območij,
- 3,0 m - za vse zahtevne in manj zahtevne objekte - za stavbe (nad terenom in pod njim), razen v primeru gradnje v nizu,
- 1,5 m - za vse nezahtevne in enostavne objekte, razen za ograje, škarpe, oporne zidove, urbano opremo ter parterne ureditve, pri katerih je najbolj izpostavljen del odmaknjen minimalno 0,5 m.

(2) Na notranjo stran zemljiške parcele se (ne glede na določila prejšnjega odstavka) lahko postavijo oz. zgradijo naslednji NEO:
- utrjene dovozne poti in dvorišča,
- pomožne infrastrukturne objekte, razen male komunalne čistilne naprave, objekte s hidroforno postajo oz. prečrpališčem in pomožne objekte za spremljanje stanja okolja, kjer je potreben odmik minimalno 1,5 m,
- poljsko pot, gozdno cesto ali vlako, planinsko pot, trimsko in kolesarsko stezo,
- obore in ograje za pašo živine,
- urbano opremo ter podzemne NEO.

(3) Ne glede na določilo prvega in drugega odstavka so manjši odmiki objektov od meje sosednjega zemljišča dovoljeni s pisnim soglasjem lastnika tega zemljišča. Manjši odmiki brez soglasja lastnika sosednjega zemljišča so dovoljeni le v primeru nadomestne gradnje na mestu legalno zgrajenih objektov v istih tlorisnih in vertikalnih gabaritih.

(4) Odmiki novih objektov od cestnega telesa javnih cest morajo biti v skladu s cestno-prometnimi predpisi glede na kategorizacijo posamezne ceste, upoštevaje določila tega odloka v zvezi z gradbenimi linijami in gradbenimi mejami;

(5) odstopanje od določil prejšnjega odstavka je možno v soglasju z upravljavci javnih cest in kadar stavbe sledijo obstoječi razpoznavni gradbeni liniji naselja ali dela naselja oziroma v naseljih, za katera veljajo pogoji varstva kulturne dediščine.

(6) Pri umeščanju objektov se upoštevajo gradbene linije, kjer te niso določene v kartografskem delu OPN, se povzamejo iz vzorca postavitve obstoječih objektov na območju.

(7) Pri odmikih se upoštevajo odmiki od najbolj izpostavljenih delov objektov.

(8) Za gradnjo objektov ob javnih površinah je izhodišče za določanje kote pritličja objekta kota javnega prostora, ob katerem bo stal objekt. Kota pritličja ne sme biti več kot 1.5 m pod koto ali nad koto javne poti ali javne ceste, ob kateri stoji, če je odmik objekta od javnega prostora manj kot 8.0 m. Kota terena zasebnega zemljišča ob meji z javnim prostorom lahko odstopa največ 1.0 m od kote terena javnega prostora, na katerega meji.

65. člen
(velikosti in oblikovanje objektov)

(1) Vsi objekti in prostorske ureditve se prilagodijo kvalitetnim objektom in ureditvam v okolici po stavbnih volumnih, višini in gradbenimi linijami ter gradbenimi mejami, naklonu streh in smereh slemen, barvi in teksturi streh in fasad, načinu ureditve odprtega prostora, urbani opremi in drugih oblikovnih značilnosti prostora.

(2) Vsi objekti na gradbeni parceli ter znotraj EUP so medsebojno oblikovno usklajeni:
- Gabariti: pri določanju višine objektov se upošteva tudi pretežno višino kakovostnih okoliških objektov znotraj EUP, tako da novi objekti po višini ne izstopajo iz silhuete naselja in da ustrezno izkoriščajo terenske danosti. Izjema so EUP, v katerih so posebej dovoljeni višinski poudarki oziroma višji gabariti od obstoječih.
- Strehe: obliko, naklon, kritino in smeri slemen se prilagodi splošni oz. kakovostni podobi v prostorski enoti. Kritine so temnih, ne bleščečih barv (naravne opečne na območjih tradicionalne tipologije gradnje, drugje lahko tudi sive do grafitno sive ali rjave). V območjih brez javnega vodovoda so dovoljene le opečne ali nebarvane betonske kritine, odvisno od tipologije gradnje v naselju. Dovoljene so travnate strehe. Osvetlitev podstrešnih prostorov je dovoljena s terasami, frčadami in drugimi oblikami odpiranja strešin, ki ne smejo biti višje od osnovne strehe in morajo biti na posamezni strehi poenoteno oblikovane. Na strešinah se dovoli namestitev sončnih sprejemnikov, ki ne smejo presegati slemena streh. Smer slemena stavbe mora biti vzporedno s plastnicami nagnjenega terena, razen kadar je prevladujoč vzorec smer slemena prečno na plastnice.
- Fasade: pri oblikovanju fasad se smiselno upošteva kakovostne oz. prevladujoče okoliške objekte v prostorski enoti glede oblikovanja arhitekturnih elementov na fasadi, kot so členitev fasad, okna, slopi oz. stebri, nadstreški, balkoni, ograje, fasadna dekoracija in barve oziroma drugo (struktura, materiali).
- Barve fasad: prepovedana je uporaba signalnih barv (npr. citronsko rumena, vijolična, živo oz. travniško zelena, živo oz. turkizno modra ipd.) in kombinacija vpadljivih kontrastnih barv. Barva fasade je skladna z barvo strehe in stavbnega pohištva. Niso dovoljene poslikave fasad in podobno, izjeme so sakralni objekti, gasilski domovi, objekti za kulturne dejavnosti in drugi objekti simbolnih pomenov.

(3) Ob javnih površinah se ob upoštevanju gradbenih linij in gradbenih mej zagotovi glavna fasada stavbe, ki se oblikuje glede na pomen in značaj javnega prostora. Zadnje fasade

objektov in servisne manipulacijske površine se ne urejajo ob javnih površinah, kot so pomembnejše ceste in ulice ter parki, trgi, igrišča.

(4) Odstopanja od prejšnjih določil so dovoljena pri dominantah v prostoru (cerkve, kapelice, spominska obeležja in podobno) in objektih javnega pomena.

(5) Urejanje vaškega jedra: upošteva se tradicionalne strukture ohranjenih kvalitetnih vaških jeder in njihovo značilno podobo v prostoru (silhuete, robove). Fasade objektov, ki mejijo na javni prostor jedra naselja, se oblikujejo kot glavne fasade, pri čemer se stremi k enotni podobi naselja.

(6) Podrobnejši PIP glede oblikovanja objektov so opredeljeni v preglednicah v členih od 101 do 111. tega odloka.

66. člen
(ureditve zunanjih površin)

(1) Na vseh območjih se v pretežni meri ohranja zdrava obstoječa avtohtona vegetacija, pri novih zasaditvah se uporabljajo avtohtone drevesne in grmovne vrste listavcev. Nove zasaditve ne smejo ovirati prometne varnosti oziroma preglednosti. V okolici javnih objektov se ne uporabljajo visokoalergene vrste in vrste rastlin, ki imajo strupene plodove ali druge dele.

(2) Pri urejanju okolice objektov se upošteva obstoječa konfiguracija terena. Na posamezni parceli so dovoljeni nasipi in vkopi do največ 3,0 m glede na obstoječi teren.

(3) Pri preoblikovanju terena se upošteva načelo čim bolj smotrne prerazporeditve mas ter prilagoditve obstoječemu reliefu na mejah območja urejanja.

(4) Višinske razlike na zemljišču so urejene s travnatimi brežinami. Oporni zidovi so dovoljeni le do višine 1,5 m, in sicer le v primerih, ko niso možna drugačna zavarovanja brežin. Gradnja višjega opornega zidu je dovoljena le v primerih, ko gre za gradnjo javnih objektov in naprav ali kadar gre za ukrep varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pri opornih zidovih višjih od 1,5 m se v sklopu projektne dokumentacije pripravi strokovne prostorske preveritve za oblikovanje in ozelenitve, skladno z oblikovanjem okoliških ureditev in pozidave.

(5) Dostopne poti in gospodarske površine se oblikujejo po terenu. Dovozi se utrdijo.

(6) Pri urejanju okolice objektov in javnih površin izvajalec gradbenih del med gradnjo objekta zavaruje vegetacijo pred poškodbami, po končani gradnji pa sanira poškodbe, odstrani začasne objekte in naprave, odvečni gradbeni material ter uredi okolico.

(7) Pri urejanju območij zelenih površin in zelenih površin v sklopu drugih NRP se upošteva in zagotovi:
- značilnosti terena, predvsem topologijo, mikroklimo, osončenost in rastiščne pogoje,
- oblikovno skladnost in povezanost z okolico,
- programsko ustreznost glede na namensko rabo in dejavnost ter vse uporabniške skupine, trajnostne zahteve, predvsem glede izbora rastlin in gradbenih materialov ter ukrepov za zadrževanje voda in ustrezne rastiščne pogoje za obstoječo in načrtovano vegetacijo.

(8) Območja zelenih površin (ZS, ZSk ZP, ZK, ZD) se lahko komunalno opremijo v skladu z določili tega odloka. Urejanje in vzdrževanje odprtih površin je dovoljeno v skladu z osnovno namembnostjo območja.

(9) Območje tlakovanega dela gradbene parcele se, ob upoštevanju zahtev za varstvo voda pred onesnaženji, v čim večji meri tlakuje s propustnimi materiali. Načrtuje se prostorske ureditve za zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike.

(10) V primeru urejanja tlakovanih površin s površino večjo od 300 m^2 se zagotovi predhodno preveritev vplivov na vodni režim na podlagi hidrološko – hidravličnega izračuna.

(11) Za tlakovanje površin ob javnih objektih se uporabljajo kakovostni, trajni materiali, zagotovi se kakovostno oblikovanje. Materiali in oblikovanje tlakovanih površin so usklajeni z arhitekturo objektov, urbano opremo in drugimi zunanjimi ureditvami. Ni dovoljena uporaba agresivnih barv in drsečih materialov.

(12) V ureditve javnih površin se vključi avtohtono drevje kot lipa, divji kostanj, oreh in podobno ter postavitev urbane opreme (vodnjaki, razpela, oglasne deske, klopi, konfini).

(13) Ekološki otoki se postavijo izven osrednjih delov naselja, če to ni mogoče, se postavijo v zelene niše, na mesta, ki vidno niso izpostavljena.

67. člen
(zasaditve)

(1) Na območjih kmetijskih zemljišč se ohranja obstoječa drevesa in živice. Obrežne drevnine, razen sanitarnih sečenj, ni dovoljeno odstranjevati. Če je odstranitev zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev nujna, se jih nadomesti oziroma sanira. Za izvajanje gradbenih del v vplivnem območju pomembnejših dreves se izdela načrt zavarovanja. Če obstoječih dreves in živic zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno ohraniti, se jih nadomesti ob upoštevanju vrstne sestave in razmestitve vegetacije pred odstranitvijo, ali pa se zasaditev izvaja skladno z zasaditvenim načrtom v okviru posameznih prostorskih ureditev.

(2) Na območju naselja se drevesna vegetacija v čim večji meri ohranja. Zagotovijo se tudi nove zasaditve.

(3) Minimalni pogoji za gradnjo v vplivnem območju obstoječe in načrtovane vegetacije so:
- v primeru tlakovanja površin ob drevesih se zagotavlja ustrezno kakovost in količino tal, dostopnost vode in zračenje tal nad koreninskim sistemom. Minimalna netlakovana odprtina za prehajanje zraka in vode je 3,0 m2 na drevo. Ta površina ne sme biti povozna;
- gradbišča ni dovoljeno organizirati na vplivnem območju obstoječih pomembnejših dreves; v kolikor to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni izvedljivo, se z načrtom zavarovanja predvidi ustrezne varnostne ukrepe in zagotovi sanacijo poškodovanih dreves oziroma nadomestitev uničenih dreves s primerljivo vrsto, in sicer z vsaj 10–letno in petkrat presajeno sadiko.

(4) Obstoječe drevorede se ohranja in obnavlja. Če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno, se jih nadomesti z enako ali podobno vrsto dreves, skladno s šestim odstavkom tega člena in z uporabo najmanj 10-letnih, petkrat presajenih, drevoredno vzgojenih sadik z višino debla in krošnje, primerljivo z drugimi drevesi v drevoredu.

(5) Živa meja ob cestišču je lahko visoka največ 100 cm, merjeno od nivoja cestišča do vrha žive meje. Če je med cestiščem in živo mejo pločnik, mora biti zasajena 50 cm od zunanjega roba pločnika. Če je živa meja ali drevo ob cestišču, morata biti zasajena 100 cm od roba cestišča. Drevesa ne smejo segati nad vozišče tako, da bi ovirala promet.

(6) Zasaditve površin v javni rabi vključujejo drevesno in grmovno vegetacijo, pri čemer so minimalni pogoji:
- za parkirišča na nivoju terena: 1 funkcionalno drevo z višino krošnje na najmanj 2,5 m na 5 parkirnih mest; drevesa so po parkirišču enakomerno razporejena.
- ob mestnih vpadnicah se zasadijo obojestranski drevoredi, enostranski pa le v primerih, ko je profil ceste tako določen s tem odlokom in v primerih, v katerih zaradi prostorske utesnjenosti to ni mogoče,
- zasaditve javnih površin se izvaja s funkcionalnimi drevesi (drevo z obsegom 25 – 30 cm na višini 1,0 m od tal po saditvi in višino debla med 2,5 in 3,5 m, posajeno ob cesti, na kateri je dovoljen tovorni promet.

(7) Izbor rastlin za zasaditve upošteva rastiščne razmere in varnostno zdravstvene zahteve, zato je priporočena uporaba vrst, ki dobro prenašajo mestno klimo, zmrzal in sušo ter sol (npr. javor, lipa, koprivovec, gledičija, robinija, ginko). Minimalni pogoji so:
- na javnih površinah, zlasti v parkih in na otroških igriščih, ni dovoljena uporaba strupenih in poudarjeno alergenih rastlin,
- pri drevesnih vrstah je prepovedana uporaba krhkih, lomljivih vrst, kot topol in vrba z izjemo obvodnega prostora ter jesenolistni javor in vrst, ki so poudarjeno občutljive za rastlinske bolezni ali škodljivce skladno z določili pristojnih služb za varstvo rastlin;
- na ekološko pomembnih območjih in v območjih naravnih vrednot je dovoljena le avtohtona vegetacija,
- uporaba eksotičnih vrst je dovoljena le v izjemnih primerih in sicer na parkovnih površinah in v okviru zelenic ob javnih objektih posebnega pomena.

(8) Za vsako stanovanje v stavbi s šest ali več stanovanji se zagotovi najmanj 15 m^2 zelenih površin. Od tega mora biti najmanj 2,5 m^2 površin namenjenih za počitek stanovalcev, najmanj 5,0 m^2 površin zagotovljenih za igro z žogo za potrebe večjih otrok in mladostnikov ter najmanj 7,5 m^2 površin namenjenih in urejenih za igro mlajših otrok (do 12 let), in sicer 4,0 m^2 za igralne površine (opremljeno igrišče) in 3,5 m^2 za zelene površine.

(9) Površine iz prejšnjega odstavka za igro mlajših otrok so lahko oddaljene od stanovanj do 100 m površine za igro večjih

otrok in mladostnikov pa do 300 m. Najmanjša priporočljiva velikost otroškega igrišča je 200 m2, najmanjša priporočljiva velikost igrišča za igro večjih otrok in mladostnikov je 1000 m2. Igrišča za igro otrok so odmaknjena od prometnic oziroma zavarovana pred njimi.

(10) V stanovanjskih objektih za posebne namene (SB) se zagotovi na vsako posteljo najmanj 8 m2 zelenih površin.

(11) Če na gradbeni parceli večstanovanjskega objekta ni prostorskih možnosti za zagotovitev zadostnih zelenih površin, investitor manjkajoče zelene površine, razen površin za mlajše otroke (7,5 m2 na stanovanje), zagotovi na drugi ustrezni lokaciji, ki je od stavbe oddaljena največ 200 m tako, da je stanovalcem omogočena njena trajna uporaba.

(12) Normativi iz prejšnjih odstavkov se ne uporabljajo, kadar se nova stanovanja (do pet stanovanj) pridobijo s preureditvijo obstoječih stavb na območju naselja.

(13) Kadar se zaradi novogradnje objekta odstrani obstoječa drevesa, se odstranjena drevesa nadomesti na območju gradbene parcele novega objekta oziroma v skladu z določbo 4. odstavka tega člena.

(14) Ozelenitev parkirnih mest ne nadomešča zahtevane ozelenitve gradbene parcele objekta.

68. člen
(gradbene parcele)

(1) Za gradnjo stavbe se določi gradbena parcela, ki se ji določi velikost, lega in oblika. Za gradnjo stavbe na predhodno določeni gradbeni parceli se preveri ustreznost njene velikosti, lege in oblike.

(2) Pri določitvi gradbenih parcel se upošteva:
- položaj, namembnost in velikost gradbenih parcel;
- urbanistične zahteve - obvezen je dostop z javne ceste ali poti do vsake gradbene parcele, na kateri so ustrezne parkirne površine (glede na namembnost objektov), utrjene površine in funkcionalno zelenje;
- namembnost in velikost javnih površin, prometnih površin in komunalnih koridorjev ter njihovo vzdrževanje;
- sanitarno - tehnične zahteve (vpliv bližnje okolice, osončenje v odnosu do gostote zazidave in glede na razmestitev bivalnih prostorov v stavbi, prezračevanje – proste površine, interventne poti);
- določen FZ ali FI, minimalne odmike od posestnih meja ter omejitve, ki jih določajo gradbene meje in gradbene linije;

(3) Najmanjša velikost gradbene parcele za gradnjo novih objektov se določi skladno s pogoji:
- za prostostoječo stanovanjsko stavbo na območju SSs najmanj 550 m2,
- za strnjeno stanovanjsko gradnjo na območju SSn najmanj 300 m2 za en objekt v nizu,
- za površine podeželskega naselja na območju SKs najmanj 600 m2,
- za območja kmetij na območju SKk najmanj 1000 m2.

(4) Določila iz prejšnjega odstavka ne veljajo:
- za območja vaških in trških jeder, mestnega jedra Črnomlja,
- za stanovanjska območja višje gostote (na območju SSv in SSn),
- druga območja, kjer je dovoljena gradnja večjih objektov,
- za EUP: ČR/14h, ČR/14i, ČUS/4, DRE/2, DRE/3a, DRE/3b in LOK/8.

(5) Za območja iz prejšnjega odstavka se gradbena parcela se določi glede na predpisano izrabo zemljišča in ostale pogoje, ki jih določa ta odlok.

(6) Za kmetije in kmetijske objekte se poleg pogojev iz 2. odstavka tega člena velikost gradbene parcele določi še ob upoštevanju velikosti, potreb po modernizaciji, lege in medsebojne razporeditve objektov, potrebnega manipulativnega prostora (tudi dostop, parkirišča, manipulacijski prostor za tovorna vozila, drugo mehanizacijo in za deponije) in vitalnosti kmetije.

(7) Pri stavbah v območjih centralnih dejavnosti (CD) in v posebnih območjih (SB) se poleg pogojev iz 2. odstavka tega člena velikost gradbenih parcel določi na osnovi oblikovanosti terena, programa dejavnosti in pogojev za izkoriščenost gradbene parcele, za katere se izvaja prostorska ureditev ali gradnja.

(8) Delitev zemljiških parcel za oblikovanje novih gradbenih parcel je dovoljena pod pogojem, da se nove parcele oblikujejo na podlagi določil tega odloka in da imajo vse parcele zagotovljen dovoz in dostop do javne ceste.

(9) Ne glede na prejšnji odstavek je delitev zemljiških parcel možna za potrebe gradnje GJI v skladu z zahtevami izgradnje javnega infrastrukturnega objekta.

(10) Ne glede na določila tega člena glede na velikost gradbene parcele se v postopkih določanja gradbenih parcel obstoječim objektom, ki gradbene parcele še nimajo določene, se gradbena parcela glede na namembnosti objekta določi v smiselni optimalni površini, ki omogoča kontinuirano namembnost objekta ali stavbe ali sklopa objektov z zunanjimi ureditvami.

(11) Na območjih razpršene poselitve in razpršene gradnje, določene s tem odlokom, so minimalne velikosti gradbenih parcel lahko tudi manjše od minimalnih velikosti, določenih s tem odlokom, če se pri določitvi gradbene parcele upoštevajo minimalne zahteve za zagotavljanje normalne uporabe objektov.

69. člen
(nezahtevni in enostavni objekti)

(1) Vrste dovoljenih NEO so opredeljene v preglednicah v prilogah 1a in 1b tega odloka,

(2) Na območjih, varovanih s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, so NEO dovoljeni, če je gradnja skladna s PIP za varstvo kulturne dediščine.

(3) Splošni PIP za gradnjo NEO so:
- oblikujejo se skladno z določili za zahtevne in manj zahtevne objekte v okviru gradbene parcele in osnovnega objekta oz. zaokroženega ureditvenega območja,
- višina je pritličje, brez kleti,
- strehe so enake osnovni stavbi,
- če je pomožni objekt prostostoječ, je sleme strehe v smeri daljše stranice,
- čopi so dovoljeni na kmetijsko gospodarskih objektih, če je to značilen vzorec oblikovanja,
- strešne frčade niso dovoljene, izjemoma so dovoljene v primeru objektov za spravilo sena skladno s tradicionalno izvedbo.

(4) Ne glede na določila prejšnjega odstavka so strehe nižjega naklona do 10° se lahko uredijo v primeru pohodne strehe (terase), v primeru steklenjakov, zimskih vrtov, nadstreškov in pergol ali če je zaradi funkcionalnosti osnovnega objekta na gradbeni parceli taka streha bolj primerna. Strešna kritina nadstreškov je lahko tudi prosojna.

(5) Poleg določil iz prejšnjih odstavkov, se za gradnjo posameznih NEO določajo naslednji pogoji:
- na gradbeni parceli, ki pripada osnovni stavbi, se lahko zgradi največ po en nadzemni objekt za lastne potrebe iste vrste.
- pri enostanovanjski stavbi ti objekti v skupni površini ne smejo presegati 90 m2 in FZ in nad skupno površino 45 m2 ne smejo imeti skupnih konstrukcijskih elementov,
- gradnja nadzemnih NEO objektov (razen vetrolovov, ograj, opornih zidov, parternih ureditev, bazenov in nadstreškov v obliki pergole) med javno potjo in gradbeno linijo oziroma glavnim objektom na parceli ni dovoljena.
- na vinogradniških območjih morajo biti rezervoarji za gorivo in zbiralniki kapnice vkopani. Zbiralniki za kapnico ne smejo biti posebej nadkriti, razen če so sestavni del objekta. Izjema so brajde na vinogradniških območjih.
- Ograje povzemajo tip in material ograj območja EUP na katerem se nahajajo. Uporabljajo se žive meje iz avtohtonega grmičevja ter žične, kovinske ali lesene ograje. Zidovi niso dovoljeni, razen če so oblikovani kot del osnovnega objekta.
- Škarpe in podporni zidovi se arhitekturno oblikujejo oziroma obdelajo z naravnimi materiali in ozelenijo oz. se oblikujejo skladno z arhitekturo objekta, ki mu pripadajo.
- Spominsko obeležje v obliki kapelice se oblikuje po vzoru tradicionalnih v bližnjem prostoru; strehe so lahko simetrične dvokapnice, dovoljene so tudi trikapne strehe, naklon je od 40 do 50 stopinj, kritina je opečni zareznik ali bobrovec; zvonik ni dovoljen.
- Pomožni infrastrukturni objekti: Dovoljena je gradnja pomožnih infrastrukturnih objektov, ki so potrebni za normalno funkcioniranje EUP ali prečkajo EUP, ob upoštevanju drugih določil tega odloka. Protihrupne ograje se na območjih naselij lahko gradijo le do višine 2,20 m od nivelete ceste. Gradnja protihrupnih ograj je dopustna le na podlagi dokazanega preseganja dopustnih ravnih hrupa in na podlagi strokovne prostorske preveritve, pri čemer se zagotovi oblikovno skladnost s preostalimi elementi

obcestnega prostora in okoliške pozidave ter ustrezno oblikovanje in zasaditve za zakrivanje ograj v pogledih iz okoliških objektov prostora ter okoliške pozidave. Palisade, lovilne mreže in prosto viseče mreže ter drugi ukrepi za preprečevanje erozije na strminah se izvajajo tako, da niso vidno moteče. Od meje sosednjega zemljišča morajo biti oddaljeni najmanj 0,5 m, ob pisnem soglasju lastnika ali lastnikov sosednjega zemljišča je lahko odmik tudi manjši oziroma se jih lahko postavi na posestno mejo.

- Pomožni kmetijsko gozdarski objekti so lahko zgrajeni kot posamična gradnja. Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se NEO lahko gradijo tudi v območju 40 m pasu kmetijskih zemljišč, ki obkrožajo območja stavbnih zemljišč s PNR SKs, Skk, IK, Av, As, Ak, pod pogojem, da na istem območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena. Na kmetijskih zemljiščih je dovoljena ureditev zadrževalnikov vode in zbiralnikov padavinske vode za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč in napajanja živine. Čebelnjaki, krmišča, molzišča in rastlinjaki so dovoljeni tudi izven 40 m pasu. Dovoli se rekonstrukcija in nadomestna gradnja kozolcev obstoječih dimenzij na istih lokacijah, oziroma se lahko prestavijo v radiju 30 m, če se s tem izboljša raba kmetijskih zemljišč.
- Čebelnjaki zunaj območij kmetij so praviloma premični ali postavljeni na točkovnih temeljih. Lokacije čebelnjakov, stacionarnih ali premičnih morajo biti določeni tako, da območje preleta čebel iz panjev ne bo posegalo na poselitveno območje. Postavitev je možna na podlagi pozitivnega mnenja čebelarske svetovalne službe, iz katerega izhaja, da je zemljišče, na katerem bi stal takšen čebelnjak, v skladu s predpisi, ki urejajo čebelarstvo, da je zemljišče vključeno v kataster čebelje paše in čebelarski pašni red in da je investitor vpisan v priznano rejsko organizacijo za kranjsko čebelo.
- Začasni objekti: se postavljajo za čas prireditve ali sezonske turistične ponudbe in se po končani uporabi odstranijo, na zemljišču se po končani uporabi vzpostavi prvotno stanje.
- Urbana oprema: za izbor in oblikovanje urbane opreme se uporablja Katalog mestne opreme Občine Črnomelj. Uporablja se za vse ostale elemente urbane opreme, ki sooblikujejo javni prostor. Objekte in naprave za oglaševanje na javnih površinah je dovoljeno postavljati v skladu z določili občinskega predpisa o oglaševanju. Ni dovoljena uporaba urbane opreme v obliki kozolca ali drugih kvazi oblik. Na območjih odprtega prostora tradicionalnih in ruralnih naselij, KP Kolpa in KP Lahinja se izbor iz Kataloga mestne opreme smiselno uporablja, če ni z drugimi predpisi drugače določeno. Za ta območja se praviloma uporablja urbana oprema, izdelana v kombinaciji z lesom.

(6) Na celotnem območju občine so ob upoštevanju vseh režimov dovoljene raziskave in izraba geotermičnih virov pod pogojem, da trajno ne spreminjajo in poškodujejo naravnega stanja na površini in podtalju in da se po izvedbi zemljišča vrnejo v prvotno stanje.

6 PROMETNA, OKOLJSKA, ENERGETSKA IN KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

70. člen
(gradnja gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra)

(1) Vsa GJI se načrtuje, gradi, obratuje in vzdržuje v skladu z veljavnimi predpisi in tehničnimi normativi.

(2) Vsi posegi na GJI ter v varovalnem pasu GJI se lahko izvajajo le s soglasjem upravljavca posamezne GJI.

(3) Vodi GJI potekajo po javnih površinah, razen na odsekih, na katerih zaradi terenskih ali drugih razlogov potek po javnih površinah ni možen.

(4) Ob upoštevanju zadostnih medsebojnih odmikov vodi GJI potekajo v skupnih koridorjih, pri čemer se upošteva osnovne zahteve glede kota križanja in varnostih odmikov med vodi GJI, kot to določajo veljavni predpisi.

(5) Vsi vodi in objekti GJI potekajo oziroma so umeščeni v prostor tako, da je možno priključevanje vseh objektov na območjih urejanja.

(6) Vsi vodi in objekti GJI potekajo oziroma so umeščeni v prostor tako, da sta omogočeni njihova nemotena obratovanje in vzdrževanje.

(7) Gradnja prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture poteka usklajeno.

(8) Ob gradnji novih ali rekonstrukciji obstoječih vodov GJI se v okviru območja predvidenega posega predvidi tudi rekonstrukcijo preostalih vodov, objektov in naprav, ki so zaradi dotrajanosti, premajhne zmogljivosti ali drugih razlogov neustrezni.

(9) Vode GJI na urbanih območjih ter na območjih varstva kulturne dediščine se izvede podzemno oziroma skladno s pogoji služb za varovanje narave in kulturne dediščine.

(10) PIP glede priključevanja objektov na GJI in grajeno javno dobro so podrobno opredeljeni v preglednicah v členih od 101 do 111 tega odloka.

(11) Površine za cestno infrastrukturo so namenjene izgradnji in urejanju objektov in naprav za promet cestnih in tirnih vozil ter za spremljajoče objekte (pločniki, kolesarske steze, postajališča, parkirišča, počivališča, usmerjevalne table in drugi dopolnilni prometni objekti). Gradnja parkirišč, poti za pešce in kolesarje, zasaditve in urejanje obcestnega zelenja so dovoljene tudi izven prometnih površin.

(12) Poteki komunikacijskih vodov in energetskih vodov ter vodov okoljske infrastrukture ne izključujejo druge namenske rabe pod ali nad njimi, vendar namenska raba ne sme biti izključujoča, kar pomeni, da ne sme ogrožati delovanja in vzdrževanja vodov, hkrati pa vodi ne smejo ogrožati rabe nad ali pod njimi. Tako se zagotovi večnamenskost energetskih objektov, kar povečuje možnosti za njihovo ustreznejše vključevanje v prostor.

71. člen
(gradnja in urejanje cestnega in železniškega omrežja)

(1) Načrtovanje, gradnja in vzdrževanje obstoječe prometne infrastrukture so skladni z zakonskimi določili in veljavnimi predpisi s področja prometa.

(2) Ceste s pripadajočimi objekti in napravami se lahko gradijo in prenavljajo znotraj območjih prometne infrastrukture in območjih predvidenih za urejanje z OPPN, na preostalih območjih pa skladno z določili tega odloka.

(3) Dovozi in priključki na cestno mrežo se uredijo tako, da ne ovirajo prometa in v soglasju s pristojnim upravnim organom ali upravljavcem ceste. Na javno cesto se praviloma priključuje več objektov s skupnim priključkom.

(4) Nove slepo zaključene ceste imajo na zaključkih obračališča.

(5) V varovalnih pasovih obstoječih cest so gradnja novih objektov in naprav in investicijska vzdrževalna dela dovoljena v skladu z določili tega odloka in ob soglasju upravljavca ceste.

(6) V naseljih se ob cestah praviloma izvede hodnike za pešce, kolesarske steze in javno razsvetljavo. Izjemoma ta določba ne velja pri rekonstrukcijah cest z manjšimi prometnimi obremenitvami

(7) Vse regionalne ceste na območju potekov skozi naselja se perspektivno izvedejo najmanj v profilu: vozišče 2 x 3,25 m, robni pas 2 x 0,25 m, varovalni pas 0,50 m, kolesarska steza 2 x 1,0 m in hodnik za pešce 2 x 1,50 m.

(8) Na lokalnih cestah se vzpostavlja prečni profil za javno cesto z voziščem 2 x 2,75 izven naselja, v naseljih pa 2 x 3,0 m ter glede na prometne obremenitve, bližino turističnih točk, storitvenih dejavnosti, v zaposlitvenih delih naselja tudi kolesarska steza 2 x 1,50 m in hodnik za pešce širine 0,75 m, pri večjem številu pešcev pa tudi 2x0,75 m. Odstopanja se dovolijo pri rekonstrukciji obstoječih cest v naselju oz. v primerih, kjer je projektna hitrost do 50 km/h.

(9) Glede na njihovo funkcijo se ceste delijo na: DC – daljinska cesta, PC – povezovalna cesta, ZC – zbirna cesta, DP – dostopna cesta in MC – malo prometna cesta.

(10) Navedene skupine cest se podrobneje razdelijo na posamezne kategorije na območju UN Črnomelj na obvozne ceste, na primarne ceste, povezovalne ceste in sekundarne ceste. V prilogi tega odloka je pregledna karta cestnega omrežja z označenim tipičnimi prerezi ter shematski prikaz posameznih tipičnih prečnih profilov.

(11) Vzpostavi se sistem daljinskih, glavnih in regionalnih kolesarskih povezav na državni ravni ter občinske kolesarske povezave, ki se navezujejo na omrežje državnih kolesarskih povezav.

(12) Na območju Črnomlja se kolesarske povezave urejajo ob pomembnejših prometnicah. Omrežja peš poti in kolesarskih

povezav (stez oz. poti) se navezujejo na javne zelene površine, parke, igrišča in otroška igrišča, trge, pomembnejše objekte in se opremijo z urbano opremo prostora:

- z javno razsvetljavo (razen na območju gozdov in tam, kjer javna razsvetljava ni potrebna oz. njena namestitev ni skladna z vizijo urejanja prostora ali s smernicami sektorjev);
- z drevoredi oz. drugo zasaditvijo glede na v tem odloku določene profile posamezne prometnice,
- mestoma tudi z razširitvami javnega prostora – s počivališči, ki se uredijo kot peščene ali (na območjih bolj strnjene pozidave) tlakovane površine, opremljene z urbano opremo za sedenje in počitek (klopi in mize, smetnjaki, pitniki, stojala za kolesa ipd.),
- z drugo urbano opremo prostora (usmerjevalne in info table, konfini ali ograje za preprečevanje vdora motornega prometa na te površine, ipd.).

(13) Železniški promet: glede na funkcijo se železniške proge delijo na: HP – hitra proga, Z1 – glavna železniška proga 1. reda, Z2 – glavna železniška proga 2. reda, RP – regionalna železniška proga IT – industrijski tir. Posodobi in razširi se ponudba železniškega potniškega prometa, da bodo vlaki hitrejši, pogostejši, zmogljivejši in da bo vozni red usklajen z avtobusnim.

(14) Javni potniški promet se ureja na območjih obstoječe pozidave v večjih naseljih, med večjimi naselji in njihovimi zaledji ter razvija na območjih novih pozidav in širitev naselij, sočasno z rekonstrukcijami ali novogradnjami cestnega omrežja.

72. člen
(ureditve vstopno izstopnih mest za plovbo)

(1) Na območjih ob rekah Kolpi, Lahinji in Dobličici je dovoljena ureditev vstopno izstopnih mest za plovni režim na območjih stavbnih zemljišč in na drugih s tem odlokom določenih mestih.

(2) Lokacije vstopno izstopnih mest se vidno označi izven poplavnega območja ali na območju stavbišč ob obstoječih objektih z enotnimi oznakami, na območju KP Kolpa v skladu z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in se jih uredi na sonaravni način, da ne posegajo v pretočni profil reke..

(3) Na lokacijah kjer je predvideno postavljanje premičnih sanitarij se postavitev uredi tako, da vizualni niso izpostavljeni. V kolikor jih ni možno postaviti lokacijo, ki ne bo vizualno izpostavljen se le ti ustrezno zakrijejo z avtohtono zarastjo ali s premičnimi začasnimi elementi iz naravnih lesenih materialov.

(4) Vstopno izstopna mesta se uredi v skladu s podrobnimi izvedbenimi pogoji, na območju KP Kolpa pa v skladu z Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

- spodnja meja, pri kateri je čolnarjenje dovoljeno je 6 m3/s, oziroma 70 cm na vodomerni postaji v Radencih;
- v času drstitve (do 1. julija) naj se prednostno uporablja naslednja vstopno izstopna mesta: Prelesje PRE/2, Gornji Radenci GRA/3, Damelj DAM/2, Vinica VNC/1-OPPN, Dolenjci pri Adlešičih GOA/4, Griblje GRI/3;
- za potrebe množičnega turizma (nad 10 čolnov – kanujev oz. 5 raftov) naj se skozi celotno sezono prednostno uporablja vstopno izstopna mesta na naslednjih lokacijah oz. EUP: Prelesje PRE/2, Gornji Radenci GRA/3 (parc. št. 2304, k.o. Radenci), Damelj DAM/2, Vinica VNC/1-OPPN, Dolenjci pri Adlešičih GOA/4, Griblje GRI/3.

(5) Za vsak poseg na vodnem, priobalnem in poplavnem zemljišču je treba predhodno pridobiti vodno soglasje in naravovarstveno soglasje oz. dovoljenje za poseg v naravo ter ni v nasprotju s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč.

73. člen
(gradnja in urejanje parkirnih mest in garaž)

(1) Pri novogradnjah in pri spremembi namembnosti je treba na gradbeni parceli zagotoviti zadostno število parkirnih mest (PM). Zagotavljajo se na parkirnih površinah, garažnih mestih ali garažah v kletnih in preostalih etažah. Na območjih, kjer zaradi zatečenega stanja (npr. strnjena tipologija gradnje) PM ni možno zagotavljati na gradbeni parceli, se PM zagotavljajo na skupnih, v ta namen zagotovljenih površinah.

(2) Pri večstanovanjskih stavbah je treba čim več PM zagotavljati v kleteh stavb oziroma v podzemnih prostorih ali v preostalih etažah, tako da se ohranja več zelenih površin ob stavbah in zagotavlja večja bivalna kakovost območja.

(3) Pod obstoječimi PM je dopustna gradnja podzemnih garaž. Število javnih PM, ki so bila zgrajena za potrebe večstanovanjskih stavb, se s tem ne sme zmanjšati.

(4) PM morajo biti razporejena in izvedena tako, da hrup ali smrad ne motita dela, bivanja in počitka ljudi v okolici. Parkirne ploščadi z več kot 5 PM morajo biti ozelenjene z zasaditvijo dreves po splošnih PIP tega odloka o zasaditvah in urejanju javnih odprtih površin.

(5) Površine PM, manipulativnih površin in platojev morajo biti utrjene, tako da so nepropustne za vodo in naftne derivate. Ogradijo se z betonskimi robniki in nagnejo proti iztokom, ki morajo biti opremljeni s peskolovi in lovilci olj.

(6) PM, garaže in njihovi pomožni objekti morajo zadostiti zahtevam protipožarne zaščite. Goriva in maziva, ki odtekajo, je treba odstraniti na neškodljiv način. Garaže in njihovi pomožni objekti morajo imeti možnost prezračevanja.

(7) PM in garaže za tovorna vozila, ki presegajo 3,5 t, za avtobuse in za priklopnike teh motornih vozil v stanovanjskih naseljih niso dopustna. Zgraditi jih je možno na območju prometnih površin in območju proizvodnih dejavnosti.

(8) Če podzemne garaže niso zgrajene pod objekti, morajo imeti nad seboj dovolj debelo humusno plast, ki omogoča ozelenitev in zasaditev vsaj nizke vegetacije ali pa morajo imeti na terenu streho garaže urejeno kot javno površino, odprto športno igrišče, nadzemno parkirišče in podobno.

(9) Manipulacijske površine ob parkiriščih morajo biti izvedene in urejene tako, da se prepreči vzvratno vključevanje vozil na javno cesto.

(10) Na vseh javnih parkiriščih je treba, skladno s predpisi, zagotoviti ustrezno število parkirnih mest za funkcionalno ovirane osebe.

(11) Pri določanju PM za stavbe, namenjene javni rabi, ki morajo biti brez grajenih ovir, je treba zagotoviti 5 % PM za funkcionalno ovirane osebe. V primeru, da je PM v objektu manj kot 20, je treba zagotoviti 1 PM za funkcionalno ovirane osebe.

(12) Če posebni predpis ne določa drugače, se pri določanju PM večstanovanjskih stavb zagotavlja na vsako deseto stanovanje eno PM za funkcionalno ovirane osebe.

(13) Na gradbenih parcelah večstanovanjskih stavb in stavb, namenjenih javni rabi, je treba zagotoviti parkirna mesta za kolesa in druga enosledna vozila. Zagotovi se vsaj 20% od števila zahtevanih PM iz prve točke tega odloka, vendar ne manj kot dve parkirni mesti. Parkirna mesta morajo biti zaščitena pred vremenskimi vplivi.

(14) Stavbe, namenjene javni rabi, morajo imeti zagotovljena parkirna mesta za zaposlene in obiskovalce.

(15) Če posebni predpis ne določa drugače, se glede na namembnosti objektov ali dejavnosti pri izračunu PM upošteva naslednje minimalno število PM:

Preglednica 3: Število zahtevanih parkirnih mest po dejavnostih oz. namenskih rabah prostora

Vrste objektov	**Število PM**
1. STAVBE	
Enostanovanjske stavbe	2 PM/stanovanje
Dvostanovanjske stavbe	1,5 PM/stanovanje
Tri- in večstanovanjske stavbe	1,5 PM/ stanovanje dodatno 10% na terenu za obiskovalce
Stanovanjske stavbe z oskrbovanimi stanovanji (oskrbovana stanovanja)	0,8PM/stanovanje od tega 10% na terenu za obiskovalce
Stanovanjske stavbe za posebne namene (dijaški, mladinski domovi ipd.)	1PM/12 postelj
Stanovanjske stavbe za posebne namene (študentski domovi,	1PM/4 postelje

internati)	
Stanovanjske stavbe za posebne namene (domovi za ostarele, varna hiša)	1PM/7 postelj
Stanovanjske stavbe za posebne namene (za socialno ogrožene osebe; za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje)	1PM/3 stanovanje
Hotelske in podobne stavbe za kratkotrajno nastanitev (hotel, prenočišča, penzioni)	1PM/3 sobe
Gostilne, restavracije, točilnice, bari	1PM/6 sedežev in 1PM/tekoči meter točilnega pulta oz. ne manj kot 2PM
Druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev (mladinska prenočišča)	1PM/10 sob
Stavbe javne uprave	1PM/40 m^2
Stavbe bank, pošt, zavarovalnic (pisarniški in upravni prostori ter druge storitve)	1PM/35 m^2
Druge upravne in pisarniške stavbe (mešani poslovni programi)	1PM/40 m^2
Trgovske stavbe (trgovina lokalna pod 500 m^2)	1PM/50 m^2 ne manj kot 2 PM
Trgovske stavbe (trgovina z neprehrambenimi izdelki)	1PM/80 m^2 ne manj kot 2PM
Trgovske stavbe (nakupovalni center do 2500 m^2)	1PM/35 m^2
Trgovske stavbe (nakupovalni center nad 2500 m^2)	1PM/30 m^2
Trgovske stavbe (odprte in pokrite tržnice)	1PM/40 m^2
Stavbe za druge storitvene dejavnosti (obrtno servisne dejavnosti: frizer, urar, čistilnica, fizioterapija, avtopralnice, lekarne ipd.)	1PM/30 m^2 ne manj kot 2PM
Trgovske stavbe (večnamenski trgovsko zabaviščni, poslovni centri)	1PM/30 m^2
Bencinski servisi	1PM/30 m^2 prodajnih površin ne manj kot 3PM
Industrijske stavbe (do 200 m^2)	1PM/30 m^2 površine oz. ne manj kot 2PM
Industrijske stavbe (več kot 200 m^2)	1PM/60 m^2 površine
Industrijske stavbe (delavnice za servis motornih vozil)	6PM/popravljalno mesto
Stavbe za kulturo in razvedrilo	1PM/5 sedežev
Muzeji in knjižnice	1PM/80 m^2
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (osnovne šole)	1PM/učilnico in dodatno 1PM/oddelek prve triade za kratkotrajno parkiranje staršev
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (srednje šole)	1,25PM/učilnico
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskoval-no delo (posebne šole za ovirane v razvoju)	1PM/7 učencev in dodatno 1PM/oddelek za kratkotrajno parkiranje staršev
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (visoke šole)	1PM/30 m^2
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (otroški vrtci)	1PM/10 otrok in dodatno 1PM/oddelek za kratkotrajno parkiranje staršev
Stavbe za zdravstvo (bolnišnice)	1PM/5 postelj
Stavbe za zdravstvo (zdravstveni dom, ambulante, veterinarske ambulante)	1PM/30 m^2 ne manj kot 2PM
Stavbe za zdravstvo (zavetišče za živali)	1PM/150 m^2 ne manj kot 2PM
Športne dvorane s prostori za gledalce	1PM/50 m^2 in dodatno 1PM/200 sedežev za avtobus
Športne dvorane (večnamenske dvorane, pretežno namenjene razvedrilu, wellness, fizioterapija, fitnes ipd.)	1PM/25 m^2
Druge nestanovanjske kmetijske stavbe Stavbe za spravilo pridelka	1PM/150 m^2
Stavbe za opravljanje verskih obredov	1PM/20 sedežev
2. GRADBENI INŽENIRSKI OBJEKTI	
Športna igrišča (stadion ipd.)	1PM/20 sedežev in dodatno 1PM/250 sedežev za avtobus
Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas	1PM/600 m^2
Pokopališča	1PM/30 grobov oz. ne manj kot 10PM

74. člen
(gradnja in urejanje vodovodnega omrežja)

(1) Javno vodovodno omrežje je namenjeno oskrbi prebivalstva s pitno vodo za sanitarne potrebe, zagotavljanju požarne varnosti, tehnološkim potrebam ter javni rabi.

(2) Vsi obstoječi in predvideni objekti na območjih, na katerih je možna priključitev, so priključeni na vodovodno omrežje v skladu s pogoji upravljavca vodovodnega omrežja. Če priključitev objektov na vodovodno omrežje zaradi fizičnih ovir ni možna, se lahko na podlagi pozitivnega soglasja upravljavca vodovodnega omrežja dovoli začasna ali trajna uporaba lastnih sistemov za oskrbo z vodo, kot so lastno zajetje, kapnica, cisterna.

(3) Vsi objekti na območjih, na katerih vodovodno omrežje ni urejeno, zagotovijo lasten sistem za oskrbo z vodo.

(4) Vodovodi za požarne namene so lahko javni ali interni. Za zagotavljanje požarne varnosti se na vodovodnem omrežju v odvisnosti od terenskih razmer namestijo bodisi nadtalni ali podtalni hidranti. Hidranti so praviloma umeščeni v prostor na zelenih površinah v odmiku 1 m od utrjenih površin. Izjemoma je dovoljena umestitev na utrjenih površinah v stmjenih, mestnih, trških in vaških jedrih.

(5) Objekti na vodovodnem omrežju (vodohrani, črpališča, razbremenilniki ipd.) so umeščeni v prostor tako, da je zagotovljeno optimalno delovanje sistema, da so ustrezno oblikovani in umeščeni v prostor.

(6) Najožja območja zajetij in vodohranov so zavarovana z zaščitno ograjo za preprečitev nepooblaščenega pristopa.

75. člen
(gradnja in urejanje kanalizacijskega omrežja)

(1) Kanalizacijsko omrežje je namenjeno odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode iz stavb ter padavinske vode s streh in utrjenih površin, tlakovanih ali z drugim materialom prekritih javnih površin.

(2) Kanalizacija je zgrajena v ločenem sistemu razen na območjih, kjer je izveden mešan sistem kanalizacije. Vsa kanalizacija se zgradi vodotesno.

(3) Vsi obstoječi in predvideni objekti na območjih, na katerih je možna priključitev, se priključijo na kanalizacijsko omrežje v skladu s pogoji upravljavca kanalizacijskega omrežja. Če priključitev objektov na kanalizacijsko omrežje zaradi fizičnih ovir ali velike oddaljenosti ni možna, se lahko na podlagi pozitivnega soglasja upravljavca kanalizacijskega omrežja dovoli začasno ali trajno odvajanje odpadne vode v male čistilne naprave ali nepretočne greznice. Za veliko oddaljenost se šteje tista oddaljenost, pri kateri gradnja javnega kanala v primerjavi z gradnjo lastne čistilne naprave ter ob upoštevanju vzdrževalnih in obratovalnih stroškov ni ekonomična.

(4) Odpadne vode iz vseh obstoječih in predvidenih objektov na območjih, na katerih ni urejeno javno kanalizacijsko omrežje, se odvaja v male čistilne naprave ali nepretočne greznice. Male čistilne naprave in greznice se redno vzdržujejo in evidentirajo pri izvajalcu javne službe za odvajanje in čiščenje odpadne vode.

(5) Na območjih, na katerih razpoložljiv prostor in značilnosti tal omogočajo ponikanje, se zagotovi bogatenje podtalnice, s ponikanjem čiste padavinske vode s strešin, terasastih površin, dvorišč in drugih utrjenih površin. Čista padavinska voda iz navedenih površin se lahko uporabi tudi za sanitarne ali tehnološke potrebe.

(6) Kjer ponikanje padavinske vode ni možno, se le-ta v skladu s pogoji upravljavca kanalizacijskega omrežja odvaja v padavinsko kanalizacijo oziroma v obstoječi mešani sistem kanalizacije.

(7) Padavinske vode z zasebnih površin ne smejo pritekati na javne površine in ne smejo biti speljane v naprave za odvodnjavanje javnih površin.

(8) Padavinske vode s streh in utrjenih površin na posameznih gradbenih parcelah ne smejo pritekati na druge gradbene parcele brez soglasja mejaša.

(9) Trase in jaški kanalizacijskih vodov praviloma potekajo izven vozišča; kadar to ni možno, so jaški na vozišču umeščeni izven kolesnic vozil.

(10) Če prostorske razmere to omogočajo, so čistilne naprave umeščene v prostor tako, da so zadostno oddaljene od stanovanjskih površin ter tako, da lokacija omogoča morebitno razširitev oziroma nadgradnja čistilne naprave. Iztok iz čistilne naprave mora ustrezati zakonsko določenim parametrom. Čistilni napravi se uredi ustrezen dovoz za vzdrževalna vozila upravljavca. Za preprečitev nepooblaščenega dostopa do čistilne naprave se zagotovi zavarovanje območja čistilne naprave z zaščitno ograjo.

76. člen
(objekti in ureditve za zbiranje in odstranjevanje odpadkov)

(1) Komunalne odpadke se zbira v smetnjakih.

(2) Zbirno mesto za komunalne odpadke je praviloma v objektu ali na funkcionalnem zemljišču objekta, ki mu pripada, tako da so dostopna vozilom za odvoz. Če to zaradi danosti prostora ni možno, se s pristojno mestno službo za promet in gospodarjenje z odpadki določi zbirno mesto na javni površini.

(3) Odjemna mesta za komunalne odpadke morajo biti dobro prometno dostopna, ne smejo pa biti na prometnih površinah.

(4) Za ločeno zbiranje odpadkov se v skladu s predpisi na primerno dostopnih mestih locirajo ekološki otoki (zbiralnice ločenih frakcij). Zbiralnice so postavljene na utrjene površine javnega značaja z zabojniki za ločene frakcije. Vsi odpadki se odlagajo v za to namenjene zaprte posode, ki se postavijo na ustrezno urejene površine.

(5) Obstoječa zbirna mesta odpadkov je možno obnavljati in premeščati, glede na velikost zbirnega mesta pa predvideti tudi ločeno zbiranje, po pogojih upravljavca in občinskih predpisov o čiščenju javnih površin ter obveznem zbiranju, odvažanju in odlaganju odpadkov.

(6) Za zbiranje vseh frakcij in za začasno hranjenje posameznih frakcij do rednega prevzema frakcij odpadne embalaže ali njihove prepustitve v ponovno uporabo, predelavo ali odstranjevanje se uredi zbirni center. Zbirni center se zaradi dobre dostopnosti locira v bližini pomembnejših mestnih cest, izvede pa se ga z vratarnico, nadstreškom in ograjo za preprečitev nepooblaščenega dostopa.

(7) Posebne odpadke se skladišči na območjih IP in IG, kjer nastanejo, v posebnih namensko zgrajenih skladiščih, do njihove predaje pooblaščenemu podjetju ali končne dispozicije na deponiji posebnih odpadkov.

(8) Objekti za ravnanje z odpadki (zbiranje, predelava, sortiranje, začasno skladiščenje različnih frakcij odpadkov) se lahko umestijo na območja IP in IG ali na druga območja, če so vplivi zmanjšani na minimum in če s tem soglašajo mejaši.

(9) Ureditve za zbiranje odpadkov se umesti v prostor ob upoštevanju namembnosti stičnih območij in površin. Njihovo ureditev in oblikovanje se uskladi s preostalimi ureditvami javnih odprtih površin na območju, tako da ta mesta, objekti in ureditve niso vidno moteči.

(10) Odlaganje gradbenih odpadkov se izvaja na za to določenih deponijah v kamnolomu Suhor in Podcentru za ravnanje z odpadki Vranoviči. Dovoljeno je tudi odlaganje inertnih gradbenih odpadkov v opuščenih površinskih kopih, pri čemer se zagotovi, da se z odlaganjem ne povzroči vidne motnje in drugih negativnih vplivov na okolje. Po končanem odlaganju se zagotovi sanacijo z rekultivacijo ali sprožitvijo naravne sukcesije v smeri zaraščanja zasutih površin; način sanacije se določi glede na rabo in značilnosti prostora v okolici.

77. člen
(gradnja in urejanje plinovodnega omrežja)

(1) Pri načrtovanju in gradnji prenosnega in distribucijskega plinovodnega omrežja se zagotovi stabilnost cevovodov, varstvo ljudi in premoženja ter hkrati prepreči škodljive vplive plinovoda na okolje in obratno. Upoštevajo se varnostni odmiki plinovodov in naprav plinovodnega omrežja od obstoječih in načrtovanih objektov ter ureditev v skladu z veljavnimi predpisi, ki določajo varnostne odmike v odvisnosti od imenskega premera in delovnega tlaka ter cone eksplozijske nevarnosti, hrupa pri navadnem obratovanju ipd. Upoštevajo se tudi varstveni režimi v prostoru.

(2) Objekti na območju, na katerem je načrtovana gradnja plinovodnega omrežja, lahko do njegove izgradnje uporabljajo lastni ali skupni rezervoar za utekočinjeni naftni plin. Na območjih, na katerih je po podatkih upravljavca priključitev na plinovodno omrežje možna, se po izgradnji na plinovodno omrežje priključijo vsi objekti, ki kot energent uporabljajo utekočinjeni naftni plin.

78. člen
(gradnja in urejanje elektroenergetskega omrežja in naprav)

(1) Elektroenergetsko omrežje visoke, srednje in nizke napetosti se na območju naselja praviloma gradi v podzemni izvedbi. Elektroenergetsko distribucijsko omrežje nazivne napetosti 20 kV in manj se na območju naselja zgradi v kabelski kanalizaciji. Odstopanja so dovoljena, kadar podzemna izvedba tehnično ni izvedljiva ali je v nasprotju z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(2) Izven območja naselja je dovoljena tudi gradnja nadzemne izvedbe elektroenergetskega omrežja.

(3) Elektroenergetsko omrežje, kadar se gradi v nadzemni izvedbi, ne sme potekati v območjih vedut na naravne in ustvarjene prostorske dominante z javnih površin.

(4) Elektroenergetsko omrežje se načrtuje in gradi tako:

- da v čim manjši možni meri omejuje obstoječe in načrtovane rabe v prostoru ter
- da so izpolnjene zahteve glede mejnih vrednosti elektromagnetnega sevanja v skladu z veljavnimi predpisi.

(5) Za gradnjo objektov v koridorjih obstoječih in načrtovanih prenosnih daljnovodov je treba pridobiti pisno soglasje izvajalca gospodarske javne službe sistemskega operaterja prenosnega omrežja.

(6) V koridorjih daljnovodov je prepovedana gradnja nadzemnih objektov, v katerih se nahaja vnetljiv material. Ravno tako je pod daljnovodi prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive ali eksplozivne materiale.

(7) Razdelilne transformatorske postaje na območjih stanovanj, centralnih dejavnosti, zelenih površin, proizvodnih dejavnosti in posebnih območij se izvedejo v skladu s sodobnimi principi z uporabo takšne tehnologije, da se vplivi na okolje zmanjšajo na najmanjšo možno mero, da se zmanjšajo potrebne površine za postavitev objekta ter da se vse stikalne in transformatorske naprave izvede v kvalitetno oblikovanih zaprtih objektih. Vse razdelilne transformatorske postaje se zaščitijo pred nepooblaščenim dostopom. Vse vključitve v elektroenergetsko omrežje se izvedejo s podzemnimi kabli.

(8) Transformatorske postaje so samostoječi objekti pravokotnega tlorisa, medtem ko se na območjih centralnih dejavnosti, urbane večstanovanjske pozidave in večjih območij proizvodnih dejavnosti umeščajo v večje objekte. Zagotovi se ustrezen dostop za vzdrževanje in zamenjavo transformatorjev, pri razporeditvi prostorov v objektu pa se upošteva določila predpisov o električnem in magnetnem sevanju. Samostoječe transformatorske postaje morajo biti čim manjše. Priporočljivo je, da se njihova vizualna izpostavljenost delno zmanjša z združevanjem z drugimi infrastrukturnimi objekti ali ureditvami, kot so zbirna mesta za odpadke, nadstrešnice, delno zasutje in podobno.

(9) Gradnja sistemov za izrabo sončne energije za proizvodnjo elektrike je dovoljena na objektih in objektom pripadajočih gradbenih parcelah pod pogojem, da postavitev objektov in naprav ni v neskladju z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(10) Gradnja malih vodnih elektrarn (do 36 kW) je dovoljena, in sicer v okviru prenove obstoječih mlinov in ostalih vodosilnih objektov. Gradnja na vodotokih, ki so skladno s krajinsko ekološko kategorizacijo vodotokov v 1. in 1.–2. razredu vodotokov, ter na vplivnem območju povirnih delov vodotokov, slapov, korit in ostalih naravnih vrednot, kjer ni možno zagotavljati ekološko sprejemljivega pretoka, ni dovoljena. Morebitne gradnje vodnih elektrarn se utemelji na podlagi ocen vplivov na okolje in s strani strokovne organizacije določi ekološko sprejemljiv pretok ter potrebne ureditve in omilitvene ukrepe.

(11) Javne površine se opremijo z javno razsvetljavo skladno s funkcijo in pomenom posamezne površine ter okoliških objektov. Pri tem se upoštevajo določbe predpisov v povezavi s preprečevanjem svetlobnega onesnaženja.

79. člen
(gradnja in urejanje komunikacijskega omrežja)

(1) Komunikacijsko omrežje, razen sistemov brezžičnih povezav, se izvede s podzemnimi kabli, v kabelski kanalizaciji. Izven naselij je dovoljena tudi gradnja nadzemnih vodov.

(2) Na območjih S, C, B, I se zagotovi ustrezno število komunikacijskih central, da bo zagotovljena možnost prenosa signala za potrebe oskrbe objektov z najsodobnejšimi komunikacijskimi storitvami.

(3) Na območjih, ki še niso opremljena s telefonskim omrežjem, se zgradi osnovno kabelsko telefonsko mrežo in jo poveže s telefonsko centralo.

(4) Gradnja objektov v liniji brezžičnih komunikacijskih povezav oddajnikov RTV Slovenije in Telekoma Slovenije je dovoljena samo do tiste višine, ki ne prekinja teh povezav.

(5) Signal brezžičnih komunikacijskih povezav se predvsem izboljša v prostoru ob reki Kolpi, kjer se zaradi vizualne izpostavljenosti baznih postaj postavitev skrbno načrtuje s strokovnimi prostorskimi preveritvami njihove vidne izpostavljenosti ter upošteva sodobne principe umestitve in zakrivanja baznih postaj v ranljivem ali izpostavljenem prostoru, zlasti na posameznih predelih Kočevskega roga, Poljanske gore in doline Kolpe ter drugih vodotokov, pa tudi nekaterih vzpetinah na območju Velikega Bukovja.

(6) Pri načrtovanju objektov in naprav omrežja mobilne telefonije se upošteva predpise s področja elektronskih komunikacij in elektromagnetnega sevanja ter naslednje usmeritve in pogoje:

- objekte in naprave mobilne telefonije se umešča na lokacije izven območij varstvenih, zdravstvenih in izobraževalnih ustanov, na stanovanjskih območjih pa se lahko umeščajo le na nestanovanjske objekte in to na način, da se ne zmanjša kakovost bivanja v okoliških stanovanjih;
- objekte in naprave mobilne telefonije je dovoljeno umeščati tudi na območja in v objekte, namenjene trgovski, industrijski, komunalni, prometni in poslovni dejavnosti (C, I, P, E, O, T),
- objekte in naprave mobilne telefonije se umešča v prostor tako, da so v čim večji meri v obstoječih ali načrtovanih infrastrukturnih koridorjih in napravah;
- objekte in naprave mobilne telefonije je dovoljeno postaviti na kmetijska in gozdna zemljišča tako, da je čim manj okrnjena njihova raba oz. njihova proizvodna funkcija;
- objekte in naprave mobilne telefonije se na izpostavljenih legah umesti v prostor na podlagi strokovne prostorske preveritve, tako da je vpliv na vidne kvalitete prostora čim manjši, prednostno se umeščajo v obstoječe objekte, vendar na način, da ne zmanjšujejo njihovih vrednosti,
- objekti in naprave mobilne telefonije se praviloma umeščajo na lokacije izven objektov in območij kulturne dediščine. Izjemoma je objekte in naprave mobilne telefonije možno locirati znotraj objektov in območij kulturne dediščine, če se s posebno prostorsko in tehnično preveritvijo variantnih rešitev izkaže, da s tem ne bi bile prizadete varovane lastnosti dediščine
- posebno pozornost se nameni oblikovanju objektov mobilne telefonije, tako da je čim bolj prilagojeno prevladujoči urbani oz. arhitekturni in krajinski tipologiji ter naravnim danostim prostora (barve, oblika stebrov in anten, zakrivanje, način vgrajevanja v strehe, stolpe ali druge dele objektov) in da so ti objekti in naprave čim manj moteči.

80. člen
(prostorski razvoj na varovanih območjih obstoječe GJI)

(1) Varovalni pasovi posameznih objektov GJI, če posebni predpisi s področja posamezne GJI ne določajo drugače, znašajo na vsako stran:

- hitre ceste 35 m, glavne ceste 25 m, regionalne ceste 15 m, lokalne ceste 8 m, javne poti 6 m in državne kolesarske steze 5 m, merjeno od zunanjega roba cestnega sveta;
- progovnega pasu železniške proge 100 m, pri čemer znaša širina progovnega pasu 6 m od osi skrajnih tirov v naselju in 8 m od osi skrajnih tirov izven naselja,
- progovnega pasu industrijskega tira in proge drugih železnic 50 m, pri čemer znaša širina progovnega pasu 4,5 m od osi skrajnih tirov,
- od osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda in od zunanje ograje razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 15m,
- od osi podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 3m,
- od osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 10m,
- od osi podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 1m,
- od zunanje ograje razdelilne postaje srednje napetosti in transformatorske postaje srednje napetosti 0,4 kV 2m,
- prenosnega plinovoda 100 m in distribucijskega plinovoda 5 m, merjeno od osi plinovoda,
- vodovoda, kanalizacije, voda namenjenega telekomunikacijskim storitvam, vključno s kabelskim razdelilnim sistemom, in od drugih vodov, ki služijo določeni vrsti gospodarske javne službe lokalnega pomena oziroma so v javno korist, razen priključkov nanje znaša 1,5 m, merjeno od osi posameznega voda.

(2) Posegi v varovalni pas ne smejo ovirati gradnje, obratovanja ali vzdrževanja omrežja.

(3) Za vsak poseg v varovalni pas je treba pridobiti soglasje upravljavca omrežja.

(4) V varovalnih pasovih elektroenergetskih vodov napetostnega nivoja nad 1 kV je prepovedana gradnja objektov, v katerih se lahko nahaja vnetljiv material, na parkirišči pod daljnovodi pa je prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive in eksplozivne materiale.

(5) Posegi v varovalni pas elektroenergetskih vodov morajo biti v skladu s predpisom o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij.

(6) Obvezni osni odmik podzemnih komunalnih vodov od debla drevesa je 2 m, v primeru morebitnih odstopanj pa so potrebne posebne tehnične rešitve in uskladitev s pristojnimi službami, ki upravljajo komunalne vode in javne odprte površne.

(7) Kmetijska dejavnost je omejena v varovalnem pasu 2,5 m na vsako stran osi plinovoda z obratovalnim tlakom 16 bar in več. V tem pasu je prepovedano:
- saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko,
- obdelovati zemljišče globlje kot 0,5 m pod površino oziroma manj kot 0,5 m nad temenom cevi;
- postavljati opore, namenjene kmetijstvu in sadjarstvu.

(8) Gradnja oddajnikov v razdalji 2,0 km od nadzorno merilnega sprejemnika je dovoljena le na podlagi soglasja Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije.

81. člen
(prostorski razvoj na varovanih območjih predvidene GJI)

(1) Varovalni koridor posameznih objektov GJI znaša:
- za državne ceste 25 m, za lokalne ceste 20 m, za javne poti 12,5 m in za kolesarske poti 10 m, merjeno levo in desno od načrtovane osi,
- vzdolž nadzemnega več sistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV, merjeno levo in desno od načrtovane osi voda 15 m,
- vzdolž podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV, merjeno levo in desno od načrtovane osi voda 5 m,
- za plinovodno omrežje z obratovalnim tlakom 10 bar in več, merjeno levo in desno od osi voda 5 m;
- za plinovodno omrežje z obratovalnim tlakom manj kot 10 bar ter dimenzije 250 mm in več, merjeno levo in desno od osi voda 3 m;
- za vodovodno omrežje dimenzije 400 mm in več, merjeno levo in desno od osi voda, 3 m;
- za kanalizacijsko omrežje dimenzije 1200 mm in več, merjeno levo in desno od osi voda, 5 m;

(2) V varovalnih koridorjih elektroenergetskih vodov napetostnega nivoja 110 kV in več so na obstoječih objektih dovoljena investicijska vzdrževalna dela in gradnja pomožnih funkcionalnih objektov, ki služijo obstoječemu objektu (garaže, parkirišča, lope).

(3) V varovalnih koridorjih GJI je dovoljena gradnja v skladu z namembnostjo varovalnega koridorja. Na obstoječih objektih so dovoljena investicijska vzdrževalna dela.

(4) V varovalnih koridorjih GJI je gradnja objektov, ki niso v skladu z namembnostjo varovalnega koridorja, dovoljena le pod posebnimi pogoji upravljavca omrežja oz. njemu nadrejene ustanove v skladu s predpisi.

(5) Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov na območju občine se upošteva omejitve zaradi zračnega prometa:
- objekti, inštalacije in naprave, ki so višji kot 30 m in ki stojijo na naravnih ali umetnih vzpetinah, če se vzpetine dvigajo iz okoliške pokrajine za več kot 100 m.
- vsi objekti, inštalacije in naprave, ki segajo več kot 100 m od tal, ter daljnovodi žičnice in podobni objekti, ki so napeti nad dolinami in soteskami po dolžini več kot 75 m,
- za ovire pod zračnimi potmi štejejo tudi objekti in naprave zunaj naselij, ki so višji od okoliškega terena za najmanj 25 m, če se nahajajo znotraj varovalnih pasov posameznih cest, železniških prog, visokonapetostnih vodov in podobno.

(6) Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov iz prejšnjega odstavka in drugih objektov, ki utegnejo s svojo višino vplivati na varnost zračnega prometa, je treba predhodno pridobiti ustrezno soglasje pristojne službe za zračni promet, objekt pa se označi in zaznamuje v skladu z veljavnimi predpisi.

82. člen
(splošni PIP glede minimalne komunalne opreme in priključevanja objektov na GJI)

(1) Gradnja objektov (razen objektov GJI) je dopustna na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih ali gradbenih parcelah, določenih k obstoječim objektom.

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je gradnja objektov dopustna tudi na komunalno neopremljenih stavbnih zemljiščih, če se na podlagi pogodbe opremljanje zemljišča izvaja skladno z določili predpisov o graditvi objektov ali če tako določa posebni predpis.

(3) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo stanovanjske stavbe, če ima zagotovljeno oskrbo s pitno vodo, električno energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(4) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo nestanovanjske stavbe na območju naselja, če ima zagotovljeno oskrbo s pitno vodo, električno energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(5) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo nestanovanjske stavbe izven območja naselja, če ima zagotovljeno lastno oskrbo s pitno vodo, lastno oskrbo z električno energijo, lastno čiščenje odpadnih voda in dostop do javne ceste. Če je komunalno zemljišče na območju, kjer je mogoča priključitev na omrežje GJI, se vrsta infrastrukture, na katero je mogoča priključitev, šteje za minimalno komunalno opremo.

(6) Priključitev objekta na omrežje GJI, določeno s tem odlokom ali drugim predpisom o minimalni komunalni opremi, je obvezna, če je obveznost priključitve predpisana s predpisom o izvajanju GJI in zagotovljena tehnična možnost priključitve.

(7) Ne glede na določbe prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, je s soglasjem upravljavca posamezne GJI gradnja objektov dopustna tudi v primeru, da tehnične možnosti ne omogočajo priključitve objekta na posamezno omrežje GJI. Minimalna komunalna oskrba se v tem primeru začasno ali stalno zagotovi s pomočjo alternativnih sistemov oskrbe:
- alternativni sistem oskrbe s pitno vodo, kot je zbiranje deževnice in sodobni načini filtriranja oziroma lastna oskrba prebivalcev s pitno vodo, kadar je glede na predpise o oskrbi s pitno vodo ta dovoljena,
- alternativni sistem oskrbe z elektriko, in sicer s pomočjo obnovljivih virov energije, z izjemo vetrne energije, katere izraba v tem primeru ni dopustna,
- alternativni sistemi odvajanja odpadne vode, kot sta mala čistilna naprava in nepretočna greznica.

(8) Zagotavljanje odvajanja odpadne vode se s soglasjem pristojnega upravljavca javnega omrežja za odvajanje voda lahko začasno ali stalno zagotovi z uporabo individualnih sistemov za odvajanje odpadne vode (mala čistilna naprava ali nepretočna greznica).

(9) Če nestanovanjska stavba na območju naselja ali izven naselja glede na namen za normalno obratovanje ne potrebuje oskrbe s pitno vodo ali električne energije ali odvajanja odpadnih voda, se takšna komunalna oprema ne šteje za minimalno komunalno opremo.

(10) Najkasneje v šestih mesecih po izgradnji javnega vodovodnega ali kanalizacijskega omrežja se vsi objekti, za katere je priključitev možna, priključijo na javno vodovodno oziroma kanalizacijsko omrežje.

7 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE, NARAVE, OKOLJA, GOZDOV IN VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

83. člen
(splošni PIP za varstvo kulturne dediščine, narave, okolja, gozdov in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Gradnje in prostorske ureditve so dovoljene v vseh območjih urejanja, če v okolju ne povzročajo večjih motenj, kot so dovoljene s predpisi. Širitev posamezne dejavnosti, ki ima čezmerne vplive na okolje, je pogojena s sočasno sanacijo čezmernih vplivov na okolje, ki jih taka dejavnost povzroča. Pri vseh gradnjah je treba upoštevati normativne določbe glede varovanja okolja. Vsak poseg v okolje se načrtuje in izvede tako, da povzroči čim manjše obremenjevanje okolja.

(2) Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, je treba izvesti presojo njegovih vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. Pri vseh drugih posegih, ki povzročajo emisije snovi v okolje, je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(3) Pogoj za poseganje na parcele, na katerih veljajo določeni režimi, je obvezna pridobitev soglasja službe, pristojne za varstvo in upravljanje varovanih objektov, prostorov, dobrin v okviru posameznega režima.

(4) Javne odprte površine se v primeru izrednih dogodkov lahko uporabljajo za namene zaščite in reševanja ter obrambe.

(5) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena velja, da so v območjih, varovanih po predpisih s področja varstva

kulturne dediščine, dovoljene gradnje in prostorske ureditve, ki so skladne s PIP za varstvo kulturne dediščine. Gradnje novih objektov, dozidave objektov, nadzidave objektov in drugi dopustni posegi določeni s tem odlokom, so na teh območjih dopustni le izjemoma, kadar ni mogoče zagotoviti primernejše lokacije ali v primeru dozidave in nadzidave, ni možno najti druge rešitve, pri čemer gradnja ali poseg ne sme spreminjati lastnosti zaradi katerih je območje pridobilo status območja varovanega s predpisi s področja varstva kulturne dediščine in je ta gradnja ali poseg skladen s prostorskimi izvedbenimi pogoji, ki velja za ta objekt ali območje.

84. člen
(varstvo kulturne dediščine)

(1) Za posege v registrirano kulturno dediščino, vpisano v register nepremične kulturne dediščine do dne uveljavitve tega odloka, varstvena območja dediščine ali kulturne spomenike in v vplivna območja registrirane kulturne dediščine in kulturnih spomenikov je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje za posege, ki ga izda organ, pristojen za varstvo kulturne dediščine.

(2) Za izvedbo predhodne arheološke raziskave v območju kulturnega spomenika, registriranega arheološkega najdišča, stavbne dediščine ali naselbinske dediščine je treba pridobiti soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda minister pristojen za področje varstva kulturne dediščine. Pred pridobitvijo soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline se pri pristojni območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije pridobi podatke o potrebnih predhodnih arheoloških raziskavah – obseg in čas predhodnih arheoloških raziskav določi pristojna javna služba.

(3) Za poseg v objekt ali območje varovano po predpisih o varstvu kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja , ki kakor koli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo kot določajo s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(4) Na objektih in območjih kulturne dediščine so dovoljeni posegi v prostor in prostorske ureditve, ki:
- prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti,
- dediščino varujejo in ohranjajo na mestu samem (in situ).

(5) Območja varovana po predpisih s področja varstva kulturne dediščine so prikazana v Prikazu stanja prostora, ki je priloga tega odloka, in v drugih uradnih evidencah.

85. člen
(kulturni spomenik)

(1) Za kulturne spomenike veljajo prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljuje splošne usmeritve za kulturno dediščino ter konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika.Za posege v kulturne spomenike in njihova vplivna območja se v primeru neskladja določb tega odloka s soglasjem organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine, upošteva soglasje slednjega.

86. člen
(varstvena območja dediščine)

Za varstvena območja dediščine veljajo prostorski izvedbeni pogoji kot jih opredeljuje varstveni režim akta o določitvi varstvenih območij dediščine. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za varstvena območja dediščine, veljajo prostorski izvedbeni pogoji določeni z varstvenim režimom v aktu o določitvi varstvenih območji dediščine.

87. člen
(registrirana kulturna dediščina)

(1) Za registrirano kulturno dediščino, ki na razglašena za kulturni spomenik in ni varstveno območje dediščine velja, da so posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote ter prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci vrednot registrirane kulturne dediščine, prepovedani. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za registrirano kulturno dediščino, veljajo prostorski izvedbeni pogoji določeni v tem členu.

(2) V registrirano kulturno dediščino se lahko posega na način, da se upošteva in ohranja njene varovane vrednote določene v tem členu.

(3) Pri stavbni registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli),
- funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd.),
- celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine) zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(4) Pri naselbinski registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki itd.),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,
- podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema, ulične fasade itd.) zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(5) V območjih kulturne krajine se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in kulturne prvine),
- odprti prostor pred nadaljnjo širitvijo naselij,
- sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini (tradicionalna raba zemljišč),
- tipologija krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva,
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbno oziroma naselbinsko dediščino.

(6) Pri memorialni registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
- avtentičnost lokacije,
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin,
- vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.

(7) Pri arheološki registrirani kulturni dediščini se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst.

(8) Pri drugi registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
- materialna substanca, ki je še ohranjena,
- lokacija in prostorska pojavnost,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

88. člen
(registrirana arheološka najdišča)

(1) Poleg upoštevanja določb iz prvega, drugega in sedmega odstavka prejšnjega člena na območjih arheoloških najdišč, ki so registrirana kulturna dediščina velja, da ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline. Registrirana arheološka najdišča s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

(2) Izjemoma so v posamezna registrirana arheološka najdišča dovoljeni posegi kot jih omogočajo ostale določbe prostorskega akta ob izpolnitvi naslednjih pogojev:
- če ni možno najti drugih rešitev in
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče možno sprostiti za gradnjo.

(3) Obseg in čas potrebnih arheoloških raziskav opredeli organ pristojen za varstvo kulturne dediščine.

(4) V primeru, da se območje urejuje z OPPN, je treba predhodne arheološke raziskave v smislu natančnejše določitve vsebine in sestave najdišča opraviti praviloma že v okviru postopka priprave izvedbenega akta .

89. člen
(arheološke ostaline)

(1) Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja tudi splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

(2) Zaradi varstva arheoloških ostalin se pristojni osebi Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije omogoči dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi.

90. člen
(vplivno območje kulturne dediščine)

(1) V vplivnem območju kulturnega spomenika velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika.

(2) V vplivnih območjih registrirane kulturne dediščine velja naslednji pravni režim varstva:
- ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine,
- prepovedane so ureditve in posegi, ki bi utegnili imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali materialno substanco kulturne dediščine.

(3) Dovoljene so ureditve, ki spodbujajo razvoj in ponovno uporabo kulturne dediščine.

91. člen
(ohranjanje narave)

(1) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja na celotnem območju občine. Na območjih ohranjanja narave je za vse posege potrebno pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje.

(2) Na zavarovanih območjih je treba upoštevati usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo zavarovanih območij, ki so podani z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave v sprejetih aktih o zavarovanju Krajinskega parka Lahinja in Krajinskega parka Kolpa.

(3) Na za zavarovanje predlaganih območjih, regijski park Kočevsko - Kolpa in naravni spomenik Jelševnik, veljajo varstvene usmeritve, da se posegi in dejavnosti izvajajo na način, ki ne ogroža prvobitnosti narave.

(4) Z naravnimi vrednotami se ravna tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:
- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje,
- na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru,
- na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(5) Na ekološko pomembnih območjih Kočevsko, Stobe, Kolpa, Veliko Bukovje, Lahinja, Dobličica, Petrišina jama, Bezgovka in Gornji kal, ki niso tudi posebna varstvena območja se posegi in dejavnosti načrtujejo na način, da se v čim večji možni meri ohranja razsežnost habitatnih tipov in habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ohranja njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij ter omogoča ponovna povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom prekinjena.

(6) Na posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000), Bezgovka, Veliko Bukovje, Kočevsko, Kočevsko - Kolpa, Gornji Kal, Petrišina jama, Dobličica, Stobe-Breg, Kolpa in Lahinja se posege in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:
- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

(7) Pri izvajanju posegov in dejavnosti na posebnih varstvenih območjih se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:
- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja;
- na posebna varstvena območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

(8) Na območjih habitatnih tipov se posegi in dejavnosti načrtujejo na način in v obsegu:
- da se v kar največji možni meri ohranja ali veča naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva;
- da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih.
- da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

92. člen
(varstvo zraka)

(1) Dejavnosti, ki onesnažujejo zrak, je dovoljeno umeščati le v industrijska območja. Lastnik vira onesnaženja mora poskrbeti za meritve onesnaženosti in izvajati ustrezno zaščito in sanacijo. Pri zasnovi nove zazidave se upošteva tudi prevetrenost prostora in spodbujanje lokalne cirkulacije zraka.

(2) Za zmanjšanje onesnaženosti zraka in vpliva prometa na podnebne spremembe morajo imeti vsa načrtovana zaposlitvena območja in večja stanovanjska območja povezavo z javnim potniškim prometom. Večja poselitvena in zaposlitvena območja ob železniški povezavi se navežejo na to omrežje.

(3) Pri novogradnjah se upoštevajo predpisi za učinkovito rabo energije.

93. člen
(varstvo voda)

(1) Za vsak poseg, ki lahko trajno ali začasno vpliva na vodni režim ali stanje voda, se po potrebi izdela hidrološko-hidravlično analizo in pridobiti soglasje, ki ga izda pristojni organ za upravljanje in varstvo voda.

(2) Prečkanja vodov GJI pod strugo vodotoka se načrtujejo tako, da se ne zmanjša prevodna sposobnost struge vodotoka.

(3) Za gradnjo na vodovarstvenih območjih je treba pridobiti soglasje, ki ga izda pristojni organ. Pri posegih na vodovarstvena območja se upoštevajo predpisi, ki se nanašajo na ta območja.

(4) Vse obstoječe vodne vire se varuje pred onesnaženjem in drugimi posegi v prostor v skladu s predpisi o varovanju vodnih virov na območju občine.

(5) Gradnja namakalnih naprav in raba površinskih voda ali podtalnice za namakanje sta dovoljeni pod pogoji pristojne službe za upravljanje in varstvo voda ter za ohranjanje narave.

(6) Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določajo predpisi o upravljanju voda. Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem ali priobalnem zemljišču velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, adaptacija ali obnova, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta.

(7) Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja ali onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

(8) Pri načrtovanju poteka trase GJI se predvidi čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, le-ta ne sme posegati na priobalno zemljišče. Manjši odmiki od zakonsko določenih so dovoljeni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Prečkanja vodov GJI pod strugo vodotoka se načrtujejo tako, da se ne zmanjša prevodna sposobnost struge vodotoka.

(9) Spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje MHE so dovoljene ob zagotavljanju varstva naravnih vrednot in obstoječih ekoloških razmer prisotnih rastlinskih in živalskih vrst, oziroma kvalifikacijskih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov in pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kvalitete vodotokov in obvodnega prostora.

(10) Poplavna območja v občini so v obvodnem prostoru Kolpe, v manjšem obsegu pa tudi ob Lahinji in Dobličici. Na poplavnih območjih gradnja ni dovoljena, kljub obstoječemu stavbnemu zemljišču. Na obstoječih stavbnih zemljiščih, ki se nahajajo v območju poplav je dovoljena rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja. Za vsak opisan poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

(11) Pred podrobnejšim načrtovanjem rabe prostora se upošteva prepoved gradnje na poplavnih območjih in tudi na drugih površinah v 15 m širokem pasu (oz. 40 m zunaj naselij) ob Kolpi in v 5 m širokem pasu ob manjših vodotokih. Za vsak poseg na poplavnem območju v 15 m pasu v naseljih in 40 m pasu zunaj naselij je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

(12) Z namenom zagotavljanja varstva voda pred onesnaženjem se zagotovi ustrezno odvajanje in čiščenje odpadne vode, skladno z določili 75. člena tega odloka (gradnja in urejanje kanalizacijskega omrežja).

94. člen
(varstvo tal)

(1) Pri gradnji objektov se zgornji, rodovitni sloj tal odstrani in deponira ločeno od nerodovitnih tal ter ga uporabi za rekultivacije, zunanje ureditve ali izboljšanje drugih kmetijskih zemljišč.

(2) Pri poseganju v tla na območju vodotokov in razgaljenih površinah je po koncu del potrebno izvesti sanacijska in zasaditvena dela, da se preprečijo erozijski pojavi.

(3) Pri uporabi in skladiščenju nevarnih snovi se dela izvedejo na način, ki onemogoča izliv v okolico.

95. člen
(varstvo gozdov)

(1) V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

(2) Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor se načrtuje tako, da se v čim večji meri upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

(3) V prostoru z majhnim deležem gozda se objekte linijske infrastrukture načrtuje tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji.

(4) Pri gradnji z ograjami zavarovanih prometnic se zagotovi prehode za divjad na krajih, kjer so že od nekdaj potekale stečine in naravni prehodi posameznih vrst divjadi. Lokacije prehodov ugotovi Zavod za gozdove Slovenije v sodelovanju s strokovnimi službami za varstvo narave, znanstvenimi ustanovami in lovskimi organizacijami.

(5) Nove objekte se načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

(6) Negozdna zemljišča znotraj gozda se pogozdujejo le v primeru, če je to predvideno v gozdnogospodarskem načrtu.

(7) Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove poleg navedenih kriterijev upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

(8) Dovoljeni so naslednji posegi v gozd in gozdni prostor:
- izvajati vzdrževalna dela na obstoječih objektih in napravah;
- izvedba gozdnih in drugih učnih poti;
- ureditev planinskih in sprehajalnih poti ter trim stez po obstoječih poteh;
- gradnja in rekonstrukcija gozdne ceste, ki je namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom;
- gradnja in rekonstrukcija javnih poti namenjenih gospodarjenju z gozdom in turističnim namenom (urejanje kolesarskih in drugih poti;
- priprava ali gradnja vlak za spravilo in prevoz lesa, če je tako opredeljeno v gozdnogojitvenem načrtu, ki ga izdela Zavod za gozdove Slovenije;
- postavitev stalne gozdne žičnice;
- postavitev premičnih čebelnjakov;
- ureditev stojišč stalnih naseljenih čebelnjakov in stojišč za začasne dovoze čebel na pašo, na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne naseljene čebelnjake in stojišča za začasne dovoze čebel na pašo;
- postavitev lovskih prež in krmišč za divjad, če je takšna postavitev predvidena z lovsko gojitvenim načrtom;

(9) Posegi iz prejšnjega odstavka so dovoljeni le, če ne vplivajo negativno na gozdni ekosistem in funkcije gozdov. K zgoraj navedenim posegom je treba pridobiti soglasje pristojne javne gozdarske službe.

(10) Posege se načrtuje tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov se zagotovi naslednje minimalne odmike:
- ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča, so odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1 m;
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

(11) Nove objekte se načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov. Za vse posege v 25 m širok pas ob gozdnem robu je treba pridobiti predhodno mnenje pristojne javne gozdarske službe.

96. člen
(varstvo pred hrupom)

(1) Stopnje varstva okolja pred hrupom, ki so določene za posamezne površine glede na občutljivost za škodljive učinke hrupa, so določene v skladu s predpisom o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

(2) Na območjih naselij se v splošnem določa III. stopnja varstva pred hrupom, razen na območju družbene infrastrukture površine za zdravstvo v neposredni okolici bolnišnic, zdravilišč in okrevališč, na območju stanovanj čiste stanovanjske površine, stanovanjske površine za posebne namene in površine počitniških hiš, na posebnem območju, ki je namenjeno površini za turizem, kjer se določa II. stopnja varstva pred hrupom, ter za območja proizvodnih dejavnosti (I) in površine drugih območij (BD), na katerih se določa IV. stopnja varstva pred hrupom.

(3) Območja II. stopnje varstva pred hrupom Občina določi ločeno in pošlje v potrditev na ministrstvo, pristojno za okolje. Vlogi se priloži dokumentacijo iz katere je razvidno, da so na predlaganih območjih izpolnjene zahteve II. stopnje varstva pred hrupom.

(4) Za površine cest (PC), površine železnic (PŽ), letališča (PL), heliporte (PH) in za območja komunikacijske infrastrukture (T), območja energetske infrastrukture (E), območja okoljske infrastrukture (O), se določa IV. stopnja varstva pred hrupom.

(5) Novi viri hrupa na posameznem območju varstva pred hrupom ne smejo povzročiti čezmerne obremenitve območja s hrupom.

(6) Za nove vire hrupa morajo biti zagotovljeni ukrepi varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice uporabe ali obratovanja virov hrupa.

(7) Pri izbiri ukrepov varstva pred hrupom imajo prednost ukrepi zmanjšanja emisije hrupa pri njenem izvoru pred ukrepi preprečevanja širjenja hrupa v okolju.

(8) Upravljavec vira hrupa je dolžan zagotoviti monitoring hrupa zaradi obremenitve območja s hrupom iz vira hrupa in za obratovanje vira hrupa, če tako zahteva predpis, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(9) Pri načrtovanju dejavnosti na območjih IV. stopnje varstva pred hrupom, se predvidi ustrezne aktivne in pasivne ukrepe za zaščito življenjskega okolja pred hrupom.

(10) Podrobnejša ravnanja in obveznosti v zvezi z okoljskim hrupom so opredeljena z zakonom o varstvu okolja in njegovimi podzakonskimi akti s področja varstva naravnega in življenjskega okolja pred hrupom.

97. člen
(varstvo pred elektromagnetnim sevanjem)

(1) Viri elektromagnetnega sevanja so omrežja, naprave in objekti določeni s predpisi, ki urejajo varstvo pred elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju.

(2) Novogradnja objekta ali rekonstrukcija obstoječega objekta ali naprave, ki je vir sevanja, ne sme povzročiti čezmerne obremenitve okolja na območju I. in II. stopnje varstva pred sevanjem, ki jih določa predpis o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju.

(3) V okviru namenske rabe prostora so opredeljena območja povečanega varstva pred sevanjem ter območja, kjer je dopusten s sevanjem bolj moteči poseg v okolje. Mejne vrednosti virov sevanja za posamezna območja določa predpis o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju.

a) I. stopnja varstva pred sevanjem velja za I. območje, ki potrebuje povečano varstvo pred sevanjem. To so območja:
- v okviru namenske rabe C: bolnišnic, zdravilišč, okrevališč, območje objektov vzgojnovarstvenega in izobraževalnega programa ter programa osnovnega zdravstvenega varstva, trgovsko-poslovno-stanovanjsko območje, ki je hkrati namenjeno bivanju in obrtnim ter podobnim proizvodnim dejavnostim, javno središče, kjer se opravljajo upravne, trgovske, storitvene ali gostinske dejavnosti,
- v okviru namenske rabe S: čisto stanovanjsko območje, ter tisti predeli območja, namenjenega kmetijski dejavnosti, ki so hkrati namenjeni bivanju
- v okviru namenske rabe B: turističnih objektov, namenjenih bivanju in rekreaciji,
- v okviru namenske rabe Z: območje igrišč ter javnih parkov, javnih zelenih in rekreacijskih površin,

b) II. stopnja varstva pred sevanjem velja za II. območje, kjer je dopusten poseg v okolje, ki je zaradi sevanja bolj moteč. II. območje je zlasti območje brez stanovanj,
- v okviru namenske rabe I: namenjeno industrijski ali obrtni ali drugi podobni proizvodni dejavnosti,
- v okviru namenske rabe P: transportni, skladiščni ali servisni dejavnosti ter vsa druga območja, ki niso v prejšnjem odstavku določena kot I. območje.

c) II. stopnja varstva pred sevanjem velja tudi na površinah, ki so v I. območju namenjene javnemu cestnemu ali železniškemu prometu.

(4) Za gradnjo objektov, ki so viri elektromagnetnega sevanja, je treba izdelati oceno vplivov na okolje, iz katere mora biti razvidno, da pričakovane ravni elektromagnetnega sevanja ne bodo presegale s predpisi dovoljenih vrednosti.

(5) Za vse objekte (novogradnje, nadzidave dozidave objektov namenjenih za stalno oz. občasno prebivanje ter za pomožne objekte), ki posegajo v elektroenergetske koridorje obstoječih oz. predvidenih daljnovodov je treba predložiti dokazilo pooblaščene organizacije, da niso prekoračene mejne vrednosti veličin elektromagnetnega sevanja.

98. člen
(varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Na plazovitem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča, in sicer na naslednje načine:
- zadrževanje voda z gradnjo teras in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

(2) Za vse posege v plazovitih območjih je treba pridobiti soglasje pristojnih služb.

(3) Projekti za gradnjo objektov in naprav, namenjenih oskrbi prebivalstva, javnemu prometu ter skladiščenju, proizvodnji oziroma uporabi nevarnih snovi, nafte in njenih derivatov ter energetskih plinov, morajo vsebovati študijo varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(4) Objekti se gradijo protipotresno v skladu s pogoji, ki veljajo za območje s potresno nevarnostjo VII. in VIII. stopnje po MSC lestvici. Na celotnem območju občine je obvezna ojačitev prve plošče nad kletjo, tako da stropna konstrukcija zdrži rušenje objektov nanjo.

(5) Za zaklanjanje prebivalstva se gradijo zaklonišča. Zaklonišča osnovne zaščite se morajo graditi v vseh objektih namenjenih za javno zdravstveno službo z več kot 50 posteljami, vzgojno varstvene ustanove za več kot 50 otrok; redno izobraževanje za več kot 100 udeležencev izobraževalnega programa, javne telekomunikacijske in poštne centre, nacionalno televizijo in radio, javni potniški, železniški in avtobusni promet (centralne postaje), pomembno energetsko in industrijsko dejavnost. Za vsa nova zaklonišča in za vse posege v obstoječa zaklonišča je obvezna revizija projektne dokumentacije.

(6) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Na vseh območjih poplav gradnja kleti ni dopustna. Na drugih območjih občine se pri načrtovanju objektov, ki so pod nivojem terena, obvezno preveri gibanje nivoja podtalne vode.

(7) Gradnja na poplavnih in ogroženih območjih je dovoljena izjemoma pod pogoji pristojne službe za vodno gospodarstvo ter na podlagi utemeljitve, izdelane s hidrološko-hidravlično analizo. Za vse posege v poplavnih območjih se pridobi soglasje pristojne službe za upravljanje in varstvo voda.

(8) Pri graditvi objektov in pri urejanju prostora je treba upoštevati prostorske, gradbene in druge tehnične predpise, ki urejajo varstvo pred požarom. Pogoje za varen umik ljudi ter za gašenje in reševanje je treba zagotoviti z odmiki in požarnimi ločitvami od parcelnih mej in med objekti, intervencijskimi potmi, dostopi, dovozi in delovnimi površinami za intervencijska vozila, viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje ter s površinami ob objektih za evakuacijo ljudi. Na območjih brez hidrantnega omrežja in na območjih kjer pretoki na omrežju ne zagotavljajo ustrezne preskrbe s požarno vodo, izvajalec gospodarske javne

službe za oskrbo z vodo zagotovi požarne bazene in druge ustrezne ureditve. Dostopne in dovozne poti ter postavitve in delovne površine za gasilska vozila morajo ustrezati standardu SIST DIN 14090. Na območjih velike požarne ogroženosti gozdov se ne načrtujejo dejavnosti ali prostorske ureditve, ki bi pomenile dodatno tveganje za življenje ljudi ter za materialne dobrine in naravo.

(9) Na območju tveganj zaradi industrijskih nesreč skladno s predpisi se prostorske ureditve načrtuje tako, da se preprečujejo verižne nesreče, preprečuje, zmanjšuje ali zadržuje prenos začetih izrednih dogodkov, zmanjšujejo posledice v primeru nesreč in omogoči uspešno ukrepanje v okviru zaščite in reševanja z zagotavljanjem ustreznih odmikov med dejavnostmi oziroma objekti.

(10) Za primer naravnih in drugih nesreč se zagotavljajo površine za pokop večjega števila ljudi, kadavrov, za odlaganje ruševin, območja za evakuacijo prebivalstva, za heliporte in lokacije za sprejem mednarodne pomoči ter za regijski logistični center se upoštevajo določila 49. člena tega odloka.

8 PODROBNEJŠI PIP ZA POSAMEZNE PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE IN TIPOLOGIJE

99. člen
(ureditve za območja posameznih podrobnejših namenskih rab)

Splošna merila in pogoji veljajo za vse posamezne sklope PNR na celotnem območju občine, razen če ni s posebnimi pogoji za posamezno EUP določeno drugače.

100. člen
(tipologija gradnje)

(1) Območje občine se glede na tipologijo objektov deli na naselja oz. območja naselij s tradicionalno tipologijo, z mešano tipologijo, s suburbano in urbano gradnjo (Črnomelj).

(2) Za naselja s tradicionalno tipologijo se glede meril in pogojev za oblikovanje upoštevajo PIP v nadaljevanju tega člena, za vse ostale tipologije pa veljajo ostali PIP tega odloka.

(3) Območja naselij oz. delov naselij s tradicionalno tipologijo se delijo na:
- območja z objekti, kjer se lahko gradi uskoški dvor,
- območja z objekti, kjer se lahko gradi belokranjski dvor,
- območja z objekti kočevarskega tipa,
- območja z objekti belokranjskega tipa.

(4) Za izbor tipologije za posamezno naselje se uporablja spodnja tabela. Če je označena več kot ena tipologija, se izbere le ena izmed danih možnosti.

Tipologija objektov/gradnje	Tradicionalna tipologija objektov				Mešana tipologija gradnje
Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	oblikovanje po določilih NRP
Adlešiči	•		•	•	•
Balkovci	•		•	•	•
Bedenj	•		•		•
Belčji Vrh	•		•		
Bistrica		•			
Blatnik					•
Bojanci	•		•	•	•
Brdarci	•		•		•
Breg	•	•			
Breznik	•		•		
Butoraj	•				•
Cerkvišče	•				•
Črešnjevec	•		•		
Črnomelj					•
Čudno selo	•				•
Daljne Njive	•	•			
Damelj	•	•	•		
Dečina		•			
Desinec	•				•
Deskova vas		•			•
Dobliče	•	•			•
Doblička Gora	•	•			•
Dolenja Podgora		•			
Dolenja vas	•				•
Dolenjci	•		•		•
Dolenji Radenci		•			
Dolenji Suhor	•		•		•
Dolnja Paka	•				•
Draga	•	•			
Dragatuš					•
Dragoši	•				
Dragovanja vas					•
Drenovec	•		•		•
Drežnik	•		•		•

Tipologija objektov/gradnje	Tradicionalna tipologija objektov				Mešana tipologija gradnje
Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	oblikovanje po določilih NRP
Fučkovci	•		•		
Golek	•				•
Golek pri Vinici	•		•		•
Gorenja Podgora		•			
Gorenjci	•		•	•	•
Gorenji Radenci		•			
Gorica	•	•			•
Gornja Paka	•		•		•
Gornji Suhor	•		•		•
Griblje	•				•
Grič pri Dobličah	•	•			•
Hrast pri Vinici	•		•		•
Hrib	•	•			•
Jankoviči	•		•		•
Jelševnik	•	•			•
Jerneja vas	•				•
Kanižarica					•
Knežina	•		•		
Kot ob Kolpi		•			
Kot pri Damlju	•	•			
Kovačji Grad	•				
Kovača vas		•			
Kvasica	•				•
Lokve	•				•
Mala Lahinja	•		•		
Mala Sela	•		•		
Mali Nerajec	•				•
Marindol	•		•	•	•
Mavrlen	•	•			•
Mihelja vas	•				•
Miklarji		•			
Miliči	•			•	
Močile		•			
Naklo	•	•			•
Nova Lipa	•		•		•
Obrh pri Dragatušu	•		•		•
Ogulin	•		•		•
Otovec	•				•
Paunoviči	•			•	
Pavičiči	•				•
Perudina	•		•		•
Petrova vas	•				•
Pobrežje	•		•		
Podklanec	•		•		
Podlog	•				•
Prelesje		•			
Preloka	•		•		
Pribinci	•				•
Purga	•		•		
Pusti Gradec	•				
Rim	•		•		•

Tipologija objektov/gradnje	Tradicionalna tipologija objektov				Mešana tipologija gradnje
Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	oblikovanje po določilih NRP
Rodine	•	•			•
Rožanec	•				•
Rožič Vrh	•	•			•
Ručetna vas	•				•
Sečje selo	•				•
Sela pri Dragatušu	•				•
Sela pri Otovcu	•				•
Selce pri Špeharjih	•	•			
Sinji Vrh	•	•			
Sodevci		•			
Srednji Radenci		•			
Stara Lipa	•		•		•
Stari trg ob Kolpi		•			•
Stražnji Vrh	•	•			•
Svibnik					•
Šipek	•		•		
Špeharji	•	•			
Talčji Vrh	•				
Tanča Gora	•	•			•
Tribuče	•				•
Tušev Dol	•				•
Učakovci	•				•
Velika Lahinja	•				•
Velika Sela	•		•		•
Veliki Nerajec	•		•		
Vinica	•				•
Vojna vas					•
Vranoviči	•				•
Vrhovci	•		•	•	•
Vukovci	•				•
Zagozdac		•			
Zajčji Vrh	•				•
Zapudje	•		•		•
Zastava	•				•
Zilje	•		•		
Zorenci	•				•
Žuniči	•			•	

(5) PIP v primeru oblikovanja uskoškega dvora (posebnosti):

- Dvor kot celota

posebnost	majhna »utrdba« - z vseh strani zaprto dvorišče z dvokrilnimi lesenimi vrati, zunanje odprtine so le na stanovanjski hiši, ostalo line za zračenje
tlorisna zasnova	poljuben štirikotnik, razmerje stranic: od 1 : 1 do 1 : 1,5
dvorišče	nepozidano – tlakovano ali zatravljeno, površine do 70 m2
višinski gabariti / naklon	K+P v primeru nagnjenega terena, samo P na ravnem terenu / od 40° do 48°
vrsta kritine / napušči	opečni zareznik, lahko slama / minimalni, za širino dveh strešnikov
dimnik / frčade	opečni s strešico / frčade niso dovoljene
pomožni objekti	niso dovoljeni – vse funkcije domačije se uredijo znotraj dvora

- Vezni objekt

tlorisna zasnova	podolgovata, razmerje stranic: od 1 : 2,5 do 1 : 3
širina / dolžina / višina	do 3,00 m / 9,00 m / K+M
konstrukcija	v celoti lesena ali K zidana, M lesena
streha /sleme	simetrična ali asimetrična dvokapnica, prisekana na kozla / sleme po dolžini objekta, višina kapne lege na dvoriščni strani je lahko do 2,00 m, izdelano kot gank

fasada	
- zatrepi	široke vertikalne deske
- barve, materiali	nebarvan les smreke ali kostanja, grobi apneni omet, odtenki naravnih barv
- dekoracija, členitev	lahko dekoracija ograje ganka
- vhodna vrata:	enostavno oblikovano

- Vhod

širina / dolžina / višina	do 0,50 m / odvisno od zasnove dvora / do 3,00 m
konstrukcija	zidana z velikimi lesenimi dvojnimi vrati
streha / fasada	simetrična dvokapnica / omet, les, odtenki naravnih barv

(6) PIP v primeru oblikovanja Belokranjskega dvora (posebnosti):

- Dvor kot celota

tlorisna zasnova	oblika črke U, lahko tudi L, razmerje stranic: od 1 : 1 do 1 : 1,5
dvorišče	nepozidano – tlakovano ali zatravljeno, površine do 70 m2
višinski gabariti	odvisno od terena: K+P ali samo P
vrsta kritine, naklon	opečni zareznik, lahko slama, naklona od 40° do 48°
napušči	minimalni, za širino dveh strešnikov
dimnik / frčade	opečni s strešico / frčade niso dovoljene
pomožni objekti	dovoljena je postavitev na zadnjo stran domačije

- Dvoriščni vhod

širina / dolžina	do 0,50 m / odvisno od zasnove dvora
višinski gabariti	do 3,00 m
konstrukcija	zidana z velikimi lesenimi dvojnimi vrati
streha / fasada	simetrična dvokapnica / apneni omet, les, odtenki naravnih barv

(7) PIP za oblikovanje stanovanjskih in gospodarskih objektov za Belokranjski tip, Uskoški dvor in Belokranjski dvor:

- Stanovanjski objekti

	Belokranjski tip, Uskoški dvor, Belokranjski dvor	Kočevarski tip
tlorisna zasnova	podolgovata, razmerje stranic od 1 : 1,5 do 1 : 2,5	podolgovata, razmerje stranic od 1 : 1,4 do 1 : 2
širina / dolžina	od 6,00 – 7,5 m / od 12,00 do 15,00 m	od 6,50 do 9,5 m / od 12,00 do 15 m
višinski gabariti	K + P, P, v primeru dvora K+P le na nagnjenem terenu	K + P, P
naklon / čopl	od 40° do 48° / če so na območju običajni	od 40° do 50° / če so na območju običajni
vrsta kritine	betonski nebarvani ali opečni zareznik, slama	betonski nebarvani ali opečni zareznik, lesene skodle
kolenčni zid	Dovoljen je le v primeru, ko je kap strehe v enaki višini tal ali talne konstrukcije podstrešne etaže	Dovoljen je le v primeru, ko je kap strehe v enaki višini tal ali talne konstrukcije podstrešne etaže
streha / frčade	simetrična dvokapnica tudi nad gankom/ niso dovoljene	simetrična dvokapnica tudi nad gankom / niso dovoljene
napušč	na čelni fasadi do 40 cm, daljši nad gankom in vhodom, na zadnji strani največ 40 cm	na čelni fasadi do 40 cm, daljši nad gankom in vhodom, na zadnji strani največ 40 cm
gank	na vzdolžni stran; na čelni strani lahko v primeru pritličnega objekta, pri pritličnem objektu ni obvezen	na vzdolžni strani, ni obvezen
fasada:		
- osna zasnova:	- streha simetrična na objekt in gank; - odprtine kleti in pritličja simetrične na objekt, - odprtine na trikotnem zatrepu simetrične na sleme	- streha simetrična na objekt in gank; - odprtine razen na čelnem zatrepu niso nujno simetrično razporejene
- zatrepi	široke vertikalne deske s pokrivnimi ozkimi letvicami, lahko omet	omet ali široke vertikalno postavljene deske
- podstavki	kletni del ometan v grobem ali zaglajenem ometu; obloge s kamnom niso dovoljene	kletni del ometan v grobem ali zaglajenem ometu; obloge s kamnom niso dovoljene
- barve	odtenki naravnih barv, nebarvan les	odtenki naravnih barv, nebarvan les
- materiali	les, opeka, kamen, omet	les, opeka, kamen, omet
- členitev, obrobe	lahko okenske obrobe v ometu oz. les na leseni fasadi	lahko okenske obrobe v ometu oz. les na leseni fasadi, lahko členitev fasade v ometu
- dekoracija	na veter letvi in deskah zatrepa ter pokrivnih letvic; zračne odprtine na zatrepu (krogi, križi, kelihi, rombi); na ograji ganka; izrezljana vhodna vrata	ni običajna
okna:		
- razporeditev	dve okni na čelni fasadi	dva ali tri okna na čelni fasadi v pritličju, v kleti majhne odprtine
- razmerje velikosti	3 : 2 polja	3 : 2 polja
- oblika	manjša stoječa pravokotna okna; dovoljene tudi večje zastekljene površine, v primeru Uskoškega dvora le na dvoriščno stran, in strešna okna v ravnini strehe	manjša stoječa pravokotna okna; dovoljene tudi večje zastekljene površine in strešna okna v ravnini strehe
vrata	lesena dvokrilna	lesena enokrilna
prizidki/izzidki	niso dovoljeni, tudi ne kot vetrolovi; izjemoma WC na ganku	niso dovoljeni, tudi ne kot vetrolovi; izjemoma WC na ganku
ograje	konstrukcija ganka je oprta v ostrešje; ograja: široke vertikalne deske, lahko z ornamenti v obliki src, rombov, kelihov	konstrukcija ganka je oprta v ostrešje; ograja: široke vertikalne deske, ornamenti niso običajni

- Gospodarski objekti

	Belokranjski tip	Kočevarski tip	Uskoški dvor, Belokranjski dvor
tlorisna zasnova	podolgovata	podolgovata	podolgovata
širina	od 5,00 do 10,00	od 5,00 do 10,00	do 6,00 m
dolžina	od 10,00 do 15,00	od 10,00 do 15,00	do 15,00 m
razmerje stranic	od 1 : 1,5 do 1 : 2	od 1 : 1,4 do 1 : 2	od 1 : 1,5 do 1 : 2,5
višinski gabariti / naklon	v primeru delno vkopane kleti K+P, P / od 40° do 48°	v primeru s treh strani vkopane kleti K+P, P / od 40° do 50°	V primeru višinskih razlik reliefa K+P, P, P+M / od 40° do 48°
čopi	če so na območju običajni	če so na območju običajni	če so na območju običajni
vrsta kritine	betonski nebarvani zareznik, opečni zareznik, slama	betonski nebarvani zareznik, opečni zareznik, lesene skodle	betonski nebarvani zareznik, opečni zareznik, slama
streha, sleme	simetrična dvokapnica, asimetrična (na kozla) v primeru P+M	simetrična dvokapnica	simetrična dvokapnica v primeru K+P in P, asimetrična (na kozla) v primeru P+M
kolenčni zid	ni; v primeru strehe na kozla do 2,00 m, na vzdolžni vhodni strani je lahko skrit pod napuščem	ni; na vzdolžni vhodni strani je lahko skrit pod napuščem	ni; v primeru strehe na kozla do 2,00 m, na vzdolžni vhodni strani je lahko skrit pod napuščem
napušč	minimalen, na vzdolžni vhodni strani je lahko daljši	minimalen, na vzdolžni vhodni strani je lahko daljši	minimalen, na vzdolžni vhodni strani je lahko daljši
frčade	Ena manjša na »firtoh« na podstrešju hleva	ni	ni
konstrukcija	- v primeru hleva zidana - v primeru skednja v celoti lesena po zgledu tradicionalnih: vhodni del po sistemu vstavljanja plohov v utore stebrov in zavetrovanja z vidnimi diagonalami, zadnji del obit z vertikalnimi širokimi deskami	- v primeru hleva zidana - v primeru skednja v celoti lesena ali delno zidana v delu za hlev; skedenj – vogali zidani, polnilo vertikalne široke deske ali v celoti lesen	- v primeru hleva zidana - v primeru skednja v celoti lesena po zgledu tradicionalnih: vhodni del po sistemu vstavljanja plohov v utore stebrov in zavetrovanja z vidnimi diagonalami, zadnji del obit z vertikalnimi širokimi širokimi deskami
fasada			
- zatrepi	široke vertikalne deske, lahko s pokrivnimi letvicami	široke vertikalne deske	široke vertikalne deske, lahko s pokrivnimi letvicami
- barve	nebarvan les: smreka, kostanj, grobi omet v primeru hleva, odtenki naravnih barv	nebarvan les: smreka, kostanj, grobi omet v primeru hleva, odtenki naravnih barv	nebarvan les: smreka, kostanj, grobi omet v primeru hleva, odtenki naravnih barv
- dekoracija	poudarek na diagonalnem zavetrovanju, zračne odprtine na zatrepih, enostavno okrasje na vhodnem zatrepu; na hlevih ni dekoracije	ni dekoracije	poudarek na diagonalnem zavetrovanju, zračne odprtine na zatrepih, enostavno okrasje na vhodnem zatrepu; na hlevih ni dekoracije
okna	line za zračenje; hlevi: manjša pravokotna ležeča okna	manjša, pravokotno ležeča okna na hlevu, line za zračenje v kleti	line za zračenje; hlevi: manjša pravokotna ležeča okna
vrata	velika lesena dvokrilna vrata, enostavno oblikovana	lesena, enostavno oblikovana; vrata v klet lahko kamniti lok	velika lesena dvokrilna vrata, enostavno oblikovana
prizidki/izzidki	niso dovoljeni	niso dovoljeni	niso dovoljeni

101. člen
(podrobnejši PIP za območja stanovanj)

(1) Podrobnejši PIP za urbano stanovanjsko pozidavo raznolike tipologije (SSo):

SSo – urbana stanovanjska pozidava raznolike tipologije
Merila in pogoji: Pri načrtovanju v okviru OPPN na teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali SSv in/ali SSn. Določitev, katere od teh treh PNR se uveljavi v konkretni EUP in kakšno naj bo površinsko razmerje znotraj EUP med njimi, je predpisana s posebnimi PIP za posamezno EUP. Če to razmerje v EUP ni določeno, se vsako od predpisanih PNR načrtuje v deležu vsaj 20% celotne EUP.

(2) Podrobnejši PIP za urbano prostostoječo stanovanjsko pozidavo (SSs):

SSs - urbana prostostoječa stanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ** namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS - stanovanjske površine** namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
3 Tipologija zazidave: SSs - urbana prostostoječa stanovanjska pozidava stanovanjska prostostoječa hiša		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,15 do največ 0,35	FI: od 0,30 do največ 0,70
5 Dovoljene dejavnosti: Poleg bivanja so dovoljene tudi poslovne dejavnosti, trgovina ter storitvene dejavnosti, razen vzdrževanja in popravila motornih vozil in druge dejavnosti (površina prostorov za dejavnost do 60 m^2), ki ne generirajo tovornega niti večjega osebnega prometa, če so izpolnjeni naslednji pogoji: - dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje objekta vključno z zadostnimi parkirnimi površinami (vendar ne več kot 8 parkirnih mest) za potrebe objekta - stanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev; - neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; - brez bistveno povečanih negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve; - urbanistična oz. prostorska in okoljska utemeljitev v projektni dokumentaciji, ki je obvezna za vse dejavnosti razen bivanja;		

- dejavnosti so dovoljene v pritličju objektov. Izjemoma so dejavnosti dovoljene tudi v celotnem objektu, če gre za dejavnosti, kot so pisarne, osebne storitve, ambulanta, trgovina na drobno, izobraževanje, varstvo otrok, varstveni center, nastanitve za potrebe turizma in podobno.

V stanovanjskih stavbah se dovoli še urejanje turističnih nastanitvenih prostorov. Dovoljene so obstoječe gostinske dejavnosti, novih se ne dovoli.

6 Dovoljeni objekti: stanovanjske stavbe, nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti ter otroška in druga javna igrišča ter večnamenska igrišča za športe na prostem, trgi, zelenice.

7 Dovoljene gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitve objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oz. urejanja javnih površin in če je predvidena rekultivacija.

8 Merila in pogoji za oblikovanje:

Lokacija:
- vzporedno ali pravokotno na gradbeno linijo. Če ta ni določena v kartografskem delu, se povzame iz stanja na terenu. Glavno fasado se postavi ob javni prostor naselja.

Gabariti:
- tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, razlika med osnovnima stranicama je od 1:1,2 do 1:2, dovoljeno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovat tloris (L, T ipd. oblike), razen v naseljih in na objektih tradicionalne (avtohtone) tipologije gradnje;
- višinski gabarit: na ravnem terenu je dovoljena popolnoma ali delno vkopana klet ter etažnost objektov (K)+P ali (K)+P+M, do največ (K)+P+1 v primeru popolnoma vkopane kleti. Na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana, dovoljena etažnost je K+P, K+M ali K+P+M;
- kolenčni zid objekta s klasično dvokapno streho je skrit pod kapjo strehe.

Streha:
- dovoljene so simetrične dvokapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
- naklon streh je od 30° do 45°. Izven območij strnjenih tradicionalnih delov naselij so dopustne tudi enokapne in ravne strehe z nižjim naklonom. Dovoljeno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi ali enokapnimi strehami v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov ipd.;
- dovoljeni so strešna okna in čopi na strmih strehah, kjer so prevladujoči;
- dovoljene so frčade na strmih strehah, to je na naklonih od 30 stopinj dalje. Odprtine in strehe vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako;
- na strešinah je dovoljena namestitev sončnih sprejemnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe in se postavljajo na manj izpostavljeno strešino, ki ne leži ob gradbeni liniji;
- kritina je opečna oz. glede na prevladujoč tip kritine v naselju lahko tudi v sivi in temni sivi barvi.

Fasade:
- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s kakovostnimi oz. prevladujočimi obstoječimi objekti. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta;
- na območjih urbane in suburbane tipologije gradnje se dovoli sodobne oblikovne pristope (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov), posebej v kombinaciji z ravnimi ali enokapnimi strehami.

(3) Podrobnejši PIP za urbano strnjeno stanovanjsko pozidavo (SSn):

SSn - urbana strnjena stanovanjska pozidava

1 Območje namenske rabe:
S - OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.

2 Območje podrobnejše namenske rabe:
SS - stanovanjske površine, ki so namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.

3 Tipologija zazidave: SSn - urbana strnjena stanovanjska pozidava: hiše v nizu, vrstne hiše

4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,25 do največ 0, 50	FI: od 0,50 do največ 1,00

5 Dovoljene dejavnosti:
kot pri SSs, z izjemo dovoljene površine prostorov za dejavnost, ki pri SSn znaša do 30 m^2

6 Dovoljeni objekti: kot pri SSs

7 Dovoljene gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oz. urejanja javnih površin.
- dozidave so dovoljene na fasadi, ki je obrnjena na zasebni vrt, ki ne meji na javni prostor in ne presega gradbene linije, v primeru končnega objekta v nizu in ob upoštevanju DIP ter splošnih pogojev glede odmikov;
- dozidave na fasadi, ki je obrnjena proti javnemu prostoru, so dovoljene, če se skladnost obuličnega fasadnega niza s tem ne poslabša in ne presega gradbene linije;
- nadzidave so dovoljene, če se uredijo po celotnem nizu, vrsti;
- prenove: zagotovi se skladno prenovo niza, vrste oziroma medsebojno usklajenost posamičnih prenov v nizu.

8 Merila in pogoji za oblikovanje: Obvezna je poenotenost osnovnih gabaritov, stavbnega pohištva, streh in fasad osnovnih in pomožnih objektov v nizih, dovoli se barvna raznovrstnost, ki je skladna z barvno študijo, ki je del projektne dokumentacije.

Gabariti:
- tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, dovoljeno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovat tloris glede na določila o dovoljenih dozidavah za SSn;
- višinski gabarit: na ravnem terenu je dovoljena popolnoma ali delno vkopana klet ter etažnost objektov (K)+P ali (K)+P+M, do največ (K)+P+1+M v primeru popolnoma vkopane kleti. Na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana, dovoljena etažnost je K+P ali K+M ali K+P+M.

Strehe:
- naklon dvokapnih in enokapnih streh je od 35° do 45°; naklon enokapnih streh nad sodobno oblikovanimi objekti in nad pomožnimi objekti pa je nizek, do največ do 20°;
- dovoljene so dvokapne, enokapne in/ali ravne strehe;
- dovoljeno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov in drugih dozidav;
- dovoljeni so strešna okna, enokapne frčade, lahko pa tudi dvokapne frčade z enakim naklonom kot osnovna streha, ob pogoju, da osnovna streha ostaja enaka drugim v nizu, in da so vse frčade v nizu poenoteno oblikovane. Frčade so dovoljene na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj;
- na strešinah je dovoljena namestitev sončnih zbiralnikov, vendar te ne smejo segati nad sleme strehe;
- kritina celotnega niza je enotna je rdeča, dovoljena je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajena s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti v območju.

Fasade:
- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo

enostavni. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta in niza; - dovoli in spodbuja se uvajanje sodobnih oblikovnih pristopov (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov).

(4) Podrobnejši PIP za urbano večstanovanjsko pozidavo (SSv):

SSv - urbana večstanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS - stanovanjske površine**, ki so namenjene bivanju in spremljajočim dejavnostim, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
3 Tipologija zazidave: SSv - urbana večstanovanjska pozidava večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok, bloki, bloki v nizih, karejih ipd.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,15 do največ 0,50	FI je lahko večji v primeru večjega števila podzemnih etaž , če ni drugih omejitev in če je v posebnih PIP za EUP določena višja etažnost
	FI: od 0,40 do največ 2,00	
5 Dovoljene dejavnosti: kot pri SSs, pri čemer se bivanje uredi v vseh etažah, dejavnosti, ki generirajo obiskovalce, pa le v pritličjih objektov. Dovoli se odstopanje: površina prostorov za dejavnost lahko znaša do 100 m^2, ob pogoju, da se za potrebe zaposlenih in obiskovalcev uredijo dodatna parkirišča na skupnih funkcionalnih površinah objekta ali v kletnih etažah.		
6 Dovoljeni objekti: kot pri SSs		
7 Dovoljene gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi GJI oz. urejanja javnih površin.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: **Gabariti:** - tlorisni gabariti: večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok in blok. Dovoli se združevanje blokov v nize in kareje; - višinski gabarit: do 3K+P+2 ali do 3K+P+3 ali do 3K+P+4, v odvisnosti višin sosednjih objektov, pri čemer so kleti popolnoma vkopane. **Streha:** - dovoljene so enokapne in/ali ravne strehe ter izjemoma dvo in večkapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta; - naklon dvokapnih in enokapnih streh je do 40° (v odvisnosti od naklonov okoliških objektov). Naklon enokapnih streh nad sodobno oblikovanimi objekti in nad pomožnimi objekti pa je nizek – do največ 20°; - dovoljeno je kombiniranje dvokapnih ali enokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov ipd, dovoljeni so strešna okna, strešne terase ipd.; - na strešinah je dovoljena namestitev sončnih sprejemnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe; - dovoljena je kritina v rdeči, črni, sivi, temni sivi, opečni in temno rjavi barvi, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti v območju. **Fasade:** - oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni in skladni po celi fasadi, nizu; - zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov).		
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne in športne površine, ki zavzemajo najmanj 20 % območja. Niso dovoljene neorganizirane gradnje objektov in ureditev, ki zadovoljujejo le potrebe posameznih stanovalcev. V primeru zamenjave stavbnega pohištva, balkonskih ograj, montaže senčil ipd. so novi elementi enotni po celotnem stanovanjskem objektu. Zasteklitve ali zapiranja balkonov in lož, postavitve satelitskih anten, klima naprav itd. se izvedejo v skladu z idejnim načrtom, potrjenim s strani skupnosti lastnikov in avtorja projekta večstanovanjskega objekta. Dovoljena je izvedba nadstrešnic za avtomobile v nizu, kot en objekt. Konstrukcija je lahko transparentna kovinska, streha ravna, kritina transparentna ali barvna pločevina.		

(5) Podrobnejši PIP za urbano večstanovanjsko pozidavo za posebne namene (SBv):

SBv - urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SB-stanovanjske površine za posebne namene, ki so namenjene za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin ter spremljajočim dejavnostim.		
3 Tipologija zazidave: SBv – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene tri in večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok, bloki, bloki v nizih, kareji		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,15 do največ 0,45	FI je lahko večji v primeru večjega števila kletnih etaž, če ni drugih omejitev in če je v posebnih PIP za EUP določena višja etažnost
	FI: od 0,40 do največ 1,50	
5 Dovoljene dejavnosti: Poleg bivanja so dovoljene spremljajoče dejavnosti in sicer zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, gostinstvo in turizem, ter druge dejavnosti, ob pogojih: - dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje dejavnosti vključno z zadostnimi parkirnimi površinami; - neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; - da dejavnosti ne bodo bistveno povečale negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve.		
6 Dovoljeni objekti: kot pri SSs		
7 Dovoljene gradnje: kot pri SSv		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SSv, poleg tega pa še: Zagotovi se usklajeno oblikovanje kompleksa, vendar naj imajo objekti specifičnih namembnosti in simbolnih pomenov (npr. kapela) lasten arhitekturni izraz.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri SSv		

(6) Podrobnejši PIP za podeželska naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (SKs):

SKs - površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.

2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi in drugimi dovoljenimi dejavnostmi in bivanju.

3 Tipologija zazidave: SKs - površine podeželskega naselja, mešano kmetije in stanovanjske hiše: stanovanjske stavbe, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci ipd., tudi spremljajoči objekti v okviru podeželskega naselja in objekti, namenjeni dopolnilnim dejavnostim na kmetiji.

4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,40	FI: največ 0,50

5 Dovoljene dejavnosti: Poleg bivanja in kmetijstva so dovoljene tudi dejavnosti: gostinstvo in turizem, turizem na kmetiji oz. na podeželju, trgovina ter storitvene dejavnosti, poslovne dejavnosti in druge dejavnosti (površina prostorov za dejavnost do 120 m^2), ki ne generirajo večjega tovornega niti večjega osebnega prometa in hrupa, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje objekta vključno z zadostnimi parkirnimi površinami za potrebe objekta - stanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev;
- neposredna navezanost na prometno infrastrukturo;
- brez bistveno povečanih negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve;
- urbanistična oz. prostorska in okoljska utemeljitev, ki je obvezna za vse dejavnosti razen bivanja.

Dovoljene so spremembe namembnosti objektov pod pogojem, da je nova namembnost v skladu z namensko rabo območja.

6 Dovoljeni objekti: : kot pri SSs

7 Dovoljene gradnje: kot pri SSs.

8 Merila in pogoji za oblikovanje:

a) Stanovanjske stavbe:

Lokacija:

- vzporedno ali pravokotno na gradbeno linijo. Če ta ni določena v kartografskem delu, se povzame iz stanja na terenu. Glavno fasado se postavi ob javni prostor naselja.

Gabariti:

- tlorisni gabariti: podolgovat tloris, razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,3 do 1:2,0, najdaljša stranica meri do največ 16,00 m;
- dovoljeno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni tloris, lahko tudi v L obliki;
- višinski gabarit v naseljih oz. delih naselij z mešano in suburbano tipologijo: dovoljena etažnost K+P, K+P+M, P+1, kolenčni zid je skrit pod kapjo strehe. Na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana.

Streha:

- dovoljene so simetrične dvokapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
- naklon streh je od 35° do 45°. Izven območij strnjenih tradicionalnih delov naselij so dopustne tudi enokapne in ravne strehe z nižjim naklonom. Dovoljeno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi ali enokapnimi strehami v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov ipd.;
- dovoljeni so strešna okna in čopi na strmih strehah, kjer so prevladujoči;
- frčade so dovoljene na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj. Odprtine in strehe vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako;
- na strešinah, razen na starih objektih tradicionalne tipologije, je dovoljena namestitev sončnih sprejemnikov, vendar ti ne smejo segati nad sleme strehe in se postavljajo na manj izpostavljeno strešino, ki ne leži ob gradbeni liniji;
- kritina je opečna oz. glede na prevladujoč tip kritine v naselju lahko tudi v sivi in temni sivi barvi.

Fasade:

- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s kakovostnimi oz. prevladujočimi obstoječimi objekti. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta;
- na območjih urbane in suburbane tipologije gradnje se dovoli sodobne oblikovne pristope (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov), posebej v kombinaciji z ravnimi ali enokapnimi strehami;
- fasade so lahko delno tudi lesene in obložene s kamnom. Pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dovoljena.

b) Gospodarske stavbe:

Lokacija in gabariti:

- vzporedno ali pravokotno na stanovanjski objekt, pri čemer so možna odstopanja v primeru, da je zaradi nagiba terena ali lege GJI to nemogoče;
- objekti na parceli se lahko sestavljajo v nize ali okoli dvorišč, če je taka postavitev značilna za naselje in če gre za vrstni tip organizacije dvorišča;
- tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, razlika med osnovnima stranicama je od 1:1,4 do 1:2, največ dolžine 16m;
- višinski gabarit: (K)+P ali P+1, vendar ne višji od stanovanjskega objekta. Pri določanju višine stavb se poleg predpisanih dovoljenih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje, lahko pa so nižje); kolenčni zid, razen na tradicionalno zasnovanih objektih je do največ 0,80 m;
- izjemoma se dovolijo objekti večjih tlorisnih gabaritov, ko je to nujno zaradi funkcioniranja kmetije ali tradicionalne zasnove, kadar objekt ni vidno izpostavljen in se ne povečajo vplivi na bivalno okolje oz. jih je možno ustrezno omiliti (predvsem sodobne tehnologije reje, pa tudi omilitve z vegetacijo, ograjami ipd.). Dovoljena so tudi odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje, ki morajo biti posebej utemeljena na podlagi strokovnih prostorskih preveritev kot priloga k projektni dokumentaciji.

Streha:

- dovoljene so klasične dvokapne strehe z naklonom skladnim s stanovanjskim objektom oz. tradicionalno tipologijo,
- smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
- čopi so dovoljeni, kjer so avtohtoni oz. prevladujoči;
- na strešinah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj so dovoljene enokapne frčade za vnašanje sena in namestitev sončnih sprejemnikov, razen na starih objektih tradicionalne tipologije, vendar te ne smejo segati nad sleme strehe;
- kritina je enaka kritini na celotnem gospodarstvu;
- na območjih suburbane gradnje so pri objektih večjih tlorisnih gabaritov so dovoljene ravne, enokapne ali dvokapne strehe nizkih naklonov do 10 stopinj.

Fasade:

- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s tradicionalnimi gospodarskimi objekti. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta;
- dovoli tradicionalno oblikovanje in uporaba materialov;
- zatrepi gospodarskih objektov se obijejo s širokimi vertikalno postavljenimi deskami oz. v temnejši fasadni barvi;
- pri lesenih fasadah se uporablja rezan les; polkrožna bruna se ne dovolijo.

c) Druge stavbe:

Druge stavbe za dejavnosti (razen rastlinjakov, zimskih vrtov ipd.) so po vertikalnih in horizontalnih gabaritih, oblikovanju streh in fasad usklajene s stanovanjskimi in gospodarskimi objekti. Za objekte večjih dimenzij se upoštevajo pogoji za gospodarske objekte, za objekte manjših dimenzij pa za stanovanjske. Pri drugih objektih na gradbeni parceli (nadstreški, garaže, pergole, zimski vrtovi, ipd.), so dovoljene ravne, enokapne ali dvokapne strehe nizkih naklonov do 10 stopinj.

(7) Podrobnejši PIP za območja kmetij (SKk):

SKk - območja kmetij		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju, območje kmetij izven naselij.		
3 Tipologija zazidave: SKk – območja kmetij: stanovanjska stavba v okviru kmetije, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci in objekti, namenjeni dopolnilnim dejavnostim na kmetiji ipd.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,40, dovolijo se odstopanja (do največ 50 %) na območju kmetij, kjer je tako strnjena gradnja tradicionalna.	
	FI: največ 0,50	
5 Dovoljene dejavnosti : kot pri SKs, pri čemer so trgovina, storitve, gostinstvo, poslovne in podobne dejavnosti omejene s površino prostorov do 80 m^2 (za turizem na kmetiji in dopolnilne dejavnosti so površine lahko večje).		
6 Dovoljeni objekti: kot pri SSs		
7 Dovoljene gradnje: kot pri SSs		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SKs, poleg tega še: objekti v okviru kmetije so oblikovno poenoteni (enotna kritina, kompatibilne barve fasad idr.). Na robovih območij proti kmetijskim površinam se zasadi avtohtono drevje in sadno drevje na visokih podlagah.		

(8) Podrobnejši PIP za površine počitniških hiš (SP):

SP - površine počitniških hiš		
1 Območje namenske rabe: S - OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena občasnemu bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SP - površine počitnlških hiš		
3 Tipologija zazidave: Enostanovanjske prostostoječe stavbe, tudi spremljajoči objekti v okviru počitniškega naselja.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,25	FI: največ 0,40
5 Dovoljene dejavnosti: Občasno bivanje, ne dovoli se stalno bivanje.		
6 Dovoljeni objekti: stanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti.		
7 Dovoljene gradnje: kot pri SSs		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: v naseljih s tradicionalno tipologijo objektov se objekte prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. **a) Počitniške stavbe:** **Gabariti:** - tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris (od 6,00 m do največ 8.00 m širine), razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,5 do 1:2,0, s tem, da meri najdaljša stranica največ 15,00 m; - višinski gabarit: na nagnjenem terenu mora biti klet vsaj delno vkopana, višina objekta je lahko največ (K)+P. Na ravnem terenu mora biti klet popolnoma vkopana, dovoljuje se gabarit (K)+P+M. Pri določanju višine stavb se poleg predpisanih dovoljenih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje) in da ustrezno izkoriščajo terenske danosti; - kolenčni zid je največ 0,60 m. **Streha:** kot pri SKs **Fasade:** - oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladi z obstoječimi oz. tradicionalnimi objekti; - fasade so lahko horizontalno in vertikalno členjene, odprtine so pokončne oblike. **b) Druge stavbe:** Vsi drugi objekti na gradbeni parceli in pomožni objekti se uskladijo z osnovno stavbo glede gabaritov, streh in fasad, vendar so manjši in nižji od nje. Nadstreški se dovolijo le v obliki pergole.		

102. člen
(podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti)

(1) Podrobnejši PIP za osrednja območja centralnih dejavnosti - jedro naselij (CU):

CU - osrednja območja centralnih dejavnosti - jedro naselij	
1 Območje namenske rabe: C **OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI v jedrih naselij,** ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju.	
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CU **Osrednja območja centralnih dejavnosti**, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih, verskih in podobnih dejavnosti ter bivanje.	
3 Tipologija zazidave Objekti v nizu ali prostostoječe hiše, objekti srednje velikosti (predvsem javnega značaja).	
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ in Fi: obstoječe, dovoljeno je minimalno povečanje v skladu z drugimi določili tega odloka
5 Dovoljene dejavnosti: Poleg bivanja so dovoljene dejavnosti: trgovina, storitvene dejavnosti, gostinstvo, turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, verske, rekreacijske, športne dejavnosti in druge podobne dejavnosti. Pri starih stanovanjskih stavbah, ki so bile v celoti spremenjene v poslovno ali drugo namembnost, je ob prenovi obvezno vzpostaviti najmanj eno stanovanje, če to omogoča velikost objekta. Sprememba obstoječe stanovanjske namembnosti več etažnih objektov je dovoljena pod pogojem, da se v objektu ohranja vsaj eno stanovanje (ki naj ne bo v pritličju) in v skladu z dovoljenimi dejavnostmi v okviru določene PNR. Dovoljena je prenova neizrabljenih podstrešij v stanovanjske namene. V primerih, ko je v stavbi poslovna in stanovanjska raba, se stanovanjska raba vedno umešča v isto ali višjo etažo objekta kot poslovna dejavnost.	
6 Dovoljeni objekti: kot pri SSs, velja pa še NEO so dovoljeni le za potrebe stanovanjskih hiš.	
7 Dovoljene gradnje Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oz. urejanja javnih površin in če se z novogradnjo nadomesti obstoječ nekakovosten objekt.	

8 Merila in pogoji za oblikovanje
8.1 Gabariti
- na tem območju ni dovoljeno posegati v prostor prek obstoječih horizontalnih in vertikalnih gabaritov. Pri določanju višine novega slemena se obvezno upošteva silhueto naselja, tako da novi objekti ne izstopajo iz celotne podobe jedra;
- pri določanju gradbene mase se upoštevajo mere in razmerja istih dejavnikov na tem območju ali v okviru stavbnega otoka;
- v celotnem območju urejanja ni dovoljeno postavljati novih dominant v prostoru.

8.2 Streha
- streha je v naklonu 38-49 stopinj, kritina pa opečni zareznik ali bobrovec. Dovoljena je bakrena ali druga ustrezna barvna pločevina za prekrivanje nizkih naklonov frčad ipd.;
- pri določanju naklona in kritine strehe ter smeri slemena se upoštevajo obstoječi kakovostni objekti na območju EUP;
- na posamičnih dominantnih objektih ali zaključenih celotah objektov (primer: cerkev, sodišče) je dovoljen drugačen naklon strehe in kritina z bakreno ali drugo pločevino ustrezne barve.

8.3 Oblikovanje fasad, materiali
Pri obdelavi fasad historičnih objektov se uporablja izvorne materiale, pri eventualnih novih fasadah pa materiale, ki so skladni z okolico (po možnosti avtohtona gradiva: belokranjski kamen, apneni ometi). Ohranja se obstoječe dekorativne elemente, če ti niso prisotni, se fasado ustrezno oblikuje v sodobnem duhu, v skladu z objekti znotraj EUP. Novi materiali (les, jeklo, steklo in umetni kamen) ne smejo predstavljati prevladujočega elementa na fasadi.
Fasade historičnih objektov se prenovijo v skladu s smernicami službe za varstvo kulturne dediščine in tako, da se ohranijo fasadna členitev, razmestitev in velikost odprtin ter barve in materiali.

9 Druga merila in pogoji: Za vse večje posege v območju jedra je treba pridobiti celovite strokovne rešitve v variantah oziroma z javnimi natečaji. Drugi pogoji:
- urbana oprema je predmet posebnega izbora na podlagi kataloga mestne opreme; pri postavitvi in oblikovanju se upoštevajo urbanistično arhitektonske in krajinske značilnosti prostora;
- namestitev zabojnikov za odpadke na za to označena mesta ne sme razvrednotiti spomeniško-varstvenih in drugih kvalitet prostora;
- dovoljeni so reklamni izveski in zložljivi senčniki, oblikovani skladno s stavbo, na katero so nameščeni. Minimalna svetla višina do izveskov oz. senčnikov, ki segajo v uličnі prostor je 2,50 m, širina pa ne sme presegati polovice širine pločnika;
- plakatiranje je dovoljeno na posebnih, za ta namen oblikovanih stebrih in panojih ter na posebej rezerviranih mestih.

(2) Podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti (CD):

CD – druga območja centralnih dejavnosti

1 Območje namenske rabe: C Območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju.

2 Območje podrobnejše namenske rabe: CD - druga območja centralnih dejavnosti, kjer prevladuje določena dejavnost, z manjšim deležem stanovanj.

3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena

4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 2,0

5 Dovoljene dejavnosti
Poleg bivanja so dovoljene tudi dejavnosti: trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge podobne dejavnosti, ki nimajo škodljivih posledic na bivalno okolje.

6 Dovoljeni objekti: nestanovanjske stavbe, v katerih so dopustni stanovanjski deli, gradbeno inženirski objekti ter otroška in druga javna igrišča, večnamenska igrišča za športe na prostem, trgi, zelenice.

7 Dovoljene gradnje:
Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitev objektov.

8 Merila in pogoji za oblikovanje:
Lokacija in gabariti:
- tlorisni gabariti: niso poenoteno predpisani, vendar pa se pri njihovem določanju še posebej upošteva splošna določila tega odloka glede velikosti in oblikovanja objektov in se s tlorisnimi in vertikalnimi gabariti prilagodi pogojem, ki veljajo za območja, na katere mejijo območja CD, posebej če mejijo na stanovanjska območja (glej relevantne preglednice SSs, SSn, SSv, SBv, SKs, SKk in SP);
- v mestnem prostoru se dovoli združevanje objektov v nize, kareje;
- pri umeščanju teh stavb v prostor se upošteva gradbene linije ob javnem mestnem prostoru, vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo (navzgor ali navzdol) iz silhuete območja. To ne velja za stavbe, ki se gradijo kot izraziti prostorski poudarki oz. na območjih, za katere je s posebnimi PIP to posebej določeno.

Streha:
- dovoljene so enokapne in ravne strehe ter dvokapne in večkapne strehe na objektih manjših tlorisnih in višinskih gabaritov;
- dovoljeno je kombiniranje dvo in večkapnih ter enokapnih streh z ravnimi strehami;
- dovoljeni so strešna okna, strešne terase, frčade ipd. Frčade so dovoljene na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj;
- dovoljena je namestitev sončnih sprejemnikov tako, da ne segajo nad sleme strehe;
- dovoljena je kritina v črni, sivi, temni sivi, opečni in temno rjavi barvi, usklajeno s prevladujočo v območju.

Fasade:
- oblikovanje, horizontalna in vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni in poenoteni na celi fasadi, nizu, kareju oz. območju;
- zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov ipd.);
- glavni vhod v javno stavbo se, če stoji ob pomembnem mestnem prostoru, oblikuje na glavni fasadi. Tako fasado objekta se oblikuje mestotvorno.

9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne, športne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 15 % območja.

(3) Podrobnejši PIP za območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa ter zdravstva (CDi, CDz):

CDi – območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa. **CDz** – območja zdravstva

1 Območje namenske rabe: kot pri CD

2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDi – dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa
CDz – zdravstvo

3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena

4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,0

5 Dovoljene dejavnosti
Izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, poleg tega pa tudi kompatibilne spremljajoče dejavnost kot trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, za potrebe osnovne dejavnosti vzgoje in izobraževanja.

6 Dovoljeni objekti: nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti ter otroška in druga javna igrišča, večnamenska igrišča za

športe na prostem, trgi, zelenice.
7 Dovoljene gradnje: kot pri CD
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri CD, poleg tega pa velja še: - območja kompleksov se oblikujejo prepoznavno, kot posebni poudarki v prostoru in točke identifikacije; - za gradnjo novih objektov, večjih preureditev in dozidav je obvezna pridobitev rešitev z javnim urbanistično-arhitekturnim natečajem oz. pridobitev rešitev z izdelavo variantnih rešitev.
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne površine, ki zavzemajo najmanj 20 % območja.

(4) Podrobnejši PIP za območja kulturnih dejavnosti, javne uprave ter za gasilski dom (CDk):

CDk – območja kulturnih dejavnosti, javne uprava in gasilskih domov		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDk – kulturna dejavnost, javna uprava, gasilski dom		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,50
5 Dovoljene dejavnosti Dejavnosti javne uprave, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, gostinstvo in turizem, trgovina ter storitvene dejavnosti in druge podobne dejavnosti.		
6 Dovoljeni objekti: kot pri CDi		
7 Dovoljene gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri CD, poleg tega pa še: - območja oziroma objekti za kulturo in upravo se oblikujejo prepoznavno; - za gradnjo novih objektov, večjih preureditev in dozidav je obvezna pridobitev rešitev z javnim urbanistično-arhitekturnim natečajem oz. pridobitev strokovne rešitve z izdelavo variantnih rešitev.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri CDi.		

(5) Podrobnejši PIP za območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami (CDv):

CDv – območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDv - verski objekti s pripadajočimi ureditvami		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,30	FI: največ 0,70
5 Dovoljene dejavnosti: Dejavnosti verskih organizacij ter spremljajoče dejavnosti in bivanje.		
6 Dovoljeni objekti: kot pri CD		
7 Dovoljene gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri CD, poleg tega pa še: - za verske objekte smiselno veljajo določila za CDi, s posebnim poudarkom na pogojih v zvezi z varstvom kulturne dediščine; - za stanovanjske objekte veljajo določila SSs.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri CDi, velja pa še: upoštevajo se predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja.		

(6) Podrobnejši PIP za območja trgovskih, oskrbnih, poslovno-storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjše obrti (CDo):

CDo – območja trgovskih, oskrbnih, poslovno-storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjša obrt		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDo – trgovske, oskrbne, poslovno – storitvene, gostinske dejavnosti, manjša obrt		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 2,0
5 Dovoljene dejavnosti: Trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge dejavnosti.		
6 Dovoljeni objekti: kot pri CD		
7 Dovoljene gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: na območju mesta Črnomelj kot pri CD, na območju preostalih naselij pa je obvezna uskladitev gabaritov z objekti na stičnih območjih.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri Cdi, velja pa še: dovoljena je postavitev baznih postaj mobilne telefonije.		

103. člen
(podrobnejši PIP za območja proizvodnih dejavnosti)

(1) Podrobnejši PIP za območja za industrijo (IP):

IP - površine za industrijo		
1 Območje namenske rabe: I - območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IP - površine za industrijo		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,00
5 Dovoljene dejavnosti: Predelovalne (proizvodne in druge) dejavnosti, oskrba z energijo, trgovina ter storitvene dejavnosti, promet in skladiščenje, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge dejavnosti.		
6 Dovoljeni objekti: nestanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti		
7 Dovoljene gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitev objektov.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: **Lokacija in gabariti:** - poslovno upravne, administrativne, prodajne ipd. dejavnosti se organizirajo ob javnem prostoru in so vidno ter simbolno ločene od proizvodnega dela. Po merilu, gostoti, oblikovanju in rastru javnih komunikacij so usklajeni s preostalo pozidavo širšega prostora. Proizvodne in druge stavbe so v notranjosti kompleksov; - tlorisni gabariti: niso predpisani oz. se upoštevajo določila za posamezno EUP; - dovoli se združevanje objektov v nize, kareje; - višinski gabariti: pri umeščanju objektov v prostor se upošteva vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih		

objektov, nove stavbe ne smejo izstopati iz silhuete območja. To ne velja za stavbe, ki so zaradi funkcionalnih zahtev izrazito višje (tovarniški dimniki, silosi ipd.). Ti objekti se oblikujejo kot kakovostno in prepoznavno oblikovani prostorski poudarki oz. točke identifikacije; - objekti v ozadju kompleksa so nižji od glavnih stavb (ob javnem prostoru). Dovoljene so izjeme zaradi funkcionalnih zahtev dejavnosti; - objekti in ureditve se prilagajajo reliefu v skladu s splošnimi pogoji tega odloka. **Streha:** - strehe, razen na upravnih objektih ipd., so v enem kompleksu poenotene; - za objekte večjih dimenzij se priporočajo ravne, shed strehe, lahko pa tudi polkrožne in enokapne strehe nižjega naklona; - dovoljena je namestitev sončnih sprejemnikov; - dovoljena je kritina v črni, sivi, temni sivi, opečni, temno rjavi ali temno zeleni barvi. **Fasade:** - horizontalna in vertikalna členitev fasad ter oblikovanje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov so enostavni in poenoteni na celotni fasadi, nizu, kareju oz. območju; - zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov); - fasade stavb, ki mejijo na javni mestni prostor, se oblikujejo kot glavne in mestotvorne fasade, z njihovim oblikovanjem se zagotavljajo kakovostni ambienti. Dovolijo se odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje.
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 10 % območja. Spodbuja se vzdržna (trajnostna) raba naravnih virov, energetsko varčna gradnja ter izvedba in namestitev naprav za rabo obnovljivih virov energije, za zbiranje in uporabo padavinske vode, za kompostiranje biološko razgradljivih odpadkov. Parcelna mreža in shema pozidave na območju urejanja se zasnujejo v obliki razmeroma pravilne (po možnosti) ortogonalne mreže, ki se prilagodi obstoječim reliefnim posebnostim in omrežju cest.

(2) Podrobnejši PIP za gospodarske cone (IG):

IG - gospodarske cone		
1 Območje namenske rabe: I - območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in obrtnim ter spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IG – gospodarske cone Več funkcionalne gospodarske cone, ki so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim, proizvodnim in spremljajočim dejavnostim.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,00
5 Dovoljene dejavnosti: kot pri IP		
6 Dovoljeni objekti: kot pri IP		
7 Dovoljene gradnje: kot pri IP		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot IP, ob tem pa se upošteva še naslednje pogoje: - na območju gospodarske cone se urejajo oblikovno poenoteni sklopi različnih tipov industrijskih in obrtnih ter servisnih in storitvenih objektov; - omrežje javnih komunikacij (cest, pločnikov, kolesarskih stez, lahko z drevoredi in urbano opremo) mora biti enostavno in čitljivo, na smiselnih mestih opremljeno z javnimi odprtimi prostori in dobro označeno; - parcelna mreža in shema pozidave na območju urejanja se zasnujejo v obliki razmeroma pravilne (po možnosti) ortogonalne mreže, ki se prilagodi obstoječim reliefnim posebnostim.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri IP.		

(3) Podrobnejši PIP za kmetijsko proizvodnjo (IK):

IK - površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo		
1 Območje namenske rabe: I - območja proizvodnih dejavnosti – kmetijska proizvodnja		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo Kmetijske stavbe za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali (objekti v sklopu farm, rastlinjaki, hlevi, ribogojnice ipd.) ter žage, kot dopolnitev kmetijski dejavnosti.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,00
5 Dovoljene dejavnosti: Kmetijstvo ter dejavnosti, ki so vezane na kmetijstvo: proizvodne (predelovalne) dejavnosti, žage (razrez lesa), trgovina, storitvene dejavnosti, promet in skladiščenje.		
6 Dovoljeni objekti: nestanovanjski objekti, od tega kmetijske stavbe za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali (objekti v sklopu farm, rastlinjaki, hlevi, ribogojnice ipd.), žage (sušilnice, decimirnice, pokrita in odprta skladišča, kotlovnice za kogeneracijo na lesno biomaso, silosi za žagovino, proizvodni objekti ipd.) in gradbeno inženirski objekti.		
7 Dovoljene gradnje: kot pri IP		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: odstopanja od splošnih pogojev tega odloka glede velikosti in oblikovanja objektov so dovoljena v primeru tehnoloških zahtev.		

104. člen
(podrobnejši PIP za območja posebnih dejavnosti)

Podrobnejši PIP za območja za turizem (BT):

BT - površine za turizem		
1 Območje namenske rabe: B - posebna območja, ki so namenjena posebnim dejavnostim, kot so območja za turizem, sejmišča in prireditveni prostori, športni centri in podobno.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: BT – površine za turizem, ki se namenjajo gostinskim objektom, hotelom, bungalovom, apartmajem in drugim objektom za nastanitev ter drugim objektom za potrebe turizma v povezavi z oddihom, športom in rekreacijo (kamp, šotorišče, taborni prostor, planinski, lovski, gozdarski dom, mlin idr.)		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,30	FI: največ 1,5
5 Dovoljene dejavnosti Bivanje, gostinstvo in turizem ter spremljajoče dejavnosti kot npr. trgovina ter storitvene dejavnosti, kulturne, razvedrilne, rekreacijske, športne dejavnosti, ipd.		

6 Dovoljeni objekti: kot pri SSs, poleg tega pa še objekti za rekreacijo in prosti čas, avtokamp ipd.
7 Dovoljene gradnje: kot pri CD
8 Merila in pogoji za oblikovanje: **Gabariti:** - tlorisni gabariti: niso poenoteno predpisani, upoštevajo se splošna določila tega odloka. S tlorisnimi in vertikalnimi gabariti se vsi posegi prilagodijo pogojem, ki veljajo za sosednja območja, še posebej, če so to stanovanjska območja (glej preglednice SSs, SSn, SSv, SBv, SKs, SKk in SP) in območja tradicionalne tipologije; - objekti namenjeni turizmu se lahko združujejo v večje ali manjše turistične komplekse. Izražajo jasno strukturo in razmerja med večjimi osrednjimi stavbami (hotel ali upravno administrativni objekt, lahko tudi športni objekt ali objekt za druge podobne dejavnosti) ter ostalimi manjšimi enotami (bungalovi, apartmaji ipd.); - pri vseh objektih in ureditvah (tako pri posameznih objektih kot pri večjih kompleksih) so dovoljena tudi večja odstopanja; - tudi objekti v ruralnem prostoru so lahko sodobno arhitekturno oblikovani, če predstavljajo kakovosten in prepoznaven poudarek v prostoru. **Streha:** - dovolijo se strehe, usklajene s kakovostnimi obstoječimi objekti v širšem javnem prostoru. Dovolijo se odstopanja in novosti, če se s tem doseže novo urbanistično - arhitekturno kakovost; - za objekte večjih dimenzij se priporočajo ravne strehe, lahko pa tudi dvokapne ali enokapne strehe nizkega naklona; - kritina je opečna, dovoljena je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti v območju. Kritina ne sme biti trapezna ali valovita pločevina; - dovoljeni so: strešna okna, enokapne (pravokotne oz. dvignjene) frčade, lahko pa tudi dvokapne dvignjene frčade z enakim naklonom kot osnovna streha. Odprtine in strehe vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako, v primeru tradicionalno oblikovanih objektov se jih locira nad vhodom v objekt. Frčade so dovoljene na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj. **Fasade:** - horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter oblikovanje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov je enostavno in poenoteno na celotni fasadi oziroma na vseh objektih v kompleksu; - dovolijo se odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje. Pri gabaritih in oblikovanju posameznih dislociranih objektov (lovski, gozdarski ipd. domovi), ki se urejajo izven večjih turističnih kompleksov, se upoštevajo pogoji za območje SKs;
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne, športne ali druge zelene površine s površino najmanj 20 % območja.

105. člen
(podrobnejši PIP za zelene površine)

(1) Podrobnejši PIP za površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS):

ZS - površine za oddih, rekreacijo in šport
1 Namenska raba: Površine za rekreacijo in šport, namenjene preživljanju prostega časa na prostem, predvsem rekreaciji in športu.
2 Dopustna stopnja izkoriščenosti za gradnjo Gradbeno parcelo objektov, ki dopolnjujejo rekreacijske in športne površine (ZS) je dovoljeno pozidati v razmerje 80% pozidanih : 20% nepozidanih površin gradbene parcele.
3 Dovoljeni objekti: - objekti, namenjeni športu in rekreaciji na prostem, vključno z nadstreški za balinišča, shrambami za športne rekvizite, klubskimi in društvenimi prostori, garderobami in sanitarijami; - zabaviščni parki; - če služijo dejavnostim na področju oddiha, rekreacije in športa, so dopustne tudi gostilne, točilnice, manjše okrepčevalnice in podobno, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim v območju, površina prostorov za dejavnost pa je do 60 m^2; - nestanovanjske stavbe in gradbeno inženirski objekti. Na območjih niso dovoljene spremljajoče rabe, ki zahtevajo večje spremembe prostorskih značilnosti območja (zlasti zemeljska dela), trajno izgubo večjega deleža naravnih prvin in javne dostopnosti. Travnata ali peščena igrišča se lahko uredijo na naravno ravnem prostoru oziroma na prostoru, ki ga je možno primerno urediti (zravnati, samo delno nasuti, urediti in sanirati brežine brez večjih zemeljskih del. Dovoljeni so ureditve in objekti za oddih, športne in rekreacijske dejavnosti in NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka. Dovoljeni so tudi čolnarna in dostop do vode, začasni objekti kot so paviljoni in stojnice, ureditve počivališč z urbano opremo (npr. klopi, koši za smeti, označitve, informativne table, igrala ipd.) ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave. Dovoljena je gradnja objektov in naprav GJI in gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Če je območje v sklopu naselja in je gradbena parcela dovolj velika, so dovoljeni tudi gostinski in podobni objekti, če površina teh objektov ne presega 60 m^2. Na poplavnih območjih objekti niso dovoljeni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dovoljeni objekti v skladu z vodnim soglasjem.
4 Dovoljene gradnje in druga dela Na območjih niso dovoljene spremljajoče rabe, ki zahtevajo večje spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti večja zemeljska dela, trajno izgubo večjega deleža naravnih prvin in javne dostopnosti. Travnata ali peščena igrišča se lahko uredijo na naravno ravnem prostoru oziroma na prostoru, ki ga je možno primerno urediti (zravnati, samo delno nasuti, urediti in sanirati brežine) brez večjih zemeljskih del. Ureditve, ki zahtevajo trajnejše posege, se lahko izvedejo le na za to predvidenih površinah. V bližini stanovanjskih sosesk so dovoljene tudi trim steze, sprehajalne peš poti, konjeniške poti, kolesarske poti, učne poti. Gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov ni dovoljena razen na obstoječih objektih pod pogojem, da niso vizualno izpostavljene.
5 Drugi pogoji: Ureditve, objekti, naprave in ograje se na celotnem kompleksu oblikovno poenotijo ter smiselno uskladijo z zunanjimi ureditvami stičnih območij.

(2) Podrobnejši PIP za površine za oddih in rekreacijo ob Kolpi (ZSk):

ZSk - površine za oddih in rekreacijo ob Kolpi
1 Namenska raba: Površine za rekreacijo in šport, namenjene preživljanju prostega časa na prostem v obvodnem prostoru Kolpe, predvsem kopanju v naravi in dostopom do vode.
2 Dovoljeni objekti: Dovoljeni so ureditve in objekti za oddih, športne in rekreacijske dejavnosti in NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, čolnarna, počivališča z urbano opremo (npr. klopi, koši za smeti, označitve, informativne table, igrala ipd., ki naj bodo praviloma iz naravnih materialov (les, kamen), postavitev objektov in naprav za opazovanje narave, razen če PIP za EUP določa drugače. Dovoljena je gradnja objektov in naprav GJI in gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov, Na poplavnih območjih objekti niso dovoljeni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dovoljeni objekti v skladu z vodnim soglasjem.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: ureditev tabornih prostorov in šotorišč z mobilnimi ali stalnimi sanitarnimi enotami ter lesenimi zasloni, dostopov do vode, vstopno izstopnih mest za plovbo, začasnih travnatih parkirišč, postavitev ekoloških otokov, razen če PIP za EUP določa drugače. Dovoljeno je urejanje peš poti, konjeniških in kolesarskih poti – po trasah obstoječih poti. Na poplavnih območjih

taborni prostori in šotorišča ter ekološki otoki niso dovoljeni. Na priobalnih zemljiščih so dovoljeni gradnje in druga dela v skladu z vodnim soglasjem.
4 Drugi pogoji: Morfologija obrežnega prostora in vegetacija se v čim večji meri ohranjata. Nasipavanje terena in poseganje v spremembo reliefa za potrebe ureditev površin za oddih ni dovoljeno. Parkirišča, ki zahtevajo stalne ureditve se ne urejajo. Gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov ni dovoljena. V največji meri se ohrani vsa obstoječa obvodna drevesa in ostala vegetacija ob reki, v območju posega v prostor se zagotovi strokovna sanacija dreves. Razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil s čim manjšo emisijo UV svetlobe. Vse posege je treba uskladiti s pristojno službo za varstvo narave in upravljanje z vodami.

(3) Podrobnejši PIP za parke (ZP):

ZP - parki
1 Namenska raba Parki kot urejena območja odprtega prostora v naselju, ki so namenjeni preživljanju prostega časa.
2 Dovoljeni objekti Poleg NEO so dovoljeni še: paviljoni, stojnice, ureditev počivališč ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave ter druge primerne urbane opreme. Če služijo dejavnostim v okviru preživljanja prostega časa, so dovoljeni tudi: gostilne in točilnice, sanitarni prostori, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim na območju, če površina prostorov za dejavnost do 40 m^2. Dovoljena je gradnja GJI. Dovoljena je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Na poplavnih območjih objekti niso dovoljeni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dovoljeni objekti v skladu z vodnim soglasjem.
3 Dovoljene gradnje in druga dela kot pri ZS
4 Drugi pogoji: kot pri ZS

(4) Podrobnejši PIP za druge urejene zelene površine (ZD):

ZD - druge urejene zelene površine
1 Namenska raba: Zeleni pasovi z zaščitno oziroma drugo funkcijo (obcestne zelenice, ločevalni zeleni pasovi, zelene bariere).
2 Dovoljeni objekti: Poleg NEO so dovoljeni še: ureditev informacijskih točk z urbano opremo (informativne table, počivališča s klopmi, koši za smeti, varovalne ograje in podobno) ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave. Dovoljena je gradnja GJI. Dovoljena je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Na poplavnih območjih objekti niso dovoljeni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dovoljeni objekti v skladu z vodnim soglasjem.
3 Drugi pogoji: kot pri ZS

(5) Podrobnejši PIP za pokopališča (ZK):

ZK – pokopališča
1 Namenska raba: Površine za pokopališča so namenjene za pokopališča in spremljajoče objekte
2 Dovoljeni objekti: pokopališča, stavbe za opravljanje verskih obredov, pokopališke stavbe in spremljajoči servisni objekti. Dovoljeni so NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še ureditev počivališč, stojnice ter druga primerna urbana oprema. Če služijo potrebam pokopališča, so dovoljeni tudi: - manjše trgovske stavbe (kot sestavni del dejavnosti v območju) in stavbe za druge storitvene dejavnosti ter sanitarni prostori, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim v območju, površina prostorov za dejavnost do 60 m^2; - gradnja gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dovoljene gradnje in druga dela - redno vzdrževanje, adaptacije, rekonstrukcije, dozidave, nadzidave, novogradnje poslovilnih objektov, prostorov za orodje, cerkva, kapelic in znamenj; - urejanje ograj, parkirnih prostorov, zbirnih mest za komunalne odpadke, okolice pokopališč in sakralnih objektov ter saditev avtohtonih in drugih drevesnih vrst, upoštevajoč prostorski kontekst.
4 Merila in pogoji za oblikovanje objektov: kot pri CDi.
5 Drugi pogoji: kot pri ZS

106. člen
(podrobnejši PIP za površine GJI)

(1) Podrobnejši PIP za površine cest, železnic in druge prometne površine (PC, PŽ, PO)

PC, PŽ, PO - površine cest, železnic in druge prometne površine
1 Namenska raba: Območja in omrežja infrastrukture cest, železnic in drugih prometnih površin
2 Dovoljeni objekti: stavbe za promet, bencinski servisi in nestanovanjske stavbe ter gradbeno inženirski objekti. PC: državne ceste, občinske ceste in drugi prometni infrastrukturni objekti PŽ: glavne in regionalne železniške proge, industrijski tir PO: površine za mirujoči promet in počivališča
3 Dovoljene gradnje in druga dela: novogradnje, rekonstrukcije, prenove, dozidave objektov in naprav GJI postavitev turistične in druge obvestilne signalizacije v skladu s pravilniki, ki to urejajo
4 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin je obvezno: - upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.
5 Drugi pogoji: Dovoljena je gradnja bencinskih servisov, namenjenih javni oskrbi z gorivom.

(2) Podrobnejši PIP za območja energetske infrastrukture (E)

E - območja energetske infrastrukture
1 Namenska raba: Območja, omrežja, objekti in naprave energetske infrastrukture
2 Dovoljeni objekti: - cevovodi, komunikacijska omrežja, elektroenergetski vodi in ostali gradbeno inženirski objekti, pregrade in jezovi, dovodni in odvodni kanali, namakalni in osuševalni sistemi, naftovodi in prenosni plinovodi, prenosni elektroenergetski vodi, distribucijski plinovodi, distribucijski cevovodi za toplo vodo, paro in stisnjen zrak, distribucijski elektroenergetski vodi, energetski objekti; - gradnja proizvodnih objektov, objektov za skladiščenje, nanje vezanih poslovno administrativnih objektov ter spremljajočih objektov in

naprav, če so potrebni za osnovno dejavnost; - objekti in naprave za potrebe alternativne oskrbe z energijo, kot so decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije, sistemi, ki omogočajo proizvodnjo več vrst energije, objekti daljinskega ali skupinskega ogrevanja ali hlajenja ter toplotne črpalke.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: novogradnje, rekonstrukcije, prenove, dozidave objektov, omrežij, objektov in naprav energetske infrastrukture
4 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin je obvezno: - upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.

(3) Podrobnejši PIP za območja okoljske infrastrukture (O)

O - območja okoljske infrastrukture
1 Namenska raba: Območja in omrežja okoljske infrastrukture
2 Dovoljeni objekti: - cevovodi, komunikacijska omrežja, elektroenergetski vodi, odlagališča odpadkov in ostali gradbeno inženirski objekti; - prenosni vodovodi in pripadajoči objekti, distribucijski cevovodi za pitno in tehnološko vodo, vodni stolpi, vodnjaki in hidranti, cevovodi za odpadno vodo, čistilne naprave, industrijske stavbe (za potrebe ravnanja z odpadki), rezervoarji, silosi in skladišča (za potrebe ravnanja z odpadki), energetski objekti (za potrebe ravnanja z odpadki), odlagališča odpadkov: odlagališča za nenevarne odpadke in inertne odpadke; - proizvodni objekti, objekti za skladiščenje (vključno s centrom za ravnanje z odpadki), nanje vezanih poslovno administrativnih objektov ter spremljajočih objektov in naprav, ki so potrebni za osnovno dejavnost.
3 Dovoljene gradnje in druga dela - novogradnje, rekonstrukcije, prenove, dozidave objektov, omrežij in naprav okoljske infrastrukture
4 Merila in pogoji za oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin je obvezno: - upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.

107. člen
(podrobnejši PIP za razpršeno poselitev)

(1) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije (Av):

Av – površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije		
1 Območje namenske rabe: S - OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi in drugimi dovoljenimi dejavnostmi in bivanju.		
3 Tipologija zazidave: Av – razpršena poselitev v vinogradniških območjih Stanovanjske prostostoječe stavbe, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci ipd., tudi spremljajoči objekti v okviru podeželskega naselja ter vinogradniški objekti in objekti namenjeni turizmu (vinotoči, turistične kmetije).		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,30	FI: največ 0,50
5 Dopustne dejavnosti : bivanje in kmetijstvo ter dejavnosti, povezane s pridelavo in predelavo grozdja oz. drugega sadja. Dovoljena je gostinska in izvajanje turistične dejavnosti na turističnih kmetijah in sobodajalstvo, s turizmom povezane dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti in predelavo kmetijskih pridelkov, če to dopuščajo površine.		
6 Dopustni objekti: stanovanjske stavbe, nestanovanjske kmetijske stavbe in gradbeni inženirski objekti.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs, velja pa še: - gradnja prizidkov na vidno izpostavljenih fasadah objektov ni dovoljena, razen podaljšanje objekta ob pogoju, da mu sledi celovito preoblikovanje objekta (streha, fasada); - odstranitve objektov, če s tem ni ogrožena značilna podoba območja. Površina, s katere je odstranjen objekt, se rekultivira in ureja kot integralni del vinograda oz. sadovnjaka oziroma dvorišča, prometne površine; - spremembe rabe zidanic, zaradi katerih se ne spremeni velikost in zunanji videz objekta ter ne povečujejo vplivi na okolico, skladno z dopustnimi dejavnostmi, če so zagotovljeni dostopnost, parkirna mesta in infrastrukturna opremljenost; - gradnja, rekonstrukcija in prenova objektov, naprav in omrežij GJI, potrebne za oskrbo teh objektov. Vsi objekti se priključijo na GJI.		
8 Merila in pogoji za oblikovanje: kot pri SKs in Az		

(2) Podrobnejši PIP za zidanice in turistične objekte v vinogradniških območjih (Az):

Az – zidanice in turistični objekti v vinogradniških območjih	
1 Območje namenske rabe: A - OBMOČJA RAZPRŠENE POSELITVE	
2 Območje podrobnejše namenske rabe: Az - površine za zidanice	
3 Tipologija zazidave: Az – zidanice v vinogradniških območjih Gospodarske prostostoječe stavbe – zidanice, hisi, vinotoči in objekti za občasno bivanje	
4 DIP na gradbeni parceli:	/
5 Dopustne dejavnosti: Dejavnosti, povezane s pridelavo in predelavo grozdja oz. drugega sadja. Dovoljena je gostinska in izvajanje turistične dejavnosti na turističnih kmetijah in sobodajalstvo, s turizmom povezane dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti in predelavo kmetijskih pridelkov, če to dopuščajo površine.	
6 Dopustni objekti: zidanice, lahko z delom za občasno bivanje, hrami in vinotoči kot posebna oblika zidanice ter vinske kleti.	
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs, velja pa še - gradnja prizidkov na vidno izpostavljenih fasadah objektov in strmih predelih, ki bi zahtevali gradnjo opornega zidu, ni dovoljena; - odstranitve objektov. Površina, s katere je odstranjen objekt, se rekultivira in ureja kot integralni del vinograda oz. sadovnjaka oziroma dvorišča, prometne površine; - gradnja zidanice tipa C ali sprememba objekta v zidanico tega tipa pod naslednjimi pogoji: a) da je investitor lastnik vsaj 30 a površin kmetijskega zemljišča vinograda oz. sadovnjaka, b) da velikost in reliefna uravnanost parcele omogočata zagotavljanje potrebnih spremljajočih ureditev, parkirišča brez večjih preoblikovanj terena, ki bi zahtevala izvedbo opornih zidov višjih od 1,5 m, c) da prostor vidno ni izpostavljen in da je prostor gradnje v neposredni bližini javne poti.	
8 Merila in pogoji za oblikovanje: **Na območju KS Stari trg:** - tlorisna velikost: 8 x 6 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %; - etažnost klet in nadstropje, brez kolenčnega zidu; - streha: simetrična dvokapnica nad osnovnim tlorisom, sleme po dolžini objekta; orientacija slemena pravokotno na pobočje oziroma vzporedno s slemeni bližnjih obstoječih objektov, naklon strešin 43° do 49°, opečni zareznik, nebarvan cementni zareznik ali skodle. Frčade, čopi in balkoni niso dovoljeni.	

Na območju KS Sinji Vrh in Vinica:
- tlorisna velikost: 8 x 6 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %;
- etažnost klet in pritličje, brez kolenčnega zidu;
- streha: simetrična dvokapnica nad osnovnim tlorisom, sleme po dolžini objekta, orientacija slemena pravokotno na pobočje oziroma vzporedno s slemeni bližnjih obstoječih objektov, naklon strešin 40° do 45° usklajeno z nakloni streh sosednjih objektov, opečni ali nebarvan cementni zareznik ali skodle. Frčade in balkoni niso dovoljeni;
- Hiši so leseni in se postavljajo v tradicionalni obliki in velikosti, kot se pojavljajo na območju.

Na območju KS Adlešič in Griblje:
- tlorisna velikost: 7 x 5 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %; etažnost klet in podstrešje s kolenčnim zidom do 1m;
- streha je simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini objekta in pravokotno na pobočje oziroma vzporedno s slemeni z bližnjih objektov, naklon strešin je 40° do 45°, lahko s čopi, opečni ali nebarvan cementni zareznik ali skodle. Frčade in balkoni niso dovoljeni;
- Hiši so leseni in se postavljajo v tradicionalni obliki in velikosti, kot se pojavljajo na območju predvidene gradnje.

Na preostalem območju občine:

Zidanica tip A
- tlorisna velikost: 8 x 6 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %. Popolnoma vkopani deli objektov so lahko tudi večji, do velikosti 60 m2;
- etažnost: klet in pritličje, kolenčni zid se ne dovoli;
- streha: simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini objekta, sleme se orientira vzdolžno s pobočjem ali pravokotno nanj oziroma vzporedno s slemeni bližnjih obstoječih objektov. Naklon strešin 40° do 45°, opečni ali nebarvan cementni zareznik ali skodle. Čopi so dovoljeni, če so v neposredni bližini, frčade in balkoni niso dovoljeni.

Zidanica tip B
- tlorisna velikost: največ 5 x 7 m z odstopanjem do +- 10 %, vendar le, če je ta tip zidanice v neposrednem območju prevladujoč;
- etažnost: klet in podstrešje, kolenčni zid je lahko največ 1,40 m;
- streha in oblikovanje: enako kot pri tipu A.

Zidanica tip C (vinska klet ali vinotoč za potrebe turizma), pogoji so enaki kot pri zidanici A, le da velja še:
- tlorisna velikost: odstopanje do +30 %, popolnoma vkopani del objekta je lahko tudi večji, do velikosti 90 m2.

His
- tlorisna velikost: stranice v razmerju od 1:1,25 do 1:2, tlorisna površina je največ 30 m²;
- etažnost: pritličje, kolenčni zid se ne dovoli;
- streha: simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini objekta, naklon strehe od 40 do 45 stopinj, čopi niso dovoljeni. Napušč se na vzdolžni stranici lahko podaljša do 1,2 m, pri čemer morata kapni legi ostati na isti koti. Napušč na čelnih straneh objekta naj bo minimalen (max 20cm). Kritina je lahko opečni ali betonski zareznik ali slama, po vzoru tradicionalnih. Frčade niso dovoljene;
- oblikovanje: his je lesen, preprosto oblikovan objekt na kamnitih temeljih, debelina rezanega ali tesanega lesa za stranice je min. 6 cm. Na vogalih se povezujejo z utori na križ, lastovičji rep ter kot skeletna konstrukcija z vgrajenimi plohi (na zadl). Les se lahko zaščiti, vendar ne barva. Bruna oz. poloblice niso dovoljene. Oblikovanje odprtin – lin za zračenje, se zgleduje po odprtinah na podobnih tradicionalnih objektih. Zatrepi objekta so iz širokih vertikalno postavljenih ravnih desk.

Fasade – pogoji za vsa območja, če niso opredeljeni v predhodnih alinejah:
- glavna fasada se oblikuje na vzdolžni strani objekta in ima lahko, poudarjen vhod (v primeru postavitve objekta prečno na komunikacijo je lahko glavna fasada na prečni, ožji stranici objekta);
- objekt je lahko horizontalno in vertikalno členjen, odprtine so pokončne oblike;
- fasade so ometane v svetlih oz. zemeljskih barvah; razmerja in velikosti fasadnih odprtin na objektu se medsebojno uskladijo, okna nad kletno etažo so višja kot širša, (razmerje 3:2 kvadratna polja), v kletnem delu pa manjša v enakem razmerju, vendar horizontalno orientirana. Fasade so lahko delno lesene, delno kamnite;
- zatrepi objektov so leseni - široke, vertikalno postavljene deske, razen za tip zidanice B;
- detajli na objektih so tradicionalni in enostavni, npr.: opaž napuščev in zatrepov iz širokih, vertikalno postavljenih ravnih desk, grobi ometi kleti ali coklov, majhni napušči čelnih fasad;
- pri lesenih objektih se uporabi rezan les; polkrožna bruna se ne dovolijo, les mora biti nebarvan ali temno rjave barve - rdečkasti toni niso dovoljeni;
- pri vzdrževalnih delih, adaptacijah, rekonstrukcijah, dozidavah in nadzidavah objektov se ohranja kakovostna razmerja, materiale in detajle, ki so že na objektu. Če se spreminjajo, se jih usklajeno spremeni na celotnem objektu.

9 Druga merila in pogoji:
Gradnja zidanice ali hisa je dopustna na stavbnem zemljišču oziroma gradbeni parceli, če ima investitor v lasti minimalno površino 15 arov trajnega nasada vinograda oz. sadovnjaka na območju drugih kmetijskih zemljišč ali minimalno površino 30 arov na območju najboljših kmetijskih zemljišč.
Gradnja zidanice tipa C je dovoljena na stavbnem zemljišču oz. gradbeni parceli v primeru, da ima investitor v lasti minimalno površino 30 arov trajnega nasada vinograda oz. sadovnjaka.
Površine vinograda oz. sadovnjaka se morajo nahajati znotraj VIN območja, lahko pa se nahajajo tudi zunaj tega območja, vendar ne več kot 400 m od stavbnega zemljišča iz prvega odstavka, če so že zasajene z vinogradom ali sadovnjakom. Pri rekonstrukcijah, nadomestnih gradnjah ter razširitvah se pogoj minimalne površine funkcionalnega zemljiškega posestva ne uporablja. Delitev večjih parcel, na katerih stojijo zidanice, je dovoljena le pod pogojem, da sklenjena površina vinograda oziroma sadovnjaka na parceli, na kateri stoji zidanica, ne bo manjša od 30 arov na najboljših kmetijskih zemljiščih in 15 arov na drugih kmetijskih zemljiščih. Izjema je lahko le parcelacija za potrebe gradnje GJI oz. urejanje javnih površin. Parcelacija (oblika parcele in dostop do javnih poti) sledi uveljavljenemu vzorcu parcelacije v okoliškem prostoru. Tlakovanje je dovoljeno le na manjših površinah do 20m2.

(3) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (As): veljajo določila PIP za SKs.

(4) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve - kmetije (Ak): veljajo določila PIP za SKk.

(5) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve – površine počitniških hiš (Ap): veljajo določila PIP za SP.

(6) Smiselna uporaba določil PIP za površine Az: Za gradnje na površinah površine Az izven vinogradniških območij se smiselno uporabljajo določila PIP, ki veljajo za površine Az v vinogradniških območjih.

108. člen
(podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča)

(1) Podrobnejši PIP za najboljša kmetijska zemljišča (K1):

K1 – najboljša kmetijska zemljišča

1 Namenska raba: Območja najboljših kmetijskih zemljišč so namenjena kmetijski pridelavi.

2 Dovoljeni objekti: enostavni in nezahtevni objekti, ki so navedeni v preglednicah NEO v prilogi tega odloka..
Ureditev informacijskih točk z možnostjo postavitve začasnih informacijskih tabel, varovalnih ograj, počivališč in druge opreme na lokacijah ob objektih naravne znamenitosti (izviri, kali, vodnjaki, jame), ki se jo določi na osnovi pogojev, smernic ali soglasij pristojnih služb. Gradnja škarp in podpornih zidov je dovoljena le na delu kmetijskega zemljišča, ki meji na stavbno zemljišče pod pogojem, da je tak objekt potreben za ohranitev stabilnosti zemljišča.

Dovoljena je gradnja in rekonstrukcija omrežij gospodarske javne infrastrukture: cevovodi za pitno in odpadno vodo s pripadajočimi objekti, elektroenergetski vodi s pripadajočimi objekti, komunikacijski vodi, naftovodi, plinovodi, vročevodi in priključki nanje. Na travnatih kmetijskih zemljiščih na robu gozda in v neposredni bližini vasi je dovoljeno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje. Navedeni objekti so dovoljeni, če to ni v nasprotju s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: Na območjih najboljših kmetijskih zemljišč so dovoljene: - agrarne operacije, skladno s predpisi o kmetijskih zemljiščih; - omrežja gospodarske javne infrastrukture: cevovodi za pitno in odpadno vodo s pripadajočimi objekti, elektroenergetski vodi s pripadajočimi objekti, komunikacijski vodi, naftovodi, plinovodi, vročevodi in priključki nanje; - vodnogospodarske ureditve za potrebe varstva pred negativnim delovanjem voda; - sanacije površinskih kopov; - zasipavanje zemljišč z namenom ekološkega izboljšanja stanja tal v skladu z gradbeno in okoljsko zakonodajo, ob zagotavljanju varstva naravnih vrednot in ohranjanju biotske raznovrstnosti območja. - postavitve naprav za potrebe raziskovalne in študijske dejavnosti (meritve, zbiranje podatkov); - rekonstrukcije in investicijska vzdrževalna dela za legalno zgrajene objekte; - rekonstrukcije lokalnih cest; - namakalni sistemi in vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč; - posegi za začasne ureditve za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami; - ograje in opore za trajne nasade ter opore za mreže proti toči. Ni dovoljeno ograjevanje kmetijskih zemljišč, razen za enostavne objekte za potrebe kmetijske dejavnosti in varovalne ograje za potrebe varovanja ali zaščite ob vodnih virih.
4 Drugi pogoji - Posegi ne smejo bistveno prizadeti obdelovanja kmetijskih zemljišč, poškodbe se sanira in zemljišča rekultivira; - globina ali višina nadzemnih in podzemnih objektov je taka, da je možna normalna kmetijska obdelava. Po izvedeni gradnji podzemnih objektov se na zemljiščih vzpostavi prvotno stanje, ob nadzemnih objektih pa uredi zemljišče ob njih; - na kmetijskih zemljiščih se na podlagi predhodne okoljske in prostorske ter tehnološko-tehnične preveritve omogoči raziskovanje mineralnih surovin ter izvedba ukrepov za zaščito pred škodljivim delovanjem voda ob pogoju, da se izpad dohodka nadomesti z odškodnino in da se zemljišče ponovno povrne v kmetijsko rabo; - vodno zajetje in urejanje vodotokov ter ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem voda se izvajajo s sonaravnimi ureditvami na podlagi hidrološko-hidravlične analize, da se omogoči večnamenskost novega vodnega in obvodnega prostora; - agrarne operacije se izvajajo ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev; - vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih površin, se lahko uredijo le na območjih, za katera so po izračunu vodne bilance ugotovljene možnosti za rabo vode v kmetijske namene; - bazne postaje mobilne telefonije se postavljajo ob pogoju, da so lokacije predhodno preverjene in utemeljene s strokovno prostorsko preveritvijo; - na zemljiščih, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot kmetijske površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oz. ustreznih dokazil ni dovoljena.

(2) Podrobnejši PIP za druga kmetijska zemljišča (K2):

K2 – druga kmetijska zemljišča
1 Namenska raba: kot pri K1
2 Dovoljeni objekti: kot pri K1
3 Dovoljene gradnje in druga dela: kot pri K1.
4 Drugi pogoji: kot pri K1

109. člen
(podrobnejši PIP za gozdna zemljišča)

(1) Podrobnejši PIP za gozdove gospodarskega pomena (Gg):

Gg – gozd gospodarskega pomena
1 Namenska raba: Območja gozdov so namenjena gozdovom, njihovemu izkoriščanju in gospodarjenju z njimi, oddihu in rekreaciji
2 Dovoljeni objekti: Dovoljeni so NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave, usmerjevalne in pojasnjevalne table za potrebe urejanja tematskih poti in ureditev počivališč. Dovoljena je gradnja GJI. Dovoljena je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Za gradnje enostavnih objektov je treba pridobiti soglasje pristojne javne gozdarske službe.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: Na območjih gozdov so dovoljene: - gozdarske prostorsko ureditvene operacije, skladno s predpisi o gozdovih; - sanacije površinskih kopov in cestnih usekov ter nasipov; - vzpostavitev kmetijskih zemljišč v skladu z mnenjem pristojne javne gozdarske službe in s predpisi o gozdovih; - na robu gozda in na gozdnih jasah dovoljeno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih ali gozdnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje; - na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot gozdne površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oz. ustreznih dokazil, ni dovoljena; - dovoljene so raziskave mineralnih surovin pod pogojem, da raziskave trajno ne spreminjajo in poškodujejo naravnega stanja na površini in podtalju in da se po raziskavah zemljišča vrnejo v prejšnje stanje; - ni dovoljeno ograjevanje zemljišč, razen za enostavne objekte za potrebe kmetijske ali gozdarske dejavnosti, varovalne ograje za potrebe GJI in za potrebe varovanja ali zaščite ob vodnih virih.
4 Drugi pogoji - Gradnje se načrtujejo tako, da omogočajo lastnikom gozdov dostop do gozdnih zemljišč; - navedeni posegi so dovoljeni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe; - gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov je dovoljena ob soglasju pristojne gozdarske javne službe.

(2) Podrobnejši PIP za gozdove s posebnim namenom (GPn):

GPn – gozd s posebnim namenom
1 Namenska raba: Območja gozdov s posebnim namenom so namenjena rekreaciji in ohranjanju ekoloških vrednost ter prepoznavnosti prostora.
2 Dovoljeni objekti: Dovoljeni so NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave in gradbeno inženirski objekti, če so namenjeni dejavnostim v območju.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: V območjih gozdov so dovoljene: - sanacije površinskih kopov; - posegi, ki so predvideni z gozdnogospodarskim načrtom (oprema v raziskovalne namene, predstavitvene table za gozdove s posebnim namenom, markiranje pešpoti ipd.). Na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot gozdne površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oz. ustreznih dokazil, ni dovoljena. Ni dovoljeno ograjevanje zemljišč, razen za enostavne objekte za potrebe kmetijske ali gozdarske dejavnosti, varovalne ograje za potrebe GJI in za potrebe varovanja ali zaščite ob vodnih virih.
4 Drugi pogoji - upoštevajo se določila predpisa, s katerim je gozd razglašen za gozd s posebnim namenom; - gradnja objektov in naprav za potrebe prometne, komunikacijske, energetske in okoljske infrastrukture ni dovoljena; - niso dovoljene rabe, objekti, gradnje in druga dela ter enostavni objekti, ki zahtevajo spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti izgubo naravnosti in posek (krčitve) drevja; - z gozdovi, ki še niso razglašeni, se gospodari prilagojeno, tako da se ohranja njihova gozdna raba v skladu s predpisi in gozdnogospodarski načrti; - navedeni posegi so dovoljeni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe.

(3) Podrobnejši PIP za gozdove s posebnim namenom – rezervate (Gpr):

Gpr – gozd s posebnim namenom - rezervat
3 Dopustne dejavnosti: gozdarstvo in dejavnosti, dopustne na podlagi gozdnogospodarskih načrtov.
4 Dopustni objekti: objekti niso dopustni.
5 Dopustne gradnje: gradnje niso dopustne.
7 Druga merila in pogoji: upošteva se varstveni režim, določen s predpisom o razglasitvi. Območje gozda je zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomemben za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine. Gre za rezervat z blažjim varstvenim režimom.

(4) Podrobnejši PIP za varovalne gozdove (GV):

GV - varovalni gozd
1 Namenska raba: Površine varovalnega gozda so namenjene gozdovom s poudarjeno ekološko funkcijo zlasti na strmih legah.
2 Dovoljeni objekti: Dovoljeni so NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave in gradbeno inženirski objekti, če so namenjeni dejavnostim na območju.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: - izvajanje raziskav; - v omejenem obsegu so dovoljene oblike rekreacije, ki ne zahtevajo posebnih ureditev (sprehod, planinstvo, opazovanje, poučne dejavnosti z uporabo obstoječih poti.
4 Drugi pogoji - V varovalnem gozdu so dovoljeni samo posegi, namenjeni izvajanju ekološke funkcije gozda s soglasjem pristojnih služb za upravljanje in varstvo gozdov ter in varovanje narave. Niso dovoljene rabe, objekti, gradnje in druga dela ter enostavni objekti, ki zahtevajo spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti zemeljska dela in posek drevja; - gradnje se načrtujejo tako, da omogočajo lastnikom gozdov dostop do gozda; - navedeni posegi so dovoljeni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe.

110. člen
(podrobnejši PIP za vodna zemljišča)

VC – celinske vode
1 Namenska raba: Površine vodnih zemljišč so namenjene površinskim vodam in dejavnostim, vezanim na rabo površinskih voda.
2 Dovoljeni objekti: Dovoljeni NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, postavitev objektov in naprav za opazovanje narave ter: - jezovi, plovne poti, pregrade in jezovi, dostopi do vode, privezi in pristani za čolne; - objekti za šport in rekreacijo, ki so vezani na vodo in vodne športe; - objekti za črpanje, filtriranje in zajem vode, cevovodi za prečiščeno odpadno vodo, prenosni vodovodi, objekti, potrebni za rabo voda; - objekti, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem ter objekti, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije; - manjša zajemališča požarne vode in manjša zajetja za ureditev ribnikov; - naprave za potrebe učnih, študijskih in raziskovalnih dejavnosti. Gradnja ribogojnic in zajem vode za namakanje kmetijskih zemljišč sta dovoljena pod pogojem, da se zagotovi ekološko sprejemljivi pretok. Na vodotokih in območjih vodnih zemljišč je izven strnjeno pozidanih območij dovoljena gradnja objektov, funkcionalno vezanih na vodotok (ribogojnica, mlin, žaga, mala hidroelektrarna ipd.) na podlagi predhodne prostorske preveritve, hidrološko-hidravlične analize, pozitivne ocene vplivov na okolje in soglasja pristojnih služb. Dovoljena je gradnja GJI. Dovoljena je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dovoljene gradnje in druga dela: Dovoljeni so posegi v zvezi z ukrepi, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda, ukrepi, ki se nanašajo na ohranjanje narave, ukrepi za oživljanje reguliranih vodotokov in ukrepi, ki se nanašajo na ohranjanje narave. - Za obstoječe objekte in naprave na vodnem ali priobalnem zemljišču velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, adaptacija ali obnova, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta in ki ne vpliva negativno na kakovost vode in na vodni režim; - na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot vodno zemljišče, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so

vpisane kot stavbišče objektov, ki s tem členom niso določeni kot dovoljeni, gradnja novih objektov ni dovoljena; - premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču se načrtuje tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim ter je zagotovljen ekološko sprejemljivi pretok; - pri urejanju in obratovanju objektov in naprav mlinov, žag in ribogojnic ter malih hidroelektrarn odvzem vode ne sme ogrožati kakovosti voda ter ekološko sprejemljivega pretoka. Če je to potrebno zaradi ohranitve življenjskih razmer v vodotoku, mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe; - spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje malih hidroelektrarn so dovoljene pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kvalitete vodotokov in obvodnega prostora ter zagotavljajo ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov; - pri poseganju v območje celinskih voda sta prepovedani povzročanje ovir za pretok visokih voda in zmanjševanje retenzijskega območja; - dovoljena so tekoča vzdrževalna dela, adaptacije rekonstrukcije, gradnje in nove gradnje na mestih obstoječih ali nekdanjih jezov, mlinov in žag.
4 Drugi pogoji - Priobalno zemljišče Kolpe je 15 m od meje vodnega zemljišča v naseljih in 40 m zunaj naselij, priobalno zemljišče preostalih vodotokov, potokov, hudournikov in suhih strug je 5 m od meje vodnega zemljišča; - Niso dovoljeni: pridobivanje gramoza in proda, utrjevanje brežin z gradnjo zidov, betoniranje dostopnih ramp in posegi, ki onemogočajo dostop do vodotokov; - Pri gradnjah in drugih delih znotraj priobalnega zemljišča se v največji meri zagotavljajo sonaravne ureditve z uporabo avtohtonih hidrofilnih vrst in ohranjanje obstoječe vegetacije. Zavarovanja brežin se prioritetno izvajajo sonaravno, z vegetacijskimi materiali; - Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov ni dovoljeno, razen na krajših razdaljah za potrebe ureditve dostopa oziroma prehoda prek vodotoka, ko gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, prepust na javnih cestah in poteh); - Mostove in ceste na območju vodotokov se gradi tako, da se ne posega v pretočni profil ter da se zagotovi varnost objektov pred visokimi vodami z zagotovljeno minimalno varnostno višino v skladu z vodnim soglasjem in cestnimi predpisi; - Zagotavlja se redno vzdrževanje vodotokov, vključno s sanitarnimi sečnjami obvodne zarasti, ki se izvajajo izven gnezdilne sezone ptic.

111. člen
(podrobnejši PIP za območja izkoriščanja mineralnih surovin)

Podrobnejši PIP za območja izkoriščanja mineralnih surovin določa:

LN - površine nadzemnega pridobivalnega prostora
1 Namenska raba Območja mineralnih surovin so namenjena izkoriščanju mineralnih surovin, sprotni in končni sanaciji in nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP.
2 Dovoljeni objekti Dovoljena je gradnja GJI. Dovoljena je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov, če so namenjeni funkciji tega območja. Dovoljeni so rudarski objekti za pridobivanje in predelavo mineralnih surovin - samo odprti kop: rudarski objekti in inštalacije ter tehnične naprave za pridobivanje mineralnih surovin, objekti za proizvodnjo izdelkov in polizdelkov, ki kot osnovno surovino uporabljajo tukaj pridobljene mineralne surovine. Po uvedbi nadomestne rabe so dovoljeni objekti, namenjeni nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP. Dovoljeni so NEO, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: objekti in naprave, namenjeni zavarovanju dostopa do območja pridobivanja in do objektov in naprav. Po uvedbi nadomestne rabe so dopustni objekti, namenjeni nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP.
3 Drugi pogoji: - Za vse površinske kope je upravljavec oziroma lastnik dolžan zagotoviti sprotno in končno sanacijo v skladu z opredeljeno novo namembnostjo, ki je določena v PIP za posamezno EUP; - Na območjih sanacij opuščenih površinskih kopov je dovoljeno saniranje in prepuščanje naravni sukcesiji ali pa vzpostavitev prvotnega stanja, pri čemer se ne smejo poslabšati prostorske razmere in kakovosti okolja; - Vplive na okolje je treba spremljati in jih glede na rezultate spremljanja zmanjševati ali odpravljati. Z namestitvijo ograj se zagotovi varnost pred padcem v globino in pred porušitvami terena.

9 POSEBNI PIP ZA POSAMEZNE ENOTE UREJANJA PROSTORA

112. člen
(posebni PIP za posamezne EUP)

Na območju vseh EUP za Črnomelj se na kmetijskih površinah v oddaljenosti do 500 m od stanovanjskih, turističnih in prostočasnih objektov in ureditev ne uporabljajo fitofarmacevtska sredstva, ki bi lahko bila nevarna ali škodljiva za zdravje ljudi ali živali in se ne razliva gnojevka.

113. člen
(posebni PIP za EUP na območju Črnomlja)

(1) V vseh območjih, razen na območju EUP ČR/6-OPPNa (mestno jedro Črnomlja), niso dovoljene dejavnosti, ki so na »Seznamu obveznih dejavnosti v mestnem jedru Črnomlja«. Obvezne dejavnosti za mestno jedro Črnomlja na podlagi Uredbe o uvedbi in standardni klasifikaciji dejavnosti:

Stara oznaka		Nova oznaka
G/52.41	trgovina na drobno s tekstilom	G 47.510
G/52.471	dejavnost knjigarn	G 47.610
G/52.486	trgovina na drobno z umetniškimi izdelki-dejavnost prodajnih galerij	G 47.782
G/52.50	trgovina na drobno z rabljenim blagom	G 47.790
G/52.62	trgovina na drobno na tržnicah in stojnicah	G 47.810, 47.820, 47.890
G/52.71	popravilo obutve in drugih usnjenih izdelkov	95.230
G/52.73	popravila ur, nakita	G 95.250
K/70.40	izposojanje izdelkov široke porabe	N 77.290
K/74.81	fotografska dejavnost	M 74.200
L/75.11	dejavnost javne uprave	O 84.110
L/75.30	obvezno socialno zavarovanje	O 84.300
M/80.421	glasbene in druge umetniške šole	P 85.520
O/92.521	dejavnost muzejev	R 91.020
O/93.01	dejavnost pralnic in kemičnih čistilnic	R 96.010
O/91.31	dejavnost verskih organizacij	S 94.910
O/92.71	prirejanje iger na srečo; dejavnost igralnic	R 92.002; R 92.001

(2) Posebni PIP in drugi podatki:

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR/1	**Svibnik**	
ČR/1a	Svibnik – stanovanja in kmetije	Posegi, ki bi spremenili celotno sliko vaškega jedra pri vodnjaku, niso dovoljeni. Dovoljene so ureditve skupnih površin pri vodnjaku. Novogradnje objektov se prilagodijo obstoječi gradbeni strukturi. Dovoljena je sodobna zasnova objektov, lahko tudi z ravnimi strehami. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/1b	Svibnik – stanovanja	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/1c	RTP	Dovoljena je gradnja spremljajočih objektov in naprav ter objekta RTP. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/1d	Strugar	Na območju zelenih površin niso dovoljene gradnje. Dovoljeno je le preoblikovanje reliefa v povezavi z ureditvami zahodne obvoznice. Sprehajalne poti se načrtujejo izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča. Za vse ureditve v območju priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje. Obstoječa obrežna vegetacija se ohranja. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/2	**Čardak**	
ČR/2-OPPNa	Zahodna obvoznica	**Lokacijski načrt za obvoznico Črnomelj** (Uradni list RS, št. 81/03) – ostane v veljavi do preklica. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/2-OPPNb	ZN Danfoss	**Zazidalni načrt Danfoss** (Uradni list RS, št. 27/96, 69/00, 47/02, 81/03, 38/06) – ostane v veljavi do preklica. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/2-OPPNc	ZN Štorov hrib	**Zazidalni načrt Štorov hrib v Črnomlju** (SDL, št. 14/90, 02/91) – ostane v veljavi do preklica.
ČR/2-OPPNd	ZN Čardak	**Zazidalni načrt Čardak** (Uradni list RS, št. 89/02, 92/05) – ostane v veljavi do preklica.
ČR/2-OPPNe	Čardak zahod II	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Zagotovi se ureditev parkovnih in drugih zelenih javnih površin soseske, delno tudi kot bariera do obvoznice. Za strokovne podlage se smiselno uporabijo obstoječa gradiva, pripravljena na študentski delavnici. Južni in zahodni del območja se urejata kot zeleni tamponski coni med industrijskim območjem oz. obvoznico ter stanovanjskim območjem. Dovoljene so zasaditve tudi z iglavci. Pred sprejetjem OPPN se na registriranem arheološkem najdišču izvede predhodne arheološke raziskave.
ČR/2a	Ulica padlih borcev, Semiška cesta - del	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/2b	Ulica 21. oktobra	Dovoljena je gradnja objektov vzdolž regionalne ceste. Višinski gabariti so 2K (ali več)+P+2. Klet je z glavne ceste popolnoma vkopana. Pritlični del se nameni oskrbni in poslovni dejavnosti, ki ne potrebuje skladiščnih površin. Zagotovi se parkirna mesta na sami lokaciji. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/2c	Semiška cesta - bloki	Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik. Ohranjajo in vzdržujejo se spominska obeležja na fasadah objektov.
ČR/2d	Obrtni dom, Tuš	Dovoljeno je prestrukturiranje v dejavnosti, ki ne presegajo hrupa, predpisanega za stanovanjska območja. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/2e	Jurjevanjska draga	Prostor se preoblikuje za potrebe javnih prireditev z ustrezno rešitvijo z javnim natečajem ali zbiranjem variantnih rešitev. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored.
ČR/2f	Vrtnarija	Uredi se obračališče in postajališče za avtobuse. Območje se zasadi z avtohtonim grmičevjem in drevjem, ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/2g	Pod smreko	Ni posebnih PIP.
ČR/2h	Gozdna	Dovoljena je rekonstrukcija objekta v smislu sodobne arhitekture javnega značaja. Ob Kolodvorski cesti se ohranja in zasadi drevored.
ČR/2i	Pod smreko - bloki	Ohrani se prvotno oblikovanje ravnih streh z minimalnim naklonom. Kritina je ravna pločevina. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/2j	Beti	Dovoljene so gradnje in dozidave objektov za potrebe storitev, gostinstva, trgovine, družbenih dejavnosti in stanovanj. Dovoljeno je urejanje prometnih in parkirnih površin. Območje se ureja na podlagi celovite rešitve.
ČR/2k	Zdravstveni dom, vrtec	Posegi v objekt zdravstvenega doma kot tudi druge ureditve ne smejo rušiti arhitekturnih prvin obdobja modernizma. Dovoljena je prenova in razširitev objekta vrtca ali tudi novogradnja na mestu obstoječega objekta. Rešitve za obe lokaciji se pridobijo z javnim natečajem ali zbiranjem variantnih rešitev.
ČR/2l	Čardak	Južni del območja se ureja kot zelena tamponska cona med industrijskim in stanovanjskim območjem. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/2m	Sv. Sebastjan	Vsi posegi na cerkvi in bližnji okolici se izvajajo po določilih služb za varstvo kulturne dediščine in narave .
ČR/2n	Igrišče Danfoss	Dovoljene so ureditve za potrebe športnih površin in zasaditve območja z avtohtonim listnatim drevjem in grmovjem.
ČR/2o	Beltovski bloki	Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik. Dovoljena je celovita prenova posameznih objektov v smislu energetsko varčnih objektov.
ČR/2p	Zelenica	Območje se ureja kot zelena tamponska cona med industrijskim in stanovanjskim območjem. Dovoljene so zasaditve tudi z iglavci.
ČR/2r	Belt - Livar	Tehnološki in prostorski razvoj temelji na prenovi, sanaciji, adaptaciji in rekonstrukciji obstoječih proizvodnih objektov. Gradbeni posegi ne smejo presegati višinskega gabarita nove livarne, razen dimnikov in delov objektov, katerih višino pogojuje tehnologija. Odlaganje odpadnih livarskih peskov in drugih livarskih odpadkov ni dovoljeno. Dovoljene so rekonstrukcije in dograditve obstoječih objektov ter novogradnje za proizvodnjo, skladišča, servise in poslovne dejavnosti. Dovoljena je gradnja in urejanje plinske postaje za plinifikacijo Črnomlja in bližnjih naselij. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		Sprehajalne poti se načrtujejo izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča. Za vse ureditve v območju priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje. Obstoječa obrežna vegetacija se ohranja. Njeno odstranjevanje za potrebe ureditve sprehajalnih poti ni dovoljeno. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/2s	Mestna Loza	Območje se predvidi za gozd s posebnim namenom – dovolijo se ureditve poti, postavitev označevalnih tabel, trim steza ipd. na osnovi celovitih strokovnih podlag. Na območju registriranega arheološkega najdišča se prezentira prazgodovinska gomila skladno s kulturnovarstvenimi pogoji, ki se pridobijo pred posegi v tla.
ČR/2t	Park Čardak	Širše območje med planinsko potjo, obvoznico in železnico ter nezaraščene površine se ureja kot park ali botanični vrt. Obstoječi gozd se ohranja, urejajo se sprehajalne in trim poti. Pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja za posege v prostor se na registriranem arheološkem najdišču izvede predhodne arheološke raziskave.
ČR/2u	Čardak zahod I	Ni posebnih PIP.
ČR/3	**Pod gozdom**	
ČR/3-OPPNa	Pod gozdom	**Zazidalni načrt obrtna cona v Črnomlju** (SDL, št. 2/90) – ostane v veljavi do preklica. **Usmeritve za spremembe ZN oz. za OPPN:** celotno območje se nameni izključno za stanovanjsko gradnjo. Severni del območja se ureja kot zelena tamponska cona med industrijskim in stanovanjskim območjem. Dovoljene so zasaditve tudi z iglavci.
ČR/3-OPPNb	Semiška cesta – nova pozidava	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Zagotovi se ureditev parkovnih in drugih zelenih javnih površin soseske, delno tudi kot bariera med novo sosesko in regionalno cesto. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/3-OPPNc	OPPN Vražji kamen, rekreacijsko območje	**Predviden OPPN** za rekreacijsko območje. Dovoljene se dejavnosti turizma, gostinstva, športa in rekreacije. Možna je tudi ureditev golf igrišča ter hotelskega kompleksa z bazeni. Pas avtohtone zasaditve ob cesti na severni ter južni strani se ohranja. Na obstoječih objektih je do sprejetja OPPN dovoljeno izvajati le redna in investicijska vzdrževalna dela ter preureditve znotraj objektov (rekonstrukcije brez dozidave ali nadzidave), če so te potrebne zaradi posodobitve tehnološkega procesa ter obnova obstoječih poligonov oz. igrišč.
ČR/3a	Pod lozo	Ni posebnih PIP.
ČR/3b	Območje za rekreacijo	Območje Dinosa se odstrani in sanira. Uredi se prostor za rekreacijo: igrišča za igre z žogo ipd. Prostor se opremi z urbano opremo.
ČR/3c	zeleno območje	Gozdne površine se ohranjajo kot sklenjeno naravno območje. Vse ureditve na robovih gozda vključujejo obnovo gozdnega roba. Na ostalih območjih se zasaja avtohtono zelenje. Previsni rob opuščenega kamnoloma se zaščiti z leseno ograjo in gosto zasaditvijo grmovnic.
ČR/3d	Belvue	Obstoječe dejavnosti se prestavijo na lokacijo za obrtne in druge dejavnosti. Dovoli se gradnja sodobno energetsko varčno zasnovanega stanovanjskega lahko tudi manjšega večstanovanjskega objekta.
ČR/3e	Nad železnico	**Predvideno celovito urejanje:** Predvidi se stanovanjska pozidava vključno z ureditvijo dostopne ceste. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Dovoljeno je sodobno oblikovanje objektov v smislu energetsko varčne gradnje.
ČR/3f	Pod gozdom	Ni posebnih PIP.
ČR/3g	Železnica	Z območja železnice se prestavijo vse transportne dejavnosti na območje Gospodarske cone Otovec oz. na primerno lokacijo. Zelene površine železniških nasipov se urejajo kot drevoredi, sadovnjaki in druge zelene ureditve. Na lokaciji ob stanovanjskih blokih na Semiški cesti se obstoječe garaže poenotijo in sanirajo, lahko kot garažni niz z ravno lahko tudi zatravljeno streho. Gradnja stanovanjskih objektov ni dovoljena. Ob mestni vpadnici in železnici se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/3h	prikrito grobišče v farovški lozi	Lokacija prikritega grobišča je natančno določena, potrebne so preiskave. Dovolijo se raziskave območja ter postavitev spominskega obeležja.
ČR/3i	Esol	Dovoljene so gradnje novih ter dozidave, adaptacije in rekonstrukcije obstoječih proizvodnih, upravnih in spremljajočih objektov, naprav in ureditev.
ČR/3j	pri rezervoarju	Ni posebnih PIP.
ČR/3k	Črnomaljski kal	Kal se ureja in vzdržuje kot javni zeleni prostor. Dovoljena je postavitev spominskih obeležij in opozorilnih oz. informativnih tabel. Kal je lahko ograjen z enostavno horizontalno zasnovano, leseno ograjo.
ČR/3l	vodnjak	Prostor se ureja sonaravno brez večjih ureditev, ki bi zahtevale večja zemeljska dela. Dovoljena je postavitev enostavnih lesenih klopi. Za obnovo vodnjaka se uporabi materiale, iz katerih je zgrajen vodnjak. Za potrebe prireditev se lahko uporabijo začasni montažni objekti.
ČR/4	**Belokranjska**	
ČR/4-OPPNa	Med Metliško in Belokranjsko	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo višje gostote. Dovoljena je gradnja vrstnih hiš, ob Belokranjski cesti je možna gradnja nizkih vila blokov K+P+1 z največ štirimi stanovanji. Osrednji prostor območja se ureja kot skupna zelena površina. Dostop z Belokranjske ceste se ureja le z enim cestnim priključkom. Obcestni prostor se zasadi z drevoredi. Za strokovne podlage se smiselno uporabijo obstoječa gradiva, pripravljena na študentski delavnici. Pred sprejetjem OPPN se na registriranem arheološkem najdišču izvede predhodne arheološke raziskave. Ob Belokranjski cesti se zasadi drevored.
ČR/4a	Pri postaji	Dovoljena je gradnja vrstnih hiš z orientacijo vrtov proti železnici. . Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR/4b	Trdinova ulica	Ob Belokranjski cesti se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/4c	Trdinova ulica- bloki	Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik. Streha na garažnem nizu je minimalnega naklona do 14°, kritina je enotna na celem nizu. Vmesni prostor se ohranja kot zelenica ali vrtovi. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/4d	Pekarna	Dovoljena je širitev za stanovanjsko območje nemotečih dejavnosti. Gradnja silosov ni dovoljena. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/4e	Pri pekarni	Dovoljena je sprememba nedograjenega obrtnega objekta v večstanovanjski objekt, pod pogojem, da se zagotovi zadostne parkirne površine in da so stanovanjske enote grajene tako, da je mogoče združevanje le-teh v večje. Višinski gabariti novih večstanovanjskih ali poslovnih objektov na območju med pekarno in železnico ne smejo presegati višine K+P+2 oz. 15 m skupne višine objekta. Zadnja etaža se izvede kot pristrešno stanovanje. Strehe objektov so ravne ali z blagim enokapnim naklonom. Fasade se oblikujejo transparentno, barve ne smejo biti vpadljive.
ČR/4f	Grčija	Dovoljena je umestitev poslovnih dejavnosti nemotečih za bivanje. Objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž Belokranjske ceste, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Poslovni objekt ob regionalni cesti se oblikujejo z ravno streho. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/4g	Špar	Umeščajo se dejavnosti, ki se funkcionalno in pomensko navezujejo na obstoječe dejavnosti v tej EUP. Objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž Belokranjske ceste, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Poslovni objekt ob regionalni cesti se oblikujejo z ravno streho. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/4h	Komunala, Hofer	Umeščajo se dejavnosti, ki se funkcionalno in pomensko navezujejo na obstoječe dejavnosti v tej EUP. Objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž Belokranjske ceste, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Poslovni objekti ob regionalni cesti se oblikujejo z ravno streho. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/4i	Dolenjka	Dovoljena je gradnja prodajno-skladiščnega objekta, spremljajočih objektov in zunanjih skladiščnih in manipulativnih površin. Dovoljena je gradnja objektov za promet, komunalne in servisne dejavnosti
ČR/4j	Stor - trans	Na južnem robu EUP se zagotovi pas visokorasle avtohtone vegetacije, kot bariero do območja stanovanj Pod Gričkom.
ČR/4k	TPC 1, Begrad	Dovoljena je sprememba namembnosti objektov ali delov objektov za skladiščne, oskrbne in uslužnostne dejavnosti. Dovoljena je gradnja in dozidave objektov za skladišča, servise, trgovino, gostinstvo, storitve ter družbene in poslovne dejavnosti. Dovoljena je gradnja ceste s priključkom za Zadružno cesto. Na jugovzhodnem robu EUP se zagotovi pas visokorasle avtohtone vegetacije, kot bariero do območja stanovanj Pod Gričkom. Ob Belokranjski in Zadružni cesti se zasadi drevored, če je zaradi GJI mogoče.
ČR/4l	Kambič	Dovoljena je gradnja poslovno stanovanjskega objekta v nivoju mestnega parterja in enakim odmikom kot sosednji objekti. Ob Belokranjski cesti se zasadi drevored.
ČR/4m	Gasilski dom	Dovoljena je dozidava objekta gasilskega doma in ureditev spremljajočih površin. Zagotovi se neposreden urgentni izvoz gasilskih vozil na Belokranjsko cesto.
ČR/5	**Sadež**	
ČR/5a	Hotel	Dovoljena je razširitev hotela, zagotavlja se zadostne parkirne površine, lahko tudi podzemne. Ob Belokranjski oz. Kolodvorski cesti se zasadi drevored.
ČR/5b	Kolodvorska cesta	Pri vseh posegih se upošteva obstoječo tipologijo meščanske vile in značilnih arhitekturnih elementov. Vrtovi med zazidavo ob Kolodvorski ulici in zazidavo ob ulici Sadež se urejajo kot zelene površine. Dovoljena je gradnja vzporedne ceste za zagotovitev dostopov do obstoječih objektov, ob njej je dovoljena dopolnilna gradnja objektov. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/5c	Sadež	Ob Belokranjski in Kolodvorski cesti ter ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored. Po odprtju obvoznice se lahko ob Kolodvorski cesti uredijo obcestna parkirišča. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/5d	Zadružna – bloki	Ni posebnih PIP.
ČR/6	**Črnomelj**	
ČR/6-OPPNa	Mestno jedro	**Občinski lokacijski načrt za mestno jedro Črnomlja** (Uradni list RS, št. 92/05, 32/08). Veljajo določila veljavnega OPPN. Pred kakršnokoli prenovo ostrešja ali drugimi večjimi vzdrževalnimi deli v stavbi cerkve Svetega Duha se o tem obvesti pristojni Zavod za varstvo narave vsaj 4 leta pred začetkom del. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored, po odprtju obvoznice se lahko ob Kolodvorski cesti uredijo obcestna parkirišča. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/6-OPPNb	Starihov hrib	**Predviden OPPN** za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Možna je gradnja manjših, ločenih sklopov vrstnih hiš, z zamiki maksimalne skupne dolžine do 18m in širine do 8m, višine P+1.
ČR/6a	Kolodvorska – zahod	Dovoljena je gradnja objektov za oskrbne, uslužnostne in gostinske dejavnosti. Pri vseh gradbenih posegih se upošteva ulično zazidavo. Višinski gabariti novih objektov se podredijo višinskim gabaritom sosednjih objektov. Dovoljena je novogradnja objekta v križišču, skladno z zasnovo rekonstrukcije križišča.
ČR/6b	Pri semaforju	Dovoljena je gradnja novih objektov, odmiki od regionalne ceste sledijo gabaritom in odmiku objekta Centra za socialno delo. Ob mestnih vpadnicah se zasadi drevored, če to dopušča GJI.
ČR/6c	Kulturni dom	Izdela se rekonstrukcija križišča regionalnih cest tako, da se Ulica 21. oktobra pravokotno priključuje na Kolodvorsko cesto, podrejena pravilnemu križanju cest. Dovoljene so ureditve zunanjega prireditvenega prostora za kulturnim domom. Zagotovi se prostor za zasaditev obcestnega drevoreda. Postavitev postajne ute

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		se ne dovoli. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/6d	Kolodvorska ulica – jug	Objekt v križišču se ureja kot »Peglezen«, lahko tudi z ravno streho in ustrezno kritino. Kritina na objektih je opečna: bobrovec ali zareznik. Možna je ureditev parkirnega prostora, ki se zasadi z listnatim drevjem. Prečna pot ob slaščičarni se uredi kot pešpot. Ob Kolodvorski cesti se, kjer to dopušča GJI, zasadi drevored ali posamična drevesa.
ČR/6e	Pri Badovincu	Dovoljene so prenove, adaptacije in rekonstrukcije ter spremembe namembnosti objektov in delov objektov za oskrbne, storitvene, gostinske in poslovne dejavnosti. Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik. Na fasadah se ohranja historične elemente in oblikovanje. Del Župančičeve ulice in parkirišče ob Kolodvorski ulici se zasadi z listnatim drevjem.
ČR/6f	Šola, dijaški dom	Prostor pod osnovno šolo se zasadi z visokoraslim avtohtonim drevjem in visokimi grmovnicami pred parkiriščem. Gradnja pomožnih objektov pod osnovno šolo ni dovoljena. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/6g	Vojinska cesta	Pri adaptacijah, rekonstrukcijah in nadomestnih gradnjah objektov ob Vojinski cesti se upošteva zasnovo obcestne zazidave. Dovoljena je gradnja stanovanjskega objekta na zemljišču s parc. št. 116/11 k.o. Črnomelj ob upoštevanju naslednjih pogojev: višina prizidka je K+P, brez kolenčnega zidu, streha je vcepljena dvokapnica naklona 35-40°, z istim naklonom se sanira se tudi obstoječi že izveden naklon strehe na osnovnem objektu.
ČR/7	**Gričck**	
ČR/7a	Park Gričck	Dovoljena je izvedba parkovnih ureditev in pešpoti s pripadajočo urbano opremo. Dopustne so začasne ureditve za potrebe prireditev, vključno z začasnimi objekti (odri, letni gostinski vrtovi, kioski, stonice, sanitarije ipd.). Oblikovanje gradenj ter drugih ureditev se podredi dominantni vlogi in pričevalnosti spomenika NOB. Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.
ČR/7b	Ul. Belokranjskega odreda	Kritina je enotne temne barve.
ČR/8	**Pristave**	
ČR/8a	Pod Gričkom	Na celotnem območju prevladuje enoten vzorec pozidave, ki se odraža v etažnosti, orientaciji slemen, naklonu streh in barvi kritine. Ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR/8b	Ciko	Ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR/9	**Vojna vas**	
ČR/9-OPPNa	Čistilna naprava	**Lokacijski načrt za centralno čistilno napravo Črnomelj** (SDL, št. 8/90, Uradni list RS, št. 21/92, 43/00) – ostane v veljavi do preklica.
ČR/9-OPPNb	Pokopališče Vojna vas - razširitev	**Predviden OPPN** za razširitev pokopališča.
ČR/9a	Vojna vas	Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. V brežine, priobalni pas in strugo vodotokov se ne posega, niso dovoljeni posegi v predpisan pas priobalnega zemljišča. Ob zgornji cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR/9b	Obvodno zelenje	Možna je ureditev obvodne sprehajalne poti z urbano opremo (klopi, koši ipd.). Ohranja se gozdna bariera med Lahinjo in predvideno pozidavo, ker služi kot prehranjevališče in komunikacijska pot netopirjem.
ČR/9c	Vojna vas- nova pozidava	Pozidava sledi gradbeni liniji. Ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR/9d	zeleni pas	Zeleni pas se ureja kot tamponski pas med stanovanjskim območje in pokopališčem. Dovoljena je zasaditev z visokoraslim avtohtonim drevjem. Druge ureditve niso dovoljene.
ČR/9e	Pokopališče	Za preureditev območja se izdela krajinska zasnova ureditve. Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.
ČR/10	**Majer**	
ČR/10-OPPNa	Poslovna cona Majer	**Predviden OPPN** za prestrukturiranje območja bivše vojašnice in obstoječe poslovne cone. Proizvodne dejavnosti niso dovoljene. Za strokovne podlage se smiselno uporabijo obstoječa gradiva, pripravljena na študentski delavnici. Ohranja se gozdna bariera med Lahinjo in predvideno pozidavo, ker služi kot prehranjevališče in komunikacijska pot netopirjem.
ČR/10-OPPNb	Majer – nova pozidava	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko pozidavo. V soseski se uredijo zelene površine z otroškim igriščem. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/10a	Črnomaljski dvorec	Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.
ČR/10b	zeleni pas	Ni posebnih PIP.
ČR/10c	Majer – stanovanjska hiša	Ni posebnih PIP.
ČR/10d	zeleni pas	Ni posebnih PIP.
ČR/10e	Joh	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/10f	Fredi	Ni posebnih PIP.
ČR/10g	Zavetišče za živali	Rešitve za oblikovanje objektov se podrejajo funkcionalni zasnovi objektov. Dovoljena je uporaba ravnih streh.
ČR/11	**Kozji plac**	
ČR/11-OPPNa	Drage – 2.faza	**Zazidalni načrt Drage – 2. faza v Črnomlju** (Uradni list RS, št. 47/98) – ostane v veljavi do preklica.
ČR/11a	Kozji plac	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/11b	Veterinarska ambulanta	Rešitve za oblikovanje objektov se podrejajo funkcionalni zasnovi objektov. Dovoljena je uporaba ravnih streh.

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR/11c	obvodno zelenje	Sprehajalne poti se načrtujejo izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča. Za vse ureditve v območju priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje; - ob urejanju območja se ohranja in vzdržuje obrežna zarast in naravna brežina; v primerih dovoljenih novih posegov in ob vzdrževanju se odstranjeno vegetacijo nadomesti z novo, avtohtono vrsto; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja; - ribiška stojišča se ne urejajo; opornih zidov na brežini reke ni dovoljeno postavljati; - rekreacijske travne površine se redno vzdržuje s košnjo. Za posege na območju registriranega arheološkega najdišča se pridobi kulturnovarstvene pogoje.
ČR/12	**Loka**	
ČR/12a	Loka	Ob Viniški cesti se zasadi drevored, kjer je to zaradi GJI mogoče. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/12b	obvodni pas	Območje se ohranja nepozidano. Možne so zasaditve z avtohtono vegetacijo in ureditve, ki se navezujejo in dopolnjujejo ureditve za območje ČR/6-OPPN-a. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/12c	Avto Weiss	Sanira in zasadi se parkirišče. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/12d	Ločki okljuk	Območje najboljših kmetijskih zemljišč se ohrani. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/12e	območje kmetij	Dovoljena je gradnja objektov za potrebe kmetije. Veliki volumni objektov in intenzivna vzgoja večjega števila živine ni dovoljena. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/12f	zelenje in kmetijske površine ob Dobličici	Dovoljeni so ureditev prostora za kopanje ob slapu, ureditve brežin, sprehajalna pot s pripadajočo urbano opremo. Sprehajalne poti se načrtujejo izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča. Obstoječa obrežna vegetacija se ohranja. Njeno odstranjevanje za potrebe ureditve sprehajalnih poti ni dovoljeno. V primerih dovoljenih novih posegov in ob vzdrževanju se odstranjeno vegetacijo nadomesti z novo, z uporabo avtohtonih obvodnih vrst. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
ČR/12g	Šolski center	Ni posebnih PIP.
ČR/12h	Stadion	Območje se zasadi z visokoraslim drevjem.
ČR/12i	Grajska cesta	Dovoljena je gradnja enotnega nadstreška za avtomobile v nizu.
ČR/12j	Pri Weissu	Dovoljena je gradnja objektov za potrebe kmetije. Veliki volumni objektov in intenzivna vzgoja živine ni dovoljena.
ČR/12k	Športno igrišče	Dovoljena je ureditev travnatega športnega igrišča.
ČR/12l	Mali	Ni posebnih PIP.
ČR/13	**Kočevje**	
ČR/13-OPPNa	OPPN Belsad	**Predviden OPPN.** Dovoljena je gradnja večstanovanjskih objektov na podlagi projekta ureditve celotnega območja. Višina objektov ne sme presegati višine K+P+2, kota P je lahko +0,5 m nad obstoječim terenom. Strehe objektov so ravne ali z blažjim naklonom, skritim za vencem. Poleg stanovanjskih namembnosti je v obstoječih in novozgrajenih objektih dovoljena trgovinska in poslovna dejavnost, ki nima škodljivih vplivov na stanovanjsko območje, in sicer v območju ob cesti. Območje se lahko ureja brez OPPN le v primeru, da se v celotni enoti uredijo le stanovanjski objekti. Upoštevajo se omilitveni ukrepi: - na območju so sprejemljive oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere; - pri izvedbi morebitne potrebne infrastrukture (klopi, mostovi, igrala, pomoli) se uporablja naravne materiale, les in kamen; - opornih zidov na brežini reke se ne izvaja; - sprehajalne in obvodne poti se uredi v peščeni izvedbi. Te poti niso hkrati tudi kolesarske poti; motoristom mora biti dostop preprečen; - ob urejanju območja se ohranja obrežna grmovna in drevesna zarast in naravna brežina reke; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja, razen če gre za varnostne naprave; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje; - ribiška stojišča se uredijo na manjšem delu obrežja, tako da je pretežni del površine namenjene rekreaciji neobremenjen; - rekreacijske travne površine se redno vzdržuje s košnjo; - sanitarije se umesti izven poplavnega območja.
ČR/13-OPPNb	OPPN Kočevje	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko pozidavo.
ČR/13-OPPNc	OPPN Gadina	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko pozidavo. V soseski se uredijo zelene površine z otroškim igriščem.
ČR/13a	Kočevje	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/13b	Čopova	Ni posebnih PIP.

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR/13c	Bencinski servis	Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR/13d	Vrtin	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/13e	Pri Belsadu	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR/13f	Okljuk	Ni posebnih PIP.
ČR/13g	Kočevje – ob obvoznici	Ni posebnih PIP.
ČR/14	**Kanižarica**	
ČR/14-OPPNa	OPPN TRIS Kanižarica	**Občinski podrobni prostorski načrt Tehnološko razvojnega industrijskega središča (TRIS) Kanižarica** (Uradni list RS, št. 52/10) – ostane v veljavi do preklica.
ČR/14a	Kanižarica – center	Dovoljena je ureditev odprtih površin za javne namene. Ohranja se stara zdrava drevesa, zasadi se drevored.
ČR/14b	Kanižarica	Upoštevajo se omilitveni ukrepi: - na območju so sprejemljive oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere; - pri izvedbi morebitne potrebne infrastrukture (klopi, mostovi, igrala, pomoli) se uporablja naravne materiale, les in kamen; - opornih zidov na brežini reke se ne izvaja; - sprehajalne in obhodne poti se uredi v peščeni izvedbi. Te poti niso hkrati tudi kolesarske poti; - ob urejanju območja se ohranja obrežna grmovna in drevesna zarast in naravna brežina reke; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja, razen če gre za varnostne naprave; - ribiška stojišča se uredijo na manjšem delu obrežja, tako da je pretežni del površine namenjene rekreaciji neobremenjen; - rekreacijske travne površine se redno vzdržuje s košnjo; sanitarije se umesti izven poplavnega območja - ohranja se obvodna vegetacija ob Dobličici (5 m pas od struge). Ob regionalnih cestah se zasadi drevored.
ČR/14c	Čistilna naprava	Ni posebnih PIP.
ČR/14d	Kanižarica – bloki	Individualne gradnje pomožnih objektov niso dovoljene. Možna je organizirana gradnja enotno oblikovanih garaž oz. nadstreškov za avtomobile. Konstrukcije nadstreškov so lahko kovinske in transparentno oblikovane, strehe imajo minimalen naklon. Ob regionalnih cestah se zasadi drevored.
ČR/14e	Kanižarica – igrišče	Ob regionalnih cestah se zasadi drevorede.
ČR/14f	Kanižarica – zeleni pas	Ohranja se obrežna grmovna in drevesna zarast in naravna brežina reke. Ob regionalni cesti se zasadi drevored.
ČR/14g	Kanižarski okljuk	Dovoljena je gradnja objektov za potrebe kmetije na stavbnih zemljiščih. Stanovanjski objekti so dovoljeni kot osnovni objekti kmetije. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108. tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
ČR/14h	Romsko naselje Jama	Ni posebnih PIP.
ČR/14i	Romsko naselje	Obcestni del naselja se zasadi z visokim avtohtonim grmičevjem in drevjem.

114. člen
(posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij)

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
Naselje št. 1	**Adlešiči**	
ADL/1-OPPNa	UN Adlešiči	**Ureditveni načrt Adlešiči** (Uradni list RS, št. 14/98, 57/03) – ostane v veljavi do preklica.
ADL/1a do ADL/1h	naselje – deli naselja zunaj UN Adlešiči	Dejavnosti na območju CDo ne smejo imeti negativnih vplivov na bivalno okolje. Smiselno veljajo določila UN Adlešiči.
ADL/2	počitniško naselje	Predvidena ureditev počitniškega naselja, zagotovijo se odmiki od cest na obrobju območja.
ADL/3	zaselek na zahodu	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 2	**Balkovci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
BAL/1	zaselek Grduni	Dovoljene so gradnje in ureditve za razvoj turizma, prenočišč. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dovoljeni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
BAL/2	zaselek Dejani	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

BAL/3	zaselek Pavlini	Dovoljeno za razvoj obrtne dejavnosti, v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
BAL/4	zaselek Balkovci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 3	**Bedenj**	
BED/1a	vas vzhod	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije
BED/1b	vas zahod	Ni posebnih PIP.
BED/2	zaselek Karaman	Ni posebnih PIP.
BED/3a do BED/3c	tri domačije na vzhodu	Ni posebnih PIP.
BED/4	domačija na zahodu	Nepozidan javni prostor ob spomeniku se lahko razširi ali se mu doda nove vsebine v smislu vzpostavljanja osrednjega prostora vasi (oblikovanje parkovnega značaja).
Naselje št. 4	**Belčji Vrh**	
BEV/1	vas	Del naselja ob cerkvi sv. Helene se uredi z urbano opremo ob upoštevanju tradicionalnih materialov in oblik ter po navodilih službe za varstvo kulturne dediščine. Merila za oblikovanje ostalih objektov: na fasadi, ki meji na javni prostor naselja ni dovoljeno dodajati volumnov, na strešini glavne fasade ni dovoljena gradnja frčad, razen v smislu poudarjenega vhoda. Kritina je opečni zareznik. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 5	**Bistrica**	
BIS/1	vas	Ob lovskem domu se uredi javni prostor naselja. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BIS/2	območje gostilne	Dovoljena je postavitev gospodarskih in pomožnih objektov za potrebe kmetijske dejavnosti po podrobnejših PIP za območje podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (SKs). Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BIS/3	strelišče	Dovoli se postavitev začasnih vadbenih objektov za športno strelišče, ki se jih po končani uporabi odstrani. Strelišče se primerno uredi in zavaruje, njegovo delovanje pa omeji na čas izven gnezdenja ptičev.
Naselje št. 6	**Blatnik pri Črnomlju**	
BLČ/1	stari Blatnik	Ni posebnih PIP.
BLČ/2	Blatnik	Na območju križišča regionalne ceste in dostopne ceste v notranjost južnega dela območja, se lahko uredi javni prostor naselja. Obstoječi daljnovod se v primeru novogradnje prestavi.
BLČ/3	zahodni zaselek	Odmik objektov od roba gozda je najmanj 10 m.
BLČ/4	odprte zelene površine	Območje se sanira, uredi se športno igrišče. Dovoli se ureditve za gozdno vlako.
Naselje št. 7	**Bojanci**	
BOJ/1	Dolnji Bojanci	Ni posebnih PIP.
BOJ/2	Gornji Bojanci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BOJ/3	Gornji Bojanci – jug	Ni posebnih PIP.
BOJ/4	Cerkev Bojanci	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
BOJ/5a do BOJ/5b	Gasilski dom, župnišče	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 8	**Brdarci**	
BRD/4-OPPNa	Golf igrišče 1. faza	**Predviden OPPN za gradnjo golf igrišča - 1. faza.** Uredi se golf igrišče z 9 igralnimi polji ter vstopni prostor s parkiriščem in klubskimi ter servisnimi prostori. Igrišče se uredi s preoblikovanjem reliefa, ki se oblikuje z mehkimi linijami in prehodi v ohranjene terene na obrobju posegov. V čim večji meri se upoštevajo naravne reliefne oblike, posamezne igralne površine se med seboj ločijo (gozdni sestoji, brežine, naraven teren ipd.). Vstopni prostor se kakovostno umesti v prostor, hkrati pa se oblikuje usklajeno z bližnjim kompleksom načrtovanih term. rešitve za urbanistično arhitekturno ureditev vstopnega območja se pridobijo z javnim natečajem.
BRD/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

BRD/2	leseni objekti	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Lesene stanovanjske objekte se prenavlja (rekonstruira) ali prestavi na drugo lokacijo, namenjeno prezentaciji tradicionalnih belokranjskih objektov. Na križišču poti v središču vasi se uredi izrazitejše jedro z manjšo javno površino (zbiranje vaščanov, prireditve ipd.).
BRD/3	pristava	V območju se razvija dejavnost kmetijstva, na stavbnih zemljiščih se dovoli postavitev stanovanjske hiše in rastlinjakov. Na severozahodnem delu območja se dovoli gradnja vodnega zbiralnika za potrebe rastlinjakov. Na območju zelenih površin se upošteva določila varstva kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 9	**Breg pri Sinjem Vrhu**	
BSV/1a do BSV/1b	vas, območje za oddih, rekreacijo in šport	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dovoljeni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Znotraj EUP se na lokaciji pod mlinom pri jezu uredi vstopno izstopno mesto za plovbo tako, da iz dela poti do reke Kolpe s parcelno št. 4737/1 v k.o. Sinji Vrh do reke Kolpe utrdijo brežine. Izvede se klančina do navedene poti v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem.
BSV/2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce). Dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje; - sanitarije (samo začasne montažne) se umesti izven poplavnega območja. Niso dovoljeni NEO: pomol, mala ČN; - dovoljena je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja; - premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 10	**Breznik**	
BRE/1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BRE/2	grad Turn	V območju se dovoli dejavnost gostinstva in turizma, izobraževanja in kulturne dejavnosti. Zeleni odprti prostor pred graščino se varuje in ureja kot javni prostor. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
BRE/3	zaselek Mlin	Za izvedbo vseh posegov se pridobijo smernice pristojnih služb za varstvo narave, kulturne dediščine in voda. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 11	**Butoraj**	
BUT/1	Gornji Butoraj	Območje ob gasilskem domu se ureja kot javni prostor naselja.
BUT/2	južni del naselja	Dovoli se prenova oz. rekonstrukcija objektov ob ohranitvi gabaritov, oblikovanja in materialov.
BUT/3	Gornji Butoraj, sever	Ni posebnih PIP.
BUT/4	Dolnji Butoraj	Zelene površine v območju se urejajo kot javni prostor naselja. Pri gradnji v severovzhodnem območju naselja se upošteva vidna izpostavljenost vstopnega dela v naselje. Zunanji prostor se zasadi z visokoraslim avtohtonim drevjem.
BUT/5	Mihin mlin	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, narave in varstva voda.
BUT/6	športno igrišče	Dovoli se dejavnost gostinstva in turizma ter kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti. Območje se uredi kot vstopna točka za obisk širšega območja Lahinje, mlinov, cerkve sv. Marka itd. uredi se parkirišče, zasadi se ga z visokoraslim avtohtonim drevjem.
BUT/7	cerkev sv. Marka	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
BUT/8	mlin Puče	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: med gradnjo (obnovo) se peska ali ostalega gradbenega materiala ne shranjuje na območju, ki ga lahko poplavi.
Naselje št. 12	**Cerkvišče**	
CER/1	vas	Dovoli se razvoj turizma in drugih s kmetijstvom povezanih dejavnosti. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
CER/2	farma prašičev	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 13	**Črešnjevec pri Dragatušu**	
ČRD/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

ČRD/2	severni zaselek	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ČRD/3	kal	Kal se vzdržuje, ohranja se vegetacija. Prostor se ureja kot javni prostor naselja. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 14	**Čudno selo**	
ČUS/1	vas	Vrtače se ohranijo nepozidane ali pa se oblikujejo kot javni zeleni prostor naselja.
ČUS/2	staro jedro vasi	Upošteva se določila varstva kulturne dediščine, objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ČUS/3	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 15	**Daljne Njive**	
DAN/1	vas	Ob cerkvi se uredi javni prostor. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 16	**Dametj**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
DAM/1	vas	Osrednja vrtača se ohranja nepozidana, zasipavanje in oporni zidovi niso dovoljeni. Dovoli se razvoj turizma v vasi (nočitvene kapacitete), v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DAM/2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega, izjema so ureditve dostopov do vode za kopalce, ki se izvedejo kot lesene stopnice v vodo na odsekih najmanjših posegov v brežino, na najplitkejšem odseku brega reke, na mestu obstoječih stopnic oz. ob jezu; - dovoli se ureditev pomola kot vstopno izstopnega mesta za plovbo na južnem delu kampa, katerega lokacija se prilagodi značilnostim poplavne vode; - dovoli se ureditev igrišča za odbojko v travnati izvedbi in postavitev otroških igral; - dostop z motornimi vozili se dovoli le za dostavo in oskrbo, parkiranje ni dovoljeno. Do mlina z žago se uredi kolovozna pot, ki naj bo zatravljena, kolesnice se utrdijo s kamni. Infrastrukturni vodi (elektrika, voda, telefon) se izvedejo v skladu z varstvenim režimom Uredbe KP Kolpa; - stalne in začasne ureditve, kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Šotorišče: za ureditev šotorišča se predvidi del sadovnjaka in travnika na območju ZS. Izvede se na način, ki ne bo prizadel koreninskega sistema starejših sadnih dreves, betoniranje mest za šotore ni dovoljeno. Kurišča so enostavna, kamnita – urejena. Po končani letni sezoni se odstranijo začasni objekti; Gostinski objekt: način gradnje, oblika in velikost objekta ter dostop do objekta se prilagodi velikosti, obliki in konfiguraciji terena. Načrtuje se ga v takem obsegu, da bo izvajanje in izvedba posega v naravni spomenik ter naravno vrednoto v skladu s sprejetimi varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave. Načrtovani oporni zid se izvede s kamnito zložbo ali v armiranobetonski izvedbi in z oblogo z naravnim kamnom. Greznica se izvede v skladu s predpisi s področja varstva okolja, uredi se izven poplavnega pasu; V poplavnem območju je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov na poplavnem območju je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
DAM/3a	parkirišče	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DAM/3b	zaselek na severu	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DAM/4	mlin Krivec	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine , narave in varstva in skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DAM/5	cerkev sv. Mihaela	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 17	**Dečina**	
DEČ/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dovoljeni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 18	**Desinec**	
DES/1	vas	Vsi posegi ob cerkvi sv. Mihaela se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Nepozidano območje vrtače v neposredni bližini se ohranja kot zeleni prostor naselja. Tradicionalne objekte v naselju se prenavlja.

DES/2	sončna elektrarna	Dovoli se postavitev sončne elektrarne s poljem PV modulov na sledilnikih brez sprememb reliefa. Transformatorska postaja se umesti stran od naselja. Med območje elektrarne in naselja, na severozahodni oz. zahodni strani območja, se zasadi zelena bariera visokoraslih avtohtonih drevesnih vrst. Območje se ogradi z ograjo ali gosto živico.
DES/3	pokopališče	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 19	**Deskova vas**	
DEV/1	vas	Ni posebnih PIP.
DEV/2	zaselek na severu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DEV/3	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 20	**Dobliče**	
DOB/1	vas	Na vstopnem delu naselja se zaradi vidne izpostavljenosti novi objekti umeščajo vzporedno z gradbeno linijo, ki jo določa obstoječe grajeno tkivo, z upoštevanjem ustreznega odmika od regionalne ceste. Nezahtevne in pomožne objekte se locira v zaledju glavnih objektov. Zaledja parcel se nameni ureditvi zelenih površin, vrtovom in sadovnjakom.
DOB/2	šola	Kočevarsko domačijo na jugozahodu območja se ureja v skladu z določili varstva kulturne dediščine. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOB/3	ob cerkvi	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ob cerkvi se uredi zelenica. Vsi posegi na objektu cerkve sv. Janeza Evangelista se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Pred kakršnokoli prenovo ostrešja ali drugimi večjimi vzdrževalnimi deli v stavbi cerkve se o tem obvesti pristojni Zavod za varstvo narave vsaj 4 leta pred začetkom del.
DOB/4	južni zaselek	Upoštevajo se določila odloka o zaščiti vodnega vira.
DOB/5	rezervoar Dobliče	Ni posebnih PIP.
DOB/6	trško jedro	Objekti se oblikujejo po vzoru trške arhitekture. Frčade na glavni fasadi objektov niso dovoljene. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 21	**Doblička Gora**	
DOG/1	Vidoše	Ni posebnih PIP.
DOG/2	osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG/3	pod cerkvijo sv. Vida	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG/4	cerkev sv. Vida	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
DOG/5	Kuret	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG/5a	Kuret jug	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG/6	zaselek na križišču	Severozahodni del območja v križišču se lahko ureja kot javni prostor naselja. Poleg bivanja se dovoli tudi umestitev manjše trgovske ali kulturne dejavnosti.
DOG/7a do DOG/7c	zaselki v gori	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 22	**Dolenja Podgora**	
DPO/1	vas	Skupni prostor se ureja pri lipi in znamenju sredi vasi. Na vstopu v naselje se ohranja nepozidan prostor. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 23	**Dolenja vas pri Črnomlju**	
DVČ/1	kmetija Sever - del	Ni posebnih PIP.
DVČ/2	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ/3	Guštinec	Ni posebnih PIP.

DVČ/4	kmetija v osredju	Ni posebnih PIP.
DVČ/5	Jesih	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ/6	Mateša	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ/7	Žagarci	Ob križišču poti na severu območja se uredi javni prostor naselja. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ/8	rekreacijski prostor ob Lahinji	Rekreacijski in piknik prostor se ob pogojih varstva voda in varstva narave ureja kot javni zeleni prostor, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - zaradi že izvedenih nedovoljenih posegov se ureditev in sanacija območja uredi po predhodnem načrtu ureditve in z ustreznimi dovoljenji; - na območju so sprejemljive oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev in novih poseganj v relief terena; - športno-rekreacijske aktivnosti na in ob reki, se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija; - pri izvedbi potrebne infrastrukture (klopi, igrala) se uporablja naravne materiale, les in kamen in se umestijo izven poplavnega pasu. Izvedene ureditve se zatravi in zasadi z avtohtonimi vrstami; - sprehajalne in obhodne poti se uredi v zemeljski izvedbi; - ob urejanju območja, ki je sedaj golosek, se izvede zasaditev z avtohtonimi grmovnimi in drevesnimi vrstami; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja. Sanitarije se umesti izven poplavnega območja, - javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št. 24	**Dolenjci**	
DOL/1-OPPNa	OPPN Dolenjci	**Predviden OPPN** za območje centralnih dejavnosti v jedru vasi: lahko se uredi parkirišče za tovornjake ter druge dejavnosti.
DOL/1 a-b	vas	Javne površine se uredijo ob križišču cest v jedru.
DOL/2	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOL/3a do DOL/3b	osrednji zaselki ob RC	Ni posebnih PIP.
DOL/4	zaselek ob RC	Ni posebnih PIP.
DOL/5a do DOL/5f	zaselki zahodno od RC	Ni posebnih PIP.
DOL/6	cerkev sv. Marije Magdalene	Vsi posegi na cerkvi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
DOL/7-OPPNa	OPPN kamp Dolenjci	**Predviden OPPN** za turizem in rekreacijo. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: Vzdolž regionalne ceste se uredi linijska zasaditev z avtohtonim drevjem. Dovoljeno je vzpostaviti parkirišče v 20 m pasu ob cesti.
Naselje št. 25	**Dolenji Radenci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
DRA/1	vas	Dovoljene so turistične in spremljajoče dejavnosti, v povezavi s Srednjimi in Gorenjimi Radenci, v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na zemljišču parc. št. 328, k.o. Radenci, se lahko uredi Forma viva Vukova draga in skupni prostor vasi. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DRA/2	travnato parkirišče	Dovoljeno je začasno sezonsko parkiranje. Niso dovoljene ureditve kot so nasutje, tlakovanje ipd. Parkirišče se uredi z manjšo poravnavo terena v travnati izvedbi, se ustrezno označi in omeji z lesenim plotom. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča, razen parkirišča, se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
DRA/3	Radenski kal	Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 26	**Dolenji Suhor pri Vinici**	
DSU/1	vas	Ni posebnih PIP.
DSU/2	območje domačije	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Sadovnjak se ohranja in prenavlja z visokodebelnim sadnim in drugim avtohtonim drevjem.
DSU/3	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
DSU/4	območje proizvodnje	Zapuščen objekt in prostor severno od njega se nameni za poslovne dejavnosti in ureditve. Poslovne dejavnosti se lahko locirajo na vizualno

		neizpostavljene lokacije. Dovoljena je vzpostavitev nove prometne povezave na jugovzhodni strani do proizvodnega dela skladno z bivalnimi pogoji. Dovoljena so vzdrževalna dela, prenova (rekonstrukcija) obstoječih stanovanjskih objektov.
Naselje št. 27	**Dolnja Paka**	
DPA/1	vas	Prostor ob vstopu v naselje na južnem delu se ureja kot javni prostor naselja.
DPA/2	športno igrišče	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 28	**Draga pri Sinjem Vrhu**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
DSV/1	vas	Pri zapolnjevanju vrzeli med obstoječo pozidavo je treba vzpostaviti urejeno strukturo stavb. Dovoljeni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DSV/2	območje IG na zahodu	Ni posebnih PIP
Naselje št. 29	**Dragatuš**	
DRT/1	naselje	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
DRT/1a	naselje vzhod	Dovoljena je gradnja ter rekonstrukcija in obnova gospodarskih objektov za spravilo pridelkov in drugih pomožnih kmetijsko-gospodarskih objektov. Gradnja hlevov ali drugih objektov za rejo živali ni dovoljena.
DRT/2	jedro naselja	Jedro vasi se uredi (talne ureditve) in opremi z urbano opremo, pri čemer se ohranja avtohtona visokorasla drevesa osrednjega prostora (lipe). Za ureditev območja se izdela enoten projekt ureditve s poudarkom na ureditvi prometnih površin, talnih ureditvah ter ureditvi fasadnih nizov. Rešitve se lahko pridobijo v okviru izvedbe OPPN-ja ali javnega natečaja. Skladiščna objekta na vzhodni strani območja se sanirata ali nadomestita z novimi gradnjami, namenjenim dejavnostim povezanim s turizmom in kulturo ali storitvam ter bivanju. Trška objekta v območju (osrednji objekt na parceli s parc. št. stp 75/1 in stp 292/1, obe k.o. Dragatuš in objekt na zahodnem robu območja, na parceli s parc. št. 1224/5 k.o. Dragatuš) se ohranjata v obstoječih gabaritih, prizidki se ne dovolijo, šotorasta streha se ohranja. Pogoji za ostale objekte: višinski gabarit P+1, streha naklona 40-45°, kritina bobrovec ali opečni zareznik.
DRT/3-OPPNa do c	OLN Dragatuš - 1. etapa	**Občinski lokacijski načrt Dragatuš 1. faza** (Uradni list RS, št. 120/05) – ostane v veljavi do preklica.
DRT/3-OPPNd	OPPN Dragatuš 2. faza	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Z zasnovo nove pozidave se upošteva obstoječa morfologija pozidave naselja. Oblikovanje objektov je lahko sodobno, vendar mora biti medsebojno poenoteno. Uredi se skupni zelen oz. odprt prostor (otroško igrišče, počivališče in podobno). V južnem delu območja se načrtuje nova cestna povezava, ki bo tudi v funkciji obvozne ceste naselja. Območje se na južnem robu ozeleni z drevesno vegetacijo.
DRT/4	Osnovna šola Dragatuš	V območju zelenih površin so dovoljene ureditve za potrebe šole. Dovoljena je postavitev igral.
DRT/5a do DRT/5b	zaselka na zahodu	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
DRT/6	čistilna naprava	Zmogljivost čistilne naprave se poveča v skladu s potrebami izgradnje term.
DRT/7	Farma Dragatuš	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 30	**Dragoši**	
DRG/1	vas in območje za oddih, rekreacijo in šport ob Kolpi	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ohranjajo se ohišnice. Uredi se notranjo cestno povezavo. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Območje ob Kolpi: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce); - dovoljena je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča; - začasne sanitarije in druge potrebne ureditve se umesti izven poplavnega območja; - dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Ureditve za potrebe dostopa morajo biti sezonskega značaja in jih je treba izven sezone odstraniti. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Parkirišče se uredi znotraj stavbnih zemljišč vasi; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.

		Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 31	**Dragovanja vas**	
DRV/1	vas	Ni posebnih PIP.
DRV/2	Panjan	Ni posebnih PIP.
DRV/3	Bučko	Odmik objektov od roba gozda je najmanj 10 m. Ob regionalni cesti se ohranja oz. vzpostavlja zelena bariera. Dovoljena je tudi postavitev stanovanjskih in pomožnih objektov in sicer po podrobnejših PIP, ki so določeni za območja prostostoječe stanovanjske gradnje (SSs).
DRV/4	počivališče	Uredi se počivališče ob regionalni cesti.
DRV/5	rekreacijski prostor	Dovoljena je začasna uporaba za namene rekreacije. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
DRV/6	opuščeni kop - sever	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira.
Naselje št. 32	**Drenovec**	
DRE/5-OPPNa	OPPN Drenovec - jug	**Predviden OPPN** za območje stanovanjske pozidave s kmetijskimi gospodarstvi ali le za stanovanjsko pozidavo.
DRE/1	vas	Objekti za proizvodnjo se oblikujejo v skladu s sodobno tipologijo. Niso dovoljene nove dejavnosti, ki niso združljive z bivalnim okoljem.
DRE/2	romsko naselje	Ni posebnih PIP.
DRE/3a do DRE/3b	romska zaselka ob RC	Ni posebnih PIP.
DRE/4a do DRE/4b	Ladrovica	Ni posebnih PIP.
DRE/6	počivališče	Uredi se obcestno počivališče s potrebnimi zunanjimi ureditvami.
Naselje št. 33	**Drežnik**	
DRŽ/1	vas	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 34	**Fučkovci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
FUČ/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
FUČ/2a do FUČ/2b	zaselka na jugu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
FUČ/3	območje za oddih rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - območje se ureja za potrebe tabornega prostora. V brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce); - premične sanitarije in druge potrebne ureditve se umesti izven poplavnega območja. Niso dovoljeni NEO pomol, mala ČN; - parkirišče za potrebe območja se uredi ob dostopni poti oziroma se lokacija določi z Upravljavskim načrtom KP Kolpa; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - znotraj priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 35	**Golek pri Dragatušu**	
GOL/1	vas	Vsi posegi v vplivnem območju sv. Antona se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
GOL/2	cerkev sv. Antona	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
GOL/3	rekreacijski prostor, kal	Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča). Dovoli se začasna uporaba za namene rekreacije
Naselje št. 36	**Golek pri Vinici**	

GOV/1	vas	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 37	**Gorenja Podgora**	
GPO/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 38	**Gorenjci pri Adlešičih**	
GOA/1	vas	Ni posebnih PIP.
GOA/2a do GOA/2e	zaselki zahodno od RC	Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
GOA/3	zaselek na severu	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
GOA/4	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalno zemljišče in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopno mesto za plovbo, sonaravna sanacija ter ustrezno zavarovanje pred nadaljnjo degradacijo); - dostop do vode za plovbo se uredi z utrditvijo brežine ter ureditvijo klančine z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les) v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Dostop se lahko uredi s pomolom, ki se izvede tako, da se ga lahko v času visokih vod in izven sezone odstrani. Pomol se uredi skladno z vodnim in naravovarstvenim soglasjem; - vstopno izstopno mesto za plovbo in vstopi v vodo za kopalce, ki na lokaciji že obstajajo, se sonaravno sanirajo in sonaravno uredijo na način, da ne posegajo v pretočni rečni profil; - vstopno izstopno mesto se lahko uredi tudi na zemljišču s parc. št. 4485/3 k.o. Adlešiči v skladu s splošnimi PIP, tako da se utrdijo brežine in uredi klančina za dostop v vodo v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Vse ostale potrebne ureditve za delovanje vstopno izstopnega mesta se uredi znotraj BT in ZSk površin; - dostopi do vode za kopalce, ki so sezonskega značaja in se jih izven sezone odstrani, se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje; - dovoljena je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča; - lahko se uredijo začasna parkirišča v travnati izvedbi v skladu s predpisi Občine, ki določajo minimalne ureditve in maksimalno število dovoljenih parkirnih mest; - komunalna infrastruktura se izvede na drugi terasi in se priključi na predvideno čistilno napravo; - dovoljen je dostop z motornimi vozili le za dostavo, intervencijo, oskrbo in delovanje šotorišča in gostinskega objekta; - športno igrišče se uredi v travnati izvedbi brez spreminjanja reliefa, kurišča se v uredi kamniti talni izvedbi – oboje na drugi terasi; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo.
Naselje št. 39	**Gorenji Radenci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
GRA/1 in GRA/2	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
GRA/3	območje za oddih, rekreacijo in šport (območje ob mlinu)	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopno mesto za plovbo); - vstopno izstopno mesto se uredi na zemljišču s parcelno št. 1093/1 in 1094/1 z dostopom po javni dostopni poti s parcelno št. 2304 vse k.o. Radenci tako, da se odstrani nanos naplavin in se z utrditvijo brežine izpelje klančina z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les) ter v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. - parkirišča se uredijo v travnati obliki ob dostopni poti izven poplavnega območja. Sanitarije se uredijo izven poplavnega območja in morajo biti sezonskega značaja. Dovoli se ureditev obstoječega dostopa do mlina, ki poteka po kmetijskih površinah, za potrebe obratovanja dejavnosti v mlinu in za potrebe ureditve vstopno izstopnega mesta in rekreacijskih površin; - niso dovoljeni NEO škarpe in podporni zidovi, kiosk oz. tipski zabojnik; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).

GRA/4	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja; Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Območje se nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg v priobalno zemljišče in na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 40	**Gorica**	
GOR/1	vas	Območje kala se uredi kot javni prostor, ob kapelici se uredi zelenica. Na objektih za potrebe obrti in pomožnih objektih se dovolijo nižji strešni nakloni, če to pogojujejo tehnološke zahteve. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GOR/2	cerkev sv. Janeza s pokopališčem	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV spektru.
Naselje št. 41	**Gornja Paka**	
GOP/1	vas	Novi objekti naj ohranijo podobo naselja, višinski gabariti naj ne presežejo K+P oz. (K)+P+M. Posegi na območju varstva kulturne dediščine se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
GOP/2	Dvori	Dovoljena je prenova in rekonstrukcija objektov, pri čemer se posegi izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 42	**Gornji Suhor pri Vinici**	
GSV/4-OPPNa	OPPN kamnolom Suhor	**OPPN za kamnolom Suhor** (Uradni list RS, št. 98/07) – ostane v veljavi do preklica.
GSV/1	vas	Uredi se jedro naselja na križišču poti v osrednjem delu naselja.
GSV/2	kmetija	Ni posebnih PIP.
GSV/3	cerkev sv. Fabijana in Sebastijana	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se javna razsvetljava zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št. 43	**Griblje**	
GRI/1-OPPNa	OPPN Griblje I	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Pred sprejetjem OPPN je treba na registriranem arheološkem najdišču izvesti predhodne arheološke raziskave.
GRI/1-OPPNb	OPPN Griblje II	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Pred sprejetjem OPPN je treba na registriranem arheološkem najdišču izvesti predhodne arheološke raziskave.
GRI/1a	cerkev in pokopališče	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI/1b do GRI/1c	vas – sever	Umeščajo se dejavnosti (storitvene, oskrbne) z urejenimi zelenimi površinami. Robno območje na vzhodu naselja naj vključuje zeleni pas z zasaditvijo drevesnih oz. sadnih vrst. Pri gradnji gospodarskega objekta na parc. št. 163 in 165, k.o. Griblje so dovoljena so odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI/2	vas – jug	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI/3	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljena so travnata igrišča in igrišče za odbojko na mivki ter ureditev avtokampa, šotorišča ali taborneg prostora in začasno sezonsko parkirišče v travnati izvedbi. Pomožni oz. sanitarni prostori za potrebe kampa se uredijo v sklopu obstoječega gostinskega objekta. Pri tem se upošteva omilitvene ukrepe: - ZSk in druge površine se namenijo oddihu in taborjenju brez stalnih ureditev, te se zagotovijo znotraj območja BT; - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno izstopno mesto za plovbo); - vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi z dostopne javne poti (parc. št. 2676 v k.o. Griblje); - dostop do vode za potrebe vstopno izstopnega mesta se uredi s pomočjo pomola, ki mora biti pogreznjen v brežino in izveden tako, da se ga lahko v času visokih vod in izven sezone odstrani. Natančnejši načrt izvedbe pomola se določi pred pridobitvijo ustreznega dovoljenja. Za pomol se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje; - kurišča in počivališča se izvedejo na drugi terasi poplavnega pasu, v kamniti talni izvedbi; - obstoječe parkirišče se ohranja in ureja v travnati izvedbi (prepovedano ga je asfaltirati ali utrjevati) v skladu s predpisi občine. Dostop z avtomobili do Kolpe se dovoli le za potrebe dostave in za izvajanje plovnega režima;

		- za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Upoštevajo se varstveni ukrepi in usmeritve iz OPAN za habitatne tipe in kvalifikacijske vrste območja Natura pSCI Kolpa ter usmeritve za NV Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla ter pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča, razen parkirišča, se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 44	**Grič pri Dobličah**	
GRD/1	Dolnji Grič	Ni posebnih PIP.
GRD/2	Gornji Grič	Ni posebnih PIP.
GRD/3	vzhodni zaselek	Fasada objekta se prebarva v naravne barvne odtenke.
GRD/4	severni del naselja	Ni posebnih PIP.
GRD/5	rekreacijski prostor	Prostor se ureja ob upoštevanju določil služb varstva gozdov in varstva narave. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
GRD/6	Grički kal	Prostor se ureja ob upoštevanju določil služb varstva gozdov in varstva narave. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 45	**Hrast pri Vinici**	
HRV/1	vas	Vsi posegi ob in na cerkvi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
HRV/2	zaselek ob kalu	Objekti (razen gospodarskih objektov) se ne širijo na vizualno izpostavljen del (južni rob) naselja, ohrani se obstoječa gradbena linija stanovanjskih objektov. V območju kala so dovoljeni le posegi in intervencije, ki podpirajo cilje ohranjanja ugodnega ohranitvenega stanja habitata in redkih ter ogroženih živalskih vrst. Odvodnjavanje meteornih vod s ceste in dvorišč se izvaja preko usedalnikov in lovilcev olj. Prednostno se uredi komunalno infrastrukturo, fekalnih vod se ne odvaja v kal. Območje se lahko opremi in uredi za predstavitev varovanega območja.
HRV/3	zaselek Rebračine	Ni posebnih PIP.
HRV/4	zaselek Juršinič	Ni posebnih PIP.
HRV/5	motel	Možnost ureditve hotela ali motela oziroma drugih oblik prenočitvenih zmogljivosti, prilagojenega merilu drugih javnih objektov v podeželskem prostoru, z višino stavb največ K+P+1 ali K+P+M.
HRV/6a	romski zaselek	Dovoljena je rekonstrukcija obstoječega stanovanjskega objekta, razširitve niso dovoljene. Gradnja drugih bivalnih objektov ni dovoljena.
HRV/6b	Sladič	Dovoljena je ureditev parkirišča za tovorna vozila in podobne dejavnosti.
HRV/7	kamnolom	Ni posebnih PIP.
HRV/8	kal Krivača	Območje lahko služi kot učilnica v naravi ter za doživljajski turizem. Območje se lahko opremi in uredi za predstavitev varovanega območja. Dovoljeni so posegi v zvezi z urejanjem kala. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 46	**Hrib**	
HRI/1	vas	Območje vasi v križišču se uredi kot javni prostor. Pri gradnji stanovanjskega objekta in prizidka na zemljišču s parc. št. stp. 206/1, k.o. Sinji Vrh so dovoljena so odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka, upošteva se še naslednje pogoje: fasada mora biti usklajena na osnovnem objektu in prizidanem delu – dovoljene so zemeljske barve – spodnji del temnejša (npr. siva) in zgornji svetlejša zemeljska barva.
HRI/2	dislocirana stanovanjska hiša	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 47	**Jankoviči**	
JAN/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
JAN/2	zaselek Šoštariči	Ni posebnih PIP.
JAN/3a do JAN/3b	zaselka na vzhodu	Ni posebnih PIP.

JAN/4	zaselek na jugu	Ni posebnih PIP.
JAN/5	taborni prostor	Taborni prostor: ni dovoljena gradnja objektov, dovoljene so le ureditve, ki se po končani poletni turistični sezoni odstranijo in se vzpostavi prvotno stanje. Sanitarni vozel je lahko le premičnega značaja. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 48	**Jelševnik**	
JEL/1	vas	Objekti se gradijo ob gradbenih linijah, kjer so določene oz. ob obstoječem grajenem tkivu ali ob obstoječi cesti/dovozni poti. Zaledja parcel se nameni ureditvi zelenih površin, vrtovom in sadovnjakom .
JEL/2	Jezero	Izdela se enoten projekt ureditve za celotno območje. Dovoli se raziskovanje in prezentacija črnega močerila. V obstoječih objektih se lahko izvaja ex-situ prezentacija območja. Dovoljene so le dejavnosti, ki so skladne z varstvenimi usmeritvami za varstvo naravne vrednote in usmeritvami za cone habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst iz Operativnega programa Natura 2000. Dovoli se dejavnost turizma na kmetiji in dejavnost 91 Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti. V območju, kjer je že prisotna, se dovoli dejavnost ribogojnice (03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov). Razvoj dejavnosti predelave sadja kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji se dovoli začasno v obstoječem lesenem objektu, le do izvedbe celovite ureditve območja. Ob objektu se v prehodnem obdobju lahko uredi tudi parkirišče za največ tri osebna vozila. Meteorne vode se vodi stran od območja izvira. Za odpadne fekalne vode se uredi rastlinska čistilna naprava in sicer v okviru območja BT ali območja ZD na vzhodnem delu EUP. Območje se ureja v skladu z izdelanimi strokovnimi podlagami: »Strokovni predlog ukrepa varstva habitata človeške ribice v povirju Dobličice, Jelševnika in Paškega potoka«, (št. 6-VI-344/1-O-10/AH, julij 2010). V neposrednem območju izvira se ohranja obstoječa ekstenzivna kmetijska raba (košnja) in znanstveno raziskovalna namembnost, za katere potrebe se v okviru zelenih površin dovoli postavitev začasnega pomožnega infrastrukturnega objekta. V območju ni dovoljeno gnojenje in uporaba pesticidov ter shranjevanje umetnih gnojil na prostem. V območju izvira in potoka Jelševnik so dovoljeni posegi in intervencije, ki podpirajo cilje ohranjanja ugodnega ohranitvenega stanja habitata in ogroženih vrst (sanacija odvodnjavanje meteornih vod, ograditev območja, prezentacija območja ipd.). Dostop do lokacije je namenjen intervenciji in oskrbi območja, urejanje sprehajalnih poti do izvira za potrebe obiskovalcev se ne dovoli. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
JEL/3	Sneči Vrh	Ni posebnih PIP.
JEL/4	Jergli	Ni posebnih PIP.
JEL/5	južni del naselja	Ni posebnih PIP.
JEL/6	apartmajski objekt	Predvidena sanacija obstoječega objekta in ureditve okolice za potrebe turizma v povezavi s prostorom za prezentacijo črnega močerila (EUP JEL/2-OPPN).
Naselje št. 49	**Jerneja vas**	
JEV/1	vas	Uredi se javni prostor ob kapelici, na vstopu v naselje iz vzhodne strani.
JEV/2	Anjeli	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Tradicionalna belokranjska domačija na vzhodu zaselka se prenovi. Ohranijo se gabariti, materiali in oblikovanje objektov.
JEV/3	Opuščeni kop dolomita	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira.
Naselje št. 50	**Knežina**	
KNE/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
KNE/2a	zahodni del naselja (vikendi)	V območju je dovoljena tudi gradnja počitniških objektov, oz. objektov za začasno bivanje, po vzoru tradicionalne tipologije.
KNE/2b	severozahodni del naselja (vikendi)	V območju je dovoljena tudi gradnja počitniških objektov, oz. objektov za začasno bivanje, po vzoru tradicionalne tipologije.
KNE/3	domačija	Dovoljena so vzdrževalna dela, prenova (rekonstrukcija) objektov domačije, pri čemer se gabariti ohranjajo.
KNE/4	vzhodni zaselek	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 51	**Kot ob Kolpi**	
KOK/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

KOK/2	območje za turizem ob Kolpi (območje za oddih, rekreacijo in šport)	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in ureditev vstopno-izstopnega mesta za plovbo); - gradnja novih stavb za potrebe turistične dejavnosti se ne dovoli; - vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi znotraj BT površin, v skladu s splošnim PIP (72. člen) pod jezom na zemljišču s parc. št. 103/14, k.o. Stari trg. Vstopno izstopno mesto se uredi s pomočjo klančine z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les) in v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Sanitarije se urediljo v sklopu obstoječih objektov; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
KOK/3	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: dovoljene so začasne ureditve, ki se po končani poletni turistični sezoni odstranijo. Dovoljena je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja; Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
KOK/4	zaselek na severu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 52	**Kot pri Damlju**	
KOD/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi se izvajajo skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi na delu poti (parc. št. 1136 in delno. št. 29/23, k.o. Damelj) brez gradnje pomola. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
KOD/2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno izstopno mesto za plovbo). - Dovoljeni so posegi za ureditev stopno izstopnega mesta za plovbo na zemljišču s parc. št. 209 v k.o. Damelj v skladu s splošnimi PIP, tako da se odstrani nanos naplavin in se z utrditvijo brežine spelje klančina z blagim naklonom, ki ne bo posegala v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les). Dostop do vode se uredi v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Vse ostale potrebne ureditve za delovanje vstopno izstopnega mesta se uredi v skladu s predhodnimi navedbami; - sanitarije (samo montažne - začasne) se umesti izven poplavnega območja. Urejanje fiksnih oz. grajenih objektov ni dovoljena. Dovoljena je postavitev začasnih objektov za potrebe delovanja piknik prostora skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Objekti morajo biti začasne narave in jih je treba izven sezone odstraniti; - dostop se uredi po obstoječi javni poti, parkirne površine v travnati izvedbi se uredijo ob dostopni cesti v skladu s predpisi občine; ureditve površin za šport in rekreacijo so dovoljene brez večjih posegov v travnati izvedb izven poplavnega območja. Niso dovoljeni NEO: pomol, mala ČN.Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vse posege v priobalno zemljišče in na poplavno območje se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 53	**Kovača vas**	
KOV/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
KOV/2	cerkev sv. Antona	Ob cerkvi se lahko uredi javni prostor. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št.	**Kovačji Grad**	
KOG/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP

		Kolpa.
Naselje št. 55	**Kvasica**	
KVA/1	vas	Ni posebnih PIP.
KVA/2	domačija Gerzelič	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
KVA/3	igrišče	Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča). Dovoli se začasna uporaba za namene rekreacije.
KVA/4	domačija Gorše	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 56	**Lokve**	
LOK/1	Stare Lokve	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Objekti na skrajnem zahodnem robu enote: glavne fasade objektov naj bodo obrnjene na regionalno cesto, tako da se oblikuje nov rob naselja, ki ne sme biti nova dominanta v prostoru. Dovolijo se fasadne barve v naravnih odtenkih. Višinski gabarit objektov je lahko K+P ali P+M.
LOK/2	Spreicer	Ni posebnih PIP.
LOK/3	Imširovič	V območju se dovoli gradnja kmetijskih objektov in objektov za potrebe konjeniškega športa in konjereje.
LOK/4	Policija	Dovoljene so gradnje in ureditve za potrebe delovanja policijske postaje.
LOK/5	Lokve	Na jugovzhodnem delu je dovoljena postavitev počitniških objektov, ki se zasnujejo enotno. V sklopu površin za turizem je na vzhodnem delu dovoljena tudi umestitev diagnostičnega centra, ki se navezuje na zelene površine.
LOK/6	pri pekarni	Ni posebnih PIP.
LOK/7	Brinje	Ni posebnih PIP.
LOK/8	romsko naselje	Podlaga za urejanje območja je skupinska lokacijska dokumentacija. Ob RC se uredi pločnik in v celotni dolžini naselja zasadi oz. ohrani zelena bariera. Območje žage, ki načenja zeleno strukturo se ob regionalni cesti sanira, uredi se vstop v območje. V okviru območja CDk se uredi skupni prostor, npr. kapela ali večnamenski objekt.
LOK/9	rekreacijski prostor	Uredi se športno igrišče v travnati izvedbi.
LOK/10	Farma Vodene Lokve	Obod območja (posebej na južni strani proti Črnomlju) se zasadi z bariero avtohtone vegetacije.
Naselje št. 57	**Mala Lahinja**	
MAL/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Oblikovanje širitve obstoječega hleva, na parc. št. 2789 in 2804/2 k.o. Belčji vrh se lahko podredi tehnološkim zahtevam.
MAL/2	Hodelski	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Višinsko predimenzioniran objekt se sanira po pogojih tega odloka.
MAL/3	Peterman	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturno varstvene projektne pogoje
Naselje št. 58	**Mala sela**	
MSE/1	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
MSE/2	zaselek na vzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
MSE/3a do MSE/3b	Vodenica	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 59	**Mali Nerajec**	
MNE/1	jedro naselja	Oblikuje se enotno jedro naselja. z avtobusnim postajališčem, počivališčem in vstopno točko v KP Lahinja.
MNE/2	vas	Upošteva se vidna izpostavljenost dela naselja z regionalne ceste in sicer se stanovanjske objekte postavlja z glavno fasado vzporedno z regionalno cesto, razen če teren tega ne dopušča.
MNE/3	izvir Nerajčice	Rekreacijski prostor se po pogojih službe za varstvo voda in varstva narave, ureja kot javni zeleni prostor naselja, pri čemer se ohranja obvodno

		vegetacijo v območju in se z ureditvami ne posega v predpisan pas priobalnega zemljišča ob izviru. Prostor se ureja tudi kot vstopno točko v KP Lahinja s parkirnimi prostori v peščeni izvedbi. Dovoli se postavitev spominskih obeležij in opozorilnih oz. informativnih tabel ter postavitev urbane opreme iz naravnih materialov. Oblika kozolca ni dovoljena.
Naselje št. 60	**Marindol**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
MAR/1	vas	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MAR/2	Dom tabornikov	Dovoljene so turistične, prostočasne in rekreacijske dejavnosti, v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MAR/3a do MAR/3f	zaselki vzhodno od vasi	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MAR/4	pokopališče	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 61	**Mavrlen**	
MAV/1	vas	Območje ob gasilskem domu se ureja kor javni prostor naselja. Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru.
MAV/2	zahodni zaselek	Ni posebnih PIP.
MAV/3	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
MAV/4	Rožič	Ni posebnih PIP.
MAV/5	Stepan	Ni posebnih PIP.
MAV/6	Videtič	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 62	**Mihelja vas**	
MIV/1	vas	Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
MIV/2	jedro naselja	Območje gasilskega doma se ureja kot javni in prireditveni prostor. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
Naselje št. 63	**Miklarji**	
MIK/1	Miklarji	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča), dovoli se začasna raba za namene rekreacije.
Naselje št. 64	**Miliči**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
MIL/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL/2	zaselek na jugozahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL/3	zaselek na jugu ob RC	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL/4	zaselek na vzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL/5a do MIL/5b	cerkev in vežica	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL/6	pokopališče	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 65	**Močile**	
MOČ/1-OPPNa	OPPN Močile	**Predviden OPPN** za počitniško gradnjo.
MOČ/2	Močile	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 66	**Naklo**	

NAK/1	jedro naselja	Na zelenici med cerkvijo in avtobusnim postajališčem se uredi javni prostor za druženje vaščanov – jedro naselja. Vsi posegi na območju cerkve se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
NAK/2	južni del naselja	Na vzhodnem in osrednjem delu enote se tradicionalne objekte prenavlja in ohranja gabarite ter oblikovanje objektov.
NAK/3	domačija Medic	Ni posebnih PIP.
NAK/4	Mavsar	Ni posebnih PIP.
NAK/5	zaselek na vzhodu	Ni posebnih PIP.
NAK/6	Grahek	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
NAK/7	domačija nad cesto	Ni posebnih PIP.
NAK/8	severni del naselja	Ni posebnih PIP.
NAK/9-OPPNa	OPPN Sončna elektrarna Nakio	**Predviden OPPN**: Območje se nameni za postavitev sončne elektrarne.
Naselje št. 67	**Nova Lipa**	
NLI/1	vas	Prostor ob cerkvi se ureja kot javni prostor vasi. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
NLI/2	stara šola	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 68	**Obrh pri Dragatušu**	
OBD/1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
OBD/2	kmetija	V območju je dovoljena postavitev gospodarskih objektov za potrebe kmetije.
OBD/3	izvir Obrha	Območje se ureja kot javni prostor naselja po določilih službe za varstvo narave.
OBD/4	cerkev sv. Petra	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št. 69	**Ogulin**	
OGU/1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
Naselje št. 70	**Otovec**	
OTO/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Območje gasilskega doma s športnim igriščem se ureja kot javni prostor. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dovoljena je gradnja manjše mizarske delavnice. Z zunanjimi ureditvami, orientacijo objekta in ustrezno tehnologijo je treba omiliti negativne vplive na bivalno okolje.
OTO/2	nad železniško progo	Ni posebnih PIP.
OTO/3	User	Ni posebnih PIP.
OTO/4-OPPNa	OPPN gospodarska cona Otovec	**Predviden OPPN** za sanacijo opuščenih površin in objektov za potrebe umeščanja novih gospodarskih dejavnosti.
OTO/5	vahtnica	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 71	**Paunoviči**	
PAU/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Jedro vasi se oblikuje ob in kapelici z urbano opremo, zasaditvijo ipd. Dovoljeni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU/2a do PAU/2b	zaselek Vidnjeviči	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU/3	igrišče	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča). Dovoli se začasna uporaba za namene rekreacije.

PAU/4	pokopališče	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU/5	kmetija Miketič	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 72	**Pavičiči**	
PAV/1	osrednji del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PAV/2	južni del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PAV/3	Žuniči	Ni posebnih PIP.
PAV/4	Bohte	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PAV/5	Cindrič	Ni posebnih PIP.
PAV/6	Velike njive	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 73	**Perudina**	
PER/1	vas	Javne površine se lahko uredijo na zahodnem delu vasi, ob razširjeni poti.
Naselje št. 74	**Petrova vas**	
PEV/1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
PEV/2	osrednji del naselja	V jugozahodnem kraku enote se dovolijo le postavitve gospodarskih objektov za potrebe kmetijstva, predvsem konjeniškega športa, v območju zelenih površin pa ureditev maneže. V območjih drugih zelenih površin so dovoljene ureditve v smislu jedra naselja. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
PEV/3	nad železnico	Ni posebnih PIP.
PEV/4	cerkev sv. Janeza Krstnika	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 75	**Pobrežje**	
POB/1-OPPNa	OPPN Pobrežje (območje za oddih, rekreacijo in šport)	**Predviden OPPN** za grajski kompleks. Območje se prenovi za turistične namene, skladno z določili službe za varstvo kulturne dediščine. Izven zavarovanega grajskega kompleksa je dovoljena ureditev prostora za kopanje in območja za oddih, rekreacijo in šport ter vstopno-izstopno mesto za plovbo. Gradnja počitniških objektov ni dovoljena, za ta namen se uporabijo obstoječi objekti. Ureditve za potrebe parkiranja niso dovoljene. Sanitarije se uredijo v sklopu obstoječih objektov. Ureditev kampa ni dovoljena, dovoljene so ureditve za potrebe šotorišča in tabornega prostora. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopno mesto za plovbo). Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje; - Parkirišče se lahko uredi na dvorišču pri mlinu oz. žagi; - pred sprejemom OPPN se izvedejo predhodne arheološke raziskave za določitev vsebine in sestave arheološkega najdišča. Na območju kulturnega spomenika in njegovega vplivnega območja se pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja, in za druge posege v prostor, za katere gradbeno dovoljenje ni potrebno, pridobi kulturnovarstvene pogoje. - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Ureditve za potrebe dostopa morajo biti sezonskega značaja in jih je treba izven sezone odstraniti. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Pred sprejemom OPPN na območju ZSk ni dovoljena postavitev stalnih objektov, dovoljena pa je raba prostora v skladu s PIP za ZSk, BT in druge površine znotraj območja, pri čemer se upoštevajo omilitveni ukrepi. Pred sprejemom OPPN je dovoljena ureditev vstopno izstopnega mesta na način, da se sanira kamnito obzidje na bregu pred mlinom ter z manjšo ustrezno razširitvijo sanira obstoječe betonsko stopnišče ter na podlagi vodnega in naravovarstvenega soglasja uredi dodatna pomožna rampa za čolne . Betonsko stopnišče se ob sanaciji uredi z naravnimi materiali ali sprejemljivimi sodobnimi materiali v imitaciji lesa. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
POB/2a do POB/2b	počitniške hišice	V vplivnem območju gradu je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

Naselje št. 76	**Podklanec**	
POK/1	Gornji Podklanec	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi okrog cerkve sv. Jožefa se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK/2	zaselek pri Goleku	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK/3	Dolnji Podklanec	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
POK/4	pri Jarbolu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
POK/5	Ivančič	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK/6	počitniško naselje Zapudje	Vinogradniško-počitniško naselje se oblikuje linijsko ob obstoječi poti. Dovozna pot z regionalne ceste se rekonstruira. Na pobočju med počitniškimi hišami in Kolpo oziroma regionalno cesto se ohranja pas gozda. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK/7	lovski dom	Ob lovskem domu se uredijo javne površine z zasaditvijo avtohtonega drevja na vrhu in prelomu pobočja, zasadi se tudi golosek na pobočju. Pri gradnji objekta so dovoljena so odstopanja od 102. člena odloka s tem, da se upošteva naslednje pogoje za sanacijo objekta: fasada se pobarva v temnejših zemeljskih tonih, brez dodatnih dekorativnih elementov, trikotni zatrep se obije z vertikalno postavljenimi širšimi deskami temnejše barve. Vsi posegi morajo biti skladni z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK/8	cerkev sv. Marije na Žežlju	Ob cerkvi se urejajo javne površine. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 77	**Podlog**	
POL/1	vas	Območja zelenih površin v naselju se urejajo kot javni prostor.
POL/2	zaselek ob farmi	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 78	**Prelesje**	
PRE/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Javni prostor s Formo vivo se ohranja in povezuje z ostalo turistično ponudbo kraja. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRE/2	Madronič, območje za oddih, rekreacijo in šport	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ohranjajo se obstoječi kakovostni objekti na območju domačije ob Kolpi. Druge ureditve za turistične kapacitete se po velikosti podredijo obstoječim objektom. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopna mesta plovbo). - Dostop do vode za vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi pred slapom ob regionalni cesti na delu zemljišča s parc. št. 3527/9 k.o. Stari trg na začetku zahodnega dela območja BT; dostop za vstopno izstopno mesto se uredi s pomočjo klančine z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les). Vse ostale uredite za potrebe delovanja vstopno izstopnega mesta se umesti izven poplavnega območja znotraj BT območja. Ureditev klančine je dovoljena le v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Parkirišče se uredi znotraj območja BT; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
PRE/3	Kapš	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 79	**Preloka**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
PRL/1	vas	Javne površine se urejajo pri cerkvi, gasilskem domu in trgovini. Vsi posegi na območju med župniščem in cerkvijo, staro šolo ter kaščo se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dovoljeni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL/2	zaselek vzhodno od vasi	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

PRL/3	igrišče Krtinjek	Dovoli se začasna uporaba za namene rekreacije v skladu z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
PRL/4a do PRL/4b	Jakovini	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL/5	Kroci	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL/6a do PRL/6b	Valeti	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL/7	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce); - ureditev sanitarij je možna samo v stalni izvedbi na območju mlina. Ureditve površin za šport in rekreacijo so dovoljene brez večjih posegov v travnati izvedbi izven poplavnega območja. Niso dovoljeni NEO: škarpe in podporni zidovi, pomol; - po javni poti do Kolpe se prepove dostop z motornimi vozili, razen za lastnike zemljišč za vzdrževanje teh zemljišč skladno z opredeljeno namensko rabo, za dostavo, intervencijska vozila in za potrebe upravljanja mlina. Javna pot se ohrani v makadamski izvedbi v širini, ki omogoča nemoten prehod vozil za prej navedene namene; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
PRL/8	Simčič	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL/9	Novoseli	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL/10a do b	Škavurini	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 80	**Pribinci**	
PRI/1	vas	Ni posebnih PIP.
PRI/2	domačija jugozahodno od vasi	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 81	**Purga**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
PUR/1	obcestni zaselek na severu	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PUR/2a, 2b in 2f	manjši zaselki na severu	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PUR/2c do PUR/2e	manjši zaselki na severu	Ni posebnih PIP.
PUR/3	k Pobrežju	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PUR/4	Veseliči	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PUR/5	parkirišče pri gradu	Parkirišče za potrebe grajskega kompleksa in pripadajočih ureditev območja POB/1 – OPPN. Parkirišče se zasadi z visokoraslim avtohtonim drevjem. V vplivnem območju gradu je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 82	**Pusti Gradec**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PUG/1	vas	Dovoli se ureditev parkirišč in sicer prednostno v okviru zelenih površin za potrebe obiskovalcev rekreacijskih površin in KP Lahinja. Izvede se jih v travni izvedbi. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
PUG/2	okljuk	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
PUG/3	gozd ob Lahinji	Dovoli se ureditve kot so sprehajalna pot in trim steza.
Naselje št. 83	**Rim**	
RIM/1	vas	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 84	**Rodine**	

ROD/1	Velke Rodne	Območje zelenega pasu se ureja kot javni zeleni prostor naselja.
ROD/2	Rodne	Ni posebnih PIP.
ROD/3	vzhodni del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije..
ROD/4	Marija Hilf	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
ROD/5	Slinkar	Ni posebnih PIP.
ROD/6	Pečaver	Ni posebnih PIP.
ROD/7	Medic	Ni posebnih PIP.
ROD/8	Klevišar	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 85	**Rožanec**	
ROŽ/1	vas	Na območju PO je dovoljena ureditev parkirišč in javnega prostora za potrebe obiskovalcev Mitreja, na območju CD pa se dovoli dejavnosti v povezavi z gostinstvom in turizmom. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ROŽ/2	Sv. Jurij	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
ROŽ/3	Mitrej	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturno varstvene pogoje. V času sečnje in spravila lesa med majem in avgustom se v območju ne sme puščati posekanih dreves.
Naselje št. 86	**Rožič Vrh**	
ROV/1	vas	Ni posebnih PIP.
ROV/2	Šprajcer	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Domačijo se prenavlja v obstoječih gabaritih, obvezna je uporaba naravnih materialov in upoštevanje kvalitet obstoječih tradicionalnih objektov. Vzdržuje se vrt in visokorasla drevesa.
ROV/3	novo naselje	Dovoli se sprememba namenske rabe objektov v stanovanjske stavbe, pod pogojem, da se objekti sanirajo po določilih tega odloka.
ROV/4	Sv. Križ	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
ROV/5	kal	Ni posebnih PIP.
ROV/6	prikriti grobišči Rožič vrh in Zagradec	Lokacija grobišča Rožič vrh je izpraznjeno, iznos je dokumentiran. Lokacija grobišča Zagradec je približna – zanesljivi viri. Dovolijo se raziskave obeh območij ter postavitev spominskega obeležja.
ROV/7	Topli Vrh	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 87	**Ručetna vas**	
RUV/1	vas	Ni posebnih PIP.
RUV/2-OPPNa	OLN Ručetna vas	**Občinski lokacijski načrt poslovna cona Ručetna vas** (Uradni list RS, št. 140/04) – ostane v veljavi do preklica.
RUV/3	jedro naselja	Dovoljene so manjše trgovske in gostinske dejavnosti.
Naselje št. 88	**Sečje selo**	
SES/1a	vas	Z zgoščevanjem se ustvari nov stavbni red. Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Izven naselja na dostopni javni poti s parcel. št. 2072/5 k.o. Učakovci se uredi dostop za vstopno izstopno mesto za plovbo in se ga ustrezno označi. Potrebne parkirne površine v travnati izvedbi se zagotovi tik ob poti za največ pet parkimih mesta. Vsa ostala spremljajoča potrebna infrastruktura se namesti v območju vasi. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska

		zemljišča), poleg tega so dovoljene ureditve za potrebe vrtnarstva.
SES/1b	zaselek ob Kolpi	Uredi se dejavnost varstveno delovnega centra. Pri oblikovanju objektov in zunanjih ureditev se upošteva bližino turistične ceste in Kolpe.
SES/2a do SES/2c	zaselki	Ni posebnih PIP.
SES/3	območje za oddih, rekreacijo in šport	Območje se namenja le dostopu za potrebe delovanja vstopno izstopnega mesta. Vse druge potrebne ureditve se zagotovi znotraj območja stavbnih zemljišč. Območje za dostop do vode se uredi s klančino z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les). Dostop do vode se uredi v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju in priobalnem zemljišču se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 89	**Sela pri Dragatušu**	
SED/1	zahodni del	Območje ZD se ureja kot javni prostor naselja.
SED/2	vzhodni del	Ni posebnih PIP
SED/3	Fink	Ni posebnih PIP.
SED/4	Ravnikar	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 90	**Sela pri Otovcu**	
SEO/1	vas	Uredi se jedro naselja s počitniškim objektom Rdečega križa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
SEO/2	skladišče RK	Poleg skladiščenja za potrebe RK so dovoljene tudi dejavnosti izobraževanja in dejavnosti, povezane s humanitarnimi organizacijami in delovanjem.
SEO/3	severni zaselek	Ni posebnih PIP.
SEO/4a do SEO/4c	nad progo	Ni posebnih PIP.
SEO/5	prostor predvidenega vodohrana	Ni posebnih PIP.
SEO/6	cerkev sv. Jerneja	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
Naselje št. 91	**Selce pri Špeharjih**	
SEŠ/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Opuščeni objekti se lahko namenijo za razvoj podeželskega turizma.
SEŠ/2	dislociran objekt	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 92	**Sinji Vrh**	
SIV/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. V osrednjem delu naselja se ohranja zeleni pas, v sklopu katerega se uredi območje starega vaškega vodnjaka.
SIV/2	območje za rekreacijo	Območje okrog kala se ureja brez grajenih struktur. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
SIV/3a do SIV/3c	zaselki na severovzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SIV/4	dislociran objekt na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SIV/5	rekreacijsko območje	Območje zelenih površin se ureja brez grajenih struktur.
SIV/6	Sinji vrh-sever	Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča). Dovoli se občasno parkiranje.
Naselje št. 93	**Sodevci**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SOD/1	vas	Območje na severovzhodu vasi se nameni za počitniško gradnjo: uredi se dostopna pot, objekte se locira po nagnjenem terenu vzdolžno (vzporedno s

		plastnicami terena). Vsi objekti naj bodo poenoteni in usklajeni s tradicionalnimi po gabaritih. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
SOD/2	pri mejnem prehodu	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
SOD/3	mejni prehod	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
SOD/4	taborni prostor Sodevski kal	Dovoljeni so posegi v zvezi z urejanjem kala ter tabornega prostora, skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje tabornega prostora je smiselno navezati na bližnji prenovljeni kal. Taborni prostor se ureja brez stalnih objektov in infrastrukture (vode, elektrike), sanitarne enote za potrebe delovanja tabornega prostora so začasne narave, prav tako mize in klopi. Parkirišče se uredi ob glavni dostopni cesti. Kal se ohranja v obstoječi izvedbi. V bližini kala se dovoli postavitev urbane opreme kot so klopce, mize in označitve kala. Za območje se smiselno uporabljajo določbe za PNR ZSk, razen določb, vezanih na reko Kolpo.
Naselje št. 94	**Stara Lipa**	
SLI/1	vas	Uredi se jedro s kapelico in postajališčem ter prenovi območje opuščenih objektov. Del naselja ob glavni cesti se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SLI/2	Ključ	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 95	**Srednji Radenci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
SRA/1	Srednji Radenci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dovoljene so turistične in spremljajoče dejavnosti v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Dovoljena je ureditev parkirišč nasproti CŠOD.
SRA/2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - brežine in priobalno zemljišče se sonaravno sanira ter ustrezno zavaruje pred nadaljnjo degradacijo. Obstoječe stopnice se sanirajo skladno s soglasjem pristojne službe za upravljanje z vodami in varstva narave. Vstop v vodo se uredi na najprimernejšem mestu na način, da ne posega v pretočni profil reke; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - dovoljena je ureditev začasnega travnatega parkirišča; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Znotraj stavbnih zemljišč je dovoljena je ureditev začasnega tabornega prostora oz. šotorišča. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Območje se nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 95	**Stari trg ob Kolpi**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
STK/1-OPPNa	OPPN Stari trg ob Kolpi	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko gradnjo. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
STK/1	Stari trg ob Kolpi	Poteza izza kapelic križevega pota proti cerkvi sv. Andreja se zasadi z visokoraslim avtohtonim grmičevjem ali drevjem. Območje zelenih površin okoli kapelic se parkovno uredi travnate površine severno od športnega igrišča se uredi kot površine za rekreacijo in prosti čas. Območje gospodarske cone se zasadi z avtohtonimi listopadnimi drevesnimi vrstami (gaber, bukev, javor, hrast); zasaditev se izvede na zunanji strani ograje, ki meji na odprto krajino. Ureditve ob cerkvi Sv. Andreja se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se javna razsvetljava zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
STK/2	trško jedro	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
STK/3	opuščeni kamnolom dolomita	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira.

Naselje št. 96	**Stražnji Vrh**	
STV/1	osrednji del naselja	Ob vstopu iz severne strani se gospodarska objekta in urbane ureditve ob cesti ohranjajo v obstoječih gabaritih in oblikovanju. Ob sečnji in spravilu lesa se posekanih dreves se ne sme puščati na območju v juliju in avgustu.
STV/2	pod kostanji	Objekti na izpostavljenih legah se barva v naravnih odtenkih barv. Posekanega lesa se ne sme puščati na območju v juliju in avgustu. Pri gradnji stanovanjskega objekta na parc.št. *283, 2299 in 2300/1 (del) k.o. Mavrlen ter stanovanjskega objekta na parc.št. 2282/2 k.o. Mavrlen so dovoljena so odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka.
STV/3	severni del naselja	Ni posebnih PIP.
STV/4	Grahek	Ni posebnih PIP.
STV/5	Bangladeš	Ni posebnih PIP.
STV/6	vzhodni del naselja	Ni posebnih PIP.
STV/7	pri Miklavžu	Na severozahodnem delu enote, se uredi jedro naselja. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
STV/8	Piljič	Ni posebnih PIP.
STV/9	jugozahodni del naselja	Ni posebnih PIP.
STV/10	Fink	Ni posebnih PIP.
STV/11	Šikorija	Ni posebnih PIP.
STV/12	Muller	Ni posebnih PIP.
STV/13a do b	Mušič	Ni posebnih PIP.
STV/14	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
STV/15	Bezgovec	Dovoljena gradnja domačije in dejavnost kmečkega turizma. Pri gradnji objektov se pozornost posveti podzemeljskim naravnim vrednotam; o morebitni najdbi podzemeljskih prostorov je treba obvestiti pristojno službo za varstvo narave. Odpadne vode iz objektov ni dovoljeno spuščati v tla brez predhodnega čiščenja. Za odpadne vode je potrebo urediti rastlinsko čistilno napravo.
Naselje št. 97	**Šipek**	
ŠIP/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ŠIP/2-OPPNa	OPPN Terme	**Predviden OPPN** za območje razvoja termalnega turizma z izrabo toplih virov, odkritih z vrtinama Pusti Gradec in Draga, z možnostjo vključevanja spremljajočih turistično rekreativnih in športnih programov. Čiščenje odpadnih vod se zagotavlja z izgradnjo kanalizacije do čistilne naprave naselja Dragatuš. Zagotovi se visoka kakovost arhitekturno urbanističnega oblikovanja objektov in zunanjih ureditev, ki naj upošteva kakovostne naravne ambiente ob Lahinji in prepoznavnost v prostoru. Rešitve se pridobijo z urbanistično – arhitekturnim javnim natečajem.
ŠIP/3	taborni prostor ob Lahinji	Pri dovoljenih posegih se upošteva naslednje omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotokov se pri urejanju tabornega prostora ne posega - taborni prostor se ureja izven poplavnega območja; - vstopno in izstopno mesto za kopalce in čolne se uredi na delu in na način, da bo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši (največ dva lesena pomola, dolžine do 3m in širine 1,5m); - sanitarije se umestijo izven poplavnega območja; - pri morebitnem podiranju dreves se ohranijo vsa (oziroma večina) listavcev; - javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru; - športno rekreacijske aktivnosti se na in ob reki ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija; - travnate površine se redno vzdržuje s košnjo; - na območju tabornega prostora se po končani letni sezoni odstranijo vsi začasni objekti; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. - Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
Naselje št. 98	**Špeharji**	

ŠPE/1	vas	Osrednji prostor v vasi se ohranja nepozidan, namenjen druženju in prireditvam, lahko se uredi kot javni prostor vasi. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ŠPE/2	cerkev Sv. Trojice	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 99	**Talčji Vrh**	
TAV/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
TAV/2	pokopališče ob cerkvi sv. Marije Magdalene	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 100	**Tanča Gora**	
TAG/1	vas	Tradicionalne objekte se prenavlja in sanira ali nadomestni z novimi po vzoru tradicionalnih. Prostor ob gasilskem domu ter prostor ob kapelici se ureja kot javni prostor naselja.
TAG/2	Sv. Tomaž	Vsi posegi ob cerkvi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Prostor pokopališča se lahko razširi v smeri proti zahodu in sicer v maniri obstoječega pokopališča.
TAG/3	Finki	Ni posebnih PIP.
TAG/4	v gozdu	Odmik objektov od roba gozda je najmanj 10 m.
TAG/5	južno od Finkov	Ni posebnih PIP.
TAG/6a do TAG/6b	Turk, Jerman	Ni posebnih PIP.
TAG/7a do TAG/7d	Špehar, Pintarič in Matkovič	Ni posebnih PIP.
TAG/8	ob gasilskem domu	Ni posebnih PIP.
TAG/9	Območje za turizem	Ni posebnih PIP.
TAG/10	Sv. Ana	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru,
TAG/11	cerkev Marija Snežna	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TAG/12	opuščeni kop-jug	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira
Naselje št. 101	**Tribuče**	
TRI/1	Nova Gorica	Ni posebnih PIP.
TRI/2	Dolenjsko in Šikonsko selo	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
TRI/3	Vlaščansko selo	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
TRI/4	ob gasilskem domu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Prostor ob gasilskem domu se ureja kot javni prostor naselja.
TRI/5	cerkev sv. Janeza Krstnika	Prostor ob cerkvi se ureja kot javni prostor s pripadajočimi parkirnimi površinami. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TRI/6	Vranešič	Ni posebnih PIP.
TRI/7	Gričanov-Jakša	Ni posebnih PIP.
TRI/8	Habe	Ni posebnih PIP.
TRI/9	Jorišec	Ni posebnih PIP.
TRI/10	Poljc	Ni posebnih PIP.
TRI/11	Grivanjk	Ni posebnih PIP.

TRI/12	Halapirat	Ni posebnih PIP.
TRI/13	igrišče	Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 106 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča). Dovoli se začasna uporaba za namene rekreacije.
Naselje št. 102	**Tušev Dol**	
TUD/1	vas	Vsi posegi na območju cerkve Sv. Marije Magdalene se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TUD/2	severni zaselek	Ni posebnih PIP.
TUD/3	dislocirana domačija	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 103	**Učakovci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
UČA/1	vas in območje za oddih, šport in rekreacijo	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in ureditev dostopa za vstopno-izstopnega mesta za plovbo). - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje; - Parkirišče za izvajanje dejavnosti na tem območju se uredi v vasi oziroma ob dostopni poti. Vstopno izstopno mesto se uredi v skladu z splošnimi PIP (73. člen). Zaradi narave terena se dostop prilagodi obstoječemu stanju brez dodatnih ureditev do vode; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
UČA/2	pri Polju	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
UČA/3	Prokšelj	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
UČA/4	travnato igrišče	Športne površine (igrišče, vadbeni poligon) se ohranja v travnati izvedbi.
Naselje št. 104	**Velika Lahinja**	
VLA/1	vas	Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru. Lipa na zemljišču parc. št. 1832/8 (ob cesti) se ohrani.
Naselje št. 105	**Velika Sela**	
VSE/1	vas	Ni posebnih PIP.
VSE/2	pri Štampeharu	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 106	**Veliki Nerajec**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
VNE/1	vas	Površine ohišnic na vstopu v naselje se ohranjajo nepozidane. V naselju se prednostno prenavljajo tradicionalni in sanirajo degradirani objekti.
VNE/2-OPPNa	OPPN Veliki Nerajec	**Predviden OPPN** za počitniško oz. stanovanjsko gradnjo nižje gostote. Prostor se načrtuje po vzoru tradicionalne tipologije in ob upoštevanju racionalne rabe naravnih virov energije ter uporabi naravnih materialov.
VNE/3	vaško jedro	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
VNE/4	sekundarni biotop	Proti RC se vzpostavi zelena bariera. Vegetacija ob biotopu naj bo avtohtona in prilagojena obvodnem rastiščnim pogojem. Dovoljena je postavitev urbane opreme.
VNE/5	Klobučar	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 107	**Vinica**	
VNC/1-OPPNa	OPPN Vinica	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko pozidavo. Ob obstoječi cesti na zahodnem robu se oblikuje gradbena linija, ki je že nakazana z obstoječimi objekti.
VNC/1	Vinica-jedro	Vsi posegi območja gradu in jedra se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Dejavnost gradu se naveže na turistično ponudbo naselja. Jedro naselja se z ureditvami odprtih površin ter pločnikov vpne v os cerkev-grad. Na območju KP Kolpa so dovoljeni posegi v skladu z Uredbo

		o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VNC/2-OPPNa	OPPN Kamp Vinica (območje za oddih, rekreacijo in šport)	**Predviden OPPN** za ureditev kampa in počivališč za avtodome v skladu s pravili, ki urejajo to področje. Dovoljeni so postavitve NEO in posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se pri pripravi OPPN smiselno upoštevajo omilitveni ukrepi: - Gleda na projektirane kapacitete kampa se odvajanje komunalnih vod zagotovi v predvideno novo kanalizacijsko omrežje in kasneje naprej v ČN Vinica. Do izgradnje kanalizacije se zagotovi odvodnjavanje odpadnih voda v greznico le v primeru, da je tehnično brezhibna in bo zagotovljeno njeno redno vzdrževanje; - parkiranje znotraj kampa je dovoljeno za uporabnike kampa. Za uporabnike prostora za kopanje se uredi in uporablja urejeno parkirišče izven ograjenega območja kampa; - dograditev električne infrastrukture oziroma njena obnova se izvede podzemeljsko; - pri postavitvi novih premičnih bivalnih objektov se ohranja obstoječa ne moteča drevesna vegetacija na kateri se izvedejo le nujni sanacijsko posegi. Priključitev bivalnih objektov na infrastrukturo se izvede na način, da ne bo prizadet koreninski sistem ohranjenih dreves; - ob zamenjavi obstoječe zaščitne ograje na severnem delu kampa naj le-ta še naprej ostaja v transparentni žičnati izvedbi. Vegetacija ob celotni dolžini ograje se ohranja in strokovno sanira; - načrtovanje ureditve kampa naj vključuje vris ohranjenih dreves. Dodatna zasaditev znotraj kampa se izvede z avtohtonimi drevesi (jelša, jesen, gaber, javor) in grmovnicami (kalina, trdoleska, dren, češmin); - postavitev individualnih kurišč (gradnja individualnih žarov) znotraj kampa se ne dovoli (zaradi ohranjanja dreves); - celostno urejanje okolic bivalnih enot mora biti poenoteno, zato postavljanje montažnih dodatnih spremljajočih objektov ni dovoljeno, saj bi bilo s tem povečano ogrožanje koreninskega sistema obstoječih starejših dreves. Obstoječe nelegalno zgrajene montažne spremljajoče objekte je treba odstraniti. Postavitev montažnih objektov se dovoli le v skladu s predvidenim OPPN;Vstopno izstopno mesto za plovbo s potrebnimi ureditvami se zagotovi znotraj območja BT. Ureditev dostopov do vode se uredi z obstoječi poti na parceli št. 37/7, k.o. Vinica. - Ureditev vstopa v vodo se izvede z ureditvijo rampe in ustreznega stopnišča pod pogojem, da so stopnice in rampa utopljeni v brežino. Podrobnejše pogoje ureditve se predpišejo z vodnim in naravovarstvenim soglasjem; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
VNC/3	Benetičev mlin	Uredi se območje in objekte za turizem: prenočišča, šotorišče, avtokamp ali podobno. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 108	**Vranoviči**	
VRA/1	naselje	Tradicionalne objekte se prenavlja in sanira ali nadomestni z novimi po vzoru tradicionalnih. Površine ob gasilnem domu in športno igrišče se urejajo kot javni prostor naselja.
VRA/2	zaselek Rebrca	Ni posebnih PIP.
VRA/3-OPPNa	OPPN za PCRO	**Občinski lokacijski načrt podcenter za ravnanje z odpadki (PCRO) in deponija inertnih odpadkov Vranoviči** (Uradni list RS, št. 29/07) – ostane v veljavi do preklica.
VRA/4-OPPNa	OPPN odlagališče odpadkov Vranoviči	**Predviden OPPN** za razširitev deponije odpadkov. Zemljišča se povečajo tako, da bo možno razširiti deponijo inertnih odpadkov, povečati postrojenje za ravnanje z gradbenimi odpadki, načrtovati rezervo za morebitno kompostiranje in sortiranje odpadkov ipd. Pri načrtovanju se posebno pozornost posveti povečanju vplivov na okolje.
Naselje št. 109	**Vrhovci**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
VRH/1	vas	Jedro vasi se oblikuje ob kapelici in avtobusni postaji z urbano opremo, zasaditvijo ipd. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 110	**Vukovci**	
VUK/1	vas	Prostor ob križišču se ureja kot osrednji javni prostor vasi. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

VUK/2	Otok	Uredi se vstopno-izstopno mesto za plovbo pri mlinu. Obnova mlina se izvaja po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VUK/3	mlin	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju in priobalnem zemljišču se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 111	**Zagozdac**	
ZAG/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Območje ob cerkvi sv. Marije se ureja kot javna površina in osrednji prostor vasi. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 112	**Zajčji Vrh**	
ZAV/1	vas	Sanira se degradiran objekt mehanične delavnice in vstop v naselje po pogojih tega odloka.
Naselje št. 113	**Zapudje**	
ZAP/1	vas	Tradicionalne objekte se prenavlja in sanira ali nadomestni z novimi po vzoru tradicionalnih. Pri gradnji v severovzhodnem območju naselja se upošteva vidna izpostavljeno vstopnega dela v zaselek. Vrtače se ohranijo nepozidane ali pa se oblikujejo kot javni zeleni prostor naselja.
ZAP/2	jedro naselja	Zelene površine v območju in prostor gasilnega doma ter kapelice se urejajo kot javni prostor naselja z urbano opremo iz naravnih materialov. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
ZAP/3	Golek	Tradicionalna domačija na severozahodu zaselka se prenavlja. Ohranjajo se gabariti, materiali in oblikovanje objektov. Območje pred domačijo se ohrani nepozidano.
ZAP/4	zaselek na vstopu v naselje	Ni posebnih PIP.
ZAP/5	igrišče	Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
ZAP/6	domačija ob igrišču	Ni posebnih PIP.
ZAP/7-OPPNa	OPPN vodovod Zapudje	**Predviden OPPN** za del vodovoda.
Naselje št. 114	**Zastava**	
ZAS/1a do b	vas	Ni posebnih PIP.
ZAS/2	južni del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ZAS/3	Angelina	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 115	**Zilje**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
ZIL/1	Dolnje Zilje	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL/2	Srednje Zilje	Dovoli se širitev turistične (ekološke) kmetije. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL/3	Gornje Zilje – ob RC	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL/4	Gornje Zilje - sever	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL/5	Gornje Zilje - jug	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Pri gradnji stanovanjskega objekta na zemljišču s parc. št. stp. 160 in 3835/4, k.o. Preloka so dovoljena so odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka.
ZIL/6a do ZIL/6k	cerkev sv. Antona Padovanskega in posamezne domačije	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL/7	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce). Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Pogoji: - dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu, ki bo terjalo najmanjše posege v brežino. Ureditve za potrebe dostopa morajo biti sezonskega značaja in jih je treba izven sezone odstraniti. Za ureditev dostopov do vode je treba pridobiti vodno in naravovarstveno soglasje.

		- dostopna pot ob reki se vzdržuje in uporablja le za lastnike zemljišč, intervencijo in oskrbo; - parkirišče za obiskovalce se uredi izven I. VO in izven naravnega spomenika v travnati obliki; - trajne sanitarije se uredijo v sklopu mlina; - tudi ostale stalne ureditve se izvedejo na drugi terasi izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča; - peš pot Sejemska pot, ki poteka po območju ZS, se redno vzdržuje in služi le pohodništvu. Kolesarske in konjeniške poti se uredijo ločeno od pohodne poti ter - druge ureditve za oddih, šport, rekreacijo in turizem in tudi vstopno izstopno mesto za plovbo kot NO. Ureditve, ki bi lahko negativno vplivale na rastišče vrb v območju NS Ziljske vrbe, niso dovoljene. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 116	**Zorenci**	
ZOR/1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ZOR/2	Zaselek Kranjc	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 117	**Žuniči**	Pri nadaljnjih širitvah stavbnih zemljišč je treba upoštevati 20-metrski pas od obstoječih stavbnih zemljišč določen v času sprejema Uredbe o KP Kolpa.
ŽUN/1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ob kapelici in nekdanji trgovini se lahko uredi jedro vasi s postavitvijo urbane opreme, zasaditvijo ipd. Dovoljena je turistična dejavnost. Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Pri gradnji stanovanjskega objekta na zemljišču s parc. št. 56/6 in in 56/3, k.o. Žuniči so dovoljena so odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka .
ŽUN/2	zaselek na vzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ŽUN/3	domačija na vzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ŽUN/4	mejni prehod	Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ŽUN/5	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dovoljeni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in ureditev vstopno-izstopnega mesta za plovbo). Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi v skladu s splošnimi PIP pod jezom na položni naravni klančini do reke Kolpe, v katero se zaradi narave terena ne posega. Ostale ureditve se zagotovi izven poplavnega območja na vizualno manj izpostavljenih površinah območja. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; Parkirišče se uredi ob dostopni poti izven poplavnega območja. Sanitarije se uredijo izven poplavnega območja in morajo biti sezonskega značaja. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).
ŽUN/6	območje za rekreacijo ob RC	Dovoljene so ureditve za potrebe čebelarske učne poti in posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Površine z namensko rabo kmetijska zemljišča se urejajo pod pogoji, ki so navedeni v členu 108 tega odloka (podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča).

Opomba: okrajšava RC (regionalna cesta) se uporablja pri imenih EUP

115. člen
(posebni PIP za EUP na območju vinogradniških območij)

(1) Vinogradniška območja so opredeljena so kot avtohtona razpršena poselitev:

ŠIFRA EUP	IME EUP
VIN-1	Ručevska gora
VIN-2	nad Petrovo vasjo
VIN-3a in VIN-3b	Sela pri Otovcu sever
VIN-4a do VIN-4f	Velike Rodine
VIN-5a do VIN-5d	Male Rodine
VIN-6a in VIN-6b	Naklo
VIN-7a in VIN-7b	Rožič Vrh
VIN-8	Tušev Dol
VIN-9a do VIN-9i	Stražnji Vrh
VIN-10a in VIN-10b	med Stražnjim Vrhom in Dobličko goro
VIN-11	nad Mavrlenom
VIN-12a do VIN/12c	Doblička gora
VIN-13	pod Finki
VIN-14a do VIN/14d	Tanča gora
VIN-15	Sadeži
VIN-16	Reber
VIN-17	Zapudje
VIN-18	pod Knežino
VIN-19a do VIN-19c	Snegopaja
VIN-20	nad kamnolomom Gornji Suhor
VIN-21	Velika Plešivica
VIN-22	Preložnik
VIN-23	Mala Plešivica
VIN-24	nad Prelesjem
VIN-25	nad Kotom (Stari trg)
VIN-26	Drage (Sodevci)
VIN-27	Gorenji Radenci
VIN-28	Srednji Radenci
VIN-29	Dolenji Radenci
VIN-30	Sinji Vrh
VIN-31	Zapudje (Podklanec)
VIN-32	Perundišica
VIN-33	Perudina
VIN-34	Golek zahod
VIN-35	Golek vzhod
VIN-36	Grič pri Dobličah jug
VIN-37	Foča gora
VIN-38a do VIN-38b	Butoraj jug
VIN-39	Grič pri Dobličah

(2) V EUP vinogradniških območij se prepletajo vse vrste namenskih rab prostora, predvsem pa:
- najboljša kmetijska zemljišča – K1
- druga kmetijska zemljišča - K2
- gozdna zemljišča - G
- stavbna zemljišča kot površine razpršene poselitve – A (Az in Av)

(3) Prevladujoča namenska raba so kmetijska zemljišča zasajena z vinsko trto ali sadnim drevjem ter travinjem. Najboljša in druga kmetijska zemljišča v vinogradniških EUP se namenjajo za vinograde in sadovnjake.

(4) Gozdne enklave v vinogradniških območjih se ohranjajo tam, kjer v preteklosti površine niso bile zasajene z vinogradom, kar se ugotovi na podlagi značilne parcelacije oziroma iz historiata uradnih evidenc.

(5) Stavbna zemljišča v vinogradniških EUP se v pretežni meri namenjajo za pozidavo z zidanicami kot gospodarskimi objekti, v katerih je manjši del površin namenjen tudi za občasno bivanje (tudi turistična dejavnost v okviru nastanitvenih turističnih kmetij in sobodajalstvo), z vinotoči in vinskimi kletmi oz. objekti za izvajanje druge turistične dejavnosti, povezanih z vinogradništvom in sadjarstvom, v manjši meri pa za stanovanjske hiše in objekte v okviru osamljenih kmetij in to le tam, kjer je to predvideno s tem odlokom, oziroma so v uradnih evidencah in prikazu stanja prostora ti objekti ob uveljavitvi tega odloka že evidentirani. Izven stavbnih zemljišč v vinogradniških EUP so dovoljeni objekti, naprave in omrežja GJI, ki so potrebna za oskrbo objektov. Izvaja se v zemeljskih izvedbah, z zračnimi vodniki pa le primeru strmih leg, ko bi zemeljska izvedba povzročila erozijska jedra.

(6) Parcelacija zemljišč: večje parcele, na katerih so zgrajene zidanice, je dovoljeno deliti na manjše parcele le pod pogojem, da sklenjena površina vinograda oziroma sadovnjaka skupaj s stavbnim zemljiščem za zidanico na parceli, na kateri je zgrajena zidanica, v sklopu funkcionalnega zemljiškega posestva ne bo manjša od 15 arov na območju drugih kmetijskih zemljišč in 30 arov na območju najboljših kmetijskih zemljišč.. Izjema je lahko le opredelitev javnih površin. Parcelacija (oblika parcele in dostop do javnih poti) sledi uveljavljenemu vzorcu parcelacije v okoliškem prostoru.

(7) Posebni pogoji za posamezna vinogradniška območja:
- VIN-5d Grahek, Žalec: Pri gradnji stanovanjskega objekta na parc.št. 2367 k.o. Talčji vrh so dovoljena odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka.
- VIN-6b Naklo: Pri gradnji objekta na parc.št. 2003/3 k.o. Talčji vrh za potrebe zidaniškega turizma so dovoljena so odstopanja od 6 odstavka 99. člena odloka, ob upoštevanju naslednjih pogojev:
- a/ pred prizidani del objekta na jugovzhodni strani se zasadi skupina visokoraslega drevja (npr. češnja, kostanj, oreh ipd.),
- b/ vidno izpostavljeni del fasade se pobarva v naravnih temnejših barvah.
- VIN-9i Rom: Dovoljena gradnja stanovanjskih objektov, uporabi se gabarite in tipologijo obstoječega objekta. Ob sečnji in spravilu lesa se posekanih dreves se ne sme puščati na območju v juliju in avgustu.
- VIN-10 med Stražnjim Vrhom in Dobličko goro: Na vplivnem območju cerkve sv. Vida je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
- VIN-10b Mavrlen: Pri gradnji zidanice oz. objekta za zidaniški turizem ter nadstreška na parc. št. 1535/3 k.o. Mavrlen so dovoljena so odstopanja od 6. odstavka 99. člena odloka ob upoštevanju naslednjih sanacijskih pogojev:
- a/ stolpič in balkone se odstrani,
- b/ fasada se izvede v nevpadljivih zemeljskih barvah brez obrob, kletni del v celoti v temnejši barvi, lahko grobi cementi obrizg,
- c/ zidane slope na opornih zidovih se odstrani,
- d/ oporne zidove se lahko gradi skladno s 4. odstavkom 66. člena (ureditve zunanjih površin) tega odloka

- e/ okolico objekta, predvsem na strani vidne izpostavljenosti objekta, se zasadi z visokoraslim sadnim drevjem,
- f/ pred objektom se uredi brajda kot lesena nebarvana konstrukcija, ki je lahko obraščena z vinsko trto ali viniko.
- VIN-12c jug Dobličke gore: Obstoječi tradicionalni objekti se ohranjajo, dovoli se vzdrževalna dela in prenovo oz. rekonstrukcijo objektov v obstoječih gabaritih. Uporablja se le avtohtone materiale, kamen in les. Kritina je slama, opečni ali nebarvan betonski zareznik.
- VIN-14d Bajuk in Radoh: Dovoli se postavitev sodobno zasnovanega objekta za potrebe dopolnilne dejavnosti na kmetiji, turizma. Dovoljena so odstopanja od splošnih določil za gradnjo objektov.
- VIN-16 Reber: Ohranjajo se obstoječi hrami oz. hisi.
- VIN-24 nad Prelesjem, VIN-25 nad Kotom (Stari Trg), VIN-26 Drage (Sodevci), VIN-28 Gorenji Radenci, VIN-29 Srednji Radenci, VIN-30 Dolenji Radenci, VIN-32 Zapudje, VIN-36 Golek vzhod, (Podklanec): Za območje veljajo režimi, skladno z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
- VIN-31 Zapudje (Podklanec): Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
- VIN-34 Golek zahod: Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
- VIN-37 Foča gora nad Novo Lipo: območje vinogradov se ohrani. Hisi (pritlična lesena gospodarska poslopja) se ohranjajo v svoji zasnovi in podobi.
- VIN-38a Pod sv. Markom 1: Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.
- VIN-38b Pod sv. Markom 2: Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.

116. člen
(posebni PIP za EUP na območju izjemnih krajin)

(1) Posebni PIP veljajo za izjemne krajine:

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP
IKR-1	Dobličica	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na ravnici
IKR-2	Marindol	veljajo PIP za izjemne krajine steljnikov.
IKR-3	Lahinja	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na ravnici
IKR-4	Zgornja Kolpa	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na gričevju
IKR-5	Paunovići	veljajo PIP za izjemne krajine na gričevju

(2) Na območjih izjemnih krajin se upoštevajo PIP:
- za potrebe izboljšanja razmer za kmetijsko pridelavo se lahko izvedejo agromelioracije ter komasacije in arondacije zamenjava kmetijskih zemljišč, pri čemer se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcel, tako da velikost posameznih delov ne sme presegati 1.0 ha;
- odstranjevale osamelih dreves, živic ni dovoljeno, razen v primerih, ko gre za vzdrževanje travniških in njivskih površin,
- umeščanje zračnih vodov in nadzemnih infrastrukturnih objektov ni dovoljena,
- gradnja novih cest ni dovoljena,
- pri prenovah in vzdrževanju obstoječih cest in poti ter pri drugih gradbenih posegih se zagotavlja sprotno sanacijo poškodovanih površin z upoštevanjem krajinskih značilnosti,
- infrastrukturne objekte, ki se kot posamični, točkovni objekti pojavljajo v krajini (npr. čistilne naprave, črpališča, vodohrani, transformatorji oz. trafo postaje in bazne postaje mobilne telefonije), se v prostor umešča na podlagi strokovnih prostorskih preveritev in usmeritev, oblikovanje objektov pa se prilagaja konkretnim prostorskim razmeram (dimenzije, proporci, barve, oblika strehe in podobno) in sledi sodobnim oblikovalskim pristopom
- odlaganje materialov, zasipavanje depresij ter nadvišanja terena niso dovoljeni.

(3) Posebni PIP za izjemne njivske krajine na ravnici (IKR-1, IKR-3 in IKR-4):
- postavitev objektov razen ograj za pašo in gradbeno inženirskih objektov ni dovoljena;
- za postavitev vseh drugih objektov, razen ograj za pašo, je obvezna predhodna strokovna prostorska preveritev in utemeljitev, v kateri se dokaže, da tak objekt ne bo povzročil razvrednotenja krajinskih kakovosti območja;
- pri izboljševalnih ukrepih (agrarne operacije) se zagotovi ohranitev parcelne strukture in vegetacijskih struktur (obvodne grmovne in drevesne živice, posamična drevesa),

(4) Posebni PIP za Marindolske steljnike (IKR-2): Obstoječi steljniki se ohranjajo z rednim vzdrževanjem. Goloseki niso dovoljeni, prav tako ne trajna odstranitev praproti. Umeščanje kakršnihkoli novih objektov ni dovoljeno. Med 2. in 3. varstvenim območjem KP Kolpa se ohrani zeleni pas (ureditev senožetnih travnikov, ki se nadaljujejo v okoliško krajino).

(5) Posebni PIP za izjemne krajine na gričevju Paunovići (IKR-5)
- postavitev objektov razen kozolcev, čebelnjakov in ograj za pašo ter lovskih prež in gradbeno inženirskih objektov ni dovoljena. Dovoljene so oblike in dimenzije kozolcev in čebelnjakov ter proporci in materiali, ki so tradicionalni na tem območju. Dovoljena je samo raba teh objektov v skladu z njihovo namembnostjo (za čebelarstvo in za začasno spravilo pridelkov, strojev, orodja in podobno);
- za postavitev vseh drugih objektov, razen kozolcev, čebelnjakov in ograj za pašo ter lovskih prež, je obvezna predhodna strokovna prostorska preveritev in utemeljitev, v kateri se dokaže, da tak objekt ne bo povzročil razvrednotenja krajinskih kakovosti območja;
- pri izboljševalnih ukrepih – agrarne operacije,) se zagotovi ohranitev mikroreliefnih značilnosti, predvsem pa vrtač in obdelovalnih teras z vmesnimi brežinami.
- pod vasjo Paunovići se iz parcele št. 1991/2, k.o. Marindol uredi dostop za vstopno izstopno mesto za plovbo, ki se jo minimalno uredi za navedene potrebe in potrebe dostopa lastnikov do svojih parcel.

117. člen
(posebni PIP na območju državnega prostorskega načrta)

Na območju veljavnega državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod se opredeli EUP.

ŠIFRA EUP	IME EUP
OPR-DPNa	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10) ostane v veljavi do preklica.

118. člen
(posebni PIP za EUP na območju preostalega prostora)

(1) Za preostali prostor se opredelijo EUP glede na skupne krajinske in prostorske značilnosti:

ŠIFRA EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
OPR-1 do OPR-6 OPR-8 do OPR-11 OPR-19, OPR-21 do OPR-25, OPR-27 do OPR-28	Na območju mesta Črnomelj se ob cesti proti pokopališču v Vojni vasi, proti Butoraju ter Adlešičem zasadi drevored, ob cesti proti Vražjemu kamnu se ponovno vzpostavi hruškov drevored.
OPR-13	Med vasema Marindol in Vrhovci se ob Kolpi (na parceli št. 1, k.o. Marindol) uredi vstopno-izstopno mesto

	za plovbo brez pomola, ki se naveže na obstoječ dostop. Pod vasjo Dolenjci (na parceli št. 845/2 in na parceli št. 844, k.o. Adlešiči) se uredi dostop za vstopno izstopno mesto za plovbo na obstoječem dostopu, ki se jo minimalno uredi za navedene potrebe in potrebe dostopa lastnikov do svojih parcel. Med 2. in 3. varstvenim območjem KP Kolpa se ohrani zeleni pas (ureditev senožetnih travnikov, ki se nadaljujejo v okoliško krajino). Območje se delno (čistilna naprava Griblje) nahaja v poplavnem območju, v katerem je dovoljena le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dovoljena le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
OPR-7, OPR-12 do OPR-17, OPR/20	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
OPR-18	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Ohranja se obvodna vegetacija ob Dobličici (v predpisanem priobalnem zemljišču).
OPR-26	Ni posebnih PIP.

(2) Preostali prostor občine se ureja ob upoštevanju krajinskih značilnosti posameznih območij. Zagotavlja se predvsem ohranjanje ekoloških procesov v kulturni krajini in na naravnih območjih ter krajinskih značilnosti:
- sklenjena gozdna območja in gozdni fragmenti,
- dolina Kolpe z značilnimi naravnimi reliefnimi oblikami (struga reke in njenih pritokov, obvodne ravnice),
- ožji obvodni prostori Kolpe, Lahinje, Dobličice in drugih vodotokov z vodosilnimi objekti,
- značilne kraške prvine (vrtače in erodirana tla do kamninske podlage, drobna parcelna struktura, mozaična izmenjava kmetijskih in gozdnih zemljišč),
- ustvarjene reliefne oblike (obdelovalne terase, delane vrtače),
- stična območja med naselji in kmetijskimi površinami (sadovnjaki, ohišnice, odprte površine naselja);
- vodosilni objekti ob vodotokih se ohranjajo; lahko se obnavljajo za enak namen in/ali v kombinaciji z bivanjem in turistično ponudbo, in sicer v enakih gabaritih ali z odstopanji od teh gabaritov, kar se uskladi s pristojnimi službami za upravljanje voda in za varstvo narave ter kulturne dediščine.

(3) Pri tem se smiselno upoštevajo smernice za ohranjanje narave, voda in varstvo kulturne dediščine.

10 NAČINI UREJANJA PROSTORA

119. člen
(predvideni OPPN)

(1) Urejanje se načrtuje v okviru naslednjih OPPN:

a) Na območju UN Črnomelj:

Zap. št.	ŠIFRA PODENOTE	IME PODENOTE
1	ČR/2-OPPNe	OPPN Čardak zahod II
2	ČR/3-OPPNb	OPPN Semiška cesta - nova pozidava
3	ČR/3-OPPNc	OPPN Vražji kamen – rekreacijsko območje
4	ČR/4-OPPNa	OPPN Med Metliško in Belokranjsko
5	ČR/6-OPPNb	OPPN Starihov hrib
6	ČR/9-OPPNb	OPPN Pokopališče Vojna vas - razširitev
7	ČR/10-OPPNa	OPPN Poslovna cona Majer
8	ČR/10-OPPNb	OPPN Majer – nova pozidava
9	ČR/13-OPPN-a	OPPN Belsad
10	ČR/13-OPPNb	OPPN Kočevje
11	ČR/13-OPPNc	OPPN Gadina

b) Na območju preostalih naselij:

IME NASELJA	ŠIFRA ENOTE	IME ENOTE
Brdarci	BRD/4-OPPNa	OPPN Golf igrišče 1. faza
Dolenjci	DOL/1-OPPNa	OPPN Dolenjci
Dolenjci	DOL/7-OPPNa	OPPN kamp Dolenjci
Dragatuš	DRT/3-OPPNd	OPPN Dragatuš 2. faza
Drenovec	DRE/5-OPPNa	OPPN Drenovec - jug
Griblje	GRI/1-OPPNa	OPPN Griblje I
Griblje	GRI/1-OPPNb	OPPN Griblje II
Močile	MOČ/1-OPPNa	OPPN Močile
Naklo	NAK/9-OPPNa	OPPN Sončna elektrarna Naklo
Otovec	OTO/4-OPPNa	OPPN gospodarska cona Otovec
Pobrežje	POB/1-OPPNa	OPPN Pobrežje
Stari trg ob Kolpi	STK/1-OPPNa	OPPN Stari trg ob Kolpi
Šipek	ŠIP/2-OPPNa	OPPN terme
Vinica	VNC/2-OPPNa	OPPN Kamp Vinica
Vranovići	VRA/4-OPPNa	OPPN odlagališče odpadkov Vranovići
Zapudje	ZAP/7-OPPNa	OPPN vodovod Zapudje

(2) V primerih, ko so območja ali deli območij veljavnih OPPN s tem odlokom opredeljeni za pripravo OPPN, se do njihovega sprejetja upoštevajo določila veljavnih OPPN ne glede na NRP, ki je določena s tem odlokom in s kartografskim delom.

(3) Za območja, ki se urejajo z OPPN, se pripravi po en OPPN ali več OPPN, pri čemer se zagotovi, da posamezen OPPN vključuje prostorsko in funkcionalno smiselno zaključeno enoto, vključno s predvidenimi zelenimi površinami in GJI, in da dinamika priprave posameznih OPPN zagotavlja smiselno faznost prostorskih ureditev. Več OPPN se lahko pripravlja v skupnem postopku kot en OPPN.

(4) Če se izdela OPPN samo za del območja, za katerega je opredeljena izdelava OPPN, se pripravi strokovne podlage za celotno območje OPPN in se sočasno z delom OPPN sprejme za celotno območje tudi rešitev omrežja prometne in GJI ter izdela program opremljanja zemljišča, ki bo podlaga za izračun stroškov komunalnega opremljanja tudi za vsak posamezni OPPN.

(5) Meje in PNR na območju OPPN, ki so prikazani v kartografskem delu tega OPN, se v fazi njegove priprave lahko

prilagodijo podrobnim programskim zahtevam in razmeram na terenu, optimizaciji rešitev ter ureditvam dostopov in infrastrukture. Meje OPPN se lahko spremenijo, če se v strokovnih podlagah ugotovi utemeljena potreba po spremembi meje OPPN ter pod pogojem, da s spremenjeno mejo soglašajo lastniki na novo vključenih ali izključenih parcel ali da občinski svet občine Črnomelj sprejme akt, s katerim ugotavlja splošni interes v zvezi s spremembo območja OPPN. Z vsakim novim OPPN je dovoljeno prekriti in razveljaviti veljavni OPPN, ki ureja območje.

(6) Na območju OPPN za stanovanjsko gradnjo se lahko določi, da je del ali celotno območje urejanja čisto stanovanjsko območje v smislu predpisov o varstvu pred hrupom, če so pri načrtovanju upoštevani urbanistični, arhitekturni in tehnični ukrepi varstva pred hrupom.

(7) Na območjih, na katerih je skladno s tem odlokom predvidena izdelava OPPN, so pred sprejetjem OPPN na stavbnih zemljiščih dovoljeni posegi:

- redna in investicijska vzdrževalna dela na obstoječih objektih,
- gradnja enostavnih in nezahtevnih objektov na obstoječih gradbenih parcelah za lastne potrebe in postavitev začasnih objektov ter ograj,
- gradnja kmetijsko gozdarskih objektov na obstoječih gradbenih parcelah kmetije kot nadomestitve obstoječih objektov,
- odstranitve obstoječih objektov,
- gradnje, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitve GJI in drugih omrežij in objektov v javni rabi, ki niso v nasprotju z načrtovanimi gradnjami v OPPN,
- gradnja objektov in naprav za potrebe obrambe in zaščite in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- tematske raziskave za namen določitve varstvenih režimov in evidentiranja stanja,
- novogradnje, vendar le tiste, ki so določene v PIP za posamezno EUP.

(8) Na nezazidanih stavbnih zemljiščih morajo lastniki parcele vzdrževati v urejenem stanju. Lahko jih uporabljajo občasno, z rabo, ki ni funkcionalno ali vizualno moteča za celotno območje.

120. člen
(pogoji za pripravo OPPN in državnih prostorskih načrtov, ki niso opredeljeni v kartografskem delu tega odloka)

OPPN, ki s tem odlokom niso posebej opredeljeni, se izdelajo za prostorske ureditve, za katere so znani investitorji, za načrtovanje in rekonstrukcijo GJI, za zagotavljanje delovanja obveznih lokalnih javnih gospodarskih služb; za urejanje površin, namenjenih javnemu dobru in za urejanje območij, ki so predvidena za sanacijo in prenovo naselij ter za sanacije posledic naravnih nesreč, če so skladni s strateškim delom tega odloka.

Kriteriji za določanje prostorskih ureditev, za katere se lahko izdela OPPN, kjer tak prostorski akt s tem odlokom še ni predviden:

- gradnja objektov z enim ali dvema stanovanjema, kadar gre za več kot osem objektov ali za površino, ki presega 0,8 ha,
- gradnja objektov z več stanovanji in objektov za posebne oblike bivanja, kadar je kapaciteta objekta več kot 50 stanovanj oz. 100 postelj,
- igrišče za golf ne glede na velikost, kamp nad 0,5 ha,
- na površinah, kjer je treba urediti novo parcelacijo za gradnjo objektov (tudi komasacija ali razlastitev) in na površinah, ki nimajo urejenih dovozov,
- na območjih proizvodnih dejavnosti velikosti več kot 0,5 ha, kadar gre za kompleksne preureditve ter novogradnje na mestu obstoječih objektov in con in za sanacijo ali za spremembe tehnologije,
- gradnja GJI s pripadajočimi infrastrukturnimi objekti ter objekti GJI, ki obsegajo več kot 0,5 ha ureditev, razen v primerih, ko gre za kompleksno gradnjo manjšega obsega, ki je kot taka opredeljena s tem odlokom,
- gradnja infrastrukturnih objektov in naprav, ki niso namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb,
- graditev objektov, katerih dimenzije in oblikovanje ter vrsta PNR bi zaradi prilagajanja posebnim zahtevam za energetsko varčno gradnjo, rabo alternativnih virov energije, delovanje ali prezentacijo posebnih dejavnosti in podobno odstopale od PIP, določenih s tem odlokom,
- prostorske ureditve za odlaganje zemljine in inertnih gradbenih ter drugih materialov in druge večje spremembe reliefa,
- graditev objektov in prostorske ureditve za zagotovitev javnih koristi in za kompleksne prostorske ureditve v mestnem jedru Črnomlja,
- urejanje širšega obvodnega prostora Kolpe in pritokov, ki poleg priobalnega zemljišča vodotoka obsega tudi vplivno območje vodotoka (predvsem za kompleksne ali prostorsko obsežne ureditve),
- sanacija razpršene poselitve in razpršene gradnje na vinogradniških in drugih območjih ter sanacija drugih razvrednotenih območij,
- prostorske ureditve, za katere je skladno s predpisi o varstvu okolja treba izvesti presojo vplivov na okolje,
- prostorske ureditve zunaj naselij na območjih, pomembnih za prepoznavnost občine.

Za OPPN in DPN, ki posegajo na EUP izjemnih krajin in drugih območij prepoznavnosti prostora, se v okviru strokovnih podlag obvezno izdelajo tudi krajinske preveritve in utemeljitve.

121. člen
(splošni pogoji za parcelacije na območjih, ki se urejajo z OPPN)

Na območjih, ki se urejajo z veljavnim OPPN, so dovoljeni postopki spreminjanja in urejanja mej zemljiških parcel, ki so skladni z določili veljavnega OPPN.

Na območjih, ki se urejajo s predvidenim OPPN, so do uveljavitve dovoljene nove izmere, dovoljene obodne parcelacije in geodetski postopki za urejanje obstoječih in načrtovanih objektov in naprav GJI.

Na območjih, za katera ta odlok do uveljavitve predvidenega OPPN dovoljujejo gradnje objektov, so dovoljeni geodetski postopki zaradi določanja gradbene parcele in pridobitve uporabnega dovoljenja. Dovoljene so tudi obodne parcelacije po meji območja EUP, v kateri so dovoljene gradnje, do uveljavitve OPPN, določene s tem odlokom.

IV. PREHODNE, POSEBNE IN KONČNE DOLOČBE

1 PREHODNE DOLOČBE

122. člen
(veljavnost in prenehanje veljavnosti OPPN)

(1) Z dnem uveljavitve tega odloka ostanejo v veljavi oz. delno v veljavi naslednji izvedbeni akti:

Šifra EUP	IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
ADL/1-OPPNa	Ureditveni načrt Adlešiči	Uradni list RS, št. 14/98, 57/03
ČR/2-OPPNa	Lokacijski načrt za obvoznico Črnomelj	Uradni list RS, št. 81/03
ČR/2-OPPNb	Zazidalni načrt Danfoss Črnomelj	Uradni list RS, št. 27/96, 69/00, 47/02, 81/03, 38/06
ČR/2-OPPNc	Zazidalni načrt Štorov hrib v Črnomlju	Skupščinski Dolenjski list, št. 14/90, 02/91
ČR/2-OPPNd	Zazidalni načrt Čardak v Črnomlju, razen zemljišč parc. št. del 924/1, 924/10, del 924/11, del 924/14, del 924/23, 924/26, del 925/1, 925/2, del 925/11, del 950/5, k.o. Črnomelj, na katerih se ZN razveljavi	Uradni list RS, št. 89/02, 92/05

Šifra EUP	IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
ČR/3-OPPNa	Zazidalni načrt obrtne cone v Črnomlju, razen deli zemljišč parc. št. 708/9, 708/19, 722/1, 1195/2, 1195/5, k.o. Črnomelj, na katerih se ZN razveljavi	Skupščinski Dolenjski list, št. 02/90
ČR/6-OPPNa	Občinski lokacijski načrt mestno jedro Črnomelj, razen zemljišč parc. št. del 1187/2, 1253/9, del 1253/10, del 1253/11, del 1253/12, 1253/13, del 1253/14, del 1253/15, del 1253/16, del 1253/25, k.o. Loka, na katerih se OLN razveljavi	Uradni list RS, št. 92/05, 32/08-tehnični popravek
ČR/9-OPPNa	Lokacijski načrt za centralno čistilno napravo Črnomelj, razen del vodotoka parc. št. 2485/1 in parc. št. 2099/6, del 2474 in 2111/3, k.o. Loka, na katerih se LN razveljavi	Skupščinski Dolenjski list, št. 08/90, Uradni list RS, št. 25/91, 21/92, 43/00
ČR/11-OPPNa	Zazidalni načrt Drage 2. faza v Črnomlju, razen zemljišč parc. št. del 1290/4, del 1290/5, del 1290/6, del 1290/19, 1292/1, del 2431/2, k.o. Loka, na katerih se ZN razveljavi	Uradni list RS, št. 47/98
ČR/14-OPPNa	Občinski podrobni prostorski načrt Tehnološko razvojnega industrijskega središča (TRIS) Kanižarica	Uradni list RS, št. 52/10
DRT/3-OPPNa DRT/3-OPPNb DRT/3-OPPNc	Občinski lokacijski načrt Dragatuš 1. faza, razen zemljišč parc. št. 1019/3, 1020/2, 1022/2, 1025/3, 1036/2, 1038/3, 1048/1, 1049/1, 1049/2, 1154/1, 1154/2, 1154/3 in deli zemljišč parc. št. 993, 998, 999, 1002/1, 1002/2, 1012, 1013, 1014/1, 1014/2, 1019/2, 1019/5, 1020/1, 1022/1, 1025/2, 1026/2, 1029/1, 1029/2, 1031, 1032/1, 1032/2, 1037, 1038/1, 1043/1, 1043/2, 1046/2, 1051/2, 1054/2, 1055/1, 1058, 1059/2, 1062/2, 1063/1, 1065, 1070/1, 1070/2, 1071/1, 1071/2, 1072, 1075/1, 1075/2, 1076/2, 1077/1, 1078, 1081, 1082/2, 1090/3, 1090/5, 1098/2, 1105/1, 1105/3, 1111, 1112/1, 1119, 1120, 1127, 1128, 1135, 1136/2, 4662/1, 4662/2, 4663/2, 4670/1, k.o. Dragatuš, na katerih se OLN razveljavi	Uradni list RS, št. 120/05
GSV/4-OPPNa	Občinski podrobni prostorski načrt za kamnolom Suhor	Uradni list RS, št. 98/07
RUV/2-OPPNa	Občinski lokacijski načrt poslovna cona Ručetna vas	Uradni list RS, št. 140/04
VRA/3-OPPNa	Občinski lokacijski načrt podcenter za ravnanje z odpadki (PCRO) in deponija inertnih odpadkov Vranoviči, razen na zemljišč parc. št. del 1528/1, del 1528/2, del 1528/4, del 1528/5, 1528/6, del 2066/4, k.o. Vranoviči, na katerih se OLN razveljavi	Uradni list RS, št. 29/07

(2) Z dnem uveljavitve tega odloka prenehajo oz. delno prenehajo veljati naslednji prostorski planski in izvedbeni akti:

IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
Dolgoročni plan Občine Črnomelj za obdobje 1986–2000 – s spremembami in dopolnitvami	Skupščinski Dolenjski list, št. 13/90, Uradni list RS, št. 45/95, 57/95, 43/00, 81/03, 119/03, 79/04, 73/08-tehnični popravek, 46/09
Prostorske sestavine družbenega plana Občine Črnomelj za obdobje 1986–1990 – s spremembami in dopolnitvami	Skupščinski Dolenjski list, št. 2/87, 7/91, 11/91, Uradni list RS, št. 45/95, 57/95, 43/00, 81/03, 119/03, 79/04, 73/08-tehnični popravek, 46/09
Prostorsko ureditveni pogoji za območji Krajevnih skupnosti Adlešiči in Griblje	Uradni list RS, št. 66/95, 36/02, 121/03, 65/06, 75/08, 108/08, 30/09, 46/09
Prostorsko ureditveni pogoji za ureditveno območje Črnomlja in naselij Vojna vas, Svibnik, Kanižarica in Blatnik	Skupščinski Dolenjski list, št. 14/90, Uradni list RS, št. 57/98, 69/00,135/03, 63/04, 66/05, 65/06, 63/07, 75/08, 108/08, 51/10-obvezna razlaga
Prostorsko ureditveni pogoji za območja Krajevnih skupnosti Dragatuš (del), Sinji vrh in Vinica	Uradni list RS, št. 70/95, 121/03, 57/06, 75/08, 108/08, 46/09
Prostorsko ureditveni pogoji za območje Krajevne skupnosti Stari trg	Uradni list RS, št. 39/94, 35/97, 81/02 in 121/03, 75/08, 108/08
Prostorski ureditveni pogoji za območja KS Dragatuš (delno), KS Butoraj, KS Tribuče, KS Dobliče-Kanižarica (delno), KS Črnomelj (delno), KS Talčji Vrh in KS Petrova vas	Uradni list RS, št. 119/03, 23/06, 40/07, 75/08, 108/08, 109/08-obvezna razlaga, 46/09
Zazidalni načrt Kočevje pri Črnomlju	Skupščinski Dolenjski list, št. 24/82
Lokacijski načrt spremljajočih objektov pokopališča v Vojni vasi	Skupščinski Dolenjski list, št. 15/89
Zazidalni načrt Čardak v Črnomlju na zemljiščih parc. št. del 924/1, 924/10, del 924/11, del 924/14, del 924/23, 924/26, del 925/1, 925/2, del 925/11, del 950/5, k.o. Črnomelj	Uradni list RS, št. 89/02, 92/05
Zazidalni načrt obrtne cone v Črnomlju na delih zemljišč parc. št. 708/9, 708/19, 722/1, 1195/2, 1195/5, k.o. Črnomelj	Skupščinski Dolenjski list, št. 02/90
Zazidalni načrt Drage 2. faza v Črnomlju na zemljiščih parc. št. del 1290/4, del 1290/5, del 1290/6, del 1290/19, 1292/1, del 2431/2, k.o. Loka	Uradni list RS, št. 47/98
Občinski lokacijski načrt mestno jedro Črnomelj na zemljiščih parc. št. del 1187/2, 1253/9, del 1253/10, del 1253/11, del 1253/12, 1253/13, del 1253/14, del 1253/15, del 1253/16, del 1253/25, k.o. Loka	Uradni list RS, št. 92/05, 32/08-tehnični popravek
Občinski lokacijski načrt podcenter za ravnanje z odpadki (PCRO) in deponija inertnih odpadkov Vranoviči na zemljiščih parc. št. del 1528/1, del 1528/2, del 1528/4, del 1528/5, 1528/6, del 2066/4, k.o. Vranoviči	Uradni list RS, št. 29/07
Občinski lokacijski načrt Dragatuš 1. faza na zemljiščih parc. št. 1019/3, 1020/2, 1022/2, 1025/3, 1036/2, 1038/3, 1048/1, 1049/1, 1049/2, 1154/1, 1154/2, 1154/3 in deli zemljišč parc. št. 993, 998, 999, 1002/1, 1002/2, 1012, 1013, 1014/1, 1014/2, 1019/2, 1019/5, 1020/1, 1022/1, 1025/2, 1026/2, 1029/1, 1029/2, 1031, 1032/1, 1032/2, 1037, 1038/1, 1043/1, 1043/2, 1046/2, 1051/2, 1054/2, 1055/1, 1058, 1059/2, 1062/2, 1063/1, 1065, 1070/1, 1070/2, 1071/1, 1071/2, 1072, 1075/1, 1075/2, 1076/2, 1077/1, 1078, 1081, 1082/2, 1090/3, 1090/5, 1098/2, 1105/1, 1105/3, 1111, 1112/1, 1119, 1120, 1127, 1128, 1135, 1136/2, 4662/1, 4662/2, 4663/2, 4670/1, k.o. Dragatuš	Uradni list RS, št. 120/05

2 POSEBNE DOLOČBE

123. člen
(varstvena območja dediščine objektov)

Do uveljavitve varstvenih območij dediščine se skladno s predpisi o varstvu kulturne upoštevajo enote kulturne dediščine vključene v Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Občine Črnomelj (ZVKDS OE Novo mesto, februar 2008), ki se hranijo na sedežu občine Črnomelj in Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Novo mesto.

124. člen
(nedovoljene gradnje)

(1) Za objekte, ki so nedovoljena gradnja in so bili zgrajeni pred uveljavitvijo tega odloka, so do odstranitve ali pridobitve gradbenega dovoljenja (če je to možno pod pogoji tega odloka) dopustna redna vzdrževalna dela z namenom preprečitve nevarnosti za ljudi in okolje.
(2) Določila 2. odstavka 69. člena ne veljajo za pridobitev gradbenih dovoljenj za nedovoljene gradnje, ki so bile zgrajene pred uveljavitvijo tega odloka.

125. člen
(dokončanje začetih postopkov)

Postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja za manj zahtevne in nezahtevne objekte, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega odloka, se končajo po določbah izvedbenih aktov občine, veljavnih v času vložitve vloge za izdajo gradbenega dovoljenja.

126. člen
(vpogled v OPN)

OPN je stalno na vpogled v prostorih Občine Črnomelj.

3 KONČNA DOLOČBA

127. člen
(veljavnost občinskega prostorskega načrta)

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

V Črnomlju, ...

Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, l.r.

		S – območja stanovanj							C – obm. centralnih dej.			I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – obm. zelenih površin					Infr.	A – razprš. p.		kmet. zemlj.		gozdna zemljišča				vode	min sur
	Nezahtevni objekti	SSo*	SSs	SSn	SSv	SBv	SKs, SKk, As, Ak	SP, Ap	CU, CD, CDj, CDz, CDk	CDv	Cdo	IP	IG	IK	BT	ZS	ZSk	ZP	ZD	ZK	PC, PŽ, PO, E,O	Av	Az	K1	K2	Gg	Ggn	Gpr	GV	VC	t.N
11.1a	drvarnica		•	•			•	•	•					•								•									
11.1b	garaža		•	•	•	•	•	•	•		•			•								•									
11.1c	steklenjak		•	•	•	•	•	•	•		•			•								•									
11.1d	uta oz. senčnica		•	•	•	•	•	•	•		•											•									
11.1e	bazen		•	•		•	•	•			•				•	•															
11.1f	enoetažna pritlična lopa		•	•		•	•	•	•	•	•				•							•									
11.1g,h	greznica		•	•		•	•	•	•	•	•				•	•				•		•	•								
11.1i	utrjena dovozna pot		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•								
11. 2	ograje		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•								
11. 3	škarpe, podporni zidovi		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•								
11.4a	pločnik, kolesarska steza		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•					
11.4b	postajališče		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•				•					
11.4c	bazne postaje								•		•	•	•								•					•					•
11.4d	obj. spremlj. stanja okol.		•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•			•		•	•			•	•		•		•
11.4e	obj za vodne infrastr.		•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•			•		•				•	•		•	•	•
11.4f	mala čistilna naprava		•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•		•	•	•						•	
11.5a	kozolec						•							•								•		•	•						
11.5b	kmečka lopa						•							•								•			•						
11.5c	rastlinjak						•							•								•		•	•						
11.5d	silos						•							•								•			•						
11.5e	skedenj						•							•								•			•						
11.5f	senik						•							•								•		•	•						
11.5g	gnojišče						•							•								•			•						
11.5h	zbiral. gnojnice, gnojevke						•							•								•			•						
11.5i	vodni zbiralnik						•							•								•		•	•						
11.5j	betonsko korito						•							•								•			•						
11.5k	poljska pot						•							•	•		•					•	•	•	•						
11.5l	gozdna cesta																							•	•	•	•		•		
11.5m	grajena gozdna vlaka																							•	•	•	•		•		
11.5n	obora za rejo divjadi						•							•								•		•	•	•	•				
11.6a	kiosk oz. tipski zabojnik		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•									•
11.6b	pomol														•	•	•		•		•										•	
11. 7	spominska obeležja (tudi kapelica)		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•			•	•
11. 8	objekt za oglaševanje		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							•	
11. 10	obj. za telekom. opremo								•		•	•	•								•					•					

SSo* - za gradnjo NEO v teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali SSv in/ali SSn

		S – območja stanovanj						C – obm. centralnih dej.			I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – obm. zelenih površin					Infr.	A – razprš. p.		kmet. zemlj.		gozdna zemljišča				vode	min sur
	Enostavni objekti	SSo*	SSs	SSn	SSv	SBv	SKs, SKk, As, Ak	SP, Ap	CU, CD, CDj, CDz, CDk	CDv	Cdo	IP	IG	IK	BT	ZS	ZSk	ZP	ZD	ZK	PC, PŽ, PO, E,O	Av	Az	K1	K2	Gg	Gpn	Gpr	GV	VC	LN
13.a	nadstrešek		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•									•
13.b	rezervoar za UNP ali nafto		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•								•
13.c	mala komunalna ČN		•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•								•
13.d	zajetje, vrtina ali vodnjak		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•			•	•		•	•	•
13.e	zbiralnik za kapnico		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•								•
13.f	enoetažni pritlični objekt		•	•			•							•	•							•									
13.g	utrjena dvorišča		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•								•
16.a	čebelnjak		•				•	•						•	•			•	•			•	•	•	•	•	•				
16.b	gozdna učna pot															•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•		
16.c	grajena gozdna vlaka																									•	•		•		
16.d	poljska pot						•							•			•		•		•	•	•	•	•						
16.e	ribnik kot vodno zajetje						•							•								•		•	•	•	•				
16.f	vrtina ali vodnjak						•							•	•	•		•	•		•	•	•	•	•						
16.g	krmišče						•							•								•		•	•	•	•				
16.h	molzišče						•							•								•		•	•						
16.i	hlevski izpust						•							•								•		•	•						
16.j	ograje za pašo živine						•							•								•		•	•						
16.k	rastlinjak						•							•								•		•	•						
16.l	gozdna cesta																				•					•	•		•		
16.m	kašča						•							•								•		•	•						
16.n	kozolec						•							•								•		•	•						
16.o	senik						•							•								•		•	•						
17.a	odprti sezonski gostinski vrt						•	•	•	•	•	•	•		•	•		•												•	
17.b	pokriti prostor							•	•	•	•	•	•	•	•	•		•			•	•			•						
17.c	oder z nadstreškom		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•			•	•		•						
17.d	pokriti prireditveni prostor		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•						•					•	
17.e	cirkus								•		•	•	•		•	•		•	•						•						
18.1a	igrišče na prostem		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•			•									
18.1b	kolesarska steza		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•				
18.1c	planinska pot															•		•	•		•	•	•			•	•		•		
18.1d	smučišče															•			•							•					
18.1e	sprehajalna pot		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•			•	
18.1f	športno strelišče															•			•												
18.1g	trimska steza														•	•	•	•	•							•	•			•	
18.1h	vzletišče															•			•												
19.	spominska obeležja		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•			•	
20.a	nadkrita čakalnica		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•			•		•	•	•			•					
20.b	javna kolesarnica z nadstr.		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	•	•	•									
20.d	transparent		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•										
20.e	skulptura ipd.		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•			•	
20.f	kiosk oz. tipski zabojnik		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•									•
20.g	montažna sanitarna enota		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•									•
20.h	vodnjak ali okrasni bazen		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•									
20.i	otroško igrišče		•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•			•								•	
20.j	obešanka		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•		•										

SSo* - za gradnjo NEO v teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali SSv in/ali SSn

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki 8

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2011

Zadeva: **OCENA IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ČRNOMELJ**

Na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Črnomelj na predlog županje, na svoji _____ redni seji, dne _____ 2011, sprejel

O C E N O

I Z V A J A N J A O B Č I N S K E G A P R O G R A M A V A R N O S T I O B Č I N E Č R N O M E L J

VSEBINA

1. Uvod....3

2. Vsebina dela redarjev Medobčinske inšpekcije in redarstva 3

3. Varnostne razmere na območju Občine Črnomelj:
Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost 4
Ogroženost javnega reda in miru....6
Ogroženost cestnega prometa 7

4. Cilji in naloge delovanja redarjev na območju Občine Črnomelj....9

a) Strateški cilj....9

b) Operativni cilji....10
Varnost cestnega prometa 10
Varstvo javnega reda in mira....12
Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin 13
Pretočnost intervencijskih poti 13
Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine 14
Varstvo okolja....15

5. Varnostne naloge in potrebe v Občini Črnomelj izhajajoče iz ocene varnostnih razmer...15

6. Organiziranost, kadrovska sestava in vodenje Medobčinske inšpekcije in redarstva....15

7. Pogoji za delovanje Medobčinske inšpekcije in redarstva 16

8. Obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev....16

9. Ocenjevanje uporabe prisilnih sredstev....17

10. Povzetek ocene....17

LITERATURA IN VIRI 18

1. UVOD

Občinski program varnosti Občine Črnomelj, ki je bil sprejet na redni seji Občinskega sveta Občine Črnomelj, dne 11.06.2009, je temeljni strateški dokument trajne narave, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev Občine Črnomelj. Namen Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine.

Določila 1. odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu opredeljujejo Občinski svet, kot občinski organ, ki na predlog županje sprejme občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva.

V letu 2010 smo v naši občini sprejeli Oceno izvajanja občinskega programa varnosti Občine Črnomelj za leto 2009 (redna seja OS, dne17.06.2010) Ker je minilo že obdobje enega leta od sprejema te ocene, pa bo potrebno v skladu z določili 3. odstavka, 6. člena ZoRed to oceno obnoviti.

To pomeni, da ne gre zgolj za oceno uresničevanja zapisanih nalog, naloženih občinskim redarjem, temveč tudi ažuriranje programa in sprejem novih usmeritev za naslednje enoletno obdobje. Program varnosti je potrebno obnoviti z novo oceno varnostnih razmer, novimi usmeritvami in novimi konkretnejšimi vsebinami glede vrste in obsega nalog občinskih redarjev.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, štev. 139/2006) in navodilom Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, štev. 540/09-030-1/2010-8, z dne 8.1.2010, mora oceno izvajanja občinskega programa varnosti na predlog župan je sprejeti na svoji seji Občinski svet.

2. VSEBINA DELA REDARJEV MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA V LETU 2010

Medobčinska inšpekcija in redarstvo je organ, ki je pričel z delovanjem in izvaja naloge s področja inšpekcijskega nadzora in redarstva v treh občinah – Črnomelj, Metlika in Semič. Osnovna naloga Medobčinske inšpekcije in redarstva je izvajanje nadzora nad spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ter skrb za javno varnost in javni red na območju občin ustanoviteljic. Gre za naloge, ki jih lahko občine ustanoviteljice opravljajo samostojno, vendar je izvajanje določenih nalog neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je treba zagotoviti tako organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih oseb, da bo zagotovljeno zakonito in sorazmerno delo pooblaščenih uradnih oseb te službe.

Občinska redarja sta pričela z delom s 1.1.2010. Operativno delo se je v veliki meri nanašalo na preventivno delovanje na področju inšpekcijskega in redarskega nadzora:

- Občane so seznanjali z delovanjem Medobčinske inšpekcije in redarstva z odgovarjanjem na vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki se nanašajo na delovanje organa skupne občinske uprave. Potrebno je izpostaviti dnevno komuniciranje s kršitelji cestno prometnih predpisov, ter pojasnjevanje prekrškovnih postopkov in posledic.
- Obveščanje javnosti preko medijev o pričetku delovanja in nalogah Medobčinske inšpekcije in redarstva.
- Skladno z Zakonom o občinskem redarstvu so sklenili pisni protokol o sodelovanju Medobčinske inšpekcije in redarstva s Policijsko postajo Črnomelj.
- Nudili so pomoč pri spremembah in dopolnitvah občinskih odlokov.
- Pri nadzoru mirujočega prometa je bila povečana intenziteta nadzora na problematičnih mestih.

Občinska redarja sta v času od 01.01.2010 do 31.12.2010 na območju občine Črnomelj izdala 328 plačilnih nalogov in izrekla 1341 pisnih in ustnih opozoril.

3. VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ V PRVEM TRIMESEČJU LETA 2011

V tabelah so podani podatki ogroženosti na posameznih področjih. Podatki zajemajo prvo tromesečje v letu in so medsebojno primerljivi.

a) Ogroženost na področju kriminalitete:

Vrste kriminalitete

Vrsta kriminalitete	2009	2010	2011
Celotna	103	94	103
Splošna	101	89	98
Gospodarska	2	5	5
Organizirana	0	0	0

Iz tabele je razvidno, da je splošna kriminaliteta v letu 2011 na nivoju predhodnih let.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo

Vrsta kaznivega dejanja	2009	2010	2011
Huda telesna poškodba	0	0	0
Lahka telesna poškodba	6	2	4
Druga k.d. zoper življenje in telo	1	0	O
Skupaj	7	2	4

V primerjalnem obdobju je razvidno, da so bila štiri kazniva dejanja povzročitve lahkih telesnih poškodb. V letu 2011 je sicer viden porast, trend pa je še vedno v upadanju.

Kazniva dejanja zoper premoženje

Vrsta kaznivega dejanja	2009	2010	2011
Poškodovanje tuje stvari	4	1	3
Tatvina	28	30	27
Vlom	30	7	19
Drzna tatvina	0	0	0
Tatvina motornega vozila	0	0	0
Rop	0	1	0
Zatajitev	3	3	1
Roparska tatvina	0	0	0
Klasična goljufija	1	5	5
Požig	0	0	0
Druga k.d. zoper premoženje	1	2	2
Skupaj	67	49	57

V primerjalnem obdobju je največ kaznivih dejanja tatvin, razvidno je tudi da so kazniva dejanja zoper premoženje glede na leto 2010 v porastu.

Kazniva dejanja gospodarske kriminalitete

Vrsta kaznivega dejanja	2009	2010	2011
Goljufija	0	0	0
Poslovna goljufija	1	4	4
Poneverba	0	0	0
Izdaja nekritega čeka, zloraba kartice	0	0	0
Druga k.d. gospodarske kriminalitete	1	1	0
Skupaj	2	5	4

V primerjalnem obdobju je bilo največ kaznivih dejanj poslovnih goljufij, razvidno je tudi da so kazniva dejanja zoper gospodarstvo v upadanju.

Druge oblike kriminalitete

Vrsta kriminalitete	2009	2010	2011
Računalniška kriminaliteta	0	0	0
Zloraba prepovedanih drog	0	7	0
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov	1	1	1
Prepovedano prehajanje meja ali ozemlja države	1	1	0
Ponarejanje denarja	2	0	1
Druge oblike ogrožanja varnosti	17	19	17
Ostala kazniva dejanja	6	10	19
Skupaj	27	38	38

V primerjalnem obdobju je največ drugih oblik ogrožanja varnosti kamor uvrščamo kazniva dejanja ogrožanje varnosti, nasilje v družini in nasilništva.

Kar se tiče kriminalitete je v občini Črnomelj največ kaznivih dejanj v samem mestu Črnomelj, kar je tudi pričakovano, saj gre za območje kjer stanuje in se giblje največ ljudi. Od splošne kriminalitete je največ tatvin v trgovinah.

b) Ogroženost javnega reda in miru:

Kršitve predpisov o javnem redu

V letu 2011 je bilo obravnavanih 36 prekrškov, in sicer 31 po Zakonu o varstvu javnega reda in miru in 5 drugih prekrškov s tega področja.

Najpogostejše kršitve zakona o varstvu javnega reda in miru

Kršitve	2009	2010	2011
Izzivanje, spodbujanje k pretepu, drzno, nesramno vedenje (6/1)	4	18	5
Kdor koga udari (6/2 ZJRM-1)	5	14	6
Nedostojno vedenje na javnem kraju (7/1 ZJRM-1)	13	21	8
Nedostojno vedenje do uradne osebe (7/2 ZJRM-1)	6	21	5
Nasilje v družini (v povezavi s 6/1, 6/2 in 6/3 ZJRM-1) (6/4 ZJRM	8	9	5
Povzročanje hrupa z akustičnimi aparati (8/2 ZJRM)	0	1	1

Kraj kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir

Kraj	2009	2010	2011
Cesta, ulica, trg	27	42	7
Stanovanje	13	36	17
Gostinski objekt	9	5	5
Drug kraj	17	46	16

Glede na kraj kršitev je bil javni red in mir največkrat kršen v zasebnem prostoru - v stanovanju.

Kršitve drugih predpisov o javnem redu

Predpisi	2009	2010	2011
Zakon o tujcih	7	6	0
Zakon o nadzoru državne meje	0	1	0
Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami	5	8	0
Zakon o zaščiti živali	0	2	0
Zakon o orožju	5	8	7
Zakon o javnih zbiranjih	0	0	1
Zakon o omejevanju porabe alkohola	2	2	1
Zakon o zasebnem varovanju	0	0	0
Zakon o osebnem imenu	0	4	0

Največ kršitev drugih predpisov je bilo v primerjalnem obdobju obravnavanih s področja Zakona o orožju.

Struktura kršiteljev predpisov o javnem redu

Starost	2009	2010	2011
14 do 18 let	2	25	10
18 do 24 let	7	16	0
24 do 34 let	17	29	6
34 do 44 let	8	10	1
44 do 54 let	5	5	3
54 do 64 let	3	5	5
64 let in več	0	2	1

Največji delež kršiteljev je star med 14 in 18 let in 24 do 34 let, zastopanost ostalih starostnih struktur pa je razvidna iz preglednice.
V letošnjem letu je bil javni red in mir največkrat kršen ob petkih v letu 2010 pa ob četrtkih. Kršitve so bile najpogosteje med 12,00 in 14,00 uro ter med 18,00 in 20,00 uro.

c) Ogroženost s področja varnosti v cestnem prometu:

Prometne nesreče in posledice

Leto	Prometne nesreče				Posledice		
	Vse nesreče	Nesreče s smrtnim izidom	Nesreče s telesnimi poškod.	Nesreče z mater. Škodo	Mrtvi	Hudo telesno poškod.	Lahko telesno poškod.
2009	15	0	6	9	0	0	10
2010	30	0	12	18	0	1	15
2011	14	0	6	8	0	2	5

Glede na primerjalno obdobje se je bilo število prometnih nesreč na območju občine Črnomelj zmanjšalo, ravno tako so se zmanjšale prometne nesreče s telesnimi poškodbami in materialno škodo. Prometnih nesreč s smrtnim izidom v tem obdobju ni bilo.

Število prometnih nesreč glede na vzrok

Vzrok	2009	2010	2011
Neprilagojena hitrost	4	12	4
Nepravilna stran/smer	2	1	1
Neupoštevanje prednosti	2	4	0
Nepravilno prehitevanje	0	2	2
Nepravilni premiki z vozilom	4	2	6
Neustrezna varnostna razdalja	1	1	0
Nepravilnosti pešcev	0	0	0
ostalo	1	8	1

V letu 2011 je bilo največ prometnih nesreč zaradi nepravilnih premikov z vozilom, medtem ko bilo v letu 2010 največ prometnih nesreč zaradi neprilagojene hitrosti. Glede na leto 2010 je število prometnih nesreč v upadanju.

V primerjalnem obdobju je bilo največ povzročiteljev prometnih nesreč voznikov osebnih avtomobilov.

Po starosti najbolj izstopajo povzročitelji prometnih nesreč v starosti med 18. in 24. leti, sledijo jim pa tisti med 24. in 34. Leti ter 64 in več leti.

Število prometnih nesreč in posledic v in izven naselja

V NASELJU	SKUPAJ	mrtvi	Hudo telesno poškodovani	Lahko telesno poškodovani
2009	8	0	0	5
2010	11	0	0	5
2011	7	0	2	1
IZVEN NASELJA	SKUPAJ	mrtvi	Hudo telesno poškodovani	Lahko telesno poškodovani
2009	7	0	0	5
2010	19	0	1	10
2011	7	0	0	4

V primerjalnem obdobju se je zgodilo enako število prometnih nesreč izven naselja, kot v naselju. Nesreče v naselju, kakor tudi nesreče izven naselja so glede na leto 2010 v upadanju.

Posledice prometnih nesreč glede na uporabo varnostnih pasov

Prometne nesreče	vsi udeleženci		
	Mrtvi	Hudo telesno poškodovani	Lahko telesno poškodovani
2009	0	0	10
2010	0	1	15
2011	0	2	5
Prometne nesreče	Uporabljen varnostni pas		
	Mrtvi	Hudo telesno poškodovani	Lahko telesno poškodovani
2009	0	0	10
2010	0	1	12
2011	0	0	4
Prometne nesreče	Neuporabljen varnostni pas		

	Mrtvi	Hudo telesno poškodovani	Lahko telesno poškodovani
2009	0	0	0
2010	0	0	3
2011	0	2	1

Glede na navedene podatke je možno ugotoviti, da so bili uporabljeni varnostni pasovi v letu 2009 v vseh prometnih nesrečah, medtem kot v letu 2010 in 2011 ni bila uporaba varnostnega pasu v 3 primerih, kar je verjetno prispevalo k povečanju števila lahko telesno poškodovanih. Iz navedenega je mogoče razbrati, da uporaba varnostnega pasu bistveno prispeva k zaščiti udeležencev in s tem zmanjšanju posledic prometnih nesreč.

4. CILJI IN NALOGE DELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ

Osnovni cilj Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj je, zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

a) Strateški cilj:

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z Medobčinsko inšpekcijo in redarstvom. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb, ki so prisotne v Občini Črnomelj.

Ukrepi za doseganje cilja:

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarske službe in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

b) Operativni cilji:

VARNOST CESTNEGA PROMETA:

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti, zagotovitev prehodnosti pločnikov ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko Medobčinskega inšpektorata in redarstva Občine Črnomelj in Policijske postaje Črnomelj.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti na ravni države se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč.

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2015 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50 %. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v Občini Črnomelj. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Nujno je potrebno zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Črnomelj.

Za dvig varnostne kulture na področju prometne varnosti so odgovorni vsi udeleženci v cestnem prometu, še posebej pa je potrebno izpostaviti izobraževalne procese v osnovnih in srednjih šolah ter programe izobraževanja v avtošolah.

Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 56/2008-1-UPB5, spremembe in dopolnitve ZVCP-1F, štev. 58/09 in 36/2010) v tretjem odstavku 22. člena kot obveznost Občine določa tudi sprejem programov s področja varnosti cestnega prometa, ki jih predlaga Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Črnomelj.

S 1.4.2011 je stopil v veljavo (pričetek uporabe 1.7.2011) Zakon o voznikih (Ur. list RS, štev. 109/2010), ki v 6. členu nalaga še več obveznosti svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, prav tako pa v njihovo delo vključuje tudi občinske redarje.

V veljavo stopijo s tem datumom tudi Zakon o cestah (Ur. list RS, štev. 109/2010), Zakon o motornih vozilih (Ur. list RS, štev. 106/2010) in Zakon o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, štev. 109/2010). Prav slednji zakon prinaša v 15. členu še več pooblastil občinskim redarjem. Občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

– 5. člena (varstvo okolja),
– 7. člena (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov),
– 17. člena (izločitev vozila iz prometa),

– 18. člena (čas trajanja izločitve iz prometa),
– 19. člena (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila),
– 31. člena (območje umirjenega prometa),
– 32. člena (območje za pešce),
– 33. člena (varnostni pas),
– 34. člena (zaščitna čelada),
– 35. člena (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanje vozila),
– 37. člena (vožnja z vozilom po cesti),
– 41. člena (vožnja z vozilom na prehodu za pešce),
– 46. člena (najvišje dovoljene hitrosti),
– 47. člena (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil),
– 61. člena (odpiranje vrat vozila),
– 62. člena (zapustitev vozila),
– 63. člena (označitev ustavljenih vozil),
– 65. člena (ustavitev in parkiranje),
– 67. člena (parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide),
– 68. člena (območja kratkotrajnega parkiranja),
– 69. člena (izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno),
– 77. člena (pogoji za nalaganje in razlaganje tovora na cesti),
– 78. člena (pogoji za opravljanje gospodarske vožnje),
– 83. člena (udeležba pešcev v cestnem prometu),
– 84. člena (označitev pešcev),
– petega in desetega odstavka 87. člena (varstvo otrok),
– 88. člena, razen nad določ. sedmega in devetega odst. tega člena (prevoz oseb),
– 92. člena (jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu),
– 97. člena (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu),
– 98. člena (prometna signalizacija),
– 99. člena (svetlobni prometni znaki).

Občinski redarji izvajajo nadzor nad 46. in 47. členom tega zakona izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa nimajo pravice ustaviti voznika.

Naloge za doseganje cilja:

- Uporabljati je potrebno ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta in mesečnega načrta dela Medobčinske inšpekcije in redarstva za področje varnosti v cestnem prometu.
- V zvezi z uresničevanjem sprejetega pisnega protokola o sodelovanju med redarsko službo, Policijsko postajo Črnomelj in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Črnomelj je bilo izvedenih več sestankov zaposlenih v Medobčinski inšpekciji in redarstvu z vodstvom Policijske postaje Črnomelj. Skupaj s policisti je bil na celotnem območju občine opravljen pregled celotne prometne signalizacije in kritičnih točk, kjer prihaja pogosteje do prometnih nesreč.
- Poseben poudarek je bil dan ugotavljanju ustreznosti parkirnih mest in samemu mirujočemu prometu na območju občine Črnomelj. Parkirišča v Črnomlju, katerim bodo občinski redarji namenili posebno pozornost:
  - Trg svobode (2 parkirišča – 1 plačljivo, 2 označena parkirišča za invalide),
  - Na utrdbah štev. 22,

- pri cerkvi Sv. Duha,
- Ul. Staneta Rozmana (enosmerno parkiranje ob vozišču),
- parkirišča ob Kolodvorski cesti, še posebej pri trgovini Borovo (časovno omejeno parkiranje),
- v Ulici Otona Zupančiča pri OŠ Mirana Jarca (enosmerno parkiranje) in pri Dijaškem domu,
- v Zadružni ulici pri ambulanti (2 parkirišča za invalide) pri Mercatorju in Begradu (3 parkirišča za invalide),
- v Belokranjski ulici pri Hofru in Sparu (7 parkirišč za invalide),
- pri Zdravstvenem domu na Delavski poti (1 parkirišče za invalide, 2 intervencijski poti),
- v Ul. 21. oktobra pri Lidlu (4 parkirišča za invalide),
- otroški vrtec v Čardaku 1,
- parkirišče pri Železniški postaji Črnomelj (1 parkirišče za invalide),
- parkirišče pri cerkvi v Vojni vasi,
- parkirišče pri Domu starejših Črnomelj (2 parkirišča za invalide) in
- parkirišče pri VDC Črnomelj,
- parkirišče za tovornjake v Kanižarici (potrebno ga je ustrezno označiti z horizontalno in vertikalno cestno prometno signalizacijo),
- parkirišča pri igriščih, vrtcu in Osnovni šoli Loka Črnomelj.

Prioritetno bo nadzor usmerjen v ugotavljanje kršiteljev, ki parkirajo svoja vozila na parkiriščih, ki so namenjena invalidnim osebam in na pločnikih.

- Občinski redarji lahko izvajajo nadzor hitrosti vožnje vozil v cestnem prometu s samodejnimi merilniki hitrosti. Opravljajo se lahko predvsem tam, kjer je izpostavljena problematika (prometne nesreče zaradi hitrosti) v bližini šol in vrtcev, ter v območjih, kjer je velika gostota pešcev in kolesarjev, ter tam, kjer to želijo in pričakujejo občani (Ul. Otona Župančiča, Kolodvorska cesta, Čardak, Kidričeva ulica, Pri stadionu, Majer, Ul. Staneta Rozmana, Vinška cesta, skozi Kanižarico, itd.).
- Medobčinska inšpekcija in redarstvo se je dogovorilo za sodelovanje z državnimi inšpekcijami, ko naleti na prekrške, ki niso v njihovi pristojnosti. Tudi v letu 2011 bodo v primeru potrebe z imenovanimi izvedene nekatere skupne akcije.

VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA:

Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), v nadaljevanju ZJRM, opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.
Občinski redarji Medobčinske inšpekcije in redarstva imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine Črnomelj.

Naloge za dosego cilja:

- Uporabljati je potrebno ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru (sprotno načrtovanje ukrepov).

V času vikendov, šolskih počitnic, praznikov in večjih javnih prireditev prihaja tudi do pojava kaznivih dejanj, ki so posledica vandalizma. Nadzor je potreben predvsem v okolici osnovnih šol in športnih igrišč v Ulici Otona Župančiča, Čardaku, ob Kidričevi ulici, območju Majer in v okolici cerkev na Trgu svobode ter v Vojni vasi. Še posebej je s področja vandalizma izpostavljena brv preko Lahinje (Majer).

- Zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah.

- Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu so policisti dolžni nuditi pomoč občinskim redarjem pri izvedbi posameznega postopka (ugotavljanje identitete, zadržanje na kraju prekrška ali kaznivega dejanja, obveščanje, itd.). Če občinski redarji ugotovijo, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, so dolžni v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Naloge za dosego cilja:

- V Medobčinski inšpekciji in redarstvu so v letu 2009 izdelali seznam varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine. Na podlagi tega je bil izdelan tudi načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk, kakor tudi zemljevid – karta preglednica, z vrisanimi obhodnimi relacijami. Te dokumente je potrebno sproti dopolnjevati z aktualnimi varnostnimi problemi in prilagajati tudi relacije ter čase samih obhodov in nadzorov s strani občinskih redarjev.

PRETOČNOST INTERVENCIJSKIH POTI:

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj Občinskega programa varnosti zagotoviti na teh poteh prisotnost redarjev Medobčinske inšpekcije in redarstva.
Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti

premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju občine Črnomelj. Zaradi tega je potrebno zagotoviti, da občinski redarji spoznajo območja na katerih se nahajajo intervencijske poti, in da lahko na ta način, s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v Občini Črnomelj, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Pristojna služba v Občinski upravi Občine Črnomelj ažurira izdelan načrt intervencijskih poti na območju občine Črnomelj.
- Pristojna služba v Občinski uprave Občine Črnomelj opravi operativni terenski ogled intervencijskih poti, jih po potrebi dodatno označiti in odpravi morebitne ovire, ki onemogočajo dostop intervencijskim vozilom na kraj interventnega dogodka (ograje, drevesa, stebri, itd.).
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva izdela načrt obhodov intervencijskih poti (izdelati tudi zemljevid – karto preglednico z vrisanimi obhodi občinskega redarja).
- Izdelati pisni dogovor o sodelovanju Medobčinskega inšpektorata in redarstva in koncesionarja za odvoz vozil.

VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE:

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar. Zato so občinski redarji kot pooblaščene uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Naloge za dosego cilja:

- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva sodeluje z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki deluje na območju občine (varovanje in nadzor).
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva je v letu 2009 izdelalo seznam objektov, obeležij, območij in spomenikov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine. Ta seznam je potrebno sproti ažurirati in dopolniti z aktualnimi podatki - evidenco.
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva izdela načrt obhodov objektov, obeležij, območij in spomenikov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine.
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva ažurira podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine. Ob teh objektih je potrebno zagotavljati pogostejšo preventivno prisotnost občinskih redarjev.

VARSTVO OKOLJA:

Izboljšati je potrebno pregled nad stanjem in dogajanji na področju varstva okolja ter povečati obseg in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinski redar aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike.

Naloge za dosego cilja:

- redarska služba še nadalje izmenjuje informacije z okoljsko inšpekcijo za učinkovit nadzor na tem področju,
- občinski redarji posebno skrb namenijo spoštovanju predpisov, ki se nanašajo na ohranjanje narave in razvrednotenja okolja (odpadki, odpadne vode, itd.). V primeru ugotovitve teh kršitev podajo ustrezne informacije in predloge pristojnim prekrškovnim organom in organom občinske uprave Občine Črnomelj,
- redarska služba ažurira karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE V OBČINI ČRNOMELJ IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer je potreba po obvladovanju te problematike s strani občinskih redarjev predvsem na področju varnosti v cestnem prometu, področju javnega reda in miru ter področja varovanja narave in okolja.
Glede na omejene pristojnosti in pooblastila bodo morali občinski redarji čas in območje svojega dela postopoma prilagoditi varnostnim potrebam v občini.

6. ORGANIZIRANOST, KADROVSKA SESTAVA IN VODENJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi Medobčinske inšpekcije in redarstva (Ur. list RS 68/2008), ki ga je sprejela Občina Črnomelj, Občina Metlika in Občina Semič. S tem odlokom so imenovane občine ustanovile ta organ skupne občinske uprave, določile ime in sedež organa, razmerje do občin soustanoviteljic, njegovo delovno področje, notranjo organizacijo, vodenje ter zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za njegovo delo.

Ustanoviteljske pravice občin in zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje organa skupne uprave, za kar so pristojni Občinski sveti, izvršujejo župani občin ustanoviteljic.
Župani imenujejo in razrešujejo predstojnika organa skupne občinske uprave (vodjo medobčinske inšpekcije in redarstva), sprejmejo kadrovski načrt, program dela in

finančni načrt medobčinske inšpekcije in redarstva, nadzorujejo delo ter dajejo skupne usmeritve glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja tega organa.

Sedež medobčinske inšpekcije in redarstva je v Občini Črnomelj na naslovu: Trg svobode 3, Črnomelj.

Poleg nalog, ki jih redar izvaja v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006), Zakonom o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 56/2008-1-UPB5 in štev. 58/09-ZVCP-1F), Zakonom o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), Zakonom o prekrških (Ur. list RS, štev. 3/2007-ZP-1-UPB4, 17 in 21/08-ZP-1E in 108/09-ZP-1F) in drugimi zakoni, kot tudi akti in predpisi občin, opravlja tudi naloge s področja inšpekcijskih zadev oziroma nudi pomoč občinskemu inšpektorju na način kot ga predpisuje Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, štev. 43/2007-ZIN-UPB1).

V nadaljevanju je v preglednici prikazana sistemizacija delovnih mest v Medobčinski inšpekciji in redarstvu ter zasedenost delovnih mest na dan 1.6.2011, kot sledi:

ZAP. ŠT.	DELOVNO MESTO, URADNIŠKI NAZIV	ŠTEV. DELOVNIH MEST	
		SISTEMIZACIJA	ZASEDENOST
1	Vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva - inšpektor	1	1
3	Občinski redar	2	2
	SKUPAJ	3	3

Delo redarjev je bilo v preteklem letu usmerjano preko tedenskih načrtov dela. V načrtih so bile upoštevane tudi sugestije in predlogi za učinkovito delo, ki so bile podane s strani vodstva Policijske postaje Črnomelj.

7. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA

Med materialne in druge pogoje za delovanje občinskih redarjev lahko uvrščamo prostore organa, opremo, ki jo uporabljajo redarji, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, štev. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, štev. 103/ 2007).
Zaposleni v tem organu uporabljajo pri svojem delu ustrezno delovno opremo in en službeni avtomobil Ford Fuision.
Za vodenje prekrškovnih postopkov je bilo potrebno nabaviti tudi ustrezno programsko opremo.

8. OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora občinski redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.
Poročilo občinskega redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja organa dolžan nemudoma oziroma takoj obvestiti župana Občine Črnomelj, oz. osebo, ki jo ta pooblasti.

Občinska redarja Medobčinske inšpekcije in redarstva od 1.1.2010 pa do 31.12.2010, nista uporabila nobenih prisilnih sredstev, prav tako pa tudi nobene osebe ni bilo potrebno zadržati zaradi storitve kaznivega dejanja ali prekrška.

9. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročil občinskih redarjev ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja občinskih redarjev vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

Na podlagi 1. odstavka 17. člena Zakona o občinskem redarstvu je župan občine, kjer ima sedež Medobčinska inšpekcija in redarstvo (Občina Črnomelj), dolžan ustanoviti komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskih redarjev na območju občine Črnomelj, Metlika in Semič.

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- Obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

10. POVZETEK OCENE

Ocena izvajanja občinskega programa varnosti je pokazala zadovoljivo stanje na tem področju, predvsem pa potrebo po nadaljnji krepitvi dela občinskih redarjev. Občinska redarja sta pričela v okviru Medobčinske inšpekcije in redarstva s svojim delom s 1.1.2010 in s svojimi aktivnostmi upravičila pričakovanja občin ustanoviteljic, predvsem pa prebivalcev, ki živijo na območju, ki ga ta redarja pokrivata. Za dosego ciljev, zadanih ob sprejemu Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj (11.6.2009), bo potrebna njihova še večja angažiranost, strokovnost in učinkovitost.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z redarsko službo, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju redarjev na območju občine Črnomelj in

njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Črnomelj ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

PREDLOG SKLEPA:
Občinskemu svetu občine Črnomelj se predlaga, da oceno izvajanja občinskega programa varnosti občine Črnomelj sprejme v predloženi vsebini.

Pripravil:
Vlado Dražumerič, občinski inšpektor

Predlagateljica:
Županja Mojca Čemas Stjepanovič,
dipl. univ. ekon

LITERATURA IN VIRI

- Ustava Republike Slovenije (Ur. list RS/I 33/91);
- Zakon o prekrških Ur. list RS, štev. 3/07-ZP-1-UPB4, 17 in 21/08-ZP-1E in 108/09-ZP-1F);
- Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 56/08-1-UPB5 in štev. 58/09-ZVCP-1F);
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08 in 79/09);
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (Ur. list RS, 70/06);
- Zakon o policiji (Ur. list RS 66/09- UPB);
- Kazenski zakonik-KZ-1. (Ur. list RS, 55/08);
- Zakon o kazenskem postopku (Ur. list RS, 32/07-UPB4);
- Zakon o občinskem redarstvu (Ur. list RS, 139/06);.
- Zakon o varuhu človekovih pravic (Ur. list RS, 71/93);
- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS 39/06-UPB in 70/08);
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, štev. 43/07-ZIN-UPB1);
- Zakon o vodah (Ur. list RS 67/02 in 57/08);
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. list RS 96/04);
- Pravilnik o policijskih pooblastilih (Ur. list RS 40/06 in 56/08);
- Učna gradiva, Policijska Akademija (2008) - Program osnovnega strokovnega usposabljanja občinskih redarjev;
- Poročilo o delu Policijske postaje Črnomelj;
- Poročilo o delu Medobčinske inšpekcije in redarstva;
- Uradna spletna stran Občine Črnomelj.

OBČINA ČRNOMELJ
8 340 Črnomelj, Trg svobode 3
tel. (07) 30-61-100, fax. (07) 30-61-130
e-mail: obcina.crnomelj@siol.net
http://www.crnomelj.si

K točki 9

Gradivo za sejo občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2011

KABELSKO RAZDELILNI SISTEM (KRS) V ČRNOMLJU

UVOD

V letu 1994 je podjetje INATEL d.o.o. Ljubljana pokazalo interes za izgradnjo KRS v mestu Črnomelj. To podjetje je nameravalo sistem graditi zračno, to pa je bilo že v tistem času neprimerno, saj je bilo v Prostorskih ureditvenih pogojih za ureditveno območje Črnomlja in naselij Kanižarica, Blatnik, Svibnik in Vojna vas (Skupščinski dolenjski list št. 14/90) zapisano, da se infrastruktura praviloma gradi podzemno.

V naslednjem letu 1995 je tudi podjetje TELECOM d.o.o. Metlika izkazalo interes po izgradnji KRS. Za razliko od podjetja INATEL d.o.o. je podjetje TELECOM d.o.o. zagotavljalo podzemno povezavo. Ker se je nakazal problem prekopov v zaščitenem in s prostorom omejenem starem mestnem jedru Črnomlja, je Občina Črnomelj sklicala sestanek s podjetjem TELECOM d.o.o. in podjetjem TELEKOM SLOVENIJE p.o.. Na tem razgovoru je bilo povedano, da sta se podjetji že dogovorili, da bo skozi ožje mestno jedro podjetje TELECOM d.o.o. lahko za potrebe kabelske televizije uporabilo že vgrajeno infrastrukturo, ki jo je v preteklosti izgradilo podjetje TELEKOM SLOVENIJE p.o.. Ta povezava je omenjena tudi v Sklepu župana, saj se nam zdi pravilno, da se tam, kjer je to mogoče, uporabijo že položene cevi. Za Občino Črnomelj je bila tako edino sprejemljiva podzemna izgradnja infrastrukture, ki bi z najmanj posegi reševala tako problematiko kabelske TV in ostalih telekomunikacij.

IZGRADNJA IN UPORABA KRS

Podjetje TELECOM d.o.o. je za namen izgradnje KRS pridobilo sklep župana, ki mu je zagotovil izključno pravico za izgradnjo KRS sistema v mestu Črnomelj, zaradi skupnega nastopanja s podjetjem TELEKOM SLOVENIJE p.o. (v isti jarek se polaga televizijski in telefonski kabel) in pravice uporabe prostora v njihovi kanalizaciji skozi mesto Črnomelj. Občina Črnomelj je v Sklepu tudi zapisala, da je za celoten poseg potrebno pridobiti vso potrebno dokumentacijo v skladu z veljavno zakonodajo. Tako je tudi preprečena kakršnakoli zmešnjava, ki bi se v prostoru lahko zgodila ob večjem številu različnih izvajalcev. Sklep župana o izključni pravici je veljal do konca leta 1999, z novim sklepom župana je bila ta pravica podaljšana do konca leta 2004.

Občina Črnomelj se ni obvezala za kakršnokoli finančno sodelovanje, ker je tu prisoten edino interes naročnikov (bodočih uporabnikov sistema). Najprej je ponudnik nameraval sprejemno postajo urediti v prostorih Doma starejših občanov Črnomelj, nato pa se je izkazala za boljšo varianto lokacija sprejemne postaje v prostorih Dijaškega doma v

Črnomlju. V letu 1995 je Dijaški dom Črnomelj sklenil najemno pogodbo s podjetjem TELECOM d.o.o. s čimer je bila zagotovljena lokacija sprejemne postaje. Investitor je na podlagi projektne dokumentacije (Ambiens d.o.o. Črnomelj, september 1997) pridobil gradbeno dovoljenje v letu 1998. Kako ponudnik izvaja svoje storitve v posameznih stanovanjskih blokih je predmet dogovora med njim in etažnimi lastniki ob upoštevanju zakona o stanovanjskih razmerjih.

Dijaški dom Črnomelj je v letu 1999 sklenil najemno pogodbo tudi s podjetjem Simobil d.d. za postavitev anten za potrebe mobilne telefonije in od takrat naprej smo bili obveščeni o težavah, tako s strani operaterja KRS, kakor tudi Dijaškega doma in samih uporabnikov.

Iz teh razlogov;

- izvajalec ni letno dostavljal podatkov za vris KRS v geografsko informacijski sistem in ni dostavljal letnih poročil ter planov,
- Zakon o elektronskih komunikacijah kakor tudi Odlok o gospodarskih javnih službah občine Črnomelj ne predvidevata KRS kot (izbirno) javno službo,
- Prebivalci mesta, predvsem v stan. naselju Čardak, so želeli drugega operaterja, ki je imel interes za izgradnjo KRS (Dolenjski kabel d.o..);

župan v letu 2004 ni podaljšal sklepa o izključni pravici izgradnje KRS.

Sklep župana o izključni pravici izgradnje KRS tudi ni mogoče tolmačiti kot koncesijo za izgradnjo in upravljanje z javno infrastrukturo, ki se lahko podeljuje na osnovi odloka občine in koncesijske pogodbe, temveč kot odločitev občine, da bo kot lastnik zemljišč, pa katerih poteka KRS, dovolila gradnjo le enemu ponudniku KRS.

Po začetnem desetletnem obdobju so se težave s KRS kar kopičile, tudi pri izgradnji javne infrastrukture smo imeli kar resne težave s KRS. Tako se pri izgradnji 1. faze obvoznice kljub tedenskim koordinacijam na gradbišču in izgrajeni novi kabelski kanalizaciji za KRS, le ta ne uporablja, še več, ponudnik KKS d.o.o. toži Direkcijo RS za ceste za škodo in je že večkrat brez dovoljenja posegal v rekonstruirano lokalno cesto, Ulico Heroja Starihe (nasproti vhoda v SECOP), o čemer tečeta dva kazenska postopka pred Okrajnim sodiščem v Črnomlju, zaradi kaznivega dejanja po 220. členu KZ-1 (poškodovanje tuje stvari). Občina v teh postopkih uveljavlja odškodninski zahtevek.

Seznanjeni smo tudi s tožbo Dijaškega doma v zvezi z najemom prostora za sprejem signalov za KRS. V tem primeru smo na vlogo KKS d.o.o. pred kratkim pisno pojasnili, da z najemom prostorov v Dijaškem domu občina nima nobene povezave. Direktorica Dijaškega doma Črnomelj je odgovorna ustanovitelju javnega zavoda in lastniku objekta dijaškega doma, ki stoji na zemljišču parc. št. 82/14 k.o. Črnomelj. Ustanovitelj Dijaškega doma Črnomelj in lastnik zemljišča ter objekta je Republika Slovenija, zato občina nima pristojnosti za reševanje najema posameznih delov stavbe, ki ni v njeni lasti ali v upravljanju javnega zavoda, ki ga je sama ustanovila. Za več informacij smo zaprosili Državno pravobranilstvo, od katerega pričakujemo pojasnila do seje občinskega sveta in bomo odgovor priložili.

Ponudnik kabelske TV, KKS d.o.o. navaja, da ima 1.500 uporabnikov sistema, ki bodo izgubili storitev takoj, ko bo moral odstraniti sprejemne antene na Dijaškem domu. Žal na to občinska uprava in občinski svet ne moreta vplivati. Ker ne razpolagamo z evidenco oz. poročili o izvedenih delih, tudi ne moremo preveriti, koliko uporabnikov ima ponudnik KKS d.o.o.

PREDLOG OBČINSKEMU SVETU

Predlagam, da Občinski svet Občine Črnomelj obravnava informacijo o kabelsko razdelilnem sistemu družbe KKS d.o.o. v občini Črnomlju in sprejme sledeča sklepa:

1. **Občinski svet Občine Črnomelj ugotavlja, da ne more vplivati na sklenitev najemnega razmerja med KKS d.o.o. in Dijaškim domom Črnomelj, saj nepremičnina, ki je predmet spora ni v lasti Občine Črnomelj in Občina Črnomelj tudi ni ustanoviteljica Dijaškega doma Črnomelj.**
2. **Občinski svet Občine Črnomelj apelira na KKS d.o.o. in Dijaški dom Črnomelj, da poskušata medsebojna razmerja urediti v obojestransko korist.**

Pripravili:
Vinko Kunič,
Srečko Janjoš,
Slavica Novak Janžekovič

Predlagatelj:
Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon., l.r.

Priloge:
- Sklep št. 34700-10/1999 z dne 30.12.1999
- Odgovor Državnega pravobranilstva – Zunanji oddelek Novo mesto, št. P-HO4-152/2009-AG z dne 19.9.2011
- Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v mesecu juniju 2011 »Obrazložitev delovanja družbe KKS, d.o.o., Damelj 4, 8344 Vinica« - predlagatelja Jožeta Veseliča, člana OS občine Črnomelj

---

Mnenje Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 4. redni seji, dne 26. 9. 2011, obravnaval **»Informacijo o kabelsko razdelilnem sistemu družbe KKS d.o.o. v občini Črnomelj«** in Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga naslednje:

— Odbor ugotavlja, da nima pristojnosti, da bi lahko vplival na sklenitev najemnega razmerja med KKS d.o.o. in Dijaškim domom Črnomelj, saj nepremičnima, ki je predmet spora niti ni v lasti Občine Črnomelj in Občina Črnomelj ni ustanoviteljica Dijaškega doma Črnomelj;
— Odbor apelira na KKS d.o.o. in Dijaški dom Črnomelj, da poskušata medsebojna razmerja urediti v obojestransko korist.

Predsednik Odbora za gospodarstvo in
komunalno infrastrukturo
Mag. Janez Gladek, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
8 340 Črnomelj, Trg svobode 3
tel. (068) 52-040, fax. (068) 51-117
e-mail: obcina.crnomelj@siol.net
http://www.crnomelj.si

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Črnomelj (Ur. list RS 87./99 z dne 28.10.1999) objavlja Župan Občine Črnomelj

S K L E P

-da se podjetju TELECOM MM d.o.o. Metlika, Gornje Dobravice 14, 8332 Gradac podaljša izključna pravica za izgradnjo kabelsko komunikacijskega sistema (KKS) v mestu Črnomelj z okolico po pogojih dosedanjega sklepa do 31.12.2004 z dodatnimi pogoji:

-da bo sprotno na svoje stroške posredoval standardizirane podatke za potrebe geografsko informacijskega centra (GIC) Bele krajine

-da bo na koncu vsakega leta posredoval občinski upravi poročilo o opravljenih delih in program za naslednje leto.

Številka: 34700-10/1999
Datum: 30.12.1999

ŽUPAN OBČINE ČRNOMELJ
Andrej FABJAN

OBČINA ČRNOMELJ
ČRNOMELJ
Trg svobode 3
2
ŽUPAN

REPUBLIKA SLOVENIJA
Državno pravobranilstvo
Zunanji oddelek Novo mesto,
Vrhovčeva 18
Tel./Fax: 07/33 77 080, 07/33 77 087

CREG002780

Pri odgovoru se sklicujte na našo številko!

Številka P-HO4-152/2009-AG
Datum: 19. 9. 2011

OBČINA ČRNOMELJ
v roke županji Mojci Čemas Stjepanovič
Trg svobode 3
8340 ČRNOMELJ

ZADEVA: **Problematika poslovanja družbe KKS d.o.o. Črnomelj/ ODGOVOR**
Vaša št.: **381-5/2010-9**

Spoštovani.

V vaši vlogi z dne 24. 8. 2011, nas kot zakonitega zastopnika Republike Slovenije pozivate, da za obravnavo na občinskem svetu podamo izčrpno pojasnilo glede spora, ki se vodi med Dijaškim domom Črnomelj in KKS inženiring in proizvodnja telekomunikacijskih sistemov d.o.o, Vinica (v nadaljevanju: družba KKS d.o.o). Res je, da je pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, pod opr. št. Pg 234/2010 tekel gospodarski spor med Republiko Slovenijo (Ministrstvo za šolstvo in šport) in družbo KKS d.o.o, in sicer zaradi izpraznitve poslovnega prostora v Dijaškem domu Črnomelj (v nadaljevanju: dijaški dom) ter odstranitve oseb in stvari, vzpostavitve prejšnjega stanja ter plačila uporabnine.

Kot vam je znano, je Republika Slovenija lastnica nepremičnine, ki v naravi predstavlja Dijaški dom Črnomelj. Republika Slovenija je z družbo Telecom MM lata 1995 sklenila pogodbo, katere predmet je bil najem podstrešnega prostora navedenega dijaškega doma in strehe za dejavnost kabelsko-komunikacijskega sistema za kabelsko televizijo in za sprejemno oddajno postajo Črnomelj. S sklepom Okrožnega sodišča v Novem mestu opr. št. St 7/2008 z dne 22. 9. 2008 je bil nad družbo Telecom MM d.o.o. začet in zaključen stečajni postopek in je bila po pravnomočnosti tega sklepa ta družba izbrisana iz poslovnega registra. Kadar pravna oseba neha obstajati zaradi zaključka stečajnega postopka nima pravnega naslednika (2. odstavek 171. člena Zakona o prisilni poravnavi stečaju in likvidaciji: ZPPSL) Glede na navedeno družba KKS d.o.o Vinica brez pravnega naslova in brez plačevanja uporabnine uporablja v svojo korist tujo stvar, saj z Republiko Slovenijo nima sklenjene pogodbe o najemu poslovnih prostorov, delov in naprav v dijaškem domu za dejavnost kabelsko komunikacijskega sistema za kabelsko televizijo in za sprejemno-oddajno postajo za Črnomelj. Glede na to, da KKS ni v pogodbenem odnosu z Republiko Slovenijo, ga je slednja večkrat pozvala, da odstrani vse antenske in druge naprave v zvezi s CATV, izprazni poslovni prostor ter ga vrne skupaj s ključi praznega stvari in oseb. Družba KKS d.o.o tega ni storila, temveč je Republiko Slovenijo zgolj obvestila, da je pravna naslednica družbe Telecom MM d.o.o, kar pa kot je bilo že omenjeno ne drži.. Sodišče je tako po izvedenem dokaznem

postopku, v sodbi z dne 26. 5. 2011, razsodilo, da je tožbeni zahtevek Republike Slovenije utemeljen in da je družba KKS d.o.o. v roku 60 dni od izdaje sodbe sodišča prve stopnje dolžna odstraniti nosilce anten in antene s strehe in dimnikov, odstraniti klimatsko napravo, razdelilno in elektro omaro ter vse ostale stvari in predmete, ki jih uporablja za dejavnost kabelsko komunikacijskega sistema za kabelsko televizijo in sprejemno oddajno postajo za Črnomelj ter izprazniti vse morebitne ostale prostore prazne oseb ter stvari skupaj s ključi vhodnih vrat izročiti Republiki Sloveniji. Nadalje je sodišče odločilo, da je družba KKS dolžna vzpostaviti prejšnje stanje podstrešnega prostora in strehe dijaškega doma, strokovno zamenjati kritino ter plačati uporabnino za čas od oktobra 2008 dalje ter Republiki Sloveniji povrniti pravdne stroške, vse v roku 15 dni pod izvršbo. Sodba Okrožnega sodišča v Novem mestu še ni pravnomočna, ker je družba KKS d.o.o. zoper njo, kot v svoji vlogi ugotavljate že sami, dne 13. 7. 2011, vložila pritožbo.

V konkretni zadevi torej spor med Republiko Slovenijo in družbo KKS d.o.o. še ni pravnomočno zaključen, zaradi česar je vsakršno podrobno komentiranje sodbe in podajanje izčrpnih stališč oziroma pojasnil preuranjeno in bi pomenilo nedopustno prejudiciranje zadeve. Upoštevajoč navedeno vas obveščamo, da se septembrske seje občinskega sveta vaše občine, kljub napovedanemu vabilu, ne bomo udeležili.

Glede vaše poizvedbe o tem, ali obstaja možnost, da bi družba KKS d.o.o. v nadaljevanju še uporabljala oziroma najela poslovne prostore v dijaškem domu, pa vas obveščamo, da so po stališču Republike Slovenije, kot lastnice navedenega dijaškega doma, medsebojna razmerja in zaupanje med strankama spora tako porušena, da kakršnokoli sklepanje novih pogodb ne pride v poštev.

Lepo vas pozdravljamo.

S spoštovanjem.

Antonija Grahek
državna pravobranilka

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki_____

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v mesecu juniju 2011

Zadeva: OBRAZLOŽITEV DELOVANJA DRUŽBE KKS D.O.O., Damelj 4, 8344 VINICA

Namen družbe KKS d.o.o., Vinica je predstavitev delovanja.
Družba deluje že vse od leta 1995 in ima podeljeno koncesijo. Preimenovala se je iz družbe Telecom d.o.o. in je njena pravna naslednica.
Družba ima 1500 uporabnikov kabelskega sistema, kateri sprejemajo TV in radijski signal. Če se občinski svet odloči za drugačno rešitev kot omogočitev nadaljnjega poslovanja omenjene družbe, bodo uporabniki, ki so plačali za napeljavo do njihovih TV in radijskih sprejemnikov, ostali brez slike.

Družba ima že razpeljane vode za priključitev na optični kabel, kar pomeni, da se lahko izognemo ponovnemu prekopavanju.

Priloženo gradivo bo občinski svet seznanilo z vso problematiko družbe.
Namen obrazložitve je občinski svet seznaniti s stanjem in problematiko družbe.

Predlog sklepa:

Občinskemu svetu predlagam, da obrazložitev obravnava in sprejme sklep za nadaljevanje poslovanja družbe ter za obnovitev družbine pogodbe z Dijaškim domom.

Pripravil:
Jože VESELIČ

Predlagatelj:
Jože VESELIČ, Občinski svetnik

KKS d.o.o.
Damelj 4
8344 Vinica

Črnomelj, 18.06.2011

SVETNIKI OBČINE ČRNOMELJ

Zadeva: **PREDSTAVITEV POSLOVNE DEJAVNOSTI oziroma njenih PREDNOSTI**

Kabelsko komunikacijski sistem deluje na področju občine Črnomelj vse od leta 1995. Podjetje izvaja napeljave telekomunikacijskih sistemov, predvsem kabelskih TV sistemov. **Že v samem začetku delovanja družbe smo poleg svojega osnovnega dela (to je izgradnja kabelskega TV sistema) obnovili in razširili obstoječo infrastrukturo za telefonijo v samem mestu Črnomelj, še pomembnejša pa je bila izvedba telefonije v oddaljenejših naseljih in vaseh, ki te prepotrebne infrastrukture sploh še niso imele.**
Kabelski sistem, imenovan Bela krajina povezuje naročnike v mestu Črnomelj in obrobna naselja ter okoliške vasi.
Sistem je najsodobneje projektiran z zmogljivostjo do 865 MHz.
Vsi primarni in sekundarni razvodi kabelske kanalizacije so izvedeni pod zemljo, zaščiteni v PVC in/ali alkaten ceveh. Cevi so položene v ravnih linijah, na minimalni globini 0,8 m, na travnatih površinah 1,2 m, in sicer od jaškov do samostoječih omaric.
Vsa kabelska kanalizacija je položena po načinu dvojnih cevi (dvojnih kapacitet). S tem si lahko kadar koli omogočimo razširitev naše dejavnosti, predvsem nudenja naprednih telekomunikacijskih storitev (npr.optika). Vse to nam odpira opcije dodatnih virov prihodka, kar pomeni tudi prispevanje dodatnega deleža dajatev v občinski proračun, kar pa zagotovo ni zanemarljivega pomena.
Način izvedbe ravnih linij kabelske kanalizacije omogoča:
- hitro in enostavno zamenjavo obstoječih kablov brez dodatnih gradbenih posegov (to je brez prekopavanj zemljišč, cestišč,...)
- nadaljno uvlečenje kablov za potrebe telekomunikacijskih storitev.
Ena pomembnejših prednosti tovrstne, to je podzemne izvedbe instalacij je vsekakor maksimalna zaščita pred udarom strele, kot tudi zaščita pred drugimi radiofrekvenčnimi motnjami.
Sistem kabelskega omrežja , ki torej deluje že vse od leta 1995, izgrajen pa je z veliko truda in ogromno lastnih sredstev po vseh načelih napredne telekomunikacijske tehnologije, je avtomatiziran do te mere, da za svoje tekoče delovanje občasno potrebuje le odlično usposobljeno dežurno vzdrževalno službo.
Vedno smo skušali po svojih močeh pomagati k napredku občine in njenih občanov, tako da smo brezplačno izvedli kabelske priključke za TV in radijski signal za črnomaljske šole, vrtce in nogometni klub.

KKS d.o.o.
Direktor:
Miran Krautberger

KKS d.o.o.
Damelj 4
8344 Vinica

Črnomelj, 14.06.2011

SVETNIKI OBČINE ČRNOMELJ

Spoštovani,

Z vsem spoštovanjem Vašega truda in zanosa, ki Vas vodita pri reševanju tegob nas običajnih občanov, kot tudi dela občanov, ki se borimo za obstoj svojih družinskih podjetij, sedaj tudi naša družba KKS s.o.o. na Vas naslavlja prošnjo, s katero upamo, da boste razbrali srž problematike in pripomogli k nadaljevanju neoviranega dela naše družbe.

V mestu Črnomelj delujemo, najprej kot družba TELECOM MM d.o.o. METLIKA, v nadaljevanju poslovanja kot družba KKS d.o.o., vse od leta 1995.
S problematiko, ki je ozko, najožje zadevala naše dolgoletne stranke, to je občane občine Črnomelj, presegala pa je že okvire delovanja našega podjetja, smo sprotno seznanjali, in ko ni šlo več drugače, prosili za posredovanje tudi predhodne občinske službe, sedaj tudi že novo strukturo delujoče občinske službe. Vse do sedaj v nobenem primeru nismo prejeli nikakršne vzpodbude, ki bi nam omogočila kolikor toliko normalno delo, to je delo brez (dobesedno) vsakodnevnega boja za obstanek za javno dobro naših strank in s tem resnično težkih psihičnih pritiskov, ki jih ob tem doživljamo.

V prilogi Vam pridajamo dopis, z dne 14.04.2011, ki smo ga naslovili na gospo županjo Mojco Čemas Stjepanovič. Iz dopisa boste najlažje razbrali bistvo našega boja, in upamo, da tudi celovitost truda, ki ga v vseh letih dajemo obstoju sistema omrežja kabelske televizije, s tem pa seveda v prvi vrsti našim pogodbenim strankam, ki nam zaupajo že vse od leta 1995. Našemu zaprosilnemu dopisu je gospa županja namenila zgolj suhoparen odgovor, ki Vam ga prav tako prilagamo.

Zaupamo Vaši presoji in pronicljivemu umu, ki naj Vas vodita tudi pri proučevanju naše problematike in Vas prosimo, da ustavite ozke interese določene strukture, ki ji ni mar obstoja družinskega podjetja, ki se z vsemi sredstvi in močmi trudi za dobrobit svojih strank, to je občanov občine Črnomelj.

Zahvaljujemo se Vam za vso pozornost in pomoč.

S spoštovanjem,

KKS d.o.o.

Direktor:
Miran Krautberger

KKS d.o.o.
Damelj 4
8344 Vinica

Črnomelj, 14.04.2011

OBČINA ČRNOMELJ
Gospa županja Mojca Čemas Stjepanovič
Trg svobode 3
8340 Črnomelj

Zadeva: Z A P R O S I L O

Spoštovani,

Naše podjetje, najprej kot družba TELECOM MM d.o.o. METLIKA, v nadaljevanju poslovanja kot družba KKS d.o.o., deluje v mestu Črnomelj od leta 1995. Z Vaše strani, to je s strani Občine Črnomelj nam je bil tega leta podan sklep z dodelitvijo izključne pravice za izgradnjo omrežja KKS (kabelsko komunikacijski sistem). Občini je projekt izgradnje kabelskega omrežja predstavljal **javni interes**, zaradi česar ste naši družbi dodelitev navedene koncesije pogojevali s podzemeljsko izvedbo omrežja KKS (ne glede na težavnost terena). V omrežje KKS smo v nadaljevanju izgradnje povezali tudi okoliške vasi, kjer so vsa dela zaradi težavnih kategorij zemljišč in velike medsebojne oddaljenosti našemu podjetju pomenila velik investicijski zalogaj.

Kakor smo predhodno sestavo občinske službe vztrajno seznanjali in tudi prosili za pomoč, smo ogromno truda porabili, pa še bomo, z našim delodajalcem poslovnih prostorov, to je **Dijaškim domom Črnomelj** pod vodstvom ravnateljice **Vesne Doltar**. V predmet najema spada tudi antenski stolp na strehi Dijaškega doma, kjer so že vse od začetka našega delovanja nameščene sprejemne antene omrežja KKS. Lahko bi rekli, da je bilo vse do vstopa **družbe Simobil** (leta 2000) v Črnomelj, naše medsebojno sodelovanje korektno. Ko pa je ravnateljica Vesna Doltar družbi Simobil na taisti strehi in istem antenskem stolpu dovolila postaviti oddajni stolp za delovanje mobilne telefonije (seveda **brez našega soglasja**, ki imamo v neposredni bližini svoje sprejemne antene za kabelsko televizijo), nam je začela milo rečeno pošteno nagajati. Od zamenjave ključavnic, klicanja raznih inšpekcijskih služb, vlaganja tožb v smislu našega izgona iz prostorov Dijaškega doma, odstranitve antenskega sistema, onemogočanje rednega vzdrževanja antenskega stolpa ... Poudarjamo, da je vse tožbe, ki jih je v imenu Dijaškega doma vložila, tudi na vseh nivojih za to pristojnih sodišč tudi izgubila.
Sporna radiobazna mobilna postaja v samem središču Črnomlja, nad glavami otrok, ki v neposredni bližini obiskujejo vrtec, šolo, knjižnico,... pa očitno razen naše družbe in krajanov ni motila prav nikogar. Delovanje radiobazne postaje Simobila nam je povzročalo (in nam še vedno) motnje v delovanju in vzdrževanju omrežja KKS. Naša družba se je s tožbami dolgo časa borila proti Simobilu, da bi lahko sistem KKS nemoteno deloval in tako s signalom neovirano oskrboval naše dolgoletne stranke, to je **občane občine Črnomelj**.

Na vse to in še veliko več smo opozarjali prejšnjo občinsko službo, kot tudi vse za to pristojne službe, vlagali prošnje, skratka vodili bitko tako za preživetje naše družbe in preživljanje zaposlenih, kot tudi za **javno dobro naših strank, spoštovanih občanov.**

Ko je našo družbo v nadaljevanju nasledila družba KKS d.o.o. (z istim direktorjem, to je Miranom Krautbergerjem), smo ravnateljico Vesno Doltar prosili za podpis nove najemne pogodbe. Seveda je bil odgovor negativen, tudi na vse nadaljnje prošnje smo dobivali z vso aroganco prežete negativne odgovore. Vse z namenom diskreditacije naše družbe, in dolgoletne namere izselitve iz najetih prostorov brez utemeljenih razlogov.

V mesecu aprilu 2010 smo tako prejeli s strani Državnega pravobranilstva **Poziv na izpraznitev poslovnega prostora, na odstranitev antenskega sistema in naprav na strehi Dijaškega doma do najkasneje 30.04.2010, naprej pa z grožnjo z opominom pred tožbo.** Ali si mogoče vse te institucije predstavljajo, da je celoten sistem omrežja KKS, speljan v sprejemno oddajno postajo (ki predstavlja srce omrežja KKS), moč odpeljati kot kamion s pohištvom?!
Kot smo ves čas poudarjali, je **prestavljanje takšnega zvezdastega sistema omrežja KKS nemogoče opraviti**, še posebej zaradi odličnih sprejemnih pogojev televizijskih (radijskih) signalov. Namreč, vse strokovne meritve, ki smo jih opravljali dve leti pred začetkom izvajanja kakršnih koli del, to je v letih 1993-1995 so pokazale, da je mikrolokacija Dijaškega doma optimalna za sprejem in oddajo TV/radijskih signalov. Navedena mikrolokacija predstavlja središčno točko za distribuiranje storitev KKS, kar pomeni, da imajo vse naše stranke (občani) **enako kvaliteto sprejema TV/radijskih signalov, ne glede na oddaljenost njihovih domov.**

Ker z ravnateljico Vesno Doltar nismo in tudi ne moremo vzpostaviti nikakršnih stikov, kar smo, verjemite, vsa ta leta še in še poskušali, sedaj prosimo Vas, draga gospa županja, da za **zaščito širšega družbenega interesa občanov,** ki so naše dolgoletne stranke, kot seveda tudi za zaščito naše družbe in vseh zaposlenih, posredujete za podpis nove najemne pogodbe pri ravnateljici Doltar.
Seveda pa ni zanemarljivo, da naša družba vsa leta tudi zaposluje in s tem daje kruh družinam, prav tako pa vsa leta delovanja prispevamo svoj delež dajatev v občinski proračun. Radi bi, za to si z vsemi močmi tudi prizadevamo, da bi vsaj tako ostalo tudi v bodoče.
V primeru izselitve omrežja KKS iz Dijaškega doma bi ostalo približno 1.500 naročnikov, to je občanov občine Črnomelj, brez telekomunikacijskih storitev. Kaj bi to pomenilo za njih v že tako krizni situaciji, si lahko le predstavljamo.

Zatorej Vas naprošamo, da nam v najkrajšem možnem roku posredujete Vaš odgovor, iz katerega bo razvidno, da se zavzemate za rešitev omrežja KKS, in s tem za širši družbeni interes občanov. Pristojnemu sodišču moramo namreč predati Vaše stališče najkasneje do dne 21.04.2011.

Že vnaprej se Vam zahvaljujemo za Vaš trud in Vam želimo vse dobro.

S spoštovanjem in z lepimi pozdravi,

KKS d.o.o.
Direktor:
Miran Krautberger

Na podlagi 38. člena Statuta Občine Črnomelj (Ur. list RS 39./95) objavlja Župan Občine Črnomelj

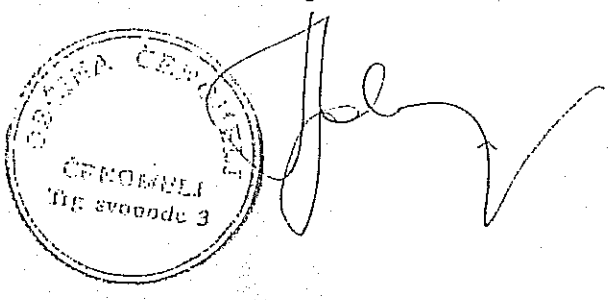
S K L E P

da se podjetju TELECOM d.o.o. Metlika, Gornje Dobravice 14, 68332 Gradac dodeli izključna pravica za izgradnjo kabelsko razdelilnega sistema (KRS) v mestu Črnomelj.

Podjetje TELECOM d.o.o. je izbran zaradi skupnega nastopanja s podjetjem TELEKOM Slovenije p.o., poslovna enota Novo mesto in je s tem pridobil pravico uporabe prostora v njihovi kanalizaciji skozi mesto Črnomelj. Pravica je podeljena tudi zaradi izgradnje podzemne mreže KRS povsod tam, kjer je to mogoče. Za celoten poseg je potrebno pridobiti vso potrebno dokumentacijo v skladu z zakonom.

Do konca leta 1995 mora biti sistem zgrajen vsaj na delu teritorija mesta Črnomelj, ker v nasprotnem primeru izključna pravica preneha in sklep ne velja več.

ŽUPAN OBČINE ČRNOMELJ
Andrej FABJAN

KKS d.o.o.
Damelj 4
8344 Vinica

Črnomelj, 28.01.2009

DIJAŠKI DOM ČRNOMELJ
Otona Župančiča 7
8340 Črnomelj

Gospe ravnateljici Vesni DOLTAR

Spoštovani,

Ker se na naš dopis in prošnjo za izdajanje računov za najem poslovnega prostora, kot tudi za obnovitev pogodbe o najemu poslovnega prostora naši družbi KKS d.o.o., kot pravni naslednici družbe TELECOM MM d.o.o. METLIKA, ne odzivate, Vas tako še enkrat naprošamo, da pristopite k reševanju dotične zadeve.
Z našim ponovnim dopisom Vas hkrati naprošamo, da vse zadrege našega poprejšnjega sodelovanja 'pospravite v oddaljen predal', in z vsem spoštovanjem dobre poslovne etike z našo družbe (ki deluje z istim lastnikom in z enako poslovno dejavnostjo) vzpostavite poslovni odnos, ki si bo to ime tudi zaslužil, da bomo lahko normalno opravljali svoje delo, kar pa je tudi naš edini cilj.

Z upanjem na rešitev Vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

KKS d.o.o.

Direktor:
Miran Krautberger

KKS d.o.o.
Damelj 4
8344 Vinica

Črnomelj, 23.10.2008

DIJAŠKI DOM ČRNOMELJ
Otona Župančiča 7
8340 Črnomelj

Gospe ravnateljici Vesni DOLTAR

Zadeva: IZDAJANJE RAČUNOV / Pogodba o najemu poslovnega prostora

Spoštovani,

Ker osebno z Vami nismo uspeli stopiti v kontakt, Vam v nadaljevanju podajamo sledeče:

Zgoraj navedena družba KKS d.o.o. Vas naprošamo, da nam kot pravni nasledniki družbe TELECOM MM d.o.o. METLIKA račune za najem poslovnega prostora nadalje pošiljate na naš zgoraj navedeni naslov.
Pridajamo Vam tudi kopijo potrdila o registraciji.

Naprošamo Vas, da nam omogočite obnovitev pogodbe o najemu poslovnega prostora, ki ga je do sedaj imela v najemu družba TELECOM MM d.o.o. METLIKA.

S spoštovanjem,

KKS d.o.o.
Direktor
Miran Kranjberger

DIJAŠKI DOM
Otona Župančiča 7
8340 Črnomelj
Tel.: 07/30-62-160
fax: 07-30-62-175
E-pošta: dd-crnomelj@guest.arnes.si
WWW: www.d-crnomelj.nm.edus.si

Datum : 29.1.2009

KKS d.o.o
Damelj 4
8344 Vinica

Spoštovani,
Pošiljam odgovor na vaš dopis z dne 28.1.2009.

1. Izdajanje računov ne bo, ker družba Telecom MM D.o.o., ne obstaja več.
2. Obnovitev pogodbe ne bo, ker omenjene družbe ni, je izbrisana iz registra.
3. Najem poslovnega prostora družbi KKS d.o.o, se ne bo izvedel, oziroma nove pogodbe in nadaljnjega sodelovanja nebo.

4. Kot sem že v prejšnjem dopisu zahtevala, sedaj že drugič zahtevam odstranitev vseh naprav in izpraznitev poslovnega prostora ter predaja ključev v zakonitem roku.

5. V kolikor bo realizirano, potem ne bo prišlo do tožbe, primer je predan Državnemu pravobranilstvu.

S spoštovanjem,

Vesna Doltar, ravnateljica

Veko Planinc, predsednik Sveta DD Črnomelj

DIJAŠKI DOM ČRNOMELJ OTONA ŽUPANČIČA

BMB Electronic d.o.o., Nove Fužine 26, Ljubljana

tel.: +386 -1- 546 31 00
fax: + 386 -1- 546 30 15

e-mail: bmb@siol.net
http://www.bmb-electronic.si

ŽR: 02078-0020326670, Nova LB
davčna številka: 73031488

BMB Electronic razvoj, projektiranje in proizvodnja komunikacijskih naprav d.o.o., Nove Fužine 26, Ljubljana,
ki ga zastopa direktor Bela Čerpnjak, univ.dipl.ing.elektronike

podaja svoje strokovno mnenje glede

PRIMERNOSTI MIKROLOKACIJE GLAVNE POSTAJE ZA OMREŽJE KABELSKO KOMUNIKACIJSKEGA SISTEMA ČRNOMELJ

v lasti podjetja KKS d.o.o., Damelj 4, Vinica

Kot specialist za izgradnjo telekomunikacijskih sistemov spodaj podpisani Bela Čerpnjak, univ.dipl.ing.elektronike, lastnik družbe BMB Electronic, Ljubljana, ki aktivno deluje tako v Sloveniji, kot tudi v tujini, na zaprosilo družbe KKS d.o.o., Damelj 4, Vinica,
podajam
strokovno mnenje o primernosti mikrolokacije glavne postaje (GP) omrežja kabelsko komunikacijskega sistema (omrežje KKS) v mestu Črnomelj z okoliškimi vasmi,

in sicer:

GP omrežja KKS je locirana na najvišji možni točki v mestu Črnomelj, to je na strehi Dijaškega doma v Črnomlju, kar omogoča sprejemanje signalov iz bližnjih in oddaljenih oddajnikov ter iz glavnih in pomožnih oddajnikov. To pomeni, da v primeru izpada enega izmed oddajnikov GP taisti signal sprejema iz drugega oddajnika, s tem pa zagotavlja 100% pokritost v premeru 360 stopinj. Nižje ležeče lokacije teh sprejemnih pogojev ne omogočajo.

Centričnost navedene mikrolokacije GP je izrednega pomena za naročnike omrežja KKS, saj približno enaka razdalja kabla omrežja KKS do vseh naročnikov (ne glede na oddaljenost njihovih domov)in zvezdasti način izvedbe omrežja KKS omogočata enako kvaliteto sprejema TV/radijskih signalov. Iz GP omrežja KKS vodijo štiri primarne linije signala omrežja KKS, kar pomeni, da do sočasnega sesutja omrežja KKS ne more priti. Ob najslabših pogojih delovanja (kot so atmosferske motnje, izpadi električnega omrežja, poškodba kabla na terenu s strani tretjih oseb ter drugi nepredvidljivi zunanji dejavniki) lahko pride do izpada signala omrežja KKS le pri največ 1/4 naročnikov.

BMB Electronic d.o.o., Nove Fužine 26, Ljubljana

tel.: +386 -1- 546 31 00
fax: + 386 -1- 546 30 15

e-mail: bmb@siol.net
http://www.bmb-electronic.si

ŽR: 02078-0020326670, Nova LB
davčna številka: 73031488

Ker na radiofrekvenčnem spektru vlada velika zmeda, kar pomeni, da se TV/radijski programi nenehno selijo iz kanala na drug kanal, spreminjajo se oddajni parametri, dodajajo in odvzemajo se TV/radijski programi, teh odličnih sprejemnih pogojev, ki jih omogoča mikrolokacija GP na strehi Dijaškega doma ni moč najti na nobeni drugi lokaciji v bližini Črnomlja. Za skrbno izbiro te lokacije so bile potrebne predhodne strokovne meritve, opravljene že v letih 1993-1995, lokacija GP pa omogoča optimalno redistribucijo različnih signalov.

V primeru preselitve GP omrežja KKS na drugo lokacijo bi to za naročnike pomenilo nesprejemljivo kakovost TV/radijskega signala. Poslabšana kvaliteta bi nastala vsled povečanega števila ojačevalnikov v kaskadi, kar pomeni, da bi bilo zaradi daljše linije omrežja KKS (in s tem večjega dušenja po kablu) potrebno do končnega uporabnika (naročnika) instalirati dvakrat večje število ojačevalnikov. To pa bi za **naročnika pomenilo bistveno slabšo kvaliteto (nesprejemljivo) TV/radijskega sprejema signala**, kot tudi **bistveno zmanjšano kapaciteto prenosa podatkov.**
Ob anomalijah, to je najslabših pogojih delovanja (našteti v 3.odstavku) bi v primeru preselitve GP omrežja KKS iz zdajšnje lokacije prišlo do **izpada signala omrežja KKS pri 100% deležu naročnikov.**

Ljubjana: 21.04.2011

BMB Electronic d.o.o.

Direktor:
Bela Čerpnjak,univ.dipl.ing.

BMB Electronic d.o.o. Ljubljana 2

OBČINA ČRNOMELJ K točki 10
OBČINSKI SVET OBČINE ČRNOMELJ

Gradivo za sejo občinskega sveta Občine Črnomelj v mesecu oktobru 2011

ZADEVA: Informacija o stanju gospodarstva v občini Črnomelj v letu 2010

S strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, izpostava Novo mesto (v nadaljevanju: AJPES) smo konec meseca maja pri tukajšnji občinski upravi prejeli dopis v katerem sporočajo, da nam zaradi zmanjšanja kadrov v izpostavi, posebne informacije za občino Črnomelj (kot smo jo s strani AJPES-a pridobivali običajno) ne morejo pripraviti. Pripravili in posredovali pa so nam Informacijo o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji za leto 2010. V omenjeni Informaciji je po novem večina podatkov obdelanih za območje celotne Jugovzhodne regije in ne več za vsako občino posebej. Obdelanih je tudi nekaj podatkov, ki so podani za vsako občino v regiji posebej, in jih je tako mogoče primerjati med vsemi navedenimi občinami iz območja Jugovzhodne regije.

V želji, prikazati podatke zgolj za območje občine Črnomelj in ne za območje celotne Jugovzhodne regije, smo strokovne službe občinske uprave pripravile samostojno Informacijo o stanju gospodarstva v občini Črnomelj v letu 2010 (v nadaljevanju: Informacija). Večina podatkov je pridobljenih iz Informacij pripravljenih s strani AJPES-a, v veliko pomoč pa so nam bili tudi podatki, ki smo jih pridobili pri Zavodu RS za zaposlovanje (enota Novo mesto) in Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine.

V sled navedenega je gradivu priložena zgolj Informacija o stanju gospodarstva v občini Črnomelj v letu 2010 in ne Informacija, ki zajema obdelavo podatkov za celotno Jugovzhodno regijo.

Po podatkih iz priložene informacije je razvidno, da je bilo v letu 2010 v občini Črnomelj ustvarjenih za 309,5 mio EUR čistih prihodkov od prodaje (278,8 mio EUR so ustvarile družbe in 30,7 mio EUR so ustvarili samostojni podjetniki) in bilo 2.701 zaposlenih (2.391 v družbah in 310 zaposlenih podjetnikov). V letu poprej (2009) je bilo v enakem obdobju zaposlenih 2.465 oseb, kar pomeni, da je bilo v letu 2010 zaposlenih 236 oseb oz. 8,74% več kot v letu poprej.

Iz informacije povzemamo tudi naslednje pomembne podatke, ki kažejo na stanje gospodarstva v naši občini.

GOSPODARSKE DUŽBE:

Na območju občine Črnomelj je bilo konec leta 2010 registriranih 245 gospodarskih družb. Družbe občine so v letu 2010 ustvarile za 278,8 mio EUR čistih prihodkov od prodaje. Skupaj je bilo v Sloveniji ustvarjenih za 4.828,5 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, od tega 4.052,6 mio EUR na Dolenjskem in 414,4 mio EUR v Beli krajini.

V letu 2010 je povprečna mesečna bruto plača na delavca v občini Črnomelj znašala 1.017 EUR/zap., kar pomeni 35 % manj kot na ravni Slovenije. V Sloveniji je bila v letu 2010 povprečna mesečna bruto plača na delavca 1.373 EUR. Regijska povprečna mesečna plača je presegla državno povprečje za 7,6 %.

Čisti dobiček v letu 2010 je v občini Črnomelj izkazalo 156 družb, kar je 9 družb (6%) več kot leto poprej. V obsegu je čisti dobiček presegel čisto izgubo, kar pomeni da so družbe občine v tem letu izkazale neto čisti dobiček, medtem ko so v letu poprej poslovale z neto čisto izgubo.

SAMOSTOJNI PODJETNIKI:
Samostojni podjetniki občine so v letu 2010 ustvarili 30,7 mio EUR čistih prihodkov od prodaje. 406 podjetnikov je skupaj v povprečju zaposlovalo 310 zaposlenih. Največ podjetnikov je v letu 2010

opravljalo dejavnost gradbeništva, nato sledi področje predelovalnih dejavnosti in nazadnje še dejavnost trgovine – vzdrževanje in popravilo motornih vozil.

312 podjetnikov iz območja občine Črnomelj je skupno ustvarilo za 1,9 mio EUR dohodkov, 94 podjetnikov pa za slabih 0,5 mio EUR odhodkov.

STRUKTURA BREZPOSELNOSTI V OBČINI ČRNOEMLJ:

V letih 2009 in 2010 je gospodarska kriza povzročila bistveno povečan obseg števila brezposelnih oseb. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bilo (na ravni Slovenije) konec leta 2010 za 13,8 % več registriranih brezposelnih oseb kot konec leta 2009. V enakem obdobju je bila brezposelnost visoka tudi na ravni občine Črnomelj.

V občini Črnomelj je bilo v letu 2010 (mesec december) brezposelnih 1.137 oseb, kar je za 22 % več kot v enakem obdobju leto poprej. Brezposelne osebe v občini predstavljajo 1 % vseh brezposelnih oseb v Sloveniji v enakem obdobju.

V občini je največ brezposelnih oseb (47,1 %) z nedokončano osnovno šolo (I. stopnja izobrazbe).

Gradivu je poleg Informacije priložena tudi primerjava informacij o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj med letom 2009 in 2010.

PREDLOG OBČINSKEMU SVETU:
Občinskemu svetu predlagamo, da sprejme naslednji sklep:
Sprejme se sklep o sprejemu Informacije o stanju gospodarstva v občini Črnomelj v letu 2010.

Pripravila:
Tanja Peteh, l.r.

Predlagatelj gradiva:
Mojca ČEMAS STJEPANOVIČ, univ. dipl. ekon.
županja, l.r.

Mnenje Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo:

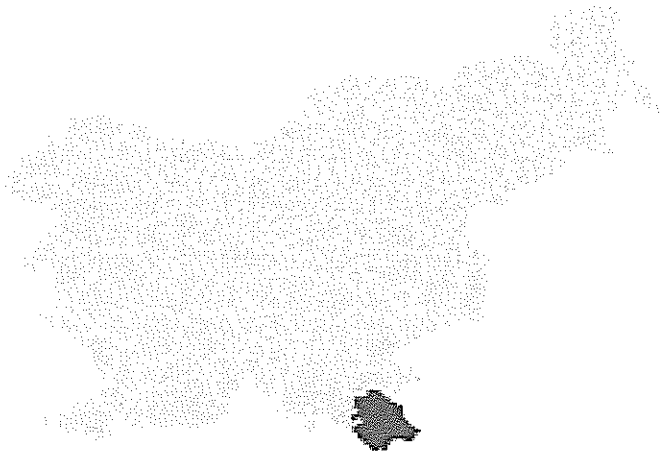
Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 4. redni seji, dne 26. 9. 2011, obravnaval **»Informacijo o stanju gospodarstva v občini Črnomelj v letu 2010«** in Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga naslednje:

1. da gradivo obravnava in ga kot informacijo sprejme v predlagani vsebini;
2. da pripravljavec gradiva v bodoče (z naslednjim letom) pripravi »Informacijo o stanju gospodarstva v Beli krajini v posameznem letu«;
3. da se strokovne službe Občine Črnomelj zadolži, da do konca meseca oktobra 2011 pripravijo »Informacijo o stanju gospodarstva v Beli krajini za leto 2010«
4. da se Občino Črnomelj zadolži, da v zadnjem tednu meseca oktobra 2011 organizira sestanek za vse člane vseh treh belokranjskih Odborov za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo na temo reševanja gospodarske problematike v Beli krajini. Osnova za pristop k poenotenju strategije gospodarstva in k analizi gospodarskega stanja v Beli krajini bo predhodno izdelana »Informacija o stanju gospodarstva v Beli krajini v letu 2010«, ki je predmet predhodne (4) točke.

Predsednik Odbora za gospodarstvo in
komunalno infrastrukturo
Mag. Janez Gladek, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
Telefon: 07/ 30 – 61 – 100
Faks: 07/ 30 – 61 – 130
E-pošta: obcina.crnomelj@siol.net in
kabinet.zupanje@crnomelj.si

INFORMACIJA O STANJU GOSPODARSTVA V OBČINI ČRNOMELJ V LETU 2010

Številka zadeve: 300-3/2011
Datum: 1. september 2011

Skupaj zbrala: Tanja Peteh, Svetovalka II
Oddelek za gospodarske dejavnosti in razvoj podeželja

September 2011

1. UVOD

S strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Izpostava Novo mesto (v nadaljevanju: AJPES) smo konec meseca maja prejeli informacijo, da nam zaradi zmanjšanja kadrov v izpostavi, posebne informacije za občino Črnomelj ne morejo pripraviti. Pripravili pa so Informacijo o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji za leto 2010.

Po novem so tako v informaciji, ki jo je pripravila AJPES prikazani in ocenjeni podatki (poslovni izid in finančni položaj) gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v letu 2010, v primerjavi med občinami, ki imajo sedež na območju Jugovzhodne regije in ne več podatki, ki bi bili podani za posamezno občino in bi jih bilo mogoče smiselno primerjati po časovnih obdobjih (npr. po letih).

V informaciji predstavljamo stanje gospodarstva (poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov (v nadaljevanju: podjetniki) s sedežem na območju občine Črnomelj) v letu 2010.

Predstavljeni so tudi podatki, ki zajemajo registrirano brezposelnost na območju občine Črnomelj v letu 2010.

Poslovni subjekti, ki jih obravnavamo v informaciji (2 in 3 poglavje), na trgu samostojno opravljajo pridobitne dejavnosti kot svoje pretežne dejavnosti. V informaciji niso zajeti podatki zavarovalnic, kakor tudi ne podatki družb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki so v stečajnem ali likvidacijskem postopku.

Informacija je namenjena širši javnosti, predvsem pa predstavnikom Občinskega sveta občine Črnomelj. Namen informacije je seznanitev predstavnikov Občinskega sveta občine Črnomelj s stanjem na področju gospodarstva v občini Črnomelj, v letu 2010.

2. RAZVRSTITEV DRUŽB V OBČINI ČRNOMELJ

2.1 Razvrstitev družb po velikosti

Na območju občine Črnomelj je bilo konec leta 2010 registriranih 245 družb, ki so skupaj zaposlovale 2.391 zaposlenih in ustvarile za 278.791 tisoč EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 12,9 % več kot leto poprej.

Tabela št. 1: Razvrstitev družb po velikosti

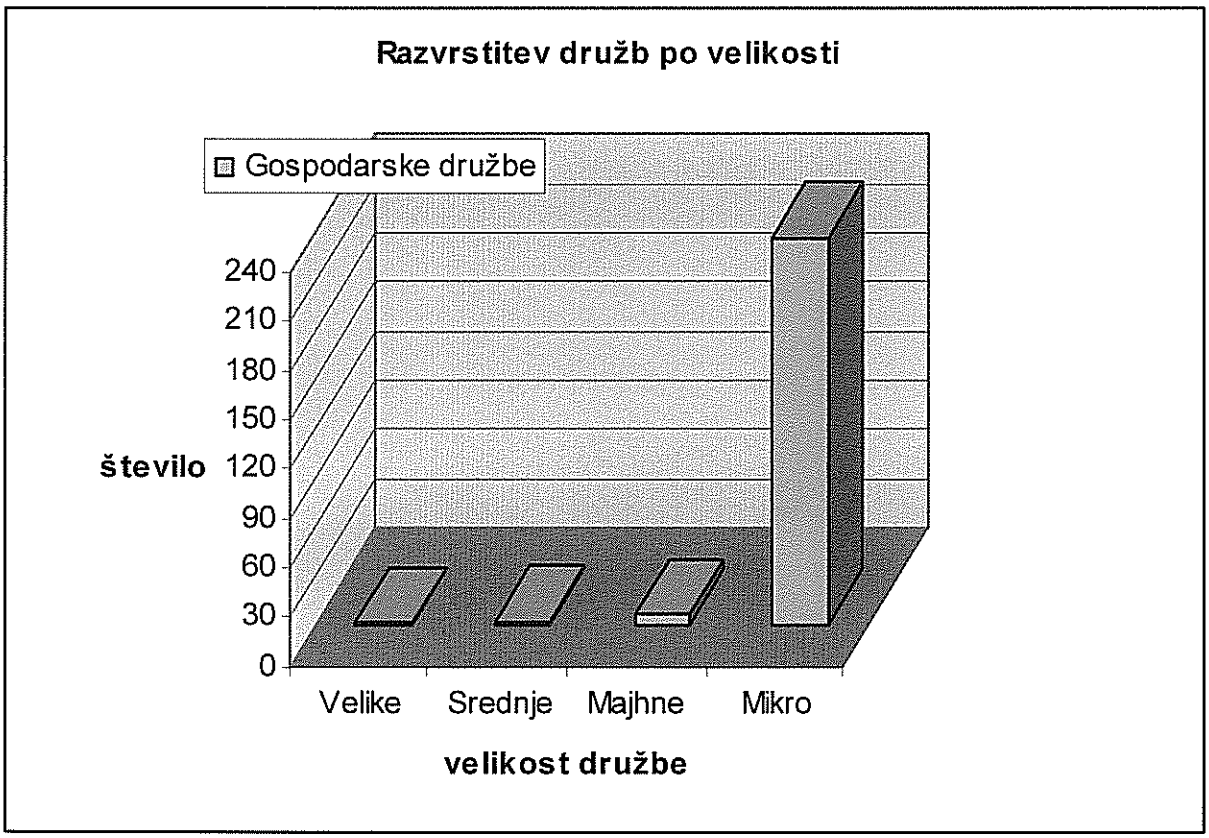
Zneski v tisoč EUR

	Št. gospod. družb	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje	Sredstva na dan 31.12.2010
Velike	1	1.009	185.365	*
Srednje	2	238	15.852	*
Majhne	6	130	16.631	*
Mikro	236	1.014	60.943	*
SKUPAJ	**245**	**2.391**	**278.791**	**166.200**

** Ni podatka*

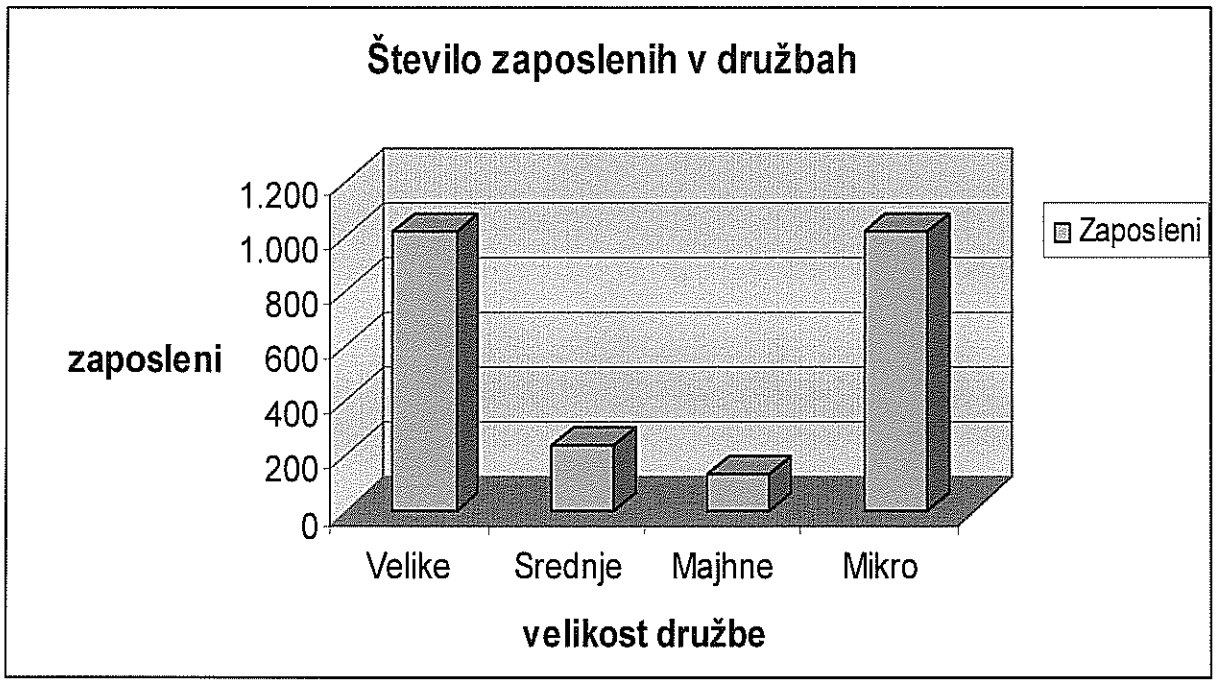
Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010 in Kazalci poslovanja za občino Črnomelj za leto 2010

Graf št. 1: Razvrstitev družb po velikosti

Vir: Tabela št. 1

Graf št. 2: Število zaposlenih v družbah

Vir: Tabela št. 1

Največ družb, 236 ali 96,2 % vseh, sodi med mikro družbe. Po podatkih pridobljenih s strani Gospodarske zbornice za Dolenjsko in Belo krajino (Kazalci poslovanja za občino Črnomelj za leto 2010) so mikro družbe v letu 2010 zaposlovale 1.014 delavcev (42 % od vseh zaposlenih) in prispevale 21,9 % čistih prihodkov od prodaje.

Število velikih družb se je v primerjavi z letom nazaj zmanjšalo za 3.

2.2 Razvrstitev družb po dejavnostih

Podatke obravnavanih družb glede na glavno dejavnost[1], ki jo družbe opravljajo, prikazuje naslednja tabela in graf.

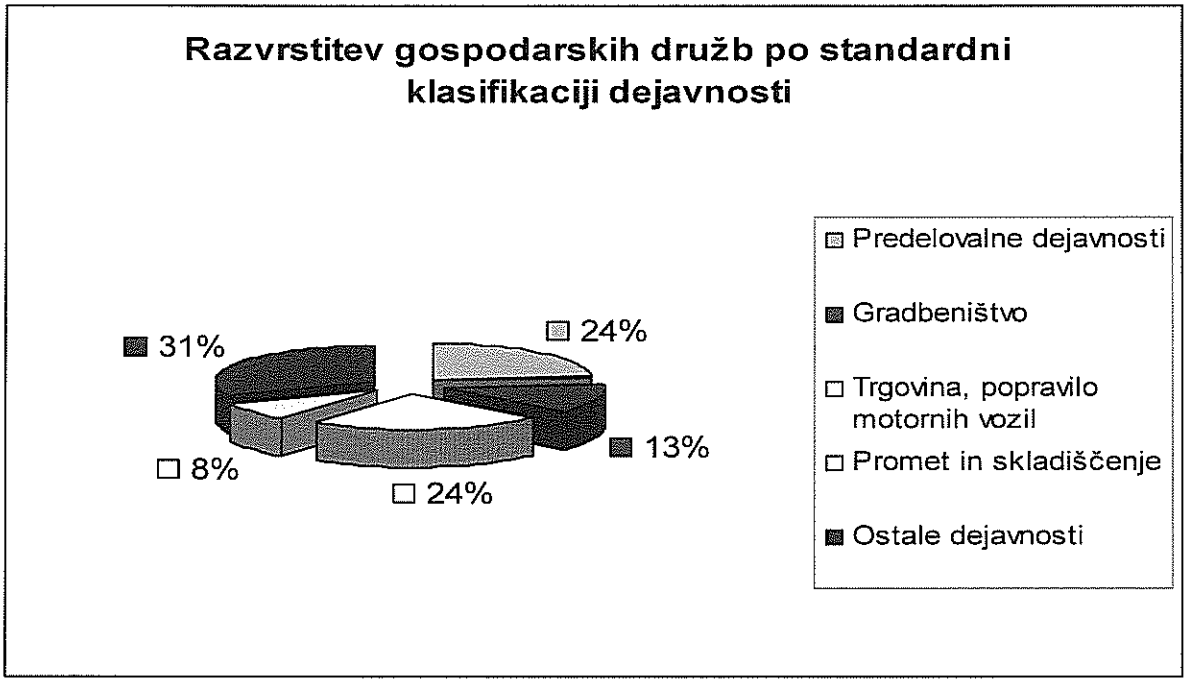
Tabela št. 2: Razvrstitev družb po standardni klasifikaciji dejavnosti

Glavne dejavnosti	Št. gospod. družb	Zaposleni	Prihodki v tisoč EUR
Predelovalne dejavnosti	58	1.815	222.569
Gradbeništvo	31	106	4.601
Trgovina, popravilo motornih vozil	59	150	27.458
Promet in skladiščenje	20	94	9.425
Ostale dejavnosti	77	226	14.738
SKUPAJ:	**245**	**2.391**	**278.791**

Vir: Kazalci poslovanja za občino Črnomelj za leto 2010

[1] Po Uredbi o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/2007 in 17/2008), ki se je začela uporabljati s 1.1.2008

Graf št. 3: Razvrstitev družb po standardni klasifikaciji dejavnosti

Vir: Tabela št. 2

Iz prikazane tabele in grafa je razvidna prevladujoča vloga **predelovalne dejavnosti** in **trgovina-popravilo motornih vozil,** kamor je bilo z območja občine razvrščenih 117 družb, kar je slaba polovica vseh družb občine.

Največ zaposlenih (75,9 %) je bilo v družbah, ki so se ukvarjale s predelovalno dejavnostjo. Prav tako so družbe v okviru predelovalnih dejavnosti ustvarile največ prihodkov, in sicer za 222.569 tisoč EUR od skupno 278.791 tisoč EUR.

Pomembnejše področje dejavnosti družb je še gradbeništvo.

2.3 Povprečne mesečne plače/zaposlenega v gospodarskih družbah

Tabela št. 3: Povprečne plače v gospodarskih družbah

	Stroški plač v mio EUR	Št. zaposlenih v letu 2010	Povpr. mesečna plača/zaposl. v EUR
Občina Črnomelj	29,2	2.391	1.017
Bela krajina	49,8	3.888	1.112
Jugovzhodna Slovenija	491,1	27.682	1.478
Slovenija	*	730.522 (na dan 31.12.)	1.373

** Ni podatka*

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010

Povprečna mesečna bruto plača zaposlenega v družbah na območju občine je v letu 2010 znašala 1.017 EUR in je za 4,8 % manjša kot leto poprej ter za 35 % nižja od slovenskega povprečja. V primerjavi s povprečno mesečno plačo zaposlenega v Beli Krajini, Jugovzhodni

Sloveniji in Sloveniji je le-ta v obči ni Črnomelj najnižja. V Sloveniji je bila v letu 2010 povprečna mesečna plača 1.373 EUR in je za 7,6 % nižja od regijske povprečne mesečne plače.

2.4 Čisti dobiček, čista izguba in neto poslovni izid

Tabela št. 4: Čisti dobiček

Znesek v tisoč EUR, struktura v %

	Znesek čistega dobička		Število družb		Struktura ČD leto 2010
	Leto 2010	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2009	
Občina Črnomelj	9.014	2.025	156	147	3,5

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010

Čisti dobiček[2] je v letu 2009 izkazalo 156 družb črnomaljske občine (9 družb več kot leto poprej). Izkazani čisti dobiček v skupnem znesku 9 milijona evrov je bil za 7 mio EUR višji kot v letu 2009.

V obsegu je čisti dobiček presegel čisto izgubo za 7,4 milijonov evrov, kar pomeni, da so družbe občine v tem znesku za leto 2010 izkazale **neto čisti dobiček,** medtem, ko so v letu 2009 poslovale z neto čisto izgubo.

Tabela št. 5: Čista izguba

Znesek v tisoč EUR, struktura v %

	Znesek čiste izgube		Število družb		Struktura ČD leto 2010
	Leto 2010	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2009	
Občina Črnomelj	1.606	2.891	77	76	3,2

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010

Izkazana čista izguba družb občine je bila v znesku 1,3 milijone evrov manjša kot leto poprej.

Tabela št. 6: Neto čisti rezultat

Znesek v tisoč EUR, struktura v %

	Neto čisti rezultat		Struktura		Indeks 2010/2009
	Leto 2010	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2009	
Občina Črnomelj	7.408	-866	3,6	-0,4	

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010

Opazovane družbe so v letu 2010 ustvarile 7,5 milijonov evrov neto čistega dobička, to je več čistega dobička kot čiste izgube.

[2] Čisti dobiček je pozitivna razlika med prihodki in odhodki, zmanjšana za obračunane davke ter korigirana za odložene davke.

2.5 Dodana vrednost

Dodana vrednost je razlika med vrednostjo proizvodnje (to so čisti prihodki iz prodaje, korigirani s spremembo zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje, povečani za vrednost usredstvenih lastnih proizvodov in za druge poslovne prihodke ter zmanjšani za nabavno vrednost prodanega blaga) in vmesno porabo (to so stroški materiala in storitev ter drugi poslovni odhodki). V primeru, da vrednost proizvodnje ne zadošča za pokritje vmesne porabe, je izid izguba na substanci. Razlika med obema (izkazano dodano vrednostjo in izkazano izgubo na substanci) je neto dodana vrednost.

Gospodarske družbe na območju občine Črnomelj so v letu 2010 skupaj ustvarile 61.981 EUR dodane vrednosti (Vir: Kazalci poslovanja za občino Črnomelj za leto 2010).

3. RAZVRSTITEV PODJETNIKOV

3.1 Razvrstitev podjetnikov po številu zaposlenih

Tabela št. 7: Razvrstitev podjetnikov

	Podjetniki	Zaposleni	Čisti prihodki od prodaje v mio EUR	Sredstva na dan 31.12.2010
Občina Črnomelj	406	310	30,7	25,9

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010

Vsi podjetniki občine so skupaj ustvarili 30,7 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in imeli ob koncu leta 25,9 milijonov evrov vrednosti sredstev, kar je za 9 % manj kot leto poprej.

3.2 Poslovni izid podjetnikov v letu 2010

V naslednji tabeli je prikazan poslovni izid podjetnikov občine Črnomelj v primerjavi z območjem Bele krajine

Tabela št. 8: Poslovni izid podjetnikov v letu 2010

	PODJETNIKOV DOHODEK			NEGATIVNI POSLOVNI IZID			Neto podjetnikov dohodek v tisoč EUR
	Št. podjetnikov	Znesek v tisoč EUR	Delež v %	Št. podjetnikov	Znesek v tisoč EUR	Delež v %	
Občina Črnomelj	312	1.947	7,8	94	411	5,9	1.536
Bela krajina	600	3.840	15,3	162	659	9,4	3.181

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010

Podjetniki občine so kot celota v letu 2010 poslovali pozitivno, z **neto podjetnikovim dohodkom,** ki je kot pozitivna razlika med podjetnikovim dohodkom in negativnim poslovnim izidom znašal 1,5 milijonov evrov.

Podjetnikov dohodek (pozitivna razlika med prihodki in odhodki, ki vključuje tudi podjetnikov zaslužek) je ugotovilo 312 podjetnikov oziroma 76,8 % vseh podjetnikov.

Negativni poslovni izid (negativna razlika med prihodki in odhodki) je izkazalo 94 podjetnikov v znesku 411 tisoč evrov in je bil za 27 tisoč evrov (7,3 %) višji od negativnega poslovnega izida v letu 2009.

4. STRUKTURA BREZPOSELNOSTI V OBČINI ČRNOMELJ

4.1 Registrirana brezposelnost po mesecih v letu 2010

V letih 2009 in 2010 je gospodarska kriza povzročila bistveno povečan obseg števila brezposelnih oseb. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bilo (na ravni Slovenije) konec leta 2010 za 13,8 % več registriranih brezposelnih oseb kot konec leta 2009. V enakem obdobju je bila brezposelnost visoka tudi na ravni občine Črnomelj.

V spodnji tabeli (tabela št. 9) je prikazano mesečno gibanje brezposelnosti v občini Črnomelj.

Tabela št. 9: Gibanje registrirane brezposelnosti po mesecih v letu 2010

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEPT	OKT	NOV	DEC
Občina Črnomelj	934	919	920	926	900	867	859	845	837	857	864	912

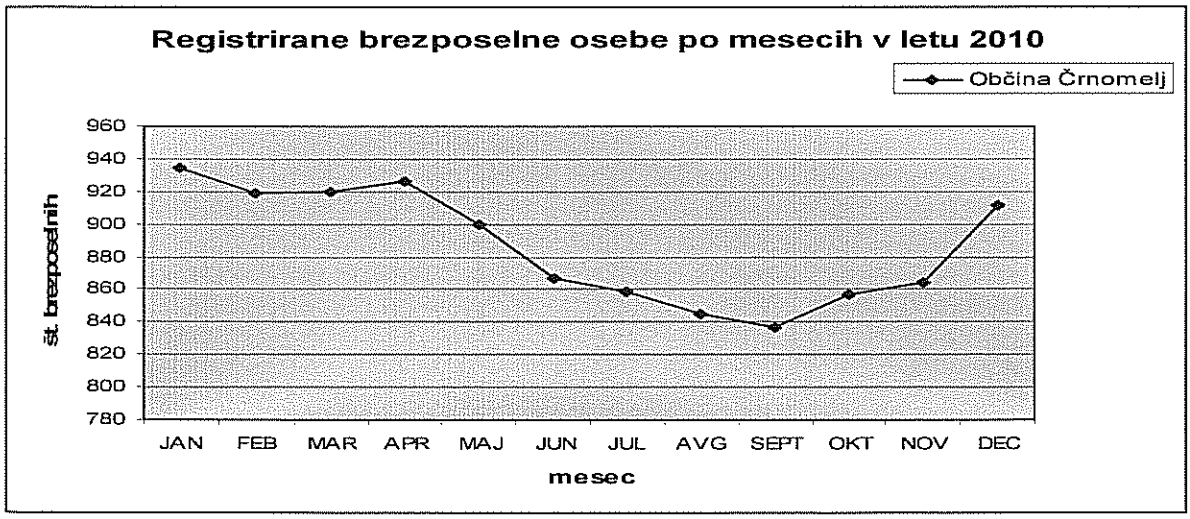
Vir: Spletna stran Zavoda RS za zaposlovanje:
http://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/registrirana_brezposelnost#Ob%C4%8Dine

Iz tabele je razvidno, da je brezposelnost v prvi polovici leta višja, nakar začne v mesecu juniju postopoma upadati vse do konca meseca decembra, ko se ponovno poveča. Kljub navedenemu brezposelnost konec meseca decembra ne presega brezposelnosti iz začetka leta.

Vzroki za tako visoko brezposelnost:
V občini Črnomelj pa tudi na območju celotne Bele krajine so v tem času na voljo v glavnem nizko plačana delovna mesta. Mladina po končani izobrazbi ne dobi zaposlitve in posledično temu se ne vrača nazaj v Belo krajino.

Na tem mestu je smiselno poudariti, da je občino Črnomelj »oplazil« najpomembnejši vladni protikrizni ukrep - med 950 podjetji, ki so prejela subvencije za skrajšani delovni čas, je bilo namreč le eno (podjetje Sun Roller d.o.o.) iz občine Črnomelj.

Graf št. 4: Gibanje registrirane brezposelnosti po mesecih v letu 2010

Vir: Tabela št. 9

4.2 Registrirane brezposelne osebe po spolu

Tabela št. 10: Razvrstitev brezposelnih oseb po spolu, december 2010

	Število	Delež
Moški	610	53
Ženske	527	47
Vsi	**1.137**	**100**
Stopnja registrirane brezposelnosti:		**13,1**

Vir: Spletna stran Zavoda RS za zaposlovanje:
http://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/registrirana_brezposelnost#Ob%C4%8Dine

V občini Črnomelj je bilo v letu 2010 (mesec december) brezposelnih 1.137 oseb, kar je za 22 % več kot v enakem obdobju leto poprej. Brezposelne osebe v občini predstavljajo 1 % vseh brezposelnih oseb v Sloveniji v enakem obdobju.

4.3 Registrirane brezposelne osebe po strokovni izobrazbe

Tabela št. 11: Razvrstitev brezposelnih oseb po strokovni izobrazbi, december 2010

	I. st.	II. st.	III. st.	IV. st.	V. st.	VI.st.	VII. in VIII. st	Bolonjski program	SKUPAJ
Občina Črnomelj	535	85	4	245	182	36	49	1	1.137
Slovenija	34.493	5.451	897	26.980	29.409	3.942	8.549	300	110.021

Vir: Spletna stran Zavoda RS za zaposlovanje:
http://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/registrirana_brezposelnost#Ob%C4%8Dine

V občini je največ brezposelnih oseb (47,1 %) z nedokončano osnovno šolo (I. stopnja izobrazbe).

5. ZAKLJUČEK

Po podatkih iz priložene informacije je razvidno, da je bilo v letu 2010 v občini Črnomelj ustvarjenih za 292,7 mio EUR čistih prihodkov od prodaje (262,0 mio EUR so ustvarile družbe in 30,7 mio EUR so ustvarili samostojni podjetniki) in bilo 2.701 zaposlenih (2.391 v družbah in 310 zaposlenih podjetnikov). V letu poprej (2009) je bilo v enakem obdobju zaposlenih 2.465 oseb, kar pomeni, da je bilo v letu 2010 zaposlenih 236 oseb oz. 8,74% več kot v letu poprej.

V letu 2010 je povprečna mesečna bruto plača na delavca v občini Črnomelj znašala 1.017 eur/zap. oziroma 35% manj kot na ravni Slovenije. V Sloveniji je bila v letu 2010 povprečna mesečna bruto plača na delavca 1.373 eur.

Čisti dobiček v letu 2010 je v občini Črnomelj izkazalo 156 družb, kar je 9 družb (6%) več kot leto poprej. Skupno je čisti dobiček v letu 2010 izkazalo 1.417 družb. Skupni čisti dobiček je znašal 9 mio EUR. Znesek čiste izgube v letu 2010 je znašal 1,6 mio EUR (80% manj kot leto poprej).

Samostojni podjetniki občine so v letu 2010 ustvarili 30,7 mio EUR čistih prihodkov od prodaje. 406 podjetnikov je skupaj v povprečju zaposlovalo 310 zaposlenih. Največ podjetnikov je v letu 2010 opravljalo dejavnost gradbeništva, nato sledi področje predelovalnih dejavnosti in nazadnje še dejavnost trgovine – vzdrževanje in popravilo motornih vozil.

312 podjetnikov iz območja občine Črnomelj je skupno ustvarilo za 1,9 mio EUR dohodkov, 94 podjetnikov pa za slabih 0,5 mio EUR odhodkov.

Nekaj pomembnejših statističnih podatkov o Sloveniji v letu 2010:
Cene življenjskih potrebščin so se povečale za 1,8 %, cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih pa za 2,0 %. Obseg industrijske proizvodnje se je v letu 2010 povečal za 6,7 %. Vrednost izvoza je bila 18.238 milijonov evrov, vrednost uvoza pa 19.638 milijonov evrov. Izvoz je bil v primerjavi z letom 2009 večji za 14 % uvoz pa za 15 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 92,9 %. Povprečna temeljna obrestna mera se je v letu 2010 povečala , od 1,12 % v letu 2009 na 1,92 %.
(Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010, str. 2)

6. VIRI

1. Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2010 (Vir: Agencija RS za javnopravne evidence in storitve – AJPES)
2. Kazalci poslovanja za občino Črnomelj za leto 2010 (Vir: Gospodarska zbornica za Dolenjsko in Belo krajino)
3. Poročilo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje za leto 2010, Območna služba Novo mesto (junij 2011) objavljeno na spletnem naslovu omenjenega zavoda: http://www.ess.gov.si/_files/2589/letno_porocilo_OS_Novo_mesto_2010.pdf
4. Spletna stran Zavoda RS za zaposlovanje, rubrika: Trg dela
5. Spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije: http://www.stat.si/tema_demografsko_trg.asp

PRIMERJALNA ANALIZA INFORMACIJ O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB (GD) IN SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV (SP) V OBČINI ČRNOMELJ ZA LETO 2009 IN 2010

Tabela št. 1 - Število GD in SP

	2009						2010					
	število			delež			število			delež		
	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj
Občina Črnomelj	239	395	634	37,7	62,3	100	245	406	651	37,6	62,4	100
Bela krajina	406	748	1.154	35,2	64,8	100	415	765	1.180	35,2	64,8	100
Jugovzhodna Slovenija	2.202	4.136	6.338	34,7	65,3	100	2.297	4.188	6.485	35,4	64,6	100

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2009 in 2010

Tabela št. 2 - Število zaposlenih v GD in pri podjetnikih

	2009						2010					
	število			delež			število			delež		
	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj
Občina Črnomelj	2.137	328	2.465	86,7	13,3	100	2.391	310	2.701	88,5	11,5	100
Bela krajina	4.549	647	5.196	87,5	12,5	100	3.888	617	4.505	86,3	13,7	100
Jugovzhodna Slovenija	29.976	4.385	34.361	87,2	12,8	100	27.682	3.870	31.552	87,7	12,3	100

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2009 in 2010

Tabela št. 3 - Čisti prihodek od prodaje

	2009			2010		
	čisti prihodek od prodaje			čisti prihodek od prodaje		
	GD	SP	skupaj	GD	SP	skupaj
Občina Črnomelj	232,0	28,5	260,5	278,8	30,7	309,5
Bela krajina	406,6	49,8	456,4	414,4	53,8	468,2
Jugovzhodna Slovenija	4541,9	369,0	4910,9	4828,5	360,8	5189,3

Zneski so označeni v mio EUR

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2009 in 2010

Tabela št. 4 - Povprečna mesečna bruto plača v gospodarskih družbah

	2009			2010		
	stroški plač v mio EUR	število zaposlenih	povpr. plača na zaposl. v EUR	stroški plač v mio EUR	število zaposlenih	povpr. plača na zaposl. v EUR
Občina Črnomelj	27,3	2.137,0	1.066,0	29,2	2.391,0	1.017,0
MO Novo mesto	310,4	15.698,0	1.648,0	303,5	14.405,0	1.756,0
Slovenija			1.310,0			1.373,0

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2009 in 2010

Tabela št. 5 - Čisti dobiček, čista izguba in neto poslovni izid v gospodarskih družbah

	Znesek čistega dobička		Znesek čiste izgube		NETO čisti rezultat	
	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2009	Leto 2010
Občina Črnomelj	2.025	9.014	2.891	1.606	-866	7.408
Bela krajina	6.110	12.534	13.515	9.127	-7.405	3.406
Jugovzhodna Slovenija	255.416	258.869	37.204	50.685		

Zneski so označeni v tisoč EUR

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2009 in 2010

Tabela št. 6 - Poslovni izid podjetnikov

	2009			2010		
	podjetnikov dohodek	negativni poslovni izid	neto podjetni. dohod.	podjetnikov dohodek	negativni poslovni izid	neto podjetni. dohod.
Občina Črnomelj	1.935	384	1.551	1.947	411	1.536
Bela krajina	3.527	718	2.809	3.840	659	3.181
Jugovzhodna Slovenija	23.888	8.365	15.522	25.103	7.020	18.084

Zneski so označeni v tisoč EUR

Vir: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Jugovzhodni Sloveniji v letu 2009 in 2010

Tabela št. 7 - Gibanje registrirane brezposelnosti v občini Črnomelj

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEPT	OKT	NOV	DEC
Leto 2009	768	835	843	885	911	925	929	913	910	900	913	932
Leto 2010	934	919	920	926	900	867	859	845	837	857	864	912

Vir: Spletna stran Zavoda RS za zaposlovanje

Pripravila: Tanja Peteh
Oddelek za gospodarske dejavnosti
in razvoj podeželja

OBČINA ČRNOMELJ K točki 11

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v OKTOBRU 2011

Zadeva: **INFORMACIJA O RAZDELITVI SREDSTEV ZA SOFINANCIRANJE ŠPORTA V OBČINI ČRNOMELJ V LETU 2011, NA PODLAGI RAZPISA**

V skladu z določili 9. člena Pravilnika o sofinanciranju športa v Občini Črnomelj (Ur. l. RS, št. 21/2011 - v nadaljevanju pravilnik), je pregled in vrednotenje prijav izvajalcev je izvedla s strani županje imenovana komisija in svoj predlog razdelitve sredstev podala v potrditev Odboru za družbene dejavnosti (4. red. seja, dne 14.06.2011), le-ta pa naprej v sprejem županji, ki je izdala sklepe o višini dodeljenih sredstev, na podlagi katerih so bile z izbranimi izvajalci sklenjene pogodbe o sofinanciranju.

Po istem členu se z informacijo o razdelitvi sredstev seznani občinski svet na eni izmed sej, ki sledijo razdelitvi.

Razdelitev finančnih sredstev, opravljena na podlagi točkovanja za leto 2011 je torej sledeča:

Zap. št.	Društvo	SKUPAJ (v EUR)
1.	ŽENSKI ODBOJKARSKI KLUB ČRNOMELJ	7.461,65
2.	TENIŠKI KLUB DRAGATUŠ	403,55
3.	VARSTVENO DELOVNI CENTER ČRNOMELJ	1.900,00
4.	KEGLJAŠKI KLUB BELA KRAJINA	1.723,83
5.	ŠPORTNO DRUŠTVO DRAGOVANJA VAS*	/
6.	ŠPORTNO DRUŠTVO BUTORAJ	201,77
7.	NOGOMETNI KLUB BELA KRAJINA	17.934,47
8.	NAMIZNOTENIŠKI KLUB ČRNOMELJ	327,88
9.	POLANSKO TŠD STARI TRG OB KOLPI	100,88
10.	ŠAHOVSKO DRUŠTVO STARI TRG OB KOLPI	3.939,40
11.	ŽENSKI KOŠARKARSKI KLUB ČRNOMELJ	3.995,62
12.	KOŠARKARSKI KLUB ČRNOMELJ	12.110,63
13.	ŠPORTNA ZVEZA ČRNOMELJ	21.696,22
14.	ŠPORTNO DRUŠTVO DRAGATUŠ	403,55
15.	ŠPORTNO DRUŠTVO KOLPA	2.695,66
16.	RIBIŠKA DRUŽINA ČRNOMELJ	153,78
17.	DRUŠTVO UPOKOJENCEV ČRNOMELJ	605,31
18.	ŠPORTNO TURISTIČNO DRUŠTVO VINICA	201,77
19.	ROKOMETNI KLUB ČRNOMELJ	19.144,03
	SKUPAJ	**95.000,00**

*Društvo se na poziv za dopolnitev prijave ni odzvalo.

Predlog sklepa:
Informacijo o razdelitvi sredstev za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj v letu 2011, na podlagi razpisa, se sprejme v predloženi vsebini in obliki.

Pripravila:
Darja Konda, OU

Predlagateljica:
Županja, Mojca ČEMAS STJEPANOVIČ, univ.dipl. ekon., l.r.

Mnenje Odbora za družbene dejavnosti:

Dne 26.09.2011 je Odbor za družbene dejavnosti na svoji 5. redni seji razpravljal o **"Informaciji o razdelitvi sredstev za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj v letu 2011, na podlagi razpisa"**. Odbor na informacijo o razdelitvi nima pripomb in predlaga Občinskemu svetu Občine Črnomelj, da sprejme sklep kot sledi:

- **Informacijo o razdelitvi sredstev za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj v letu 2011 na podlagi razpisa se sprejme v predlagani vsebini in obliki.**

Predsednik Odbora za družbene dejavnosti:
Branislav ADLEŠIČ, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki 12

Gradivo za sejo občinskega sveta občine Črnomelj v mesecu oktobru 2011

Zadeva: Poročilo o stanju spomenikov in spominskih obeležij ter ureditev pravnega statusa spomenikov in spominskih obeležij iz obdobja NOB v občini Črnomelj

Krajevne skupnosti v občini so na zaprosilo občine izvedle popis in pregled stanja spomenikov in spominskih obeležij, vsaka na svojem območju, tako kot je razvidno iz priloge. Predhodno je Združenje borcev za vrednote NOB Črnomelj že v letu 2009 na občino posredovalo popis spomenikov NOV, ki ga prav tako prilagamo.

Krajevne skupnosti so podale podatke v obliki tabele, katero smo jim posredovali, tako da so do določene mere med seboj tudi primerljivi, vendar tudi nepopolni in neusklajeni.

V navedeni zadevi je bil opravljen razgovor z direktorjem Knjižnice Črnomelj glede možnosti, da se strokovno in sistematično opravi pregled in popis celotnega stanja na tem področju, kar bo podlaga za eventualne nadaljnje aktivnosti občine na tem področju. V okviru svojih nalog knjižnica tudi obdeluje in zbira domoznansko gradivo in je tako knjižnica tudi pripravljena in zainteresirana strokovno in sistematično obdelati spomenike in spominska obeležja na območju občine. To pomeni, da knjižnica enotno in na enak način vse spomenike in spominska obeležja strokovno evidentira, pregleda na terenu, opravi njihov popis in opis, jih slikovno dokumentira, ugotoviti njihovo stanje, skrbnika in morebitne druge podatke, ki jih je moč pridobiti. Pri delu bodo po zagotovilu direktorja sodelovali tudi s pristojnim Zavodom za varstvo kulturne dediščine in Belokranjskim muzejskim društvom.

Glede na zgoraj navedeno predlagamo občinskemu svetu v prejem sledeči sklep:

PREDLOG SKLEPA:

1. Občinski svet občine Črnomelj se je seznanil s podatki o spomenikih in spominskih obeležjih, ki so jih za svoja območja občini posredovale krajevne skupnosti.

2. Knjižnica Črnomelj v nadaljevanju strokovno pripravi popoln in sistematičen popis vseh spominskih obeležij in spomenikov na območju občine Črnomelj, kar bo podlaga za nadaljnjo obravnavo.

Pripravila:
Slavica Novak Janžekovič, OU

Predlagateljica:
Županja Mojca Čemas Stjepanovič,
univ.dipl.ekon., l.r.

Mnenje Odbora za družbene dejavnosti:

Na svoji 5. redni seji, 26.09.2011, je Odbor za družbene dejavnosti obravnaval **"Poročilo o stanju spomenikov in spominskih obeležij ter ureditev pravnega statusa spomenikov in spominskih obeležij iz obdobja NOB v Občini Črnomelj"**. V okviru razprave je odbor izpostavil določene ugotovitve in pobude, zaradi česar predlaga občinskemu svetu, da sprejme predlagani sklep, razširjen še s 3. in 4. točko:

1. **Občinski svet občine Črnomelj se je seznanil s podatki o spomenikih in spominskih obeležjih, ki so jih za svoja območja občini posredovale krajevne skupnosti.**
2. **Knjižnica Črnomelj v nadaljevanju strokovno pripravi popoln in sistematičen popis vseh spominskih obeležij in spomenikov na območju občine Črnomelj, kar bo podlaga za nadaljnjo obravnavo.**
3. **Knjižnica Črnomelj naj obstoječi popis spominskih obeležij in spomenikov na območju občine Črnomelj dopolni tudi s Spomenikom belokranjskih občin osamosvojitveni vojni ter spomenikom, ki se nahaja na stadionu ŠRC Loka Črnomelj.**
4. **Občina Črnomelj zaprosi Zavod za varstvo kulturne dediščine Novo mesto za informacijo o stanju Mitreja na Rožancu, njegovi degradaciji zaradi okoljskih vplivov in možnosti njegove temeljitejše zaščite pred le-temi.**

Predsednik Odbora za družbene dejavnosti:
Branislav ADLEŠIČ, l.r.

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Adlešiči

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	kurirček	kurirjem	skulptura	Adlešiči pred KD	Jaka Rozman Kranjc Kipar		ZB
2	Spomenik internirancem		Sp. plošča	Trgovina KZ	Krajani		ZB
3	Spomenik padlim v 1. svetovni vojni		Plošča	Na cerkvi	Krajani	Potreben obnove Slabo	ZB
4	Spomenik padlim v 2. svetovni vojni		Skulptura	Na pokopališču	Krajani		ZB
5	Spomenik na ustanovitev Karlovačkega tednika		Plošča	Adlešiči	Karlovčki tednik		Karlovački tednik
6	Vas Bedenj Spomenik padlim v 2. svetovni vojni		Spomenik	Bedenj	Krajani, ZB		ZB

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS _Butoraj_

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Sp. plošča	Spomin padlim med 2. sv. vojno	Sp. plošča	Gasilski dom	ZZB NOV	Obnoviti črke	Prej ZB, sedaj ni več org., vključeni v Črnomelj
2	Grob	Spomin padlim med 2. sv. vojno	Sp. plošča	Pokopališče	ZZB NOV	Obnoviti črke	Prej ZB, sedaj ni več org., vključeni v Črnomelj
3		Spomin na požig vasi in izgon prebivalcev na Rab	Sp. plošča	Dol. Butoraj – parcela last Kocjan Jožeta, Butoraj 2	ZZB NOV	Obnoviti črke	Prej ZB, sedaj ni več org., vključeni v Črnomelj

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Črnomelj (23.5.2011)

Opomba: Popis ni popoln ker to zahteva raziskovalno in sistematsko delo na terenu.

Zap. št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1.	Lokomotiva	Parna lokomotiva z oznako JŽ 25-018 je ena zadnjih parnih lokomotiv, ki so vozile po slovenskih železnicah. Med 2. svetovno vojno je služila za proizvodnjo električnega toka za partizanske delavnice.	Lokomotiva, javni spomenik	Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 1191/2	Od 1983 prezentirana pred železniško postajo.	Spomenik je v dobrem stanju	
2.	Spomenik Janku Starihi	Kamnit doprsni kip narodnega heroja Janka Starihe (1922-1944) je pritrjen na kamnit podporni zid. Okolica spomenika je parkovno urejena. Avtor spomenika je Julij Renko.	Javni spomenik, doprsje	Na razpotju Kolodvorske ul. in Ul. Heroja Starihe) ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 78/11	1954 (postavljen)	Spomenik je v dobrem stanju (potrebno oprati in odstraniti zarastlo zelenje)	
3.	Spomenik državnega pomena NOB na Gričku	Spomenik obsega urejen tumulus z grobnico padlim med NOB, ki jo omejujeta relief z vojnimi prizori in šesterokotni steber. Avtor spomenika je M. Župančič, reliefa J. Savinšek	Grobnica, spominsko obeležje	Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 120/1	4.7.1961 (odkrit)	Spomenik je v dobrem stanju	
4.	Spomenik padlim v 1. svetovni vojni	Na kamniti steni z imeni padlih je vgrajen bronast relief kiparja F. Goršeta. Pod njim je plošča, posvečena dvema udeležencema upora v Judenburgu.	Relief	Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 82/2	Spomenik je bil postavljen 1938, plošča dodana 1979.	Spomenik je v dobrem stanju	
5.	Spomenik partizanskim letališčem	Na kamnitem stebru je pritrjena stilizirana ptica, znak letalcev in jugoslovanski grb. Spomenik je posvečen partizanskim letališčem, ki so delovala 1944 in 1945 v Beli krajini.	Skulptura	Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 618	Postavljen je bil leta 1955.	Spomenik je v dobrem stanju	

6.	Spomenik radiu osvobodilne fronte	Spominska plošča je pritrjena na steno bloka. Obeležuje delovanje radia osvobodilne fronte, ki je deloval v letih 1944 in 1945.	Spominska plošča	Železničarska cesta 17 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 672/13	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
7.	Spomenik mladinskim delovnim brigadama	V letu 1946 je 615 brigadirjev mladinskih delovnih brigad dokončalo obnovo proge na odseku Otovec - Bubnjarci	Spominska plošča	Železničarska cesta 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 1191/3	Direkcija železnic	Spomenik je v dobrem stanju	
8.	Spominska plošča	Napis, da je v tej hiši deloval okrajni ljudski odbor (1944-45)	Spominska plošča	Trg svobode 3 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 38/1	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
9.	Spominska plošča	Obvestilo o ustanovitvi slovenskega častnikarskega društva (22.10.1944)	Spominska plošča	Trg svobode 3 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela:38/1	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
10	Spominska plošča	V tej hiši je živel črnomaljski prvoborec Alojz Fabjan in komandir belokranjskih partizanov	Spominska plošča	Ul. Staneta Rozmana 11 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 22/21	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
11	Spominska plošča	Napis, da je to rojstna hiša slov. književnika Mirana Jarca (5.7.1900)	Spominska plošča	Ul. Mirana Jarca 3 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 12/2	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
12	Spominska plošča	Napis obeležuje zasedanje SNOS (19.-20. feb. 1944)	Spominska plošča	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	

13	Spominska plošča	Napis, da je hišo sezidal 1933 Karel Kolbezen	Spominska plošča	Kolodvorska ul. 23 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 618	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
14	Spomenik Janezu Marentiču	Doprsni kip narodnemu heroju Janezu Marentiču	Javni spomenik, doprsje	Ul. Otona Župančiča 7 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 82/14	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
15	Spomenik Edvardu Kardelju	Kip Edvardu Kardelju (delo Stojana Batiča)	Javni spomenik, doprsje	Kidričeva 18a ČRNOMELJ Katastrska občina: 1541-LOKA, parcela: 975/8	Odprt ob prvomajskih svečanostih 1982	Spomenik je v dobrem stanju	
16	Kamnita plošča	Napis in podatek o zidavi nove stavbe in križevskim grbom na stavbi (po požaru)	Kamnita plošča	Ul. Mirana Jarca 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 10/2	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
17	Spominska plošča	Napis, da je bil v tej hiši sedež Denarnega zavoda Slovenije pri predsedstvu SNOS (1944-45)	Spominska plošča	Trg svobode 2 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 3/3	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	NLB
18	Spominska plošča	Napis, da jez odlokom SNOS začela 27.10.1944 delovati partizanska gimnazija	Spominska plošča	Ulica Mirana Jarca 3 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 12/2	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
19	Spominska plošča	V hiši, ki je stala na tem mestu je bil rojen prof. dr. Vinko Beličič, slovenski pesnik, pisatelj in prevajalec	Spominska plošča	Kolodvorska cesta 7 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 42/14	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	

20	Spominska plošča	V tej hiši je delovala od leta 1944 do osvoboditve partizanska kleparska delavnica I. Inženirska brigada 7. Korpusa NOV in POJ 1984	Spominska plošča	Kolodvorska cesta 25 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 51/2	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
21	Spominska plošča	V tej hiši je delovala od leta 1944 do osvoboditve partizanska sedlarska delavnica I. Inženirska brigada 7. Korpusa NOV in POJ 1984	Spominska plošča	Kolodvorska cesta 57 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 245/6	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
22	Spominska plošča	V tej hiši je delal od XII. 1944 do 27. IV. 1945 Znanstveni institut pri predsedstvu SNOS ustanovljen z odlokom IOOF 12.1.1944	Spominska plošča	Kolodvorska cesta 61 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 245/5	Postavila 22.VII.1954 njegova naslednika Institut za narodnostna vprašanja in Muzej narodne osvoboditve	Spomenik je v dobrem stanju	
23	Spominska plošča	Med vojno za samostojno Slovenijo so bile iz te stavbe načrtovane in vodene bojne akcije proti agresorski jugoslovanski armadi. Belokranjci, pripadniki 23. Območne TO Slovenije, so jih uspešno 30.6.1991 z osvoboditvijo skladišč Vražji kamen in Otovec.	Spominska plošča	Kolodvorska cesta 34 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 213/3	Ob 5. Obletnici samostojne Slovenije Belokranjske občine 23. 6. 1996	Spomenik je v dobrem stanju	
24	Spominska plošča	Padlim v osvobodilnem boju in žrtvam sovražnikovega nasilja iz Črnomlja 1941 - 1945	Spominska plošča	Kolodvorska cesta 34 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 213/3	1989 ZB NOV Črnomelj	Spomenik je v dobrem stanju	
25	Spomenik narodnemu heroju	Doprsni kip narodnemu heroju Jože Mihelčič 1904-1941	Javni spomenik, doprsje	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	

26	Spomenik narodnemu heroju	Doprsni kip narodne herojinje Milke Šober Nataše 1922- 1943	Javni spomenik, doprsje	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
27	Spomenik narodnemu heroju	Doprsni kip narodnemu heroju Ivan Stariha Janko 1922-1842	Javni spomenik, doprsje	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
28	Spomenik narodnemu heroju	Doprsni kip narodnemu heroju Drago Jerman 1919-1998	Javni spomenik, doprsje	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
29	Spominska plošča v avli	V tej dvorani je nastopalo Slovensko narodno gledališče, ustanovljeno 12.1.1944	Spominska plošča	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
30	Spominska plošča v avli	V njej je bilo 14. in 15. 1. 1945 posvetovanje aktivistk OF Dolenjske, Bele krajine in Notranjske	Spominska plošča	Ul. Otona Župančiča 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 197	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
31	Spominska plošča	Za svobodo padlim prosvetnim delavcem Bele krajine 1941-1945	Spominska plošča	Ul. Otona Župančiča 8 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 82/16	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
32	Spominska plošča	Od jeseni 1944 do osvoboditve je v tej hiši deloval kemijsko farmacevtski laboratorij sanitarnega oddelka GŠ Slovenije – predhodnik farmacevtsko kemične tovarne Lek	Spominska plošča	Semiška cesta 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 1197/14	21.7.1954 Tovarna Lek Ljubljana	Spomenik je v dobrem stanju	

33	Spominska plošča	V tej hiši je bila 1943 prva partizanska veterinarska ambulanta v Sloveniji	Spominska plošča	Semiška cesta 5 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 1194/16	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
34	Spominska plošča	V tej stavbi je delovala od leta 1944 do osvoboditve partizanska mizarska delavnica I. Inženirska brigada 7. Korpusa NOV in POJ 1984	Spominska plošča	Ul. 21. Oktobra 10 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 959/6	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
35	Spominska plošča	V tej hiši je deloval odsek za sodstvo in odsek za notranje zadeve pri SNOS	Spominska plošča	Ul. 21. oktobra 13 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535-ČRNOMELJ, parcela: 964/6	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
36	Naravni kamen	Partizani so v noči z 11. na 12. avgust 1941 napadli vojaški vlak in italijansko stražo. Na to dejanje spominja spomenik iz naravne skale	Naravni kamen	Katastrska občina: 2675-VRANOVIČI, parcela: 1490/2	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
37	Grob, nagrobnik	Vojna vas - Grob Ivana Kromarja. Betonski nagrobnik s kamnito ploščo in reliefom stoji na grobu Ivana Kromarja, ki je bil zaradi pripadnosti jugoslovanski ideji ubit 1915. Nagrobnik je zdelal Jožef Jerman.	Grob, nagrobnik	Vojna vas 24 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 2060/3,	Postavljen leta 1922	Spomenik je v dobrem stanju	
38	Spominska plošča	Napis, da je od leta 1907 do 1961 v tej hiši bivala učiteljica Josipina - Pepca Primožič	Spominska plošča	Ul. Mirana Jarca 18 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 22/10	4.10.2008 glavni tajnik SVIZ Slovenije Branimir Štrukelj in 95-letna Pepca Škof, nekdanja učenka Josipine Primožič	Spomenik je v dobrem stanju	
39	Spominska plošča	V tej hiši je v letih 1944 in 1945 delovala prva meteorološka postaja NOV in POS	Spominska plošča	Ulica Sadež 39 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 2060/3,	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	

40	Kamnita gmota	Obeležje gasilcem na zelenici pri Gasilskem domu. Kamnita gmota z vklesanim sloganom: »mi gremo za vas v ogenj in kovinsko ploščico, ki označuje 600 let mesta«	Kamnita skulptura	Belokranjska cesta ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 289/6	6. junij 2008 * praznovanje 70 letnice razvitja prvega prapora * praznovanje mednarodnega dneva gasilca	Spomenik je v dobrem stanju	
41	Spominska plošča	Delovala partizanska livarna od 1943 do osvoboditve	Spominska plošča	Ul. Heroja Starihe 16 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 1101/29	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
42	Spominsko obeležje	V spomin partizanskemu konju 1941-1945	Spominska skulptura	Ločka cesta 14A ČRNOMELJ Katastrska občina: 1541 - LOKA, parcela: 1238/10	Nimamo podatka	Spomenik je v dobrem stanju	
43	Spominska plošča	Napis, da je bil v tej hiši rojen Dr. Martin Malnarič 1885-1958, pravnik, kulturni zgodovinar in etnograf	Spominska plošča	Ul. Staneta Rozmana 16 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 23/37	Društvo pravnikov Bele krajine 1996	Spomenik je v dobrem stanju	
44	Spominska plošča	V spomin padlim kurirje in vezistom	Spominska plošča	Kolodvorska cesta30 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 196/11	18.2.1964 Kolektiv PTT Slovenije	Spomenik je v dobrem stanju	
45	Skulptura	»MEJAŠ« Vrščaj Jožef akad. kipar	Skulptura	Ul. Mirana Jarca Pred Cerkvijo Sv. Duha ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 22/2	2.6.2007	Spomenik je v dobrem stanju	

46	Skulptura	»VETROV GLAVNIK« Avtor Anton Erharter 2002 (Atrij Črnomaljske Komende) KUD Artoteka Občina Črnomelj	Skulptura	Trg svobode 1 ČRNOMELJ Katastrska občina: 1535 - ČRNOMELJ, parcela: 3/2	23.2.2006 KUD Artoteka Občina Črnomelj	Spomenik je v dobrem stanju	

Pripravili: Irena Muc in Petra Dichelberger

Podpis in žig KS

47	*Spominska plošča*	*Napis, da je bil tukaj sedež verske komisije pri SNOS med NOB (1944-45)*	*Spominska plošča*	*Ul. Mirana Jarca 5* *KO: 1535 Črnomelj-parcela: 10/2*			*Opomba: odstranjena*

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Dobliče

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Spominska plošča NOB	1942-44 bival CK KPS	Spominska plošča	Doblička gora bivša obč. zidanica	ZB	Dobro	ZB
2	Spominska plošča NOB	1942-44 bival Boris Kidrič	Spominska plošča	Doblička gora (zidanica Malerič Franc)	ZB	Dobro	ZB
3	Spominska plošča NOB	1942-44 CK KPS in IO OF	Spominska plošča	Doblička gora zidanica Plavec Janez	ZB	Dobro	ZB
4	Spominska plošča NOB	9.8.1943 zborovanje OF	Spominska plošča	Odcep gozdne ceste Grdknji Skedenj	ZB	Dobro	ZB
5	Spomenik	Padec Jakša Anton 17.10.1942	Spomenik	Grič (zidanice)	ZB		?
6	5 spomenikov	Padlim dekletom in nezn. partizanu	spomeniki	Blatnik (gozd)	ZB	Dobro	ZB
7	Spominska plošča	Zborov. kmetij. strokovnjakov SLO	Spominska plošča	Dobliče -šola	1954 Društvo kmetij. inž. in	Dobro	?
8	Spominska plošča	Mirtič Jože komandant 1. brig. NOV	Spominska plošča	Dobliče -šola	ZB	Dobro	ZB
9	Spominska plošča	Zborov. prosvet. delavcev	Spominska plošča	Dobliče -šola	Združenje prosvet. delavcev SLO 1954	Dobro	?
10	Spominska plošča	Padlim v NOV	Spominska plošča	Gasilski dom Dobliče	KO ZZB Dobliče	Dobro	ZB
11	Spominska plošča	50 let belokranjskega	Spominska plošča	Vodovodno zajetje in črpališče	Komunala Črnomelj	Dobro	Komunala Črnomelj

		vodovoda		Dobliče			
12	Spominska plošča	Zahvala 5 umrlim graditeljem vodovoda	Spominska plošča	Vodovodno zajetje in črpališče Dobliče	Komunala Črnomelj	Dobro	Komunala Črnomelj
13	Spominska plošča	1844 rodil Škof Janez Vrtin (Baragov naslednik)	Spominska plošča	Cerkev Dobliče	Vaščani ob 130 letnici rojstva	Dobro	Cerkveni odbor Dobliče
14	spomenik	Pavlu Lackner (trta iz Amerike)	Spominska plošča	Pokopališče Dobliče	? potomci ?!	Dobro	? potomci

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS _Dragatuš_

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Padlim vaščanom	NOB	Spominski kamen	Belčji vrh pred hišo št. 13	Zveza borcev NOB	V redu vzdrževan	Vaščani
2	Padlim vaščanom	NOB	Spominski kamen	Na začetku vasi Zapudje	Zveza borcev NOB	V redu vzdrževan	Vaščani
3	Vsem padlim NOB iz KS Dragatuš	NOB	Spominski kamen	Na trgu v Dragatušu	Zveza borcev NOB	V redu vzdrževan	Zveza borcev NOB
4	Padlim vaščanom	NOB	Spominski kamen	Tanča gora nasproti kapelice	Zveza borcev NOB	V redu vzdrževan	Vaščani
5	Padlim vaščanom	Spomin ob napadu na I kolon	Spominski kamen	Kvasica ob cesti Vinica-Črnomelj		V redu vzdrževan	Zveza borcev NOB

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Griblje

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Rojstna hiša Dr. Niko Zupanič		Spominska plošča na hiši	Griblje		dobro	KS, lastniki hiše
2	Spomenik padlim v NOB		Spomenik - skulptura	Šola Griblje		dobro	Zveza borcev
3	Spomenik NOB		Spomenik - skulptura	Cesta Črnomelj – Griblje pri odcepu za Cerkvišče		dobro	Zveza borcev

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Kanižarica

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Spominska plošča partizanski bolnišnici	NOB	Spominska plošča	Kanižarica 17	??? -1954	Vzorno	ZVKD Novo mesto
2	Na tem mestu	NOB	Spominska plošča	Kanižarica 33	OK ZKS Črnomelj - 1977	Objekt v rekonstrukciji	????
3	Premogovnik Kanižarica 1941-1945	NOB	Spominska plošča	Kanižarica 15a	Rudarji Kanižarice	Vzorno	???
4	Rudarski muzej	Rudarstvo	Muzej – skupina objektov	Kanižarica 41	»Rudarji Kanižarice«	Zunanjost sprejemljiva, v notranjost omejen dostop	ZVKD Novo mesto, JSKD

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Petrova vas

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	FRANC ROZMAN STANE		Spomenik	LOKVE		Spomenik je redno vzdrževan	Vaščani +
2	Padlim borcem		Spomenik	POKOPALIŠČE Petrova vas		Črke so zbledele. Pokopališče je redno vzdrževano.	KS Petrova vas
3	Padlim žrtvam 2 sv. vojna	Seznam žrtev	Spominska plošča	Mihelja vas		Dobro stanje. Pred kratkim obnovljen	Skube Anton
4	AVNOJ		Spominka plošča	Mihelja vas		Stanje je dobro- redno vzdrževano	Bukovec Anton
5	Mitrej	Antična arhitektura	Relief v skali	Rožanec		Relief se spira zaradi dežja.- opravljena dela na njem z namenom zaščite	

KS Petrova vas
Marko Absec - predsednik

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS _Sinji vrh _

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Obeležje padlim med 2.sv. vojno	Spomin na padle krajane v 2. sv. vojni	Plošča na poslopju gasilskega doma	97/1 k.o. Sinji vrh		Dobro	
2	Spomenik na razvajah	V spomin ubitim med 2. sv. vojno	Spominska plošča	2694/62 k.o. Učakovci		Dobro	

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS STARI TRG OB KOLPI

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Spominsko obeležje ob cesti pri naselju, kjer je bilo prvo masivno zborovanje za OF za rajon Stari trg ob Kolpi	prvo masivno zborovanje OF rajona Stari trg – 2.8.1942	Spominska plošča	Na skali na križišču Zagozdac-Gor.in Dol.Podgora	Občinski ljudski odbor Predgrad	V redu	ZB
2	Spominska plošča, kjer je deloval rajonski odbor OF in rajonski komitet KPS	Delovanje rajonskega odbora OF in rajonskega komiteta KPS – 9.9.1943	Spominska plošča	Na hiši Stari trg št.16	OO ZB NOV Črnomelj	V redu	ZB
3	Spominska plošča padlim	Padli v letih 1941-1945	Spominska plošča	Na OŠ Stari trg ob Kolpi	KO ZZB NOV Stari trg	V redu	ZB
4	Spominska plošča, spomin na sedež komande mesta Stari trg ob Kolpi	Spomin na sedež komande mesta Stari trg ob Kolpi-9.9.1943	Spominska plošča	Na OŠ Stari trg ob Kolpi	KO ZZB NOV Stari trg	V redu	ZB
5	Spomenik k slovenski spravi		Spomenik v kapelici	Kapelica med župniščem in cerkvijo v Starem trgu ob Kolpi	župnija	urejen	Župnija
6	Partizanski grob		grob	Na pokopališču v		urejen	svojci

	– KUMP Tone			Starem trgu			
7	Partizanski grob treh neznanih partizanov		grob	Na pokopališču v Starem trgu	ZB	urejen	ZB
8	Partizanski grob šestih partizanov – Kapš Peter, Rauh Jože, Gorjup Mirko, Kobe Jože, Kobe Viljem in Kobe Emil		grob	Na pokopališču v Starem trgu		urejen	Svojci
9	Partizanski grob – Madronič Zdravko		grob	Na pokopališču v Radencih		urejen	
10	Spominska plošča Mihaelu Bižalu	2.2.1894 ustanovil prostovoljno gasilsko četo Stari trg ob Kolpi	Spominska plošča	Na gasilskem domu v Starem trgu ob Kolpi	Hčerka Ana Bižal Jelenc in PGD Stari trg ob Kolpi	V redu	PGD Stari trg ob Kolpi
11	Partizanski most Sodevci-Blaževci		Spominska plošča	Pred vstopom na most oz.na mejnem prehodu	Zgrajen s skupnim delom krajanov in združenega dela občin Črnomelj, Vrbovsko, Kočevje in Delnice	Potrebna prenove	

Podpis in žig KS

Renata Butala, predsednica sveta KS Stari trg ob Kolpi

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Talčji Vrh

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Spominsko obeležje	Padlim in umrlim v taboriščih v 2. svet. vojni	Spominska plošča	Križišče Sela pri Otovcu	ZB	dobro	ZB
2	Spominsko obeležje	Padlim in umrlim v taboriščih 2. svet. vojne	Spominska plošča na skali	Stražnji Vrh ob cesti	ZB	dobro	ZB
3	Spominska plošča	Delovanje VOS v 2. sv. vojni	Spom. plošča na hiši v Stražnjem vrhu	Stražnji vrh 1	ZB	dobro	ZB
4	Spominska plošča	V spomin na delovanje v 2. sv. vojni	Spom. plošča na gasilskem domu na Mavrlenu	Gasilski dom Mavrlen	ZB	dobro	ZB
5	Spomenik kurirjem NOB	V spomin na delovanje kurirjev	Spomenik na koncu vasi	Ob cesti Rožič Vrh - Naklo	ZB	dobro	ZB

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS _Tribuče_

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Padlim v NOB 1941-1945 iz Tribuč		Spominska plošča	Tribuče 58 *90 Ko Tribuče		Zbledel napis	KS Tribuče
2	Spomenik ustanovitvi avstrijskega partizanskega bataljona		Spominska plošča	Tribuče 58 *90 Ko Tribuče		Srednje ohranjen napis	KS Tribuče

Podpis in žig KS

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v KS Vinica

Zap.št.	Ime ali naziv spomenika ali obeležja	Namen/pomen	Oblika (spominska plošča, skulptura,..)	Lokacija (hišna št., parc.št., k.o.)	Kdo je obeležje oz. spomenik postavil	Stanje	Skrbnik
1	Pokopališče Bojanci	Padlim borcem 2. svetovne vojne	spomenik	Pokopališče Bojanci	Zveza borcev NOV	dobro	Vaščani Bojancev
2	Spominska plošča	Elektrifikacija Bojancev	plošča	Večnamenski dom Bojanci 1	Elektrogospodarstvo Slovenije	dobro	Vaščani Bojancev
3	Plošča spomin umrlim v bolniš.	Umrlim hrvaškim borcem v bolniš.	plošča	Večnamenski dom Bojanci 1	Zveza borcev NOV	dobro	Vaščani Bojancev
4	Spomin na Tomšičevo brigado	Spomin na obrambo vasi Bojanci - okupator	plošča	Večnamenski dom Bojanci 1	Zveza borcev NOV	dobro	Vaščani Bojancev
5	Za umrle v KC Rab	Za umrle na Rabu - taborišče	plošča	Gasilski dom Zilje	ZB Zilje	dobro	gasilci
6	Padlim za svobodo	Borci – žrtve za svobodo	plošča	Gasilski dom Preloka	ZB Preloka	dobro	gasilci
7	Zamolčanim	spomenik		Pokopališče Preloka	svojci	dobro	svojci
8	Neznanemu partizanu	partizan	spomenik	Pokopališče Preloka	KO ZB Preloka	dobro	ZB Preloka
9	Viniška republika	obeležje	spomenik	Center Vinice	DPO SOB Črnomelj	dobro	Turistično društvo Vinica
10	Borcem	Obeležje padlim za svobodo	spomenik	Center Vinice	ZB Vinica	dobro	ZB Vinica
11		Padlim borcem slovenskim in hrvaškim partizanom	spomenik	Pokopališče Vinica	KO ZB Vinica	dobro	ZB Vinica

Podpis in žig KS

1/

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
Č R N O M E L J
Kolodvorska 34
e.mail zbnob.crnomelj@siol.net

Št. 7-1/09
Datum: 18.3.2009

- OBČINI ČRNOMELJ
- KRAJEVNIM SKUPNOSTIM V OBČINI ČRNOMELJ
- KRAJEVNIM ORGANIZACIJAM ZB ČRNOMELJ

ZADEVA: Seznam spominskih obeležij iz obdobja NOB

Po sklepu seje Izvršnega odbora ZB NOB Črnomelj, z dne 23.2.2009, vam pošiljamo v uporabo seznam spominskih obeležij iz obdobja NOB s priporočilom, da v okviru svoje pristojnosti poskrbite za obeležja na vašem območju ter pomagate pri urejanju tovrstne problematike.

Priloga: seznam

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NARODNOOSVOBODILNEGA BOJA
ČRNOMELJ

Predsednik
Anton Kralj

SPOMINSKA OBELEŽJA NOB V OBČINI ČRNOMELJ – stanje 19.2.09

Zap. št.	EŠD	Kraj	Ime
1.		?	Spominska plošča štabu 1. divizije VDV Slovenije
2.		Adlešiči	Kip kurirja
3.	18157	Adlešiči	Spomenik NOB
4.		Adlešiči	Spominska plošča Karlovačkemu tedniku
5.		Adlešiči	Spominska plošča Karlovaškemu VP
6.		Adlešiči	Spominska plošča padlim in žrtvam (na hiši št. 13)
7.		Adlešiči	Spomenik padlim v 1. in 2. svetovni vojni (glej pri cerkvi
8.		Bedenj	Spomenik NOB
9.		Beljčji vrh	Spomenik NOB
10.		Blatnik pri Črnomlju	Spomenik NOB
11.	18311	Bojanci	Partizanski grobovi
12.		Bojanci	Spominska plošča boju Tomšičeve brigade
13.		Bojanci	Spomenik NOB
14.		Bojanci	Spominska plošča Karlovškega VP
15.		Bojanci	Spominska plošča elektrifikaciji vasi
16.		Butoraj	Grob padlih
17.		Butoraj	Spomenik NOB
18.		Butoraj	Spominska plošča padlim
19.	19324	Cerkvišče	Spomenik NOB
20.		Cerkvišče	Spominska plošča padlim
21.	9841	Črnomelj	Glasbena šola (na njej spominska plošča Miranu Jarcu)
22.	89	Črnomelj	Kulturni dom
23.		Črnomelj	Lokomotiva serija 25018
24.		Črnomelj	Spomenik Janezu Marentiču pri gimnaziji (ul. Otona Župančiča
25.		Črnomelj	Spomenik Janku Starihi
26.	88	Črnomelj	Spomenik NOB na Gričku
27.		Črnomelj	Spomenik nogometašem
28.	9676	Črnomelj	Spomenik padlim v 1. svetovni vojni
29.	19323	Črnomelj	Spomenik partizanskim letališčem
30.		Črnomelj	Spominska plošča partizanski gimnaziji na stari šoli
31.		Črnomelj	Spominska plošča Alojzu Fabjanu na hiši Staneta Rozmana 11
32.		Črnomelj	Spominska plošča časnikarskemu društvu na gradu
33.		Črnomelj	Spominska plošča denarnemu zavodu
34.		Črnomelj	Spominska plošča kemijsko farmacevtskemu laboratoriju
35.		Črnomelj	Spominska plošča kleparski delavnici na Kolodvorski c. 25
36.		Črnomelj	Spominska plošča kurirjem in vezistom na Kolodvorski 30 (pošta)
37.		Črnomelj	Spominska plošča livarni in kovaški delavnici
38.		Črnomelj	Spominska plošča meteorološki postaji
39.		Črnomelj	Spominska plošča mizarski delavnici
40.		Črnomelj	Spominska plošča NOO na gradu
41.		Črnomelj	Spominska plošča padlim prosvetnim delavcem
42.		Črnomelj	Spominska plošča partizanskemu konju
43.		Črnomelj	Spominska plošča radiu OF

44.		Črnomelj	Spominska plošča sedlarski delavnici na kolodvorski c. 57
45.		Črnomelj	Spominska plošča strokovnim organom SNOS
46.		Črnomelj	Spominska plošča uredništvu osrednjih glasil
47.		Črnomelj	Spominska plošča veterinarski ambulanti na Semiški 5
48.		Črnomelj	Spominska plošča znanstvenemu institutu na Kolodvorski c. 61
49.		Črnomelj	Spominski plošča odseku za sodstvo in odseku za notranje zadeve pri SNOS na Ulici 21. oktobra 13
50.		Črnomelj	Stara šola
51.		Črnomelj	Župnišče
52.		Damelj	Spomenik ubitima F. Špeharju in M. Mukavcu na kraju uboja
53.		Damelj	Spominska plošča slovenski delegaciji AVNOJ
54.		Dobliče	Spominska plošča padlim in ubitim
55.		Dobliče	Spominska plošča Jožetu Mirtiču - Zidarju
56.		Dobliče	Spominska plošča prosvetnim tečajem
57.		Dobliče	Spominska plošča kmetijskim strokovnjakom
58.		Doblička gora	Zidanica B. Kidrič
59.		Doblička gora	Zidanica F. Leskovšek
60.		Doblička gora	Zidanica IO OF
61.	9375	Dragatuš	Spomenik NOB
62.		Gorica	Spominska plošča Francu Špeharju
63.		Gradec?	Spominska plošča štabu 2. bataljona
64.	19326	Griblje	Spomenik NOB
65.	19317	Kanižarica	Partizanska bolnišnica
66.		Kanižarica	Spominska plošča delovanju KP
67.		Kočevje pri Črnomlju	Spominska plošča OK KPS in OF
68.	19322	Kvasica	Spomenik NOB
69.	9385	Lokve	Spomenik NOB
70.		Maverlen	Spominsko znamenje zborovanju belokranjskih aktivistov OF
71.		Mihelja vas	Spominska plošča Tanjug
72.		Miklarji	Spominska plošča padlim lovcem
73.		Miklarji	Brunarica??
74.		Otovec	Spomenik NOB
75.		Petrova vas	Spomenik NOB
76.		Petrova vas	Spominska plošča padlim
77.		Preloka	Partizanski grob
78.		Preloka	Spomenik NOB na pokopališču
79.		Rožič vrh	Spomenik NOB
80.		Rožič vrh	Spominska plošča kurirski postaji TV-8
81.		Ručetna vas	Spominska plošča propagandistom
82.		Sela - Otovec	Spomenik padlim
83.		Sinji vrh	Spominska plošča padlim
84.	10105	Srednji Radenci	Grob Zdravka Madroniča
85.		Stari trg ob Kolpi	Hiša Stari trg ob Kolpi 16
86.		Stari trg ob Kolpi	Spominska plošča padlim
87.		Stari trg ob Kolpi	Spominska plošča komandi mesta
88.		Stari trg ob Kolpi	Spominska plošča RO OF in RK KPS

89.		Stari trg ob Kolpi	Spominska plošča napadu
90.	10110	Stari trg ob Kolpi	Partizanski grobovi
91.		Stražnji vrh	Spomenik NOB
92.		Stražnji vrh	Spominska plošča OZNA
93.		Špeharji	Grob Jožeta Stepančiča
94.		Tanča gora	Spomenik NOB
95.		Tanča gora	Grob borca
96.		Tribuče	Spominska plošča dogodkom iz NOB
97.		Tribuče	Spominska plošča 1. Avstrijskemu bataljonu
98.		Vinica	Grob F. Špeharja in M. Mukavca
99.		Vinica	Grob Štefana Štefančiča
100.		Vinica	Spomenik NOB na pokopališču
101.	19320	Vinica	Spomenik NOB v vasi
102.	19319	Vinica	Spomenik Viniški republiki
103.	814	Vinica	Spominska hiša Otona Župančiča
104.		Vinica	Spominska plošča 5. prekomorski brigadi
105.		Vinica	Spominsko obeležje pri mostu čez Kolpo
106.		Vojna vas	Grob Ivana Kromarja
107.		Vojna vas	Grobovi na pokopališču (vsaj 9)
108.		Vojna vas	Skupno grobišče s ploščo padlim
109.		Vranoviči	Spomenik NOB
110.		Vranoviči	Spominska plošča padlim
111.	9377	Zagozdac	Spomenik zborovanju OF
112.		Zapudje	Spomenik NOB
113.		Zapudje	Spomenik NOB na pokopališču
114.		Zilje	Spominska plošča padlim

Iz evidence ZVKD Slovenije - enota Novo mesto
pripravala Judita Pacigonik.

Grobišč je 50

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki 13

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v mesecu oktobru 2011

Zadeva: Statut Občine Črnomelj – predlog

Uvodno in obrazložitev:

Statut občine Črnomelj je bil sprejet že 1999 in v nadaljevanju že večkrat spreminjan in dopolnjevan. V letu 2003 je bilo objavljeno uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju pa so bile do leta 2010 sprejete še štiri spremembe.

V obliki uradnega prečiščenega besedila statut po letu 2003, kljub spremembam, ni bil več uradno objavljen, zato se je predlagateljica odločila, da se pripravi nov statut, kot nov dokument in s potrebnimi uskladitvami.

Glede na doslej veljavni statut bistvenih sprememb ni, opravljene so nekatere uskladitve v terminologiji in strukturi, manjše uskladitve z zakonodajo, upoštevana pa so tudi priporočila pristojne vladne službe.

Pri pripravi besedila Statuta je bila upoštevana veljavna zakonodaja, predvsem pa zakonodaja, ki posebej ureja tudi področje občin (Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o lokalnih volitvah, Zakon o javnih financah, Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin).

V splošnih določbah je glede na sedaj veljaven statut bistvena sprememba ta, da je drugem členu dodatno tudi območje posameznih krajevnih skupnosti po naselji. Doslej so bile KS opredeljene samo poimensko. V poglavju o organih občine je nekoliko izčrpneje kot doslej urejeno tudi poglavje glede nadzornega odbora in njegovega poslovanja. Podrobneje nadzorni odbor, tako kot doslej, uredi svoje poslovanje s svojim poslovnikom.

Predlog za izdajo je obravnavala na seji tudi Statutarno-pravna komisija, katere predlogi in dopolnitve so v predlaganem besedilu v celoti upoštevani. Komisija je že na prvi seji 15. junija 2011 obravnavala tudi pobude, ki so bile predhodno podane s strani članov občinskega sveta in do njih zavzela svoje stališče. Glede pobude, da se oblikuje predlog podelitve županske verige novo izvoljenemu županu ali županji na prvi seji, je bilo ugotovljeno, da gre za simbol občine, katerih oblika in uporaba se ureja z odlokom. V prvem odstavku šestega člena je tako poleg obstoječih simbolov (grb, zastava) dodano še besedilo, da se z odlokom lahko določijo tudi drugi simboli in njihova uporaba. Glede pobude, da se v statutu določi, da se že na prvi konstitutivni seji občinskega sveta imenuje Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je bila statutarno pravna komisija mnenja, da je sedanja ureditev primerna in zato pobude ni podprla. Glede pobude, da član OS na eni seji pri točki »Vprašanja in pobude članov OS« postavi največ dva oz. tri vprašanja, je komisija ugotovila, da gre za vsebino, ki se ureja s poslovnikom občinskega sveta in jo bo obravnavala pri obravnavi poslovnika. Na seji komisije sta bili podani tudi pobudi, naj se določi, da se pri sestavi delovnih teles občinskega sveta upošteva rezultat volitev na zadnjih volitvah, ter da se pri sestavi nadzornega odbora upošteva rezultat zadnjih volitev in da bi imela opozicija večino v nadzornem odboru. Za oba navedena predloga je komisija ugotovila, da predstavljata vsebino poslovnika občinskega sveta in jih bo obravnavala pri obravnavi poslovnika.

Na seji občinskega sveta 23. junija 2011 je bil predlog za izdajo sprejet z 22 glasovi za in 0 proti, zato je pripravljen za drugo obravnavo kot predlog. Na predlog predlagatelja in statutarno pravne komisije je pred drugo obravnavo dodan še zadnji odstavek 64. člena, ki natančneje opredeljuje pridobitev mnenja občanov v primeru spremembe območja posameznih KS. Statutarno-pravna komisija je pred drugo obravnavo opravila tudi še manjše redakcijske in slovnične uskladitve.

Predlog sklepa:
Občinskemu svetu občine Črnomelj se predlaga, da predlog Statuta Občine Črnomelj obravnava in sprejme v predlagani vsebini.

Pripravila:
Slavica Novak Janžekovič, OU

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

Predlog statutarno pravne komisije:
Statutarno pravna komisija je na 2. seji, 26. septembra 2011, obravnavala predlagano gradivo, nanj dodatno podala še svoje pripombe in predloge, ki so upoštevani, in občinskemu svetu predlaga, da predlog Statuta občine Črnomelj obravnava in sprejme v predlagani vsebini.

Zapisala:
Slavica Novak Janžekovič, OU

Predsednik Statutarno-pravne komisije
Štefan Misja l.r.

Na podlagi 64. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07- uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10) je občinski svet Občine Črnomelj na _____ redni seji, dne _____ sprejel

STATUT OBČINE ČRNOMELJ

I. SPLOŠNE DOLOČBE IN OBMOČJA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

1. člen

Občina Črnomelj je samoupravna lokalna skupnost ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij: Adlešiči, Balkovci, Bedenj, Belčji Vrh, Bistrica, Blatnik pri Črnomlju, Bojanci, Brdarci, Breznik, Breg pri Sinjem Vrhu, Butoraj, Cerkvišče, Črešnjevec pri Dragatušu, Črnomelj, Čudno selo, Daljne Njive, Damelj, Desinec, Deskova vas, Dečina, Dobliče, Doblička Gora, Dolenja Podgora, Dolenja vas pri Črnomlju, Dolenjci, Dolenji Radenci, Dolenji Suhor pri Vinici, Dolnja Paka, Draga pri Sinjem Vrhu, Dragatuš, Dragovanja vas, Dragoši, Drenovec, Drežnik, Fučkovci, Golek pri Vinici, Golek, Gorenja Podgora, Gorenjci pri Adlešičih, Gorenji Radenci, Gorica, Gornja Paka, Gornji Suhor pri Vinici, Griblje, Grič pri Dobličah, Hrast pri Vinici, Hrib, Jankoviči, Jelševnik, Jerneja vas, Kanižarica, Knežina, Kot ob Kolpi, Kot pri Damlju, Kovača vas, Kovačji Grad, Kvasica, Lokve, Mala Lahinja, Mala sela, Mali Nerajec, Marindol, Mavrlen, Mihelja vas, Miklarji, Miliči, Močile, Naklo, Nova Lipa, Obrh pri Dragatušu, Ogulin, Otovec, Paunoviči, Pavičiči, Perudina, Petrova vas, Pobrežje, Podklanec, Podlog, Prelesje, Preloka, Pribinci, Purga, Pusti Gradec, Rim, Rodine, Rožanec, Rožič Vrh, Ručetna vas, Sela pri Dragatušu, Sela pri Otovcu, Selce pri Špeharjih, Sečje selo, Sinji Vrh, Sodevci, Srednji Radenci, Stara Lipa, Stari trg ob Kolpi, Stražnji Vrh, Svibnik, Šipek, Špeharji, Talčji Vrh, Tanča Gora, Tribuče, Tušev Dol, Učakovci, Velika Lahinja, Velika sela, Veliki Nerajec, Vinica, Vojna vas, Vranoviči, Vrhovci, Vukovci, Zagozdac, Zajčji Vrh, Zapudje, Zastava, Zilje, Zorenci, Žuniči.

Sedež občine je v Črnomlju, Trg svobode 3.

Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

Občino predstavlja in zastopa župan.

Območje, ime in sedež občine se lahko spremeni z zakonom po postopku, ki ga določa zakon.

Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo z občinskim odlokom.

2. člen

Na območju občine Črnomelj so ustanovljeni ožji deli občine. Naloge, organizacija in delovanje ter pravni status ožjih delov občine Črnomelj so določeni s tem statutom in odlokom občine.

Imena in območja ožjih delov občine so:

1. Krajevna skupnost Črnomelj, ki obsega naselja Črnomelj, Dolenja vas pri Črnomlju, Svibnik, Vojna vas, Vranoviči, Zastava;
2. Krajevna skupnost Adlešiči, ki obsega naselja Adlešiči, Bedenj, Dolenjci, Dragoši, Fučkovci, Gorenjci pri Adlešičih, Jankoviči, Mala sela, Marindol, Miliči, Paunoviči, Pobrežje, Pribinci, Purga, Rim, Velika sela, Vrhovci, Žuniči;
3. Krajevna skupnost Butoraj, ki obsega naselja Butoraj, Velika Lahinja, Zorenci;
4. Krajevna skupnost Dobliče, ki obsega naselja Bistrica, Blatnik pri Črnomlju, Dobliče, Doblička Gora, Grič pri Dobličah, Jelševnik, Jerneja vas, Miklarji;
5. Krajevna skupnost Dragatuš, ki obsega naselja Belčji Vrh, Brdarci, Breznik, Črešnjevec pri Dragatušu, Dragatuš, Dragovanja vas, Dolenji Suhor pri Vinici, Gornji Suhor pri Vinici, Golek, Knežina, Kvasica, Mala Lahinja, Mali Nerajec, Obrh pri Dragatušu, Podlog, Pusti Gradec, Sela pri Dragatušu, Šipek, Tanča Gora, Veliki Nerajec, Zapudje;

6. Krajevna skupnost Griblje ki obsega naselji Cerkvišče in Griblje;
7. Krajevna skupnost Kanižarica, ki obsega naselje Kanižarica;
8. Krajevna skupnost Petrova vas, ki obsega naselja Gornja Paka, Lokve, Mihelja vas, Petrova vas, Rožanec, Ručetna vas;
9. Krajevna skupnost Sinji Vrh, ki obsega naselja Damelj, Draga pri Sinjem Vrhu, Sinji Vrh, Gorica, Daljne Njive, Špeharji, Breg pri Sinjem Vrhu, Kot pri Damlju, Hrib in Selce pri Špeharjih;
10. Krajevna skupnost Stari trg ob Kolpi, ki obsega naselja Dečina, Deskova vas, Dolenja Podgora, Dolenji Radenci, Gorenja Podgora, Gorenji Radenci, Kot ob Kolpi, Kovača vas, Močile, Prelesje, Sodevci, Srednji Radenci, Stari trg ob Kolpi, Zagozdac;
11. Krajevna skupnost Talčji Vrh, ki obsega naselja Dolnja Paka, Mavrlen, Naklo, Otovec, Rodine, Rožič Vrh, Sela pri Otovcu, Stražnji Vrh, Talčji Vrh, Tušev Dol, Zajčji Vrh;
12. Krajevna skupnost Tribuče, ki obsega naselja Čudno selo, Desinec, Tribuče, Pavičiči;
13. Krajevna skupnost Vinica, ki obsega naselja Balkovci, Bojanci, Drenovec, Drežnik, Golek pri Vinici, Hrast pri Vinici, Kovačji Grad, Nova Lipa, Ogulin, Perudina, Podklanec, Preloka, Sečje selo, Stara Lipa, Učakovci, Vinica, Vukovci, Zilje.

3. člen

Občina Črnomelj (v nadaljnjem besedilu: občina) v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja naloge določene v 21. členu Zakona o lokalni samoupravi ter naloge, določene s predpisi občine na podlagi zakona.

Občina lahko opravlja posamezne naloge iz državne pristojnosti, če država za to zagotovi potrebna sredstva.

4. člen

Osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, so občani.

Občani odločajo o lokalnih javnih zadevah po organih občine, ki jih volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih volitvah s tajnim glasovanjem ter v drugih organih v skladu s tem statutom.

Občani sodelujejo pri upravljanju lokalnih javnih zadev tudi na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.

Na osnovi odločitve organov občine se lahko v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine.

5. člen

Občina pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje s sosednjimi in drugimi občinami, širšimi lokalnimi skupnostmi in državo. Občina lahko sodeluje tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti in lahko v ta namen ustanavlja zveze, združuje sredstva, ustanavlja skupne organe ter organe skupne občinske uprave, javne sklade, javne zavode, javna podjetja.

Občina se zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja skupnih interesov združuje v združenja.

6. člen

Občina Črnomelj ima svoj grb, zastavo in praznik, katerih oblika, vsebina in uporaba se določi z odlokom. Z odlokom se lahko določijo tudi drugi simboli in njihova uporaba.

Praznik občine je 19. februar, kot spomin na dogodek iz zgodovine slovenskega naroda, zasedanje SNOS leta 1944 v Črnomlju.

Občina ima žig, ki je okrogle oblike. Žig ima v zunanjem krogu na zgornji polovici napis: Občina Črnomelj, v zunanjem krogu na spodnji polovici pa ima naziv organa - Občinski svet; Župan;

Nadzorni odbor; Občinska uprava, Občinska volilna komisija. V notranjem krogu ima navedbo sedeža občine: Črnomelj, Trg svobode 3. V sredini žiga je grb občine. Velikost, uporabo in hrambo žiga občine določi župan s sklepom.

Za prispevek k razvoju občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade, v skladu s posebnim odlokom.

II. NALOGE OBČINE

7. člen

Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene s tem statutom in zakoni, zlasti pa:

1. Normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena tako, da:
   - sprejema statut in druge predpise občine,
   - sprejema proračun in zaključni račun občine,
   - načrtuje prostorski razvoj ter sprejema prostorske akte,
   - sprejema program razvoja občine.
2. Upravlja občinsko premoženje tako, da:
   - ureja način in pogoje upravljanja z občinskim premoženjem,
   - pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja,
   - sklepa pogodbe o pridobitvi in odtujitvi nepremičnin in premičnin,
   - sestavlja premoženjsko bilanco, s katero izkazuje vrednost svojega premoženja.
3. Omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine tako, da:
   - spremlja in analizira gospodarske rezultate v občini,
   - sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj gospodarstva v občini,
   - pospešuje gospodarski razvoj,
   - sodeluje z gospodarskimi subjekti in v okviru interesov in nalog občine pomaga gospodarskim subjektom pri razreševanju gospodarskih problemov,
   - z javnimi sredstvi, v skladu s predpisi, pospešuje razvoj gospodarskih panog oz. gospodarskih subjektov.
4. Ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj tako, da:
   - v prostorskih aktih predvidi gradnjo stanovanjskih objektov,
   - sprejema dolgoročni in kratkoročni stanovanjski program občine,
   - spremlja in analizira stanje na stanovanjskem področju občine,
   - spremlja ponudbo in povpraševanje stanovanj v občini ter se vključuje v stanovanjski trg,
   - gradi stanovanja za socialno ogrožene in prenavlja objekte, ki so primerni za gradnjo stanovanj,
   - v skladu s predpisi omogoča občanom najemanje kreditov za nakup, gradnjo in prenovo stanovanj.
5. Skrbi za lokalne javne službe tako, da:
   - zagotavlja izvajanje obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb v skladu z zakonom,
   - nadzira delovanje lokalnih javnih služb,
   - gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo.
6. Zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno in zdravstveno dejavnost tako, da:
   - ustanovi vzgojno izobraževalni zavod (javna šola in javni vrtec), zdravstveni zavod in zagotavlja pogoje za njegovo delovanje,
   - v skladu z zakoni, ki urejajo to področje, zagotavlja sredstva za izvajanje teh dejavnosti in v okviru finančnih možnosti omogoča izvajanje nadstandardnih programov,

- sodeluje z vzgojno izobraževalnim zavodom in zdravstvenim zavodom,
- z različnimi ukrepi pospešuje vzgojno izobraževalno dejavnost in zdravstveno varstvo občanov,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev.

7. Pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:

- spremlja stanje na tem področju,
- pristojnim organom in institucijam predlaga določene ukrepe na tem področju,
- sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

8. Pospešuje raziskovalno, kulturno in društveno dejavnost ter razvoj športa in rekreacije tako, da:

- omogoča dostopnost kulturnih programov, skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- določa občinski program športa,
- zagotavlja splošno izobraževalno knjižnično dejavnost,
- z dotacijami spodbuja te dejavnosti,
- sodeluje z društvi in jih vključuje v programe aktivnosti občine.

9. Skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja tako, da:

- izvaja naloge, ki jih določajo zakon, uredbe in drugi predpisi s področja varstva okolja,
- spremlja stanje na tem področju in v okviru svojih pristojnosti sprejema ukrepe, s katerimi zagotavlja varstvo okolja,
- sprejema splošne akte, s katerimi pospešuje in zagotavlja varstvo okolja,
- sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi in jih obvešča o ugotovljenih nepravilnostih,
- z drugimi ukrepi pospešuje varstvo okolja v občini.

10. Upravlja, gradi in vzdržuje:

- občinske ceste, ulice in javne poti
- površine za pešce in kolesarje,
- igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča,
- javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine ter
- zagotavlja varnost v cestnem prometu na občinskih cestah in ureja promet v občini.

11. Skrbi za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč tako, da v skladu z merili in normativi:

- organizira reševalno pomoč v požarih,
- organizira obveščanje, alarmiranje, pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- zagotavlja sredstva za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami,
- zagotavlja sredstva za odpravo posledic elementarnih in drugih naravnih nesreč,
- sodeluje z občinskim poveljstvom gasilske službe in štabom za civilno zaščito ter spremlja njihovo delo,
- opravlja druge naloge, ki pripomorejo k boljši požarni varnosti in varstvu pred elementarnimi in drugimi nesrečami.

12. Ureja javni red v občini tako, da:

- sprejema programe varnosti,

- določa prekrške in globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine,
- organizira občinsko redarstvo,
- opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- opravlja druge naloge v okviru teh pristojnosti.

8. člen

V okviru lokalnih zadev javnega pomena občina opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na:

- ugotavljanje javnega interesa za uresničevanje predkupnih pravic občine v skladu z zakonom in v primeru razlastitve nepremičnin za potrebe občine,
- določanje namembnosti prostora,
- gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo,
- evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja,
- zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami,
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

9. člen

Občina pridobiva podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti, jih obdeluje ter opravlja statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe. Pri varstvu, obdelovanju in hrambi podatkov mora občina ravnati v skladu z zakoni, ki urejajo to področje.

Občina pridobiva in obdeluje o posameznikih naslednje osebne podatke:

- enotno matično številko občana;
- osebno ime;
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
- datum in kraj rojstva oziroma datum smrti;
- podatke o osebnih vozilih;
- podatke o nepremičninah ter
- druge osebne podatke v skladu z zakonom.

Občina pridobiva osebne podatke iz prejšnjega odstavka neposredno od posameznika, na katerega se podatki nanašajo. Na podlagi zahteve, ki vsebuje navedbo pravne podlage obdelovanja osebnih podatkov, lahko občina osebne podatke pridobi tudi od upravljavca centralnega registra prebivalstva, matičnega registra, zemljiškega katastra ali drugega upravljavca, če tako določa zakon. Upravljavec zbirke podatkov mora občini omogočiti dostop tudi do drugih podatkov iz zbirke, če je to določeno z zakonom in če te podatke občina potrebuje za izvajanje svojih z zakonom določenih pristojnosti. Zahteva občine mora biti v pisni ali drugi z zakonom ali predpisom vlade določeni obliki.

Občina pridobiva podatke od upravljavcev nepremičninskih evidenc brezplačno, oziroma pod enakimi pogoji, kot veljajo za neposredne uporabnike državnega proračuna.

Podatke lahko občina pridobi brezplačno v pisni obliki, na elektronskih pomnilniških medijih ali po elektronski poti.

Pridobivanje osebnih podatkov po elektronski poti se občini odobri, ko zagotovi tehnične pogoje in pogoje, s katerimi se v skladu z zakonom zagotavlja zavarovanje osebnih podatkov.

Občina lahko, zaradi izvajanja nalog iz svoje pristojnosti v skladu z nameni in pod pogoji določenimi v zakonu, posreduje pridobljene podatke fizičnim in pravnim osebam.

III. ORGANI OBČINE
1. SKUPNE DOLOČBE

10. člen

Organi občine so:

- občinski svet,
- župan in
- nadzorni odbor občine.

Občina ima volilno komisijo kot samostojni občinski organ, ki v skladu z zakonom o lokalnih volitvah in drugimi predpisi ter splošnimi akti občine skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.

Občina ima tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon.

Volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov se izvajajo v skladu z zakonom in tem statutom.

Člani občinskega sveta, župan in podžupan oz. podžupani so občinski funkcionarji.

11. člen

Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

Občinska uprava odloča o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji ter opravlja inšpekcijske naloge in naloge občinskega redarstva oziroma drugih služb nadzora.

Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za občinske organe in organe ožjih delov občin.

Občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana z odlokom, s katerim določi njeno notranjo organizacijo in delovno področje.

Občinsko upravo lahko sestavljajo organi občinske uprave oziroma notranje organizacijske enote.

Občinsko upravo vodi direktor, usmerja in nadzoruje pa jo župan.

12. člen

Če ni v zakonu ali tem statutu drugače določeno, lahko organi občine, ki delajo na sejah, sprejemajo odločitve, če je na seji navzoča večina članov organa občine.

13. člen

Delo organov občine je javno.

Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov.

Način zagotavljanja javnosti dela občinskih organov, razloge in postopke izključitve javnosti s sej organov občine, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakon, ta statut in poslovnik občinskega sveta.

Občani in njihovi pravni zastopniki imajo pravico vpogleda v dokumente, ki so podlaga za odločanje organov občine o njihovih pravicah, obveznostih in pravnih koristih, če izkažejo pravni interes.

2. OBČINSKI SVET

14. člen

Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinski svet šteje 24 članov, od tega enega predstavnika romske skupnosti.

Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandat članov občinskega sveta se začne s potekom mandata prejšnjih članov občinskega sveta ter traja do prve seje na naslednjih rednih volitvah izvoljenega občinskega sveta, če ni z zakonom drugače določeno.

Občinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov občinskega sveta. Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan najkasneje v 20 dneh po izvolitvi članov občinskega sveta, če je za izvolitev župana potrebne drugi krog volitev, pa najkasneje v 10 dneh po drugem krogu volitev.

Občinski svet odloči o potrditvi mandatov članov občinskega sveta na podlagi poročila komisije za potrditev mandatov članov občinskega sveta in ugotovitev izvolitve župana, o pregledu potrdil o izvolitvi ter o vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb.

Ko občinskemu svetu preneha mandat, preneha tudi članstvo imenovanim predstavnikom občinskega sveta v vseh občinskih organih.

15. člen

Volitve občinskega sveta se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

Občinski svet se voli po proporcionalnem sistemu, predstavnik romske skupnosti pa po večinskem sistemu.

O oblikovanju volilnih enot za volitve občinskega sveta v skladu z zakonom odloči občinski svet z odlokom.

16. člen

Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke ter druge splošne in posamične akte ter sprejema mnenja o vsebini zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občine.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema prostorske plane in druge plane razvoja občine,
- sprejema proračun občine in zaključni račun,
- sprejme odlok o notranji organizaciji in delovnem področju občinske uprave na predlog župana,
- v sodelovanju z občinskimi sveti drugih občin ustanavlja skupne organe občinske uprave ter skupne organe za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnih zavodih in javnih podjetjih,
- daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino in odloča o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če po zakonu o teh zadevah ne odloča drug občinski organ,
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta,
- potrjuje mandate članov občinskega sveta in župana ter ugotavlja predčasno prenehanje mandata občinskega funkcionarja,
- imenuje člane nadzornega odbora in na predlog nadzornega odbora predčasno razreši člana nadzornega odbora,
- imenuje in razrešuje člane komisij in odborov občinskega sveta,
- določi, kateri izmed članov občinskega sveta bo začasno opravljal funkcijo župana, če temu predčasno preneha mandat, pa ne določi podžupana, ki bo začasno opravljal njegovo funkcijo ali če je razrešen,
- v postopku sprejemanja občinskega proračuna sprejme letni načrt ravnanja s stvarnim in finančnim premoženjem občine,
- odloča o najemu posojila in dajanju poroštva,
- razpisuje referendum,

- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa višino sejnine članov občinskega sveta in plačila za opravljanje nalog članov drugih občinskih organov in delovnih teles, ki jih imenuje, kakor tudi merila za sejnine članov svetov krajevnih skupnosti,
- določa vrste lokalnih javnih služb in način izvajanja lokalnih javnih služb,
- ustanavlja javne zavode in javna podjetja ter druge pravne osebe javnega prava v skladu z zakonom,
- imenuje in razrešuje člane sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter člane drugih organov občine ustanovljenih na podlagi zakona,
- določi organizacijo in način izvajanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje petih let, katerega sestavni del je tudi program varstva pred požari,
- sprejme program in letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, sestavni del je tudi letni načrt varstva pred požari,
- določi organizacijo občinskega sveta ter način njegovega delovanja v vojni,
- sprejme odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in določi varstvo pred požari, ki se opravlja kot javna služba,
- lahko sprejme akt, v katerem glede na potrebe gostov in značilnosti ter potrebe kraja določi podrobnejša merila za določitev obratovalnega časa,
- v okviru kadrovskega načrta določa število in vrste delovnih mest za določen čas v kabinetu župana,
- odloča o drugih zadevah iz njegove pristojnosti.

17. člen

Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

Funkcija člana občinskega sveta in podžupana ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora, kot tudi ne z delom v občinski upravi ali službi ožjega dela občine ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Funkcija člana občinskega sveta in podžupana tudi ni združljiva s funkcijo načelnika upravne enote, na območju katere je občina, kot tudi ne z delom v državni upravi na delovnih mestih, na katerih delavci izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela organov občine.

Član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

18. člen

Župan predstavlja občinski svet, sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice glasovati.

Župan lahko za vodenje sej občinskega sveta pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta.

Če nastopijo razlogi, zaradi katerih župan, pooblaščeni podžupan oziroma član občinskega sveta ne more voditi že sklicane seje, jo vodi podžupan, če pa tudi to ni mogoče, jo brez posebnega pooblastila vodi najstarejši član občinskega sveta.

Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Podžupan lahko opravi sklic seje le na podlagi posamičnega pooblastila župana.

Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje, ki je vsebovala predlog dnevnega reda in nujno potrebno gradivo. Župan mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevi red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

Če seja občinskega sveta ni sklicana v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Župan in občinska uprava so dolžni zagotoviti pogoje za vodenje in izvedbo seje.

19. člen

Strokovno pripravo gradiv, organizacijsko in administrativno delo za potrebe občinskega sveta ter pomoč pri pripravi in vodenju sej občinskega sveta ter njegovih komisij in odborov zagotavlja občinska uprava.

20. člen

Občinski svet dela in odloča na sejah.

Dnevni red seje občinskega sveta predlaga župan.

Vsak član občinskega sveta lahko predlaga občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

Župan mora predloge komisij in odborov občinskega sveta ter predloge članov občinskega sveta iz prejšnjega odstavka dati na dnevni red, ko so pripravljeni tako, kot je določeno v poslovniku občinskega sveta.

O sprejemu dnevnega reda odloča občinski svet na začetku seje.

Na vsaki seji občinskega sveta mora biti predvidena točka za vprašanja in odgovore na vprašanja, ki jih postavljajo člani sveta.

Za vsako sejo občinskega sveta se pošlje vabilo županu, podžupanu oz. podžupanom, članom občinskega sveta, predsedniku nadzornega odbora občine in direktorju občinske uprave. O sklicu seje občinskega sveta se obvesti javna občila.

Predsednik nadzornega odbora občine, predsedniki komisij in odborov občinskega sveta ter direktor občinske uprave so se dolžni udeležiti seje občinskega sveta in odgovarjati na vprašanja članov občinskega sveta, kadar se obravnavajo vprašanja iz njihove pristojnosti oziroma njihovega področja dela.

21. člen

Občinski svet veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina njegovih članov. Občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov, razen če zakon določa drugačno večino.

Občinski svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem. Tajno se glasuje v primeru, ko je tako določeno z zakonom ali če tako sklene občinski svet, ali če tako zahteva četrtina članov občinskega sveta.

Način dela in odločanja, razmerja do drugih občinskih organov ter druga vprašanja delovanja občinskega sveta se določijo s poslovnikom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino navzočih članov.

Odločitve občinskega sveta izvršujeta župan in občinska uprava.

Župan in direktor občinske uprave o izvrševanju odločitev občinskega sveta poročata občinskemu svetu najmanj enkrat letno.

22. člen

Članu občinskega sveta predčasno preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski oziroma državni upravi, ki na podlagi zakona ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta.

Razlogi za prenehanje mandata člana občinskega sveta se ugotovijo na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali pisnega obvestila o odločitvi člana občinskega sveta.

Članu občinskega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet na podlagi poročila komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali zakonski razlogi za prenehanje mandata, razen v primeru odstopa.

Občinski svet sprejme ugotovitveni sklep iz prejšnjega odstavka na prvi seji po nastanku razlogov iz prvega odstavka tega člena.

Zoper ugotovitev občinskega sveta lahko član občinskega sveta, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od prejema sklepa vloži tožbo na upravno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

Če član občinskega sveta odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo županu. Župan mora občinski svet in občinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana občinskega sveta v roku 8 dni od prejema pisne odstopne izjave.

Če župan v roku iz prejšnjega odstavka ne obvesti občinskega sveta in občinske volilne komisije, lahko član občinskega sveta, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od poteka roka iz prejšnjega odstavka vloži tožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče o tožbi iz tega odstavka in tožbi iz četrtega odstavka tega člena odloči meritorno v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh. Enako sodno varstvo lahko uveljavlja tudi kandidat za člana občinskega sveta, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je mandat prenehal, predstavnik kandidature oziroma predstavnik liste kandidatov za člane občinskega sveta, s katere bi bil ta kandidat izvoljen.

Za izvolitev oziroma potrditev mandata nadomestnega člana občinskega sveta se upoštevajo določbe zakona.

2.1 ODBORI IN KOMISIJE OBČINSKEGA SVETA

23. člen

Občinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Občinski svet lahko ustanovi eno ali več komisij in odborov kot svoja stalna ali občasna delovna telesa.

Organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.

24. člen

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ima predsednika in 4 člane, ki jih občinski svet imenuje izmed svojih članov.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja opravlja zlasti naslednje naloge:

- občinskemu svetu predlaga kandidate za delovna telesa občinskega sveta in druge organe, ki jih imenuje občinski svet,
- občinskemu svetu ali županu daje pobude oz. predloge v zvezi s kadrovskimi vprašanji v občini,
- pripravlja predloge odločitev občinskega sveta v zvezi s plačami ter drugimi prejemki občinskih funkcionarjev ter izvršuje odločitve občinskega sveta, zakone in predpise, ki urejajo plače in druge prejemke občinskih funkcionarjev,
- obravnava druga vprašanja, ki mu jih določi občinski svet,
- izdaja akte v zvezi s pravicami in obveznosti funkcionarjev.

25. člen

Občinski svet ima stalne ali občasne komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

Stalna delovna telesa občinskega sveta so:

- odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo

- odbor za družbene dejavnosti,
- odbor za kmetijstvo in dopolnilne dejavnosti,
- odbor za turizem in varstvo okolja,
- statutarno-pravna komisija.

Odbori in komisija štejejo predsednika in 4 člane.

Delovno področje in število članov posameznega delovnega telesa občinskega sveta se določi s poslovnikom občinskega sveta.

Občasna delovna telesa ustanovi občinski svet s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

26. člen

Predsednika in člane odborov in komisij imenuje občinski svet izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov. Predlog kandidatov za člane pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Delo delovnega telesa občinskega sveta vodi član občinskega sveta kot predsednik.

Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

27. člen

Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja, določenega poslovnikom občinskega sveta, obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Komisije in odbori občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

28. člen

Občinski svet lahko razreši predsednika, posameznega člana delovnega telesa občinskega sveta ali delovno telo v celoti na predlog najmanj četrtine članov občinskega sveta. Predlog novih kandidatov za predsednika in člane delovnih teles občinskega sveta pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja do prve naslednje seje občinskega sveta.

3. ŽUPAN

29. člen

Župana volijo volivci, ki imajo v občini stalno prebivališče, na neposrednih in tajnih volitvah. Volitve župana se opravijo v skladu z zakonom.

Mandatna doba župana traja štiri leta. Za začetek in trajanje mandatne dobe župana se smiselno uporabljajo določbe drugega tretjega odstavka 14. člena statuta in določbe zakona.

Potek štirih let od nastopa mandata župana je skrajni rok, v katerem mora nastopiti mandat novoizvoljeni župan. Novoizvoljeni župan nastopi mandat, ko občinski svet na svoji prvi seji po izvolitvi članov občinskega sveta na podlagi potrdila občinske volilne komisije o izvolitvi župana odloči o morebitnih pritožbah drugih kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana oziroma ugotovi, da takih pritožb ni bilo.

Kadar občinski svet pritožbi iz prejšnjega odstavka ugodi, do dokončne odločitve o izvolitvi župana tekoče naloge iz pristojnosti župana opravlja najstarejši član občinskega sveta.

Do prve seje novo izvoljenega občinskega sveta traja tudi mandatna doba župana, ki je izvoljen na nadomestnih volitvah po prenehanju mandata prejšnjemu županu pred potekom mandate dobe in mandatna doba župana, ki je izvoljen na volitvah, ki so bile iz kakšnega drugega razloga na podlagi zakona opravljene po rednih volitvah v občinske svete.

Župan opravlja funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. O svoji odločitvi je župan dolžan obvestiti komisijo za mandatna vprašanja in občinski svet na prvi naslednji seji.

30. člen

Župan predstavlja in zastopa občino.

Poleg tega župan predvsem:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta,
- izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna,
- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta,
- odloča o pravnem poslu ravnanja s stvarnim in finančnim premoženjem občine in pravni posel sklene,
- potrjuje investicijske dokumente za občinske investicije,
- skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave in vodje organa skupne občinske uprave, skupaj z drugimi organi občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon, statut in drugi akti.

Župan v skladu z zakonom odloča tudi o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti.

31. člen

Župan lahko zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.

Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.

Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenešena v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

32. člen

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- imenuje poveljnike in štabe civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,

- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglaša stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.

33. člen

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, pa se občinski svet ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

34. člen

Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina najmanj enega podžupana. Podžupane izmed članov občinskega sveta imenuje in razrešuje župan.

Podžupani pomagajo županu pri njegovem delu ter opravljajo posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere jih župan pooblasti.

Podžupan, ki ga določi župan, nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Podžupan, ki ga določi župan, v primeru predčasnega prenehanja mandata župana, začasno, do nastopa mandata novoizvoljenega župana, opravlja funkcijo župana, razen če je župan razrešen. Če župan ne določi, kateri podžupan bo začasno opravljal funkcijo župana, oziroma če je razrešen, odloči občinski svet, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal to funkcijo. Podžupan, ki opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovati za odločitve občinskega sveta.

V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot tudi nobeden izmed podžupanov ne more opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta.

V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

35. člen

Če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu, lahko tudi župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine.

Župan lahko ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

36. člen

Županu in podžupanu kot članu občinskega sveta predčasno preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo kot šest mesecev,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo župana ali podžupana,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo župana ali podžupana,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski oziroma državni upravi, ki

na podlagi določb zakona ni združljiva oziroma ni združljiva s funkcijo župana ali podžupana,
- če je župan po odločitvi državnega zbora razrešen.

Razlogi za prenehanje mandata župana se ugotovijo na podlagi pravnomočne sodne odločbe ali pisnega obvestila o odločitvi župana.

Županu preneha mandat z dnem, ko občinski svet na podlagi pisne izjave oziroma predloga komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata, razen v primeru odstopa.

Če župan odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko o svojem odstopu pisno obvesti občinski svet in občinsko volilno komisijo.

Ugotovitveni sklep iz tretjega odstavka tega člena sprejme občinski svet na prvi seji po nastanku razlogov iz drugega odstavka tega člena.

Ugotovitveni sklep posreduje občinski svet predsedniku občinske volilne komisije. Če županu preneha mandat več kot šest mesecev pred potekom mandatne dobe, razpiše občinska volilna komisija nadomestne volitve.

Podžupanu preneha mandat s prenehanjem mandata člana občinskega sveta.

Podžupanu preneha mandat podžupana, če ga župan razreši in z izvolitvijo novega župana, če je prejšnjemu predčasno prenehal mandat. Prenehanje mandata podžupana zaradi razrešitve ali izvolitve novega župana ne vpliva na njegov mandat člana občinskega sveta.

Zoper ugotovitev občinskega sveta lahko župan ali podžupan, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od prejema sklepa vloži tožbo na upravno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v toku 30 dni.

Postopki za izvolitev novega župana ali imenovanje podžupana se izvedejo v skladu z določbami zakona.

Če je župan imenovan:
- na funkcijo v organu državne uprave, ki izvaja nadzorstvo nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave,
- za načelnika upravne enote ali vodjo notranje organizacijske enote v upravni enoti, na katere območju je občina,
- na položaj ali drugo uradniško delovno mesto v državni upravi, na katerem se izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave, mu po zakonu preneha mandat župana z dnem imenovanja. O imenovanju mora župan takoj obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo.

Če župan opravlja funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, mu po zakonu preneha mandat župana, če ne odstopi s funkcije ali ne preneha z delovnim razmerjem. O svoji odločitvi, ali bo opravljal funkcijo župana, ali še naprej funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, je župan dolžan pisno obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo najkasneje v sedmih dneh po prejemu poročila o izidu volitev v občini.

4. NADZORNI ODBOR

37. člen

Občinski svet imenuje člane nadzornega odbora najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji.

Nadzorni odbor ima predsednika in štiri člane. Predsednika in člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov. Člani nadzornega odbora morajo imeti najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe in izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja. Kandidate za člane nadzornega odbora občine predlaga občinskemu svetu komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani občinskega sveta, župan, podžupan, člani svetov ožjih delov občine (krajevnih skupnosti), direktor občinske uprave, delavci občinske uprave ter

člani poslovodstev javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih organizacij, ki so uporabniki občinskih proračunskih sredstev.

Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandata članom občinskega sveta, ki je nadzorni odbor imenoval. Za predčasno razrešitev člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi za predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta.

Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora.

38. člen

Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji, ki jo skliče predsednik nadzornega odbora navzočih večina članov.

Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje.

Nadzorni odbor sprejema svoja poročila, priporočila in predloge na seji, na kateri je navzočih večina članov nadzornega odbora, z večino glasov članov.

Sedež nadzornega odbora je na sedežu občine, Trg svobode 3, Črnomelj. Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine.

Nadzorni odbor za svoja pisanja uporablja žig občine z napisom »nadzorni odbor«, kot je opredeljen v 6. členu statuta.

39. člen

Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

Nadzorni odbor ima v skladu z zakonom naslednje pristojnosti:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev občinskega proračuna,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzorni odbor v okviru svojih pristojnosti ugotavlja zakonitost in pravilnost poslovanja občinskih organov, občinske uprave, svetov ožjih delov občine (krajevnih skupnosti), javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih porabnikov sredstev občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih javnih sredstev.

40. člen

Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni nadzorni program in predlog finančnega načrta, ki ju v mesecu decembru koledarskega leta predloži županu.

Nadzorni odbor mora vsako proračunsko leto izvesti nadzor nad zaključnim računom proračuna občine, v okviru programa dela pa predvsem izvaja nadzor:

- finančnih načrtov in zaključnih računov ožjih delov občine,
- finančnih načrtov in zaključnih računov uporabnikov proračunskih sredstev (javnih zavodov, javnih podjetij in drugih).

Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v nadzornem programu. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v nadzorni program, mora najprej dopolniti nadzorni program. Dopolnitev nadzornega programa posreduje županu in občinskemu svetu. Enako velja za spremembo nadzornega programa. Dopolnitev in sprememba nadzornega programa mora biti obrazložena.

Nadzorni odbor mora posredovati letno poročilo o svojem delu županu in občinskemu svetu do konca meseca januarja koledarskega leta za preteklo leto.

Nadzorni odbor mora sodelovati z županom in občinskim svetom ter drugimi organi občine in njenih ožjih delov, organi uporabnikov občinskih proračunskih sredstev in drugimi osebami.

Predsednik ali od njega pooblaščen član nadzornega odbora se mora udeležiti seje občinskega sveta, ko obravnava predlog proračuna in druge zadeve, za katere nadzorni odbor oceni, da so pomembne za njegovo delo.

41. člen

Nadzorni odbor preverja finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev (javnih podjetij, javnih zavodov in drugih) na podlagi preverjanj poslovnih poročil in zaključnih računov ter sklenjenih pogodb med občino in uporabnikom proračunskih sredstev in po potrebi druge pridobljene dokumentacije.

V postopku nadzora so odgovorni in nadzorovane osebe dolžni nadzornemu odboru predložiti vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila.

42. člen

Nadzorni odbor izloči člana nadzornega odbora iz nadzora in odločanja na seji v primeru, če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

Šteje se, da so podane okoliščine iz prejšnjega odstavka če:

- je odgovorna oseba, zakonit zastopnik, prokurist ali pooblaščenec nadzorovane osebe s članom, nadzornega odbora v krvnem sorodstvu v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena ali če je z njo v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali v svaštvu do vštetega drugega kolena, četudi je zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost prenehala,
- je član nadzornega odbora skrbnik, posvojitelj, posvojenec ali rejnik odgovorne osebe, zakonitega zastopnika, prokurista ali pooblaščenca nadzorovane osebe,
- če je član nadzornega odbora udeležen ali je sodeloval v postopku, ki je predmet nadzora.

Izločitev člana nadzornega odbora lahko zahteva tudi nadzorovana oseba in sam član nadzornega odbora. Zahtevo za izločitev mora vložiti pri nadzornem odboru. V zahtevi je potrebno navesti okoliščine, na katere opira svojo zahtevo za izločitev. O izločitvi odloči nadzorni odbor z večino glasov vseh članov.

43. člen

Za posamezen nadzor je zadolžen član nadzornega odbora, ki je določen v nadzornem programu (v nadaljevanju: nadzornik). Nadzornik pripravi osnutek poročila o nadzoru in ga posreduje predsedniku nadzornega odbora. Osnutek poročila o nadzoru mora vsebovati enake sestavine kot poročilo o nadzoru.

Predsednik nadzornega odbora lahko poda v roku treh dni pripombe na osnutek poročila o nadzoru. Če pripomb nadzornik ne upošteva, predsednik nadzornega odbora pošlje osnutek poročila o nadzoru, skupaj s pripombami, ostalim članom nadzornega odbora in skliče sejo najpozneje v roku 8 dni od posredovanega osnutka poročila o nadzoru.

Osnutek poročila obravnava nadzorni odbor na seji. Vsak član se mora o osnutku poročila izjaviti, na koncu izjavo poda še predsednik nadzornega odbora. Po podanih izjavah nadzorni odbor sprejme osnutek poročila o nadzoru.

Če osnutek poročila o nadzoru ni sprejet, je dolžan nadzorni odbor sprejeti usmeritve za njegovo spremembo ali dopolnitev. Usmeritve mora upoštevati nadzornik in osnutek poročila o nadzoru dopolniti.

Osnutek poročila o nadzoru podpiše predsednik nadzornega odbora.

44. člen

Nadzorni odbor pošlje nadzorovani osebi osnutek poročila o nadzoru najpozneje v roku osem dni po sprejemu. Nadzorovana oseba ima pravico v roku petnajst dni od prejema osnutka poročila o nadzoru odgovoriti na posamezne navedbe (odzivno poročilo). Odzivno poročilo vsebuje mnenja, pripombe in pojasnila nadzorovanega organa za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se ugotovijo kršitve predpisov. Če nadzorovani organ razpolaga z listinskimi dokazi, jih priloži odzivnemu poročilu.

Po preteku roka iz prejšnjega odstavka sprejme nadzorni odbor poročilo o nadzoru, ki ga pošlje nadzorovani osebi, občinskemu svetu in županu, po potrebi pa tudi računskemu sodišču in pristojnemu ministrstvu.

45. člen

Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine.

V ugotovitvah se navede popolno in verodostojno dejansko stanje, ki je bilo ugotovljeno v nadzoru in na katerem temeljijo ocene, mnenje, priporočila oziroma predlogi.

Z ocenami nadzorni odbor presodi kateri predpisi so bili kršeni (pravilnost poslovanja) in/ali je bilo poslovanje nadzorovane osebe smotrno glede na uporabljena sodila v nadzoru.

V mnenju se izrazi ali je bilo poslovanje nadzorovane osebe pravilno in/ali smotrno.

Nepravilno poslovanje je takrat, če je nadzorovana oseba poslovala v nasprotju s predpisi, proračunom in drugimi akti (pogodbo, kolektivno pogodbo in drugimi splošnimi ter posamičnimi akti), ki bi jih morala upoštevati pri svojem poslovanju.

Nesmotrno poslovanje je negospodarno in/ali neučinkovito in /ali neuspešno.

Negospodarno poslovanje je tisto poslovanje, ko bi nadzorovana oseba enake učinke lahko dosegla pri manjših stroških.

Neučinkovito poslovanje je tisto, ko bi pri enakih stroških lahko nadzorovana oseba dosegla večje učinke.

Neuspešno poslovanje je tisto, ko se niso uresničili cilji poslovanja nadzorovane osebe.

Priporočila vsebujejo predloge za izboljšanje pravilnosti poslovanja oziroma smotrnosti (za gospodarnejšo, učinkovitejšo in uspešnejšo porabo sredstev javnih financ). S priporočili oziroma predlogi nadzorni odbor praviloma svetuje kako nadzorovana oseba izboljša poslovanje tako, da nakaže le poti za izboljšanje.

46. člen

Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku nadzornega odbora, mora o teh kršitvah v petnajstih dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in računsko sodišče.

V primeru, da nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

47. člen

Nadzorovane osebe so dolžne spoštovati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora. Občinski svet, župan in organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora.

Župan je dolžan nadzorni odbor tekoče seznanjati s pomembnimi zakoni in drugi predpisi ter akti občine, ki se nanašajo na javne finance in lokalno samoupravo (proračun občine, odlok, statut, akt o sistemizaciji delovnih mest in akt, ki določa plačni sistem, akti o ustanovitvi pravnih oseb javnega prava, katerih ustanoviteljica je občina in drugi).

Župan je dolžan vabiti predsednika nadzornega odbora na seje občinskega sveta ter ga obveščati o pomembnejših ugotovitvah iz pristojnosti občinskega sveta, ki se nanašajo na pravilnost in smotrnost poslovanja občine ali finančno poslovanje pravnih oseb javnega prava, ki jih je ustanovila občina.

48. člen

Nadzorni odbor mora županu in občinskemu svetu predložiti pisno letno poročilo o delu in porabi sredstev in najmanj enkrat na leto poročati o svojem delu ter ju seznaniti s pomembnimi ugotovitvami iz področja svojega dela in predlagati rešitve za izboljšanje poslovanja.

49. člen

Delo nadzornega odbora je javno.

Nadzorni odbor lahko z večino glasov vseh svojih članov odloči, da se javnost dela omeji ali izključi, če to zahtevajo razlogi varovanja osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost.

Nadzorni odbor lahko z večino glasov vseh svojih članov odloči, da se iz letnega poročila o njegovem delu in posameznega poročila o nadzoru, ki se javno objavi, izločijo podatki, če so podani razlogi, ki jih zakon, ki ureja dostop do informacij javnega značaja določa kot razloge, zaradi katerih je mogoče zavrniti zahtevo za informacijo javnega značaja.

Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določa poslovnik.

Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo predsednik pooblasti.

50. člen

Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava.

Župan določi javnega uslužbenca v občinski upravi, ki pomaga pri pripravi in vodenju sej ter pisanju in odpravi zapisnikov in drugih pisanj nadzornega odbora, arhiviranje gradiva, sprejemanje in urejanje pošte ter za opravljanje drugih opravil, potrebnih za nemotena administrativna tehnična dela nadzornega odbora.

Strokovno pomoč lahko nudijo nadzornemu odboru javni uslužbenci zaposleni v občinski upravi ali zunanji strokovnjaki, notranji revizorji in drugi. Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

51. člen

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v občinskem proračunu na posebni proračunski postavki, na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora. Za porabo sredstev župan določi skrbnika.

52. člen

Predsednik in člani nadzornega odbora imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom občinskega sveta. Izvedencu in drugim strokovnjakom pripada plačilo, ki se določi s podjemno pogodbo ali avtorsko pogodbo, ki jo sklene župan. Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

53. člen

Podrobneje uredi nadzorni odbor svoje delo s poslovnikom, ki ga sprejme z večino glasov svojih članov.

5. OBČINSKA UPRAVA

54. člen

Notranjo organizacijo in delovno področje občinske uprave določi občinski svet na predlog župana z odlokom.

Sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

55. člen

Občinski svet lahko na predlog župana odloči, da z drugo občino ali z drugimi občinami ustanovi enega ali več organov skupne občinske uprave.

Organizacija in delo skupne občinske uprave se določi z odlokom o ustanovitvi, ki ga na skupen predlog županov sprejmejo občinski sveti občin.

56. člen

Organi občine odločajo o pravicah, dolžnostih in obveznostih posameznikov in pravnih oseb ter o njihovih pravnih koristih v upravnih stvareh v upravnem postopku.

Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih zadevah iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

O upravnih zadevah iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.

O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon ne določa drugače.

57. člen

Posamične upravne akte iz izvirne pristojnosti občine izdaja direktor občinske uprave, ki lahko pooblasti javne uslužbence občinske uprave, ki izpolnjujejo zakonske pogoje, za odločanje v upravnih stvareh, za opravljanje posameznih dejanj v postopku ali za vodenje celotnega postopka in za odločanje v upravnih stvareh.

Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

58. člen

Direktor občinske uprave skrbi in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku in zagotavlja upravno poslovanje v skladu z uredbo vlade.

59. člen

O upravnih zadevah lahko odloča samo uradna oseba, ki je pooblaščena za opravljanje teh zadev in izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje ter ima opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka.

60. člen

O pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občinske uprave odloča župan. Zoper odločitev župana je dopusten upravni spor.

O pritožbah zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji izdaja občinska uprava, odloča državni organ, določen z zakonom.

61. člen

O izločitvi predstojnika organa občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi v upravnem postopku odloča direktor občinske uprave, ki v primeru izločitve predstojnika občinske uprave o stvari tudi odloči, če je predstojnik pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

O izločitvi direktorja občinske uprave ali župana v upravnem postopku odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

6. DRUGI ORGANI OBČINE

62. člen

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

63. člen

Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, v skladu s sprejetimi načrti.

Poveljnik in poverjeniki za civilno zaščito so za svoje delo odgovorni županu.

IV. OŽJI DELI OBČINE

64. člen

Zaradi zadovoljevanja posebnih skupnih potreb občanov na območju posameznih naselij so v občini kot ožji deli občine ustanovljene krajevne skupnosti.

Krajevne skupnosti so del občine v teritorialnem, funkcionalnem, organizacijskem, premoženjsko-finančnem in pravnem smislu.

Pobudo za ustanovitev nove krajevne skupnosti, njeno ukinitev ali spremembo njenega območja lahko da zbor občanov ožjega dela občine ali 10 odstotkov volilcev s tega območja po postopku in na način, ki je določen s tem statutom za ljudsko iniciativo.

Krajevne skupnosti ustanovi, ukine ali spremeni njihovo območje občinski svet s statutom po poprej ugotovljeni volji prebivalcev o imenu in območju skupnosti. Volja prebivalcev se ugotovi na zborih občanov, ki jih skliče župan za območje, na katerem naj bi se ustanovila skupnost.

Del krajevne skupnosti se lahko izloči iz krajevne skupnosti in priključi k sosednji krajevni skupnosti, če se za to v tem delu krajevne skupnosti in v krajevni skupnosti, kateri se ta del krajevne skupnosti želi priključiti, na zboru občanov odloči najmanj polovica volivcev, ki so sodelovali na zboru, in če preostali del krajevne skupnosti še izpolnjuje pogoje za samostojno krajevno skupnost

65. člen

Krajevne skupnosti sodelujejo pri opravljanju javnih zadev v občini, in sicer:

- dajejo predloge in sodelujejo pri pripravi razvojnih programov občine na področju javne infrastrukture na svojem območju ter sodelujejo pri izvajanju komunalnih investicij in investicij v javno razsvetljavo na njihovem območju in sodelujejo pri nadzoru nad opravljenimi deli,
- sodelujejo pri pripravi programov oskrbe s pitno vodo in zaščiti virov pitne vode, sodelujejo pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč za dela s področja gospodarskih javnih služb,
- dajejo predloge za sanacijo divjih odlagališč komunalnih odpadkov in sodelujejo pri njihovi sanaciji,
- dajejo predloge za ureditev in olepševanje kraja (ocvetličenja, ureditev in vzdrževanje sprehajalnih poti ipd.) in pri tem sodelujejo,
- dajejo pobude za dodatno prometno ureditev (prometna signalizacija, ureditev dovozov in izvozov, omejevanje hitrosti ipd.),
- predlagajo programe javnih del,
- sodelujejo in dajejo mnenja pri javnih razgrnitvah prostorskih, planskih in izvedbenih aktov, ki obravnavajo območje njihove skupnosti,
- oblikujejo pobude za spremembo prostorskih, planskih in izvedbenih aktov ter jih posredujejo pristojnemu organu občine,
- dajejo mnenja glede spremembe namembnosti kmetijskega prostora v druge namene, predvidenih gradenj večjih proizvodnih in drugih objektov v skupnosti, za posege v kmetijski prostor (agromelioracije, komasacije), pri katerih bi prišlo do spremembe režima vodnih virov,

- seznanjajo pristojni organ občine s problemi in potrebami prebivalcev skupnosti na področju urejanja prostora in varstva okolja,
- sodelujejo pri organizaciji kulturnih, športnih in drugih prireditev,
- spremljajo nevarnosti na svojem območju in o tem obveščajo štab za civilno zaščito ter po potrebi prebivalstvo in sodelujejo pri ostalih nalogah s področja zaščite in reševanja,
- dajejo soglasja k odločitvam o razpolaganju in upravljanju s premoženjem občine, ki je skupnostim dano na uporabo za opravljanje njihovih nalog,
- dajejo mnenja v zvezi z obratovalnim časom gostinskega obrata.

66. člen

Krajevne skupnosti opravljajo naloge iz pristojnosti občine, ki se pretežno nanašajo na prebivalce skupnosti. Krajevne skupnosti občine Črnomelj praviloma samostojno:

- skrbijo za urejenost pokopališč in organizirajo pogrebno službo na krajevno običajni način, če z odlokom občine ni drugače določeno,
- skrbijo za pluženje in odvoz snega,
- skrbijo za vzdrževanje krajevnih cest,
- skrbijo za vaške vodovode,
- upravljajo z lastnim premoženjem ali s premoženjem občine, ki jim je dano v uporabo,
- izdelujejo načrte zaščite in reševanja na podlagi predpisov in potreb občine,
- sodelujejo pri pripravi in izvajanju projektov v okviru celostnega razvoja podeželja in obnove vasi na svojem območju,
- pospešujejo kulturne, športne in druge društvene dejavnosti na svojem območju ter organizirajo kulturne, športne in druge prireditve oziroma nudijo pomoč pri takih prireditvah, kadar je organizator občina.

Podrobneje se naloge krajevnih skupnosti opredelijo z odlokom.

67. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba javnega prava v okviru nalog, ki jih opravlja samostojno, v skladu s tem statutom. Krajevna skupnost ne more biti delodajalec.

Skupnost iz prejšnjega odstavka nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost so veljavni le ob predhodnem soglasju župana, razen, če je z veljavnim odlokom o proračunu za posamezne posle drugače določeno.

Krajevna skupnost odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem in sredstvi, s katerimi razpolaga. Občina odgovarja za obveznosti krajevne skupnosti subsidiarno.

68. člen

Organ krajevne skupnosti je svet, ki ga izvolijo krajani s stalnim prebivališčem na območju krajevne skupnosti. Način izvolitve članov sveta določa zakon.

Volitve v svet krajevne skupnosti razpiše župan.

Število članov sveta določi občinski svet z odlokom.

Mandat članov sveta krajevne skupnosti se začne in konča istočasno kot mandat članov občinskega sveta.

Funkcija člana sveta je nezdružljiva s članstvom v nadzornem odboru občine, s funkcijo župana, podžupana in z delom javnega uslužbenca v občinski upravi. Določbe zakona in tega statuta, ki urejajo predčasno prenehanje mandata članu občinskega sveta se smiselno uporabljajo tudi za prenehanje mandata člana sveta ožjega dela občine.

Funkcija člana sveta je častna.

69. člen

Prvo sejo sveta novo ustanovljene krajevne skupnosti skliče župan, prvo sejo novo izvoljenih svetov pa prejšnji predsednik sveta, najkasneje dvajset dni po izvolitvi članov sveta krajevne skupnosti. Svet je konstituiran, ko so potrjeni mandati več kot polovici njegovih članov.

Svet krajevne skupnosti ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.

Predsednik sveta krajevne skupnosti zastopa in predstavlja krajevno skupnost, sklicuje in vodi seje njenega sveta, predstavlja svet ter opravlja druge naloge, ki mu jih določi svet krajevne skupnosti.

Svet na predlog predsednika izvoli podpredsednika. Podpredsednik sveta nadomešča predsednika in opravlja naloge, ki mu jih določi predsednik.

Svet krajevne skupnosti dela ter sprejema svoje odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov, z večino glasov navzočih članov.

Župan ima pravico biti navzoč na seji sveta krajevne skupnosti in razpravljati, vendar pa nima pravice glasovati.

Predsednik sveta skliče svet krajevne skupnosti najmanj štirikrat na leto oziroma večkrat, v primeru, da je to potrebno. Predsednik mora sklicati svet krajevne skupnosti, če to zahteva župan ali najmanj polovica članov sveta.

Za delovanje sveta krajevne skupnosti se smiselno uporablja poslovnik občinskega sveta.

70. člen

Svet krajevne skupnosti izvršuje naloge, ki so v skladu s tem statutom naloge krajevne skupnosti. Svet lahko tudi:

- obravnava vprašanja iz občinske pristojnosti, ki se nanašajo na območje krajevne skupnosti in njeno prebivalstvo ter oblikuje svoja stališča in mnenja,
- daje pobude in predloge za sprejem odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- sprejema odločitve o uporabi sredstev skupnosti in razpolaganju ter gospodarjenju s premoženjem skupnosti.

Odločitve, stališča, mnenja, pobude in predlogi sveta krajevne skupnosti niso pogoj za izvrševanje nalog občine, za katere so pristojni občinski svet, župan ali občinska uprava in jih ne zavezujejo, razen če ni s tem statutom ali odlokom drugače določeno.

Svet krajevne skupnosti lahko za obravnavo posameznih vprašanj sklicuje zbore krajanov krajevne skupnosti. Zbor krajanov vodi predsednik sveta krajevne skupnosti. Za sklic in izvedbo zbora krajanov se smiselno uporabljajo določbe tega statuta, s katerimi je urejen zbor občanov.

71. člen

Zaradi obravnave določenih skupnih vprašanj in nalog ter za obravnavo zadev iz občinske pristojnosti lahko župan oblikuje svet predsednikov svetov krajevnih skupnosti kot svoj posvetovalni organ.

72. člen

Krajevne skupnosti imajo lastno premoženje, ki ga sestavljajo nepremičnine, premičnine, denarna sredstva in pravice.

Krajevna skupnost mora s svojim premoženjem gospodariti kot dober gospodar. Za razpolaganje s premoženjem skupnosti se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki urejajo razpolaganje s premoženjem občine ter določbe tega statuta.

Če krajevna skupnost preneha obstajati ali če ji preneha pravna subjektiviteta, preidejo vse njene pravice in obveznosti na občino.

73. člen

Delovanje krajevnih skupnosti se financira iz občinskega proračuna, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in s prihodki od premoženja ožjega dela občine.

Kriteriji in merila za financiranje nalog in delovanja krajevnih skupnosti iz proračuna občine se določijo z odlokom.

Krajevne skupnosti se ne smejo zadolževati.

Prihodki in odhodki krajevnih skupnosti morajo biti zajeti v finančnih načrtih, ki jih za posamezno proračunsko leto oblikuje in občinskemu svetu predlaga svet krajevne skupnosti.

Finančne načrte, ki so kot sestavni del občinskega proračuna njegova priloga, sprejme na predlog župana občinski svet.

Občina ne prevzema finančnih obveznosti krajevnih skupnosti, ki niso zajete v proračunu občine.

Za izvrševanje finančnega načrta krajevne skupnosti je odgovoren predsednik sveta.

Krajevne skupnosti imajo lahko svoje transakcijske račune. Sklep o posebnem transakcijskem računu skupnosti lahko izda župan.

Za izvrševanje finančnih načrtov krajevnih skupnosti se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo financiranje javne porabe in določbe odloka o proračunu občine.

Nadzor nad finančnim poslovanjem krajevne skupnosti opravlja nadzorni odbor občine.

74. člen

Občinski svet lahko na pisno utemeljen in obrazložen predlog župana, nadzornega odbora občine, četrtine članov sveta krajevne skupnosti ali zbora občanov krajevne skupnosti razpusti svet krajevne skupnosti in razpiše predčasne volitve:

- če se po najmanj trikratnem sklicu ne sestane,
- če ne izvršuje nalog, ki so mu v skladu s tem statutom zaupane oziroma jih izvršuje v nasprotju z zakonom, predpisi in splošnimi akti občine,
- če se ugotovi, da očitno nezakonito razpolaga s sredstvi občanov ali če se sredstva, ki so skupnosti dodeljena iz občinskega proračuna uporabljajo nenamensko.

Občinski svet lahko s spremembo statuta tudi ukine krajevno skupnost, če ugotovi, da svet krajevne skupnosti ne opravlja svojih nalog, da ni kandidatov za člane sveta oziroma da občani na njenem območju nimajo interesa za opravljanje nalog krajevne skupnosti v skladu s tem statutom.

V. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI

75. člen

Oblike neposrednega sodelovanja občanov pri odločanju v občini so: zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

1. ZBOR OBČANOV

76. člen

Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža ter dajejo pobude v zvezi s tem in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo predloge in pobude za sodelovanje in povezovanje z drugimi občinami v širše samoupravne lokalne skupnosti,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitev ožjih delov občine oziroma za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- opravljajo naloge zborov volivcev v skladu z zakonom,
- dajejo predloge občinskim organom v zvezi z pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja avtocest, energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,
- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine ter o zadevah, za katere tako sklene občinski svet ali župan.

Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so občinski organi, v katerih pristojnost posamezna zadeva spada, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni občinski organ meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

77. člen

Zbor občanov se lahko skliče za vso občino, za eno ali več krajevnih skupnosti, za posamezno naselje ali zaselek.

Zbor občanov skliče župan na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta ali sveta krajevne skupnosti.

Župan mora sklicati zbor občanov za vso občino na zahtevo najmanj 5 odstotkov volivcev v občini, zbor občanov v krajevni skupnosti pa na zahtevo najmanj 5 odstotkov volivcev v tej skupnosti.

Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Slep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v tridesetih dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

78. člen

Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.

Sklic zbora občanov je treba objaviti na krajevno običajen način.

79. člen

Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščeni podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.

Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj deset odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican. Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki sodelujejo na zboru.

Javni uslužbenec občinske uprave, ki ga določi direktor občinske uprave, ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Z zapisnikom zbora občanov direktor občinske uprave seznani občinski svet in župana ter ga na krajevno običajen način objavi.

2. REFERENDUM O SPLOŠNEM AKTU OBČINE

80. člen

Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.

Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.

Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

81. člen

Predlog za razpis referenduma lahko vloži župan ali član občinskega sveta najkasneje v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine.

Najkasneje v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine je treba občinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma.

Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

82. člen

Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referenduma.

Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe zavrnjen, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni.

Odločitev volivcev na referendumu, s katero je bil splošni akt občine zavrnjen ali so bile zavrnjene njegove posamezne določbe, zavezuje občinski svet, ki je splošni akt, o katerem je bil izveden referendum, sprejel, do konca njegovega mandata.

83. člen

Pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma o splošnem aktu občine ali njegovih posameznih določbah mora vsebovati že oblikovano zahtevo za razpis referenduma. Zahteva mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev.

Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj stotih volivcev v občini. Podporo pobudi dajo volivci na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega prebivališča.

Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu.

Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prvim odstavkom tega člena ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz predhodnega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče.

84. člen

Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma z osebnim podpisovanjem.

Župan določi obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem, ki vsebuje jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma in rok za zbiranje podpisov.

Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice.

Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

85. člen

Občinski svet razpiše referendum v petnajstih dneh po sprejemu odločitve o predlogu župana ali občinskega svetnika za razpis referenduma oziroma v petnajstih dneh od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma v skladu s četrtim odstavkom prejšnjega člena, razen če v skladu z zakonom zahteva ustavno sodno presojo take zahteve.

Referendum se izvede najprej trideset in najkasneje petinštirideset dni od dne razpisa, v nedeljo ali drug dela prost dan.

Z aktom o razpisu referenduma določi občinski svet vrsto referenduma, splošni akt, o katerem se bo odločalo oziroma njegove določbe, o katerih se bo odločalo, besedilo referendumskega

vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu tako, da se bo obkrožilo "ZA" oziroma "PROTI", dan razpisa in dan glasovanja.

Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je s tem statutom določen za objavo splošnih aktov občine.

Petnajst dni pred dnem glasovanja objavi občinska volilna komisija akt o razpisu referenduma v javnih občilih.

86. člen

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta.

Odločitev na referendumu je sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

87. člen

Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija.

Glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanjih izvedbe referenduma veljajo določbe zakona, ki urejajo referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, v kolikor ni s tem statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.

Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

3. SVETOVALNI REFERENDUM

88. člen

Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.

Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.

Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega statuta, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine.

Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

4. DRUGI REFERENDUMI

89. člen

Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega statuta, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

5. LJUDSKA INICIATIVA

90. člen

Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe zakona in tega statuta, s katerimi je urejen referendum o splošnem aktu občine.

Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.

Če se zahteva nanaša na odločitve drugih občinskih organov, morajo ti o njej odločiti najkasneje v enem mesecu od dne pravilno vložene zahteve.

91. člen

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

VI. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

92. člen

Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.

Opravljanje javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave,
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij,
- z dajanjem koncesij,
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava.

93. člen

Na področju družbenih dejavnosti zagotavlja občina javne službe za izvajanje naslednjih dejavnosti:

- osnovnošolsko izobraževanje,
- predšolska vzgoja in varstvo otrok,
- osnovno zdravstveno in lekarniška dejavnost,
- osebna pomoč družini,
- knjižničarstvo.

Občina lahko ustanovi javne službe tudi na drugih področjih, zlasti na področju glasbene vzgoje, izobraževanja odraslih, kulture, športa in drugih dejavnosti s katerimi se zagotavljajo javne potrebe.

94. člen

Občina lahko skupaj z drugimi občinami zaradi gospodarnega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb ustanovi skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje javne službe.

95. člen

Na področju gospodarskih javnih služb občina zagotavlja:

- oskrbo s pitno vodo,
- ravnanje s komunalnimi odpadki in odlaganje ostankov komunalnih odpadkov,
- odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda,
- javno snago in čiščenje javnih površin,
- urejanje javnih poti, površin za ceste in zelenih površin,
- vzdrževanje občinskih javnih cest in
- na drugih področjih, če tako določa zakon.

96. člen

Občina lahko določi kot gospodarsko javno službo tudi druge dejavnosti, ki so pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti ali so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij občine, in gre za dejavnost, ki je v skladu z zakonom lahko javna služba.

97. člen

Pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev določenih z zakonom.

98. člen

Občina lahko zaradi gospodarnega in učinkovitega zagotavljanja dejavnosti gospodarskih javnih služb ustanovi v okviru zaokroženih oskrbovalnih sistemov skupaj z drugimi občinami skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje občinskih javnih služb.

99. člen

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v skupnih osebah javnega prava, ki so ustanovljene za območje dveh ali več občin, občinski sveti občin ustanoviteljic ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

V aktu o ustanovitvi skupnega organa se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja in delitve stroškov za delo skupnega organa.

100. člen

Občina mora zagotoviti izvajanje tistih javnih služb, ki so po zakonu obvezne.

VII. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

101. člen

Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.

Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar in z njim ravnati v skladu in po postopkih določenih v zakonu.

Občinski svet na predlog župana v postopku sprejemanja občinskega proračuna sprejme letni načrt ravnanja s stvarnim premoženjem občine ter letni načrt prodaje finančnega premoženja občine. O pravnem poslu ravnanja s stvarnim in finančnim premoženjem občine odloči in sklene pravni posel župan ali oseba, ki jo župan pooblasti.

Odprodaja ali zamenjava nepremičnin in premičnin v lasti občine se izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon in predpisi, ki veljajo za odprodajo in zamenjavo državnega premoženja.

Za neodplačno pridobitev premoženja je treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

102. člen

Občina pridobiva prihodke iz lastnih virov, davkov, taks, pristojbin in drugih dajatev v skladu z zakonom.

Občina je pod pogoji določenimi z zakonom upravičena do sredstev finančne izravnave in drugih sredstev sofinanciranja iz državnega proračuna.

103. člen

Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine so zajeti v proračunu občine, ki ga sprejme občinski svet po postopku, določenem v poslovniku občinskega sveta.

Občinski svet mora sprejeti proračun občine v roku, ki omogoča njegovo uveljavitev s 1. januarjem leta, za katerega se sprejema.

Za pripravo in predložitev proračuna občine občinskemu svetu v sprejem v skladu z zakonom je odgovoren župan.

Predlogi za povečanje izdatkov proračuna morajo vsebovati predlog za povečanje prejemkov proračuna ali za zmanjšanje drugih izdatkov v isti višini, pri čemer povečani izdatki ne smejo biti v breme proračunske rezerve, splošne proračunske rezervacije ali v breme dodatnega zadolževanja.

104. člen

Proračun občine sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov.

Splošni del proračuna sestavljajo skupna bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja.

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov proračuna občine.

Načrt razvojnih programov sestavljajo letni načrti razvojnih programov neposrednih uporabnikov proračuna občine, ki so opredeljeni z dokumenti dolgoročnega načrtovanja.

105. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan.

V okviru izvrševanja proračuna ima župan pooblastila, določena z zakonom, predpisi, izdanimi na podlagi zakona, odlokom o proračunu občine ali drugim splošnim aktom občine.

Župan mora zagotoviti izvajanje nalog notranjega finančnega nadzora v skladu z zakonom in predpisom ministra, pristojnega za finance, izdanim na podlagi zakona.

Župan je odredbodajalec za sredstva proračuna. Za izvrševanje proračuna občine lahko župan pooblasti podžupana in posamezne uslužbence občinske uprave.

Župan poroča občinskemu svetu o izvrševanju proračuna v mesecu juliju. Poročilo mora vsebovati podatke in informacije, določene z zakonom.

106. člen

Proračun občine se sprejme skupaj z odlokom o proračunu občine. Rebalans proračuna pa skupaj z odlokom o spremembi proračuna.

Odlok o proračunu občine določa ukrepe za zagotavljanje likvidnosti proračuna, prerazporejanje sredstev, začasno zadržanje izvrševanja proračuna, ukrepe za zagotavljanje proračunskega ravnovesja ter druge ukrepe in posebna pooblastila za izvrševanje proračuna.

V odloku o proračunu se določi obseg zadolževanja proračuna in obseg predvidenih poroštev ter drugi elementi, ki jih določa zakon.

Rebalans proračuna predlaga župan, če se med izvajanjem ne more uravnovesiti proračuna občine.

107. člen

Če proračun občine ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje občine začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto.

Župan sprejme sklep o začasnem financiranju v skladu z zakonom. Sklep velja največ tri mesece in se lahko na županov predlog s sklepom občinskega sveta podaljša še za tri mesece.

108. člen

Sredstva proračuna občine se smejo uporabljati, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom določeni pogoji, le za namene in v višini določeni s proračunom.

109. člen

Proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati, razen pod pogoji in način, določen z zakonom ali odlokom o proračunu občine.

Če se med letom spremeni delovno področje proračunskega uporabnika, župan sorazmerno poveča ali zmanjša obseg sredstev za njegovo delo oziroma, če se uporabnik ukine in njegovega dela ne prevzame drug uporabnik proračuna, na katerega se sredstva prerazporedijo, prenese sredstva v proračunsko rezervo.

Župan mora o izvršenih prerazporeditvah poročati občinskemu svetu v mesecu juliju.

110. člen

Po preteku leta, za katero je bil sprejet proračun, pripravi župan predlog zaključnega računa proračuna in ga predloži občinskemu svetu v sprejem.

O sprejetju zaključnega računa proračuna obvesti župan ministrstvo, pristojno za finance, v 30 dneh po sprejemu.

111. člen

Občina se lahko dolgoročno zadolži za investicije, ki jih sprejme občinski svet, v skladu s pogoji, določenimi z zakonom.

112. člen

Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se lahko zadolžujejo in izdajajo poroštvo samo, če je to dovoljeno z zakonom in pod pogoji, ki jih določi občinski svet. Soglasje izda občinski svet.

O poroštvih za izpolnitev obveznosti javnih podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, odloča na predlog župana občinski svet.

113. člen

Finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba občinske uprave.

114. člen

Opravljanje posameznih nalog finančne službe ali notranjega finančnega nadzora sme župan naročiti pri izvajalcu, ki izpolnjuje pogoje strokovnosti oziroma pogoje, predpisane z zakonom in podzakonskimi predpisi.

115. člen

Nabavo blaga, nabavo storitev ter oddajo gradbenih del izvaja župan občine v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje.

VIII. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

1. SPLOŠNI AKTI OBČINE

116. člen

Splošni akti občine so statut, poslovnik občinskega sveta, odloki in pravilniki.

Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine, občinski proračun in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.

Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

117. člen

Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

Statut se sprejme po enakem postopku, kot je predpisan za sprejem odloka.

118. člen

S poslovnikom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino navzočih članov, se uredi organizacija in način dela občinskega sveta ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta.

119. člen

Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja občinsko upravo, določa njeno organizacijo in način dela ter ustanavlja javne službe.

Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

120. člen

S pravilnikom se razčlenijo posamezne določbe statuta ali odloka v procesu njihovega izvrševanja.

121. člen

Z navodilom se lahko podrobneje predpiše način dela občinske uprave pri izvrševanju določb statuta ali odloka.

122. člen

Statut, odloki in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni v uradnem glasilu Uradni list Republike Slovenije in pričnejo veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

V uradnem glasilu se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako določi občinski svet.

2. POSAMIČNI AKTI OBČINE

123. člen

Posamični akti občine so odločbe in sklepi.

S posamičnimi akti, sklepom ali odločbo, odloča občina o upravnih stvareh iz izvirne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

124. člen

O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izda občinska uprava v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.

O pritožbah zoper posamične akte izdane v upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti odloča državni organ, ki ga določi zakon.

O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov občinskih organov odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

IX. VARSTVO OBČINE IN PRAVIC POSAMEZNIKOV IN ORGANIZACIJ

125. člen

Občinski svet ali župan lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in v pravice občine.

126. člen

Občinski svet ali župan lahko začneta pred ustavnim sodiščem spor o pristojnosti, če državni zbor ali vlada s svojimi predpisi urejata razmerja, ki so po ustavi in zakonih v pristojnosti občine. Enako lahko postopa, če pokrajina ali druga občina posega v njeno pristojnost.

127. člen

Župan lahko kot stranka v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi, če osebe javnega in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine.

Župan lahko kot stranka v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi, če osebe javnega

in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine. Župan mora od pristojnih državnih organov zahtevati, da je občina obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine. Ta organ mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

128. člen

Župan lahko vstopi v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma če so z že izdanimi akti prizadete pravice in koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

129. člen

Delovna telesa so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede pripravljajočih se predpisov, ki se tičejo koristi občine in pokrajine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.

X. NADZOR NAD ZAKONITOSTJO DELA

130. člen

Vsako ministrstvo na svojem področju nadzoruje zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih iz svoje izvirne pristojnosti izdajajo župan, občinski svet in pooblaščeni delavci občinske uprave.

Ministrstvo mora zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

V zadevah, ki jih na organe občine prenese država, opravljajo pristojna ministrstva tudi nadzorstvo nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Pri izvajanju nadzorstva po prejšnjem odstavku lahko pristojno ministrstvo predpiše organizacijo služb za izvajanje nalog iz državne pristojnosti in pogoje za opravljanje nalog na teh delovnih mestih ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti.

XI. MEDOBČINSKO SODELOVANJE

131. čelen

Občina lahko, po postopku in na način, ki je določen v zakonu, z dvema ali več občinami, zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov, z aktom o ustanovitvi, ki ga sprejmejo občinski sveti občin, ustanovi eno namenske ali več namenske interesne zveze.

132. člen

Občina lahko z dvema ali več občinama, pod pogoji in na način kot ga določa zakon, zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter uveljavljanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov ustanovi združenje.

XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

133. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Občine Črnomelj Ur.l. RS, št. 35/03 – UPB, 106/2005, 65/2007, 75/2008 in 30/2010).

134. člen

Ta statut začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Številka: 030-8/2011
Datum:

Občinski svet občine Črnomelj
Županja Mojca Čemas Stjepanovič l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki 14

Gradivo za sejo občinskega sveta v oktobru 2011

Zadeva: KADROVSKE ZADEVE

1. Imenovanje enega člana - predstavnika ustanoviteljice Občine Črnomelj v svet javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto

Dosedanji članici, predstavnici ustanoviteljice občine Črnomelj v svetu Javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto je potekel mandat, zato je zavod občino pozval, da imenuje novega predstavnika. Svet zavoda je organ upravljanja zavoda in skladno z določbami statuta zavoda šteje 12 članov, od katerih štiri člane izvolijo delavci zavoda, štiri člane imenujejo ustanovitelji in štiri člane imenuje ZZZS kot predstavnik uporabnikov.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je s strani političnih strank, zastopanih v občinskem svetu, prejela 5 predlogov . Evidentirani so bili naslednji kandidati: Veselič, Stanko (SMS), Melita Strmec (SDS), Dane Klepec (DeSUS), Sašo Malerič (SD) in Irena Bahor (Zares). Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je na 7. redni seji dne, 14.9.2011 odločila, da občinskemu svetu v imenovanje za člana sveta javnega zavoda predlaga Stanka Veseliča.

Predlog sklepa:
V svet Javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto se kot predstavnik ustanoviteljice Občine Črnomelj imenuje:

- Veselič Stanko, Cankarjeva 2, 8340 Črnomelj.

Pripravila:
Slavica Novak Janžekovič, OU

Predlagatelj:
Komisija za mandatna vprašanja,
volitve in imenovanja
Predsednik, Andrej Matkovič, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki 15

Gradivo za sejo občinskega sveta v mesecu oktobru 2011

PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE

1.

ZADEVA: Uskladitev zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem

Občina Črnomelj je prejela predlog za uskladitev zemljiško knjižnega stanja z dejanskim stanjem in priznanjem lastninske pravice v korist in na ime dejanskega lastnika stanovanja št. 24.E v večstanovanjski stavbi na naslovu Ulica 21. oktobra 19A, Črnomelj. Predmet pogodbe o uskladitvi zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem bo stanovanje posamezni del št. 24 v stavbi št. 7 k.o. 1535 – ČRNOMELJ. Navedeno stanovanje je v zemljiški knjigi vpisano kot Družbena lastnina, s pravico uporabe na Občino Črnomelj.

Sedanji lastniški posestnik stanovanja je postal lastnik zgoraj navedenega stanovanja na podlagi kupoprodajne pogodbe z dne 30.3.2000. Pravni naslov pridobitve lastninske pravice v korist in na ime sedanjega lastnika ni sklenjen z zemljiškoknjižnim lastnikom nepremičnine, torej Občino Črnomelj. Dejanski lastnik stanovanja je z verigo kupoprodajnih pogodb, vse od leta 1992, izkazal večkratni zaporedni prenos upravičenja do pridobitve lastninske pravice na posameznem delu stavbe, vse od prvotnega lastnika stanovanja, ki je postal lastnik stanovanja na podlagi določb Stanovanjskega zakona (Ur.l. RS, 18/1991) o lastninjenju in privatizaciji stanovanj in stanovanjskih hiš ter stanovanjskih podjetij.

Ker je na posameznem delu št. 24 v stavbi št. 7 k.o. 1535 – ČRNOMELJ, stanovanje v 1. in 5. etaži, v izmeri 64,84 m2, še vedno vpisana družbena lastnina, stanovanje pa je dejansko, na podlagi zgoraj navedene prodajne pogodbe v lasti fizične osebe, se Občinskemu svetu Občine Črnomelj predlaga, da sprejme spodaj navedeni sklep o uskladitvi zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem za navedeno stanovanje.

Priloga: zemljiškoknjižni izpisek

Predlog sklepa:
Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj pristopi k sklenitvi pogodbe o uskladitvi zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem za posamezni del št. 24 v stavbi št. 7 k.o. 1535 – ČRNOMELJ, na naslovu Ulica 21. oktobra 19A, Črnomelj, s katero se na prej navedenem stanovanju pripozna lastninska pravica v korist in na ime dejanskega lastnika stanovanja: Adlešič Irena do celote (1/1) s pripadajočim solastniškim deležem na skupnih delih stavbe.

Številka: 7113-0001/2011

Pripravila:
Željka Karin Biličič

Predlagateljica
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič,
univ.dipl.ekon., l.r.

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Informacijski sistem eZK

Redni izpis iz zemljiške knjige

čas izdelave izpisa: 27.9.2011 - 8:42:07

Nepremičnina

tip nepremičnine: 3 - posamezni del stavbe
vir ID znaka: 2 - kataster stavb
ID znak: 1535-7-24

posamezni del št. 24 v stavbi št. 7 k.o. 1535 - ČRNOMELJ (ID 5648839)
vrsta: 6 - glej opis
opis: se vpiše 24.E stan. raba v izmeri 64,84 m2 (stanovanje v 1.-5. etaži). Na podlagi akta o oblikovanju etažne lastnine, z dne 24.11.2008 in dokončne odločbe GURS, OGU Novo mesto št. 90332-00025/2005-2, z dne 27.12.2005,
naslov: stanovanje v 1. in 5. etaži Črnomelj, Ulica 21. oktobra 19/a

Plombe:

zadeva	Dn 4400003619/2010 (ID postopka: 54902)
začetek postopka	08.12.2010 09:00:00
čas začetka učinkovanja	08.12.2010 09:00:00
vrsta postopka	999 - stari DN vpisnik
stanje zadeve	002 - zadeva dodeljena odgovorni osebi
način odločitve o vpisu:	00 - o vpisu še ni odločeno
tip pripada:	91 - postopek začet pred 1. majem 2011

V korist vsakokratnega lastnika nepremičnine so vpisane te pravice oziroma pravna dejstva:

1. **vrsta pravice:** 105 - solastnina na splošnih skupnih delih stavbe v etažni lastnini
   delež: 452/10000
   na nepremičnini: stavba št. 7 k.o. 1535 - ČRNOMELJ (ID 5377198)
   ID pravice 9800406

Osnovni pravni položaj nepremičnine:

ID osnovnega položaja: 9691202
vrsta osnovnega položaja: 101 - vknjižena lastninska pravica
delež: 1/1
imetnik:
1. matična številka: *podatek ni vpisan*
   firma / naziv: družbena lastnina, s pravico uporabe Občina Črnomelj
   naslov:
   začetek učinkovanja vpisa imetnika 01.01.1849 00:00:00

omejitve:
Vpisana ni nobena pravica ali pravno dejstvo, ki

2.

ZADEVA: Izdaja ugotovitvenih odločb o vknjižbi lastninske pravice v korist in na ime Občine Črnomelj in zaznambi statusa grajenega javnega dobra pri nepremičninah /ureditev neurejenega statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena/

Občina Črnomelj s strani investitorjev izgradnje infrastrukturnega omrežja prejema vloge za ustanovitev stvarnih služnosti za izgradnjo infrastrukturnih objektov oziroma infrastrukturnega omrežja, ki bodo potekala po občinskih zemljiščih in z slednjimi tudi sklepamo ustrezne služnostne pogodbe (elektroenergetsko omrežje, telekomunikacije, komunalni vodi ipd.). Ker je pogoj za ustanovitev služnostne pravice, med drugim, tudi vknjižba pogodbeno dogovorjene služnostne pravice v zemljiško knjigo, je potrebno stvarne služnosti tudi zemljiškoknjižno izvesti oziroma vpisati. Vendar se pri izvedbi vpisa navedenih stvarnih pravic v zemljiško knjigo lahko pojavi ovira; in sicer v primerih, ko je kot lastnik nepremičnin vpisano JAVNO DOBRO, teh pravic ni možno vknjižiti v zemljiško knjigo, čeprav je občina dejanski lastnik in upravljavec nepremičnin, saj » javno dobro« v pravnem prometu ne more nastopati kot lastnik nepremičnin.

V skladu z veljavnimi določbami Zakona o graditvi objektov (v nadaljevanju ZGO-1) ima občina možnost oziroma je pristojna formalno urediti vpis lastninske pravice pri nepremičninah, ki so javno dobro, tako, da se pri slednjih vpiše lastninska pravica v korist in na ime Občine Črnomelj in v zemljiški knjigi ustrezno zaznamuje dejstvo, da gre za nepremičnine, ki so grajeno javno dobro lokalnega pomena. Šele ko je pri nepremičninah, ki so bile prej v zemljiški knjigi vpisane kot javno dobro vknjižena lastninska pravica v korist in na ime občine, se lahko pogodbeno nastale služnostne pravice na teh zemljiščih tudi vknjižijo v zemljiško knjigo.

V skladu s prvim in drugim odstavkom 212. člena Zakona o graditvi objektov se šteje, da ima zemljišče, na katerem je zgrajen objekt, ki se ga po določbah prejšnjega člena lahko šteje za grajeno javno dobro državnega pomena pridobljen status grajenega javnega dobra državnega pomena, če je z dnem uveljavitve Zakona o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini (v nadaljevanju ZLNDL) imela na njem pravico uporabe država ali če je z dnem uveljavitve tega zakona za takšno premoženje v zemljiški knjigi vpisano, da je splošno ljudsko premoženje ali družbena lastnina. Odločbo da je določeno zemljišče in objekt na njem, grajeno javno dobro državnega pomena po uradni dolžnosti izda tisto ministrstvo, v katerega delovno področje sodi takšen objekt, odločbo o ugotovitvi, da je določeno zemljišče in objekt zgrajen na njem, grajeno javno dobro lokalnega pomena, pa po uradni dolžnosti izda občinska uprava.

V skladu z določbo 2. člena ZGO-1 točka 2.2. je grajeno javno dobro lokalnega pomena grajeno javno dobro, ki sodi v omrežje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena in javna površina na njih, kakor tudi objekti ali deli objektov, katerih uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so cesta, ulica, trg, pasaža in druga javna prometna površina lokalnega pomena, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, športna oziroma rekreacijska površina in podobno. Pogoje za pridobitev grajenega javnega dobra določa 21. člen ZGO-1. Objekt, ki je po določbah ZGO-1 grajeno javno dobro, pridobi status grajenega javnega dobra državnega pomena z ugotovitveno odločbo, ki jo na podlagi sklepa Vlade RS izda pristojno ministrstvo, v katerega delovno področje sodi takšen objekt oziroma pridobi status grajenega javnega dobra lokalnega pomena z ugotovitveno odločbo, ki jo na podlagi sklepa pristojnega občinskega organa (občinski svet občine) po uradni dolžnosti izda pristojna občinska uprava.

Občina Črnomelj je tako upravljavec in hkrati tudi lastnik nepremičnin, ki so v zemljiški knjigi vpisane kot javno dobro (gre za nepremičnine, ki se nahajajo na območju Občine Črnomelj). Večinoma gre za zemljišča oziroma nepremičnine, po katerih potekajo kategorizirane občinske ceste, določene z Odlokom o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Črnomelj, prav tako pa tudi nekategorizirane poti, kolovozne poti, pešpoti ipd, ki se v skladu z veljavno zakonodajo uvrščajo med grajeno javno dobro lokalnega pomena. Tudi Zakon o cestah (v nadaljevanju ZCes-1), v 3. členu opredeljuje pojem javne ceste kot prometna površina splošnega pomena za cestni promet, ki jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste in pravili cestnega prometa. Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa. 39. člen ZCes-1 določa, da so javne ceste državne in občinske ceste, državne ceste so v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa so v lasti občin. Merila za kategorizacijo javnih cest so določena z Uredbo o merilih za kategorizacijo javnih cest, ki v 4. členu določa, da so občinske ceste javne ceste, ki niso kategorizirane kot državne ceste.

Ker gre, kot je že prej navedeno, za nepremičnine, ki so grajeno javno dobro lokalnega pomena (občinske kategorizirane in nekategorizirane ceste, poti ipd.) ter je v listu B zemljiške knjige izveden sicer neusklajen vpis, saj » javno dobro« ne more biti lastnik nepremičnine, se ob smiselni uporabi prehodnih in končnih določb 212. člena ZGO-1 smatra, da za pridobitev statusa grajenega javnega dobra (predhodno) ni potreben sklep vlade oziroma občinskega sveta, kot je sicer predvideno za pridobitev tega statusa, saj ima nepremičnina dejansko že pridobljen status javnega dobra - tako odločba Višjega sodišča RS v Ljubljani, Opravilna št.: VSL sklep I Cp 3038/2009 z dne 14.10.2009).

Občinska uprava bo z izdajo ugotovitvenih odločb o vknjižbi lastninske pravice v korist in na ime Občine Črnomelj in zaznambo grajenega javnega dobra lokalnega pomena pri nepremičninah, ki so vpisane kot javno dobro samo formalno uskladila vpis statusa grajenega javnega dobra v zemljiško knjigo, v skladu z veljavno zakonodajo, tako da se z samo izdajo teh odločb ne bo posegalo v že pridobljen status javnega dobra. Status grajenega javnega dobra bo z izdajo navedenih odločb še vedno zaznamovan v zemljiški knjigi (v skladu z 2. odstavkom 111. člena Zakona o zemljiški mora zaznamba javnega dobra obsegati tudi podatek o vrsti javnega dobra; na primer grajeno oziroma naravno vodno dobro, javna cesta in podobno), le kot lastnik slednjih bo po novem vknjižena Občina Črnomelj.

Vročitev teh odločb se bo, v skladu z 94. členom Zakona o splošnem upravnem postopku izvedla z javnim naznanilom na oglasni deski organa, ki je to odločbo izdal in na enotnem portalu e – uprave. V kolikor se nepremičnine morebiti nahajajo v varovalnem pasu državnih cest, se bodo odločbe (v izogib morebitnemu poseganju v pravice oziroma pravno sfero RS) vročale tudi Ministrstvu za promet, Direkcija RS za ceste , Tržaška cesta 19, Ljubljana. Vročitev z javnim naznanilom se opravi iz razloga, ker gre za nepremičnine ki so javno dobro in so v splošni rabi vseh, tako da se kroga naslovnikov ne da točno poimensko določiti, saj je krog naslovnikov zelo obsežen.

V sled navedenega se Občinskemu svetu Občine Črnomelj predlaga, da sprejme sklep, na podlagi katerega lahko Občinska uprava Občine Črnomelj po uradni dolžnosti, ob smiselni uporabi prehodnih in končnih določb ZGO-1, izdaja ugotovitvene odločbe, s katerimi se ugotovi, da je občina lastnik nepremičnin, ki so v zemljiški knjigi vpisane kot javno dobro in se nahajajo na območju Občine Črnomelj ter da imajo te nepremičnine status grajenega javnega dobra lokalnega pomena, vse v skladu z veljavno zakonodajo. Z izdajo teh ugotovitvenih odločb, po uradni dolžnosti in v poenostavljenem postopku (brez predhodnega sklepa občinskega sveta) bo občina z investitorji lahko hitreje pristopila k sklenitvi ustreznih služnostnih pogodb, s katerimi bodo izkazali pravico graditi v postopku izdaje gradbenih dovoljenje pred pristojnim upravnim organom, kar bo posledično pripomoglo k hitrejši izgradnji infrastrukturnega omrežja oz. objektov na območju občine.

Predlog sklepa:

1. ***Občinska uprava Občine Črnomelj lahko, v upravni zadevi formalne ureditve statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena, v skladu s prehodno in končno določbo 212. člena veljavnega Zakona o graditvi objektov (ZGO-1), ki opredeljuje grajeno javno dobro po zakonu, v poenostavljenem postopku (brez predhodno izdanega sklepa občinskega sveta) po uradni dolžnosti izdaja ugotovitvene odločbe, na podlagi katerih se pri nepremičninah, ki so v zemljiški knjigi že vpisane kot javno dobro vknjiži lastninska pravica v korist in na ime Občine Črnomelj in zaznamuje status grajenega javnega dobra lokalnega pomena.***
2. ***Vročitev tako izdanih odločb se, v skladu z 94. členom Zakona o splošnem upravnem postopku, izvede z javnim naznanilom na oglasni deski organ, ki je odločbo izdal in na enotnem portalu e – uprave.***

Številka: 478-330/2011

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ dipl. ekon. l.r

Pripravila:
Katarina Plut

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

K točki 16

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2011

Zadeva: **ODGOVORI NA VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA**

Stanislava Majerle:

1. Kdaj bodo nakazana sredstva za KS Stari trg ob Kolpi (še iz lanskega leta je dolg 600 EUR, prav tako še niso poravnani računi za pluženje)?

ODGOVOR:
Na dan, ko je bilo postavljeno svetniško vprašanje KS Stari trg ni imela neporavnanih računov. Glede dolga za leto 2010, pa na OU - v računovodstvu do 23.6.2011 nismo prejeli računov katere naj bi poravnali. Račun za pluženje smo v računovodstvo prejeli 11.7.2011 in sicer v višini 5.728,80 EUR. Sredstva so bila nakazana izvajalcu 17.8.2011 do višine planiranih sredstev za te namene s strani KS in sicer v višini 5.397,00EUR, razlika po rebalansu.

Odgovor pripravila: Županja Mojca Čemas Stjepanovič.

2. Kako je s plačevanjem oz. neplačevanjem storitev DSO Novo mesto, saj so bili zadnji računi plačani februarja oz. marca 2011?

ODGOVOR:
Na občinski upravi se zelo dobro zavedamo zakonskih obveznosti do plačevanja socialno varstvenih storitev in jih pokrivamo v okviru finančnih, predvsem pa likvidnostnih možnosti. Svetniki ste bili ob pripravi proračuna za leto 2011 in ob zaključnem računu za leto 2010 seznanjeni z neporavnanimi obveznostmi za pretekla leta, med katere sodijo tudi zakonske obveznosti. Plačilo zakonskih obveznosti je v devetih mesecih mojega mandata prioriteta, vendar so žal še vedno z zamikom, saj je potrebno poravnati obveznosti iz preteklosti, tako zakonske, kot tiste za katere so bile podpisane pogodbe oziroma izdane naročilnice in so nastale obveznosti do dobaviteljev oziroma izvajalcev del in storitev.

Odgovor pripravila: Županja Mojca Čemas Stjepanovič.

Boris Grabrijan:

1. Lansko leto je občinski svet sprejel odlok, ki med drugim opredeljuje tudi odgovornost lastnikov zemljišč, kjer so divja odlagališča. Opozoril je na zemljišča, katerih lastnik je Občina Črnomelj, divja odlagališča pa na teh zemljiščih že leta niso bila odstranjena. Vsled navedenemu je menil, da bi morala biti Občina Črnomelj zgled ostalim pri urejanju divjih odlagališč in izvajanju določb odloka.

ODGOVOR:
Divja odlagališča na območju občine Črnomelj se sanirajo vsako leto v okviru čistilne akcije v mesecu aprilu. Medobčinska inšpekcija in redarstvo ima izdelan seznam divjih odlagališč v občini in na osnovi tega pripravlja letne plane sanacije, ki pa je omejen na proračunska sredstva občine.
V čistilni akciji 2011 je bilo zbranih 44,45 ton odpadkov. Zaradi velikih količin odpadkov je bila Komunala Črnomelj primorana najeti dodatno vozilo z dvigalom in kontejnersko vozilo. Pri tem so nastali dodatni stroški v višini 1.276 EUR

S strani inšpektorja RS za okolje in prostor so bila na območju občine Črnomelj izbrana tri divja odlagališča, ki se nahajajo na nepremičninah v lasti Občine Črnomelj, in sicer v Novi Lipi (KS Vinica), Zapudju (KS Dragatuš) in Tanči Gori (KS Dragatuš). V času čistilne akcije sta bila očiščena odlagališča v Zapudju in Tanči Gori, v Novi Lipi pa odlagališče ni bilo očiščeno, zato ga je moralo očistiti Javno podjetje Komunala Črnomelj. Čiščenje divjega odlagališča v Novi Lipi je pri sanaciji zahtevalo strojna dela in je imelo za posledico strošek v višini 1.370,00 EUR, ki jih je morala plačati Občina Črnomelj.

Odgovor pripravil: Vlado Dražumerič, občinski inšpektor.

Janez Weiss:

1. Kako je z ureditvijo toalet pri gradu Črnomelj, saj vemo, da je na tem mestu avtobusno postajališče, toalete bi uporabljali uporabniki gradu in tudi druge stranke. Večina starejših ljudi je zato prisiljenih opravljati svoje potrebe ali pred prostori Mladinskega kulturnega kluba ali pa tudi v nekdanjih wc-jih gradu, kar je nesprejemljivo. Ker se pritlični prostori gradu postopoma urejajo tudi za druge namene, bi bilo zelo smiselno, da se pred gradom uredijo javne toalete. Vsled navedenemu je zato predlagal, da se urgentno uredijo toalete v starem mestnem jedru Črnomlja.

ODGOVOR:
Občinski lokacijski načrt za mestno jedro Črnomlja ne predvideva konkretne rešitve umestitve javnih sanitarij kot samostojen objekt ali pa posebno ureditev. Za takšno rešitev je potrebno v soglasju s spomeniško službo poiskati možne lokacije in po potrebi spremeniti prostorski izvedbeni akt. Možnost ureditve javnih sanitarij obstaja v preureditvi obstoječih opuščenih sanitarij v Črnomaljskem gradu, žal pa te niso v lasti Občine Črnomelj.

Odgovor pripravila: Marija Prašin Kolbezen, OU.

2. Kako je s kanalizacijo na Ulici Na bregu in Viniški cesti? Gre za enega izmed redkih delov Črnomlja, ki še vedno ni priključen na čistilno napravo, zato ga zanima kdaj se predvideva rešitev omenjenega vprašanja?

ODGOVOR:
V proračunu za leto 2011 so v postavki 1502 420804 predvidena sredstva za obnovo celovite rešitve kanalizacije mesta Črnomelj. S to študijo želimo preveriti vsa območja v mestu in izdelati idejne rešitve za posamezne projekte, kjer je še potrebno zgraditi kanalizacije. To je še posebej pomembno zato, ker bo v letu 2012 centralna ČN pridobila uporabno dovoljenje za povečano zmogljivost na 9.600 PE (populacijskih enot) in bo brez dodatnih priključitev premalo obremenjena.
Po veljavni kompleksni študiji kanalizacije mesta je predvidena navezava kanalizacije Nove Loke in ulice Na bregu preko akvadukta na drugo stran Dobličice, kjer se priključi na predviden kanal ob bregu pod Ulico Na utrdbah. Za ta kanal so bile arheološke raziskave že opravljene, zatem pa je projektiranje in izvedba zastala.
Izvedba teh kanalizacij bo odvisna od proračunskih zmožnosti v naslednjih letih.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

3. Tlakovani trg pri cerkvici sv. Duha na več mestih prerašča zelenje (plevel), zato pričakuje, da bo javno podjetje Komunala trajno uredilo zadevo.

ODGOVOR:
Po odgovoru JP Komunala Črnomelj d.o.o., ki izvaja vzdrževanje javnih površin v mestu, so tlakovan trg ob cerkvici Sv. Duha že urejali s košnjo in zatiranjem plevela. Na takšnih površinah (granitne kocke s peščenimi fugami) je zatiranje plevela težavno in trajne rešitve ni mogoče zagotoviti. Poskusili ga bodo zatreti še z naravnimi sredstvi (sol).

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Martin Žepič:

1. Namera belokranjskih občin je izgradnja zavetišča za male živali, zato ga zanimajo finančne zmožnosti naše občine in ostale aktivnosti.

ODGOVOR:
Zakon o zaščiti živali - ZZZiv (Ur.l. RS, št. 98/1999 in spremembe Ur.l. RS, št. 126/2003, 20/2004-UPB1, 61/2006-ZDru-1, 14/2007, 43/2007-UPB2) v 2. členu določa, da je zaščita živali dolžnost vseh pravnih in fizičnih oseb, ki so v kakršnemkoli odnosu do živali, zlasti pa skrbnikov živali; lokalnih skupnosti in države; veterinarskih, živinorejskih, znanstveno-raziskovalnih in pedagoških zavodov; lovskih, kinoloških in drugih organizacij, ki združujejo rejce živali; društev proti mučenju živali in drugih društev, ki so se ustanovila za uveljavljanje in izvajanje deklaracije o pravicah in zaščiti živali.
28. člen ZZZiv določa, da se zapuščenim živalim zagotovi pomoč, oskrba in namestitev v zavetišču. *Zagotovitev zavetišča je lokalna zadeva javnega pomena, ki se izvršuje kot javna služba,* pri čemer mora biti na vsakih 800 registriranih psov v občini zagotovljeno eno mesto v zavetišču. Imetnik zavetišča pa je lahko občina oziroma vsaka fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje.
Za Občino Črnomelj opravlja oskrbo zapuščenih živali zavetišče Turk, Zajčji vrh 4, Novo mesto. Z navedenim zavetiščem ima Občina Črnomelj za leto 2011 sklenjeno pogodbo.
Dne 20.6.2011 je na sestanku belokranjskih županj direktorica BVS Črnomelj ga. Jerneja Fabjan predstavila predlog o izgradnji regijskega zavetišča za zapuščene živali v Beli krajini. Glede na sprejete sklepe omenjenega sestanka, so strokovne službe Občine Črnomelj preverile možne lokacije izgradnje zavetišča za zapuščene živali v naši občini.
Predlagana lokacija na območju občine Črnomelj, parc. št. 1261/61 K.o. Loka, je v lasti 8 lastnikov. Pri preverjanju podatkov smo ugotovili, da je večina solastnikov že pokojnih in po njih še ni bilo za omenjeno parcelo izvedeno dedovanje. Glede na navedeno, Občina Črnomelj zaradi dolgotrajnih in finančno nesprejemljivih stroškov postopkov, v tem obdobju ne bo pristopila k iskanju možnosti urejanja lastništva, odkupa zemljišča in izgradnje zavetišča za zapuščene živali na omenjeni lokaciji, bo pa preverila možnosti gradnje na morebitnih drugih ustreznih lokacijah.
Glede na sedanjo finančno situacijo Občina Črnomelj v tem obdobju nima lastnih sredstev za izgradnjo zavetišča. Obstaja pa možnost prijave na javni razpis Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano iz naslova ukrepa 312 - podpora ustanavljanju in razvoju mikro podjetij. Najvišja stopnja pomoči za predmete podpore po tem razpisu znaša 60 odstotkov upravičenih stroškov, vlagatelji pa so lahko samostojni podjetniki posamezniki, gospodarske družbe, zadruge ali pa zavodi, ne more pa biti vlagatelj občina. V kolikor obstaja s strani potencialnih vlagateljev interes za kandidiranje na javni razpis za izgradnjo zavetišča, je Občina Črnomelj pripravljena sodelovati in po potrebi tudi zagotavljati morebitna sredstva za zapiranje finančne konstrukcije projekta v kolikor bodo le to zagotavljale tudi ostale belokranjske občine.

Odgovor pripravila: Mojca Črnič, OU.

2. Občinska uprava naj pripravi časovnico izgradnje vodovodov v občini Črnomelj.

ODGOVOR:
V okviru celovitega projekta Trajnostna oskrba prebivalstva s pitno vodo in varovanje vodnih virov Bele krajine, ki je sofinanciran s sredstvi Kohezijskega sklada EU in proračuna RS, je predvidena izgradnja čez 60 km vodovodov, treh novih in povečanje treh vodohranov (VH) v občini Črnomelj. V celovit projekt je vključena tudi Izgradnja čistilne naprave (ČN) v občini Črnomelj, kar se že izvaja in bo od jeseni rekonstruirana in povečana centralna ČN pod Vojno vasjo pričela poskusno obratovati. V letu 2010 je b okviru celovitega projekta že zgrajen vodovod Stara Lipa – Nova Lipa – Drežnik, saj smo gradbeno dovoljenje s pomočjo krajanov pridobili sami. Za vse ostale vodovode in objekte na njih mora izbrani izvajalec del RIKO d.d. + TELEG-M d.o.o. + PROADRIA d.o.o. izdelati projektno dokumentacijo ter pridobiti gradbena dovoljenja, pri čemer občina poskrbi za podpise pogodb o služnosti in odkupu zemljišč za objekte. Zaradi obsežnosti projekta v naši občini je projekt razdeljen na pet vodovodnih sistemov in v nadaljevanju podajamo stanje in predvidene roke izvedbe:

Vodovodno območje Dobliče – Vinica; 13 km vodovodov + VH Belčji Vrh

Projektna dokumentacija je izdelana, izdana so gradbena dovoljenja za vodovod od Belčjega Vrha do prečrpalnice (PČ) Belčji Vrh ter od predvidenega vodohrana Belčji Vrh do Bojancev ter za oba navedena objekta. Podani sta vlogi za gradbeni dovoljenji za obnovo salonitnega vodovoda od VH Grič do Sel pri Dragatušu ter od Bojancev do VH Bojanci, ki se bo gradil iz drugih sredstev, tako kot vodovod do Knežine, za kar je gradbeno dovoljenje tudi pridobljeno. Urejajo se služnostne pogodbe za obnovo dveh vodovodov do VH Vinica, predvidena je tudi obnova PČ Veliki Nerajec. Z izvedbo teh investicij bo drugo leto možno ukiniti lokalni vodni vir iz Kolpe pod Vinico. Dela so se pričela izvajati julija 2011 in bodo zaključena do oktobra 2012.

Vodovodno območje Grič – Stražnji Vrh – Rodine; 8 km vodovoda + 2 VH

Izdelana je projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD), večina lastniških odnosov je že urejena. Pridobivajo se soglasja na PGD, obravnava na UE Črnomelj je razpisana 16. in 19. septembra. Pričetek gradnje je predviden v oktobru, gradnja bo trajala eno leto. Kohezijski del zajema samo primarni vodovod, sekundarne oz. oskrbne bomo gradili iz drugih sredstev, najprej ob trasi glavnega vodovoda, kasneje pa tudi na nižjih območjih Dobličke gore, Stražnjega Vrha in Rodin.

Vodovodno območje Dobliče – Nestoplja vas; 16 km vodovoda

Izdelana je delovna verzija PGD, podpisanih je 2/3 služnostnih pogodb.. Zamenjani bodo salonitni prenosni vodovodi vse do meje z občino Semič. Gradnja je predvidena od jeseni letos do spomladi 2012.

Vodovodno območje mesta Črnomelj; 4 km vodovoda + 2 hidropostaji

Idejna zasnova je usklajena in poslana v projektne pogoje. Pridobitev gradbenega dovoljenja do konca leta. Izvedba vodovoda v obvoznici je odvisna od dinamike gradnje 2. etape obvoznice. Predvidevamo, da bi se dela lahko tu izvajala jeseni 2012 po tem, ko bodo končana zemeljska dela na obvoznici. Vodovod od Jelševnika do Črnomlja in hidropostaji za območji Pod gozdom in Sadež so predvideni poleti 2012.

Vodovodno območje Dobliče – Zilje; 22 km vodovodov + 3 povečanja VH

Izdeluje se geodetski posnetek terena od VH Grič do Fučkovcev. Do Gribelj se zamenja obstoječe vode, naprej pa poveže preko Dragošev, ki dobijo vodo, sistem Dobliče in sistem Adlešiči. Izdelana je hidravlična preveritev sistema. Projektiranje bo zaključeno do konca leta, ko naj bi pridobili gradbeno dovoljenje za prvi del sistema. Sistem bo razdeljen na več delov, saj je najdaljši. Posebej zahteven bo potek ob državni cesti od Kanižarice do velikega mostu čez Dobličico ter naprej do odcepa za Griblje. Izvedba je predvidena od januarja 2012 do marca 2013, ko se naj bi vse gradnje zaključile.

Terminski plani priprave in izgradnje vodovodnih sistemov ne upoštevajo zapletov pri pridobivanju pravic za gradnjo, kar tudi zahteva nekaj časa, precej pa je odvisno od

pripravljenosti lastnikov zemljišč na sodelovanje. Do sedaj smo rešili vse takšne probleme, za kar se zahvaljujemo vsem lastnikom in hkrati upamo, da ne bo večjih težav v nadaljevanju.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Janez Perušič:

1. V imenu Vaške skupnosti Paunoviči je podal pisno prošnjo vaščanov vasi Paunoviči glede izgradnje javne razsvetljave.

ODGOVOR:
Po odgovoru rednega vzdrževalca javne razsvetljave (EVI d.o.o.), javna razsvetljava za zaselek Vidnjeviči, ki so jo krajani sami zgradili v letu 1999, ne ustreza tehničnim normativom za javne razsvetljave. Potrebna bi bila večja vlaganja v preureditev javne razsvetljave (podzemna izvedba instalacij) in postavitev samostojnega merilnega mesta v samo stoječi omarici, da bi lahko pridobili soglasje za priključitev na elektroenergetsko omrežje. Izdelati bi bilo potrebno tudi projektno dokumentacijo in pridobiti potrebna soglasja na njo. Vse to pa zahteva znatna sredstva (po grobi oceni vsaj 10.000 EUR), ki jih v proračunu občine ni zagotovljenih.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

2. Že do naslednje seje se naj nekaj ukrene glede nepovabljenih občanov na sejo OS.

ODGOVOR:
Skladno z določili 29. člena Poslovnika občinskega sveta občine Črnomelj se javnost seje zagotavlja z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na sejah sveta. Glede na navedeno imajo torej občani pravico spremljati sejo.
Po navedenem členu poslovnika mora predsedujoči poskrbeti, da ima javnost v prostoru , v katerem seja sveta poteka, primeren prostor, da lahko spremlja delo sveta ter pri tem dela ne moti. Prostor za javnost mora biti vidno ločen od prostora za člane sveta.
Če občan, ki spremlja sejo, ali predstavnik sredstev javnega obveščanja moti delo sveta, ga predsedujoči najprej opozori, če tudi po opozorilu ne neha motiti dela sveta, ga odstrani iz prostora.
Župan ali predlagatelj gradiva predlaga svetu, da s sklepom zapre sejo za javnost v celoti ali ob obravnavi posamezne točke dnevnega reda, če to terjajo zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo osebne podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe, zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost. Kadar svet sklene, da bo izključil javnost oziroma kako točko dnevnega reda obravnaval brez navzočnosti javnosti, odloči kdo je lahko, poleg župana, predsedujočega in članov sveta, navzoč na seji.
Če bi v bodoče prihajalo do težav v zvezi z zagotavljanjem reda po tretjem odstavku, se bo potrebno za pomoč obrniti tudi na varnostno službo.

Odgovor pripravila: Slavica Novak Janžekovič, OU.

Igor Suhorepec:

1. Kakšne so aktivnosti glede avtobusnega postajališča Ručetna vas?

ODGOVOR:
AP Ručetna vas se intenzivno pričenja graditi v začetku julija. Najprej bo izveden oporni zid, zatem pa postajališči s pločniki in razsvetljavo v območju prehoda za pešce. Po pogodbi med Direkcijo RS za ceste in izvajalcem Asfalti Grobelnik d.o.o. je rok izgradnje do konca septembra.

Vendar smo na sestanku 7. julija izvajalca oz. podizvajalca UNI d.o.o. prosili, da z deli konča čim prej. Izvajalec je obljubil, da bo asfaltiranje postajališč izvedel do 15. septembra, vsa dela, vključno s pločniki in razsvetljavo pa zaključil do 30. septembra.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Janez Gladek:

1. Po Črnomlju se je te dni zopet širil neznosen smrad, kar je povzročilo veliko slabe volje med prebivalci. Nedopustno je, da se raztros gnojevke izvaja v vročem, poletnem obdobju. Ogroženo je zdravje otrok, starejših ljudi. Ve, da je pred časom obstajal občinski odlok, zato naj občinska uprava preveri ali je še v veljavi ter prouči kaj se v zadevni problematiki lahko še naredi oz. ukrene.

Anton Filak:

1. Glede predhodnikove razprave je dodal, da gre za zastrupljanje, ne za gnojenje.

Janez Stepan:

1. Pridružil se je razpravi predhodnikov glede problematike raztrosa gnojevke. Raztros gnojevke pomeni zastrupljanje okolja in ljudi, v takšnih pogojih (smrad) se tudi delati ne da. Vsak, ki proizvaja odpadke, mora zanje tudi poskrbeti. Zagotovo obstajajo zakoni, predpisi, ki urejajo to področje, zato je potrebno zadevi priti do konca.

Stanislav Starešinič:

1. Predlagal je, da se do naslednje seje pridobi mnenje strokovnjakov o vplivih na okolje glede raztrosa nepredelane oz. predelane gnojevke iz prašičje farme.

ODGOVOR:
Občina Črnomelj je v letu 2011 na pristojna ministrstva in inšpekcijske službe naslovila že veliko dopisov s katerimi je opozarjala in seznanjala s problematiko razvoza bioplinske gnojevke po belokranjskih poljih. V začetku meseca aprila je inšpektorat za okolje in prostor izdal odločbo o prepovedi razvoza »bioplinske gnojevke« iz bioplinske elektrarne Lokve. Raztros le te se ni izvajal do 19. julija 2011, ko nas je pristojni okoljski inšpektor po telefonu obvestil, da bo podjetje Bioenerg ponovno začelo z odvozom bioplinske gnojevke, saj imajo novo oceno kakovosti bioplinske gnojevke, ki ustreza 1. razredu okoljske kakovosti. Takšno oceno pa so dosegli potem, ko so iz postopka predelave izločili surovo gnojevko iz sosednje prašičje farme.

Glede na pridobljene neuradne informacije, da so bile opravljene analize prašičje gnojevke iz bližnje prašičje farme, rezultati teh analiz pa kažejo na to, da so v prašičji gnojevki vrednosti cinka kar nekajkrat višje kot so v »bioplinski gnojevki« iz bioplinske elektrarne, Lokve smo poslali tudi dopis na pristojne službe in jih zaprosili za posredovanje kakršnih koli informacij z omenjenimi analizami. Od pristojne kmetijske inšpektorice smo prejeli fotokopijo poročila o preskušanju prašičje gnojevke iz farme Lokve. Rezultati analiz te gnojevke izkazujejo povišane vrednosti težkih kovin, zato nas skrbi tudi razvoz prašičje gnojevke iz sosednje prašičje farme.

Občina Črnomelj se v reševanju te problematike dejansko čuti nemočna, saj se vsa prizadevanja glede zagotavljanja čistega in zdravega okolja našim občanom in rešitve problema ustavijo pri zakonskih podlagah. Le te za nekatera področja niti ne obstajajo (npr. smrad) ali pa so nejasne oz. neusklajene že pri določbah opredeljevanja mejnih vrednosti. Ker menimo, da je nedopustno in neodgovorno, da je lahko zaradi neusklajenih zakonskih podlag ogroženo zdravje naših občanov smo zaprosili in pozvali pristojna ministrstva, da pristopijo k usklajevanju zakonodaje na tem področju, pristojne inšpekcijske službe pa, da ukrepajo v okviru svojih pristojnosti.

V mesecu avgustu v času, ko so bili prebivalci mesta Črnomelj izpostavljeni nevzdržnemu smradu, smo naslovili dopis na Ministrstvo RS za zdravje in inšpektorat RS za zdravje glede nevzdržnega smradu in prisotnosti težkih kovin ob raztrosu prašičje gnojevke, kar predstavlja resno nevarnost za zdravje naših občanov. Iz Zdravstvenega inšpektorata RS smo prejeli odgovor s katerim nas obveščajo, da razvoz gnojevke in onesnaževanje okolja s težkimi kovinami nista v njihovi pristojnosti in so zadevo odstopili pristojnim inšpektoratom. Z omenjenim dopisom so nas tudi obvestili, da po informacijah pristojne osebe iz JP Komunala Črnomelj, da v letih 2010 in 2011 v nobenem izvidu pitne vode niso zaznali povišane vsebnosti težkih kovin.

Ker za analize in ocene vplivov raztrosa gnojevke na okolje v proračunu Občine nimamo predvidenih finančnih sredstev smo zaprosili za strokovno mnenje o vplivih na okolje glede raztrosa nepredelane oz. predelane gnojevke (ko gre skozi procese v bioplinski elektrarni) iz prašičjih farm sledeče strokovne inštitucije Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto, kmetijski inštitut Slovenije in Biotehniško fakulteto Ljubljana. Do sedaj prejeto strokovno mnenje prilagamo (priloga št. 1).

Odgovor pripravila: Mojca Črnič, OU.

Primož Kozan:

1. Na 3. redni seji OS je bil podan odgovor OU glede sanacije udarne jame na cestišču Tribuče – Bojanci in sicer, da se naj bi sanacija izvedla takoj po dogovoru z lastnikom sosednjega zemljišča, ko bodo vremenske razmere ustreznejše. Lastnik omenjenega zemljišča je bil na OU, kjer mu je bilo rečeno, da ta sanacija naj ne bi bila izvedena v letošnjem letu. Sanacija udarne jame je nujna, saj se ob vsakem deževju nabere voda, ki tam stoji še nekaj dni po deževju.

ODGOVOR:
Za sanacijo odvodnjavanja na priključku LC v Tribučah moramo zagotoviti dodatna sredstva, saj se z lastniki ni mogoče dogovoriti za cenejšo rešitev z izpustom meteorne vode na terena ali v ponikovalnico. Očitno bo potrebno zgraditi meteorno kanalizacijo in prekop državne ceste, da bomo rešili problem, kar pa zahteva več časa in denarja.
Pridobili smo ponudbo rednega vzdrževalca ceste, vendar del v okviru sklenjene pogodbe za vzdrževanje, ki poteče v juliju, ne moremo izvesti.
Preverili bomo možnost izvedbe po sprejemu rebalansa proračuna za leto 2011.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Jože Veselič:

1. Predlagal je, da se za delavce Secop-a, ki bodo ostali brez zaposlitve, nameni vsaj 4.000 EUR iz občinskega proračuna.

ODGOVOR:
V zvezi sredstev iz občinskega proračuna za delavce Secop-a vsaj v višini 4.000 EUR, ki bodo ostali brez zaposlitve bo najbrž predmet razprave ob rebalansu proračuna za leto 2011. Pred tem bo potrebno sprejeti ustrezen akt za razdelitev sredstev.

Odgovor pripravila: Županja Mojca Čemas Stjepanovič.

Na 6. redni seji OS je bilo v razpravi pri točki 24: Vloga podjetja Iskra Turizem, d.o.o., Semič za sofinanciranje razvojno – investicijskih projektov (informacija) podana pobuda člana OS **Janeza Weissa**, da se na podjetje Iskra Turizem, d.o.o., Semič posreduje vprašanje glede izvajanja in učinkovitosti promocije v Republiki Hrvaški o počitniških kapacitetah na območju Bele krajine.

ODGOVOR:
Odgovor podjetja Iskra Turizem, d.o.o, Semič je razviden iz priloge št. 2.

PRILOGA 1

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO
Smihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
tel.: (07) 373-05-70, fax: (07) 373-05-90
E-pošta: kss.oddelek-nm@gov.si
www.kmetijskizavod-nm.si

Datum: 25.8. 2011

Strokovno mnenje glede uporabe predelane ali nepredelane prašičje gnojevke

Podajamo kratko mnenje glede uporabe prašičje gnojevke kot gnojila za kmetijske površine v obliki nepredelane in predelane prašičje gnojevke.
Na splošno pa lahko rečemo, da so strokovna mnenja, ki se nanašajo na nepredelane in obdelane gnojevke v bioplinskih napravah razlikujejo. Spodaj podajamo nekatere ugotovitve:

Nepredelane prašičja gnojevka se pogosteje uporablja kot gnojilo, ker večina hlevov za prašiče nima možnosti predelave gnojevke. Polivanje sveže prašičje gnojevke pomeni:

- Večje izgube plinov v ozračje (dušik, metan)
- Večji smrad pri polivanju
- Večja možnost ožigov na rastlinah
- Večja zbitost in zakisanost tal

Gnojevka, ki je predelana v bioplinskih napravah naj bi bila primernejša za gnojenje in okoljevarnostno sprejemljivejša:

- Vsebuje manj metana, ki se izkoristi za energetske namene
- Hranila za rastline se v gnojevki ohranijo
- Gnojevka pri polivanju manj smrdi
- Nekateri strokovnjaki opozarjajo na to, da je v gnojevkah iz bioplinarn veliko patogenih mikroorganizmov, ki lahko prehajajo v prehransko verigo.

Rešitev problema velikih količin gnojevke na prašičerejskih farmah se je v zadnjih letih videlo v predvsem v gradnji čistilnih in bioplinskih napravah. V zadnjem obdobju pa je več raziskav, ki opozarjajo na spremenjene lastnosti gnojevke, ki prihaja iz bioplinarn in na mikrobiološko oporečnost te gnojevke.

Z gnojevko bomo **manj obremenjevali okolje**:

- če bomo uporabljali zorjeno gnojevko,
- če bomo gnojevko mešali in s tem pospeševali zorenje,
- če bomo gnojevko redčili z vodo,
- če bomo polivali ob ustreznih terminih

- če bomo uporabljali za polivanje primerno mehanizacijo (linijsko porazdeljevanje, injiciranje, inkorporiranje)

Imamo primere iz prakse, ko na prašičerejskih kmetijah **uporabljajo razne dodatke**, ki izboljšujejo lastnosti gnojevke in zmanjšujejo smrad. V raziskavi, ki smo jo izvedli na dveh prašičerejskih kmetijah smo ugotovili izboljšane lastnosti gnojevke in močno zmanjšan smrad pri polivanju te gnojevke na kmetijske površine.

O vplivu gnojevke na okolje govorita tudi dokumenta: Svetovalni kodeks dobre kmetijske prakse, ki je objavljen na:
http://www.kis.si/datoteke/File/kis/SLO/Publikacije/drugo/Kodeks_DKP.pdf
In Smernice dobre kmetijske prakse, ki je objavljen na:
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/PRP/smernice09_skupaj.pdf
Noben dokument še ni natisnjen zaradi živahnih sprememb na področju nitratne direktive, ki se še usklajuje z Brusljem.

Pripravil
Stane Bevc, univ.dipl. ing.

Vodja oddelka
Jani Gačnik, univ.dipl.ing

PRILOGA 2

Iskra Turizem, d. o. o.
Vajdova ulica 71,
SI-8333 Semič, Slovenija

Telefon: +386 (0)7 38 49 200
Telefaks: +386 (0)7 30 67 099
www.sc-bela.si

IBAN: NLB SI56 0243 0009 1258 617
ID DDV: SI99274086
Matična številka: 1663321

CREG001794

OBČINA ČRNOMELJ
KABINET ŽUPANJE
Trg svobode 3

8340 ČRNOMELJ

PREJETO: OBČINA ČRNOMELJ
22. 08. 2011
410-48/2011-5
100
1
1

Zadeva: Odgovor na pobudo OS občine Črnomelj – izvajanje promocije v Republiki hrvaški

Podjetje Iskra Turizem d.o.o., ki je bilo ustanovljeno konec leta 2005, že od leta 2006 izvaja promocijo za Smučarski center BELA v Republiki hrvaški, in sicer v začetku z radijem Mrežnica, v letu 2010 pa smo pričeli aktivno sodelovati z Agencijo za marketing in oglaševanje OBZOR d.o.o. iz Karlovca, preko katere smo oglaševali na radiu Banovina in radiu Karlovac.
Za smučarsko sezono 2011/2012 pa potekajo pogovori preko prej omenjene agencije o oglaševanju na lokalni TV 4 reke in nacionalni televiziji Zagreb, saj opažamo, da vse več smučarjev prihaja iz teh regij.
Žal tovrstno oglaševanje predstavlja zajeten strošek, zato reklame objavljamo izključno v dneh ko smučišče obratuje.
Za Rekreacijski center Primostek dosedaj nismo oglaševali na hrvaškem, ker ocenjujemo, da je bolj smiselno oglaševanje v slovenskem prostoru in ostalih evropskih državah od koder beležimo vse večje število gostov.

S spoštovanjem!

Semič, 18.08.2011

Direktor Iskra Turizem, d.o.o.
Martin Sever

Iskra
ISKRA TURIZEM
Gostinstvo, turizem in transport d.o.o.
Vajdova ulica 71, 8333 SEMIČ 01